കേരള സർക്കാർ
തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ്

തദ്ദേശകം 2022

കേരള സർക്കാർ
തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ്

തദ്ദേശകം

2022

ശ്രമത്തിലാണ്
ഫലപ്രാപ്തിയിലല്ല
സംതൃപ്തി
ഉളവാകുന്നത്.
സമ്പൂർണ്ണ ശ്രമം
സമ്പൂർണ്ണ
വിജയമാകുന്നു!

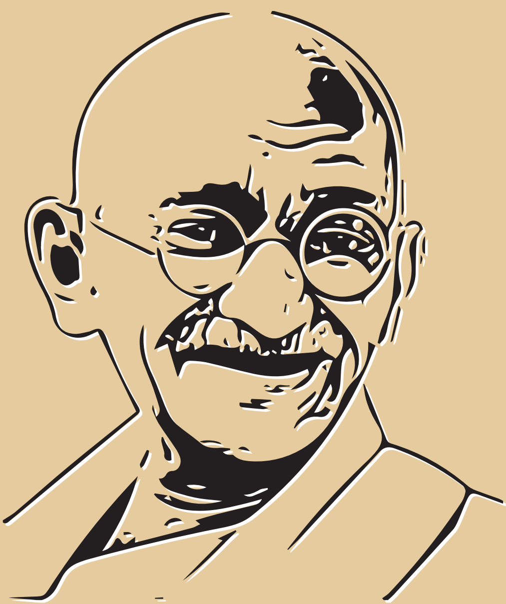

Thaddesakam 2022

Editor:
H. Dineshan IAS
Director of Panchayats

Phone : 0471 2323286, 9496 040 600
Email : directorofpanchayat@gmail.com

Assistant Editor:
Shibu K.K.
Publicity Officer

Phone : 0471 2786303, 9496 047 036, 98 47235884
Email : prmdp2020@gmail.com

Published by the Director of Panchayats,
Thiruvananthapuram

Printed at Gramalakshmi Mudralayam,
Kanjikode West P.O., Palakkad

പേര് ....

മേൽവിലാസം (ഓഫീസ്) ....

....

(വസതി) ....

....

....

....

ഫോൺ (ഓഫീസ്) ....വസതി...

മൊബൈൽ ഫോൺ.. ഇ-മെയിൽ ....

സ്കൂട്ടർ/മോട്ടോർ സൈക്കിൾ/കാർ നമ്പർ...

ഡ്രൈവിംഗ് ലൈസൻസ് നമ്പർ .... പുതുക്കേണ്ട തീയതി ....

പാസ്പോർട്ട് നമ്പർ .... പുതുക്കേണ്ട തീയതി ....

അക്കൗണ്ട് നമ്പർ :

പ്രോവിഡന്റ് ഫണ്ട് ....

ബാങ്ക് ....

ഗ്രൂപ്പ് ഇൻഷ്വറൻസ് ....

ലൈഫ് ഇൻഷ്വറൻസ് ....

പാൻ .... പെൻ ....

ആധാർ നമ്പർ...

കൺസ്യൂമർ നമ്പർ :

ഇലക്ട്രിസിറ്റി ....

വാട്ടർ സപ്ലൈ ....

ഗ്യാസ് ....

തൂക്കം..............................കി. ഗ്രാം. ഉയരം.................................... സെന്റീമീറ്റർ. രക്തഗ്രൂപ്പ്.......................

പ്രധാന ഫോൺ നമ്പരുകൾ

ഇൻഷ്വറൻസ് ഏജന്റ് .... ഡോക്ടർ .... പോലീസ് സ്റ്റേഷൻ ....

മറ്റു വിവരങ്ങൾ ....

....

....

വിഷയവിവരം

കേരളം ഒറ്റനോട്ടത്തിൽ 6
തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ എണ്ണവും വാർഡുകളും 8
തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ സംവരണ വാർഡുകൾ/അദ്ധ്യക്ഷപദവി സംവരണം 10

ടെലിഫോൺ നമ്പറുകൾ

രാജ്ഭവൻ/മന്ത്രിസഭ 14
തദ്ദേശസ്വയംഭരണവകുപ്പ് മന്ത്രിയുടെ കാര്യാലയം 16
തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് വേണ്ടിയുള്ള ഓംബുഡ്സ്മാൻ/ട്രൈബ്യൂണൽ 16
സ്റ്റേറ്റ് പെർഫോമൻസ് ആഡിറ്റ് 16
തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് 17
പ്രിൻസിപ്പൽ ഡയറക്ടറേറ്റ് / പഞ്ചായത്ത് വകുപ്പ് 18
പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർമാർ 19
പഞ്ചായത്ത് അസിസ്റ്റന്റ് ഡയറക്ടർമാർ 19
പെർഫോമൻസ് ആഡിറ്റ് യൂണിറ്റുകൾ 20
ഗ്രാമ വികസന കമ്മീഷണറേറ്റ് 21
നഗര ഗ്രാമാസൂത്രണ വകുപ്പ് 22
ജില്ലാ ടൗൺ പ്ലാനർമാർ 22
തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് എഞ്ചിനീയറിംഗ് വിഭാഗം 23
ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് എക്സിക്യൂട്ടീവ് എഞ്ചിനീയർമാർ 23
നഗരകാര്യ വകുപ്പ് 24
കളക്ടറേറ്റുകൾ 24
ജില്ലാ ദാരിദ്ര്യനിർമ്മാർജ്ജന യൂണിറ്റുകൾ 28
കേരള സംസ്ഥാന ആഡിറ്റ് വകുപ്പ് 28
സംസ്ഥാന ആസൂത്രണ ബോർഡ് 29
ജില്ലാ പ്ലാനിംഗ് ആഫീസർമാർ 29
സംസ്ഥാന റിസോഴ്സ് ഗ്രൂപ്പ് - വികേന്ദ്രീകൃതാസൂത്രണം 30
സംസ്ഥാന തിരഞ്ഞെടുപ്പ് കമ്മീഷൻ 30
സംസ്ഥാന വിവരാവകാശ കമ്മീഷൻ 30
ലോക്കൽ ഗവൺമെന്റ് കമ്മീഷൻ 31
ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി മിഷൻ 31
ജോയിന്റ് പ്രോഗ്രാം കോർഡിനേറ്റർമാർ (MGNREGS) 31
MGNREGS സോഷ്യൽ ആഡിറ്റ് സൊസൈറ്റി 32
അയ്യങ്കാളി നഗര തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി സെൽ 32
കുടുംബശ്രീ 32
ശുചിത്വ മിഷൻ 33
ഇൻഫർമേഷൻ കേരള മിഷൻ 34
ഹരിതകേരളം മിഷൻ 34
ലൈഫ് മിഷൻ/ ആർദ്രം മിഷൻ 35
പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ സംരക്ഷണ യജ്ഞം 36
കില 36
സംസ്ഥാന ദുരന്തനിവാരണ അതോറിറ്റി 37
റിയൽ എസ്റ്റേറ്റ് റെഗുലേറ്ററി അതോറിറ്റി 37
ഇതര വകുപ്പ് മേധാവികൾ 37
അമൃത് 38
ക്ലീൻ കേരള കമ്പനി ലിമിറ്റഡ് 38
സോളിഡ് വേസ്റ്റ് മാനേജ്മെന്റ് പ്രോജക്ട് 38
കെ.എസ്.ആർ.ആർ.ഡി.എ./ കെ.യു.ആർ.ഡി.എഫ്.സി. 38
വികസന അതോറിറ്റികൾ 39
സ്മാർട്ട് സിറ്റി സെൽ, തിരുവനന്തപുരം 39
ക്രൂസ് 39
ഗ്രാമലക്ഷ്മി മുദ്രാലയം 39
റൂറൽ ഇൻഫർമേഷൻ ബ്യൂറോ 40
അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറൽ ഓഫീസ് 40
അഡ്വക്കേറ്റ് ജനറൽ ഓഫീസ് 40
കേരള സംസ്ഥാന സാക്ഷരതാ മിഷൻ അതോറിറ്റി 40
പ്രധാന ജില്ലാ ഓഫീസുകൾ 40
അസോസിയേഷനുകൾ 41
ഗവൺമെന്റ് സെക്രട്ടറിമാർ 41
മന്ത്രിസഭാംഗങ്ങളുടെ പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറിമാർ 43
കേരളത്തിൽ നിന്നുള്ള പാർലമെന്റംഗങ്ങൾ 44
കേരള നിയമസഭ 44
ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾ 51
ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾ 52
ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകൾ 56
നഗരസഭകൾ 83
പ്രധാന ടെലിഫോൺ നമ്പറുകൾ 88
പ്രധാന വെബ്സൈറ്റുകൾ 89
ഗ്രാമവികസന ചരിത്രം 90

ഭരണ വകുപ്പുകൾ 91

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് 91
പ്രിൻസിപ്പൽ ഡയറക്ടറേറ്റ് 91
പഞ്ചായത്ത് വകുപ്പ് 92
ഗ്രാമ വികസന കമ്മീഷണറേറ്റ് 92
നഗരകാര്യവകുപ്പ് /എഞ്ചിനീയറിംഗ് വിഭാഗം 93
നഗര ഗ്രാമാസൂത്രണ വകുപ്പ് 94
സ്റ്റേറ്റ് ആഡിറ്റ് വകുപ്പ് /പെർഫോമൻസ് ആഡിറ്റ് 94

അനുബന്ധ സ്ഥാപനങ്ങൾ

ഓംബുഡ്സ്മാൻ 95
ട്രൈബ്യൂണൽ 95
സംസ്ഥാന തിരഞ്ഞെടുപ്പ് കമ്മീഷൻ 95
സംസ്ഥാന ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ 96
ലോക്കൽ ഗവൺമെന്റ് കമ്മീഷൻ 96
സംസ്ഥാന വികസന കൗൺസിൽ 96
കില 97
കുടുംബശ്രീ 98
ഇൻഫർമേഷൻ കേരള മിഷൻ 101
ശുചിത്വ മിഷൻ 104
കേരള ഖരമാലിന്യപരിപാലന പദ്ധതി 104
ക്ലീൻ കേരള കമ്പനി ലിമിറ്റഡ് 104
കെ.യു.ആർ.ഡി.എഫ്.സി / ക്രൂസ് 105
റിയൽ എസ്റ്റേറ്റ് റെഗുലേറ്ററി അതോറിറ്റി 105
എഫ്.പി.എൻ.സി. / ആർ.ഐ.ബി 106

പദ്ധതികളും സ്കീമുകളും 106

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് വെബ്പോർട്ടൽ 123
പഞ്ചായത്ത്രാജ് മാസിക 123
ഗ്രാമഭൂമി / പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ 123
അസോസിയേഷനുകൾ 124

നിയമവ്യവസ്ഥകൾ 124

സ്വരാജ് ട്രോഫി 136
മഹാത്മാ പുരസ്കാരം 137
ഒ.ഡി.എഫ്. സംസ്ഥാനം 137
വസ്തുനികുതി നിർണ്ണയം 138
തനതു വരുമാനം 139
ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്/ നഗരസഭകളിൽ നിന്നു ലഭിക്കുന്ന സേവനങ്ങൾ 140
സേവനാവകാശ നിയമപ്രകാരമുള്ള സേവനങ്ങൾ 149
ഓണറേറിയവും ബത്തകളും 158
കലണ്ടർ 2022 160
2022 ലെ അവധിദിനങ്ങൾ 161

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പിന്റെ കീഴിലുള്ള മുഴുവൻ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും സമഗ്രമായ വിവരങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തി തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് “തദ്ദേശകം 2022” എന്ന പേരിൽ ഒരു പുസ്തകം പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നു എന്നറിഞ്ഞതിൽ സന്തോഷം.

ജനപ്രതിനിധികൾക്കും പൊതുജനങ്ങൾക്കും ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും ഒരുപോലെ ഉപകാരപ്രദമാകുന്ന വിവരങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതാകും പുസ്തകം എന്നു പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

എല്ലാ ഭാവുകങ്ങളും നേരുന്നു.

പിണറായി വിജയൻ
മുഖ്യമന്ത്രി

തിരുവനന്തപുരം
2021 ഡിസംബർ 24

കേരളം ഒറ്റനോട്ടത്തിൽ

വിസ്തീർണ്ണം	38,863 ച. കി.മീ.
തീരദേശ ദൈർഘ്യം	580 കി.മീ.
നദികൾ	44
പടിഞ്ഞാറോട്ട് ഒഴുകുന്നത്	41
കിഴക്കോട്ട് ഒഴുകുന്നത്	3
ജില്ലകൾ/ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾ	14
താലൂക്കുകൾ	78
വില്ലേജുകൾ (ഗ്രൂപ്പ് വില്ലേജുകൾ ഉൾപ്പെടെ)	1666
സിറ്റി കോർപ്പറേഷൻ	6
നഗരസഭകൾ	87
ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾ	152
ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ	941
ജനസംഖ്യ (2011 സെൻസസ് പ്രകാരം)	3,34,06,061
പുരുഷന്മാർ	1,60,27,412
സ്ത്രീകൾ	1,73,78,649
ഗ്രാമീണ ജനത	1,74,71,135
നഗര ജനത	1,59,34,926
ജനസാന്ദ്രത (ച.കി.മീ.)	860
സ്ത്രീ-പുരുഷ അനുപാതം	1084:1000
സാക്ഷരത	94.00%
സ്ത്രീകൾ	92.1%
പുരുഷന്മാർ	96.1%
കൂടുതൽ ജനസംഖ്യയുള്ള ജില്ല	മലപ്പുറം (41,12,920)
കുറഞ്ഞ ജനസംഖ്യയുള്ള ജില്ല	വയനാട് (8,17,420)
നിയമസഭാ മണ്ഡലങ്ങൾ	140
സംവരണ നിയോജകമണ്ഡലം (പട്ടികജാതി)	14
സംവരണ നിയോജകമണ്ഡലം (പട്ടികവർഗ്ഗം)	2
ലോകസഭാ മണ്ഡലങ്ങൾ	20
സംവരണ മണ്ഡലം	2
രാജ്യസഭാംഗങ്ങൾ	9
വിസ്തീർണ്ണം കൂടിയ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	കുമിളി 795.28 ച. കി.മീ. (ഇടുക്കി ജില്ല)
വിസ്തീർണ്ണം കുറഞ്ഞ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	വളപട്ടണം 2.04 ച. കി.മീ. (കണ്ണൂർ ജില്ല)
ജനസംഖ്യ കൂടിയ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	ഒളവണ്ണ (കോഴിക്കോട് ജില്ല)
ജനസംഖ്യ കുറഞ്ഞ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	ഇടമലക്കുടി (ഇടുക്കി ജില്ല)
ഔദ്യോഗിക മൃഗം	ആന
ഔദ്യോഗിക പക്ഷി	വേഴാമ്പൽ
ഔദ്യോഗിക വൃക്ഷം	തെങ്ങ്
ഔദ്യോഗിക പുഷ്പം	കണിക്കൊന്ന
നീളം കൂടിയ നദി	പെരിയാർ
ഉയരം കൂടിയ കൊടുമുടി	ആനമുടി (2695 മീ.)

ജനകീയാസൂത്രണത്തിന്റെ രജതജൂബിലി വർഷത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്ന തദ്ദേശകം 2022, വികേന്ദ്രീകൃതാസൂത്രണ പ്രക്രിയയ്ക്ക് ശക്തിപകരാനുതകുന്ന ഒരു ഉദ്യമം കൂടിയാണ്. അധികാര വികേന്ദ്രീകരണ പ്രക്രിയയെയും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെയും ശക്തിപ്പെടുത്താനുതകുന്ന ചരിത്രപരമായ വകുപ്പ് ഏകോപനം സംസ്ഥാന സർക്കാർ സാക്ഷാത്കരിച്ചിരിക്കുന്നു. ഒരേ സ്വഭാവമുള്ള അഞ്ച് വ്യത്യസ്ത വകുപ്പുകളെയാണ് ഏകോപിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. നിലവിലുള്ള അവസ്ഥ പദ്ധതി നടത്തിപ്പിനും ആസൂത്രണത്തിനും തടസ്സങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ചിരുന്നു. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് താഴേതലം മുതൽ സെക്രട്ടേറിയറ്റ് വരെ നീളുന്ന ഭരണശൃംഖലയിൽ ശക്തമായ പിന്തുണാ സംവിധാനം ആവശ്യമാണ്. വകുപ്പുകളുടെ ഏകോപനത്തിലൂടെ അത് സാധിതമാക്കാൻ കഴിയും. വിവരസാങ്കേതിക വിദ്യയുടെ സാധ്യതകൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സേവനങ്ങൾ ഓൺലൈൻ വഴി തടസ്സമില്ലാതെ വാതിൽപ്പടിയിൽ എത്തിക്കുന്നതിനുള്ള ശ്രമങ്ങളിലും നല്ല മുന്നേറ്റമുണ്ട്. അതി ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജനത്തിന്റെ കേരള പർവ്വത്തെ ജനങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചുകഴിഞ്ഞു. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് മിഴിവോടുകൂടി കുതിക്കുമ്പോൾ പഞ്ചായത്തീരാജ് നിയമങ്ങളും വിവിധ പദ്ധതികളുടെ വിശദാംശങ്ങളും തുടങ്ങി ഒരു വിവരസഞ്ചയമെന്നുള്ള നിലയിൽ 'തദ്ദേശകം 2022' ഏറെ പ്രസക്തമാണ്. ജനപക്ഷ ബദലുകളിലൂന്നി വികസനത്തിന്റെ പുതിയ തലങ്ങളിലേക്ക് സംസ്ഥാന സർക്കാർ മുന്നേറുമ്പോൾ ജനപ്രതിനിധികൾക്കും ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും പൊതുജനങ്ങൾക്കും തദ്ദേശകം 2022 വലിയ സഹായകമാവും എന്ന് ഉറപ്പാണ്. സർക്കാരിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് കരുത്തുപകരാൻ ഈ സംരംഭം കൊണ്ട് സാധിക്കട്ടെ എന്ന് ആശംസിക്കുന്നു.

സ്നേഹപൂർവ്വം

എം.വി. ഗോവിന്ദൻ മാസ്റ്റർ
തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് മന്ത്രി

തിരുവനന്തപുരം
2021 ഡിസംബർ 23

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ എണ്ണവും വാർഡുകളും

ക്രമ നമ്പർ	ജില്ല	ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത്		ബ്ലോക്കു പഞ്ചായത്ത്		ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത്		മുനിസിപ്പാലിറ്റി		കോർപ്പറേഷൻ		ആകെ	
		എണ്ണം	വാർഡുകളുടെ എണ്ണം	എണ്ണം	വാർഡുകളുടെ എണ്ണം	എണ്ണം	വാർഡുകളുടെ എണ്ണം	എണ്ണം	വാർഡുകളുടെ എണ്ണം	എണ്ണം	വാർഡുകളുടെ എണ്ണം	എണ്ണം	വാർഡുകളുടെ എണ്ണം
1	**തിരുവനന്തപുരം**	73	1299	11	155	1	26	4	147	1	100	90	**1727**
2	**കൊല്ലം**	68	1234	11	152	1	26	4	131	1	55	85	**1598**
3	**പത്തനംതിട്ട**	53	788	8	106	1	16	4	132	-	-	66	**1042**
4	**ആലപ്പുഴ**	72	1169	12	158	1	23	6	215	-	-	91	**1565**
5	**കോട്ടയം**	71	1140	11	146	1	22	6	204	-	-	89	**1512**
6	**ഇടുക്കി**	52	792	8	104	1	16	2	69	-	-	63	**981**
7	**എറണാകുളം**	82	1338	14	185	1	27	13	421	1	74	111	**2045**
8	**തൃശൂർ**	86	1465	16	213	1	29	7	274	1	55	111	**2036**
9	**പാലക്കാട്**	88	1490	13	183	1	30	7	240	-	-	109	**1943**
10	**മലപ്പുറം**	94	1778	15	223	1	32	12	479	-	-	122	**2512**
11	**കോഴിക്കോട്**	70	1226	12	169	1	27	7	265	1	75	91	**1762**
12	**വയനാട്**	23	413	4	54	1	16	3	99	-	-	31	**582**
13	**കണ്ണൂർ**	71	1166	11	149	1	24	9	324	1	55	93	**1718**
14	**കാസർകോട്**	38	664	6	83	1	17	3	113	-	-	48	**877**
	ആകെ	**941**	**15962**	**152**	**2080**	**14**	**331**	**87**	**3113**	**6**	**414**	**1200**	**21900**

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ്

സംസ്ഥാനത്തെ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ അധികാര വികേന്ദ്രീകരണത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന തത്വങ്ങളിലൂടെ പ്രാദേശിക വികസനവും ഒപ്പം സാമൂഹിക നീതിയും ഉറപ്പാക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറ്റെടുത്ത് ഫലപ്രദമായി നടത്തിവരുന്നു. കോവിഡ് മഹാമാരിയും അതിന് മുമ്പ് വന്ന രണ്ട് മഹാ പ്രളയങ്ങളും അതിജീവിക്കുന്നതിന് തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ നടത്തിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾ മാതൃകാപരമാണ്. ഏകീകൃത പൊതു സർവ്വീസ് രൂപീകരിക്കുകയും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾ വാതിൽപ്പടി സേവനങ്ങൾ ഏറ്റെടുത്തതും ഈ മേഖലയിലെ മുന്നേറ്റങ്ങൾക്ക് വഴി വച്ചിട്ടുണ്ട്.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പിന് കീഴിൽ വരുന്ന മുഴുവൻ സ്ഥാപനങ്ങളുടേയും അനുബന്ധ സ്ഥാപനങ്ങളുടേയും വിവരങ്ങൾ കോർത്തിണക്കി കൊണ്ടാണ് തദ്ദേശകം 2022 തയ്യാറാക്കിയിരിക്കുന്നത്. കേരളത്തിന്റെ സുസ്ഥിര വികസനം സാക്ഷാത്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ജനപ്രതിനിധികൾക്കും ജീവനക്കാർക്കും പൊതുജനങ്ങൾക്കും തദ്ദേശകം 2022 ഉപകാരപ്രദമാകട്ടെ

ശാരദ മുരളീധരൻ ഐ.എ.എസ്.
അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി

തിരുവനന്തപുരം
2022 ജനുവരി 03

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ സംവരണ നിയോജകമണ്ഡലങ്ങളുടെ വിവരം

സ്ഥാപനം	പട്ടിക ജാതി വനിത	പട്ടിക ജാതി മറ്റുള്ളവർ	പട്ടിക ജാതി ആകെ	പട്ടിക വർഗ്ഗ വനിത	പട്ടിക വർഗ്ഗം മറ്റുള്ളവർ	പട്ടിക വർഗ്ഗം ആകെ	വനിത ജനറൽ	വനിത ആകെ	സംവരണം ആകെ	ജനറൽ	ആകെ
ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത്	748	966	1714	103	139	242	7410	8261	9366	6596	15962
ശതമാനത്തിൽ	4.69	6.05	10.74	0.65	0.87	1.52	46.42	51.75	58.67	41.33	100
ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത്	74	147	221	11	20	31	1016	1102	1268	812	2080
ശതമാനത്തിൽ	3.61	7.02	10.63	0.53	0.96	1.49	48.85	53.01	60.96	39.04	100
ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത്	16	16	32	2	4	6	150	168	188	143	331
ശതമാനത്തിൽ	4.83	4.83	9.67	0.6	1.21	1.81	45.32	50.76	56.8	43.2	100
കോർപ്പറേഷൻ	14	13	27	0	0	0	195	209	222	192	414
ശതമാനത്തിൽ	3.38	3.14	6.52	0	0	0	47.10	50.48	53.62	46.38	100
മുനിസിപ്പാലിറ്റി	117	110	227	7	7	14	1454	1578	1695	1418	3113
ശതമാനത്തിൽ	3.76	3.53	7.29	0.22	0.22	0.45	46.71	50.69	54.45	45.55	100

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ പ്രസിഡന്റ്/ചെയർപേഴ്സൺ/മേയർ സ്ഥാനം സംവരണം

സ്ഥാപനം	എണ്ണം	സംവരണം					
		സ്ത്രീ സംവരണം	പട്ടിക ജാതി	പട്ടിക വർഗ്ഗം	പട്ടികജാതി സ്ത്രീ	പട്ടികവർഗ്ഗ സ്ത്രീ	ജനറൽ
ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	941	417	46	8	46	8	416
ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത്	152	67	7	1	8	2	67
ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത്	14	7	1				
മുനിസിപ്പാലിറ്റി	87	41	3	1	3		
കോർപ്പറേഷൻ	6	3					3
	1200	535	57	10	57	10	531

നഗരകാര്യ വകുപ്പ്

ജനകീയാസൂത്രണവും നമ്മുടെ പ്രാദേശിക ഭരണ സംവിധാനവും കാൽനൂറ്റാണ്ട് പൂർത്തിയാക്കുമ്പോൾ പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾ ഏറ്റെടുത്ത് നടപ്പിലാക്കിയ വിവിധ പദ്ധതികളുടെ ഫലപ്രാപ്തിയിലും ഭൗതിക നേട്ടങ്ങളിലും നാം അഭിമാനം കൊള്ളുകയാണ്. പുതിയ കാലത്തിന്റേതായ വെല്ലുവിളികളെ നേരിടാൻ പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളെ പ്രാപ്തമാക്കുന്ന ദൗത്യങ്ങൾക്കിടയിൽ സംസ്ഥാനത്ത് നാഗരികത ഉയർത്തുന്ന പ്രശ്നങ്ങളെ വിശാലമായ കാഴ്ചപ്പാടിൽ നോക്കിക്കാണാനും പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കാനും നഗരസഭകളും, എല്ലാ തദ്ദേശസ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും നിരന്തര ശ്രമത്തിലാണ്. വികേന്ദ്രീകൃത ഭരണ സംവിധാനങ്ങൾ ഒരു കുടക്കീഴിലായി വരുന്ന ഈ ഘട്ടത്തിൽ “തദ്ദേശകം” വിവരസങ്കേതങ്ങളുടെ വഴികാട്ടിയാകട്ടെ എന്ന് ആശംസിക്കുന്നു.

സ്നേഹപൂർവ്വം,

ഡോ. രേണുരാജ് ഐ.എ.എസ്.
നഗരകാര്യ വകുപ്പ് ഡയറക്ടർ

തിരുവനന്തപുരം
2021 ഡിസംബർ 22

सत्यमेव जयते

കേരള സർക്കാർ

GOVERNMENT OF KERALA

പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടറേറ്റ്

കേരളത്തിൽ നടപ്പിലാക്കിയ വികേന്ദ്രീകൃതാസൂത്രണം കാൽനൂറ്റാണ്ട് പിന്നിടുകയാണ്. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ വികസന പദ്ധതികൾ ഏറ്റെടുത്ത് വിജയിപ്പിക്കുന്നതോടൊപ്പം ദുരന്തനിവാരണ പ്രവർത്തനങ്ങളിലും സജീവ പങ്കാളിത്തം വഹിക്കുന്നുണ്ട്. പ്രകൃതി ദുരന്തങ്ങളിലും കോവിഡ് മഹാമാരിയുടെ പ്രതിരോധത്തിലും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പങ്ക് വളരെ വലുതായിരുന്നു. വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറ്റെടുത്ത് നടപ്പിലാക്കുന്നതോടൊപ്പം സേവന മേഖലയിലും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ കൃത്യമായി ഇടപെടൽ നടത്തുന്നുണ്ട്. അശരണർക്കും ആലംബഹീനർക്കും കരുതൽ സ്പർശമായി കേരള സർക്കാർ പ്രഖ്യാപിച്ച "വാതിൽപ്പടി സേവനം" പദ്ധതി പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾ ഏറ്റെടുത്ത് കഴിഞ്ഞു. സേവനങ്ങൾ തങ്ങളുടെ വീട്ടുപടിക്കലേക്ക് എത്തുമ്പോൾ മാത്രമേ പ്രാദേശിക സർക്കാർ എന്ന രീതിയിലുള്ള തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനം അർത്ഥപൂർണ്ണമാകുകയുള്ളൂ. കേരളത്തിലെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും അനുബന്ധ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച ഏറ്റവും പുതിയ വിവരങ്ങളും പ്രധാന ഓഫീസുകളുടെ നമ്പറുകളും ഉൾപ്പെടുത്തി 'തദ്ദേശകം 2022' ഗൈഡ് ഈ വർഷവും പ്രസിദ്ധീകരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞതിൽ വളരെയധികം സന്തോഷമുണ്ട്. തദ്ദേശകം 2022 പ്രസിദ്ധീകരണത്തിന് സഹായിച്ച ഏവർക്കും ആത്മാർത്ഥമായ നന്ദി രേഖപ്പെടുത്തുന്നു.

എച്ച്. ദിനേശൻ ഐ.എ.എസ്.
പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ

തിരുവനന്തപുരം
2021 ഡിസംബർ 28

കേരള സർക്കാർ

ശ്രീ. ആരിഫ് മുഹമ്മദ് ഖാൻ
ഗവർണ്ണർ

രാജ്ഭവൻ website : www.rajbhavan.kerala.gov.in ഫോൺ : 0471-2721100
Fax: 0471-2720266 e-mail: keralarajbhavan@gmail.com

ഡോ. ദേവേന്ദ്ര കുമാർ ദോതാവത് ഐ.എ.എസ്.
ഗവർണറുടെ പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി., 0471-2721700, 2721100, 9447007868

മന്ത്രിസഭ

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ
മുഖ്യമന്ത്രി
0471-2333241, Fax : 0471-2333489
website : www.keralacm.gov.in
email: chiefminister@kerala.gov.in
0471-2314853
0471-2318406
9447565656

ശ്രീ. വി. അബ്ദുറഹിമാൻ
സ്പോർട്സ്, വഖഫ്,
ഹജ്ജ് കാര്യ വകുപ്പ് മന്ത്രി
0471-2333526, 2327495
email: min.sports@kerala.gov.in
0471-2991799
0471-2334335
9400005600

ശ്രീ. അഹമ്മദ് ദേവർകോവിൽ
തുറമുഖം, മ്യൂസിയം,
ആർക്കിയോളജി വകുപ്പ് മന്ത്രി
0471-2325232, 2326232, 2517407
website : www.minister-ports.kerala.gov.in
email: min.ports@kerala.gov.in
0471-2339002
9400552200

അഡ്വ. ജി. ആർ. അനിൽ
ഭക്ഷ്യ പൊതുവിതരണ, ഉപഭോക്തൃകാര്യ
ലീഗൽ മെട്രോളജി വകുപ്പ് മന്ത്രി
0471-2333371
email: min.food@kerala.gov.in
0471-2317952
9400662244

അഡ്വ. ആന്റണി രാജു
ഗതാഗത വകുപ്പ് മന്ത്രി
0471-2518221, 2326772
email: min.transport@kerala.gov.in
0471-2311238
0471-2729117
9400088111

ശ്രീ. കെ. എൻ. ബാലഗോപാൽ
ധനകാര്യ വകുപ്പ് മന്ത്രി
0471-2517364, 2333294, 2333254
email: min.fin@kerala.gov.in
0471-2313530
9400887700

ഡോ.ആർ. ബിന്ദു
ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ,
സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പ്
0471-2332868
email: minhednsjd@gmail.com
0471-2334133
9447741385

ശ്രീമതി. ജെ. ചിഞ്ചുറാണി
മൃഗസംരക്ഷണ, മൃഗശാല, ക്ഷീരവികസന
വകുപ്പ് മന്ത്രി
0471-2335366, 2517209
email: min.ahd@kerala.gov.in
0471-2312326
8281896075
9400008700

ശ്രീ. എം. വി. ഗോവിന്ദൻ മാസ്റ്റർ
തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ, ഗ്രാമ വികസന,
എക്സൈസ് വകുപ്പ് മന്ത്രി
0471-2332700 0471-2312331
email: min.lsgd@kerala.gov.in
9400099111

ശ്രീ. കെ. കൃഷ്ണൻകുട്ടി
വൈദ്യുതി വകുപ്പ് മന്ത്രി
0471-2327561
email: pwrministerkerala@gmail.com
0471-2727711
9447012369

	അഡ്വ. പി. എ. മുഹമ്മദ് റിയാസ് പൊതുമരാമത്ത് വിനോദസഞ്ചാര വകുപ്പ് മന്ത്രി	0471-2333160, 2517152 email: min.pwd@kerala.gov.in mohamed.riyas@kerala.gov.in	0471-2310664 9400055111 -
	ശ്രീ. പി. പ്രസാദ് കൃഷി വകുപ്പ് മന്ത്രി	0471-2333091, 2333775 website : www.minister-agriculture.kerala.gov.in email: min.agri@kerala.gov.in	0471-2320408 0471-2333670 9400553344
	ശ്രീ. കെ. രാധാകൃഷ്ണൻ പട്ടികജാതി, പട്ടികവർഗ്ഗ, പിന്നാക്ക ക്ഷേമ, ദേവസ്വം വകുപ്പ് മന്ത്രി	0471-2333772, 2518594 email: min.scst@kerala.gov.in	0471-2310664 9447787999
	ശ്രീ. കെ. രാജൻ റവന്യൂ, ഭവന നിർമ്മാണ വകുപ്പ് മന്ത്രി	0471-2333670, 0471-2327068 website : www.minister-revenue.kerala.gov.in email: min.rev@kerala.gov.in	0471-2314436 0471-2314435 9400006300
	ശ്രീ. പി. രാജീവ് നിയമ, വ്യവസായ, കയർ വികസന വകുപ്പ് മന്ത്രി	0471-2336866, 2336966 website : www.minister-industries.kerala.gov.in email: min.ind@kerala.gov.in	0471-2725671 0471-2725673 9400077333
	ശ്രീ. റോഷി അഗസ്റ്റിൻ ജലവിഭവ വകുപ്പ് മന്ത്രി	0471-2333487, 0471-2337853 website : www.kerala.gov.in/roshy-augustine email: min.irr@kerala.gov.in	0471-2313347 0471-2312329 9400099333
	ശ്രീ. സജി ചെറിയാൻ മത്സ്യബന്ധന, സാംസ്കാരിക, യുവജനകാര്യ വകുപ്പ് മന്ത്രി	0471-2327796, 2327895 email: min.fish@kerala.gov.in	0471-2518333 9400003800
	ശ്രീ. എ. കെ. ശശീന്ദ്രൻ വനം, വന്യജീവി വകുപ്പ് മന്ത്രി	0471-2518175, 2518178 website : www.minister-forest.kerala.gov.in email: min.for@kerala.gov.in	0471-2727072 9495969787
	ശ്രീ. വി. ശിവൻകുട്ടി പൊതു വിദ്യാഭ്യാസ, തൊഴിൽ വകുപ്പ് മന്ത്രി	0471-2327560 website : min.lbr@kerala.gov.in email: min.edu@kerala.gov.in	9400009100
	ശ്രീ. വി. എൻ. വാസവൻ സഹകരണ, രജിസ്ട്രേഷൻ വകുപ്പ് മന്ത്രി	0471-2333833, 2331685 website : www.minister-co-operation.kerala.gov.in email: min.coop@kerala.gov.in	0471-2720451 0471-2723181 9447050543
	ശ്രീമതി. വീണ ജോർജ് ആരോഗ്യം, വനിത, ശിശു വികസന വകുപ്പ് മന്ത്രി	0471-2327876, 2327976 website : www. minister-health.kerala.gov.in E-mail : min.hlth@kerala.gov.in	0471-2721272 9400066111

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് മന്ത്രിയുടെ കാര്യാലയം

വെബ്സൈറ്റ് : www.lsgkerala.gov.in ഇ-മെയിൽ : min.lsgd@kerala.gov.in, lsgdmoffice@gmail.com

ഫോൺ : 0471-2332700, 2333059

	ഓഫീസ്	പി.എ.ബി.എക്സ്.	വസതി/മൊബൈൽ
എം.വി. ഗോവിന്ദൻ മാസ്റ്റർ	0471- 2332700	251-8117	0471-2312331
തദ്ദേശസ്വയംഭരണ, ഗ്രാമവികസന, എക്സൈസ് വകുപ്പുമന്ത്രി			9400099111
ഡോ. വി.പി.പി മുസ്തഫ	0471-2518593	251-8593	9495546339
പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറി	vppmustafa@yahoo.com		
എം. സുരേശൻ	0471-2518116	251-8116	9447648897
അഡീഷണൽ പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറി	sureshkail42@yahoo.com		
വിനോദ് കുമാർ കെ.	0471-2518794	251-8794	9446017388
അഡീഷണൽ പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറി	vinukvinod@gmail.com		
എം.ആർ. രഞ്ജിത്ത്	0471- 2518918	251-8918	9447443356
അസിസ്റ്റന്റ് പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറി	mrranjithaplsgd@gmail.com		
ഹേമലത സി.കെ.	0471- 2518186	251-8186	9539070343
അസിസ്റ്റന്റ് പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറി	hemapraveenck@gmail.com		
പ്രശോഭ് പി.	0471-2518117	251-8117	9995588843
പേഴ്സണൽ അസിസ്റ്റന്റ്	prashobhmorazha@gmail.com		
പ്രീജിത്ത് രാജ്	0471-2518117	251-8117	9447041939
അഡീഷണൽ പേഴ്സണൽ അസിസ്റ്റന്റ്	preejithraj@gmail.com		

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് വേണ്ടിയുള്ള ഓംബുഡ്സ്മാൻ

വെബ്സൈറ്റ് : www.ombudsmanlsgiker.gov.in ഇ-മെയിൽ : ombudsmanlsgi@gmail.com ഓഫീസ് : 0471-2333542

ജസ്റ്റീസ് പി.എസ്. ഗോപിനാഥൻ	0471-2330546	9495593939	
ഓംബുഡ്സ്മാൻ	0484-2481664 (Res.)	9446002097	
യമുനാറാണി വി.ജി.	0471-2330543	9447791543	yamunarani.vg@gmail.com
സെക്രട്ടറി	0471-2451553 (Res.)	9446464647	
രാജേന്ദ്രൻ ചെട്ടിയാർ	0471-2333542	6235465783	rajendran101392@kerala.gov.in
അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ഓഫീസർ			
ജയൻ പി.വി.	0471-2333542	9446535872	
ഫിനാൻസ് ഓഫീസർ & സ്റ്റേറ്റ് പബ്ലിക് ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർ			
ലതീഷ് എസ്. ധരൻ	0471-2333542	8547720885	
സെക്ഷൻ ഓഫീസർ			

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് വേണ്ടിയുള്ള ട്രൈബ്യൂണൽ

ഇ-മെയിൽ : lsgitribunal@gmail.com ഓഫീസ് : 0471-2478394

പി. മായാദേവി	0471-2478394	9447768394
ട്രൈബ്യൂണൽ		
അമൃത എസ്.വി.	0471-2478394	9446078953
സെക്രട്ടറി		

സ്റ്റേറ്റ് പെർഫോമൻസ് ആഡിറ്റ്

ബിജുകുട്ടൻ എം.എസ്.	0471-2518535	9447021034
സ്റ്റേറ്റ് പെർഫോമൻസ് ആഡിറ്റ് ഓഫീസർ		

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ്

വെബ്സൈറ്റ്: www.lsgkerala.gov.in

ശാരദ മുരളീധരൻ ഐ.എ.എസ്. അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി email: acs.lsgd@kerala.gov.in	0471-2335466	9650777851
ബിജു പ്രഭാകർ ഐ.എ.എസ്. സെക്രട്ടറി (അർബൺ)	0471-2517311	9447035355
കണ്ണൻ ആർ.എസ്. സ്പെഷ്യൽ സെക്രട്ടറി	0471-2518346	9495569036
ബിജുകുട്ടൻ എം.എസ്. അഡീഷണൽ സെക്രട്ടറി I	0471-2518535	9447021034
രമണി മാത്യൂ അഡീഷണൽ സെക്രട്ടറി II	0471-2518331	9447116322
ജോൺ വി. സാമുവൽ ഡെപ്യൂട്ടി സെക്രട്ടറി (അർബൻ)	0471-2517393	9447657273
ലീന എം.ഡി ജോയിന്റ് സെക്രട്ടറി	0471-2518964	9446184334
പ്രീത കെ.എസ്. ജോയിന്റ് സെക്രട്ടറി	0471-2518790	9496202039
ഷിബി എബ്രഹാം ഡെപ്യൂട്ടി സെക്രട്ടറി	0471-2518778	9446176016
ലിസി മോൾ ഡെപ്യൂട്ടി സെക്രട്ടറി	0471-2517083	9495538947
രജി രാജേന്ദ്രൻ ഡെപ്യൂട്ടി സെക്രട്ടറി	0471-2518537	9495535059
ഷിജ സി.ജി. ഡെപ്യൂട്ടി സെക്രട്ടറി	0471-2518615	9995036751
സുനിത ഐ. ഡെപ്യൂട്ടി സെക്രട്ടറി	0471-2518567	9495655920
റജീന ആർ. ഡെപ്യൂട്ടി സെക്രട്ടറി	0471-2518651	9446042752
ജെയ്സി പോൾ അണ്ടർ സെക്രട്ടറി	0471-2518620	8129376374
ദീപ വി. അണ്ടർ സെക്രട്ടറി	0471-2518505	9495359896
ഗംഗ ജി.ആർ. അണ്ടർ സെക്രട്ടറി	0471-2518075	8281463935
ടി. മായോ ഭാസ്കർ അണ്ടർ സെക്രട്ടറി	0471-2517078	9496390918
ടി.എസ്. പ്രവീൺ കുമാർ അണ്ടർ സെക്രട്ടറി	0471-2518661	9497266516
ബാല്യ മഹേന്ദ്ര ബി. അണ്ടർ സെക്രട്ടറി	0471-2518612	9037167112
അനിൽ കുമാർ ജി. അണ്ടർ സെക്രട്ടറി	0471-2518583	9446795737
മദീന ബീഗം അണ്ടർ സെക്രട്ടറി	0471-2518539	9495406625
മുഹമ്മദ് നജീബ് ടി.എ. അണ്ടർ സെക്രട്ടറി	0471-2518059	9495359896

സംസ്ഥാന പബ്ലിക് ഇൻഫർമേഷൻ ആഫീസർമാർ: തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പിലെ ബന്ധപ്പെട്ട സെക്ഷനിലെ അണ്ടർസെക്രട്ടറിമാർ

അപ്പലേറ്റ് അതോറിറ്റികൾ : തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പിലെ ഡെപ്യൂട്ടി / ജോയിന്റ്/അഡീഷണൽ സെക്രട്ടറിമാർ.

ഏകീകൃത തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ്

പഞ്ചായത്ത്, ഗ്രാമവികസനം, നഗരകാര്യം, തദ്ദേശസ്വയംഭരണ എഞ്ചിനിയറിങ് വിഭാഗം, നഗര-ഗ്രാമാസൂത്രണം എന്നീ വിഭാഗങ്ങളെ ഏകോപിപ്പിച്ച് നിലവിൽ വന്ന ഏകീകൃത തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പിന്റെ തലവൻ പ്രിൻസിപ്പൽ ഡയറക്ടർ ആണ്. ഏകോപനത്തിന്റെ ഭാഗമായി നിലവിലുള്ള ഗ്രാമവികസന കമ്മീഷണറേറ്റ്, പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടറേറ്റ്, നഗരകാര്യ ഡയറക്ടറേറ്റ് എന്നീ ഓഫീസുകളെ സംയോജിപ്പിച്ച് എൽ.എസ്.ജി.ഡി. റൂറൽ, അർബൻ എന്നീ രണ്ടു വിംഗുകൾ രൂപീകരിക്കുകയും എൽ.എസ്.ജി.ഡി (റൂറൽ) ഡയറക്ടറുടെ ഓഫീസ്, എൽ.എസ്.ജി.ഡി (അർബൻ) ഡയറക്ടറുടെ ഓഫീസ് എന്നിവ നിലവിൽ വരികയും ചെയ്തു. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ എഞ്ചിനീയറിംഗ് വിഭാഗത്തെ ലോക്കൽ ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ചർ & എഞ്ചിനീയറിംഗ് വിംഗ് ആയും നഗര-ഗ്രാമാസൂത്രണ വകുപ്പിനെ എൽ.എസ്.ജി.ഡി പ്ലാനിംഗ് വിംഗ് ആയും പുനർനാമകരണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. പുതിയ സംവിധാനത്തിന്റെ ഘടന പൂർണ്ണമായും നിലവിൽ വന്നിട്ടില്ലാത്ത സാഹചര്യത്തിൽ റഫറൻസിനുള്ള സൗകര്യത്തിനായി പഞ്ചായത്ത്, ഗ്രാമവികസനം, നഗരകാര്യം, തദ്ദേശസ്വയംഭരണ എഞ്ചിനിയറിങ് വിഭാഗം, നഗര-ഗ്രാമാസൂത്രണം എന്നീ വകുപ്പ് തലവന്മാരുടെ ഓഫീസ് സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ ഏകോപനത്തിന് മുമ്പുള്ള പ്രകാരമാണ് ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്.

പ്രിൻസിപ്പൽ ഡയറക്ടറേറ്റ്, തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ്

വെബ്സൈറ്റ് : www.principaldirectorate.lsgkerala.gov.in ഇ-മെയിൽ : pdlsgkerala@gmail.com

ബാലമുരളി. ഡി, ഐ.എ.എസ്. പ്രിൻസിപ്പൽ ഡയറക്ടർ	0471-2314526	9446339700
എം.പി. അജിത്കുമാർ അഡീഷണൽ ഡയറക്ടർ	0471-2727255	9496040601

പഞ്ചായത്ത് വകുപ്പ്

പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടറേറ്റ് : ഫോൺ: 0471-2323286, 2786311 ഫാക്സ് : 0471 -2321350, 2323286
വെബ്സൈറ്റ്: www.dop.lsgkerala.gov.in ഇ-മെയിൽ : directorofpanchayat@gmail.com

	ഫോൺ / ഇ-മെയിൽ	മൊബൈൽ
എച്ച്. ദിനേശൻ ഐ.എ.എസ്. പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ	0471-2323286, 2786300 directorofpanchayat@gmail.com	9496040600
എം.പി. അജിത്കുമാർ പഞ്ചായത്ത് അഡീഷണൽ ഡയറക്ടർ (അപ്പലേറ്റ് അതോറിറ്റി, വിവരാവകാശ നിയമം)	0471-2321350, 2786329, 2786330 adpanchayats@gmail.com,	9496040601
ജോസ്നമോൾ എസ്. ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ (വികസനം)	0471-2321053, 2786314 jddj.dp@gmail.com	9496040603
ബിനുൻ വാഹിദ് ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ (ഭരണം)	0471-2321053, 2786313 admnjointdirector@gmail.com	9496040602
ത്രേസ്യാമ്മ ആന്റണി ചീഫ് രജിസ്ട്രാർ (ജനനവും മരണവും)	0471-2321280, 2786307 crbdkerala@gmail.com	9496040605
അനിൽകുമാർ കെ. സീനിയർ ഫിനാൻസ് ഓഫീസർ	0471-2786316, 2321056 dpfinance@gmail.com	9496040606
കെ. സുഭാഷ് ലാ ഓഫീസർ	0471-2786315, 2321054 lsection.dp@gmail.com	9496040607 9809400333
സുഭാഷ് എസ്. അക്കൗണ്ട്സ് ഓഫീസർ	0471-2723043 aokpepf@gmail.com	9496040604
ജി. ഹരികൃഷ്ണൻ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് അസിസ്റ്റന്റ്	0471-2786325 aa.dptvm@gmail.com	9496040608 7907344705
ഷിബു കെ.കെ, പബ്ലിസിറ്റി ഓഫീസർ	0471-2786303 prmdp2020@gmail.com	9496047036 9847235884

പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടറേറ്റിലെ വിവിധ സെക്ഷനുകളുടെ ഫോൺ നമ്പരും ഇ-മെയിൽ വിലാസവും

സെക്ഷൻ	ഫോൺ നമ്പർ	ഇ-മെയിൽ
എ (അക്കൗണ്ട്സ്)	0471-2786320	dp.asection@gmail.com
ബി (ജനനം, മരണം, വിവാഹം)	0471-2786307, 2786308, 2786309	crbdkerala@gmail.com
സി (നിയമങ്ങളും ചട്ടങ്ങളും)	0471-2786317, 2786318, 9496047037	directorofpanchayatcsection@gmail.com
ഡി (അച്ചടക്കനടപടി)	0471-2786323, 2786324, 9496047038	dpvigilance@gmail.com
ഇ (എസ്റ്റാബ്ലിഷ്മെന്റ്)	0471-2786326, 2786327, 9496047039	directorofpanchayatsestt@gmail.com
എഫ് (ഫിനാൻസ്)	0471-2786319	dpfinancetvm@gmail.com
ജി (ജനറൽ, ഹൗസ്കീപ്പിംഗ്)	0471-2786322	directorofpanchayat.gsection@gmail.com
എച്ച് (സർവീസ് പെൻഷൻ)	0471-2786321	director.pension@gmail.com
ജെ (വികേന്ദ്രീകൃതാസൂത്രണം, ഇലക്ഷൻ)	0471-2786304, 2786305, 9496047040	jddj.dp@gmail.com
സിസ്റ്റം മാനേജർ	0471-2786306, 9947971555	systemmanager.dp@gmail.com
എൽ (നിയമം)	0471-2786315, 9809400333	lsection.dp@gmail.com
എം (ആഡിറ്റ്, മോണിറ്ററിംഗ്)	0471-2786302	dpauditm@gmail.com
പി (പബ്ലിസിറ്റി, പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ)	0471-2786303, 9496047036	prmdp2018@gmail.com
പി.എഫ്. (പ്രോവിഡന്റ് ഫണ്ട്)	0471-2723043, 9496047041	aokpepf@gmail.com
ഡി.ബി.റ്റി. (സാമൂഹ്യസുരക്ഷാ പെൻഷൻ വിതരണം)	0471-2327526, 9496001429	dbtcell2017@gmail.com
ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ്, തപാൽ	0471-2786311	tapalsection.dp @gmail.com
ഫെയർകോപ്പി സെക്ഷൻ, ഡെസ്പാച്ച്	0471-2786331	faircopy.dp@gmail.com

പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർമാർ

		ഓഫീസ്	മൊബൈൽ	ഇ-മെയിൽ
തിരുവനന്തപുരം	**ഷാജി ബോൺസ് ലെ എസ്.**	0471-2731212	9496040610	ddptvpm2019@gmail.com
കൊല്ലം	**ഗോപിനാഥൻ കെ.**	0474-2794961	9496041700	ddpklm@gmail.com
പത്തനംതിട്ട	**സുമേഷ് കെ.ആർ.**	0468- 2222561	9496042600	ddppathanamthitta@gmail.com
ആലപ്പുഴ	**ശ്രീകുമാർ എസ്.**	0477-2251599	9496043600	ddpalappuzha@gmail.com
കോട്ടയം	**ബിനു ജോൺ**	0481-2560282	9496044600	ddpkottayam@gmail.com
ഇടുക്കി	**കെ.വി. കുര്യാക്കോസ്**	04862-295011	9496045010	ddpidukki@gmail.com
എറണാകുളം	**കെ. ജെ. ജോയ്**	0484-2422219	9496045700	ddp.ekm@gmail.com
തൃശ്ശൂർ	**ജോസഫ് സെബാസ്റ്റ്യൻ**	0487-2360616	9496046010	ddptcr@gmail.com
പാലക്കാട്	**ബെന്നി ജോസഫ്**	0491-2505199	9496047100	ddppkd1@gmail.com
മലപ്പുറം	**ഷാജി ജോസഫ് ചെറുകരക്കുന്നേൽ**	0483-2734838	9496047780	ddpmlpm@gmail.com
കോഴിക്കോട്	**അബ്ദുൾ ലത്തീഫ് എ.വി.**	0495-2371799	9496048100	ddpkzd@gmail.com
വയനാട്	**പി. ജയരാജൻ**	04936-202634	9496048300	ddpwayanad@gmail.com
കണ്ണൂർ	**അരുൺ ടി.ജെ.**	0497-2700081	9496049001	ddpknr1@gmail.com
കാസർഗോഡ്	**ജയ്സൺ മാത്യു**	04994-255782	9496049700	ddpksgd@gmail.com

പഞ്ചായത്ത് അസിസ്റ്റന്റ് ഡയറക്ടർ & ജില്ലാ പെർഫോമൻസ് ആഡിറ്റ് ആഫീസർമാർ

തിരുവനന്തപുരം	**പ്രശാന്ത് കുമാർ കെ.**	0471-2733593	9496040611	adptvpm@gmail.com
കൊല്ലം	**ബി.അജയകുമാർ**	0474-2793431	9496041701	adpklm@gmail.com
പത്തനംതിട്ട	**അലക്സ് സി.**	0468-2222207	9496042601	adppta3@gmail.com
ആലപ്പുഴ	**രാജേഷ് കുമാർ തിരുവാനത്ത്**	0477-2252784	9496043601	adpalappuzha@gmail.com
കോട്ടയം	**രാജേഷ് കുമാർ പി.**	0481-2583506	9496044601	adpkottayam@gmail.com
ഇടുക്കി	**ഷാജി എ.വി.**	04862-299849	9496045011	adpidukki@gmail.com
എറണാകുളം	**വിധു എ. മേനോൻ**	0484-2422216	9496045701	ekm.adp@gmail.com
തൃശ്ശൂർ	**സിദ്ദീഖ് കെ.**	0487-2360354	9496046011	adptsr@gmail.com
പാലക്കാട്	**ശ്രീകുമാർ ജി.**	0491-2505199	9496047101	adppalakkad1@gmail.com
മലപ്പുറം	**മുരളി വി.കെ.**	0483-2974984	9496047781	adpmlpm@gmail.com

കോഴിക്കോട്	**പ്രസാദ് പി.ടി.**	0495-2371916	9496048101	adpkzd@gmail.com
വയനാട്	**ബൈജു ജോസ്**	04936-202663	9496048301	adpwayanad@gmail.com
കണ്ണൂർ	**ധനീഷ് പി.എം.**	04972-707903	9496049002	adpknr@gmail.com
കാസർഗോഡ്	**ഹരിദാസ് കെ.വി.**	04994-255803	9496049701	adpksgd@gmail.com

പഞ്ചായത്ത് വകുപ്പിലെ പെർഫോമൻസ് ഓഡിറ്റ് യൂണിറ്റുകൾ

ജില്ല	പെർഫോമൻസ് യൂണിറ്റിന്റെ നമ്പരും പേരും	മൊബൈൽ (സി.യു.ജി)	ഇ - മെയിൽ
തിരുവനന്തപുരം	1. ചിറയിൻകീഴ്	9496049912	sspau1chkl@gmail.com
	2. ചെങ്കൽ	9496049913	pau2chenkal@gmail.com
	3. കാട്ടാക്കട	9496049914	pau3kattakkada@gmail.com
	4. നെല്ലനാട്	9496049915	supervisornellanadu@gmail.com
	5. തിരുവനന്തപുരം	9496049916	pau5tvpm@gmail.com
കൊല്ലം	1. കരുനാഗപ്പള്ളി	9496046922	auditsupervisorpau1@gmail.com
	2. കൊട്ടാരക്കര	9496046923	pau2ktr@gmail.com
	3. ചാത്തന്നൂർ	9496046924	pau3kollam@gmail.com
	4. തൃക്കടവൂർ	9496046925	pau4kollam@gmail.com
	5. അഞ്ചൽ	9496046926	supervisorpauanchal@gmail.com
പത്തനംതിട്ട	1. പത്തനംതിട്ട	9496046927	sspaupta@gmail.com
	2. ഏഴംകുളം	9496046928	pauptass2@gmail.com
	3. മല്ലപ്പള്ളി	9496046929	sspau3@gmail.com
ആലപ്പുഴ	1. തുറവൂർ	9496046930	alpypau1@gmail.com
	2. ആര്യാട്	9496046931	pau2aryad@gmail.com
	3. മാന്നാർ	9496046932	pau3mannaralappuzha@gmail.com
	4. ഹരിപ്പാട്	9496046933	alpypau4@gmail.com
	5. തഴക്കര	9496046934	pauthazhakkara@gmail.com
കോട്ടയം	1. കോട്ടയം	9496046935	pauktm@gmail.com
	2. ചങ്ങനാശ്ശേരി	9496046936	pauchry@gmail.com
	3. കാഞ്ഞിരപ്പള്ളി	9496046937	paukply@gmail.com
	4. മീനച്ചിൽ	9496046938	pau4meenachil@gmail.com
	5. വൈക്കം	9496046939	pauvkm@gmail.com
ഇടുക്കി	1. തൊടുപുഴ	9496046940	pau1thodupuzha@gmail.com
	2. നെടുങ്കണ്ടം	9496046941	supervisorpaundkm@gmail.com
	3. അടിമാലി	9496046942	pauadimali@gmail.com
	4. പീരുമേട്	9496046943	peermadepau4@gmail.com
എറണാകുളം	1. കാക്കനാട്	9496046944	sspaunit1@gmail.com
	2. പറവൂർ മിനി സിവിൽസ്റ്റേഷൻ	9496046945	sspaukmlr@gmail.com
	3. നെടുമ്പാശ്ശേരി	9496046946	nedumbasseryunit@gmail.com
	4. അശമന്നൂർ	9496046947	pau4assamannoor@gmail.com
	5. വടവുകോട് പുത്തൻകുരിശ്	9496046948	sspaunit5@gmail.com
	6. പായിപ്ര	9496046950	sspau6@gmail.com
തൃശ്ശൂർ	1. വെങ്കിടങ്ങ്	9496046951	pauvenkidangu@gmail.com
	2. വള്ളത്തോൾ നഗർ	9496046952	pau2vallatholnagar@gmail.com
	3. കോലഴി	9496046953	pau.3tsr@gmail.com
	4. കൈപ്പമംഗലം	9496046954	pau4thrissur@gmail.com

	5. വെള്ളാങ്കല്ലൂർ	9496046955	pau5thrissur@gmail.com
	6. പുതുക്കാട്	9496046956	pau6tsr@gmail.com
പാലക്കാട്	1. പാലക്കാട്	9496046957	pau1palakkad@gmail.com
	2. ആലത്തൂർ	9496046958	pau2alathur@gmail.com
	3. ചിറ്റൂർ	9496046959	pau3chittur@gmail.com
	4. മണ്ണാർക്കാട്	9496046960	pau4mannarkkad@gmail.com
	5. പട്ടാമ്പി	9496047011	pau5pattambi12@gmail.com
	6. ഒറ്റപ്പാലം	9496047012	pau6ottapalam@gmail.com
മലപ്പുറം	1. നിലമ്പൂർ	9496047013	mpmpaunilambur@gmail.com
	2. കൊണ്ടോട്ടി	9496047014	pau2kondotty@gmail.com
	3. പാണ്ടിക്കാട്	9496047015	seniorsupdt@gmail.com
	4. മലപ്പുറം	9496047016	pau4mpm@gmail.com
	5. വേങ്ങര	9496047017	sspau5vengara@gmail.com
	6. തലക്കാട്	9496047018	pau6thalakkad@gmail.com
	7. എടപ്പാൾ	9496047019	pau7edapal@gmail.com
കോഴിക്കോട്	1. കൊടുവള്ളി	9496047020	koduvallypau1@gmail.com
	2. കുന്ദമംഗലം	9496047021	sspauknm@gmail.com
	3. ചോറോട്	9496047022	sspauchd@gmail.com
	4. പേരാമ്പ്ര	9496047023	sspaupba@gmail.com
	5. ബാലുശ്ശേരി	9496047025	sspaubly@gmail.com
വയനാട്	1. പനമരം	9496047026	pau1pnmwnd@gmail.com
	2. സുൽത്താൻ ബത്തേരി	9496047027	pau2sby@gmail.com
കണ്ണൂർ	1. കതിരൂർ	9496047028	sspau1knr@gmail.com
	2. പേരാവൂർ	9496047029	sspau2knr@gmail.com
	3. പുഴാതി	9496047030	sspau3knr@gmail.com
	4. കല്ല്യാശ്ശേരി	9496047031	sspau4knr@gmail.com
	5. പയ്യന്നൂർ	9496047032	sspau5knr@gmail.com
കാസർഗോഡ്	1. മധൂർ	9496047033	pau1ksgd@gmail.com
	2. പുല്ലൂർ-പെരിയ	9496047034	sspau2ksd@gmail.com

ഗ്രാമ വികസന കമ്മീഷണറേറ്റ്

വെബ്സൈറ്റ് : www.rdd.lsgkerala.gov.in

ഇ-മെയിൽ : mail.crd@kerala.gov.in, ഓഫീസ് : 0471-2314526 ഫാക്സ് : 0471-2317214

	ഓഫീസ്	മൊബൈൽ
ഡി. ബാലമുരളി, ഐ.എ.എസ് ഗ്രാമ വികസന കമ്മീഷണർ	0471-2314526	9446339700
വി.എസ്. സന്തോഷ് കുമാർ അഡീഷണൽ ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ -I	0471-2318583	9446530019
കെ.എസ്.അബ്ദുൾ സലിം അഡീഷണൽ ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ -II	0471-2315208	9447922373
നജീബ് എച്ച്. സീനിയർ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ഓഫീസർ	0471-2316935	9446051973
ഷിജി വി.എച്ച്. (ic) സീനിയർ ഫിനാൻസ് ഓഫീസർ	0471-2316641	8921257829
ഷാജി ക്ലമൻറ് ജോയിന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (എച്ച്&റ്റി)	0471-2318149	8301025364
ജെ.എ. അനിൽകുമാർ ജോയിന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (എസ്റ്റാബ്ലിഷ്മെന്റ്)	0471-2318149	8304961844
ലതിക. സി.എസ് ജോയിന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (ഡി.പി)	0471- 2313634	9446813641

ജി.കൃഷ്ണകുമാർ ജോയിന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (ആർ.ഐ.ഡി.എഫ്)	**0471-2318057**	**9895324375**
ആർ. ഷൈനി സ്റ്റേറ്റ് കോ-ഓർഡിനേറ്റർ (ഡബ്ല്യൂ & സി.പി.)	0471-2720240	9447496237
ദിവ്യ ജി. ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ (പി & എം)	0471-2317781	9496727983
ഷിജി വി.എച്ച് ഫിനാൻസ് ഓഫീസർ	0471-2313882	8921257829
അന്ന കെ. അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (എച്ച് & റ്റി)	0471-2313045	9746914328
ജസ്റ്റിൻ പി.എ. അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (പി &എം)	0471-2313882	7306567346
രഞ്ജിത ആർ. അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (ആർ ഐ)	0471-2313882	9446563744
നിഫി.എസ്.ഹക്ക് അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (ഡി പി)	0471-2313882	9446769947
ഷീബ ഐ. അക്കൗണ്ട്സ് ഓഫീസർ	0471-2720240	9446792499
ദുർഗ്ഗാദാസ് സി.കെ. അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് അസിസ്റ്റന്റ്	0471-2316095	9447622462
കംപ്യൂട്ടർ ഡിവിഷൻ	0471-2317781	

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ പ്ലാനിംഗ് വകുപ്പ്

വെബ്സൈറ്റ് : www.townplanningkerala.gov.in ഇ-മെയിൽ : ctpkeralam@gmail.com

ഫോൺ : 0471 - 2721447

പ്രമോദ് കുമാർ.സി.പി. ചീഫ് ടൗൺ പ്ലാനർ (ഭരണം)	0471-2723429	9447021429	pramodcpplanner@gmail.com
എച്ച്. പ്രശാന്ത് ചീഫ് ടൗൺ പ്ലാനർ (പ്ലാനിംഗ്)	0471-2726677	9446544900	prasanthhali@gmail.com
ഷിജി ഇ. ചന്ദ്രൻ ചീഫ് ടൗൺ പ്ലാനർ (വിജിലൻസ്)	0471-2721772	9447647730	shijisajeev70@gmail.com
ജയകുമാർ ജെ. അഡീഷണൽ ചീഫ് ടൗൺ പ്ലാനർ	0471-2721447	9447022244	jktrivandrum@gmail.com
രാമചന്ദ്രൻ എ., സീനിയർ ടൗൺ പ്ലാനർ	0471-2721447	9495627946	ramanasmara@yahoo.com
രാജേഷ് പി.എൻ., സീനിയർ ടൗൺ പ്ലാനർ	0471-2721447	9447793387	rajesh_pn@hotmail.com
അജയ കുമാർ എസ്., സീനിയർ ടൗൺ പ്ലാനർ	0471 2721447	9446916878	ajayplanner@gmail.com
റിനി ചന്ദ്രൻ, ടൗൺ പ്ലാനർ	0471-2721447	9447962024	rinischandra@gmail.com
ഫാമിദ യൂസഫ്., ടൗൺ പ്ലാനർ	0471- 2721447	9400275071	famidha007@gmail.com
രാജീവൻ പിട്ടൻ, ടൗൺ പ്ലാനർ & എ.എസ്.പി.ഐ.ഒ (ടെക്നിക്കൽ)	0471-2721447	9447000618	ardramaya@gmail.com
ബൈജു കെ., ടൗൺ പ്ലാനർ	0471-2721447	9495731821	baijukottiyam@gmail.com
മാസൂം എം.എ., ടൗൺ പ്ലാനർ	0471-2721447	9446311008	mamasoom@yahoo.com
ആശ അജോയ്ഘോഷ്, ടൗൺ പ്ലാനർ	0471-2726677	9497003151	ashaajoy@gmail.com
ഗിരീഷ് കുമാർ ടി.കെ., ടൗൺ പ്ലാനർ	0471 2721447	9495901524	tkgirishkumar@gmail.com
സബിതാമിനി സി.കെ., ടൗൺ പ്ലാനർ	0471 2726677	8075645615	sabithaminick@gmail.com
മിറ്റ്സി തോമസ്., ടൗൺ പ്ലാനർ	0471 2721447	9446282500	mitzie-thomas@yahoo.com
അസീം എ., അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ഓഫീസർ & SPIO (ഭരണം)	0471 2721447	9495301208	aseemsj@gmail.com
അനില എൽ., ഫിനാൻസ് ഓഫീസർ	0471 2721447	9895133935	anilaleela@gmail.com
ജയചന്ദ്രൻ കെ.പി., അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് അസിസ്റ്റന്റ്	0471 2721447	9495311587	jayachandrankp@ymail.com
മായ എസ്., ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ, സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ്	0471-2722745	9995349084	mayaecoandstat@gmail.com

ജില്ലാ ടൗൺ പ്ലാനർമാർ

തിരുവനന്തപുരം	**ജയശ്രീ വി.കെ.**	0471-2339945	9446290294	tptvm.lsgdplng@kerala.gov.in
കൊല്ലം	**ഷാരി എം.വി.**	0474-2742062	9645544953	tpklm.lsgdplng@kerala.gov.in

പത്തനംതിട്ട	**അരുൺ.ജി**	0468-2222435	9910415448	tppta.lsgdplng@kerala.gov.in
ആലപ്പുഴ	**കെ.എഫ്.ജോസഫ്**	0477-2253390	9446017775	tpalp.lsgdplng@kerala.gov.in
കോട്ടയം	**പി.അനിൽകുമാർ**	0481-2564160	9446330594	tpktm.lsgdplng@kerala.gov.in
ഇടുക്കി	**ടി.എൻ.രാജേഷ്**	0486-2235224	9496116277	tpidk.lsgdplng@kerala.gov.in
എറണാകുളം	**ഗോപകുമാർ കെ.എം**	0484-2427223	9447350801	stpekm.lsgdplng@kerala.gov.in
തൃശ്ശൂർ	**കെ.ആർ. രാജീവ്**	0487-2363003	9446094439	tptsr.lsgdplng@kerala.gov.in
പാലക്കാട്	**ദീപ വി.പി.**	0491-2505882	9446820364	tppkd.lsgdplng@kerala.gov.in
മലപ്പുറം	**ആർ. പ്രദീപ്**	0483-2724997	8848793994	tpmpm.lsgdplng@kerala.gov.in
കോഴിക്കോട്	**പി.എ. ഐഷ**	0495-2369300	9846247448	tpkzd.lsgdplng@kerala.gov.in
വയനാട്	**ആതിര രവി**	0493-6203202	9961000710	tpwyd.lsgdplng@kerala.gov.in
കണ്ണൂർ	**പി. രവികുമാർ**	0497-2707472	9446430121	tpknr.lsgdplng@kerala.gov.in
കാസർഗോഡ്	**ലീലിറ്റി തോമസ്**	04994-255184	8921246304	tpksd.lsgdplng@kerala.gov.in

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് ലോക്കൽ ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ച്ചർ ഡവലപ്പ്മെന്റ് & എഞ്ചിനീയറിംഗ് വിംഗ്

വെബ്സൈറ്റ് : www.celsgd.kerala.gov.in   ഇ-മെയിൽ : celsgd@gmail.com

ജോൺസൺ കെ.	0471-2324951	9447009951
ചീഫ് എഞ്ചിനീയർ	0471-2325071	
അശോക് കുമാർ ടി.വി	0471-2324951	9447043371
ഡെപ്യൂട്ടി ചീഫ് എഞ്ചിനീയർ		
മുരളി ആർ.	0471-2324951	9447801863
എക്സിക്യൂട്ടീവ് എഞ്ചിനീയർ		
ബിനു എസ്.കെ.	0471-2324951	
(അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ഓഫീസർ & സ്റ്റേറ്റ് പബ്ലിക് ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർ)		
അഭിലാഷ് ചന്ദ്രൻ ആർ.	0471-2324951	
ഫിനാൻസ് ഓഫീസർ		
സന്ദീപ് കെ.ജി.	0471-2576045	9447351963
ചീഫ് എഞ്ചിനീയർ (KSRRDA)	0471-2572024	
ശോഭന കുമാരി ബി.	0471-2300324	9447795388
സൂപ്രണ്ടിംഗ് എഞ്ചിനീയർ (സൗത്ത് സർക്കിൾ)		
സജീഷ് ആർ.	0495-2727450	9447856467
സൂപ്രണ്ടിംഗ് എഞ്ചിനീയർ (നോർത്ത് സർക്കിൾ)		
അജിത് കുമാർ ജി.എസ്.	0471-2576045	9446968050
സൂപ്രണ്ടിംഗ് എഞ്ചിനീയർ (KSRRDA)	0471-2572027	

ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് എക്സിക്യൂട്ടീവ് എഞ്ചിനീയർമാർ

തിരുവനന്തപുരം	**രാജേഷ് ഡി.**	0471-2447827	9447205127
കൊല്ലം	**സുനിൽകുമാർ കെ.**	0474-2795571	9446590175
പത്തനംതിട്ട	**ഹരികുമാർ എം.ജി.**	0468-2323846	9447439683
ആലപ്പുഴ	**ബിജു കെ.**	0477-2263746	9495629565
കോട്ടയം	**അശോകൻ ടി.എം**	0481-2564213	9446043394
ഇടുക്കി	**തങ്കച്ചൻ പി.ജെ.**	0486-2232402	9446441479
എറണാകുളം	**മിനി റ്റി.എൻ.**	0484-2421874	9446277803
തൃശ്ശൂർ	**ജോജി പോൾ**	0487-2361952	9447086318
പാലക്കാട്	**സുബ്രഹ്മണ്യൻ കെ.സി.**	0491-2505225	9446243931
മലപ്പുറം	**സുൽഫിക്കർ എൻ.**	0483-2736924	9847447061
കോഴിക്കോട്	**ചന്ദ്രൻ സി.**	0495-2372180	9447188009
വയനാട്	**ശ്രീനിവാസൻ സി.**	04936-207686	9447684592
കണ്ണൂർ	**ജാൻസി സി.എം.**	0497-2708022	8943142585
കാസർഗോഡ്	**രമേശൻ പി.പി.**	04994-255250	9446344160

നഗരകാര്യ വകുപ്പ്

ഓഫീസ് : 0471-2318896 വെബ്സൈറ്റ്: www.urbanaffairskerala.org

ഇ-മെയിൽ: duatvpmhq@gmail.com ഫാക്സ് : 0471-2315708

ഡോ.രേണു രാജ് ഐ.എ.എസ്.	0471-2312886	9446533341
നഗരകാര്യവകുപ്പ് ഡയറക്ടർ		
കെ.ഹരികുമാർ, ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ (ഭരണം)	0471-2315147	9947264804
ഡോ. ഉമ്മുസെൽമ്മ സി. (ചുങ്കത്ത്), ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ (ഹെൽത്ത്)	0471-2318896	9447494342
പ്രസീദ യു., വി ഫിനാൻസ് ഓഫീസർ	0471-2310317	9495707816
ആർ. ബിനി, ലാ ഓഫീസർ	0471-2311595	8086601630
പി.എ. മിനി, അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് അസിസ്റ്റന്റ്	0471-2318896	9497783557
എ. പ്രേമകുമാർ, പെൻഷൻ ഓഫീസർ	0471-2314493	9446054439
എസ്. ജയകൃഷ്ണൻ, പി.എഫ്. ഓഫീസർ	0471-2314493	9495630642

മേഖലാ ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർമാർ

ബിനു ഫ്രാൻസിസ് (കൊല്ലം മേഖല) duarklm@gmail.com	0474-2748812	9447303769
അരുൺ രംഗൻ (കൊച്ചി മേഖല) duarkochi@gmail.com	0484-2361707	9895577122
കെ. യു.ബിനി., (കോഴിക്കോട് മേഖല) duarkkd@gmail.com	0495-2720340	9645397647

കളക്ടറേറ്റുകൾ

തിരുവനന്തപുരം

ഡോ.നവ്ജ്യോത് ഖോസ ഐ.എ.എസ്.	0471-2731177	9447700222
ജില്ലാ കളക്ടർ (dctvm.ker@nic.in, dctvpm14@gmail.com)	0471-2318746	
ഇ മുഹമ്മദ് സഫീർ	0471-2731188	8547610101
അഡീഷണൽ ഡിസ്ട്രിക്ട് മജിസ്ട്രേറ്റ് (admtvm.ker@nic.in)		
ജി.സുധാകരൻ	0471-2731700	9447553348
അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (ജനറൽ) (adcgltvm@gmail.com)		
ശ്രീശുഭ എസ്.	0471-2732114	9400953533
അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (പിഎ) (adcpatvm@gmail.com)		
സജിന സത്താർ	0471-2731700	9946865856
ജില്ലാ വനിതാക്ഷേമ ഓഫീസർ (dwwotvm.rdd@kerala.gov.in)		
ബിൻസി ലാൽ ജി., ജില്ലാ ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർ (diopadtvm@gmail.com)	0471-2731300	9496003215

കൊല്ലം

അഫ്സാന പർവീൺ ഐ.എ.എസ്.	0474-2794900	9447795500
ജില്ലാ കളക്ടർ (dcklm.ker@nic.in)		
സാജിത ബീഗം എൻ.	0474-2795186	8547610026
അഡീഷണൽ ഡിസ്ട്രിക്ട് മജിസ്ട്രേറ്റ് (dcklm.ker@gmail.com)		
ആർ.അജയകുമാർ	0474-2798791	9746914328
അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (ജനറൽ) (adcglklm12@gmail.com)		
ശ്രീബാഷ് ബി.	0474-2795005	9746358296
അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (പിഎ) (adcpakollam@gmail.com)		
ബിജി പി.	0474-2798791	9496235103
ജില്ലാ വനിതാക്ഷേമ ഓഫീസർ (bijiajayakumar@gmail.com)		
അരുൺ എസ്.എസ്., ജില്ലാ ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർ (prdkollam@gmail.com)	0474-2794911	8129408341

പത്തനംതിട്ട

ഡോ. ദിവ്യ എസ്.അയ്യർ ഐ.എ.എസ്.	0468-2222505	9447029008
ജില്ലാ കളക്ടർ (dcpta.ker@nic.in)		
അലക്സ് പി.തോമസ്	0468-2222507	9446504515
അഡീഷണൽ ഡിസ്ട്രിക്ട് മജിസ്ട്രേറ്റ് (admpta.ker@nic.in)		0468-2222508

കെ. വിമൽരാജ്	0468-2322720	9961691636
അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (ജനറൽ) (adcpta@live.com)		
അജയകുമാർ	0468-2322720	9895120153
അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (പിഎ) (adcpta@live.com)		
വിനീത സോമൻ	0468-2322720	9847549570
ജില്ലാ വനിതാക്ഷേമ ഓഫീസർ (adcpta@live.com)		
സി. മണിലാൽ, ജില്ലാ ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർ (diopta1@gmail.com)	0468-2222657	9495085554

ആലപ്പുഴ

എ. അലക്സാണ്ടർ ഐ.എ.എസ്	0477-2251720	9447129011
ജില്ലാ കളക്ടർ (dcalp.ker@nic.in)		
മോബി ജെ.	0477-2251549	8547610042
അഡീഷണൽ ഡിസ്ട്രിക്ട് മജിസ്ട്രേറ്റ് (admalp.ker@nic.in)		
ഷിൻസ് ഡി.	0477-2252920	9447015607
അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (ജനറൽ) (adcglalappuzha@gmail.com)		
ഷീല എൽ.	0477-2252920	9961318910
അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (പിഎ) (adcglalappuzha@gmail.com)		
സലില എസ്.	0477-2252920	9446134805
ജില്ലാ വനിതാക്ഷേമ ഓഫീസർ (adcglalappuzha@gmail.com)		
ജസ്റ്റിൻ ജോസഫ്, ജില്ലാ ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർ (prdalppy@gmail.com)	0477-2251349	9744142531

കോട്ടയം

പി.കെ ജയശ്രീ ഐ.എ.എസ്.	0481-2562001	0481-2570057
ജില്ലാ കളക്ടർ (dcktm.ker@nic.in)		
ജിനു പുന്നൂസ്	0481-2564800	9446564800
അഡീഷണൽ ഡിസ്ട്രിക്ട് മജിസ്ട്രേറ്റ് (admktm.ker@nic.in)		8547610053
അനീസ് ജി.	0481-2560645	9497323894
അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (ജനറൽ) (adcktym2@gmail.com)		
ഷെറഫ് പി. ഹംസ	0481-2560645	8606729960
അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (പി.എ) (adcpaktm@gmail.com)		
ജെ. പ്രമീളകുമാരി ജില്ലാ വനിതാക്ഷേമ ഓഫീസർ (adcktym2@gmail.com)	0481-2560645	9495691863
അരുൺ കുമാർ എ., ജില്ലാ ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർ (prdktym@gmail.com)	0481-2562558	9495119702

ഇടുക്കി

ഷീബ ജോർജ്ജ് ഐ.എ.എസ്.	04862-233103	9447032252
ജില്ലാ കളക്ടർ (dcidk.ker@nic.in)		
ഷൈജു പി. ജേക്കബ്	04862-233056	9446303036
അഡീഷണൽ ഡിസ്ട്രിക്ട് മജിസ്ട്രേറ്റ് (admidk.ker@nic.in)		
ശ്രീലേഖ സി.	04862-233002	8547044871
അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (ജനറൽ) (adcidukki@gmail.com)		
ശ്രീജിത്ത് ജി.പി.	04862-233002	9447948185
അസി. ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (പിഎ) (adcidukki@gmail.com)		
ജ്യോതിമോൾ എൻ.വി., (ic) ജില്ലാ വനിതാക്ഷേമ ഓഫീസർ (adcidukki@gmail.com)	04862-233002	9846755568
എൻ. സതീഷ് കുമാർ, ജില്ലാ ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർ (dio.idukki@gmail.com)	04862-233036	9496003211

എറണാകുളം

ജാഫർ മാലിക് ഐ.എ.എസ്.	0484-2423001	9447729012
ജില്ലാ കളക്ടർ (dcekm.ker@nic.in)		
ഷാജഹാൻ എസ്.	0484-2422282	9446463720
അഡീഷണൽ ഡിസ്ട്രിക്ട് മജിസ്ട്രേറ്റ് (admekm.ker@nic.in)		

കെ.ജി. ബാബു	0484-2424777	9447151050
അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (ജനറൽ) (adcgl@gmail.com)		
സുബ്രഹ്മണ്യൻ ടി.എസ്.	0484-2424777	9995896460
അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (പിഎ) (adcgl@gmail.com)		
ലക്ഷ്മി പ്രസാദ്	0484 2424777	9526809126
ജില്ലാ വനിതാക്ഷേമ ഓഫീസർ (adcgl@gmail.com)		
നിജാസ് ജുവൽ എ.എ., ജില്ലാ ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർ (dio.ekm@gmail.com)	0484 2354208	9447048307

തൃശ്ശൂർ

ഹരിത വി. കുമാർ ഐ.എ.എസ്.	0487-2361020	9447129013
ജില്ലാ കളക്ടർ (tsrcoll.ker@nic.in)		
റെജി പി. ജോസഫ്	0487-2360626	8547610081
അഡീഷണൽ ഡിസ്ട്രിക്ട് മജിസ്ട്രേറ്റ് (dygltsr.ker@nic.in)		
അയന പി. എൻ.	0487-2361819	9946731112
അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (ജനറൽ) (adcgtsr@gmail.com)		
ജയ് പി. ബാൽ	0487-2364214	9447008120
അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (പിഎ) (adcpatsr@gmail.com)		
മിനി എസ്., ജില്ലാ വനിതാക്ഷേമ ഓഫീസർ (dwwothrissur@gmail.com)	0487-2361819	9495684160
അബ്ദുൾ കരീം, ജില്ലാ ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർ (diothrissur@gmail.com)	0487-2360644	8547123439

പാലക്കാട്

മൃൺമയി ജോഷി ഐ.എ.എസ്.	0491-2505266	9387288266
ജില്ലാ കളക്ടർ (dcpkd.ker@nic.in)		
മണികണ്ഠൻ കെ.	0491-2505008	8547610093
അഡീഷണൽ ഡിസ്ട്രിക്ട് മജിസ്ട്രേറ്റ് (dyc_gnlpkd.rev@kerala.gov.in)		
രാമദാസ് എം.പി	0491-2505336	9446110116
അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (ജനറൽ) (adcgeneralpkd@gmail.com)		
ശുഭ റ്റി.എസ്.	0491-2505336	9495871895
അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (പിഎ) (adcpapkd2016@gmail.com)		
ഹമീദ ജസീല വി.കെ.	0491-2505336	9072293842
ജില്ലാ വനിതാക്ഷേമ ഓഫീസർ, (adcgeneralpkd@gmail.com)		
പ്രിയ കെ. ഉണ്ണികൃഷ്ണൻ, ജില്ലാ ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർ (prd.pkd@gmail.com)	0491-2505329	6282439730

മലപ്പുറം

വി.ആർ. പ്രേംകുമാർ ഐ.എ.എസ്.	0483-2734355	9446539017
ജില്ലാ കളക്ടർ (dcmlp.ker@nic.in)		
മെഹറലി എൻ.എം.	0483-2734421	8547616002
അഡീഷണൽ ഡിസ്ട്രിക്ട് മജിസ്ട്രേറ്റ് (admmlp.ker@nic.in)		
ബൈജു പി.	0483-2734846	9745117296
അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (ജനറൽ) (adcgmlp@gmail.com)		
ദേവകി എൻ.കെ.	0483-2734846	9946362777
അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (പിഎ) (adcpamlp@gmail.com)		
അനു സി.എസ്.	0483-2734846	7560918229
ജില്ലാ വനിതാക്ഷേമ ഓഫീസർ (adcgmlp@gmail.com)		
റഷീദ് ബാബു പി., ജില്ലാ ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർ (diomlpm@gmail.com)	0483-2734387	9496003205

കോഴിക്കോട്

ഡോ. എൻ. തേജ് ലോഹിത് റെഡ്ഡി., ഐ.എ.എസ്.	0495-2371400	0495-2383500
ജില്ലാ കളക്ടർ (dckzk.ker@nic.in)		

മുഹമ്മദ് റഫീഖ് സി.	0495-2371062	9446007172
അഡീഷണൽ ഡിസ്ട്രിക്ട് മജിസ്ട്രേറ്റ് (adm.kzk.rev@kerala.gov.in)		8547616013
രജനി പുല്ലാനിക്കാട്ട്	0495- 2374174	9495139193
അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (പിഎ) (adcpakkd@gmail.com)		
മിനി എം.	0495-2371055	9495367008
അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (ജനറൽ) (adcglkkd@gmail.com)		
നജില ഉബൈദുള്ള	0495-2371055	8848772426
ജില്ലാ വനിതാക്ഷേമ ഓഫീസർ (adcglkkd@gmail.com)		
ദീപ കെ., ജില്ലാ ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർ (dio.prd@gmail.com)	0495-2370225	9582836228

വയനാട്

എ. ഗീത ഐ.എ.എസ്.	04936-202251	9447204666
ജില്ലാ കളക്ടർ (dcwayanad@gmail.com)		
ഷാജു എൻ.ഐ	04936-202532	9447097702
അഡീഷണൽ ഡിസ്ട്രിക്ട് മജിസ്ട്രേറ്റ് (admwayanad@gmail.com)		
നൈസി റഹ്മാൻ	04936-204280	9497778776
അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (ജനറൽ) (adcglwyd@gmail.com)		
ശ്രീലത വി.കെ.	04936-204280	9495047349
അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (പിഎ) (adcglwyd@gmail.com)		
മുഹമ്മദ് കെ, ജില്ലാ ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർ (diowayanad@gmail.com)	04936-202529	9496003246

കണ്ണൂർ

ചന്ദ്രശേഖർ എസ്. ഐ.എ.എസ്.	0497-2700243	9447029015
ജില്ലാ കളക്ടർ (dcknr.ker@nic.in)		
ദിവാകരൻ കെ.കെ.	0497-2700577	9447766780
അഡീഷണൽ ഡിസ്ട്രിക്ട് മജിസ്ട്രേറ്റ് (admkan.ker@nic.in)		
അബ്ദുൾ ജലീൽ ഡി.വി.	0497-2700592	9037340568
അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (ജനറൽ) (adckannur@gmail.com)		
	0497-2700592	9495233779
അസിസ്റ്റന്റ് ഡവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (പിഎ) (adckannur@gmail.com)		
ബീന കെ.	0497-2700592	9895581736
ജില്ലാ വനിതാക്ഷേമ ഓഫീസർ (adckannur@gmail.com)		
ഇ.കെ. പത്മനാഭൻ, ജില്ലാ ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർ, (kannurdio@gmail.com)	0497-2700231	9496003202

കാസർഗോഡ്

ഭണ്ഡാരി സ്വാഗത് രൺവീർ ചന്ദ് ഐ.എ.എസ്.	04994-256400	9447496600
ജില്ലാ കളക്ടർ (dckas.ker@nic.in)		
രമേന്ദ്രൻ എ.കെ.	04994-255833	9447726900
അഡീഷണൽ ഡിസ്ട്രിക്ട് മജിസ്ട്രേറ്റ് (kascoll.ker@nic.in)		
ഫിലിപ്പ് ജോസഫ്	04994-256355	8848893176
അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (ജനറൽ) (adcglkasaragod@gmail.com)		
അനീഷ് ജെ. അലെക്കപ്പള്ള	04994-256355	7034327862
അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (പിഎ) (adcglkasaragod@ gmail.com)		
ഫത്തീല കെ.	04994-256355	9562443301
ജില്ലാ വനിതാക്ഷേമ ഓഫീസർ (adcglkasaragod@ gmail.com)		
മധുസൂദനൻ എം., ജില്ലാ ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർ (dioksgd@gmail.com)	04994-255145	9496003201

ജില്ലാ ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജന യൂണിറ്റ്- പ്രോജക്ട് ഡയറക്ടർമാർ

		ഓഫീസ്	മൊബൈൽ	ഇ-മെയിൽ
തിരുവനന്തപുരം	**വൈ. വിജയകുമാർ**	0471-2360137	9947810179	popautvm@gmail.com
കൊല്ലം	**സയൂജ റ്റി.കെ.**	0474-2795675	9847178064	pdpaukollam@gmail.com

പത്തനംതിട്ട	**എൻ. ഹരി**	0468-2962686	8075307229	drdapopta@gmail.com
ആലപ്പുഴ	**പ്രദീപ് കുമാർ**	0477-2251063	9446857694	drdaalpy@gmail.com
കോട്ടയം	**പി.എസ്. ഷിനോ**	0481-2560721	9496342272	drdakottayam@gmail.com
ഇടുക്കി	**സാജു സെബാസ്റ്റ്യൻ**	04862-233027	9567667220	drdaidk@gmail.com
എറണാകുളം	**ടീസാ ജോസ്**	0484-2422221	9495314931	pauernakulam@gmail.com
തൃശ്ശൂർ	**സറീന എ. റഹ്മാൻ**	0487-2365720	9567450970	drdatsr@gmail.com
പാലക്കാട്	**കെ.പി. വേലായുധൻ**	0491-2505866	9946039968	drdapopkd@gmail.com
മലപ്പുറം	**പ്രീതി മേനോൻ**	0483-2734976	9446382291	drdampm@gmail.com
കോഴിക്കോട്	**സിജു തോമസ്**	0495-2371283	9496035576	pdpaukkd@gmail.com
വയനാട്	**പി.സി. മജീദ്**	04936-202465	9447518639	podrda@gmail.com
കണ്ണൂർ	**ടൈനി സൂസൻ ജോൺ**	0497-2700143	9847914874	pdpaukannur@gmail.com
കാസർഗോഡ്	**പ്രദീപൻ കെ.**	04994-255944	9544235264	podrdaksd2019@gmail.com

ജില്ലാ ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജന യൂണിറ്റ്- അസി.പ്രോജക്ട് ഓഫീസർമാർ

തിരുവനന്തപുരം	**അഞ്ജന ജെ.ആർ.**	0471-2360137	9446580509	popautvm@gmail.com
കൊല്ലം	**മീനാകുമാരി റ്റി.**	0474-2795675	9400524309	pdpaukollam@gmail.com
പത്തനംതിട്ട	**പി.എൻ. ശോഭന**	0468-2962686	9446344131	drdapopta@gmail.com
ആലപ്പുഴ	**റെജി തോമസ്**	0477-2251063	9495823439	drdaalpy@gmail.com
കോട്ടയം	**ഉഷ കെ.റ്റി.**	0481-2563027	9446459167	drdakottayam@gmail.com
ഇടുക്കി	**സഫിയ ബീവി പി.ഐ.**	04862-233027	9446195781	drdaidk@gmail.com
എറണാകുളം	**ഷീബ കെ.കെ.**	0484-2422221	9446753034	pauernakulam@gmail.com
തൃശ്ശൂർ	**ശ്രീലക്ഷ്മി**	0487-2365720	9526792725	pau.tsr@kerala.gov.in
പാലക്കാട്	**സരിത എ.കെ.** (IC)	0491-2505866	8281040603	drdapopkd@gmail.com
മലപ്പുറം	**ആതിര എ.**	0483-2734976	9496363936	drdampm@gmail.com
കോഴിക്കോട്		0495-2371283		pdpaukkd@gmail.com
വയനാട്	**ലേഖ ജി.എസ്.**	04936-202465		podrda@gmail.com
കണ്ണൂർ	**എ.ജി. ഇന്ദിര**	0497-2700143	9446611014	pdpaukannur@gmail.com
കാസർഗോഡ്	**ബീന ബി.**	04994-255944	8281871891	podrdaksd2019@gmail.com

കേരള സംസ്ഥാന ഓഡിറ്റ് വകുപ്പ്

ഇ-മെയിൽ:director.ksad@kerala.gov.in   വെബ്സൈറ്റ്: www.ksad.kerala.gov.in

ഫോൺ : 0471-2303640

ഡി.സാങ്കി   9447288241

ഡയറക്ടർ, ട്രഷറർ ഓഫ് ചാരിറ്റബിൾ എൻഡോവ്മെന്റ്സ്   director.ksad@kerala.gov.in

ജില്ലാ ഓഫീസർമാർ

ജില്ല	കാര്യാലയ മേധാവി	ഓഫീസ് ഫോൺ നം.	മൊബൈ നം.	ഇ-മെയിൽ ഇ-മെയിൽ
തിരുവനന്തപുരം	**ഷീലാ ഉജ്ജൽ കുമാർ**	0471-2331231	9847419372	dotvm.ksad@kerala.gov.in
കൊല്ലം	**മാത്യൂ റോയി.കെ.പി**	0474-2740141	9447260807	doklm.ksad@kerala.gov.in
പത്തനംതിട്ട	**ഹബീബ് മുഹമ്മദ്**	0468-2223691	9048830678	dopta.ksad@kerala.gov.in
ഇടുക്കി	**എം.വി. സിനി**	0486-2227332	9846918953	doidk.ksad@kerala.gov.in
കോട്ടയം	**ഷൈജു.എസ്**	0481-2564886	9447345003	doktm.ksad@kerala.gov.in
ആലപ്പുഴ	**ഹരികുമാർ.ജി**	0477-2252753	9497346263	doalp.ksad@kerala.gov.in
എറണാകുളം	**മിനിമോൾ കെ.ജി**	0484-2422271	9447026536	doekm.ksad@kerala.gov.in
തൃശ്ശൂർ	**കെ.ഷാജി**	0487-2331249	8848417398	dotsr.ksad@kerala.gov.in
പാലക്കാട്	**വിനോദ് ശ്രീധർ**	0491-2520145	9446094222	dopkd.ksad@kerala.gov.in
മലപ്പുറം	**സൈമൺ കെ.**	0483-2734951	9446590796	dompm.ksad@kerala.gov.in
കോഴിക്കോട്	**പ്യാരിലാൽ ടി.സി**	0495-2371012	9495301270	dokkd.ksad@kerala.gov.in

വയനാട്	**വസന്ത.പി.എസ്**	04936-203672	9526647114	dowyd.ksad@kerala.gov.in
കണ്ണൂർ	**വിനോദ് കെ.കെ**	0497-2707698	9447526470	doknr.ksad@kerala.gov.in
കാസർഗോഡ്	**നാരായണ കമ്മത്ത്**	04994-256690	8281887353	doksd.ksad@kerala.gov.in

സംസ്ഥാന ആസൂത്രണ ബോർഡ്

വെബ്സൈറ്റ്: www.spb.kerala.gov.in

ഫോൺ : 0471-2540707

	ഓഫീസ്	വസതി
മുഖ്യമന്ത്രി	0471-2333812	0471-2314853
ചെയർപേഴ്സൺ	9447565656	
ഡോ.വി.കെ. രാമചന്ദ്രൻ	0471-2540404	
വൈസ് ചെയർപേഴ്സൺ, vkr.kerala@gov.in		
അംഗങ്ങൾ		
റവന്യൂ വകുപ്പ മന്ത്രി, min.rev@kerala.gov.in	0471-2518187	
ജലവിഭവകുപ്പമന്ത്രി, min.irr@kerala.gov.in	0471-2518517	
ഗതാഗത വകുപ്പമന്ത്രി, min.transport@kerala.gov.in	0471-2518221	
തുറമുഖം, മ്യൂസിയം, ആർക്കിയോളജി വകുപ്പ മന്ത്രി, min.ports@kerala.gov.in	0471-2327135	
ധനകാര്യ വകുപ്പമന്ത്രി, min.fin@kerala.gov.in	0471-2518004	
വൈദ്യുതി വകുപ്പമന്ത്രി, kkrishnankutty@kerala.gov.in	0471-2327561	
വനം വന്യജീവി വകുപ്പമന്ത്രി, min.for@kerala.gov.in	0471-2518517	
ഡോ. കെ. രവിരാമൻ, raviraman2013@gmail.com	0471-2540973	9958209920
പ്രൊഫ. മിനി സുകുമാർ, minisukumars@gmail.com	0471-2542488	9495629694
പ്രൊഫ. ജിജു പി അലക്സ്, jijupalex@hotmail.com	0471-2540968	9447010934
ഡോ. പി.കെ.ജമീല, drjameelabalan@gmail.com	0471-2531996	9447737579/ 9847614754
പ്രൊഫ.ആർ. രാമകുമാർ, ramakumarr@gmail.com	0471-2540208	9969109995
സന്തോഷ് ജോർജ്ജ് കുളങ്ങര, sgk@labourindia.com	0471-2540707	9447025466
വി.നമശിവായം, vnamas@gmail.com	0471-2540707	9845015311
ഡോ. ടിക്കാറാം മീണ ഐ.എ.എസ്, മെമ്പർ സെക്രട്ടറി, ms_spb.ker@nic.in		0471-2541765
ഗായത്രി നായർ ഐ.ഇ.എസ്. (ഇക്കണോമിക് അഡ്വൈസർ)	0471-2531996	9560338220
രേഖ വി. ദേവ്, ചീഫ് (ഇവാലുവേഷൻ) (ic)	0471-2531394	9446777034
ഡോ. വി. സന്തോഷ്, ചീഫ് (പെർസ്പെക്ടീവ് പ്ലാനിംഗ്)	0471-2532750	8547434266
ജോയി എൻ.ആർ., ചീഫ് (വ്യവസായം, അടിസ്ഥാനസൗകര്യം)	0471-2540809	9495098608
ജെ. ജോസഫൈൻ, ചീഫ് (ഡിസെൻട്രലൈസ്ഡ് പ്ലാനിങ്)	0471-2530277	9495006887
പി. ഷാജി, ചീഫ് (പദ്ധതി ഏകോപനം)	0471-2540852	9495098610
ഡോ. ബിന്ദു പി.വർഗ്ഗീസ്, ചീഫ് (സാമൂഹ്യസേവനം)	0471-2540609	9495098606
നാഗേഷ് എസ്.എസ്., ചീഫ് (കൃഷി)	0471-2531395	9495098605
ഗോപിനാഥ് ആർ., സീനിയർ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ആഫീസർ	0471-2541270	9447928183
സിസിലിയാമ്മ ചാക്കോ, പ്ലാൻ പബ്ലിസിറ്റി ഓഫീസർ	0471-2532686	9447593697
പ്രസാദ് ആർ., ഫിനാൻസ് ഓഫീസർ	0471-2542714	9447331447
ഷാജഹാൻ എൻ., പബ്ലിക്കേഷൻ ഓഫീസർ	0471-2540208	9846296581

ജില്ലാ പ്ലാനിംഗ് ആഫീസർമാർ

തിരുവനന്തപുരം	**ബിജു വി.എസ്.** dpotvpm@gmail.com	0471-2731317	9495098590
കൊല്ലം	**പി. ജെ. ആമിന** dpokollam@gmail.com	0474-2793455	9495098591
പത്തനംതിട്ട	**സാബു സി. മാത്യു** dpopta.spb@kerala.gov.in	0468-2222725	9495098592
ആലപ്പുഴ	**സത്യപ്രകാശ് എസ്.** planningalpy@gmail.com	0477-2252064	9495098593
കോട്ടയം	**ലിറ്റി മാത്യു** dpokottayam@yahoo.com	0481-2561638	9495098594
ഇടുക്കി	**ഡോ. സാബു വർഗ്ഗീസ്** dpoidk.ker@nic.in	0486-2233010	9495098595
എറണാകുളം	**അനിത ഏലിയാസ്** ekmdpo@gmail.com	0484-2422290	9495098596
തൃശ്ശൂർ	**എൻ.കെ. ശ്രീലത** dpothrissur@gmail.com	0487-2360672	9495098597

പാലക്കാട്	**ഏലിയാമ്മ നൈനാൻ** dpopkd.spb@kerala.gov.in	0491-2505350	9495098598
മലപ്പുറം	**പി.എ ഫാത്തിമ** dpompm@gmail.com	0483-2734832	9495098599
കോഴിക്കോട്	**റ്റി.ആർ. മായ** dpokozhikode@gmail.com	0495-2371907	9846486999
വയനാട്	**മണിലാൽ ആർ.** dpowayanad@gmail.com	04936-202626	9495098602
കണ്ണൂർ	**കെ. പ്രകാശൻ** dpokannur@gmail.com	0497-2700765	9495098601
കാസർകോട്	**മായ എ.എസ്.** dpoksgd@gmail.com	04994-255313	9496240994

സംസ്ഥാന റിസോഴ്സ് ഗ്രൂപ്പ് - വികേന്ദ്രീകൃതാസൂത്രണം

ഓഫീസ് : സംസ്ഥാന ആസൂത്രണബോർഡ്, തിരുവനന്തപുരം, ഫോൺ : 0471-2534826

ഇ-മെയിൽ : srglsgdplan@gmail.com, srglsgdcc@gmail.com

ഡോ.ജിജു പി. അലക്സ്	0471-2540968	9447010934
ചെയർമാൻ (മെമ്പർ, സംസ്ഥാന ആസൂത്രണ ബോർഡ്)		
ഡോ. ജോയ് ഇളമൺ, വൈസ് ചെയർമാൻ (ഡയറക്ടർ, കില)	0471-2534826	9446521312
എസ്. ആർ. സനൽകുമാർ, കൺവീനർ	0471-2534826	9495058905
(ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ, സംസ്ഥാന ആസൂത്രണ ബോർഡ്)		

കേരള സംസ്ഥാന തിരഞ്ഞെടുപ്പ് കമ്മീഷൻ

വെബ്സൈറ്റ് : www.sec.kerala.gov.in, ഇ-മെയിൽ : cru.sec@kerala.gov.in

ഫോൺ: 0471-2337884, 2325048

എ. ഷാജഹാൻ	0471-2328157	9995508800
സംസ്ഥാന തിരഞ്ഞെടുപ്പ് കമ്മിഷണർ		8086666500
എ. സന്തോഷ്	0471-2320782	8281000120
സെക്രട്ടറി		9447746030
എസ്. മോഹൻദാസ്		8281000121
സീനിയർ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ഓഫീസർ		9446487798
രമേശൻ എം.കെ.		8281000128
അഡീഷണൽ സെക്രട്ടറി		9497265030
വി. ഷാജിമോൻ		8281000122
ലാ ഓഫീസർ		9496102024
യമുന വി.		8281000124
സീനിയർ ഫിനാൻസ് മാനേജർ		9446447905
അജി ഫിലിപ്പ്		8281000119
ജോയിന്റ് സെക്രട്ടറി		9446284503
സുരേഷ് കുമാർ എ.		8281000126
ഡെപ്യൂട്ടി സെക്രട്ടറി		9447024385
ബാലരാജ് ബി.കെ.		9447653725
ജോയിന്റ് സെക്രട്ടറി (എം)		
ജയിംസ് പി.ജെ.		8281000125
ജോയിന്റ് സെക്രട്ടറി (പി)		9495242830
ഡോ. വേണുഗോപാൽ സി.		8281000127
പബ്ലിക് റിലേഷൻ ഓഫീസർ		8130430317
കെ. വി മുരളീധരൻ		8281000129
കമ്മിഷണറുടെ പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറി		9847134341

സംസ്ഥാന വിവരാവകാശ കമ്മീഷൻ

വെബ്സൈറ്റ്: www.sic.kerala.gov.in ഇ-മെയിൽ: sic@kerala.nic.in

ഫോൺ: 0471-2561615 ഫാക്സ് : 0471-2330820

ഡോ. വിശ്വാസ് മേത്ത ഐ.എ.എസ്. (റിട്ട.)	0471-2561600
സ്റ്റേറ്റ് ചീഫ് ഇൻഫർമേഷൻ കമ്മീഷണർ	

ഡോ. കെ.എൽ. വിവേകാനന്ദൻ	0471-2330470	9447019722
ഇൻഫർമേഷൻ കമ്മീഷണർ	0471-2561627	7907362848
കെ.വി. സുധാകരൻ	0471-2332588	9497733450
ഇൻഫർമേഷൻ കമ്മീഷണർ	0471-2561619	
ശ്രീലത പി.ആർ.	0471-2332566	9995011878
ഇൻഫർമേഷൻ കമ്മീഷണർ	0471-2561604	
അഡ്വ. എച്ച്. രാജീവൻ	0471-2330820	9496798464
ഇൻഫർമേഷൻ കമ്മീഷണർ		
കുമാരി ബീന വി.റ്റി.	0471-2561616	9497849887
കമ്മീഷൻ സെക്രട്ടറി	0471-2335199	
എസ്.എ. രാജലക്ഷ്മി	0471-2332477	9447792408
ലീഗൽ എക്സ്പേർട്ട് & അഡീഷണൽ സെക്രട്ടറി (നിയമം)		
ഗോപകുമാർ ആർ., ജോയിന്റ് സെക്രട്ടറി & സ്റ്റേറ്റ് പബ്ലിക് ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർ		0471-2561608
സബീഹ പി.എം., ഫിനാൻസ് എക്സ്പേർട്ട്	0471-2561607	

ലോക്കൽ ഗവൺമെന്റ് കമ്മീഷൻ

ഇ-മെയിൽ : lsgcommission@gmail.com ഫോൺ: 0471-2721627

ഡോ. സി.പി. വിനോദ്, ചെയർമാൻ	0471-2721627	9560705986
ശാരദ മുരളീധരൻ ഐ.എ.എസ്.	0471-2518163	9650777851
മെമ്പർ സെക്രട്ടറി (അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി, L.S.G.D)		

മഹാത്മാഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി സംസ്ഥാന മിഷൻ

ഫോൺ: 0471-2313385 ഫാക്സ്: 0471 2312385 ഹെൽപ്പ് ലൈൻ ടോൾഫ്രീ : 1800 425 1004

വെബ്സൈറ്റ് : www.nregs.kerala.gov.in, ഇ-മെയിൽ : mgnrega.kerala@gov.in, mgnregakerala@gmail.com

അബ്ദുൽ നാസർ ബി. ഐ.എ.എസ്.	0471-2313385	8078972385
മിഷൻ ഡയറക്ടർ		
ലാസർ. എ	0471-2313385	7356014532
ജോയിന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (ആർ ഇ)		
പി. ബാലചന്ദ്രൻ നായർ	0471-2313385	9446901481
ജോയിന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ & പ്രോഗ്രാം ഓഫീസർ (പിഎം & ഇ)		
സനോബ് എസ്.	0471-2313385	9895174293
ഡെപ്യൂട്ടി ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ & പ്രോഗ്രാം ഓഫീസർ (ഐറ്റി)		
രവിരാജ് ആർ.	0471-2313385	9946937951
ഡെപ്യൂട്ടി ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ &പ്രോഗ്രാം ഓഫീസർ (ഐഇസി)		
പ്രശാന്ത്.എം.ജെ	0471-2313385	9447122949
ടെക്നിക്കൽഎക്സ്പർട്ട് (അഗ്രികൾച്ചർ)		
റാണി എസ്.രാജ്	0471-2313385	9400548442
സ്റ്റേറ്റ് എം.ജി.എൻ.ആർ.ഇ.ജി.എ. എഞ്ചിനീയർ		
സൂര്യ എസ്. ഗോപിനാഥ്	0471-2313385	9400781422
അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ & സ്റ്റേറ്റ് പബ്ലിക് ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർ		
അനീഷ് ബി.	0471-2313385	9746815381
അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ &പ്രോഗ്രാം ഓഫീസർ (ട്രെയിനിംഗ്)		
സനീർ.എം.എസ്	0471-2313385	9446426426
ഫിനാൻസ് മാനേജർ കം അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് സൂപ്പർവൈസർ		

ജില്ലാ ജോയിന്റ് പ്രോഗ്രാം കോർഡിനേറ്റർമാർ (MGNREGS)

തിരുവനന്തപുരം	**ഡോ. റ്റി. ഷാജി** (nregatvm@yahoo.com)	0471-2360122	9447367585
കൊല്ലം	**ജി.അനിൽ** (mgnregakollam@gmail.com)	0474-2790411	8113911377

പത്തനംതിട്ട	**എൻ. ഹരി** (drdapopta@gmail.com)	0468-2222686	9447007364
ആലപ്പുഴ	**കെ.കെ. ഷാജു** (jpcnregaalp@gmail.com)	0477-2262068	9895489855
കോട്ടയം	**ഷിനോ പി.എസ്.** (drdakottayam@gmail.com)	0481-2563027	9496342272
ഇടുക്കി	**ബിൻസ് സി. തോമസ്** (nregaidk@gmail.com)	04862-233047	9447971317
എറണാകുളം	**ടീസ ജോസ്** (nregaekm@gmail.com)	0484-2422221	9495314931
തൃശ്ശൂർ	**എം.കെ. ഉഷ** (nregatsr@gmail.com)	0487-2364095	9446292623
പാലക്കാട്	**ബാലഗോപാൽ പി.സി.** (jpenregspkd@gmail.com)	0491-2505859	9447645895
മലപ്പുറം	**പി.ജി. വിജയകുമാർ** (nregampm@gmail.com)	0483-2732345	9447746163
കോഴിക്കോട്	**ടി.എം. മുഹമ്മദ് ജാ** (jpcmgnregskkd1@gmail.com)	0495-2375953	9495314074
വയനാട്	**സി.പി. ജോസഫ്** (jpcnregawnd@gmail.com)	04936-205959	9446093613
കണ്ണൂർ	**ഹൈദർ അലി ടി.പി.** (nregskannur@gmail.com)	0497-2700143	9447516455
കാസർകോട്	**കെ. പ്രദീപൻ** (podrdaksd@gmail.com)	04994-255944	9544235264

മഹാത്മാഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് നിയമം സോഷ്യൽ ആഡിറ്റ് സൊസൈറ്റി കേരള (MGNSASK)

ഫോൺ: 0471-2724696 വെബ്സൈറ്റ് : www.socialaudit.kerala.gov.in, ഇ-മെയിൽ :keralasocialaudit@gmail.com

പ്രണബ് ജ്യോതിനാഥ് ഐ.എ.എസ്., ചെയർമാൻ	0471-2518822	9937300864
എസ്.രാജേന്ദ്രൻ, വൈസ് ചെയർമാൻ		9497849829
ഡോ. എൻ.രമാകാന്തൻ, ഡയറക്ടർ	0471-2724696	9496143232
ഇ. ശ്രീകുമാർ, സോഷ്യൽ ഡെവലപ്പ്മെന്റ് സ്പെഷ്യലിസ്റ്റ്	0471-2724696	9446577245

അയ്യങ്കാളി നഗര തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി സെൽ

വെബ്സൈറ്റ് : www.auegskerala.gov.in, ഇ-മെയിൽ : auegskerala@gmail.com

സുബോധ് എസ്., പ്രോജക്ട് ഓഫീസർ	0471-2318896	9496743562
വിറ്റോ ആന്റണി., ഐ.റ്റി. ഓഫീസർ	0471-2318896	7907267874

കുടുംബശ്രീ

വെബ്സൈറ്റ് : www.kudumbashree.org

ഇ-മെയിൽ : kudumbashree1@gmail.com, inf o@kudumbashree.org

ഓഫീസ് : 0471-2554714, 2554715, 2554716, 2554717, ഫാക്സ്: 0471-2554714, 2554715, 2554716

പി ഐ ശ്രീവിദ്യ ഐ.എ.എസ്. എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടർ	0471-2554714 2554715 2554716 2554717	9188112000	ed@kudumbashree.org
ആശാ വർഗീസ്, ഡയറക്ടർ (എ & എഫ്)	0471-2554714 2554715	9400442075	ashavarghese67@gmail.com
അനിൽകുമാർ റ്റി., അക്കൗണ്ട്സ് ഓഫീസർ	0471-2554714 2554715	9495392899	aokudumbashree@gmail.com
സുരേഷ് കുമാർ എസ്., എ.സി.ഒ	0471-2554714 2554715	9497780415	surekollam@gmail.com
ജഹാംഗീർ., പ്രോഗ്രാം ഓഫീസർ (അർബൺ) COO (DDUGKY)	0471-2554714 2554715	8157065730	jahamgeersharaf@gmail.com
അനു ആർ.എസ്., പ്രോഗ്രാം ഓഫീസർ (സോഷ്യൽ ഡവലപ്മെന്റ്, ഓർഗനൈസേഷൻ, മൈക്രോ ഫിനാൻസ്)	0471-2554714 2554715	9447964511	anuambilirs@gmail.com
ഡോ.സജീവ് കുമാർ, പ്രോഗ്രാം ഓഫീസർ (അനിമൽ ഹസ്ബന്ററി)	0471-2554714 2554715	9447535222	drsajeevvet@gmail.com
മനോജ് ബി.എസ്., പ്രോഗ്രാം ഓഫീസർ, (അഗ്രിക്കർച്ചർ, ജെന്റർ)	0471-2554714 2554715	8547208697	manubalankesav@gmail.com
സജിത് സുകുമാൻ., ചീഫ് ഓപ്പറേറ്റിംഗ് ഓഫീസർ (എൻ.ആർ.ഒ) & പി.ഒ (ട്രൈബൽ)	0471-2554714 2554715	9447761018	sajith.sukumaran@gmail.com
രഘുരാമൻ, പ്രോഗ്രാം ഓഫീസർ (മൈക്രോ എന്റർപ്രൈസസ്& മാർക്കറ്റിംഗ്)	0471-2554714 2554715	9446387663	reghuraman1000@gmail.com
നവീൻ, ചീഫ് ഓപ്പറേറ്റിംഗ് ഓഫീസർ, NRLM	0471-2554714 2554715	9846564618	coonrlmkshree@gmail.com

ജില്ലാ മിഷൻ കോ-ഓർഡിനേറ്റർമാർ

തിരുവനന്തപുരം	**ഡോ. കെ.ആർ. ഷൈജു**	0471 2447552	9446615509	spemtvm@gmail.com

കൊല്ലം	**അജു വി.ആർ. DMC (ic)**	0474 2794692	9447789832	spemklm@gmail.com
പത്തനംതിട്ട	**മണികണ്ഠൻ എ. DMC (ic)**	0468 2221807		spempta2@gmail.com
ആലപ്പുഴ	**പ്രശാന്ത് ബാബു ജെ.**	0477 2254104	9946209469	spemalp2@gmail.com
കോട്ടയം	**അഭിലാഷ് ദിവാകർ**	0481 2302049	9074086912	spemktm4@gmail.com
ഇടുക്കി	**റ്റി.ജി. അജേഷ്**	0486 2232223	9400030669	spemidk1@gmail.com
എറണാകുളം	**രഞ്ജിനി എസ്.**	0484 2426982	9895897132	spemekm4@gmail.com
തൃശ്ശൂർ	**കെ.വി. ജ്യോതിഷ് കുമാർ**	0487 2362517	9447714148	spemtsr1@gmail.com
പാലക്കാട്	**സെയ്തലവി പി.**	0491 2505627	8589885889	kudumbashreepkd9@gmail.com
മലപ്പുറം	**ജാഫർ കെ.കക്കോത്ത്**	0483 2733470	9447216274	dmcmlp@gmail.com
കോഴിക്കോട്	**കവിത പി.സി.**	0495 2373678	9497649098	spemkkd3@gmail.com
വയനാട്	**സജിത പി.**	04936 206589	9447841843	spemwyd3@gmail.com
കണ്ണൂർ	**ഡോ. എം. സുർജിത്**	0497 2702080	9847014647	spemknr2@gmail.com
കാസർകോട്	**സുരേന്ദ്രൻ റ്റി.റ്റി.**	04994 256111	9447006242	spemksd@gmail.com

ശുചിത്വ മിഷൻ

ഓഫീസ് : 0471-2316730, 2319831 ഫാക്സ് :0471-2312730

website: www.sanitation.kerala.gov.in email: sanitation.sm@kerala.gov.in

എം.വി ഗോവിന്ദൻ മാസ്റ്റർ	0471-2332700	9400099111
ചെയർമാൻ & തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പുമന്ത്രി min.lsgd@kerala.gov.in		
ശാരദ മുരളീധരൻ ഐ.എ.എസ്.	0471-2518163	9650777851
അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി, തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് acs.lsgd@kerala.gov.in		
മിർ മൊഹമ്മദ് അലി ഐ.എ.എസ്.	0471-2316334	7558017816
എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടർ edsuchitwamission@gmail.com, ed.sm@kerala.gov.in		
പി.ഡി. ഫിലിപ്പ്, ഡയറക്ടർ (ഓപ്പറേഷൻസ്) pdphilipadc@gmail.com	0471-2319831,2316730	9447268452
കെ.വനജകുമാരി, ഡയറക്ടർ (കുടിവെള്ളം) vanajakumari197@gmail.com	0471-2319831,2316730	9142643803
ജ്യോതിഷ് ചന്ദ്രൻ ജി., ഡയറക്ടർ (SWM) jyothish.chandran1@gmail.com	0471-2319831,2316730	9495727085
പ്രവീൺ കെ.എസ്., ഡയറക്ടർ (LWM) lwmdirectorsm@gmail.com	0471-2319831,2316730	9447341500
രശ്മിമോൾ കെ., പ്രോഗ്രാം ഓഫീസർ (മോണിറ്ററിംഗ്) resmimolk@gmail.com	0471-2319831,2316730	9446534312
ജോൺസൺ പ്രേംകുമാർ, പ്രോഗ്രാം ഓഫീസർ (ഹെൽത്ത്)	0471-2319831,2316730	7012239598
johnsonbdo@gmail.com		8547115793
രശ്മി പി.എസ്., പ്രോഗ്രാം ഓഫീസർ (ട്രെയിനിംഗ്) aeresmi@gmail.com	0471-2319831,2316730	9497360907
രഞ്ചു ആർ.പിള്ള., സീനിയർ കൺസൾട്ടന്റ് (ഡിസൈൻ) renju003@gmail.com	0471-2319831,2316730	9961085455

ജില്ലാ ശുചിത്വ മിഷൻ കോ-ഓർഡിനേറ്റർമാർ

ജില്ല	പേര്	ഓഫീസ്	മൊബൈൽ	ഇ-മെയിൽ
തിരുവനന്തപുരം	**ഫെയ്സി എ.**	0471- 2360643	9495330575	tvm.sm@keala.giv.in
കൊല്ലം	**സൗമ്യ ഗോപാലകൃഷ്ണൻ**	0474-2791910	9446100653	soumyabpm@gmail.com
പത്തനംതിട്ട	**നൈസി റഹ്മാൻ**	0468-2322014	9497778776	pta.sm@kerala.gov.in
ആലപ്പുഴ	**പി.വി. ജയകുമാരി**	0477-2253020	9446303275	alp.sm@kerala.gov.in
കോട്ടയം	**ബെവിൻ ജോൺ വർഗ്ഗീസ്**	0481-2573606	9847493219	ktm.sm@kerala.gov.in
ഇടുക്കി	**ജെസ്സീർ പി.വി.**	0486-2232295	9562242370	idk.sm@kerala.gov.in
എറണാകുളം	**പി.എച്ച്. ഷൈൻ**	0484-2428701	9446666154	ekm.sm@kerala.gov.in
തൃശ്ശൂർ	**ബി.എൽ. വിജിത്ത്**	0487-2360154	8606088797	tsr.sm@kerala.gov.in
പാലക്കാട്	**അഭിജിത് റ്റി.ജി.**	0491-2505710	9447257785	pkd.sm@kerala.gov.in
മലപ്പുറം	**രാകേഷ് ഇ.റ്റി.**	0483-2738001	9496341451	mpm.sm@kerala.gov.in
കോഴിക്കോട്	**അജീഷ് സി.കെ.**	0495-2370677	9605817349	kzk.sm@kerala.gov.in
വയനാട്	**ശ്രീലത വി.കെ.**	0493-6203223	9048399320	wyd.sm@kerala.gov.in
കണ്ണൂർ	**രാജീവ് പി.എം.**	0497-2700078	8086758590	knr.sm@kerala.gov.in
കാസർഗോഡ്	**ലക്ഷ്മി എ.**	04994-255350	8848699968	ksgd.sm@kerala.gov.in

ഇൻഫർമേഷൻ കേരള മിഷൻ

വെബ്സൈറ്റ് : www.ikm.gov.in, ഇ-മെയിൽ : mail.ikm@kerala.gov.in

ഫോൺ: 0471-2773100 ഫാക്സ് 0471-2726111

കെ. പ്രേംകുമാർ	0471-2773101	
എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടർ		
സൈമ എസ്., കൺട്രോളർ ഓഫ് അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ	0471-2773103	9447165419
സലിം എസ്., അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ഓഫീസർ	0471-2773111	
ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ (റിസർച്ച് & ഡെവലപ്മെന്റ്)	0471-2773100	
ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ (ഓപ്പറേഷൻ & മെയിന്റനൻസ്)	0471-2773100	
സലിം എസ്.	0471-2773100	
സ്റ്റേറ്റ് പബ്ലിക്ക് ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർ		
ഹെൽപ് ഡെസ്ക്ക്	0471-2773160	

നവകേരളം കർമ്മ പദ്ധതി

ഇ-മെയിൽ : navakeralamgok@gmail.com ഫോൺ: 04712449938 , 2449939

ഡോ. ടി എൻ സീമ	0471 2449938, 2449939	9447077556	tnseema@gmail.com
കോർഡിനേറ്റർ		9188120300	

ഹരിതകേരളം മിഷൻ

വെബ്സൈറ്റ് : www.haritham.kerala.gov.in

ഇ-മെയിൽ : haritham@kerala.gov.in, harithakeralamgok@gmail.com ഫോൺ : 0471-2449938, 2449939

ഇന്ദു എസ്., അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ഓഫീസർ	9188120302	9446456435	aoharithakeralam@gmail.com
എബ്രഹാം കോശി, കൺസൾട്ടന്റ് (ജലവിഭവം)	9188120308	9447388184	abrahamkoshy@hotmail.com
എസ്.യു. സഞ്ജീവ്, കൺസൾട്ടന്റ് (കൃഷി)	9188120305	9387801694	sanjeevsu106@gmail.com
ടി.പി. സുധാകരൻ, കൺസൾട്ടന്റ് (ശേഷി വികസനം, ഏകോപനം)	9188120307	9895029009	tpsharithakeralam@gmail.com
പി. അജയകുമാർ, ടെക്നിക്കൽ ഓഫീസർ (മാലിന്യ സംസ്കരണം)	9188120312	9447221655	ajayanhi@gmail.com
വി. രാജേന്ദ്രൻ നായർ, ടെക്നിക്കൽ ഓഫീസർ (ശേഷി വികസനം, ഏകോപനം)	9188120310	9446104370	rajisakhav@gmail.com
മനോജ് ബി., പബ്ലിക് റിലേഷൻസ് ഓഫീസർ	9895882812	9447587632	manojsarga@gmail.com

ജില്ലാ മിഷൻ കോ-ഓർഡിനേറ്റർമാർ

തിരുവനന്തപുരം	**ഹുമയൂൺ ഡി.**	humayoond@gmail.com	7558049330
കൊല്ലം	**എസ്. ഐസക്ക്**	harithakeralamissionklm@gmail.com	9447721737
പത്തനംതിട്ട	**ആർ. രാജേഷ്**	harithakeralamissionpta@gmail.com	9400912190
ആലപ്പുഴ	**കെ.എസ്. രാജേഷ്**	hkmalpy@gmail.com	9497676809
കോട്ടയം	**പി. രമേഷ്**	hkmkottayam@gmail.com	9447862064
ഇടുക്കി	**ഡോ. ജി.എസ്. മധു (ic)**	madhugsdr@gmail.com	9447466229
എറണാകുളം	**പി.എസ്. ജയകുമാർ (ic)**	hkmernakulam@gmail.com	9446849395
തൃശ്ശൂർ	**പി.എസ്. ജയകുമാർ**	hkmthrissur@gmail.com	9446849395
പാലക്കാട്	**വൈ. കല്യാണകൃഷ്ണൻ**	hkmpgt@gmail.com	9400583312
മലപ്പുറം	**ജിതിൻ റ്റി.വി.എസ്.**	hkmmalapuram@gmail.com	9497541531
കോഴിക്കോട്	**പ്രകാശ് പി.**	hkmkozhikode@gmail.com	9447768058
വയനാട്	**സുരേഷ് ബാബു**	hkmwayanad@gmail.com	9495031023
കണ്ണൂർ	**ഇ.കെ. സോമശേഖരൻ**	hkmkannur@gmail.com	9744333345
കാസർകോട്	**എം.പി. സുബ്രഹ്മണ്യൻ (ic)**	hkmkasaragod@gmail.com	9497301687

ലൈഫ് മിഷൻ

ഫോൺ : 0471 2335524, ഇ-മെയിൽ : lifemissionkerala@gmail.com

വെബ്സൈറ്റ് : www.lifemission.kerala.gov.in

പി.ബി. നൂഹ് ഐ.എ.എസ്. ചീഫ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഓഫീസർ	0471 2335524	8547857814
കെ.പി. സാബുക്കുട്ടൻ നായർ ഡെപ്യൂട്ടി ചീഫ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഓഫീസർ	0471 2335524	9447503885
ഗോപകുമാർ കെ.ആർ., പ്രോഗ്രാം മാനേജർ ഫിനാൻസ്	0471 2335524	9633347504
അനിൽ കുമാർ കെ., പ്രോഗ്രാം മാനേജർ അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ	0471 2335524	9497135390
അജിത എസ്., പ്രോഗ്രാം മാനേജർ	0471 2335524	9447495195
സജീന്ദ്രബാബു ജെ., പ്രോഗ്രാം മാനേജർ	0471 2335524	9445904765
സുനിൽ സി.പി., പ്രോഗ്രാം മാനേജർ	0471 2335524	9447721863
അജയകുമാർ എൻ., സിവിൽ എഞ്ചിനീയർ	0471 2335524	9446496949
സന്തോഷ് കുമാർ കെ.വി., സിവിൽ എഞ്ചിനീയർ	0471 2335524	9847001061
കവിത ബി.എസ്, സിവിൽ എൻജിനീയർ	0471 2335524	9446000210
അൽ-അമീർ എം, ഇലക്ട്രിക്കൽ എൻജിനീയർ	0471 2335524	7025450616
സന്ദീപ് വി, ആർക്കിടെക്ട്	0471 2335524	8891477914
റോജിന ആർ.ജി, എം.ഐ.എസ്, എക്സ്പെർട്ട്	0471 2335524	8129344355

ജില്ലാ മിഷൻ കോ-ഓർഡിനേറ്റർമാർ

തിരുവനന്തപുരം	**വൈ. വിജയകുമാർ**	0471 2360137	9947810171
കൊല്ലം	**ശരത്ചന്ദ്രൻ**	0474 2798534	9539878136
പത്തനംതിട്ട	**എൻ. ഹരി**	0468 2222686	9447007364
ആലപ്പുഴ	**ഉദയസിംഹൻ പി.പി.**	0477 2251063	9447246254
കോട്ടയം	**പി.എസ്. ഷിനോ**	0481-2560721	9496342272
ഇടുക്കി	**സാജു സെബാസ്റ്റ്യൻ**	0486-2233027	9567667220
എറണാകുളം	**ട്രീസ ജോസ്**	0484 2422221	9495314931
തൃശ്ശൂർ	**ലിൻസ് ഡേവിഡ്**	0487 2365720	7907520873
പാലക്കാട്	**കെ.പി. വേലായുധൻ**	0491-2505560	9946039968
മലപ്പുറം	**രാജേഷ് കുമാർ എസ്.**		9847346426
കോഴിക്കോട്	**സിജു തോമസ്**	0495-2371283	9496035576
വയനാട്	**പി.സി. മജീദ്**	**04936-205390**	**9447518639**
കണ്ണൂർ	**ടൈനി സൂസൻ ജോൺ**	0497-2700143	9847914874
കാസർകോട്	**വത്സൻ എം.**		9446169112

ആർദ്രം മിഷൻ

വെബ്സൈറ്റ് - www.arogyakeralam.gov.in, www.dhskerala.gov.in

ഇ-മെയിൽ : arogyakeralam@gmail.com

ഫോൺ : 0471-2301181, 2302490

ഡോ. രാജൻ എൻ. ഖൊബ്രഗഡെ ഐ.എ.എസ്. പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി (ആരോഗ്യം) pskeralahealth@gmail.com	0471 2327865	9072628100
ഡോ. രത്തൻ യു. കേൽക്കർ ഐ.എ.എസ്. ചെയർമാൻ, ടാസ്ക് ഫോഴ്സ്, ആർദ്രം മിഷൻ & SMD, NRHM, smdnrhm@gmail.com	0471 2301181	9483899911
ബാലമുരളി ഡി. ഐ.എ.എസ്. മാനേജിംഗ് ഡയറക്ടർ, കെ.എം.എസ്.സി.എൽ. md@kmscl.ker.gov.in	0471-2945650	8589822000
ഡോ. രാജു വി.ആർ., ഡയറക്ടർ, ഹെൽത്ത് സർവ്വീസസ് dhskerala@gmail.com	0470-2303025	9447139266
ഡോ. റംല ബീവി, ഡയറക്ടർ, മെഡിക്കൽ എഡ്യൂക്കേഷൻ director@dme.kerala.gov.in	0471-2528506	9447042126
ഡോ. പി.കെ. ജമീല, സ്റ്റേറ്റ് കൺസൽട്ടന്റ് (change management), ആർദ്രം മിഷൻ	0471-2323223	9447737579

ഷിനു കെ.എസ്., എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടർ (ic) എസ്.എച്ച്.എസ്.ആർ.സി.		0471-2336743	9447069900
ഡോ. സി.കെ. ജഗദീശൻ, സ്റ്റേറ്റ് നോഡൽ ഓഫീസർ, ആർദ്രം മിഷൻ		0471-2302490	9447124413

ജില്ലാ ടാസ്ക് ഫോഴ്സ് കൺവീനർമാർ, ആർദ്രം മിഷൻ

തിരുവനന്തപുരം	**ഡോ.ജോസ് ജി.ഡിക്രൂസ്** dmohealthtvm@gmail.com	0471 2471291	9946105472
കൊല്ലം	**ഡോ. ബിന്ദു മോഹൻ** dmohkollam@gmail.com	0474 2799299	9946105473
പത്തനംതിട്ട	**ഡോ. അനിത കുമാരി എൽ.** dmohpathanamthitta@gmail.com	0468 2228220	9946105475
ആലപ്പുഴ	**ഡോ. ജമുന വർഗ്ഗീസ്** dmohalppy@yahoo.co.in	0477 2251650	9946105477
കോട്ടയം	**ഡോ. പ്രിയ എൻ.** dmohktm@yahoo.co.in	0481 2562778	9946105479
ഇടുക്കി	**ഡോ. ജേക്കബ് വർഗ്ഗീസ്** dmohik@gmail.com	0486 2233030	9946105481
എറണാകുളം	**ഡോ. ജയശ്രീ വി.** dmohekmoffice@gmail.com	0484 2360802	9946105483
തൃശ്ശൂർ	**ഡോ. കുട്ടപ്പൻ എൻ.കെ.** dmohtsr123@yahoo.com	0487 2333242	9946105485
പാലക്കാട്	**ഡോ. രമാദേവി കെ.** idsppkd@yahoo.co.in	0491 2505189	9946105487
മലപ്പുറം	**ഡോ. രേണുക ആർ.** dmomanjeri@yahoo.co.in	0483 2736241	9946105489
കോഴിക്കോട്	**ഡോ. ഉമ്മർ ഫറൂഖ് വി.** dmokkd@gmail.com	0495 2370540	9946105491
വയനാട്	**ഡോ. സക്കീന കെ.** dmowayanad@gmail.com	04935 240390	9946105493
കണ്ണൂർ	**ഡോ. നാരായണ നായിക്ക് കെ.** idspkannur@gmail.com	0497 2700194	9946105495
കാസർകോട്	**ഡോ. രാജൻ കെ.ആർ.** idspksd@hotmail.com	0467 2030118	9946105497

പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ സംരക്ഷണ യജ്ഞം

ഫോൺ : 0471-2331388, ഇ-മെയിൽ : keralaeducationmission@gmail.com

ജീവൻബാബു കെ. ഐ.എ.എസ്., ചീഫ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഓഫീസർ	0471-2331388	9447625106
മുരുകൻ നായർ ആർ. (മുരുകൻ കാട്ടാക്കട) അക്കാദമിക് കോ-ഓർഡിനേറ്റർ	0471-2331388	9447219847
മീനാംബിക.എം.ഐ, അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ഓഫീസർ	0471-2331388	9497783774
ശ്രീരഞ്ജിനി എസ്., മിഷൻ പ്രോജക്ട് ഓഫീസർ	0471-2331388	9995894226
രേവതി വാസുദേവൻ നായർ, അക്കൗണ്ട്സ് ഓഫീസർ	0471-2331388	8281919239

ജില്ലാ മിഷൻ കോ-ഓർഡിനേറ്റർമാർ

തിരുവനന്തപുരം	**ജവാദ്**	9446504874
കൊല്ലം	**രാജേഷ് എസ്.** (ic)	9447594838
പത്തനംതിട്ട	**രാജേഷ് എസ്.**	9447594838
ആലപ്പുഴ	**എ.കെ. പ്രസന്നൻ**	9495118260
കോട്ടയം	**പ്രസാദ് കെ.ജെ. .** (ic)	9349374321
ഇടുക്കി	**കെ.എ. ബിനുമോൻ**	9497046312
എറണാകുളം	**പ്രസാദ് കെ.ജെ.**	9349374321
തൃശ്ശൂർ	**മുഹമ്മദ് സിദ്ധിഖ് പി.എ.**	9496238104
പാലക്കാട്	**ടി. ജയപ്രകാശ്**	9495228330
മലപ്പുറം	**എം.എം. മണി**	9447927668
കോഴിക്കോട്	**ബി. മധു**	9495889678
വയനാട്	**വിൽസൻ തോമസ്**	9446456672
കണ്ണൂർ	**പ്രദീപൻ പി.വി.**	9497538880
കാസർകോട്	**പി. ദിലീപ്കുമാർ**	9495214401

കേരള ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ലോക്കൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ (കില)

വെബ് സൈറ്റ്: www.kila.ac.in ഇ-മെയിൽ : info@kila.ac.in ഫോൺ : 0487-2207000 ഫാക്സ് : 0487-2201062,
facebook : www.facebook.com/kilatcr twitter : www.twitter.com/kilathrissur

ഡോ. ജോയ് ഇളമൺ, ഡയറക്ടർ ജനറൽ director@kila.ac.in	0487-2201312	9446521312
ഡി. സുധ, ഡയറക്ടർ	0474-2453965	9447739404

കില-സെന്റർ ഫോർ ഹ്യൂമൺ റിസോഴ്സ് ഡെവലപ്മെന്റ്, കൊട്ടാരക്കര kilachrd@kila.ac.in

ശ്യാമലക്ഷ്മി എസ്., പ്രിൻസിപ്പൽ, കില-സെന്റർ ഫോർ സോഷ്യോ-ഇക്കണോമിക് ഡെവലപ്മെന്റ്, കൊട്ടാരക്കര kilakottarakkara@kila.ac.in	0474-2454621	9746121396
അനിൽ കെ.ജി. പ്രിൻസിപ്പൽ, കില-സെന്റർ ഫോർ ഗുഡ് ഗവേണൻസ്, മണ്ണുത്തി kilamannuthy@kila.ac.in	0487-2370209	9895489855
സുരേന്ദ്രൻ പി.	0460-2203216	9447117285
പ്രിൻസിപ്പൽ, കില-സെന്റർ ഫോർ ഓർഗാനിക് ഫാമിംഗ് & വേസ്റ്റ് മാനേജ്മെന്റ്, തളിപ്പറമ്പ് kilataliparamba@kila.ac.in	0460-2203216	9447117285

കിലയിലെ വിവിധ വിഷയകേന്ദ്രങ്ങൾ

പേര്, ചുമതല	ഫോൺ	മൊബൈൽ	ഇ-മെയിൽ
പ്രൊഫ. പി. ശിവാനന്ദൻ, സെന്റർ ഫോർ സബ് ആൾട്ടേൺ സ്റ്റഡീസ്		9446464573	siva.cds@gmail.com
പ്രൊഫ. അജിത്ത് കാളിയത്ത് (സെന്റർ ഫോർ അർബൻ & ഗവേണൻസ് സൗത്ത് ഏഷ്യൻ സ്കൂൾ ഓഫ് ലോക്കൽ ഗവേണൻസ്)		9560859486	ajith@kila.ac.in
ഡോ. പീറ്റർ എം. രാജ് (ചൈൽഡ് റിസോഴ്സ് സെന്റർ)	0487-2207090	9447821046	raj@kila.ac.in
ഡോ.രാജേഷ്.കെ, (ലോക്കൽ ഗവേൺണൻസ് സെന്റർ ഓൺ എൻവയോൺമെന്റ്, ക്ലൈമറ്റ് ചേയ്ഞ്ച് ആന്റ് ബയോ ഡൈവേഴ്സിറ്റി)		9497065402	rajeshk@kila.ac.in
ഡോ. മോനിഷ് ജോസ് (സെന്റർ ഫോർ ജിയോ-ഇന്റഫോർമാറ്റിക്സ് ആന്റ് റൂറൽ ഡെലപ്മെന്റ്)		8197108943	monishjose@kila.ac.in
ശാലിനി.കെ.എസ്., ഇന്നവേഷൻ ആന്റ് ഇൻക്യുബേഷൻ ഹബ് ഫോർ ലോക്കൽ ഗവൺമെന്റ്സ്	0487-2207085	9496349776	saliniks@kila.ac.in
ഡോ. അമൃത കെ.പി.എൻ., (ജനറൽ സ്കൂൾ ഫോർ ലോക്കൽ ഗവേണൻസ്)	0487-2207087	9447271170	amrutha@kila.ac.in
സുകന്യ.കെ.യു., (സെന്റർ ഫോർ സസ്റ്റെയിനബിൾ ഡെവലപ്മെന്റ് ഗോൾസ് ആന്റ് ലോക്കൽ ഗവേണൻസ്)		9605112356	sukanya@kila.ac.in
സുദേശൻ.വി., (ലീഗൽ റിസോഴ്സ് സെന്റർ ഫോർ ലോക്കൽ ഗവേണൻസ്)		9446591974	sudesan@kila.ac.in
കില-ഹെല്പ്പ് ഡെസ്ക്	0487-2455000		helpdesk@kila.ac.in

കേരള സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റി

ഫോൺ : 0471 -2331345, ഫാക്സ്: 0471-2364424, വെബ്സൈറ്റ് : www.sdma.kerala.gov.in, ഇ-മെയിൽ; keralasdma@gmail.com

ഡോ. എ. കൗശിഗൻ ഐ.എ.എസ്., കമ്മീഷണർ	0471-2331345	8078075552	commissionerdmkerala@gmail.com
ഡോ. ശേഖർ എൽ.കുര്യാക്കോസ്., മെമ്പർ സെക്രട്ടറി, KSDMA	0471-2778888	8078075552	msksdma@kerala.gov.in
വി.ആർ.അനിൽകുമാർ., സീനിയർ ഫിനാൻസ് ഓഫീസർ, KSDMA		8547610007	ms.ksdma@kerala.gov.in

കേരള റിയൽ എസ്റ്റേറ്റ് റെഗുലേറ്ററി അതോറിറ്റി

വെബ്സൈറ്റ് : www.rera.kerala.gov.in ഇ-മെയിൽ: info.rera@Kerala.gov.in

	ഓഫീസ് നമ്പർ	മൊബൈൽ നമ്പർ	ഇ-മെയിൽ
പി.എച്ച് കുര്യൻ (റിട്ട.) ചെയർമാൻ	9497680600	6238891362	chairman.rera@kerala.gov.in
അഡ്വ.പ്രീത പി.മേനോൻ, മെമ്പർ	9446460600	9496441066	meml.rera@kerala.gov.in
എം.പി മാത്യൂസ്, മെമ്പർ	9497680600	9895250804	memt.rera@kerala.gov.in
ടി.യു മാത്തുക്കുട്ടി, അഡ്ജുഡിക്കേറ്റിംഗ് ഓഫീസർ	9497677957	9447411481	adjudicatingofficer.krera@gmail.com
ഷീബാ റാണി. വൈ, സെക്രട്ടറി (ടെക്നിക്കൽ & അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ)	9497680600	9446045054	info.rera@kerala.gov.in
പത്മ വി. സെക്രട്ടറി (ലീഗൽ)	9497680600	9895486092	info.rera@kerala.gov.in

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകളുടെ മേധാവികൾ

വകുപ്പ്	ഡയറക്ടർ	ഓഫീസ്	മൊബൈൽ
കൃഷി	**സുഭാഷ് ടി.വി. ഐ.എ.എസ്.**	0471-2304480	9446385900
മൃഗസംരക്ഷണം	**ഡോ.എ. കൗശികൻ**	0471-2302283	9446542283
ക്ഷീരവികസനം	**സുരേഷ് കുമാർ വി.പി.** (ic)	0471-2445799	9447867975
എസ്.എസ്.കെ	**ഡോ. എ.പി. കുട്ടികൃഷ്ണൻ**	0471-2320826	9447738890

പൊതുവിദ്യാഭ്യാസം	**ജീവൻ ബാബു കെ. ഐ.എ.എസ്.**	0471-2325106	9447625106
ഹയർ സെക്കന്ററി	**ജീവൻ ബാബു കെ. ഐ.എ.എസ്.**	0471-2320714	9447625106
ടെക്നിക്കൽ എഡ്യൂക്കേഷൻ	**ഡോ. ബൈജുഭായ് ടി.പി.**	0471-2451369	9495230046
ഫിഷറീസ്	**ആർ. ഗിരിജ ഐ.എ.എസ്.**	0471-2303160	9496007020
ആരോഗ്യം	**ഡോ. രാജു വി.ആർ.**	0471-2303025	9447139266
ഹോമിയോപ്പതി	**ഡോ. വിജയാംബിക എം.എൻ.**	0471-2470342	9447170342
ആയുർവേദം	**ഡോ. കെ.എസ്. പ്രിയ**	0471-2322620	9447132262
സാമൂഹ്യനീതി	**എം.അഞ്ജന ഐ.എ.എസ്.**	0471-2302887	9447171437
പട്ടികജാതി വികസനം	**എം.ജി. രാജമാണിക്യം ഐ.എ.എസ്.**	0471-2324055	9447791297
പട്ടികവർഗ്ഗ വികസനം	**ടി.വി. അനുപമ ഐ.എ.എസ്.**	0471-2304594	9447702525
വ്യവസായം	**എസ്.ഹരികിഷോർ ഐ.എ.എസ്.**	0471-2302774	9446544774
സഹകരണം	**പി.ബി നൂഹ് ഐ.എ.എസ്. (ic)**	0471-2556690	8547857814

സ്റ്റേറ്റ് മിഷൻ മാനേജ്മെന്റ് യൂണിറ്റ്, അമൃത്

വെബ്സൈറ്റ് : www.amrutkerala.org ഇ-മെയിൽ : smmukerala@gmail.com

ഫോൺ : 0471-2323856, 2320530

ഡോ. രേണു രാജ് ഐ.എ.എസ്.	0471-2323856, 2320530	9946487901
മിഷൻ ഡയറക്ടർ, pd@ksudp.org		
എ.എൽ ചാൾസ്., ഡെപ്യൂട്ടി മിഷൻ ഡയറക്ടർ	0471-2323856, 2320530	9447387079

ക്ലീൻ കേരള കമ്പനി ലിമിറ്റഡ്

വെബ്സൈറ്റ് : www.cleankeralacompany.com ഇ-മെയിൽ : cleankeralacompany@gmail.com ഫോൺ : 0471-2724600

കേശവൻ നായർ പി.	0471-2724600	9497886600
മാനേജിംഗ് ഡയറക്ടർ		
ശ്രീജിത്ത് എൽ.കെ., മാനേജർ, പ്രോജക്ട്സ്	0471-2724600	7558086677

കേരള സോളിഡ് വേസ്റ്റ് മാനേജ്മെന്റ് പ്രോജക്ട് (KSWMP)

ഓഫീസ്: 0471-2333011, വെബ്സൈറ്റ് : www.kswmp.org ഇ-മെയിൽ: dpdkswmp@gmail.com

മിർ മുഹമ്മദ് അലി, ഐ.എ.എസ്., പ്രോജക്ട് ഡയറക്ടർ	0471-2333011	8281340740
യു.വി. ജോസ് ഐ.എ.എസ് (Rtd), ഡെപ്യൂട്ടി പ്രോജക്ട് ഡയറക്ടർ	0471-2333011	9995875524

കേരള സ്റ്റേറ്റ് റൂറൽ റോഡ് ഡെവലപ്മെന്റ് ഏജൻസി

ഫോൺ : 0471-2312025 ഫാക്സ് : 0471-2313045, ഇ-മെയിൽ: ksrrda@gmail.com

ബാലമുരളി ഡി. ഐ.എ.എസ്	0471-2314526	9446339700
മെമ്പർ സെക്രട്ടറി & ഗ്രാമവികസന കമ്മീഷണർ	0471-2314526	
സന്ദീപ് കെ.ജി., ചീഫ് എഞ്ചിനീയർ	0471-2312025	9447351963
ഡോ. പി.കെ. സനിൽകുമാർ	0471-2312025	9447523386
എംപവേർഡ് ഓഫീസർ & അഡീഷണൽ ഡെവലപ്പ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ		
അജിത്കുമാർ ജി.എസ്., സൂപ്രണ്ടിംഗ് എഞ്ചിനീയർ	0471-2312025	9446968050
ബെനില ബ്രൂണോ., ജനറൽ മാനേജർ & അസി. ഡെവലപ്പ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ	0471-2312025	8281340294

കേരള നഗര ഗ്രാമ വികസന ധനകാര്യ കോർപ്പറേഷൻ

വെബ്സൈറ്റ് : www.kurdfc.lsgkerala.gov.in ഇ-മെയിൽ: kurdfc@gmail.com ഫോൺ : 0471-2321857, 0471- 2321856

ചെയർമാൻ	0471-2321857	
ആർ.എസ്. കണ്ണൻ	0471-2321857	9495569036
മാനേജിംഗ് ഡയറക്ടർ		

റോയിച്ചൻ തോമസ്	0471-2321857	9447241205
അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ഓഫീസർ (സ്റ്റേറ്റ് പബ്ലിക്ക് ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർ)		
ആർ. പവിത്രൻ, സീനിയർ ടൗൺ പ്ലാനർ	0471-2321857	9497852768

വികസന അതോറിറ്റികൾ

ചെയർമാൻ		സെക്രട്ടറി	
തിരുവനന്തപുരം	0471-2728671	**ദീപ.എൽ.എസ്.**	0471-2726515 9446558176
വിശാല കൊച്ചി	0484-2206230	**അബ്ദുൾ മാലിക് കെ.വി.**	0484-2203378 9447193838

സ്മാർട്ട് സിറ്റി സെൽ - തിരുവനന്തപുരം കോർപ്പറേഷൻ

email: ceo@smartcitytvm.in/info@smartcittyvm.in website: www.smartcitytvm.in

ഡോ. വിനയ് ഗോയൽ ഐ.എ.എസ്., ചീഫ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഓഫീസർ 0471-4010374

കേരള റൂറൽ എംപ്ലോയ്മെന്റ് ആന്റ് വെൽഫെയർ സൊസൈറ്റി

ഓഫീസ്: 0471-2722007, 2733064 ഇ-മെയിൽ: mdkrewstvpm@gmail.com

അഡ്വ. പി. വിശ്വംഭരപ്പണിക്കർ	0471-2722007	9447565450
ചെയർമാൻ		
എച്ച്. ദിനേശൻ ഐ.എ.എസ്.	0471-2722064	9496040600
മാനേജിംഗ് ഡയറക്ടർ (പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ)	0471-2323286	
പി.ജി. പ്രകാശ്	0471-2722064	9447489576
സെക്രട്ടറി (പഞ്ചായത്ത് ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ)	0471-2722007	9446507064

ഗ്രാമലക്ഷ്മി മുദ്രാലയം, പാലക്കാട്

ഇ-മെയിൽ: glm.kjd@gmail.com ഓഫീസ് : 0491-2566253, ഫാക്സ്: 0491-2566053

കെ.കെ. റെജികുമാർ	0491-2566053	9447426679
ജനറൽ മാനേജർ (പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡറക്ടർ)	0491-2566253	
സെയിൽസ് സ്റ്റോർ	0491-2006012	

ഗ്രാമലക്ഷ്മി മുദ്രാലയം, കല്ലിയൂർ, തിരുവനന്തപുരം

ഇ-മെയിൽ: glmk2kalliyoor@gmail.com ഓഫീസ്: 0471-2399044, 2408044

കേരള റൂറൽ എംപ്ലോയ്മെന്റ് ആന്റ് വെൽഫയർ സൊസൈറ്റി

കാസർഗോഡ് (തെരുവ് വിളക്കുകളുടെ വിതരണ കേന്ദ്രം)

ഇ-മെയിൽ: mdkrewsksgd@gmail.com ഫോൺ: 0499-4241121

കേരള ഗ്രാമജ്യോതി ലൈറ്റിംഗ് ലിമിറ്റഡ്, കാസർഗോഡ് (KGL)

www.keralagramajyothy.com

ഇ-മെയിൽ: keralagramajyothylighting@gmail.com ഓഫീസ്: 0499-4241011, 4241041

കേരള റൂറൽ ഡവലപ്മെന്റ് ആന്റ് മാർക്കറ്റിംഗ് സൊസൈറ്റി (കേരംസ്), തിരുവനന്തപുരം

ജെ.എ. അനിൽകുമാർ

മെമ്പർ സെക്രട്ടറി & ജോയിന്റ് ഡെവലപ്പ്മെന്റ് കമ്മിഷണർ 8304961844

റൂറൽ ഇൻഫർമേഷൻ ബ്യൂറോ, തിരുവനന്തപുരം

ഫോൺ നമ്പർ : 0471-2317262
ഇ മെയിൽ : ribkerala@gmail.com

കെ.സി. സരിത, ചീഫ് ഓഫീസർ, ribkerala@gmail.com	0471-2317262	9446176039
ചന്ദ്രമോഹൻ., ക്യാമ്പയിൻ ഓഫീസർ	0471-2317262	9446100920

അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറൽ ഓഫീസ്

ജി. സുധർമിണി ഐ.എ. & എ.എസ്.
പ്രിൻസിപ്പൽ അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറൽ (എ&ഇ)
ഓഫീസ് (തിരുവനന്തപുരം) 0471-2330311 2776100

മേഖലാ ഓഫീസുകൾ

കോട്ടയം	0481-2560407
എറണാകുളം	0484-2402163
തൃശ്ശൂർ	0487-2331218, 2331252
കോഴിക്കോട്	0495-2770286

കെ. പി. ആനന്ദ് ഐ.എ. & എ.എസ്.
പ്രിൻസിപ്പൽ അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറൽ
(ആഡിറ്റ് 2)
ഓഫീസ് (തിരുവനന്തപുരം) 0471-2330799

അനിം ചെറിയാൻ ഐ.എ. & എ.എസ്.
പ്രിൻസിപ്പൽ അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറൽ (ആഡിറ്റ് 1)
0471-2330982

മേഖലാ ഓഫീസുകൾ

കോട്ടയം	0481-2565937
എറണാകുളം	0484-2400107
തൃശ്ശൂർ	0487-2331121
കോഴിക്കോട്	0495-2770366

മേഖലാ ഓഫീസുകൾ

കോട്ടയം	0481-2565937
എറണാകുളം	0484-2400203
തൃശ്ശൂർ	0487-2331216
കോഴിക്കോട്	0495-2770366

അഡ്വക്കേറ്റ് ജനറൽ ഓഫീസ്

ഓഫീസ്: 0484-2395052, 2395050, ഫാക്സ് : 0484-2394674

അഡ്വ.കെ.ഗോപാലകൃഷ്ണക്കുറുപ്പ്	0484-2564300
അഡ്വക്കേറ്റ് ജനറൽ	9446997614

കേരള സംസ്ഥാന സാക്ഷരതാ മിഷൻ അതോറിറ്റി

ഓഫീസ് നമ്പർ - 0471 2472253, 2472254 ഫാക്സ് 0471 2462252
വെബ്സൈറ്റ് - www.literacymissionkerala.org ഇ മെയിൽ stateliteracymission@gmail.com

ഡോ. പി.എസ്. ശ്രീകല, ഡയറക്ടർ	0471- 2472253	9497689809
എസ്. അജിത് കുമാർ, ഫിനാൻസ് ഓഫീസർ	0471 -2472253	9895050960
ഡാർലി ജോസഫ്, അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ഓഫീസർ	0471 -2472253	9847165629
ഡോ. ജെ. വിജയമ്മ, അസി.ഡയറക്ടർ	0471 -2472253	9895249708
ഇ.വി. അനിൽ, കോ ഓർഡിനേറ്റർ	0471 -2472253	9048874849
ചിത്ര നാരായണൻ, അസി.എഡിറ്റർ	0471 -2472253	8921044716
ഷൈമി ഇ.പി., അസി.എഡിറ്റർ	0471 -2472253	9645101080

പ്രധാന ജില്ലാ ഓഫീസുകൾ

ജില്ല	ട്രഷറി	സാക്ഷരതാ മിഷൻ	പോലീസ് സൂപ്രണ്ട്
തിരുവനന്തപുരം	0471-2328565	0471 2556740	0471-2300303
കൊല്ലം	0474-2793553	0474 2798020	0474-2764422
പത്തനംതിട്ട	0468-2222402	0468 2220799	0468-2222638
ആലപ്പുഴ	0477-2251724	0477 2252095	0477-2239326
കോട്ടയം	0481-2562281	0481 2302055	0481-2578115
ഇടുക്കി	04862-252004	0486 2232294	04862-233006

എറണാകുളം	0484-2422586	0484 2426596	0484-2623550
തൃശ്ശൂർ	0487-2360348	0487 2365024	0487-2361000
പാലക്കാട്	0491-2505236	0491 2505179	0491-2534011
മലപ്പുറം	0483-2734459	0483 2734670	0483-2734377
കോഴിക്കോട്	0495-2370720	0495 2370053	0495-2722911
വയനാട്	04936-202639	04936 202091	04936-202525
കണ്ണൂർ	0497-2700683	0497 2707699	0497-2763330
കാസർകോട്	04994-255181	04994 255507	04994-257401

കേരള ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത് അസോസിയേഷൻ

പഞ്ചായത്ത് ഭവൻ - ഓഫീസ് 0471-2325185, ഫാക്സ് : 0471-2735156

ഇ-മെയിൽ: keralagpa@gmail.com വെബ്സൈറ്റ് : www.keralagpassociation.org

കെ.എം. ഉഷ	0471-2325185	9947074907
പ്രസിഡന്റ്	0471-2732156	9496045116
കെ.സുരേഷ്	0471-2325185	9447879363
ജനറൽ സെക്രട്ടറി	0471-2732156	9061844063

കേരള ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് അസോസിയേഷൻ

സ്വരാജ് ഭവൻ, നന്തൻകോട്, തിരുവനന്തപുരം - ഓഫീസ് 0471-2319020

ബി.പി മുരളി, പ്രസിഡന്റ്	0470-2672232	9446614044
സി.എം.കൃഷ്ണൻ., ജനറൽ സെക്രട്ടറി	0460-2203295	9495561566

കേരള ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റ്സ് ചേംബർ

കെ.ജി. രാജേശ്വരി, ചെയർപേഴ്സൺ	0477-2253836	9446384386
അഡ്വ.ഡി.സുരേഷ്കുമാർ, സെക്രട്ടറി	0471-2550750	9895700135

ചേംബർ ഓഫ് മുൻസിപ്പൽ ചെയർമെൻ, കേരള

ഓഫീസ്: 0471-2725643 ഇ-മെയിൽ: statemunicipalhouse@gmail.com, വെബ്സൈറ്റ് : www.keralagpa.co.in

എം.കൃഷ്ണദാസ്, ചെയർമാൻ	0471-2725643	7025636773
ഷെർലി ഭാർഗവൻ, വൈസ് ചെയർപേഴ്സൺ	0471-2725643	9961885548
എം.ഒ.ജോൺ, സെക്രട്ടറി	0471-2725643	9446570770

മേയേഴ്സ് കൗൺസിൽ, കേരള

അനിൽകുമാർ എം., പ്രസിഡന്റ്	0484-2369007	9846118975
പ്രസന്ന ഏണസ്റ്റ്, സെക്രട്ടറി	0474-2742382	9447706869

ഗവൺമെന്റ് സെക്രട്ടറിമാർ

	ഓഫീസ്	പി.എ.ബി.എക്സ്	വസതി
ഗവൺമെന്റ് സെക്രട്ടറിയേറ്റ്	0471 - 2518405	ഫാക്സ് : 0471-2333115	
ഡോ. വി.പി.ജോയി	0471-2333147	251-8181	
ചീഫ് സെക്രട്ടറി			

ടി.കെ. ജോസ്	0471-2333174	251-8455	9446375216
അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി (ആഭ്യന്തരം, വിജിലൻസ്, ജലവിഭവം, ഉൾനാടൻ ജലഗതാഗതം)			0471-2433622
ഡോ. ആശ തോമസ്	0471-2330363	251-7378	9447741818
അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി (ഭരണപരിഷ്കാരം, ആരോഗ്യം, കുടുംബക്ഷേമം)			
ടിക്കറാം മീണ	0471-2335462	251-7380	9188619351
അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി (ആസൂത്രണം, സാമ്പത്തിക കാര്യം, ഭക്ഷ്യ-സിവിൽ സപ്ലൈസ്)			
രാജേഷ് കുമാർ സിംഗ്	0471-2327586	251-8292	9868861954
അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി (ധനകാര്യം, സ്റ്റോർസ്, പർച്ചെയ്സ്)			
ഡോ. വി. വേണു	0471-2331509	251-8997	9560407263
അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി (ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസം, പരിസ്ഥിതി, ടൂറിസം, ആർക്കോളജി, ആർക്കേവിസ്, മ്യൂസിയം)			
ശാരദ മുരളീധരൻ			
അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി (തദ്ദേശ സ്വയംഭരണം)	0471-2335466	251-8163	9650777851
ഡോ. എ. ജയതിലക്	0471-2333028	251-7214	9446022644
അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി (ദുരന്തനിവാരണം, റവന്യൂ, ഭവന നിർമ്മാണം)			
ഇർഷിത റോയി	0471-2333042	251-8398	8826272707
പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി (കാർഷിക വികസനം) & കാർഷികോല്പാദന കമ്മീഷണർ			
റാണി ജോർജ്ജ്	0471-2339182	251-8002	0471-2553565
പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി (സാംസ്കാരിക കാര്യം, വനിത ശിശുക്ഷേമം)			9447753565
ബിശ്വനാഥ് സിൻഹ	0471-2336602	251-8444	9895122282
പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി (ഇലക്ട്രോണിക്സ്, ഐ.ടി)			
കെ.ആർ. ജ്യോതിലാൽ	0471-2320311	251-8669	9447744200
പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി (പൊതുഭരണം, ന്യൂനപക്ഷക്ഷേമം, റവന്യൂ, ഗതാഗതം)			
എ.പി.എം. മുഹമ്മദ് ഹനീഷ്	0471-2327451	251-8228	9847065506
പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി (പൊതുവിദ്യാഭ്യാസം, വ്യവസായം, റവന്യൂ)			
രാജേഷ് കുമാർ സിൻഹ	0471-2333388	251- 7395	9495060500
പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി (വ്യവസായം, ഊർജ്ജം, കയർ, വനം, വന്യജീവി)			
രാജൻ എൻ. ഖൊബ്രഗഡെ	0471-2327865	251-8255	9072628100
പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി (ആരോഗ്യം, കുടുംബക്ഷേമം)			
ഡോ. രാജു നാരായണ സ്വാമി	0471-2327582	251-8973	9447010602
പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി (ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസം, പാർലമെന്ററികാര്യം)			
ഡോ. കെ. ഇളങ്കോവൻ	0471-2327499	251-8445	9446001265
പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി (വ്യവസായം, നോർക്ക)			
ടിങ്കു ബിസ്വാൾ	0471-2330273	251-8035	9447713067
സെക്രട്ടറി (മൃഗസംരക്ഷണം, ക്ഷീരവികസനം, സാംസ്കാരിക കാര്യം, ഫിഷറീസ്, തുറമുഖം)			
ഡോ. ഷർമ്മിള മേരി ജോസഫ്	0471-2328410	251-8459	9446528400
സെക്രട്ടറി (ആയുഷ്, നികുതി)			
പ്രണബ് ജ്യോതിനാഥ്	0471-2322433	251-8822	9937300864
സെക്രട്ടറി (പിന്നോക്ക ക്ഷേമം, പട്ടികജാതി-പട്ടികവർഗ്ഗ വികസനം, ജലവിഭവം)			
മിനി ആന്റണി	0471-2322475	251-8880	8301928099
സെക്രട്ടറി (സഹകരണം, I&PRD)			
സഞ്ജയ് എം. കൗൾ	0471-2305116	251-201	9447011901
സെക്രട്ടറി & ചീഫ് ഇലക്ടറൽ ഓഫീസർ (ഇലക്ഷൻ, ധനകാര്യം)			0471-2311969
കെ. മുഹമ്മദ് വൈ. സഫറുള്ള	0471-2517394		9497482682
സെക്രട്ടറി (ധനകാര്യം)			
ബിജു പ്രഭാകർ	0471-2333374	251-7311	9447035355
സെക്രട്ടറി (തദ്ദേശ സ്വയംഭരണം, ഗതാഗതം)			0471-2985555

വി. ഹരിനായർ	0471-2332955	251- 8383	9496074032
സെക്രട്ടറി (നിയമം)			
ആനന്ദ് സിംഗ്	0471-2321232	251-8008	8826736327
സെക്രട്ടറി (പൊതുമരാമത്ത്)			

മന്ത്രിസഭാംഗങ്ങളുടെ പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറിമാർ

കെ.കെ. രാജേഷ്	0471-2333591	251-7575	9496190885
മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറി			
ഡോ.കെ.എം. എബ്രഹാം	0471-2321011	251-7468	8547497773
മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ ചീഫ് പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി			
ഡോ.എ.സമ്പത്ത്	0471-2518404	251-8404	9447066840
പട്ടികജാതി/പിന്നോക്കക്ഷേമം, ദേവസ്വം വകുപ്പ് മന്ത്രിയുടെ പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറി			
പി.വി. മനോജ്	0471-2517423		9400006700
റവന്യൂ, ഭവനനിർമ്മണ വകുപ്പ് മന്ത്രിയുടെ പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറി	0471-2459518(R)		
ഡോ.കെ.എ. മണിറാം	0471-2336966	251-7353	9846905441
വ്യവസായം, നിയമം, കയർ വകുപ്പ് മന്ത്രിയുടെ പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറി			
ബി. ഗോപകുമാരൻ നായർ	0471-2337855	251-8680	9400062994
ജലവിഭവ വകുപ്പ് മന്ത്രിയുടെ പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറി			
എ.അജിത് കുമാർ	0471-2327561	251-8366	9447021100
വൈദ്യുതി വകുപ്പ് മന്ത്രിയുടെ പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറി			
മനു സി. പുളിക്കൽ	0471-2518580	251-8580	9447473349
ഫിഷറീസ്, സാംസ്കാരികം, യുവജനക്ഷേമം വകുപ്പ് മന്ത്രിയുടെ പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറി			
ഡോ.വി.പി.പി. മുസ്തഫ	0471-2518593	251-8593	9495546339
തദ്ദേശസ്വയംഭരണ, എക്സൈസ്, ഗ്രാമവികസന വകുപ്പ് മന്ത്രിയുടെ പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറി			
കെ.എസ്. മധുസൂദനൻ	0471-2332021	251- 8178	9188404060
വനം, വന്യജീവി സംരക്ഷണ വകുപ്പ് മന്ത്രിയുടെ പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറി			
പി.ടി. ജോയി	0471-2325232	251-7405	9400066555
തുറമുഖം, ആർക്കിയോളജി, മ്യൂസിയം വകുപ്പ് മന്ത്രിയുടെ പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറി			
അഡ്വ. പി.രാമചന്ദ്രൻ നായർ	0471-2517223	251-7223	9400055222
തൊഴിൽ, പൊതുവിദ്യാഭ്യാസം വകുപ്പ് മന്ത്രിയുടെ പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറി			
അഡ്വ.കെ. സജീവൻ	0471-2517128	251-7128	9447204952
ആരോഗ്യം, വനിതാശിശുവികസനം, വകുപ്പ് മന്ത്രിയുടെ പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറി			
ശബരീഷ് കുമാർ പി.കെ.	0471-2335866	251-8169	9895997118
പൊതുമരാമത്ത്, ടൂറിസം വകുപ്പ് മന്ത്രിയുടെ പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറി			
വിനോദ് മോഹൻ	0471- 2333091	251-8885	9447023352
കൃഷിവകുപ്പ് മന്ത്രിയുടെ പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറി			
പ്രദീപ് കുമാർ	0471-2333371	251-7270	9400066444
ഭക്ഷ്യ-സിവിൽ സപ്ലൈസ് വകുപ്പ് മന്ത്രിയുടെ പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറി	0471-2463175 (R)		
ഡോ. ഷൈജൻ ഡി.	0471-2518011	251-8011	9400062992
ധനം വകുപ്പ മന്ത്രിയുടെ പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറി			
കെ.പി. അനിൽ	0471-2327495	251- 7174	9447845696
കായികം, വഖ്ഫ്, ഹജ്ജ് വകുപ്പ മന്ത്രിയുടെ പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറി			
അനിൽ ഗോപിനാഥ്	0471-2518321	251-8321	9400066333
മൃഗസംരക്ഷണം, ക്ഷീരവികസനക്ഷേമ വകുപ്പ മന്ത്രിയുടെ പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറി			

കേരളത്തിൽ നിന്നുള്ള പാർലമെന്റംഗങ്ങൾ- ലോകസഭ

		ന്യൂഡൽഹി	കേരളം	മൊബൈൽ
1.	**രാജ്മോഹൻ ഉണ്ണിത്താൻ** (കാസർകോട്)	09013997183		9447590800
2.	**കെ. സുധാകരൻ** (കണ്ണൂർ)	09074759196	04972-2701300	9446471300
3.	**കെ. മുരളീധരൻ** (വടകര)			9495305555
4.	**രാഹുൽ ഗാന്ധി** (വയനാട്)	011-23795161		
5.	**എം.കെ. രാഘവൻ** (കോഴിക്കോട്)	011-23795391	0495-2376622	9446063011
6.	**ഡോ.എം.പി. അബ്ദുൽ സമദ് സമദാനി** (മലപ്പുറം)		0854-7157777	9496134313
7.	**ഇ.ടി. മുഹമ്മദ് ബഷീർ** (പൊന്നാനി)	011-23752428	0483-2743636	9447125278
8.	**വി.കെ. ശ്രീകണ്ഠൻ** (പാലക്കാട്)	09013997190		9447035000
9.	**രമ്യ ഹരിദാസ്** (ആലത്തൂർ)	011-23018748	0492-2222223	9388849748
10.	**ടി.എൻ. പ്രതാപൻ** (തൃശ്ശൂർ)	011-23310318	0487-2600717	9447066717
11.	**ബെന്നി ബെഹനാൻ** (ചാലക്കുടി)	09871095104	0484-2576566	9846184400
12.	**ഹൈബി ഈഡൻ** (എറണാകുളം)	011-23062597	0484-2400567	9447147091
13.	**അഡ്വ. ഡീൻ കുര്യാക്കോസ്** (ഇടുക്കി)		0486-2267578	9447877369
14.	**തോമസ് ചാഴിക്കാടൻ** (കോട്ടയം)	09447160678	0481-2560678	9447160678
15.	**കൊടിക്കുന്നിൽ സുരേഷ്** (മാവേലിക്കര)	011-23359009	0474-2454000	9447145400
16.	**അഡ്വ. എ.എം. ആരിഫ്** (ആലപ്പുഴ)		0477-2267949	9447260665
17.	**ആന്റോ ആന്റണി** (പത്തനംതിട്ട)	09013180320	0468-2204400	9447010000
18.	**എൻ.കെ. പ്രേമചന്ദ്രൻ** (കൊല്ലം)	011-23380261	0474-2769922	9400117700
19.	**അഡ്വ. അടൂർ പ്രകാശ്** (ആറ്റിങ്ങൽ)		04734-224300	9447008166
20.	**ഡോ. ശശി തരൂർ** (തിരുവനന്തപുരം)	011-24644035	0471-2324555	9013180980

രാജ്യസഭ

		ന്യൂഡൽഹി	കേരളം	മൊബൈൽ
1.	**അബ്ദുൾ വഹാബ്**	011-23319163	04931-220542	9847020911
2.	**എ.കെ. ആന്റണി**	011-23738626	0471-2329303	9868181181
3.	**എളമരം കരീം**	09868181068	0495-2760700	9400307786
4.	**ജോസ് കെ. മാണി**	011-23765677	0481-2567772	9447067772
5.	**ജോൺ ബ്രിട്ടാസ്**		0471-2386556	9847020041
6.	**വി. ശിവദാസൻ**	9895168535	0497-2705090	9447320820
7.	**കെ. സോമപ്രസാദ്**	011-23720555	0474-2763322	9447792213
8.	**എം.വി. ശ്രേയാംസ് കുമാർ**		0495-2362000	9847006702
9.	**ബിനോയ് വിശ്വം**	09868181058	0495-23514100	9605766702
10.	**സുരേഷ്ഗോപി** (നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യപ്പെട്ടത്)	011-23722177	0471-2723888	9495999777

നിയമസഭ

വെബ്സൈറ്റ്: www.niyamasabha.org

	ഓഫീസ്	വസതി
എം.ബി. രാജേഷ്	0471-2305830 2513014	0471-2513014
സ്പീക്കർ	0471-2513035 ഫാക്സ്: 0471-2512131	9446343499
ടി. മനോഹരൻ നായർ, പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറി	0471-2308890	9497849643
ചിറ്റയം ഗോപകുമാർ	0471-2305831 251 3008	0471-2309138
ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കർ	ഫാക്സ്: 0471-2512596	9847103731
സന്തോഷ് വി., പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറി	0471-2513009	9447905025
ഡോ. എൻ.ജയരാജ്	0471-2512080	9447464451
ഗവ. ചീഫ് വിപ്പ്		
വി.ഡി. സതീശൻ	0471-2318330	9400062990
പ്രതിപക്ഷ നേതാവ്	ഫാക്സ്: 0471-2315625	

അനിൽകുമാർ കെ., പ്രൈവറ്റ് സെക്രട്ടറി	0471-2318330	8589055766
എസ്.വി. ഉണ്ണികൃഷ്ണൻ നായർ	0471-2305834 2513006 2512002	0471-2512157
നിയമസഭാ സെക്രട്ടറി email: secretary@niyamasabha.in	ഫാക്സ്: 0471-2305891	9495007917

നിയമസഭാംഗങ്ങൾ

(നിയോജകമണ്ഡലത്തിന്റെ പേര് ബ്രാക്കറ്റിൽ ചേർത്തിരിക്കുന്നു)

പേരും നിയോജകമണ്ഡലവും	എം.എൽ.എ. ഹോസ്റ്റൽ/ ഓഫീസ്/മൊബൈൽ ഫോൺ	വസതി

കാസർഗോഡ് ജില്ല

1. **എ. കെ.എം. അഷറ്ഫ്** (മഞ്ചേശ്വരം)	251-2317	99952 39701
2. **എൻ.എ. നെല്ലിക്കുന്ന്** (കാസർഗോഡ്)	251-2377 9447010338	04994-230638 04994-220723
3. **സി.എച്ച്. കുഞ്ഞമ്പു** (ഉദുമ)	251-2374	94474 89707
4. **ഇ. ചന്ദ്രശേഖരൻ** (കാഞ്ഞങ്ങാട്)	251-2210	94476 72200
5. **എം. രാജഗോപാലൻ** (തൃക്കരിപ്പൂർ)	251-2240	9446168577

കണ്ണൂർ ജില്ല

6. ടി.ഐ. മധുസൂദനൻ (പയ്യന്നൂർ)	251-2580	9447026670
7. **എം. വിജിൻ** (കല്ല്യാശ്ശേരി)	251-2214	98474 43943
8. **എം.വി.ഗോവിന്ദൻ മാസ്റ്റർ** (തളിപ്പറമ്പ്) തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ, ഗ്രാമ വികസന, എക്സൈസ് വകുപ്പ് മന്ത്രി	0471-2332700	9400099111 0471-2312331
9. **സജീവ് ജോസഫ്** (ഇരിക്കൂർ)	251-2246	94478 81506
10. **കെ.വി. സുമേഷ്** (അഴീക്കോട്)	251-2384	94473 72151
11. **രാമചന്ദ്രൻ കടന്നപ്പള്ളി** (കണ്ണൂർ)	251-2285	94476 28800
12. **പിണറായി വിജയൻ** (ധർമ്മടം) (മുഖ്യമന്ത്രി)	0471-2333241 9447565656	
13. **എ.എൻ. ഷംസീർ** (തലശ്ശേരി)	251-2292 9447056803	0490-2356803
14. **കെ.പി. മോഹനൻ** (കൂത്തുപറമ്പ്)	2512218	94962 55500
15. **കെ.കെ. ശൈലജ ടീച്ചർ** (മട്ടന്നൂർ)	251-2334	94479 82200
16. **സണ്ണി ജോസഫ്** (പേരാവൂർ)	251-2609	94470 46694

വയനാട് ജില്ല

17. **ഒ.ആർ. കേളു** (മാനന്തവാടി)	251-2366 9446545146	04935-244100
18. **ഐ.സി. ബാലകൃഷ്ണൻ** (സുൽത്താൻ ബത്തേരി)	251-2303 9947675080	04936-226200
19. **ടി. സിദ്ധിഖ്** (കൽപ്പറ്റ)	251-2220	94460 60303

കോഴിക്കോട് ജില്ല

20.	**കെ.കെ. രമ** (വടകര)	251-2242	9497648545
21.	**കെ.പി. കുഞ്ഞമ്മദ് കുട്ടി മാസ്റ്റർ** (കുറ്റ്യാടി)	251-2344	94007 96466
22.	**ഇ.കെ. വിജയൻ** (നാദാപുരം)	251-2237 9447426175	0496-2550684 0496-2536389
23.	**കാനത്തിൽ ജമീല** (കൊയിലാണ്ടി)	251-2320	94475 42026
24.	**ടി.പി. രാമകൃഷ്ണൻ** (പേരാമ്പ്ര)	251-2335	94479 13300
25.	**കെ.എം. സച്ചിൻദേവ്** (ബാലുശ്ശേരി)	251-2582	9961304198
26.	**എ.കെ. ശശീന്ദ്രൻ** (ഏലത്തൂർ) (വനം, വന്യജീവി വകുപ്പ് മന്ത്രി)	0471-2518175, 2518178	9495969787 0471-2727072
27.	**തോട്ടത്തിൽ രവീന്ദ്രൻ** (കോഴിക്കോട് നോർത്ത്)	251-2241	94462 59898
28.	**അഹമ്മദ് ദേവർകോവിൽ** (കോഴിക്കോട് സൗത്ത്) തുറമുഖം, മ്യൂസിയം, ആർക്കിയോളജി വകുപ്പ് മന്ത്രി	0471-2325232, 2326232	9400552200 0471-2339002
29.	**ഡോ.എം.കെ. മുനീർ** (കൊടുവള്ളി)	251-2313	99470 41000
30.	**ലിന്റോ ജോസഫ്** (തിരുവമ്പാടി)	251-2232	96560 39897
31.	**പി.ടി.എ. റഹിം** (കുന്ദമംഗലം)	251-2348 9847510238	0495-2211222 0495-2801020
32.	**മുഹമ്മദ് റിയാസ്** (ബേപ്പൂർ) പൊതുമരാമത്ത്, വിനോദസഞ്ചാര വകുപ്പ് മന്ത്രി	0471-2333160	9400055111 0471-2310664

മലപ്പുറം ജില്ല

33.	**ടി.വി. ഇബ്രാഹിം** (കൊണ്ടോട്ടി)	251-2297	0483-2774400 9446774400
34.	**പി.കെ. ബഷീർ** (ഏറനാട്)	251-2318 9496606060	0483-2700394 0483-2701394
35.	**പി.വി. അൻവർ** (നിലമ്പൂർ)	251-2339 9447060901	04931-224466
36.	**എ.പി. അനിൽ കുമാർ** (വണ്ടൂർ)	2512217	94471 15677
37.	**യു.എ. ലത്തീഫ്** (മഞ്ചേരി)	2512271	9447477970
38.	**നജീബ് കാന്തപുരം** (പെരിന്തൽമണ്ണ)	251-2188	98468 81772
39.	**മഞ്ഞളാംകുഴി അലി** (മങ്കട)	251-2224	94470 82166
40.	**പി. ഉബൈദുള്ള** (മലപ്പുറം)	251-2302 9447353079	0483-2848121
41.	**പി.കെ. കുഞ്ഞാലിക്കുട്ടി** (വേങ്ങര)	2512367	99470 20200
42.	**പി. അബ്ദുൽ ഹമീദ്** (വള്ളിക്കുന്ന്)	251-2213	04933-235722 9847327102
43.	**കെ.പി.എ. മജീദ്** (തിരൂരങ്ങാടി)	251-2333	9447109014

44. **വി. അബ്ദുറഹിമാൻ** (താനൂർ)	0471-2333526	9400005600
സ്പോർട്സ്, വഖഫ്, ഹജ്ജ് കാര്യ വകുപ്പ് മന്ത്രി		0471-2991799
45. **കുറുക്കോളി മൊയ്തീൻ**	2512294	98468 12526
(തിരൂർ)		
46. **പ്രൊഫ. ആബിദ് ഹുസൈൻ തങ്ങൾ**	2512388	04933-282329
(കോട്ടക്കൽ)		94472 82329
47. **ഡോ. കെ.ടി. ജലീൽ**	0471-2512350	98950 73107
(തവനൂർ)		
48. **പി. നന്ദകുമാർ**	2512360	94471 34129
(പൊന്നാനി)		

പാലക്കാട് ജില്ല

49. **എം.ബി.രാജേഷ്**	230-5830	9446343499
(തൃത്താല)		
50. **മുഹമ്മദ് മുഹസിൻ പി.**	251-2354	0466-2970070
(പട്ടാമ്പി)	9895319684	
51. **പി. മമ്മിക്കുട്ടി**	251-2347	7510131269
(ഷൊർണ്ണൂർ)		
52. **കെ.പ്രേംകുമാർ**	2512389	94467 27557
(ഒറ്റപ്പാലം)	9446727557	
53. **ശാന്തകുമാരി കെ.**	251-2578	9847319606
(കോങ്ങാട്)		
54. **എൻ. ഷംസുദ്ദീൻ**	251-2231	94473 40892
(മണ്ണാർക്കാട്)		
55. **എ. പ്രഭാകരൻ**	251-2525	94477 72855
(മലമ്പുഴ)		
56. **ഷാഫി പറമ്പിൽ** (പാലക്കാട്)	251-2252	9400000006
57. **പി.പി. സുമോദ്**	251-2379	96339 51004
(തരൂർ)		
58. **കെ. കൃഷ്ണൻകുട്ടി** (ചിറ്റൂർ)	0471-2327561	0471-2727711
(വൈദ്യുതി വകുപ്പമന്ത്രി)	9447012369	
59. **കെ. ബാബു**	251-2234	9447514738
(നെന്മാറ)		
60. **കെ.ഡി. പ്രസേനൻ**	251-2340	0492-2222287
(ആലത്തൂർ)	9495056056	

തൃശ്ശൂർ ജില്ല

61. **കെ.രാധാകൃഷ്ണൻ** (ചേലക്കര)	0471-2333772, 2518594	0471-2310664
പട്ടികജാതി, പട്ടികവർഗ്ഗ, പിന്നാക്ക ക്ഷേമ, ദേവസ്വം വകുപ്പ് മന്ത്രി	9447787999	9400099555
62. **എ.സി. മൊയ്തീൻ**	251-2226	94479 78800
(കുന്ദംകുളം)		
63. **എൻ. കെ. അക്ബർ**	2512205	9447919490
(ഗുരുവായൂർ)		
64. **മുരളി പെരുനെല്ലി**	251-2327	0487-2285868
(മണലൂർ)	9447015284	
65. **സേവ്യർ ചിറ്റിലപ്പിള്ളി**	251-2332	94462 28486
(വടക്കാഞ്ചേരി)		
66. **കെ. രാജൻ** (ഒല്ലൂർ)	0471-2333670, 2327068	0471-2314435
(റവന്യൂ, ഭവന നിർമ്മാണ വകുപ്പ് മന്ത്രി)	9400006300	
67. **പി. ബാലചന്ദ്രൻ**	2512247	98475 81634
(തൃശ്ശൂർ)		

68.	**സി.സി.മുകുന്ദൻ** (നാട്ടിക)	251-2343	9947071105
69.	**ഇ.ടി. ടൈസൺ മാസ്റ്റർ**	251-2361	0480-2817367
	(കയ്പമംഗലം)	9846958317	0480-2854437
70.	**ഡോ.ആർ. ബിന്ദു** (ഇരിഞ്ഞാലക്കുട)	0471-2332868	0471-2334133
	ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ, സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പ്		9447741385
71.	**കെ.കെ.രാമചന്ദ്രൻ**	2512349	98461 86095
	(പുതുക്കാട്)		
72.	**സനീഷ്കുമാർ ജോസഫ്**	251-2665	9495981538
	(ചാലക്കുടി)		
73.	**വി.ആർ. സുനിൽ കുമാർ**	2512381	0480-2802690
	(കൊടുങ്ങല്ലൂർ)	96569 65759	

എറണാകുളം ജില്ല

74.	**എൽദോസ് പി. കുന്നപ്പിള്ളിൽ**	251-2586	0484-2593481
	(പെരുമ്പാവൂർ)	9446300547	
75.	**റോജി എം. ജോൺ** (അങ്കമാലി)	251-2238	9971392134
76.	**അൻവർ സാദത്ത്**	251-2301	0484-2623003
	(ആലുവ)	9846887886	
77.	**പി.രാജീവ്** (കളമശ്ശേരി)	0471-2336866, 2336966	0471-2725671
	നിയമ, വ്യവസായ, കയർ വികസന വകുപ്പ് മന്ത്രി		9400077333
78.	**വി.ഡി. സതീശൻ** (പറവൂർ)	231-8330	0484-2315626
	പ്രതിപക്ഷ നേതാവ്	9400062990	
79.	**കെ.എൻ. ഉണ്ണികൃഷ്ണൻ**	251-2373	98950 25020
	(വൈപ്പിൻ)		
80.	**കെ.ജെ. മാക്സി**	251-2322	0484-2236374
	(കൊച്ചി)	9447136374	0484-2221322
81.	**കെ. ബാബു**	251-2275	94470 48418
	(തൃപ്പൂണിത്തുറ)		
82.	**റ്റി.ജെ. വിനോദ്**	251-2256	0484-2344047
	(എറണാകുളം)	9447044047	
83.		251-2326	0484-2346900
	(തൃക്കാക്കര)		
84.	**പി.വി. ശ്രീനിജിൻ**	2512624	98475 00812
	(കുന്നത്തുനാട്)		
85.	**അനൂപ് ജേക്കബ്**	2512245	0485-2243482
	(പിറവം)		98470 69671
86.	**ഡോ. മാത്യു കുഴൽനാടൻ**	251-2337	0485-2562010
	(മൂവാറ്റുപുഴ)		9495974044
87.	**ആന്റണി ജോൺ**	251-2579	0485-2861558
	(കോതമംഗലം)	9946640994	0485-2860994

ഇടുക്കി ജില്ല

88.	**എ.രാജ**	2512649	94955 67123
	(ദേവികുളം)		
89.	**എം.എം. മണി**	251-2324	94475 12082
	(ഉടുമ്പൻചോല)		
90.	**പി.ജെ. ജോസഫ്**	251-2331	04862-222780
	(തൊടുപുഴ)	9495766600	

91. **റോഷി അഗസ്റ്റിൻ** (ഇടുക്കി)	0471-2333487, 2337853	0471-2313347
ജലവിഭവ വകുപ്പ് മന്ത്രി	9400099333	
92. **വാഴൂർ സോമൻ**	251-2201	94474 56639
(പീരുമേട്)		

കോട്ടയം ജില്ല

93. **മാണി സി. കാപ്പൻ**	251-2235	04822-296699
(പാല)	9447137219	
94. **മോൻസ് ജോസഫ്**	251-2599	04829-282666
(കടുത്തുരുത്തി)	9447306270	04829-285060
95. **സി.കെ. ആശ** (വൈക്കം)	251-2387	99471 78605
96. **വി.എൻ വാസവൻ** (ഏറ്റുമാനൂർ)	0471-2333833, 2331685	0471-2720451
സഹകരണ, രജിസ്ട്രേഷൻ വകുപ്പ് മന്ത്രി		9447050543
97. **തിരുവഞ്ചൂർ രാധാകൃഷ്ണൻ**	251-2290	0481-2568116
(കോട്ടയം)	9447018116	0481-2301919
98. **ഉമ്മൻ ചാണ്ടി**	251-2200	0481-2351135
(പുതുപ്പള്ളി)	9447033333	0471-2342602
99. **ജോബ് മൈക്കിൾ**	251-2282	94477 97959
(ചങ്ങനാശ്ശേരി)		
100. **ഡോ. എൻ. ജയരാജ്** (കാഞ്ഞിരപ്പള്ളി)	251-2080	0481-2301530
ചീഫ് വിപ്പ്	9447464451	
101. **സെബാസ്റ്റ്യൻ കുളത്തുങ്കൽ**	251-2296	94470 54850
(പൂഞ്ഞാർ)		

ആലപ്പുഴ ജില്ല

102. **ദെലീമ** (അരൂർ)	25-12323	98476 98317
103. **പി. പ്രസാദ്** (ചേർത്തല)	0471-2333091, 2335075	0471-2320408
കൃഷി വകുപ്പ് മന്ത്രി		9400553344
104. **പി.പി. ചിത്തരഞ്ജൻ**	251-2257	94474 80112
(ആലപ്പുഴ)		
105. **എച്ച്. സലാം**	2512639	94472 66423
(അമ്പലപ്പുഴ)		
106. **തോമസ് കെ.തോമസ്**	251-2398	95392 39729
(കുട്ടനാട്)		
107. **രമേശ് ചെന്നിത്തല**	251-2221	94477 77100
(ഹരിപ്പാട്)		
108. **യു. പ്രതിഭ**	251-2291	0479-2446666
(കായംകുളം)	9495465666	
109. **എം.എസ്. അരുൺ കുമാർ**	251-2655	98464 75521
(മാവേലിക്കര)		
110. **സജി ചെറിയാൻ** (ചെങ്ങന്നൂർ)	0471-2327796, 2327895	9400003800
മത്സ്യബന്ധന, സാംസ്കാരിക കാര്യ, യുവജനകാര്യ വകുപ്പ് മന്ത്രി		9447069379

പത്തനംതിട്ട ജില്ല

111. **മാത്യു ടി. തോമസ്**	**251-2236**	0469-2703096
(തിരുവല്ല)	94476 27700	0469-2635396
112. **പ്രമോദ് നാരായൺ**	2512342	94471 73000
(റാന്നി)		
113. **വീണാ ജോർജ്ജ്** (ആറന്മുള)	0471-2327876, 2327976	0471-2721272
ആരോഗ്യം, വനിത, ശിശു വികസന വകുപ്പ് മന്ത്രി	9400066111	

114.	**കെ.യു. ജനീഷ് കുമാർ**	251-2359	
	(കോന്നി)	9446115329	
115.	**ചിറ്റയം ഗോപകുമാർ** (അടൂർ)	251-2363	
	ഡെപ്യൂട്ടി സ്പീക്കർ	251-2465	

കൊല്ലം ജില്ല

116.	**സി.ആർ. മഹേഷ്**	251-2351	98471 91443
	(കരുനാഗപ്പള്ളി)		
117.	**ഡോ.സുജിത് വിജയൻപിള്ള**	2512491	94951 74310
	(ചവറ)		
118.	**കോവൂർ കുഞ്ഞുമോൻ**	251-2312	0476-2873800
	(കുന്നത്തൂർ)	9447500371	
119.	**കെ.എൻ.ബാലഗോപാൽ** (കൊട്ടാരക്കര)	0471-2517364, 2333294	0471-2313530
	ധനകാര്യ വകുപ്പ് മന്ത്രി	9400887700	
120.	**കെ.ബി. ഗണേഷ് കുമാർ**	251-2625	0475-2351122
	(പത്തനാപുരം)		9447747274
121.	**പി.എസ്. സുപാൽ**	251-2328	9447101233
	(പുനലൂർ)		
122.	**ജെ. ചിഞ്ചു റാണി** (ചടയമംഗലം)	0471-2335366, 2517209	0471-2312326
	മൃഗസംരക്ഷണ, ക്ഷീരവികസന വകുപ്പ് മന്ത്രി	9400008700	8281896075
123.	**പി.സി. വിഷ്ണുനാഥ്**	251-2345	88483 24672
	(കുണ്ടറ)		
124.	**എം. മുകേഷ്**	251-2229	0474-2797766
	(കൊല്ലം)	9447072122	
125.	**എം. നൗഷാദ്**	251-2249	0474-2724222
	(ഇരവിപുരം)	9447454097	
126.	**ജി.എസ്. ജയലാൽ**	251-2338	0474-2590000
	(ചാത്തന്നൂർ)		9447092323

തിരുവനന്തപുരം ജില്ല

127.	**വി. ജോയി**	251-2316	0470-2636262
	(വർക്കല)	9447206270	
128.	**ഒ.എസ്. അംബിക**	2512223	96052 32496
	(ആറ്റിങ്ങൽ)		
129.	**വി. ശശി**	251-2219	9447411002
	(ചിറയിൻകീഴ്)		
130.	**ജി.ആർ. അനിൽ** (നെടുമങ്ങാട്)	0471-2333371	9400662244
	ഭക്ഷ്യ പൊതുവിതരണ വകുപ്പ് മന്ത്രി		
131.	**ഡി.കെ. മുരളി**		0472-2872931
	(വാമനപുരം)	9447428205	0472-2875050
132.	**കടകംപള്ളി സുരേന്ദ്രൻ**	251-2306	94470 48543
	(കഴക്കൂട്ടം)		
133.	**വി.കെ. പ്രശാന്ത്**	251-2202	9447260664
	(വട്ടിയൂർക്കാവ്)		
134.	**ആന്റണി രാജു** (തിരുവനന്തപുരം)	0471-2518221	0471-2311238
	ഗതാഗത വകുപ്പ് മന്ത്രി	9400088111	
135.	**വി. ശിവൻകുട്ടി** (നേമം)	0471-2327560	9400009100
	പൊതു വിദ്യാഭ്യാസ, തൊഴിൽ വകുപ്പ് മന്ത്രി		
136.	**ജി. സ്റ്റീഫൻ**	251-2653	94472 35374
	(അരുവിക്കര)		

137.	**സി.കെ. ഹരീന്ദ്രൻ** (പാറശ്ശാല)	251-2222	9447696005
138.	**ഐ.ബി. സതീഷ്** (കാട്ടാക്കട)	251-2648	0471-2284422 9446558430
139.	**എം. വിൻസെന്റ്** (കോവളം)	251-2365	9847346077
140.	**കെ. ആൻസലൻ** (നെയ്യാറ്റിൻകര)	251-2311	0471-2222221 9995191282

ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾ

	ജില്ല	പേര്	ഓഫീസ്	മൊബൈൽ
1.	**തിരുവനന്തപുരം**			
	പ്രസിഡന്റ്	**അഡ്വ.ഡി. സുരേഷ് കുമാർ**	0471-2550750	8281040011
	വൈസ് പ്രസിഡന്റ്	അഡ്വ. എ. ഷൈലജ ബീഗം	0471-2550750	8281040031
	സെക്രട്ടറി	റോയി മാത്യു	0471-2550750	8281040051
			email: dptvpm@gmail.com	Fax: 0471-2557653
2.	**കൊല്ലം**			
	പ്രസിഡന്റ്	**അഡ്വ.സാം കെ. ഡാനിയേൽ**	0474-2793446	9447093446
	വൈസ് പ്രസിഡന്റ്	അഡ്വ.സുമ ലാൽ	0474-2795198	8281040032
	സെക്രട്ടറി	കെ. പ്രസാദ്	0474-2790422	8281040052
			email: dpklam@gmail.com	Fax: 04742790422
3.	**പത്തനംതിട്ട**			
	പ്രസിഡന്റ്	**അഡ്വ. ഓമല്ലൂർ ശങ്കരൻ**	0468-2223078	8281040013
	വൈസ് പ്രസിഡന്റ്	രാജി പി. രാജപ്പൻ	0468-2222198	8281040033
	സെക്രട്ടറി	വി.ആർ. മുരളീധരൻനായർ	0498-2271344	8281040053
			email: dpptta@gmail.com	Fax: 0468-2223078
4.	**ആലപ്പുഴ**			
	പ്രസിഡന്റ്	**കെ.ജി. രാജേശ്വരി**	0477-2253836	9446384386
	വൈസ് പ്രസിഡന്റ്	ബിപിൻ സി. ബാബു	0477-2253836	9747207260
	സെക്രട്ടറി	കെ. ആർ. ദേവദാസ്	0477-2252496	8281040054
			email: dpalpy@gmail.com	Fax: 0477-2253836
5.	**കോട്ടയം**			
	പ്രസിഡന്റ്	**നിർമ്മല ജിമ്മി**	0481-2565966	8281040015
	വൈസ് പ്രസിഡന്റ്	റ്റി.എസ്. ശരത്	0481-2565966	8281040035
	സെക്രട്ടറി	മേരി ജോ വി. (ic)	0481-2564995	8281040055
			email: kottayamdp@gmail.com	Fax: 0481-2301298
6.	**ഇടുക്കി**			
	പ്രസിഡന്റ്	**ജിജി കെ. ഫിലിപ്പ്**	04862-233069	9446137147
	വൈസ് പ്രസിഡന്റ്	ഉഷാകുമാരി മോഹൻകുമാർ	04862-233069	9495185370
	സെക്രട്ടറി	റഷീദ് എം.കെ. (ic)	04862-232382	8281040056
			email: dptidk@gmail.com	Fax: 04862-233069
7.	**എറണാകുളം**			
	പ്രസിഡന്റ്	**ഉല്ലാസ് തോമസ്**	0484-2422520	8281040017
	വൈസ് പ്രസിഡന്റ്	ഷൈനി ജോർജ്ജ്	0484-2422520	8281040037
	സെക്രട്ടറി	അജി ഫ്രാൻസിസ് കൊള്ളന്നൂർ	0484-2422520	8281040057
			email: dpeklm@gmail.com	
8.	**തൃശ്ശൂർ**			
	പ്രസിഡന്റ്	**പി.കെ. ഡേവീസ് മാസ്റ്റർ**	0487-2360251	9447830250
	വൈസ് പ്രസിഡന്റ്	ഷീന പറയങ്ങാട്ടിൽ	0487-2360251	9446623612
	സെക്രട്ടറി	കെ.ജി. തിലകൻ	0487-2360251	9497317373
			dpttsr@gmail.com	Fax: 0487-2360251

9. **പാലക്കാട്**

പ്രസിഡന്റ്	**കെ. ബിനുമോൾ**	0491-2505909	8281040019
വൈസ് പ്രസിഡന്റ്	സി.കെ. ചാമുണ്ണി	0491-2505909	8281040039
സെക്രട്ടറി	രാമൻക്കുട്ടി എം.	0491-2505750	8281040059
	email: dptpkd@gmail.com	Fax: 0491-2505909	

10. **മലപ്പുറം**

പ്രസിഡന്റ്	**എം. കെ. റഫീഖ**	0483-2734564	9544488801
വൈസ് പ്രസിഡന്റ്	ഇസ്മായിൽ മൂത്തേടം	0483-2734854	9447677426
സെക്രട്ടറി	എൻ.എ. അബ്ദുൾ റഷീദ്	0483-2734933	9446355224
		email: dpmlppm@gmail.com	Fax: 0483-2734933

11. **കോഴിക്കോട്**

പ്രസിഡന്റ്	**ഷീജ ശശി**	0495-2372180	8281040021
വൈസ് പ്രസിഡന്റ്	എം.പി. ശിവാനന്ദൻ	0495-2372180	8281040041
സെക്രട്ടറി	ടി. അഹമ്മദ് കബീർ	0495-2370050	8281040061
		email: dpkkde@gmail.com	Fax: 0495-2370050

12. **വയനാട്**

പ്രസിഡന്റ്	**സംഷാദ് മരയ്ക്കാർ**	04936-202390	9567831885
വൈസ് പ്രസിഡന്റ്	എസ്. ബിന്ദു	04936-202390	9656753396
സെക്രട്ടറി	ആർ.ശിവപ്രസാദ് (ic)	04936-202490	8281040062
		email: dpwynd@gmail.com	Fax: 04936-202390

13. **കണ്ണൂർ**

പ്രസിഡന്റ്	**പി.പി. ദിവ്യ**	0497-2700205	9947419446
വൈസ് പ്രസിഡന്റ്	അഡ്വ. ബിനോയി കുര്യൻ	0497-2700205	9447519474
സെക്രട്ടറി	ചന്ദ്രൻ വി.	0497-2700205	8547779917
		email: dpknnr@gmail.com	Fax: 0497-2700306

14. **കാസർഗോഡ്**

പ്രസിഡന്റ്	**ബേബി ബാലകൃഷ്ണൻ**	04994-256724	9747691837
വൈസ് പ്രസിഡന്റ്	ഷാനവാസ് പാദൂർ	04994-256722	9400080008
സെക്രട്ടറി	പി. നന്ദകുമാർ	04994-255633	9496138668
		email: kdpksd@gmail.com	Fax: 04994-256277

ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾ

	ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത്	പ്രസിഡന്റ്	ഫോൺ ഓഫീസ്	മൊബൈൽ	ഇ-മെയിൽ
തിരുവനന്തപുരം					
1.	വർക്കല	സ്മിത സുന്ദരേശൻ	0470-2601928	8281040111	bdovarkalatvm@gmail.com
2.	കിളിമാനൂർ	ബി.പി. മുരളി	0470-2672232	8281040103	bdokmr@gmail.com
3.	ചിറയിൻകീഴ്	ഒ.എസ്.അംബിക	0470-2643015	9605232496	bdochirayinkeezh@gmail.com
4.	വാമനപുരം	ജി കോമളം	0472-2872062	8281040110	bdovpm08@gmail.com
5.	വെള്ളനാട്	ഇന്ദുലേഖ.എസ്.	0472-2882040	8281040112	bdovellanadtvm@gmail.com
6.	നെടുമങ്ങാട്	വി.അമ്പിളി	0472-2802307	8281040104	nedumangadblock@gmail.com
7.	പോത്തൻകോട്	ഹരി പ്രസാദ്	0471-2418258	8281040109	bdokzmtvm@gmail.com
8.	പെരുങ്കടവിള	ലാൽകൃഷ്ണൻ ജി.	0471-2275306	8921658505	bdopkdavila@gmail.com
9.	നേമം	അഡ്വ.എസ്.കെ. പ്രീജ	0471-2282025	8281040105	bdonemom@gmail.com
10.	അതിയന്നൂർ	എം.വി. മന്മോഹൻ	0471-2282029	8281040101	bdoatr@gmail.com
11.	പാറശ്ശാല	അഡ്വ. എസ്.കെ. ബെൻഡാർവിൻ	0471-2202084	9447904627	bdopslanrega@gmail.com
കൊല്ലം					
1.	ചവറ	സന്തോഷ് തുപ്പാശ്ശേരി	0476-2680292	9895918007	bdochavara123@gmail.com
2.	കൊട്ടാരക്കര	എം. ശിവപ്രസാദ്	0474-2454694	9207188087	bdoktra@gmail.com
3.	ഇത്തിക്കര	എൻ. സദാനന്ദൻപിള്ള	0474-2593260	9895225122	nregaithikkara@gmail.com
4.	വെട്ടിക്കവല	കെ. ഹർഷകുമാർ	0474-2402550	9447234105	bdovettikavala@yahoo.com

5.	പത്തനാപുരം	എ. ആനന്ദവല്ലി	0475-2352341	9744370020	bdoppm@gmail.com
6.	അഞ്ചൽ	രാധാ രാജേന്ദ്രൻ	0475-2273217	9447091775	anchalblock@yahoo.co.in
7.	ഓച്ചിറ	ദീപ്തി രവീന്ദ്രൻ	0476-2690270	9497617879	bdoocrkollam@gmail.com
8.	ചിറ്റുമല	ജയദേവി മോഹൻ	0474-2585242	9495677780	bdochittumala@gmail.com
9.	ചടയമംഗലം	ലതികാ വിദ്യാധരൻ	0474-2475370	9447048848	bpochadayamangalam@gmail.com
10.	മുഖത്തല	ബി. യശോധ	9496048229	9496015373	bdomukhathala@gmail.com
11.	ശാസ്താംകോട്ട	അഡ്വ. അൻസർ ഷാഫി	0476-2830375	9447156146	bdoskta@gmail.com

പത്തനംതിട്ട

1.	മല്ലപ്പള്ളി	ബിന്ദു ചന്ദ്രമോഹൻ	0469-2682258	8281040127	bdomallappally@gmail.com
2.	പുളിക്കീഴ്	ചന്ദ്രലേഖ	0469-2610708	8281040130	pulikeezhublock@gmail.com
3.	കോയിപ്രം	ജിജി ജോൺ മാത്യൂ	0469-2662364	8281040125	bdokpm@gmail.com
4.	ഇലന്തൂർ	ജെ. ഇന്ദിരാദേവി	0468-2362036	8281040124	bdoelr@gmail.com
5.	റാന്നി	കെ.എസ്. ഗോപി	04735-227478	9846079368	bdoranni@gmail.com
6.	കോന്നി	ജിജി സജി	0468-2333161	8281040126	bdokonny@gmail.com
7.	പന്തളം	രേഖ അനിൽ	04734-260314	8086680459	pandalamblockpanchayat@gmail.com
8.	പറക്കോട്	ആർ. തുളസീധരൻ പിള്ള	04734-217150	8281040129	bdoparakode@gmail.com

ആലപ്പുഴ

1.	അമ്പലപ്പുഴ	അഡ്വ. ഷീബ രാകേഷ്	0477-2267056	9995363477	1ambbdo@gmail.com
2.	ആര്യാട്	കെ.ഡി. മഹീന്ദ്രൻ	0477-2292425	8281040133	aryadbdo@gmail.com
3.	കഞ്ഞിക്കുഴി	വി.ജി. മോഹനൻ	0478-2862445	9947161244	kanjikuzhybdo@gmail.com
4.	ചമ്പക്കുളം	രതീഷ് ആർ.ദാസ്	0477-2702294	8281040535	bdochm@yahoo.co.in
5.	ചെങ്ങന്നൂർ	ജെബിൻ പി. വർഗ്ഗീസ്	0479-2464298	8281040136	bdochr@gmail.com
6.	തൈക്കാട്ടുശ്ശേരി	പി.എം. പ്രമോദ്	0478-2523010	8281040142	bdo_thycattussery@yahoo.com
7.	പട്ടണക്കാട്	ഗീത ഷാജി	0478-2592249	8281040141	bdo_ptkd@ymail.com
8.	ഭരണിക്കാവ്	എസ്. രജനി	0479-2382351	8281040134	bdonregabha@gmail.com
9.	മാവേലിക്കര	ഇന്ദിരദാസ്	0479-2303457	9744669143	mavelikarabdo@gmail.com
10.	മുതുകുളം	അംബുജാക്ഷി ടീച്ചർ	0479-2472044	9745465058	bdomuthukulam@gmail.com
11.	വെളിയനാട്	എം.വി.വിശ്വംഭരൻ	0477-2967805	8943725470	bdonregavel@gmail.com
12.	ഹരിപ്പാട്	രുഗ്മിണി രാജു	0479-2413890	8281040137	bdoharipad@gmail.com

കോട്ടയം

1.	വൈക്കം	അഡ്വ. കെ.കെ. രഞ്ജിത്ത്	04829-221316	8281040154	bdovikm@gmail.com
2.	കടുത്തുരുത്തി	പി.വി. സുനിൽ	04829-282393	8281040146	bdokdty@gmail.com
3.	ഏറ്റുമാനൂർ	ആര്യ രാജൻ	0481-2537639	8281040145	bdoetnr@gmail.com
4.	ഉഴവൂർ	ബൈജു ജോൺ	04822-230254	8281040152	bdouzvr@gmail.com
5.	ളാലം	റൂബി ജോസ്	04822-248862	8281040148	bdollm@gmail.com
6.	ഈരാറ്റുപേട്ട	ബിന്ദു സെബാസ്റ്റ്യൻ	04822-272356	8281040144	bdoetpa@gmail.com
7.	പാമ്പാടി	മറിയാമ്മ എബ്രഹാം	0481-2551060	8281040151	bdopdpy@gmail.com
8.	പള്ളം	പ്രൊഫ.ടോമിച്ചൻ ജോസഫ്	0481-2574665	8281040150	bdopallom@gmail.com
9.	മാടപ്പള്ളി	അലക്സാണ്ടർ പ്രാക്കുഴി	0481-2472056	8281040149	bdomdpy@gmail.com
10.	വാഴൂർ	മുകേഷ് കെ. മണി	0481-2456355	8281040153	bdovzur@gmail.com
11.	കാഞ്ഞിരപ്പള്ളി	അജിത രതീഷ്	04828-202450	8281040147	bdokply@gmail.com

ഇടുക്കി

1.	ഇടുക്കി	രാജി ചന്ദ്രൻ	04862-235290	9745550132	bdoidk@gmail.com
2.	ദേവികുളം	ആനന്ദറാണി ദാസ്	04865-264201	8281233705	bdodevikulam@gmail.com
3.	കട്ടപ്പന	ജോസ് സ്കറിയ	04868-272482	8086698573	bdoktpn@gmail.com
4.	തൊടുപുഴ	ടീസ ജോസ്	04862-222464	9961951107	bdothodupuzha@gmail.com

5.	അഴുത	പി.എം നൗഷാദ്	04869-232059	9567135957	azhuthabdo@gmail.com
6.	അടിമാലി	സോമൻ ചെല്ലപ്പൻ	04864-222671	8281040155	bdoadimaly@gmail.com
7.	നെടുങ്കണ്ടം	കെ.റ്റി കുഞ്ഞ്	04868-232060	9447990451	bdondkm@gmail.com
8.	ഇളംദേശം	മാത്യു കെ. ജോൺ	04862-276909	8281040158	bdoeldm@gmail.com

എറണാകുളം

1.	പറവൂർ	സിംന സന്തോഷ്	0484-2443429	8281040172	bdonparavur@gmail.com
2.	ആലങ്ങാട്	രമ്യ തോമസ്	0484-2670486	8281040163	bdoagd@gmail.com
3.	അങ്കമാലി	മേരി ദേവസികുട്ടി	0484-2452270	8281040164	bdoangamaly@gmail.com
4.	കൂവപ്പടി	ബേസിൽ പോൾ	0484-2523557	8281040166	bdokoovappady@gmail.com
5.	വാഴക്കുളം	എൻ.എം. അൻവർ അലി	0484-2677142	8281040175	bdovaz@gmail.com
6.	ഇടപ്പള്ളി	ട്രീസാ മാനുവൽ	0484-2426636	8281040165	bdoeda@gmail.com
7.	വൈപ്പിൻ	തുളസി സോമൻ	0484-2489600	8281040176	bdovypin@gmail.com
8.	പള്ളുരുത്തി	ബേബി തമ്പി	0484-2232162	8281040170	bdopalluruthy@gmail.com
9.	മുളന്തുരുത്തി	രാജു പി.നായർ	0484-2740303	8281490568	mtybdo@gmail.com
10.	വടവുകോട്	വി.ആർ. അശോകൻ	0484-2760249	8281040174	bdovadavukode@gmail.com
11.	കോതമംഗലം	പി.എ.എം. ബഷീർ	0485-2822544	8281040167	bdokmgm@gmail.com
12.	പാമ്പാക്കുട	ആലീസ് ഷാജു	0485-2272282	8281040171	bdopambakuda@gmail.com
13.	പാറക്കടവ്	ടി.വി. പ്രദീഷ്	0484-2473031	8281040173	bdoparakadavu@gmail.com
14.	മൂവാറ്റുപുഴ	പ്രൊഫ.ജോസ് അഗസ്റ്റിൻ	0485-2812714	9447820282	bdomvpa@yahoo.com

തൃശ്ശൂർ

1.	ചാവക്കാട്	നഫീസത്തുൾ മിസ്രിയ	0487-2507688	7025455905	chavakkadbdo123@gmail.com
2.	ചൊവ്വന്നൂർ	ആൻസി വില്യംസ്	04885-222670	8281040181	cwrbdo@gmail.com
3.	വടക്കാഞ്ചേരി	കെ.വി. നഫീസ	0488-4232204	8281040192	bdowcky@gmail.com
4.	പഴയന്നൂർ	കെ.എം. അഷറഫ്	04884-225044	8281040188	bdopzn@gmail.com
5.	ഒല്ലൂക്കര	കെ.ആർ. രവി	0487-2370430	8281040187	bdoollukkara@gmail.com
6.	പുഴയ്ക്കൽ	ജ്യോതി ജോസഫ്	0487-2307305	8281040189	secpuzhackal@gmail.com
7.	മുല്ലശ്ശേരി	ലതി വേണുഗോപാൽ	0487-2262473	8281040186	bdomullassery@gmail.com
8.	തളിക്കുളം	കെ.സി. പ്രസാദ്	0487-2391785	8281040190	bdotlkm@gmail.com
9.	അന്തിക്കാട്	സി.കെ. കൃഷ്ണകുമാർ	0487-2272018	8281040177	bdoakd@gmail.com
10.	ചേർപ്പ്	എ.കെ. രാധാകൃഷ്ണൻ മാസ്റ്റർ	0487-2342283	8281040180	secretarycherpu@gmail.com
11.	കൊടകര	രഞ്ജിത്ത് എം.ആർ.	0480-2751462	8281040183	kodakarablock@gmail.com
12.	ഇരിങ്ങാലക്കുട	ലളിത ബാലൻ	0480-2825291	8281040182	bdoijk@gmail.com
13.	വെള്ളാങ്കല്ലൂർ	വിജയലക്ഷ്മി വിനയചന്ദ്രൻ	0480-2860107	8281040192	bdovlgr@gmail.com
14.	മതിലകം	സി.കെ. ഗിരിജ	0480-2850260	8281040185	mkmbdo@gmail.com
15.	മാള	സന്ധ്യ നൈസൻ	0480-2890398	8281040184	bdomala@gmail.com
16.	ചാലക്കുടി	വേണു കണ്ടരുമഠത്തിൽ	0480-2701446	8281040178	bdockdy@gmail.com

പാലക്കാട്

1.	ആലത്തൂർ	രജനി ബാബു	04922-222270	8547783224	bdoalathur@gmail.com
2.	അട്ടപ്പാടി	മാരുതി മുരുകൻ	04924-254060	8113962522	bdoattappady@gmail.com
3.	ചിറ്റൂർ	അഡ്വ. വി. മുരുകദാസ്	04923-272241	9447442961	bdoctr@gmail.com
4.	കുഴൽമന്ദം	ടി.കെ. ദേവദാസ്	04922-273284	8281040197	bdokzm@gmail.com
5.	കൊല്ലങ്കോട്	ആർ. ചിന്നക്കുട്ടൻ	04923-262373	9447625492	bdokldpkd@gmail.com
6.	മലമ്പുഴ	ബിജോയ് വി.	0491-2572014	8281040198	bdomza@gmail.com
7.	മണ്ണാർക്കാട്	അഡ്വ. സി.കെ. ഉമ്മുസൽമ	04924-222371	9037725409	bdomnkd@gmail.com
8.	നെന്മാറ	ലീലാമണി സി.	04923-244218	9446031378	bdonemmara@yahoo.in
9.	ഒറ്റപ്പാലം	ശോഭന രാജേന്ദ്ര പ്രസാദ്	0466-2244254	9745067209	bdootp@gmail.com
10.	പട്ടാമ്പി	സാജിത വിനോദ്	0466-2212254	8281040203	bdopattambi@gmail.com
11.	പാലക്കാട്	വി. സേതുമാധവൻ	0491-2543310	9447533279	bdopkd@gmail.com
12.	ശ്രീകൃഷ്ണപുരം	സുനിത ജോസഫ്	0466-2261221	8078782109	bdoskp@gmail.com

13.	തൃത്താല	അഡ്വ. വി.പി. റജീന	0466-2370307	8281040206	bdotrithalanew2@gmail.com

മലപ്പുറം

1.	നിലമ്പൂർ	പുഷ്പവല്ലി ടീച്ചർ	04931-220429	9447981000	bdonbr@gmail.com
2.	വണ്ടൂർ	കെ.സി.കുഞ്ഞിമുഹമ്മദ്	04931-247074	8281040221	bdowan@gmail.com
3.	അരീക്കോട്	പി.റുഖിയ ഷംസു	0483-2850047	9995664234	bpoakd@gmail.com
4.	കൊണ്ടോട്ടി	വി.പി.ഷജിനി ഉണ്ണി	0483-2712084	9048584610	bdokondotty@gmail.com
5.	തിരൂരങ്ങാടി	സാജിദ കെ.ടി.	0494-2460260	9747037665	bdotirurangadi@gmail.com
6.	തിരൂർ	അഡ്വ.യു. സൈനുദ്ദീൻ	0494-2422696	8281040218	bdotirmlpker@gmail.com
7.	താനൂർ	കെ.സൽമത്ത്	0494-2440297	8281040217	bdotnr@yahoo.in
8.	വേങ്ങര	ബെൻസീറ എം.	0494-2450283	8281040220	bdovngmlp.crd@kerala.gov.in
9.	പൊന്നാനി	സി. രാമകൃഷ്ണൻ	0494-2680271	8281040216	ponnanibdo@gmail.com
10.	പെരുമ്പടപ്പ്	അഡ്വ. ഇ. സിന്ധു	0494-2670274	8075332188	bdoperumpadappa@gmail.com
11.	കുറ്റിപ്പുറം	വസീമ വേളേരി	0494-2644310	8281040210	bdoktpm@gmail.com
12.	പെരിന്തൽമണ്ണ	അഡ്വ. എ.കെ. മുസ്തഫ	04933-227402	9447388329	bdoptmmlp@gmail.com
13.	മങ്കട	അബ്ദുൾ കരിം ടി.	04933-282034	8281040212	bdomkdmlpker@gmail.com
14.	മലപ്പുറം	അബ്ദുറഹിമാൻ കാരാട്ട്	0483-2734909	8281040211	bdompm@yahoo.co.in
15.	കാളികാവ്	പി. ശ്രീജ	04931-257041	8281040209	bdoklkv@gmail.com

കോഴിക്കോട്

1.	കോഴിക്കോട്	സജിത പൂക്കാടൻ	0495-2430799	9656555008	bdokkdblock@gmail.com
2.	കൊടുവള്ളി	തോമസ് കളാത്തൂർ	0495-2210289	9447516684	bdokdykkd@gmail.com
3.	ചേളന്നൂർ	കെ.പി. സുനിൽകുമാർ	0495-2260272	9447948874	bdochrkkd@gmail.com
4.	കുന്ദമംഗലം	ബാബുരാജ്	0495-2800276	9495178405	bdokglmkkd1@gmail.com
5.	ബാലുശ്ശേരി	അനിത വി.കെ.	0496-2642087	8943472869	bdobalussery@gmail.com
6.	പേരാമ്പ്ര	എൻ.പി. ബാബു	0496-2610286	9744891978	bdoperambra@gmail.com
7.	മേലടി	കെ.പി.ഗോപാലൻ നായർ	0496-2602031	8281040228	bdomelady124@gmail.com
8.	പന്തലായനി	പി. ബാബുരാജ്	0496-2620305	9446782740	bdoplykkd@gmail.com
9.	വടകര	കെ.പി. ഗിരിജ	0496-2503002	9744797525	bdovatakara2020@gmail.com
10.	തൂണേരി	കെ.പി. വനജ	0496-2550297	9496730538	bdotuneri2017@gmail.com
11.	കുന്നുമ്മൽ	കെ.പി. ചന്ദ്രി	0496-2445096	9495635440	bdokunnummal@gmail.com
12.	തോടന്നൂർ	ശ്രീലത എം.	0496-2592025	6282448069	bdotdrkkd@gmail.com

വയനാട്

1.	കൽപ്പറ്റ	നസീമ ടീച്ചർ	04936-202265	8281040234	bdokpt@gmail.com
2.	സുൽത്താൻ ബത്തേരി	അസൈനാർ	04936-220202	8281040237	bdosby@gmail com
3.	മാനന്തവാടി	ജസ്റ്റിൻ ബേബി	04935-240298	9447735235	bdomananthavady@gmail.com
4.	പനമരം	ഗിരിജ കൃഷ്ണൻ	04935-222020	8281040236	bdopnm@gmail.com

കണ്ണൂർ

1.	എടക്കാട്	പി.കെ. പ്രമീള	0497-2822496	9142162569	bdoedakkad@gmail.com
2.	ഇരിക്കൂർ	അഡ്വ. റോബർട്ട് ജോർജ്	0460-2257058	8281040239	advrobertgeorge123@gmail.com
3.	ഇരിട്ടി	കെ. വേലായുധൻ	0490-2491240	8281040241	irittybdo@gmail.com
4.	കൂത്തുപറമ്പ	ആർ. ഷീല	0490-2361784	9645118376	bdokba@gmail.com
5.	കണ്ണൂർ	കെ.സി. ജിഷ ടീച്ചർ	0497-2747822	9497600778	bdokannur@gmail.com
6.	പയ്യന്നൂർ	പി.വി.വത്സല	0498-5202927	8281040245	bdopnr@gmail.com
7.	തളിപ്പറമ്പ്	സി.എം. കൃഷ്ണൻ	0460-2203295	8281040647	bdotpba@gmail.com
8.	പേരാവൂർ	കെ. സുധാകരൻ	0490-2444416	8281040246	bdoperavoor@gmail.com
9.	തലശ്ശേരി	സി.പി. അനിത	0490-2389100	8281040248	nregstlyblock@gmail.com
10.	കല്ല്യാശ്ശേരി	ഷാജിർ പി.പി.	0497-2871101	8281040240	bdoklsry@gmail.com

11.	പാനൂർ	എ. ശൈലജ	0490-2318720	8281040244	bdopanur@gmail.com

കാസർകോട്

1.	മഞ്ചേശ്വരം	ഷമീന ടീച്ചർ	04998-272673	9746083900	bdomanjeswar@gmail.com
2.	കാസർകോട്	സൈമ സി.എ.	04994-230230	9744130463	bdoksd230@gmail.com
3.	കാഞ്ഞങ്ങാട്	കെ. മണികണ്ഠൻ	04672-204048	9496288490	bdoknhd@gmail.com
4.	നീലേശ്വരം	മാധവൻ മണിയറ	04672-280328	8281040253	bdonlr500@gmail.com
5.	പരപ്പ	എം. ലക്ഷ്മി	04672-255655	9745211691	bdoprpa@gmail.com
6.	കാറഡുക്ക	സിജി മാത്യു	04998-260249	9446943491	bdokrda@gmail.com

ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ

കുറിപ്പ് : അതാത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റുമാരുടെ മൊബൈൽ നമ്പറിന്റെ അവസാന അക്കത്തിന്റെ തൊട്ടടുത്ത അക്കം ചേർത്താൽ സെക്രട്ടറിമാരുടെ മൊബൈൽ നമ്പർ ലഭിക്കും.

ഉദാ: പാറശാല ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റിന്റെ നമ്പർ : 9496040612
ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറിയുടെ നമ്പർ : 9496040613

	ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത്	പ്രസിഡന്റ്	ഫോൺ ഓഫീസ്	മൊബൈൽ	ഇ-മെയിൽ

തിരുവനന്തപുരം ജില്ല

പാറശ്ശാല ബ്ലോക്ക്

1.	പാറശ്ശാല	മഞ്ജുസ്മിത എൽ.	0471-2202033	9496040612	parassalagp@gmail.com
2.	കാരോട്	എം. രാജേന്ദ്രൻനായർ	0471-2215067	9496040614	karodegp@gmail.com
3.	കുളത്തൂർ	ജി. സുധാർജ്ജുനൻ	0471-2210089	9496040616	kulathurgp2009@gmail.com
4.	ചെങ്കൽ	ആർ. ഗിരിജ	0471-2232260	9496040618	chenkalgramapanchayat@gmail.com
5.	തിരുപുറം	...	0471-2260738	9496040620	thirupuramgp@gmail.com
6.	പൂവ്വാർ	ലോറൻസ് ജെ.	0471-2210032	9496040622	poovargp@gmail.com

പെരുങ്കടവിള ബ്ലോക്ക്

7.	വെള്ളറട	രാജ്മോഹൻ എം.	0471-2242042	9496040624	vellaradagp@gmail.com
8.	കുന്നത്തുകാൽ	അമ്പിളി ആർ.	0471-2250235	9496040626	kunnathukalgp@gmail.com
9.	കൊല്ലയിൽ	എൻ.എസ്. നവനീത് കുമാർ	0471-2232383	9496040628	kollayilgp@gmail.com
10.	പെരുങ്കടവിള	എസ്. സുരേന്ദ്രൻ	0471-2275258	9496040630	nregapkvila@gmail.com
11.	ആര്യങ്കോട്	ഗിരിജകുമാരി ഒ.	0471-2255226	9496040632	aryancodegp@gmail.com
12.	ഒറ്റശേഖരമംഗലം	ചെറുപുഷ്പം	0471-2255238	9496040634	ottasekharamangalamgp@gmail.com
13.	കള്ളിക്കാട്	പന്ത ശ്രീകുമാർ	0471-2272339	9496040636	kallikkadugp@gmail.com
14.	അമ്പൂരി	വത്സല രാജു	0471-2245242	9496040638	amboorigp@gmail.com

അതിയന്നൂർ ബ്ലോക്ക്

15.	അതിയന്നൂർ	വി.പി. സുനിൽകുമാർ	0471-2222367	9496040640	athiyannoorgpt@gmail.com
16.	കാഞ്ഞിരംകുളം	ഷൈലജകുമാരി ബി.	0471-2260031	9496040642	kanjiramkulamgp@gmail.com
17.	കരുംകുളം	ചിഞ്ചു ഡിക്സൺ	0471-2210042	9496040644	karumkulamgp@gmail.com
18.	കോട്ടുകാൽ	ജറോംദാസ് സി.	0471-2268236	9496040646	kottukalgptvm@gmail.com
19.	വെങ്ങാനൂർ	ആർ എസ്. ശ്രീകുമാർ	0471-2480256	9496040648	venganoorpanchayat@gmail.com

നേമം ബ്ലോക്ക്

20.	മാറനല്ലൂർ	സുരേഷ് കുമാർ എ.	0471-2298354	9496040650	marpansec@gmail.com
21.	ബാലരാമപുരം	വി. മോഹനൻ	0471-2400342	9496040652	balaramapuramgpt@gmail.com

22.	പള്ളിച്ചൽ	റ്റി. മല്ലിക	0471-2392368	9895563177	secretarypclgp@gmail.com
23.	മലയിൻകീഴ്	എ. വത്സല കുമാരി	0471-2282021	9496040656	secretarymkl@gmail.com
24.	വിളപ്പിൽ	ലില്ലി മോഹൻ	0471-2289127	9496040658	vilappil.gp@gmail.com
25.	വിളവൂർക്കൽ	റ്റി. ലാലി	0471-2282055	9496040660	vklgp2012@gmail.com
26.	കല്ലിയൂർ	കെ.കെ.ചന്ദ്രകൃഷ്ണ	0471-2400258	9496040662	secretaryklyrgp@gmail.com

പോത്തൻകോട് ബ്ലോക്ക്

27.	പോത്തൻകോട്	റ്റി.ആർ. അനിൽ കുമാർ	0471-2419238	9496040664	pothencodugp@gmail.com
28.	മംഗലപുരം	സുമ വി	0471-2420261	9496040666	secmangalapuram@gmail.com
29.	അണ്ടൂർക്കോണം	ഹരികുമാർ എസ്.	0471-2750251	9496040668	adrkmgp@gmail.com
30.	കഠിനംകുളം	അജിത അനി	0471-2750249	9496040670	kadinamkulamgp@gmail.com
31.	അഴൂർ	ആർ. അനിൽ	0470-2636255	9496040730	azhoorgpt@gmail.com

വെള്ളനാട് ബ്ലോക്ക്

32.	കാട്ടാക്കട	കെ. അനിൽകുമാർ	0471-2290337	9496040672	ktkdagp@gmail.com
33.	വെള്ളനാട്	കെ.എസ്. രാജലക്ഷ്മി	0472-2882034	9496040674	vellanadgp@gmail.com
34.	പൂവച്ചൽ		0472-2896338	9496040676	poovachalgp@gmail.com
35.	ആര്യനാട്	വിജു മോഹൻ വി.	0472-2852029	9496040678	gp.arnd@gmail.com
36.	വിതുര	അഡ്വ. വി.എസ്. ബാബുരാജ്	0472-2856221	9496040680	vithuragramapanchayat@gmail.com
37.	കുറ്റിച്ചൽ	ജി. മണികണ്ഠൻ	0472-2852024	9496040682	kuttichalgp@gmail.com
38.	ഉഴമലയ്ക്കൽ	ജെ. ലളിത	0472-2899026	9496040684	uzhamalakkalgp@gmail.com
39.	തൊളിക്കോട്	അഡ്വ. വി.ജെ. സുരേഷ്	0472-2879374	9496040686	sectkd@gmail.com

നെടുമങ്ങാട് ബ്ലോക്ക്

40.	കരകുളം	ലേഖാറാണി യു.	0471-2372046	9496040688	karakulamgp46@gmail.com
41.	അരുവിക്കര	കളത്തറ മധു	0472-2888225	9496040690	aruvikkaragp@gmail.com
42.	വെമ്പായം	ബീന ജയൻ	0472-2832025	9496040692	vembayamgp@gmail.com
43.	ആനാട്	എസ്. ഷൈലജ	0472-2802375	9496040694	anadgp@gmail.com
44.	പനവൂർ	മിനി എസ്.	0472-2865761	9496040696	secretarypanavoorgp@gmail.com

വാമനപുരം ബ്ലോക്ക്

45.	വാമനപുരം	ജി.ഒ. ശ്രീവിദ്യ	0472-2835034	9496040698	secretaryvamanapuramgp@gmail.com
46.	മാണിക്കൽ	കുതിരകുളം ജയൻ	0472-2582046	9496040700	manickalgp@gmail.com
47.	നെല്ലനാട്	ബീനാ കുമാരി ആർ.വി.	0472-2872031	9496040702	nellanadgp@gmail.com
48.	പുല്ലമ്പാറ	പി.വി. രാജേഷ്	0472 - 2829061	9496040704	pullamparagramapanchayat@gmail.com
49.	നന്ദിയോട്	ശൈലജാരാജീവൻ	0472-2840224	9496040706	nanniyodesecretary@gmail.com
50.	പെരിങ്ങമ്മല	ഷിനു മടത്തറ	0472-2845532	9496040708	peringamalagp@gmail.com
51.	കല്ലറ	ലിസ്സി ജി.ജെ.	0472-2860240	9496040710	kallaragp@gmail.com
52.	പാങ്ങോട്	എം. എം. ഷാഫി	0472 - 2869241	9496040712	gppangodu@gmail.com

കിളിമാനൂർ ബ്ലോക്ക്

53.	പുളിമാത്ത്	ജി. ശാന്തകുമാരി	0470-2836252	9496040714	secretarypulimath@gmail.com
54.	കരവാരം	വി. ഷിബുലാൽ	0470-2690260	9496040716	karavarampanchayat@gmail.com

55.	നഗരൂർ	ഡി. സ്മിത	0470-2672242	9496040718	nagaroorgp@gmail.com
56.	പഴയകുന്നുമ്മൽ	കെ. രാജേന്ദ്രൻ	0470-2672335	9496040720	pkmlgp@gmail.com
57.	കിളിമാനൂർ	റ്റി.ആർ. മനോജ്	0470-2672222	9496040723	secretarykmr@gmail.com
58.	നാവായിക്കുളം	ബേബി രവീന്ദ്രൻ	0470-2692022	9496040724	nvkmgpt@gmail.com
59.	മടവൂർ	ബിജുകുമാർ എം.	0470-2682022	9496040726	secretarymdrgp@gmail.com
60.	പള്ളിക്കൽ	എം. ഹസീന	0470-2682049	9496040728	pallickalgp@gmail.com

ചിറയിൻകീഴ് ബ്ലോക്ക്

61.	ചിറയിൻകീഴ്	പി. മുരളി	0470-2640334	9496040732	chirayinkeezhgp@gmail.com
62.	കടയ്ക്കാവൂർ	ഷീല എസ്.	0470-2656632	9496040734	kdkvrgp@gmail.com
63.	വക്കം	താജുനിസ എ	0470-2653637	9496040736	secretaryvkkm@gmail.com
64.	അഞ്ചുതെങ്ങ്	വി. ലൈജു	0470-2656652	9496040738	anchuthenggp@gmail.com
65.	കിഴുവിലം	മനോന്മണി ആർ.	0470-2640342	9496040740	kizhuvilamgp@gmail.com
66.	മുദാക്കൽ	ചന്ദ്രബാബു എ.	0470-2639035	9496040742	mudakkalgp@gmail.com

വർക്കല ബ്ലോക്ക്

67.	വെട്ടൂർ	ഷീജ	0470-2602380	9496040744	vettoorgp@gmail.com
68.	ചെറുന്നിയൂർ	ശശികല എസ്.	0470-2602365	9496040746	cherugp@gmail.com
69.	ഇടവ	ബാലിക്ക് എ.	0470-2660083	9496040748	edavagp2021@gmailcom
70.	ഇലകമൺ	സൂര്യ ആർ.	0470-2667611	9496040750	elakamon.panchayath@gmail.com
71.	ചെമ്മരുതി	പ്രിയങ്ക ബിറിൽ	0470-2602377	9496040752	chemaruthygp@gmail.com
72.	മണമ്പൂർ	എ. നഹാസ്	0470-2689044	9496040754	manamboorgp@gmail.com
73.	ഒറ്റൂർ	പി. ബീന	0470-2689061	9496040756	sottorgp@gmail.com

കൊല്ലം ജില്ല

ഓച്ചിറ ബ്ലോക്ക്

1.	ഓച്ചിറ	ബി. ശ്രീദേവി	0476-2690232	9496041702	oachiragramapanchayat@gmail.com
2.	കുലശേഖരപുരം	മിനിമോൾ നിസാം	0476-2640217	9496041704	secretary.kspuram@gmail.com
3.	തഴവ	വി. സദാശിവൻ	0476-2660286	9496041706	thazhavagp@gmail.com
4.	ക്ലാപ്പന	മിനിമോൾ ഒ.	0476-2690278	9496041708	clappanagp@gmail.com
5.	ആലപ്പാട്	യു. ഉല്ലാസ്	0476-2826338	9496041712	alappadgp@gmail.com
6.	തൊടിയൂർ	ബിന്ദു രാമചന്ദ്രൻ	0476-2660276	9496041714	thodiyoorgp@gmail.com

ശാസ്താംകോട്ട ബ്ലോക്ക്

7.	മൈനാഗപ്പള്ളി	പി.എം. സെയ്ദ്	0476-2847741	9496041710	mynagappallygp@gmail.com
8.	ശാസ്താംകോട്ട	ഗീത. ആർ	0476-2912136	9496041716	secretary.skt.gp@gmail.com
9.	പടിഞ്ഞാറെ കല്ലട	ഡോ.സി. ഉണ്ണികൃഷ്ണൻ	0476-2830391	9400010405	westkalladagp@gmail.com
10.	ശൂരനാട് സൗത്ത്	ശ്രീജ എസ്.കെ.	0476-2851349	9496041720	sooranadusouthgp@gmail.com
11.	പോരുവഴി	ബിനു മംഗലത്ത്	0476-2820542	9496041722	secretarypgp@gmail.com
12.	കുന്നത്തൂർ	വത്സല കുമാരി	0476-2856125	9496041724	kunnathoorgp@gmail.com
13.	ശൂരനാട് നോർത്ത്	എസ്. ശ്രീകുമാർ	0476-2851341	9496041726	secretarysngp@gmail.com

വെട്ടിക്കവല ബ്ലോക്ക്

14.	ഉമ്മന്നൂർ	അമ്പിളി ശിവൻ	0474-2492026	9496041728	ummannoorgp@gmail.com
15.	വെട്ടിക്കവല	അഡ്വ: ഡി. സജയകുമാർ	0474-2402533	9496041730	vettikkavala@gmail.com
16.	മേലില	താര എ.	0474-2402545	9496041732	melilagpklm@gmail.com
17.	മൈലം	ബിന്ദു ജി. നാഥ്	0474-2453143	9496041734	mylomgp2002@gmail.com

18.	കുളക്കട	അഡ്വ.പി.റ്റി. ഇന്ദുകുമാർ	0474-2415536	9496041736	kulakkadagp@gmail.com
19.	പവിത്രേശ്വരം	വി. രാധാകൃഷ്ണൻ	0474-2415526	...	pavithreswaram2009@gmail.com
	പത്തനാപുരം ബ്ലോക്ക്				
20.	വിളക്കുടി	അദബിയ നാസറുദ്ദീൻ	0475-2322026	9496041740	vilakudypanchayat@yahoo.in
21.	തലവൂർ	വി. എസ്. കലാദേവി	0475-2328128	9496041742	thalavoorgp@gmail.com
22.	പിറവന്തൂർ	ആർ. ജയൻ	0475-2222239	9496041744	piravanthoor@gmail.com
23.	പട്ടാഴി വടക്കേക്കര	രമാദേവി വി പി	0475-2399457	9496041746	pattazhyvadakkekkaragp@gmail.com
24.	പട്ടാഴി	കെ.അശോകൻ	0475-2399458	9496041748	pattazhygp@gmail.com
25.	പത്തനാപുരം	എസ്. തുളസി	0475-2352346	9496041750	ptpmpanchayat@gmail.com
	അഞ്ചൽ ബ്ലോക്ക്				
26.	കുളത്തൂപ്പുഴ	പി.അനിൽ കുമാർ	0475-2317526	9496041752	kpzagp@gmail.com
27.	ഏരൂർ	റ്റി. അജയൻ	0475-2273253	9496041754	yeroor.gp@gmail.com
28.	അലയമൺ	അസീന മനാഫ്	0475-2304229	9496041756	alayamongramapanchayat@ gmail.com
29.	അഞ്ചൽ	എസ്. ബൈജു	0475-2273236	9496041758	anchalgp@gmail.com
30.	ഇടമുളയ്ക്കൽ	സുജ സുരേന്ദ്രൻ	0475-2273344	9496041760	edamulackalgp@gmail.com
31.	കരവാളൂർ	അഡ്വ. ജിഷ മുരളി	0475-2250599	9496041762	karavaloor@gmail.com
32.	തെന്മല	കെ.ശശിധരൻ	0475-2344526	9496041764	thenmalagp@gmail.com
33.	ആര്യങ്കാവ്	സുജ തോമസ്	0475-2344533	9496041766	aryankavugp@gmail.com
	കൊട്ടാരക്കര ബ്ലോക്ക്				
34.	വെളിയം	ആർ. ബിനോജ്	0474-2462021	9496041768	veliyamgramapanchayat@gmail.com
35.	പൂയപ്പള്ളി	ജെസ്സി റോയി	0474-2462027	9496041770	pooyappallypanchayat@gmail.com
36.	കരീപ്ര	അഡ്വ. പി.എസ്.പ്രശോഭ	0474-2522375	9496041772	secretarykareepra@gmail.com
37.	എഴുകോൺ	അഡ്വ.രതീഷ് കിളിത്തട്ടിൽ	0474-2482300	9496041774	ezhukonegp@gmail.com
38.	നെടുവത്തൂർ	ആർ. സത്യഭാമ	0474-2454314	9496041776	gpneduvathur@gmail.com
	ചിറ്റുമല ബ്ലോക്ക്				
39.	പെരിനാട്	ദിവ്യ ജയകുമാർ	0474-2552688	9496041780	perinadgp@gmail.com
40.	കുണ്ടറ	മിനി തോമസ്	0474-2522288	9496041782	kundaragp@gmail.com
41.	കിഴക്കെ കല്ലട	പി. ഉമാദേവിഅമ്മ	0474-2585222	9496041784	eastkalladagp@gmail.com
42.	പേരയം	അനീഷ് പടപ്പക്കര	0474-2522423	9496041786	perayamgp@gmail.com
43.	മൺട്രോതുരുത്ത്	മിനി സൂര്യകുമാർ	0474-2542360	9496041788	munreothuruthupanchayath@gmail.com
44.	പനയം	ഡോ.കെ. രാജശേഖരൻ	0474-2553988	9496041790	panayamgp@gmail.com
45.	തൃക്കരുവ	സരസ്വതി രാമചന്ദ്രൻ	0474-2703260	9496041804	thrikkaruvagp@gmail.com
	ചവറ ബ്ലോക്ക്				
46.	തെക്കുംഭാഗം	തങ്കച്ചി പ്രഭാകരൻ	0476-2882340	9496041792	thekkumbhagomgramapanchayath@ gmail.com
47.	ചവറ	എസ്. തുളസീധരൻ പിള്ള	0476-2680247	9496041794	chavaragp@gmail.com
48.	തേവലക്കര	സിന്ധു എസ്.	0476-2872031	9496041796	thevalakkaragp@gmail.com
49.	പന്മന	ഷമി എം.	0476-2670296	9496041798	secypanmanagp@gmail.com
50.	നീണ്ടകര	പി.ആർ. രജിത്ത്	0476-2680331	9496041800	secneendakara@gmail.com
	മുഖത്തല ബ്ലോക്ക്				
51.	മയ്യനാട്	ജെ. ഷാഹിദ	0474-2555266	9496041806	mayyanadgp@gmail.com
52.	ഇളമ്പള്ളൂർ	റെജി ജേക്കബ്	0474-2527209	9496041808	epanchayat@gmail.com
53.	തൃക്കോവിൽവട്ടം	ജലജകുമാരി എൽ.	0474-2502872	9496041810	tkvmgp@gmail.com

54.	കൊറ്റങ്കര	ആർ. ദേവദാസ്	0474-2715780	9496041812	kottamkarapt@gmail.com
55.	നെടുമ്പന	ഗിരിജകുമാരി എസ്.	0474-2562059	9496041822	nedumpanagp@gmail.com

ഇത്തിക്കര ബ്ലോക്ക്

56.	പൂതക്കുളം	എസ്. അമ്മിണി അമ്മ	0474-2512267	9496041814	poothakulamgp@gmail.com
57.	കല്ലുവാതുക്കൽ	സുദീപ എസ്.	0474-2572033	9496041816	kalluvathukkalgp@gmail.com
58.	ചാത്തന്നൂർ	ദിജു റ്റി.	0474-2593254	9496041818	chathannoorgp@gmail.com
59.	ആദിച്ചനല്ലൂർ	ഷീല എം.	0474-2593341	9496041820	adichanalloorgpt2015@gmail.com
60.	ചിറക്കര	സുശീലാദേവി സി.	0474-2514800	9496041824	chirakkaragp@gmail.com

ചടയമംഗലം ബ്ലോക്ക്

61.	ചിതറ	എം.എസ്. മുരളി	0474-2429524	9496041826	secchithara@gmail.com
62.	കടയ്ക്കൽ	മനോജ് കുമാർ എം.	0474-2422044	9496041828	kadakkalgrpt@gmail.com
63.	ചടയമംഗലം	ജെ.വി. ബിന്ദു	0474-2475428	9496041830	cdlmgpt@gmail.com
64.	ഇട്ടിവ	സി. അമൃത	0474-2439523	9496041832	ittivagp@yahoo.com
65.	വെളിനല്ലൂർ	അഡ്വ.എം. അൻസർ	0474-2466539	9496041834	velinalloorgpt@gmail.com
66.	ഇളമാട്	വാളിയോട് ജേക്കബ്	0474-2670236	9496041836	elamadugp@gmail.com
67.	നിലമേൽ	വിനീത വി.	0474-2433221	9496041838	secnilamel@gmail.com
68.	കുമ്മിൾ	കെ. മധു	0474-2448500	9496041840	kummilpanchayath@gmail.com

പത്തനംതിട്ട ജില്ല

മല്ലപ്പള്ളി ബ്ലോക്ക്

1.	ആനിക്കാട്	പ്രമീള വസന്ത് മാത്യു	0469-2685234	9496042602	anicadugp@gmail.com
2.	കവിയൂർ	ദിനേശ് കുമാർ എം.ഡി.	0469-2619253	9496042604	kaviyoorgramapanchayat@gmail.com
3.	കൊറ്റനാട്	പ്രകാശ് പി.സാം	0469-2773253	9496042606	kottanadgp@gmail.com
4.	കല്ലൂപ്പാറ	സൂസൻ തോംസൺ	0469-2677237	9496042608	kalloopparagp@gmail.com
5.	കോട്ടാങ്ങൽ	ബിനു ജോർജ്ജ്	0469-2696236	9496042611	kottangalgp@gmail.com
6.	കുന്നന്താനം	ശ്രീദേവി സതീഷ് ബാബു	0469-2693236	9496042612	kunnamthanamgp@gmail.com
7.	മല്ലപ്പള്ളി	ഗീത കുര്യാക്കോസ്	0469-2682254	9496042614	secmlpygp@gmail.com

പുളിക്കീഴ് ബ്ലോക്ക്

8.	കടപ്ര	നിഷ അശോകൻ	0469-2610246	9496042616	kadapragp@gmail.com
9.	കുറ്റൂർ	സഞ്ചു കെ.ജി.	0469-2614387	9496042618	kuttoorgp@gmail.com
10.	നിരണം	കെ.പി. പുന്നൂസ്	0469-2610254	9496042620	niranamgp@gmail.com
11.	നെടുമ്പ്രം	റ്റി. പ്രസന്നകുമാരി	0469-2643187	9496042622	nedumpuram.secretary@gmail.com
12.	പെരിങ്ങര	മാത്തൻ ജോസഫ്	0469-2630843	9496042624	peringaragp2016@gmail.com

കോയിപ്രം ബ്ലോക്ക്

13.	അയിരൂർ	അനിത കുറുപ്പ്	04735-230226	9496042626	agpsec301@gmail.com
14.	ഇരവിപേരൂർ	ശശിധരൻപിള്ള	0469-2657304	9496042628	eraviperoorgp@gmail.com
15.	കോയിപ്രം	ആശ സി.ജി.	0469-2660393	9496042630	koipuramgramapanchayat@gmail.com
16.	തോട്ടപ്പുഴശ്ശേരി	ബിനോയി	0468-2214387	9496042632	tpsry1@gmail.com
17.	എഴുമറ്റൂർ	ശോഭാ മാത്യൂ	0469-2650528	9496042634	ezhumattoorpanchayat@gmail.com
18.	പുറമറ്റം	സൗമ്യാ വിജയൻ	0469-2664527	9496042636	puramattomgp@gmail.com

ഇലന്തൂർ ബ്ലോക്ക്

19.	ഓമല്ലൂർ	അഡ്വ. ജോൺസൺ വിളവിനാൽ	0468-2350237	9496042638	omalloorgp@gmail.com
20.	ചെന്നീർക്കര	ജോർജ്ജ് തോമസ്	0468-2350316	9496042640	chenneerkkaragramapanchayat@gmail.com
21.	ഇലന്തൂർ	മേഴ്സി മാത്യു	0468-2362037	9496042642	elanthoorgp@gmail.com
22.	ചെറുകോൽ	കെ.ആർ. സന്തോഷ്	0468-2212098	9496042644	cherukolegp@gmail.com
23.	കോഴഞ്ചേരി	ജിജി വർഗീസ്	0468-2212052	9496042646	kgp030405@gmail.com
24.	മല്ലപ്പുഴശ്ശേരി	ഉഷാകുമാരി എസ്.	0468-2312162	9496042648	mallappuzhassery.gramapanchayat@gmail.com
25.	നാരങ്ങാനം	മിനി സോമരാജൻ	0468-2216094	9496042650	naranganam.gp@gmail.com

റാന്നി ബ്ലോക്ക്

26.	റാന്നി-പഴവങ്ങാടി	അനിത അനിൽകുമാർ	04735-226257	9496042652	rannipazhavangadigp@gmail.com
27.	റാന്നി	ശോഭാ ചാർളി	04735-227678	9496042654	rannigp@gmail.com
28.	റാന്നി-അങ്ങാടി	ബിന്ദു റെജി	04735-226275	9496042656	ranniangadigp@gmail.com
29.	റാന്നി-പെരുനാട്	പി.എസ്. മോഹനൻ	04735-240230	9496042658	rperunadugramapanchayath@gmail.com
30.	വടശ്ശേരിക്കര	ലത മോഹൻ	04735-252029	9496042660	vadasserikkaragp@gmail.com
31.	ചിറ്റാർ	സജി കുളത്തുങ്കൽ	04735-255225	9496042662	chittargp@gmail.com
32.	സീതത്തോട്	ജോബി റ്റി. ഈശോ	04735-258048	9496042664	lsgdseethathode@gmail.com
33.	നാറാണംമൂഴി	ബീനാ ജോബി	04735-270228	9496042666	naranammoozhygp@gmail.com
34.	വെച്ചൂച്ചിറ	ടി.കെ. ജെയിംസ്	04735-265238	9496042668	vechoochiragp@gmail.com

കോന്നി ബ്ലോക്ക്

35.	കോന്നി	സുലേഖ വി. നായർ	0468-2242223	9496042670	konnigp@gmail.com
36.	അരുവാപ്പുലം	രേഷ്മ മറിയം റോയി	0468-2242357	9496042672	aruvappulampanchayat@gmail.com
37.	പ്രമാടം	നവനിത്ത് എൻ.	0468-2242215	9496042674	pramadomgp@gmail.com
38.	മൈലപ്ര	ചന്ദ്രിക സുനിൽ	0468-2222340	9496042676	mylapragp@gmail.com
39.	വള്ളിക്കോട്	ആർ. മോഹനൻ നായർ	0468-2350229	9496042678	vallicodegp@gmail.com
40.	തണ്ണിത്തോട്	കുട്ടപ്പൻ കെ.എ.	0468-2382223	9496042680	thannithodugp2015@gmail.com
41.	മലയാലപ്പുഴ	ഷീലാകുമാരി ചാങ്ങയിൽ	0468-2300223	9496042682	gpmalayalappuzha@gmail.com

പന്തളം ബ്ലോക്ക്

42.	പന്തളം തെക്കേക്കര	എസ്. രാജേന്ദ്ര പ്രസാദ്	04734-228498	9496042684	pandalamthekkekara@gmail.com
43.	തുമ്പമൺ	റോണി സക്കറിയ	04734-266292	9496042688	thumpamongp@gmail.com
44.	കുളനട	ചിത്തിര സി. ചന്ദ്രൻ	04734-260272	9496042704	secretarykulanadagp@gmail.com
45.	ആറന്മുള	ഷിജ റ്റി. റ്റോജി	0468-2319139	9496042706	aranmulagp@gmail.com
46.	മെഴുവേലി	പിങ്കി ശ്രീധർ	0468-2257228	9496042708	mezhuvelygp@gmail.com

പറക്കോട് ബ്ലോക്ക്

47.	ഏനാദിമംഗലം	രാജഗോപാലൻ നായർ പി.	04734-246031	9496042690	enadimangalamgp@gmail.com
48.	ഏറത്ത്	സന്തോഷ് ചാത്തന്നുപ്പുഴ	04734-228256	9496042692	erathugp@gmail.com
49.	ഏഴംകുളം	ആശ വി.എസ്.	04734-240637	9496042694	ezhamkulamgp@gmail.com
50.	കടമ്പനാട്	പ്രിയങ്ക പ്രതാപ്	04734-282026	9496042696	kadampanadgp@gmail.com
51.	കലഞ്ഞൂർ	പുഷ്പവല്ലി ടീച്ചർ	04734-270363	9496042698	kalanjoorgp@gmail.com
52.	കൊടുമൺ	കെ.കെ. ശ്രീധരൻ	04734-285225	9496042700	seckodumongp@gmail.com
53.	പള്ളിക്കൽ	സുശീല കുഞ്ഞമ്മ കുറുപ്പ്	04734-288621	9496042702	gppallickal7@gmail.com

ആലപ്പുഴ ജില്ല

തൈക്കാട്ടുശ്ശേരി ബ്ലോക്ക്

1.	അരൂക്കുറ്റി	മുഹമ്മദ് കുട്ടി (അഷ്റഫ് വെള്ളേഴത്ത്)	0478-2872828	9496043602	arookuttygp@gmail.com
2.	ചേന്നംപള്ളിപ്പുറം	സുധീഷ് ടി.എസ്.	0478-2552230	9496043604	chennampallippuramgp@gmail.com
3.	പാണാവള്ളി	ധന്യ സന്തോഷ്	0478-2522250	9496043606	panavallygp@gmail.com
4.	പെരുമ്പളം	അഡ്വ.വി.വി. ആശ	0478-2512264	9496043608	perumbalamgp@gmail.com
5.	തൈക്കാട്ടുശ്ശേരി	ഡി. വിശ്വംഭരൻ	0478-2532240	9496043610	thycattusserygp@gmail.com

പട്ടണക്കാട് ബ്ലോക്ക്

6.	അരൂർ	രാഖി ആന്റണി	0478-2872234	9496043612	aroorgp@gmail.com
7.	എഴുപുന്ന	ആർ. പ്രദീപ്	0478-2872562	9496043614	ezhupunnagp@gmail.com
8.	കുത്തിയതോട്	വത്സല	0478-2562250	9496043618	kuthiathodegp@gmail.com
9.	കോടംതുരുത്ത്	ബിനീഷ് എച്ച്.	0478-2562249	9496043620	kodamthuruthgp@gmail.com
10.	തുറവൂർ	മോളി രാജേന്ദ്രൻ	0478-2562254	9496043622	thuravurgp@gmail.com
11.	പട്ടണക്കാട്	സുജിതാ ദിലീപ്	0478-2592232	9496043624	pattanakkadgp@gmail.com
12.	വയലാർ	കവിത ഷാജി	0478-2592601	9496043626	vayalargp@gmail.com

കഞ്ഞിക്കുഴി ബ്ലോക്ക്

13.	കടക്കരപ്പള്ളി	ജയിംസ് ചിങ്കുതറ	0478-2813185	9496043616	kadakkarappallygp@gmail.com
14.	കഞ്ഞിക്കുഴി	ഗീത കാർത്തികേയൻ	0478-2862373	9496043628	kanjikuzhygp@gmail.com
15.	ചേർത്തല തെക്ക്	സിനിമോൾ വി.എസ്.	0478-2822650	9496043630	cherthalasouthgp@gmail.com
16.	തണ്ണീർമുക്കം	മഞ്ജുള കെ.	0478-2582841	9496043632	thanneermukkamgp@gmail.com
17.	മാരാരിക്കുളം വടക്ക്	സുദർശന ബായി കെ.	0478-2862329	9496043634	maraarikkulamnorthgp@gmail.com

ആര്യാട് ബ്ലോക്ക്

18.	ആര്യാട്	ബിജുമോൻ ജി.	0477-2258030	9496043638	aryaadgp@gmail.com
19.	മണ്ണഞ്ചേരി	അഡ്വ.റ്റി.വി. അജിത്ത്കുമാർ	0477-2292349	9496043640	mannancherrygp@gmail.com
20.	മാരാരിക്കുളം തെക്ക്	പി.പി. സംഗീത	0477-2258238	9496043642	mararikulamsouthgp@gmail.com
21.	മുഹമ്മ	സ്വപ്ന ഷാബു	0478-2862348	9496043636	muhammagp@gmail.com

അമ്പലപ്പുഴ ബ്ലോക്ക്

22.	അമ്പലപ്പുഴ തെക്ക്	കവിത കെ.	0477-2272033	9496043644	ambalapuzhasouthgp@gmail.com
23.	അമ്പലപ്പുഴ വടക്ക്	എസ്. ഹാരിസ്	0477-2280525	9496043646	ambalapuzhanorth@gmail.com
24.	പുന്നപ്ര തെക്ക്	പി.ജി. സൈറസ്	0477-2287827	9496043648	punnaprasouthgp@gmail.com
25.	പുന്നപ്ര വടക്ക്	സജിത സതീശൻ	0477-2286171	9496043650	punnapranorthgp@gmail.com
26.	പുറക്കാട്	സുദർശനൻ എ.എസ്	0477-2272031	9496043652	purakkadgp@gmail.com

ചമ്പക്കുളം ബ്ലോക്ക്

27.	എടത്വ	മറിയാമ്മ ജോർജ്ജ്	0477-2212261	9496043654	edathuagp@gmail.com
28.	കൈനകരി	എം.സി. പ്രസാദ്	0477-2724235	9496043656	kainakarigp@gmail.com
29.	ചമ്പക്കുളം	റ്റി.ജി. ജലജകുമാരി	0477-2702268	9496043658	chambakulamgp@gmail.com
30.	തകഴി	എസ്. അജയകുമാർ	0477-2274253	9496043660	thakazhygp@gmail.com
31.	തലവടി	ഗായത്രി ബി. നായർ	0477-2212428	9496043662	thalavadygp@gmail.com
32.	നെടുമുടി	മിനി മന്മദൻ നായർ	0477-2736236	9496043664	nedumudygp@gmail.com

വെളിയനാട് ബ്ലോക്ക്

33.	കാവാലം	ജോഷിമോൻ ജോസഫ്	0477-2747240	9496043666	kavaalmgp@gmail.com
34.	പുളിങ്കുന്ന്	അമ്പിളി റ്റി. ജോസ്	0477-2702267	9496043668	pulincunnoogp@gmail.com
35.	നീലംപേരൂർ	ടി.കെ. തങ്കച്ചൻ	0477-2710610	9496043670	neelamperoorgp@gmail.com
36.	മുട്ടാർ	മെർളിൻ ബൈജു	0477-2219367	9496043672	muttargp@gmail.com

37.	രാമങ്കരി	ആർ. രാജേന്ദ്രകുമാർ	0477-2706632	9496043674	ramankarygp@gmail.com
38.	വെളിയനാട്	ബിന്ദുമോൾ(ബിന്ദു ശ്രീകുമാർ)	0477-2753251	9496043676	veliyanadgp@gmail.com

ചെങ്ങന്നൂർ ബ്ലോക്ക്

39.	ആല	കെ.ആർ. മുരളീധരൻ പിള്ള	0479-2369465	9496043678	alaagp@gmail.com
40.	ചെറിയനാട്	പ്രസന്ന രമേശൻ	0479-2360149	9496043680	cheriyanadgp@gmail.com
41.	തിരുവൻവണ്ടൂർ	ബിന്ദു കുരുവിള	0479-2427897	9496043682	thiruvanvandoorgp@gmail.com
42.	പാണ്ടനാട്	ആശ വി. നായർ	0479-2464287	9496043684	pandanaadgp@gmail.com
43.	പുലിയൂർ	എം.ജി. ശ്രീകുമാർ	0479-2464682	9496043686	puliyoorgp@gmail.com
44.	ബുധനൂർ	ആർ. പുഷ്പലത മധു	0479-2466383	9496043688	budhanoorgp@gmail.com
45.	മുളക്കുഴ	എൻ. പത്മാകരൻ	0479-2469251	9496043692	mulakkuzhagp@gmail.com
46.	വെണ്മണി	സുനിമോൾ	0479-2352237	9496043694	venmonygp@gmail.com

ഹരിപ്പാട് ബ്ലോക്ക്

47.	കാർത്തികപ്പള്ളി	ഗിരിജാ ഭായി	0479-2485706	9496043696	karthikapallygp@gmail.com
48.	കരുവാറ്റ	എസ്. സുരേഷ്	0479-2492227	9496043698	karuvattagp@gmail.com
49.	കുമാരപുരം	സൂസി ഒ.	0479-2412776	9496043700	kumarapuramgp@gmail.com
50.	ചെറുതന	ജോൺ മാത്യു(എബി മാത്യു)	0479-2413278	9496043704	cheruthanagp@gmail.com
51.	തൃക്കുന്നപ്പുഴ	എസ്. വിനോദ് കുമാർ	0479-2482039	9496043706	thrikunnappuzhagp@gmail.com
52.	പള്ളിപ്പാട്	അജിത അരവിന്ദൻ	0479-2408656	9496043708	pallippadgp@gmail.com
53.	വീയപുരം	ഷീജാ സുരേന്ദ്രൻ	0479-2319649	9496043710	veeyapuramgp@gmail.com

മാവേലിക്കര ബ്ലോക്ക്

54.	ചെന്നിത്തല തൃപ്പെരുന്തുറ	വിജയമ്മ ഫിലേന്ദ്രൻ	0479-2325396	9496043714	chennithalathripperumthuragp@gmail.com
55.	ചെട്ടികുളങ്ങര	സി. സുധാകരക്കുറുപ്പ്	0479-2348314	9496043716	chettikulangaragp@gmail.com
56.	തഴക്കര	ഷീബ സതീഷ്	0479-2356048	9496043718	thazhakkaragp@gmail.com
57.	മാവേലിക്കര തെക്കേക്കര	ഡോ.കെ. മോഹൻകുമാർ	0479-2328305	9496043720	thekkekkaragp@gmail.com
58.	മാന്നാർ	റ്റി.വി. രത്നകുമാരി	0479-2312238	9496043690	mannargp@gmail.com

ഭരണിക്കാവ് ബ്ലോക്ക്

59.	ചുനക്കര	അഡ്വ.കെ.ആർ.അനിൽകുമാർ	0479-2379536	9496043722	chunakkaragp@gmail.com
60.	നൂറനാട്	സ്വപ്ന സുരേഷ്	0479-2374840	9496043724	nooranadgp@gmail.com
61.	പാലമേൽ	ബി.വിനോദ്	0479-2386326	9496043726	palamelgp@gmail.com
62.	ഭരണിക്കാവ്	കെ.ദീപ	0479-2332026	9496043728	bharanikavugp@gmail.com
63.	മാവേലിക്കര- താമരക്കുളം	ജി.വേണു(മുരളീധരൻ പിള്ള)	0479-2370038	9496043730	thamarakulamgp@gmail.com
64.	വള്ളികുന്നം	ബിജി പ്രസാദ്	0479-2335236	9496043732	vallikunnamgp@gmail.com

മുതുകുളം ബ്ലോക്ക്

65.	ആറാട്ടുപുഴ	എൻ.സജീവൻ	0479-2488240	9496043734	arattupuzhagp@gmail.com
66.	കണ്ടല്ലൂർ	തയ്യിൽ പ്രസകുമാരി	0479-2430254	9496043736	kandalloorgp@gmail.com
67.	കൃഷ്ണപുരം	ഷാനി കുരുമ്പോലിൽ	0479-2438682	9496043738	krishnapuramgp@gmail.com
68.	ചിങ്ങോലി	സജിനി	0479-2486156	9496043702	chingoligp@gmail.com
69.	ചേപ്പാട്	എം.കെ.വേണുകുമാർ	0479-2402264	9496043740	cheppadgp@gmail.com
70.	ദേവികുളങ്ങര	എസ്.പവനനാഥൻ	0479-2445953	9496043742	devikulangaragp@gmail.com
71.	പത്തിയൂർ	ഉഷ.എൽ	0479-2435181	9496043744	pathiyurgp@gmail.com
72.	മുതുകുളം	കെ.വി.ജ്യോതി പ്രഭ	0479-2472027	9496043746	muthukulamgp@gmail.com

കോട്ടയം ജില്ല

വൈക്കം ബ്ലോക്ക്

1.	തലയാഴം	കെ. ബിനിമോൻ	04829-222391	9496044602	thalayazhamgp@gmail.com
2.	ചെമ്പ്	സുകന്യ സുകുമാരൻ	04829-273123	9496044604	chempugp@gmail.com
3.	മറവൻതുരുത്ത്	കെ.ബി രമ	04829-236150	9496044606	maravanthuruthgp@gmail.com
4.	റ്റി.വി. പുരം	കവിത റെജി	04829-210287	9496044608	tvpuramgp@gmail.com
5.	വെച്ചൂർ	ഷൈലകുമാർ കെ.ആർ.	04829-275124	9496044610	vechoorgp@gmail.com
6.	ഉദയനാപുരം	ഗിരിജ പുഷ്കരൻ	04829-222253	9496044612	udayanapurampanchayat@gmail.com

കടുത്തുരുത്തി ബ്ലോക്ക്

7.	കടുത്തുരുത്തി	സൈനമ്മ ഷാജു	04829-282280	9496044614	kdtykdyktym@gmail.com
8.	കല്ലറ(വൈക്കം)	ജോണി തോട്ടുങ്കൽ	04829-267341	9496044616	kllrakdyktym@gmail.com
9.	മുളക്കുളം	റ്റി.കെ. വാസുദേവൻ നായർ	04829-251246	9496044620	mlkmkdyktym@gmail.com
10.	ഞീഴൂർ	സുഷമ പി.ആർ.	04829-263660	9496044622	njrkdyktym@gmail.com
11.	തലയോലപ്പറമ്പ്	ഷാജിമോൾ എൻ.	04829-236127	9496044624	thymbukdyktym@gmail.com
12.	വെള്ളൂർ	ലൂക്ക് മാത്യു	04829-257171	9496044626	velorkdyktym@gmail.com

ഏറ്റുമാനൂർ ബ്ലോക്ക്

13.	തിരുവാർപ്പ്	അജയൻ കെ. മേനോൻ	0481-2382266	9496044704	thiruvarppugpktm@gmail.com
14.	അയ്മനം	സബിത പ്രേംജി	0481-2515072	9496044630	aymanam.panchayat@gmail.com
15.	അതിരമ്പുഴ	ബിജു വലിയമല	0481-2730564	9496044632	athirampuzhagp2017@gmail.com
16.	ആർപ്പൂക്കര	റോസിലി ടോമിച്ചൻ	0481-2597230	9496044634	arpookaragp@gmail.com
17.	നീണ്ടൂർ	വി.കെ. പ്രദീപ്	0481-2712370	9496044636	secretary.ndr@gmail.com
18.	കുമരകം	ധന്യാ സാബു	0481-2524322	9496044698	kumarakomgp@gmail.com

ഉഴവൂർ ബ്ലോക്ക്

19.	കടപ്ലാമറ്റം	ജോയി കല്ലുപുര	04822-251232	9496044638	kadaplamattomgpktm@gmail.com
20.	മരങ്ങാട്ടുപിള്ളി	ബെൽജി ഇമ്മാനുവൽ	04822-251037	9496044640	marangattupallygpktm@gmail.com
21.	കാണക്കാരി	മിനു മനോജ്	04822-228337	9496044642	kanakkarygpktm@gmail.com
22.	വെളിയന്നൂർ	സണ്ണി പുതിയിടം	04822-244113	9496044644	secveliyannoor@gmail.com
23.	കുറവിലങ്ങാട്	മിനി മത്തായി	04822-230236	9496044648	kuravilangadgpktm@gmail.com
24.	ഉഴവൂർ	ജോണിസ് പി. സ്റ്റീഫൻ	04822-240124	9496044650	uzhavoorgpktm@gmail.com
25.	രാമപുരം	ഷൈനി സന്തോഷ്	04822-260248	9496044652	ramapuramgpktm@gmail.com
26.	മാഞ്ഞൂർ	കോമളവല്ലി രവീന്ദ്രൻ	04829-242337	9496044618	mjrkdyktym@gmail.com

ളാലം ബ്ലോക്ക്

27.	ഭരണങ്ങാനം	ലിസമ്മ സെബാസ്റ്റ്യൻ	04822-236232	9496044654	brgmllmktm@yahoo.in
28.	കരൂർ	മഞ്ജു ബിജു	04822-212514	9496044656	karoorgpktm@gmail.com
29.	കൊഴുവനാൽ	നിമ്മിമോൾ മാനുവൽ	04822-267037	9496044658	kzhvlllmktm@gmail.com
30.	കടനാട്	ഉഷാ രാജു	04822-246337	9496044660	kdndllmktm@gmail.com
31.	മീനച്ചിൽ	ജോയി സെബാസ്റ്റ്യൻ	04822-236337	9496044662	meenachilgp@gmail.com
32.	മുത്തോലി	രഞ്ജിത്ത് ജി.	04822-205511	9496044664	mtlyllmktm@gmail.com

ഈരാറ്റുപേട്ട ബ്ലോക്ക്

33.	മേലുകാവ്	റ്റി.ജെ. ബെഞ്ചമിൻ	04822-219028	9496044666	mlkvetpaktm@gmail.com
34.	മൂന്നിലവ്	ജോഷി ജോഷ്വാ	04822-286179	9496044668	mnlvetpaktm@gmail.com
35.	പൂഞ്ഞാർ	ഗീത നോബിൾ	04822-272184	9496044670	pnjretpaktm@gmail.com
36.	പൂഞ്ഞാർ-തെക്കേക്കര	ജോർജ്ജ് മാത്യു അത്തിയാലിൽ	04822-272171	9496044674	pjrtetpaktm@gmail.com

37.	തലപ്പലം	അനുപമ വിശ്വനാഥ്	04822-272195	9496044676	tlpmetpaktm@gmail.com
38.	തീക്കോയി	കെ.സി. ജെയിംസ്	04822-281029	9496044678	tkoyetpaktm@gmail.com
39.	തലനാട്	രജനി സുധാകരൻ	04822-281031	9496044680	tlndetpaktm@gmail.com
40.	തിടനാട്	വിജി ജോർജ്ജ്	04822-272068	9496044682	tdndetpaktm@gmail.com

പാമ്പാടി ബ്ലോക്ക്

41.	മണർകാട്	ബിജു കെ.സി.	0481-2372828	9496044708	manarkadgp@gmail.com
42.	അകലക്കുന്നം	ജാൻസി ബാബു	0481-2551141	9496044684	akalakkunnamgp@gmail.com
43.	എലിക്കുളം	എസ്. ഷാജി	04828-226475	9496044686	elkmpdyktm@gmail.com
44.	കൂരോപ്പട	ഷീലാ ചെറിയാൻ	0481-2700243	9496044688	kooroppadagramapanchayat@gmail.com
45.	പാമ്പാടി	ഡാലി റോയി	0481-2505323	9496044690	pmdypdyktm@gmail.com
46.	പള്ളിക്കത്തോട്	ആശാ ചന്ദ്രൻ	0481-2551041	9496044692	plkdpdyktm@gmail.com
47.	മീനടം	മോനിച്ചൻ കിഴക്കേടം	0481-2555307	9496044694	meenadomgp@gmail.com
48.	കിടങ്ങൂർ	ബോബി മാത്യു	04822-254149	9496044646	kidangoorgpktm@gmail.com

പള്ളം ബ്ലോക്ക്

49.	അയർക്കുന്നം	സീനാ ബിജുനാരായണൻ	0481-2542327	9496044696	ayarkunnamgp@gmail.com
50.	പുതുപ്പള്ളി	പൊന്നമ്മ ചന്ദ്രൻ	0481-2352493	9496044700	puthupallygp@gmail.com
51.	പനച്ചിക്കാട്	ആനി മാമൻ	0481-2330365	9496044702	panachikadgp@gmail.com
52.	വിജയപുരം	സോമൻകുട്ടി വി.റ്റി.	0481-2578463	9496044706	vijayapurampanchayath@gmail.com
53.	കുറിച്ചി	സുജാത സുശീലൻ	0481-2321539	9496044712	kurichygp@gmail.com

മാടപ്പള്ളി ബ്ലോക്ക്

54.	മാടപ്പള്ളി	മണിയമ്മ രാജപ്പൻ	0481-2472031	9496044714	madapallygp@gmail.com
55.	പായിപ്പാട്	കെ.ഡി. മോഹനൻ	0481-2446087	9496044716	paippadgp@gmail.com
56.	തൃക്കൊടിത്താനം	കെ.എൻ. സുവർണകുമാരി	0481-2441805	9496044718	thrickodithanamgp@gmail.com
57.	വാഴപ്പള്ളി	സോഫി ലാലിച്ചൻ	0481-2720313	9496044720	vazhapally@gmail.com
58.	വാകത്താനം	റോസമ്മ മത്തായി	0481-2462243	9496044722	vakathanamgp@gmail.com

വാഴൂർ ബ്ലോക്ക്

59.	ചിറക്കടവ്	അഡ്വ.ശ്രീകുമാരൻ നായർ സി.ആർ.	04828-221376	9496044724	chirakkadavugpktm@gmail.com
60.	കങ്ങഴ	റംല ബീഗം കെ.എസ്.	0481-2494321	9496044726	kangazhagpktm@gmail.com
61.	നെടുംകുന്നം	ബീന സി.ജെ.	0481-2415129	9496044728	nedumkunnamgpktm@gmail.com
62.	വെള്ളാവൂർ	ശ്രീജിത്ത് റ്റി.എസ്.	04828-247125	9496044730	vellavoorgpktm@gmail.com
63.	വാഴൂർ	വി.പി. റെജി	0481-2456226	9496044732	vazhoorgp@gmail.com
64.	കറുകച്ചാൽ	ശ്രീജിഷ കിരൺ	0481-2485145	9496044710	karukachalgp@gmail.com

കാഞ്ഞിരപ്പള്ളി ബ്ലോക്ക്

65.	എരുമേലി	തങ്കമ്മ ജോർജ് കുട്ടി	04828-210337	9496044734	erumelygpktm@gmail.com
66.	കാഞ്ഞിരപ്പള്ളി	കെ.ആർ. തങ്കപ്പൻ	04828-202486	9496044736	kanjirappallygpktm@gmail.com
67.	കൂട്ടിക്കൽ	പി.എസ്. സജിമോൻ	04828-284127	9496044738	koottickalgpktm@gmail.com
68.	മണിമല	ജയിംസ് പി. സൈമൺ	04828-247126	9496044740	manimalagpktm@gmail.com
69.	മുണ്ടക്കയം	രേഖാദാസ്	04828-272490	9496044742	mundakkayamgpktm@gmail.com
70.	പാറത്തോട്	ജോണിക്കുട്ടി ഏബ്രഹാം	04828-234400	9496044744	parathodugpktm@gmail.com
71.	കോരുത്തോട്	സന്ധ്യ വിനോദ്	04828-281100	9496044746	koruthodugpktm@gmail.com

ഇടുക്കി ജില്ല

അടിമാലി ബ്ലോക്ക്

1.	അടിമാലി	ഷേർളി മാത്യു	04864-222160	9496045012	adimalygp@gmail.com
2.	കൊന്നത്തടി	രമ്യ റെനീഷ്	04868-262347	9496045014	konnathadygp@gmail.com
3.	ബൈസൺവാലി	ബൈജു കൃഷ്ണൻകുട്ടി	04865-265264	9496045016	pttoankadu@gmail.com
4.	വെള്ളത്തൂവൽ	മഞ്ജു ബിജു	04864-276222	9496045018	vellathoovalgp@gmail.com

5.	പള്ളിവാസൽ	പ്രതീഷ് കുമാർ	04865-263239	9496045020	pallivasalgp@gmail.com

ദേവികുളം ബ്ലോക്ക്

6.	മറയൂർ	ഉഷ ഹെൻട്രി ജോസഫ്	04865-252316	9496045022	myrpanchayat@gmail.com
7.	മൂന്നാർ	എം. മണിമൊഴി	04865-230322	9496045024	munnarlsgkerala@gmail.com
8.	കാന്തല്ലൂർ	പി.ടി. മോഹൻദാസ്	04865-246208	9496045026	kanthalloorgp@yahoo.in
9.	വട്ടവട	ഗണപതിയമ്മാൾ	04865-297027	9496045028	vattavada.lsg@gmail.com
10.	ശാന്തൻപാറ	റ്റി.ജെ .ഷൈൻ	04868-247230	9496045030	santhanparagp@gmail.com
11.	ചിന്നക്കനാൽ	സിനി	04868-249343	9496045032	chinnakanalgp@gmail.com
12.	മാങ്കുളം	വിനീത സജീവൻ	04864-218104	9496045034	mankulamgpm@gmail.com
13.	ദേവികുളം	കവിത വി	04865-242573	9496045036	devikulamlsgd@gmail.com
14.	ഇടമലക്കുടി	ഈശ്വരി	04865-264400	9496045038	edamalakudigp@gmail.com

നെടുംകണ്ടം ബ്ലോക്ക്

15.	പാമ്പാടുംപാറ	എസ്. മോഹനൻ	04868-236262	9496045040	pampadumparagp@gmail.com
16.	സേനാപതി	തിലോത്തമ സോമൻ	04868-245241	9496045042	senapathygp@yahoo.in
17.	കരുണാപുരം	മിനി പ്രിൻസ്	04868-236207	9496045044	karunapuramgp@gmail.com
18.	രാജാക്കാട്	എം.എസ്. സതി	04868-242343	9496045046	rajakadgp@gmail.com
19.	നെടുങ്കണ്ടം	ശോഭന വിജയൻ	04868-232038	9496045048	gpnedukandam@gmail.com
20.	ഉടുമ്പൻചോല	കെ.കെ. സജികുമാർ	04868-237360	9496045050	lsgichola@gmail.com
21.	രാജകുമാരി	ടിസ്സി ബിനു	04868-243248	9496045052	rajakumarygp@gmail.com

ഇളംദേശം ബ്ലോക്ക്

22.	വണ്ണപ്പുറം	രാജീവ് ഭാസ്കരൻ	04862-245339	9496045054	secvpmgp@gmail.com
23.	ഉടുമ്പന്നൂർ	എം. ലതീഷ്	04862-272041	9496045056	secretaryubr@gmail.com
24.	കോടിക്കുളം	സുരേഷ് ബാബു	04862-264321	9496045058	secretarykodikulam@gmail.com
25.	ആലക്കോട്	മിനി ജെറി	04862-276246	9496045060	secretaryalkd@gmail.com
26.	വെള്ളിയാമറ്റം	ഇന്ദു ബിജു	04862-276226	9496045062	secretaryvltm@gmail.com
27.	കരിമണ്ണൂർ	റെജി ജോൺസൺ	04862-262221	9496045064	karimannoorgp@gmail.com
28.	കുടയത്തൂർ	ഉഷ വിജയൻ	04862-253069	9496045066	secretarykudayathoor@gmail.com

ഇടുക്കി ബ്ലോക്ക്

29.	ഇടുക്കി കഞ്ഞിക്കുഴി	ജോർജ്ജ് ജോസഫ് (വക്കച്ചൻ വയലിൽ)	04862-239210	9496045068	idukkikanjikuzhygp@gmail.com
30.	വാത്തിക്കുടി	സിന്ധു ജോസ്	04868-263231	9496045070	vathikudygp@gmail.com
31.	അറക്കുളം	വിനോദ് കെ.എസ്.	04862-252030	9496045072	secarklmgp@gmail.com
32.	കാമാക്ഷി	ഷേർളി ജോസഫ്	04868-275250	9496045074	kamakshygp@gmail.com
33.	വാഴത്തോപ്പ്	ജോർജ്ജ് പോൾ	04862-235627	9496045076	vazhathopegp@gmail.com
34.	മരിയാപുരം	ജിൻസി ജോയി	04862-235645	9496045078	mariyapuramgp@gmail.com

കട്ടപ്പന ബ്ലോക്ക്

35.	ഉപ്പുതറ	ജെയിംസ് കെ. ജേക്കബ്	04869-244241	9496045082	upputharagp@gmail.com
36.	വണ്ടൻമേട്	സിബി അബ്രഹാം	04868-277028	9496045084	secvandanmedugp@gmail.com
37.	കാഞ്ചിയാർ	സുരേഷ് കെ.സി.	04868-271211	9496045086	kanchiyargp@gmail.com
38.	ഇരട്ടയാർ	ജിൻസൺ വർക്കി	04868-276005	9496045088	erattayargramapanchayat@gmail.com
39.	അയ്യപ്പൻകോവിൽ	മിനിമോൾ നന്ദകുമാർ	04869-244304	9496045090	ayyappancoilgp@gmail.com
40.	ചക്കുപള്ളം	പി.കെ. രാമചന്ദ്രൻ	04868-282229	9496045092	chakkupallam.gp@gmail.com

തൊടുപുഴ ബ്ലോക്ക്

41.	കുമാരമംഗലം	ഷെമീന നാസർ	04862-200687	9496045094	kumaramangalamgramapanchayat@gmail.com
42.	മുട്ടം	ഷൈജ ജോമോൻ	04862-255022	9496045096	muttomgramapanchayat@gmail.com
43.	ഇടവെട്ടി	ഷീജ നൗഷാദ്	04862-223809	9496045098	edavettygramapanchayat@gmail.com
44.	കരിങ്കുന്നം	ജോജി തോമസ്	04862-242322	9496045100	karimkunnamgramapanchayat@gmail.com
45.	മണക്കാട്	റ്റിസി ജോബ്	04862-202248	9496045102	manakkadgp@gmail.com
46.	പുറപ്പുഴ	തോമസ് പയറ്റനാൽ	04862-273049	9496045104	purappuzhagramapanchayat@gmail.com

അഴുത ബ്ലോക്ക്

47.	പെരുവന്താനം	ഡോമിന സജി	04869-280330	9496045106	peruvanthanamgppvm@gmail.com
48.	കുമളി	ശാന്തി ഷാജിമോൻ	04869-222035	9496045108	kumilygp@gmail.com
49.	കൊക്കയാർ	പ്രിയ മോഹനൻ	04828-284148	9496045110	secretarykokkayargp@gmail.com
50.	പീരുമേട്	എസ്. സാബു	04869-232038	9496045112	peermadegp@gmail.com.
51.	ഏലപ്പാറ	നിത്യ എസ്.	04869-242244	9496045114	elapparagp@gmail.com
52.	വണ്ടിപ്പെരിയാർ	കെ.എം. ഉഷ	04869-252258	9496045116	vandiperiyargp@gmail.com

എറണാകുളം ജില്ല

പറവൂർ ബ്ലോക്ക്

1.	ചേന്ദമംഗലം	ദിവ്യ ഉണ്ണികൃഷ്ണൻ	0484-2518568	9496045702	gpchendamangalam@gmail.com
2.	കോട്ടുവള്ളി	കെ.എസ്. ഷാജി	0484-2513111	9496045704	kottuvallygp@gmail.com
3.	ഏഴിക്കര	കെ.ഡി. വിൻസെന്റ്	0484-2508475	9496045706	gpezhikkara@gmail.com
4.	വടക്കേക്കര	രശ്മി അനിൽകുമാർ	0484-2442265	9496045708	vdkgpt@gmail.com
5.	ചിറ്റാറ്റുകര	ശാന്തിനി ഗോപകുമാർ	0484-2442440	9496045710	secretarychittattukaragp@gmail.com

ആലങ്ങാട് ബ്ലോക്ക്

6.	കരുമാലൂർ	ശ്രീലത ലാലു	0484-2670478	9496045712	secrkarumallurpanchayat@gmail.com
7.	വരാപ്പുഴ	കൊച്ചുറാണി ജോസഫ്	0484-2513003	9496045714	varapuzhasggp@gmail.com
8.	ആലങ്ങാട്	പി.എം. മനാഫ്	0484-2512267	9496045716	alangadgramapanchayat@gmail.com
9.	കടുങ്ങല്ലൂർ	സുരേഷ് മുട്ടത്തിൽ	0484-2604392	9496045718	kadungalloorpanchayat@gmail.com

അങ്കമാലി ബ്ലോക്ക്

10.	മൂക്കന്നൂർ	പോൾ പി. ജോസഫ്	0484-2615698	9496045720	gpmookkannoor@gmail.com
11.	തുറവൂർ	ജിനി രാജീവ്	0484-2617517	9496045722	thuravoorgramapanchayat@gmail.com
12.	മഞ്ഞപ്ര	അൽഫോൺസ ഷാജൻ	0484-2690392	9496045724	manjapragp@gmail.com
13.	കറുകുറ്റി	ലതിക ശശികുമാർ	0484-2612231	9496045726	karukuttygp@gmail.com
14.	അയ്യമ്പുഴ	പി.യു. ജോമോൻ	0484-2696690	9496045728	ayyampuzhagp@gmail.com
15.	കാഞ്ഞൂർ	ഗ്രേസി ദയാനന്ദൻ	0484-2462254	9496045730	kanjoorgp@gmail.com
16.	കാലടി	എം. പി. ആന്റണി	0484-2951394	9496045732	kaladygpekm@gmail.com
17.	മലയാറ്റൂർ-നീലീശ്വരം	സെബി കിടങ്ങേൻ	0484-2462237	9496045734	malayattoorneeleeswaramgp@gmail.com

കൂവപ്പടി ബ്ലോക്ക്

18.	അശമന്നൂർ	ഷിജി ഷാജി	0484-2658245	9496045736	asamannoor@gmail.com

19.	മുടക്കുഴ	പി.പി. അവറാച്ചൻ	0484-2645057	9496045738	mudakuzhagramapanchayat @gmail.com
20.	വേങ്ങൂർ	ശില്പ സുധീഷ്	0484-2645037	9496045740	secretaryvengoor@gmail.com
21.	രായമംഗലം	അജയകുമാർ എൻ.പി.	0484-2653416	9496045742	rayamangalam@gmail.com
22.	ഒക്കൽ	മനോജ് തോട്ടപ്പിള്ളി	0484-2461709	9496045744	okkalgp@gmail.com
23.	കൂവപ്പടി	മിനി ബാബു	0484-2649025	9496045746	kpdypt@gmail.com

വാഴക്കുളം ബ്ലോക്ക്

24.	വെങ്ങോല	എൻ.ബി. ഹമീദ്	0484-2522432	9496045748	vengolagp@gmail.com
25.	വാഴക്കുളം	ഗോപാലകൃഷ്ണൻ സി.കെ.	0484-2677232	9496045750	vazhakulampanchayat@gmail.com
26.	കിഴക്കമ്പലം	മിനി രതീഷ്	0484-2680222	9496045752	kizhakkambalamgp@gmail.com
27.	ചൂർണ്ണിക്കര	രാജി സന്തോഷ്	0484-2623530	9496045754	choornikkaragp@gmail.com
28.	എടത്തല	പ്രീജ കുഞ്ഞുമോൻ	0484-2837132	9496045756	edathalagp@gmail.com
29.	കീഴ്മാട്	സതി ലാലു	0484-2626445	9496045758	gpkeezhmad@gmail.com

ഇടപ്പള്ളി ബ്ലോക്ക്

30.	കടമക്കുടി	മേരി വിൻസെന്റ് എൻ.ജി.	0484-2430344	9496045760	kadamakudypt@gmail.com
31.	ചേരാനല്ലൂർ	കെ.ജി. രോജഷ്	0484-2430441	9496045762	cheranalloorgp@gmail.com
32.	മുളവുകാട്	വി.എസ്. അക്ബർ	0484-2750880	9496045764	mulavukadgpt@gmail.com
33.	എളങ്കുന്നപ്പുഴ	രസികല പ്രിയരാജ്	0484-2493363	9496045772	elankunnapuzhagp@gmail.com

വൈപ്പിൻ ബ്ലോക്ക്

34.	ഞാറയ്ക്കൽ	റ്റി.റ്റി. ഫ്രാൻസിസ്	0484-2492351	9496045766	secretarynjrakkalgp@gmail.com
35.	നായരമ്പലം	നീതു ബിനോദ്	0484-2493339	9496045768	nblmgp@gmail.com
36.	എടവനക്കാട്	അസീന അബ്ദുൾസലാം	0484-2505397	9496045770	edavanakadgp@gmail.com
37.	പള്ളിപ്പുറം	രമണി അജയൻ	0484-2488135	9496045774	pprmgpekm@gmail.com
38.	കുഴുപ്പിള്ളി	കെ.എസ്. നിബിൻ	0484-2488236	9496045776	kuzhuppillypanchayat@gmail.com

പള്ളുരുത്തി ബ്ലോക്ക്

39.	ചെല്ലാനം	കെ. ഡി. പ്രസാദ്	0484-2247450	9496045778	secchellanam@gmail.com
40.	കുമ്പളങ്ങി	ലീജ തോമസ്	0484-2240249	9496045780	kumbalanghigramapanchayth @gmail.com
41.	കുമ്പളം	കെ.എസ്. രാധാകൃഷ്ണൻ	0484-2700260	9496045782	kumbalamgp@gmail.com

മുളന്തുരുത്തി ബ്ലോക്ക്

42.	ഉദയംപേരൂർ	സജിത മുരളി	0484-2792063	9496045784	udayamperoorgp@gmail.com
43.	മുളന്തുരുത്തി	മറിയാമ്മ ബെന്നി	0484-2740250	9496045786	mulanthuruthygp@gmail.com
44.	ചോറ്റാനിക്കര	എം.ആർ. രാജേഷ്	0484-2711048	9496045788	chottanikaragp@gmail.com
45.	എടക്കാട്ടുവയൽ	കെ.ആർ. ജയകുമാർ	0484-2747061	9496045790	edakkattuvayalgp@gmail.com
46.	ആമ്പല്ലൂർ	ബിജു തോമസ്	0484-2740294	9496045792	amballoorgp@gmail.com
47.	മണീട്	വി.ജെ. ജോസഫ്	0485-2246349	9496045836	secretary.maneedgp@gmail.com

വടവുകോട് ബ്ലോക്ക്

48.	പൂത്തൃക്ക	റ്റി.പി. വർഗ്ഗീസ്	0484-2760262	9496045794	poothrikkagp@gmail.com
49.	തിരുവാണിയൂർ	സി.ആർ. പ്രകാശൻ	0484-2730029	9496045796	thiruvaniyoorgp@gmail.com
50.	വടവുകോട്-പുത്തൻകുരിശ്	സോണിയ മുരുകേശൻ	0484-2730033	9496045798	sec.vpgp@gmail.com

51.	മഴവന്നൂർ	ബിൻസി ബൈജു	0485-2831219	9496045800	mazhuvannoor.gp@gmail.com
52.	ഐക്കരനാട്	ഡീന ദീപക്	0484-2760340	9496045802	aikkaranadgp@gmail.com
53.	കുന്നത്തുനാട്	നിതമോൾ എം.വി.	0484-2680223	9496045804	secrykunnathunadugp@gmail.com

കോതമംഗലം ബ്ലോക്ക്

54.	പൈങ്ങോട്ടൂർ	സീമ സിബി	0485-2562046	9496045806	paingatoorgp@gmail.com
55.	നെല്ലിക്കുഴി	പി.എം. മജീദ്	0485-2822490	9496045808	secretarynellikkuzhy@gmail.com
56.	പിണ്ടിമന	ജെസ്സി സാജു	0485-2570262	9496045810	pindimanagp@gmail.com
57.	കോട്ടപ്പടി	മിനി ഗോപി	0485-2843221	9496045812	kottapth@gmail.com
58.	കവളങ്ങാട്	സെയിജന്റ് ചാക്കോ	0485-2859601	9496045814	kavalangadgp@gmail.com
59.	വാരപ്പെട്ടി	പി.കെ. ചന്ദ്രശേഖരൻ നായർ	0485-2284793	9496045816	varappettygp@gmail.com
60.	കീരമ്പാറ	വി.സി. ചാക്കോ	0485-2570256	9496045818	keeramparagp@gmail.com
61.	പോത്താനിക്കാട്	എൻ.എം. ജോസഫ്	0485-2562035	9496045820	pothanicad@yahoo.com
62.	പല്ലാരിമംഗലം	ഖദീജ മുഹമ്മദ്	0485-2562252	9496045822	pallarimangalamgp@gmail.com
63.	കുട്ടമ്പുഴ	കാന്തി വെള്ളക്കയ്യൻ	0485-2588222	9496045824	kuttampuzhagp@gmail.com

പാമ്പാക്കുട ബ്ലോക്ക്

64.	ഇലഞ്ഞി	അഡ്വ. അന്നമ്മ ആൻഡ്രൂസ്	0485-2257352	9496045826	elanjipanchayat@gmail.com
65.	തിരുമാറാടി	രമ മുരളീധര കൈമൾ	0485-2875354	9496045830	sec.tdygp@gmail.com
66.	പാലക്കുഴ	ജയ കെ.എ.	0485-2252334	9496045834	mail.palakkuzhagp@gmail.com
67.	പാമ്പാക്കുട	തോമസ് തടത്തിൽ	0485-2272588	9496045838	pampakkudagp@gmail.com
68.	രാമമംഗലം	ഇ.പി. ജോർജ്ജ്	0484-2277242	9496045840	gpramamangalam@gmail.com

പാറക്കടവ് ബ്ലോക്ക്

69.	ശ്രീമൂലനഗരം	കെ.സി. മാർട്ടിൻ	0484-2600554	9496045842	sreemoolanagaram@gmail.com
70.	പുത്തൻവേലിക്കര	റോസി ജോഷി	0484-2487034	9496045844	puthenvelikkaragp@gmail.com
71.	ചെങ്ങമനാട്	സെബ മുഹമ്മദ് അലി	0484-2604332	9496045846	chengamanadgp@gmail.com
72.	നെടുമ്പാശ്ശേരി	പി.വി. കുഞ്ഞ്	0484-2477531	9496045848	nedumbasserygp@gmail.com
73.	പാറക്കടവ്	ജയദേവൻ എസ്.വി.	0484-2473227	9496045850	parakkadavugp@gmail.com
74.	കുന്നുകര	സൈന ബാബു	0484-2478032	9496045852	kunnukara@gmail.com

മൂവാറ്റുപുഴ ബ്ലോക്ക്

75.	ആവോലി	ഷെൽമി ജോൺസ്	0485-2260243	9496045854	avoly.gp.mvpa@gmail.com
76.	ആരക്കുഴ	ഓമന മോഹനൻ	0485-2255063	9496045856	arakuzhasec@gmail.com
77.	വാളകം	ജോളിമോൻ സി. വൈ.	0485-2207303	9496045858	valakomgp@gmail.com
78.	പായിപ്ര	മാത്യൂസ് വർക്കി	0485-2812266	9496045860	paipragp@gmail.com
79.	കല്ലൂർക്കാട്	ജോർജ്ജ് ഫ്രാൻസിസ്	0485-2289225	9496045862	seckkd@yahoo.in
80.	ആയവന	സുറുമി അജീഷ്	0485-2282222	9496045864	ayavanagp@gmail.com
81.	മഞ്ഞള്ളൂർ	ആൻസി ജോസ്	0485-2260231	9496045866	mjlrsecretary@gmail.com
82.	മാറാടി	ഒ.പി. ബേബി	0485-2832219	9496045868	maradygp@gmail.com

തൃശ്ശൂർ ജില്ല

ചാവക്കാട് ബ്ലോക്ക്

1.	കടപ്പുറം	ഹസീന താജുദ്ദീൻ	0487-2530028	9496046012	kadappuramgramapanchayat@gmail.com
2.	ഒരുമനയൂർ	ഷാഹിബാൻ വി. സി.	0487-2507206	9496046014	omrpanchayath@gmail.com
3.	പുന്നയൂർ	ടി.വി. സുരേന്ദ്രൻ	0487-2542281	9496046016	punnayurgramapanchayat@gmail.com

4.	പുന്നയൂർക്കുളം	ജാസ്മിൻ ഷെഹീർ	0487-2542243	9496046018	punnayoorkulamgramapanchayat@gmail.com
5.	വടക്കേക്കാട്	വി.കെ. ഫസലുൽ അലി	0487-2681240	9496046020	vdkkdgp@gmail.com

ചൊവ്വന്നൂർ ബ്ലോക്ക്

6.	ചൂണ്ടൽ	രേഖ സുനിൽ	0488-5242021	9496046022	choondalgp@gmail.com
7.	ചൊവ്വന്നൂർ	ചിത്ര വിനോബാജി	0488-5222294	9496046024	chowannurgp@gmail.com
8.	കടവല്ലൂർ	പി.ഐ. രാജേന്ദ്രൻ	0488-5280770	9496046026	kadavallurgpt@gmail.com
9.	കണ്ടാണശ്ശേരി	മിനി ജയൻ	0488-5235024	9496046028	kangrap@gmail.com
10.	കാട്ടകാമ്പാൽ	രേഷ്മ ഇ.എസ്.	0488-5274225	9496046030	kattakampal.gp@gmail.com
11.	പോർക്കുളം	അഡ്വ.കെ. രാമകൃഷ്ണൻ	0488-5222668	9496046032	porkulamgpt@gmail.com
12.	കടങ്ങോട്	മീന സാജൻ	0488-5262242	9496046038	kdgdgp@gmail.com
13.	വേലൂർ	ടി.ആർ. ഷോബി	0488-5285431	9496046049	velurgptsr@gmail.com

വടക്കാഞ്ചേരി ബ്ലോക്ക്

14.	ദേശമംഗലം	ജയരാജ്	0488-4277338	9496046034	desamangalam.panchayat@gmail.com
15.	എരുമപ്പെട്ടി	എസ്. ബസന്ത് ലാൽ	0488-5262227	9496046036	erumapetygp@gmail.com
16.	മുള്ളൂർക്കര	ഗിരിജ മേലേടത്ത്	0488-4272526	9496046042	mullurkkaragp@gmail.com
17.	തെക്കുംകര	ടി.വി. സുനിൽകുമാർ	0488-4265268	9496046044	thekkumkarapanchayat@gmail.com
18.	വരവൂർ	സുനിത പി.പി.	0488-4277336	9496046046	varavoorpanchayat@gmail.com

പഴയന്നൂർ ബ്ലോക്ക്

19.	ചേലക്കര	എം.കെ. പത്മജ	0488-4252037	9496046052	chelakkaragp@gmail.com
20.	വള്ളത്തോൾ നഗർ	ഷെയ്ക്ക് അബ്ദുൾ കാദർ	0488-4262519	9496046054	vallatholgp@gmail.com
21.	കൊണ്ടാഴി	കെ. ശശീധരൻ	0488-4286230	9496046056	kondazhi@gmail.com
22.	പാഞ്ഞാൾ	വി. തങ്കമ്മ	0488-4274957	9496046058	panjalgptsr@gmail.com
23.	പഴയന്നൂർ	പി.കെ. മുരളീധരൻ	0488-4225031	9496046060	pazhayannurgp@gmail.com
24.	തിരുവില്വാമല	സ്മിത സുകുമാരൻ	0488-4282023	9496046062	thiruvilwamalagp@gmail.com

ഒല്ലൂക്കര ബ്ലോക്ക്

25.	മാടക്കത്തറ	ഇന്ദിര മോഹനൻ	0487-2695537	9496046066	madakkathara@gmail.com
26.	നടത്തറ	ശ്രീവിദ്യ രാജേഷ്	0487-2316284	9496046068	nadathara.gp@gmail.com
27.	പാണഞ്ചേരി	രവീന്ദ്രൻ പി.പി.	0487-2282057	9496046070	panancherygramapanchayat@gmail.com
28.	പുത്തൂർ	മിനി ഉണ്ണികൃഷ്ണൻ	0487-2352443	9496046072	puthurgp@gmail.com

പുഴയ്ക്കൽ ബ്ലോക്ക്

29.	കോലഴി	ലക്ഷമി വിശ്വംഭരൻ	0487-2200271	9496046064	kolazhypanchayat@gmail.com
30.	അടാട്ട്	സിമി അജിത് കുമാർ	0487-2307302	9496046074	adatgp@gmail.com
31.	അവണൂർ	തങ്കമണി ശങ്കുണ്ണി	0487-2200225	9496046078	avanurgp@gmail.com
32.	കൈപ്പറമ്പ്	കെ.കെ. ഉഷാദേവി	0487-2211221	9496046080	scrtykgp@gmail.com
33.	മുളംകുന്നത്തുകാവ്	ദേവസ്സി (കെ.ജെ ബൈജു)	0487-2200231	9496046082	mgkavu13@gmail.com
34.	തോളൂർ	കെ.ജി. പോൾസൺ	0487-2285664	9496046084	tholurgp@gmail.com

മുല്ലശ്ശേരി ബ്ലോക്ക്

35.	എളവള്ളി	ജിയോഫോക്സ്	0487-2642260	9496046086	elavallygpt@gmail.com
36.	മുല്ലശ്ശേരി	ശ്രീദേവി ജയരാജൻ	0487-2262339	9496046088	mullasserygramapanchayath@gmail.com
37.	പാവറട്ടി	സിന്ധു അനിൽ കുമാർ	0487-2642468	9496046090	pavarattygp08@gmail.com
38.	വെങ്കിടങ്ങ്	ചാന്ദിനി വേണു	0487-2260349	9496046092	venkitangugp@gmail.com

തളിക്കുളം ബ്ലോക്ക്

39.	ഏങ്ങണ്ടിയൂർ	സുശീല സോമൻ	0480-2290274	9496046094	engandiyurgp@gmail.com

40.	വാടാനപ്പിള്ളി	ശാന്തി ഭാസി	0487-2600257	9496046096	vatanappallytcr@gmail.com
41.	തളിക്കുളം	സജിത പി.ഐ.	0487-2391503	9496046098	talikulamgp@gmail.com
42.	നാട്ടിക	എം.ആർ. ദിനേശൻ	0487-2391245	9496046100	nattikapanchayat@gmail.com
43.	വലപ്പാട്	ഷിനിത വി.ഡി.	0487-2391226	9496046102	valapadgptcr@gmail.com

അന്തിക്കാട് ബ്ലോക്ക്

44.	അരിമ്പൂർ	സ്മിത അജയകുമാർ	0487-2311263	9496046076	arimpurgpt@gmail.com
45.	അന്തിക്കാട്	ജ്യോതി രാമൻ	0487-2630219	9496046104	anthikadgramapanchayath@gmail.com
46.	താന്ന്യം	രതി അനിൽകുമാർ	0487-2391214	9496046106	thanniyamgp@gmail.com
47.	ചാഴൂർ	കെ.വി. ഇന്ദുലാൽ	0487-2271294	9496046108	chazhurgp@gmail.com
48.	മണലൂർ	പി.ടി. ജോൺസൺ	0487-2630378	9496046110	manalurgp@gmail.com

ചേർപ്പ് ബ്ലോക്ക്

49.	അവിണിശ്ശേരി	ഹരി സി. നരേന്ദ്രൻ	0487-2352781	9496046112	avinisserygp@gmail.com
50.	ചേർപ്പ്	സുജിഷ കള്ളിയത്ത്	0487-2342245	9496046114	cherpugp@gmail.com
51.	പാറളം	മിനി കെ.യു.	0487-2278304	9496046116	paralamgp@gmail.com
52.	വല്ലച്ചിറ	മനോജ് എൻ.	0487-2342368	9496046118	vallachiragp@gmail.com

കൊടകര ബ്ലോക്ക്

53.	അളഗപ്പനഗർ	ടി.എൽ. പ്രിൻസൺ	0480-2751372	9496046120	alagappanagargp@gmail.com
54.	കൊടകര	അമ്പിളി സോമൻ	0480-2720230	9496046122	kodakaragp@gmail.com
55.	മറ്റത്തൂർ	അശ്വതി	0480-2740534	9496046124	secymattathur@gmail.com
56.	നെൻമണിക്കര	ടി.എസ്. ബൈജു	09446519128	9496046126	nenmanikkaragp@gmail.com
57.	പുതുക്കാട്	കെ.എം. ബാബുരാജ്	0480-2751362	9496046128	pudukadgramapanchayat@gmail.com
58.	തൃക്കൂർ	മോഹനൻ തൊഴക്കാട്ട്	0480-2751262	9496046130	thrikkurgp@gmail.com
59.	വരന്തരപ്പിള്ളി	അജിത സുധാകരൻ	0480-2760121	9496046132	varandarappillygp@gmail.com

ഇരിങ്ങാലക്കുട ബ്ലോക്ക്

60.	കാറളം	സീമ കെ.നായർ എം.	0480-2885421	9496046134	karalamgp@gmail.com
61.	കാട്ടൂർ	ഷീജ പവിത്രൻ	0480-2877383	9496046136	kattoorgp@gmail.com
62.	മുരിയാട്	ജോസ് ജെ. ചിറ്റിലപ്പിള്ളി	0480-2881154	9496046138	muriyadgp@gmail.com
63.	പറപ്പൂക്കര	ഇ.കെ. അനൂപ്	0480-2751272	9496046140	parappukkaragp@gmail.com

വെള്ളാങ്കല്ലൂർ ബ്ലോക്ക്

64.	പടിയൂർ	ലത സഹദേവൻ	0480-2845279	9496046142	padiyoorgp@gmail.com
65.	പൂമംഗലം	കെ.എസ്. തമ്പി	0480-2860210	9496046144	poomangalamgpt@gmail.com
66.	പുത്തൻചിറ	റോമി ബേബി	0480-2890208	9496046146	puthenchiragp@gmail.com
67.	വെള്ളാങ്കല്ലൂർ	എം.എം. മുകേഷ്	0480-2860254	9496046148	vellangallurgpt@gmail.com
68.	വേളൂക്കര	ധനീഷ് കെ.എസ്	0480-2860248	9496046150	velukkaragpt@gmail.com

മതിലകം ബ്ലോക്ക്

69.	എടത്തിരുത്തി	ടി.കെ. ചന്ദ്രബാബു	0480-2877259	9496046152	edathiruthygp@gmail.com
70.	കൈപ്പമംഗലം	ശോഭന രവി	0480-2844274	9496046154	kaipamangalamgp@gmail.com
71.	മതിലകം	സീനത്ത് ബഷീർ	0480-2850342	9496046156	mathilakamgramapanchayat @gmail.com
72.	പെരിഞ്ഞനം	വിനിത മോഹൻദാസ്	0480-2844258	9496046158	gpperinjanam@gmail.com
73.	ശ്രീനാരായണപുരം	എം.എസ്. മോഹനൻ	0480-2850252	9496046160	gpsreenarayanapuram@gmail.com

74.	എടവിലങ്ങ്	ബിന്ദു രാധാകൃഷ്ണൻ	0480-2802303	9496046162	edavilangugp@gmail.com
75.	ഏറിയാട്	കെ.പി. രാജൻ	0480-2819267	9496046164	eryd08gp@gmail.com

മാള ബ്ലോക്ക്

76.	ആളൂർ	കെ.ആർ. ജോജോ	0480-2720242	9496046166	aloorgramapanchayat@gmail.com
77.	അന്നമനട	പി.വി. വിനോദ്	0480-2770024	9496046168	annamanadagramapanchayat@gmail com
78.	കുഴൂർ	പോൾ (സാജൻ കൊടിയൻ)	0480-2779751	9496046170	kuzhurgp@gmail.com
79.	മാള	സിന്ധു അശോക്	0480-2890346	9496046172	malagramapanchayat@gmail.com
80.	പൊയ്യ	ഡെയ്സി തോമസ്	0480-2890263	9496046174	poyyagp@gmail.com

ചാലക്കുടി ബ്ലോക്ക്

81.	കാടുകുറ്റി	പ്രിൻസി ഫ്രാൻസിസ്	0480-2719628	9496046176	kadukuttygp@gmail.com
82.	കോടശ്ശേരി	ഡെന്നി വർഗ്ഗീസ്	0480-2740538	9496046178	kodasserypanchayat@gmail.com
83.	കൊരട്ടി	പി.സി. ബിജു	0480-2732054	9496046180	korattygpkoratty@gmail.com
84.	മേലൂർ	എം.എസ്. സുനിത	0480-2739236	9496046182	meloorgp@gmail.com
85.	പരിയാരം	മായ എൻ.എസ്.	0480-2746025	9496046184	pariyaramgpttcr@gmail.com
86.	അതിരപ്പിള്ളി	കെ.കെ. റിജേഷ്	0480-2769059	9496046186	athirappillygramapanchayat@gmail.com

പാലക്കാട് ജില്ല

തൃത്താല ബ്ലോക്ക്

1.	ആനക്കര	കെ. മുഹമ്മദ്	04662-254240	9496047102	ddpanakkarapkd@gmail.com
2.	ചാലിശ്ശേരി	എ.വി. സന്ധ്യ	0466-2256241	9496047104	ddpchalisseripkd@gmail.com
3.	കപ്പൂർ	ഷറഫുദ്ദീൻ	04662-276067	9496047106	ddpkappurpkd@gmail.com
4.	നാഗലശ്ശേരി	വി.വി. ബാലചന്ദ്രൻ	04662-370080	9496047108	ddpnagalasserypkd@gmail.com
5.	പട്ടിത്തറ	പി. ബാലൻ	04662-373029	9496047110	ddppattitharapkd1@gmail.com
6.	തിരുമിറ്റക്കോട്	സുഹറ ടി.	04662-258233	9495485995	ddpthirumittakodepkd@gmail.com
7.	തൃത്താല	പി.കെ. ജയ	04662-272030	9496047114	ddptrithalapkd@gmail.com

പട്ടാമ്പി ബ്ലോക്ക്

8.	കൊപ്പം	ടി. ഉണ്ണികൃഷ്ണൻ	04662-262225	9496047116	ddpkoppampkd@gmail.com
9.	കുലുക്കല്ലൂർ	വി. രമണി	04662-216790	9496047118	ddpkulukallorpkd@gmail.com
10.	മുതുതല	എ. ആനന്ദവല്ലി	04662-217256	9496047120	ddpmuthuthalapkd@gmail.com
11.	ഓങ്ങല്ലൂർ	രതി ഗോപാലകൃഷ്ണൻ	04662-233242	9496047124	ddpongallurpkd@gmail.com
12.	പരുതൂർ	എ.പി.എം.സക്കറിയ	0466-2238225	9496047128	ddpparuthurpkd@gmail.com
13.	തിരുവേഗപ്പുറ	എം.ടി. മുഹമ്മദലി	04662-218247	9496047130	ddpthiruvegappurapkd@gmail.com
14.	വിളയൂർ	ബേബി ഗിരിജ എം.കെ.	04662-262260	9496047134	ddpvilayoorpkd@gmail.com

ഒറ്റപ്പാലം ബ്ലോക്ക്

15.	നെല്ലായ	അജേഷ് കെ.	04662-287241	9496047122	nellayapkd52@gmail.com
16.	വല്ലപ്പുഴ	അബ്ദുൽ ലത്തീഫ്	04662-235222	9496047132	ddpvallapuzhapkd@gmail.com
17.	അമ്പലപ്പാറ	പി. വിജയലക്ഷ്മി ടീച്ചർ	04662-240240	9496047136	gp821ambpkd@gmail.com
18.	അനങ്ങനടി	ചന്ദ്രൻ പി.	04662-243225	9496047138	ddpananganadipkd@gmail.com
19.	ചളവറ	ഇ. ചന്ദ്രബാബു	04662-289387	9496047140	ddpchalavarapkd@gmail.com
20.	ലക്കിടി-പേരൂർ	സുരേഷ് കെ.	0466-2230047	9496047142	ddplekkidiperroorpkd@gmail.com
21.	വാണിയംകുളം	കെ. ഗംഗാധരൻ	0466-2227127	9496047144	ddpvaniyankulampkd@gmail.com
22.	തൃക്കടീരി	ലതിക എ.പി.	0466-2380042	9496047156	ddpthrikkadeeripkd@gmail.com

ശ്രീകൃഷ്ണപുരം ബ്ലോക്ക്

23.	കടമ്പഴിപ്പുറം	ശാസ്തകുമാർ	04662-267227	9496047148	ddpkadampazhypurampkd@gmail.com
24.	കരിമ്പുഴ	ഉമ്മർ കുന്നത്ത്	04662-261227	9496047150	ddpkarimpuzhapkd@gmail.com
25.	പൂക്കോട്ടുകാവ്	പി.ജയശ്രീ.	04662-240230	9496047152	ddppookkottukavupkd@gmail.com
26.	ശ്രീകൃഷ്ണപുരം	രാജിക സി.	04662-261222	9496047154	ddpsreekrishnapurampkd@gmail.com
27.	വെള്ളിനേഴി	ജയലക്ഷ്മി കെ.	04662-285379	9496047158	ddpvellinezhipkd@gmail.com
28.	കാരാക്കുറുശ്ശി	പ്രേമലത എ.	04924-249238	9496047162	ddpkarakurissipkd@gmail.com

മണ്ണാർക്കാട് ബ്ലോക്ക്

29.	അലനല്ലൂർ	മുള്ളത്ത് ലത	04924-262235	9496047160	ddpalanallurpkd@gmail.com
30.	കരിമ്പ	പി.എസ്. രാമചന്ദ്രൻ മാസ്റ്റർ	04924-246236	9496047164	ddpkarimbapkd@gmail.com
31.	കോട്ടോപ്പാടം	അക്കര ജസീന അബ്ദുൾ ജലീൽ	04924-262223	9496047166	ddpkottopadampkd@gmail.com
32.	കുമരംപുത്തൂർ	ലക്ഷ്മിക്കുട്ടി കെ.കെ.	0492-4230157	9496047168	ddpkumaramputhoorpkd@gmail.com
33.	കാഞ്ഞിരപ്പുഴ	സതി	04924-238265	9496047170	ddpkanjirapuzhapkd@gmail.com
34.	തച്ചനാട്ടുകര	കെ.പി. മുഹമ്മദ് സലീം	04924-236236	9496047174	ddpthachanattukarapkd@gmail.com
35.	തച്ചമ്പാറ	ഒ.നാരായണൻകുട്ടി	04924-243259	9496047176	ddpthachamparapkd@gmail.com
36.	തെങ്കര	എ. ഷൗക്കത്തലി	04924-226810	9496047178	ddpthenkarapkd@gmail.com

അട്ടപ്പാടി ബ്ലോക്ക്

37.	അഗളി	അംബിക ലക്ഷ്മണൻ	04924-254231	9496047180	ddpagalipkd@gmail.com
38.	പുതുർ	ജ്യോതി അനിൽകുമാർ	04924-254248	9496047182	ddppudurpkd@gmail.com
39.	ഷോളയൂർ	രാമമൂർത്തി പി.	04924-254381	9496047184	ddpsholayurpkd@gmail.com

പാലക്കാട് ബ്ലോക്ക്

40.	കേരളശ്ശേരി	ഷീബ കെ	0491-2840254	9496047188	ddpkeralasseripkd@gmail.com
41.	കോങ്ങാട്	ടി. അജിത്ത്	04912-845247	9496047190	ddpkongadupkd@gmail.com
42.	മങ്കര	ഗോകുൽദാസ് എം.എൻ.	04912-872320	9496047192	ddpmankarapkd@gmail.com
43.	മണ്ണൂർ	അനിത എസ്.	04912-872262	9496047194	ddpmannorpkd@gmail.com
44.	മുണ്ടൂർ	സജിത എം.വി.	04912-832238	9496047196	ddpmundoorpkd@gmail.com
45.	പറളി	കെ.ടി. സുരേഷ്കുമാർ	04912-856231	9496047198	ddpparalipkd@gmail.com
46.	പിരായിരി	സി. സുമതി	04912-508180	9496047200	ddppirayiripkd@gmail.com

കുഴൽമന്ദം ബ്ലോക്ക്

47.	കോട്ടായി	എ.സതീഷ്	04922-285244	9496047202	ddpkottayipkd@gmail.com
48.	കുത്തന്നൂർ	പി.ടി. സഹദേവൻ	04922-287222	9496047204	ddpkuthanoorpkd@gmail.com
49.	കുഴൽമന്ദം	മിനി നാരായണൻ	04922-272034	9496047206	ddpkuzhalmannampkd@gmail.com
50.	മാത്തൂർ	പ്രവിത പി.	04922-214044	9496047208	ddpmathoorpkd@gmail.com
51.	പെരുങ്ങോട്ടുകുറുശ്ശി	രാധാമുരളി	04922-216233	9496047210	ddpperungottukurissipkd@gmail.com
52.	തേങ്കുറുശ്ശി	ഭാർഗ്ഗവൻ ആർ.	04922-293222	9496047212	ddpthenkurissipkd@gmail.com
53.	കണ്ണാടി	ലത എം.	04922-272046	9496047214	ddpkannadipkd@gmail.com

ചിറ്റൂർ ബ്ലോക്ക്

54.	എലപ്പുള്ളി	രേവതി ബാബു .കെ	04912-583230	9496047276	ddpelappullypkd@gmail.com
55.	പൊൽപ്പുള്ളി	പി. ബാലഗംഗാധരൻ	04923-222254	9496047278	ddppolpullypkd@gmail.com
56.	എരുത്തേമ്പതി	പ്രിയദർശിനി എസ്.	04923-236228	9496047216	ddperuthenpathipkd@gmail.com
57.	കൊഴിഞ്ഞാമ്പാറ	എം. സതീഷ്	04923-272272	9496047218	ddpkozhinjamparapkd@gmail.com
58.	നല്ലേപ്പിള്ളി	അനിഷ എസ്.	04923-282313	9496047220	ddpnallepillypkd@gmail.com

59.	പെരുമാട്ടി	റിഷ പ്രേംകുമാർ	04923-232226	9496047224	ddpperumattypkd@gmail.com
60.	വടകരപ്പതി	ജോസി ബ്രിട്ടോ	04923-235222	9496047226	ddpvadakarappathipkd@gmail.com

കൊല്ലങ്കോട് ബ്ലോക്ക്

61.	പട്ടഞ്ചേരി	പി.എസ്. ശിവദാസൻ	04923-232244	9496047222	ddppattancherypkd@gmail.com
62.	കൊല്ലങ്കോട്	കെ. സത്യപാൽ	04923-262324	9496047228	ddppkdkollengode@gmail.com
63.	കൊടുവായൂർ	വി. പ്രേമ	04923-252257	9496047230	ddpkoduvayurpkd@gmail.com
64.	മുതലമട	ബേബിസുധ കെ.	04923-275224	9496047232	ddpmuthalamadapkd@gmail.com
65.	പുതുനഗരം	സുധീറ ഇസ്മയിൽ	04923-252406	9496047234	ddpputhunagarampdk@gmail.com
66.	വടവന്നൂർ	സക്കീർ ഹുസൈൻ കെ.എസ്.	04923-215354	9496047236	ddpvadavanoorpkd@gmail.com
67.	പെരുവെമ്പ്	എസ്. ഹംസത്ത്	04923-252324	9496047282	ddpperuvembapkd@gmail.com

നെന്മാറ ബ്ലോക്ക്

68.	അയിലൂർ	വിഘ്നേഷ് എസ്.	04923-244274	9496047238	ddpayiloorpkd@gmail.com
69.	മേലാർകോട്	വത്സല ടി.	04922-243331	9496047240	ddpmelarkodepkd@gmail.com
70.	നെല്ലിയാമ്പതി	പ്രിൻസ് ജോസഫ്	04923-246221	9496047242	ddpnelliyampathypkd@gmail.com
71.	എലവഞ്ചേരി	കെ.മണികണ്ഠൻ	04923-266410	9496047244	ddpelavancheripkd@gmail.com
72.	നെന്മാറ	പ്രബിത ജയൻ	04923-244254	9496047246	ddpnemmarapkd@gmail.com
73.	പല്ലശ്ശേന	സായ് രാധ	04923-268369	9496047248	ddppallassanapkd@gmail.com
74.	വണ്ടാഴി	കെ.എൽ. രമേഷ്	04922-260021	9496047262	ddpvandazhipkd@gmail.com

ആലത്തൂർ ബ്ലോക്ക്

75.	ആലത്തൂർ	ഷൈനി എ.	04922-222398	9496047250	ddpalathurpkd@gmail.com
76.	എരിമയൂർ	പ്രേമകുമാർ (ബാബു)	04922-210376	9496047252	ddperimayoorpkd@gmail.com
77.	കാവശ്ശേരി	രമേഷ് കുമാർ സി.	04922-222392	9496047254	ddpkavasseripkd@gmail.com
78.	കിഴക്കഞ്ചേരി	കവിത മാധവൻ	04922-255002	9496047256	ddpkizhakkencheripkd @gmail.com
79.	പുതുക്കോട്	ഐ. ഹസീന ടീച്ചർ	04922-266227	9496047258	ddpputhucodepkd@gmail.com
80.	തരൂർ	രമണി ഇ.	04922-232231	9496047260	ddptharoorpkd@gmail.com
81.	വടക്കഞ്ചേരി	ലിസി സുരേഷ്	04922-255008	9496047264	ddpvadakkencheripkd@gmail.com,
82.	കണ്ണമ്പ്ര	സുമതി ടീച്ചർ	04922-266223	9496047266	ddpkannambra@gmail.com

മലമ്പുഴ ബ്ലോക്ക്

83.	മലമ്പുഴ	രാധിക മാധവൻ	0491-2815148	9496047268	ddpmalampuzhapkd@gmail.com
84.	അകത്തേത്തറ	സുനിത അനന്തകൃഷ്ണൻ	04912-555171	9496047270	ddpakathetharapkd@gmail.com
85.	പുതുപ്പരിയാരം	ബിന്ദു പി.ആർ.	04912-555139	9496047272	ddpputhuppariyarampkd@gmail.com
86.	മരുത റോഡ്	പി. ഉണ്ണികൃഷ്ണൻ	0491-2534003	9496047274	ddpmarutharoadpkd@gmail.com
87.	പുതുശ്ശേരി	പ്രസീദ എൻ.	04912-566339	9496047280	ddppudusserypkd@gmail.com
88.	കൊടുമ്പ്	ധനരാജ് ആർ.	04912-574135	9496047186	ddpkodumbupkd@gmail.com

മലപ്പുറം ജില്ല

നിലമ്പൂർ ബ്ലോക്ക്

1.	ചാലിയാർ	മനോഹരൻ പി.	04931-206536	9496047784	chaliyargp@gmail.com
2.	ചുങ്കത്തറ	അഡ്വ.കെ.ആർ. അനിൽകുമാർ	04792-379536	9496043722	chunakkaragp@gmail.com
3.	മൂത്തേടം	പി. ഉസ്മാൻ	04931-275568	9496047790	moothedamgp@gmail.com

4.	വഴിക്കടവ്	തങ്കമ്മ നെടുമ്പടി	04931-275248	9496047792	mpmvazhikkadavugp@gmail.com
5.	എടക്കര	ഒ.ടി. ജയിംസ്	04931-275229	9496047794	mpmedakkaragp@gmail.com
6.	പോത്തുകല്ല്	വിദ്യ രാജൻ	04931-240442	9496047798	mpmpothukallugp@gmail.com

കൊണ്ടോട്ടി ബ്ലോക്ക്

7.	ചേലേമ്പ്ര	എ.പി. ജമീല ടീച്ചർ	0483-2891104	9496047802	chelembrapanchayath@gmail.com
8.	ചെറുകാവ്	അബ്ദുള്ളകോയ പള്ളിക്കര	0483-2791052	9496047804	mpmcherukavugp@gmail.com
9.	പള്ളിക്കൽ	ചെമ്പാൻ മുഹമ്മദാലി	0483-2790114	9496047808	pallikkalgp123@gmail.com
10.	വാഴയൂർ	ടി.പി. വാസുദേവൻമാസ്റ്റർ	0483-2830097	9496047810	vazhayoorgp@gmail.com
11.	വാഴക്കാട്	മലയിൽഅബ്ദുറഹിമാൻ മാസ്റ്റർ	0483-2725232	9496047812	mpmvazhakkadgp@gmail.com
12.	പുളിക്കൽ	കെ.കെ. മുഹമ്മദ്മാസ്റ്റർ	0483-2790059	9496047814	pulikkalgp@gmail.com
13.	മുതുവല്ലൂർ	പി.കെ. ബാബുരാജ്	0483-2754817	9496047848	mpmmuthuvalloorgp@gmail.com

വണ്ടൂർ ബ്ലോക്ക്

14.	മമ്പാട്	സി. ശ്രീനിവാസൻ	04931-200260	9496047818	mampadgp@gmail.com
15.	പാണ്ടിക്കാട്	റാബിയത്ത് ടി.കെ.	0483-2783221	9496047822	pandikkadgp@gmail.com
16.	പോരൂർ	എൻ. മുഹമ്മദ് ബഷീർ	04931-247071	9496047826	porurgp@gmail.com
17.	തൃക്കലങ്ങോട്	എൻ.പി.ഷാഹിത മുഹമ്മദ്	0483-2840292	9496047828	mpmtrikkalangodegp@gmail.com
18.	തിരുവാലി	കെ. രാമൻകുട്ടി	0483-2721148	9496047830	thiruvalipanchayat@gmail.com
19.	വണ്ടൂർ	പി. റുബീന ടീച്ചർ	04931-247033	9496047834	wandoorgp@gmail.com

അരീക്കോട് ബ്ലോക്ക്

20.	ഊർങ്ങാട്ടിരി	ജിഷ സി.	0483-2850249	9496047836	mpmurangattirigp@gmail.com
21.	കാവനൂർ	ഉസ്മാൻ പി. വി.	0483-2862531	9496047838	mpmkavanurgp@gmail.com
22.	കീഴുപറമ്പ്	സഫിയ എം.സി.	0483-2858296	9496047840	seckzp@gmail.com
23.	പുൽപ്പറ്റ	പി.സി. അബ്ദുറഹിമാൻ	0483-2820117	9496047842	pulpattagramapanchayat@gmail.com
24.	ചീക്കോട്	എളങ്കയിൽ മുംതാസ്	0483-2725235	9496047844	cheacodegp@gmail.com
25.	അരീക്കോട്	അബ്ദുള്ള (അബ്ദുഹാജി ടി.കെ.ടി.)	0483-2850221	9496047846	mpmareacodegp@gamil.com
26.	കുഴിമണ്ണ	ആതിര സുധീവ് കെ.	0483-2756187	9496047850	mpmkuzhimannagp@gmail.com
27.	എടവണ്ണ	അഭിലാഷ് ടി.	0483-2700243	9496047824	edavannagp@gmail.com

മലപ്പുറം ബ്ലോക്ക്

28.	കോഡൂർ	റാബിയ ചോലക്കൽ	0483-2868756	9496047890	koduronline@gmail.com
29.	ആനക്കയം	ചന്ദ്രൻ അടോട്ട്	0483-2848622	9496047852	mpmanakkayamgp@gmail.com
30.	മൊറയൂർ	സുനീറ പി.	0483-2772038	9496047854	mpmmorayurgp@gmail.com
31.	പൊന്മള	ജസീന മജീദ്	0483-2705192	9496047858	mpmponmalagp@gmail.com
32.	പൂക്കോട്ടൂർ	മുഹമ്മദ് ഇസ്മായിൽ കെ.	0483-2772051	9496047860	pookotturpanchayat@gmail.com
33.	ഒതുക്കങ്ങൽ	മൂസ കടമ്പോട്ട്	0483-2839247	9496047910	mpmothukkungalgp@gmail.com

കാളികാവ് ബ്ലോക്ക്

34.	അമരമ്പലം	ഹുസൈൻ ഇല്ലിക്കൽ	04931-260222	9496047782	secyagp@gmail.com
35.	കരുളായി	ജയശ്രീ അഞ്ചേരിയൻ	04931-270249	9496047788	karulaigp@gmail.com
36.	കാളികാവ്	ഗോപി താളിക്കുഴിയിൽ	04931-257242	9496047796	kalikavugp@gmail.com
37.	ചോക്കാട്	ഷൗക്കത്തലി	04931-260360	9496047800	mpmchokkadgp@gmail.com
38.	കരുവാരക്കുണ്ട്	പൊന്നമ്മ ടീച്ചർ	04931-280228	9496047820	karuvarakundugp@gmail.com
39.	തുവ്വൂർ	സുബൈദ ടീച്ചർ	04931-284128	9496047832	tvrpanchayat@gmail.com
40.	എടപ്പറ്റ	സഫിയ വലിയാട്ടിൽ	04933-278279	9496047864	edappattagp@gmail.com

പെരിന്തൽമണ്ണ ബ്ലോക്ക്

41.	ആലിപ്പറമ്പ്	നൗഷാദലി സി.ടി.	04933-205223	9496047862	mpmaliparambagp@gmail.com
42.	ഏലംകുളം	സി. സുകുമാരൻ	04933-230313	9496047866	mpmelamkulamgp@gmail.com
43.	മേലാറ്റൂർ	മുഹമ്മദ് ഇഖ്ബാൽ	04933-278265	9496047868	mpmmelatturgp@gmail.com
44.	കീഴാറ്റൂർ	ജമീല ചാലിയത്തൊടി	04933-271413	9496047870	keezhatturpanchayat@gmail.com
45.	താഴെക്കോട്	സോഫിയ കെ.പി.	04933-251239	9496047872	thazhekodegramapanchayat@gmail.com
46.	വെട്ടത്തൂർ	സി.എം. മുസ്തഫ	04933-245128	9496047874	mpmvettathurgp@gmail.com
47.	പുലാമന്തോൾ	സൗമ്യ പി.	04933-267468	9496047882	mpmpulamantholegp@gmail.com
48.	അങ്ങാടിപ്പുറം	സഈദ ടീച്ചർ	04933-253263	9496047892	angadipuramgpt@gmail.com

മങ്കട ബ്ലോക്ക്

49.	കുറുവ	നസീറ മോൾ	04933-242215	9496047876	kuruva001@gmail.com
50.	മങ്കട	അഡ്വ.കെ. അസ്ഗർ അലി	04933-239231	9496047878	mankadagp@gmail.com
51.	മക്കരപ്പറമ്പ്	സുഹറാബി കാവുങ്ങൽ	04933-282031	9496047880	mlpmmkpbagp@gmail.com
52.	മൂർക്കനാട്	രശ്മി പി.പി.	04933-203236	9496047884	mkdpanchayath@gmail.com
53.	കൂട്ടിലങ്ങാടി	എൻ കെ ഹുസൈൻ	04933-240014	9496047886	secretarykoottilangadigp@gmail.com
54.	പുഴക്കാട്ടിരി	ഉമ്മുകുൽസു ചക്കച്ചൻ	04933-254232	9496047888	mpmpuzhakkattirigp@gmail.com

കുറ്റിപ്പുറം ബ്ലോക്ക്

55.	ആതവനാട്	സിനോബിയ ടി.പി.	0494-2615615	9496047894	mpmathavanadgp@gmail.com
56.	എടയൂർ	ഹസീന ഇബ്രാഹിം	0494-2644354	9496047896	mpmedayurgp@gmail.com
57.	ഇരിമ്പിളിയം	കെ. മൊയ്തീൻ കുട്ടി (മാനുപ്പ മാസ്റ്റർ)	0494-2620390	9496047898	irimbiliyamgp@gmail.com
58.	മാറാക്കര	ടി.പി. സജ്ന ടീച്ചർ	0494-2615645	9496047900	mpmmarakkaragp@gmail.com
59.	കുറ്റിപ്പുറം	റംല കെ.	0494-2608329	9496047902	mpmkuttippuramgp@gmail.com
60.	കല്പകഞ്ചേരി	കെ.പി. വഹീദ	0494-2547026	9496047938	kalpakancherygp@gmail.com

വേങ്ങര ബ്ലോക്ക്

61.	എ.ആർ. നഗർ	ലിയാകത്ത് അലി കെ.	0494-2490358	9496047906	arnagargp@gmail.com
62.	എടരിക്കോട്	....	0483-2642390	9496047908	mpmedarikodegp@gmail.com
63.	പറപ്പൂർ	സലീമ ടീച്ചർ	0483-2742290	9496047912	mpmparappurgp@gmail.com
64.	തെന്നല	സലീന	0494-2495235	9496047914	mpmthennalapanchayath@gmail.com
65.	വേങ്ങര	ഹസീന ഫസൽ കെ.പി.	0494-2450226	9496047916	mpmvengaragp@gmail.com
66.	കണ്ണമംഗലം	ഹംസ ഉത്തംമാവുങ്ങൽ	0494-2492000	9496047918	mpmkannamangalamgp@gmail.com
67.	ഊരകം	സയ്യിദ് അബ്ദുള്ള മൻസൂർ തങ്ങൾ	0494-2450243	9496047856	mpmurakamgp@gmail.com

തിരൂരങ്ങാടി ബ്ലോക്ക്

68.	തേഞ്ഞിപ്പലം	വിജിത്ത് ടി.	0494-2400226	9496047922	thenhipalamgp@gmail.com
69.	വള്ളിക്കുന്ന്	ഷൈലജ ടീച്ചർ	0494-2470262	9496047926	mpmvallikkunnugp@gmail.com
70.	മൂന്നിയൂർ	എൻ.എം. സുഹറാബി	0494-2478255	9496047928	mpmmoonniyurgp@gmail.com
71.	നന്നമ്പ്ര	റഹിയാനത്ത്	0494-2480359	9496047930	nannambragp@gmail.com
72.	പെരുവള്ളൂർ	അബ്ദുൽ കലാം മാസ്റ്റർകുരുണിയൻ	0494-2434487	9496047932	mpmperuvallurgp@gmail.com

താനൂർ ബ്ലോക്ക്

73.	പെരുമണ്ണക്ലാരി	ലിബാസ് മൊയ്തീൻ	0494-2495900	9496047934	klarigp@gmail.com

74.	ചെറിയമുണ്ടം	ഷംസിയ സുബൈർ	0494-2586426	9496047936	cheriyamundamgp@gmail.com
75.	ഒഴൂർ	കൊടിയേങ്ങൽയൂസഫ്	0494-2582276	9496047940	ozhurgpmlpm@gmail.com
76.	താനാളൂർ	മല്ലിക. കെ.എം.	0494-2582278	9496047942	mpmtanalurgp@gmail.com
77.	വളവന്നൂർ	പി.സി. നജ്മത്ത്	0494-2547024	9496047944	valavannurgp@gmail.com
78.	പൊൻമുണ്ടം	കുണ്ടിൽ ഹാജറ	0494-2586253	9496047948	ponmundomgp@gmail.com
79.	നിറമരുതൂർ	ഇസ്മായിൽ	0494-2427047	9495095385	niramaruthurgp@gmail.com

തിരൂർ ബ്ലോക്ക്

80.	പുറത്തൂർ	സി.ഒ. ശ്രീനിവാസൻ	0494-2563493	9496047952	purathurgp@gmail.com
81.	തലക്കാട്	പി. പുഷ്പ	0494-2422796	9496047954	thalakkadgp@gmail.com
82.	തൃപ്രങ്ങോട്	ശാലിനി വി.	0494-2566190	9496047956	mpmtriprangodegp@gmail.com
83.	വെട്ടം	നൗഷാദ് നെല്ലാഞ്ചേരി	0494-2630281	9496047958	noushadvakad@gmail.com
84.	തിരുന്നാവായ	കൊട്ടാരത്ത് സുഹറാബി	0494-2602042	9496047960	tirunavayagp@gmail.com
85.	മംഗലം	സി.പി. കുഞ്ഞൂട്ടി	0494-2568452	9496047962	mpmmangalamgp@gmail.com

പൊന്നാനി ബ്ലോക്ക്

86.	തവനൂർ	നസീറ സി.പി.	0494-2686249	9496047964	tavanurgramapanchayat@gmail.com
87.	വട്ടംകുളം	അബ്ദുൾ മജീദ്കഴുങ്ങിൽ	0494-2680253	9496047966	secretaryvattamkulam@gmail.com
88.	എടപ്പാൾ	സി.വി. സുബൈദ	0494-2680236	9496047968	edapalpanchayat@gmail.com
89.	കാലടി	അസ്‌ലം കെ.	0494-2687599	9496047970	kaladipanchayatmlpm@gmail.com

പെരുമ്പടപ്പ് ബ്ലോക്ക്

90.	ആലങ്കോട്	ഷഹീർ കെ.വി.	0494-2650452	9496047972	mpmalamcodegp@gmail.com
91.	മാറഞ്ചേരി	സെമീറ എളയേടത്ത്	0494-2670263	9496047974	mpmmarancheri@gmail.com
92.	നന്നമ്മുക്ക്	മിസ്‌രിയ എ.	0494-2650454	9496047976	nmkgp7@gmail.com
93.	പെരുമ്പടപ്പ്	ബിനീഷ മുസ്തഫ	0494-2670224	9496047978	mpmperumpadappagp@gmail.com
94.	വെളിയങ്കോട്	കല്ലാട്ടേൽ ഷംസു	0494-2670258	9496047980	mpmveliyancodegp@gmail.com

കോഴിക്കോട് ജില്ല

വടകര ബ്ലോക്ക്

1.	അഴിയൂർ	ആയിഷ ഉമ്മർ	0496-2500101	9496048102	secretaryagp@gmail.com
2.	ചോറോട്	പി.പി. ചന്ദ്രശേഖരൻ	0496-2512501	9496048104	chorodegp@gmail.com
3.	ഏറാമല	ഷക്കീല ഈങ്ങോളി	0496-2547047	9496048106	eramalagp@gmail.com
4.	ഒഞ്ചിയം	ശ്രീജിത്ത് പി.	0496-2502025	9496048108	secogp@gmail.com

തൂണേരി ബ്ലോക്ക്

5.	ചെക്യാട്	നസീമ കൊട്ടാരത്ത്	0496-2572340	9496048110	chekkiyad.gp.09@gmail.com
6.	എടച്ചേരി	എൻ. പത്മിനി	0496-2547024	9496048112	edacherygramapanchayat@gmail.com
7.	പുറമേരി	അഡ്വ.ജ്യോതിലക്ഷ്മി വി.കെ.	0496-2550259	9496048114	purameri.gp@gmail.com
8.	തൂണേരി	പി. ഷാഹിന	0496-2551075	9496048116	tunerigp.@gmail.com
9.	വളയം	കെ.പി. പ്രദീഷ്	0496-2460191	9496048118	secvalayamgp@gmail.com
10.	വാണിമേൽ	പി. സുരയ്യ ടീച്ചർ	0496-2560190	9496048120	vanimelgp@gmail.com
11.	നാദാപുരം	വി.വി. മുഹമ്മദലി	0496-2550245	9496048124	nadapuramgp@gmail.com

കുന്നുമ്മൽ ബ്ലോക്ക്

12.	കുന്നുമ്മൽ	വി.കെ. റീത്ത	0496-2445049	9496048122	kunnummalgp@gmail.com

13.	കായക്കൊടി	ഷിജിൽ ഒ.പി.	0496-2966627	9496048126	secretarykydgp@gmail.com
14.	കാവിലുംപാറ	പി.ജി. ജോർജ്ജ് മാസ്റ്റർ	0496-2565834	9496048128	kavilumpara@gmail.com
15.	കുറ്റ്യാടി	ഒ.ടി. നഫീസ ടീച്ചർ	0496-2597250	9496048130	secretarykuttiadygp@gmail.com
16.	മരുതോങ്കര	സജിത് കെ.	0496-2666048	9496048132	marutgp @gmail.com
17.	വേളം	നയീമ കളമുള്ളതിൽ	0496-2770109	9496048134	secretaryvelompanchayath@gmail.com
18.	നരിപ്പറ്റ	ബാബു കാട്ടാളി	0496-2445043	9496048136	narippattapanchayath@gmail.com
തോടന്നൂർ ബ്ലോക്ക്					
19.	ആയഞ്ചേരി	മൊയ്തു കാട്ടിൽ	0496-2580265	9496048138	ayancheri.gp@gmail.com
20.	വില്യാപ്പള്ളി	കെ.കെ. ബിജുള	0496-2535163	9496048140	villiappallygp@gmail.com
21.	മണിയൂർ	ടി.കെ. അഷറഫ്	0496-2536221	9496048142	maniyurgramapanchayat@gmail.com
22.	തിരുവള്ളൂർ	സബിത മണക്കുനി	0496-2592027	9496048144	thiruvallurgp@gmail.com
മേലടി ബ്ലോക്ക്					
23.	തുറയൂർ	സി.കെ. ഗിരീഷ്	0496-2470059	9496048146	thurayurgp@gmail.com
24.	കീഴരിയൂർ	കെ.കെ. നിർമ്മല	0496-2676228	9496048148	kzrgpt@gmail.com
25.	തിക്കോടി	ജമീല സമദ്	0496-2602054	9496048150	thikkodigp@gmail.com
26.	മേപ്പയ്യൂർ	കെ.ടി. രാജൻ	0496-2676227	9496048154	meppayurgp@gmail.com
പേരാമ്പ്ര ബ്ലോക്ക്					
27.	ചെറുവണ്ണൂർ	രാധ ഇ.ടി.	0496-2775320	9496048156	secretary.cheruvannurgp@gmail.com
28.	നൊച്ചാട്	പി.എൻ ശാരദ പട്ടേരിക്കണ്ടി	0496-2610269	9496048158	secretarynochadgpkkd@gmail.com
29.	ചങ്ങരോത്ത്	ഉണ്ണി വേങ്ങേരി	0496-2668164	9496048160	seccgp@gmail.com
30.	കായണ്ണ	സി.കെ. ശശി	0496-2659021	9496048162	secretarykgp@gmail.com
31.	കൂത്താളി	ബിന്ദു കെ.കെ.	0496-2610271	9496048164	koothaligp@gmail.com
32.	പേരാമ്പ്ര	വി.കെ. പ്രമോദ്	0496-2610226	9496048166	secretaryperambragp@gmail.com
33.	ചക്കിട്ടപ്പാറ	കെ. സുനിൽ	0496-2662223	9496048168	chakkittaparagp@gmail.com
ബാലുശ്ശേരി ബ്ലോക്ക്					
34.	ബാലുശ്ശേരി	രൂപലേഖ കൊമ്പിലാട്	0496-2642039	9496048170	balusserigp@gmail.com
35.	നടുവണ്ണൂർ	ടി.പി. ദാമോദരൻ	0496-2652247	9496048172	secndr@gmail.com
36.	ഉള്ള്യേരി	സി .അജിത	0496-2652229	9496048176	secretaryulliyerigp@gmail.com
37.	കോട്ടൂർ	സി.എച്ച്. സുരേഷ്	0496-2657251	9496048178	kotturgp@gmail.com
38.	ഉണ്ണികുളം	ഇന്ദിര ഏറാടിയിൽ	0496-2647065	9496048180	unnikulamgp@gmail.com
39.	പനങ്ങാട്	വി.എം. കുട്ടികൃഷ്ണൻ	0496-2642059	9496048182	panangadgp@gmail.com
40.	കൂരാച്ചുണ്ട്	പോളി കാരക്കട	0496-2660246	9496048184	seckdu@gmail.com
പന്തലായനി ബ്ലോക്ക്					
41.	അത്തോളി	ഷീബ രാമചന്ദ്രൻ	0496-2672235	9496048174	secagp@gmail.com
42.	ചേമഞ്ചേരി	സതി കിഴക്കയിൽ	0496-2687041	9496048186	chemancherygp@rediffmail.com
43.	അരിക്കുളം	എ.എം. സുഗതൻ മാസ്റ്റർ	0496-2695327	9496048188	secagpt@gmail.com
44.	മൂടാടി	സി.കെ. ശ്രീകുമാർ	0496-2690200	9496048190	moodadimgp@gmail.com
45.	ചെങ്ങോട്ടുകാവ്	ഷീബ മലയിൽ	0496-2620266	9496048192	chengottukavugp@gmail.com
ചേളന്നൂർ ബ്ലോക്ക്					
46.	കക്കോടി	കെ.പി. ഷീബ	0495-2265711	9496048194	kakkodigp@gmail.com
47.	ചേളന്നൂർ	നൗഷീർ പി.പി.	0495-2260224	9496048196	chelannurgp@gmail.com
48.	കാക്കൂർ	സി.എം. ഷാജി	0495-2260232	9496048198	kakkurgp@gmail.com

49.	നൻമണ്ട	കൃഷ്ണവേണി മാണിക്കോത്ത്	0495-2855049	9496048200	nanmindagp@gmail.com
50.	നരിക്കുനി	സലീം ചെറുവറ്റകുഴിയിൽ	0495-2246215	9496048202	narikkunigp@gmail.com
51.	തലക്കുളത്തൂർ	പ്രമീള.കെ.ടി	0495-2852239	9496048204	thalakkulathurgp@gmail.com

കൊടുവള്ളി ബ്ലോക്ക്

52.	തിരുവമ്പാടി	മേഴ്സി പുളിക്കാട്ടിൽ	0495-2252059	9496048206	thiruvambadygp@gmail.com
53.	കൂടരഞ്ഞി	ജോസ് തോമസ്	0495-2252027	9496048208	koodaranhigp@gmail.com
54.	കിഴക്കോത്ത്	നസ്റി പി.പി.	0495-2210237	9496048210	secretarykizhakkoth@gmail.com
55.	മടവൂർ	രാഘവൻ അടുക്കത്ത്	0495-2246262	9496048212	madavoorgp@gmail.com
56.	പുതുപ്പാടി	അഡ്വ.ആയിഷക്കുട്ടി സുൽത്താൻ	0495-2235229	9496048216	pgpkkd@gmail.com
57.	താമരശ്ശേരി	ജെ.ടി. അബ്ദുറഹിമാൻ	0495-2222252	9496048218	thamarasserygp@gmail.com
58.	ഓമശ്ശേരി	അബ്ദുൾ നാസർ പുളിക്കൽ	0495-2281253	9496048220	omasserygp@gmail.com
59.	കട്ടിപ്പാറ	മുഹമ്മദ് മോയത്ത്	0495-2270900	9496048222	kattipparagpo@gmail.com
60.	കോടഞ്ചേരി	അലക്സ് തോമസ്	0495-2236230	9496048238	kodencherypanchayath@gmail.com

കുന്ദമംഗലം ബ്ലോക്ക്

61.	കൊടിയത്തൂർ	ഷംലൂലത്ത്	0495-2209130	9496048224	kodiyathoorgp@gmail.com
62.	കുരുവട്ടൂർ	സരിത എ.	0495-2810295	9496048226	secretarykuruvattoor@gmail.com
63.	മാവൂർ	പുലപ്പാടി ഉമ്മർ മാസ്റ്റർ	0495-2883133	9496048228	mavoorgp@gmail.com
64.	കാരശ്ശേരി	സ്മിത വി.പി.	0495-2297172	9496048230	gpkarassery@gmail.com
65.	കുന്ദമംഗലം	ലിജി പുൽക്കുന്നുമ്മൽ	0495-2800275	9496048232	kunnamangalamgp@gmail.com
66.	ചാത്തമംഗലം	അബ്ദുൾ ഗഫൂർ	0495-2287274	9496048234	chlmgp@gmail.com
67.	പെരുവയൽ	സുഹറാബി	0495-2492049	9496048240	gpperuvayal@yahoo.com
68.	പെരുമണ്ണ	ഷാജി പുത്തലത്ത്	0495-2431880	9496048242	p.p.perumanna@gmail.com

കോഴിക്കോട് ബ്ലോക്ക്

69.	കടലുണ്ടി	അനുഷ വി.	0495-2470227	9496048244	secretarykdyy@gmail.com
70.	ഒളവണ്ണ	ശാരുതി പി.	0495-2430788	9496048250	olavannagp@gmail.com

വയനാട് ജില്ല

മാനന്തവാടി ബ്ലോക്ക്

1.	വെള്ളമുണ്ട	സുധി രാധാകൃഷ്ണൻ	04935-230325	9496048304	vellamundagp@gmail com
2.	തിരുനെല്ലി	പി.വി. ബാലകൃഷ്ണൻ	04935250453	9496048306	thirunelligp@gmai.com
3.	തൊണ്ടർനാട്	അംബിക ഷാജി	04935235235	9496048308	thondernadugp@gmail.com
4.	എടവക	എച്ച്.ബി. പ്രദീപ് മാസ്റ്റർ	04935 240366	9496048310	gpedavaka@gmail.com
5.	തവിഞ്ഞാൽ	എൽസി ജോയ്	04935 256236	9496048312	thavinhalgpo@gmail.com

സുൽത്താൻബത്തേരി ബ്ലോക്ക്

6.	മീനങ്ങാടി	കെ.ഇ. വിനയൻ	04936-247236	9496048316	meenangadigp@gmail.com
7.	നെന്മേനി	ഷീല പുഞ്ചവയൽ	04936-267310	9496048318	nenmenigp@gmail.com
8.	അമ്പലവയൽ	ഹഫ്സത്ത്	04936-260423	9496048320	ambalavayalgp@gmail com
9.	നൂൽപ്പുഴ	ഷീജ സതീഷ്	04936-270635	9496048326	gpnoolpuzha@gmail.com

കൽപ്പറ്റ ബ്ലോക്ക്

10.	കോട്ടത്തറ	രനീഷ് പി.പി.	04936-286644	9496048332	kottatharagp@gmail com
11.	വേങ്ങപ്പള്ളി	ഇ.കെ. രേണുക	04936-202481	9496048334	vengappalligp@gmail com
12.	വൈത്തിരി	വിജേഷ് എം.വി.	04936-255223	9496048336	vythirigramapanchayath@gmail.com

13.	മുട്ടിൽ	നസീമ മങ്ങാടൻ	04936-202418	9496048338	muttilgp@gmail.com
14.	പൊഴുതന	അനസ് റോസ്ന സ്റ്റെഫി	04936-255251	9496048340	pozhuthanagp@gmail.com
15.	തരിയോട്	ഷിബു വി.ജി.	04936-250435	9496048342	thariodegp@gmail.com
16.	പടിഞ്ഞാറത്തറ	ബാലൻ പി.	04936-273419	9496048344	padinharatharagp@gmail com
17.	മേപ്പാടി	ഓമന രമേഷ്	04936-282422	9496048346	meppadimgp@gmail com
18.	മൂപ്പൈനാട്	എ.കെ. റഫീക്ക്	04936-217499	9496048350	muppainadugp@gmail.com

പനമരം ബ്ലോക്ക്

19.	പനമരം	പി.എം. ആസ്യ ടീച്ചർ	04935-220772	9496048314	gppanamaram@gmail.com
20.	പൂതാടി	മേഴ്സി സാബു	04936-211522	9496048322	poothadigp@gmail.com
21.	മുള്ളൻകൊല്ലി	പി.കെ. വിജയൻ	04936-240273	9496048328	mullenkolly@gmail.com
22.	പുൽപ്പള്ളി	റ്റി.എസ്. ദിലീപ്കുമാർ	04936-240221	9496048330	secpulpallygp@gmail com
23.	കണിയാമ്പറ്റ	കമല രാമൻ	04936-286693	9496048348	kaniyambettagp@gmail.com

കണ്ണൂർ ജില്ല

പയ്യന്നൂർ ബ്ലോക്ക്

1.	കുഞ്ഞിമംഗലം	പ്രാർത്ഥന എ.	0497-2810225	9496049007	kunhimangalamgp@gmail.com
2.	രാമന്തളി	ഷൈമ വി.	04985-222025	9496049013	ramanthaligp@gmail.com
3.	കാങ്കോൽ ആലപ്പടമ്പ്	എം.വി. സുനിൽ കുമാർ	0498-5280235	9496049017	kankolalapadamba@gmail.com
4.	കരിവെള്ളൂർ പെരളം	എ.വി. ലേജു	0498-5260235	9496049019	karivellurperalampanchayath@gmail.com
5.	എരമം-കുറ്റൂർ	ടി.ആർ. രാമചന്ദ്രൻ	0498-5277029	9496049021	eramamkutturgpt@gmail.com
6.	പെരിങ്ങോം-വയക്കര	വി.എം. ഉണ്ണികൃഷ്ണൻ	0498-5236231	9496049023	peringomgp@gmail.com
7.	ചെറുപുഴ	കെ.എഫ്. അലക് സാണ്ടർ	0498-5240755	9496049025	cherupuzhapanchayat@gmail.com

കല്ല്യാശ്ശേരി ബ്ലോക്ക്

8.	ചെറുതാഴം	എം. ശ്രീധരൻ	0497-2800259	9496049003	cheruthazhamgp@gmail.com
9.	ഏഴോം	പി. ഗോവിന്ദൻ	0497-2870460	9496049005	ezhomegp@gmail.com
10.	മാടായി	സഹീദ് കായിക്കാരൻ	0497-2870278	9496049009	smadayi@gmail.com
11.	മാട്ടൂൽ	ഫാരിഷ കെ.	0497-2842040	9496049011	farishabid@gmail.com
12.	ചെറുകുന്ന്	നിഷ ടി.	0497-2860238	9496049029	cherukunnugp@gmail.com
13.	കല്ല്യാശ്ശേരി	ടി.ടി. ബാലകൃഷ്ണൻ	0497-2780818	9496049031	balakrishnantt.bt@gmail.com
14.	കണ്ണപുരം	രതി കെ.	0497-2860234	9496049033	rathikoderi123@gmail.com
15.	നാറാത്ത്	രമേശൻ കെ.	0497-2796214	9496049043	secretarynarathgramapanchayat@gmail.com

തളിപ്പറമ്പ് ബ്ലോക്ക്

16.	പട്ടുവം	ശ്രീമതി പി.	0460-2220124	9496049027	pattuvamgp2013@gmail.com
17.	ചെങ്ങളായി	വി.പി. മോഹനൻ	0460-2230226	9496049037	chengalayigp@gmail.com
18.	കുറുമാത്തൂർ	വി.എം. സീന	0460-2224343	9496049039	secretarykurumathur@gmail.com
19.	പരിയാരം	ടി. ഷീബ	0460-2203262	9496049041	pariyaramgpt@gmail.com
20.	ചപ്പാരപ്പടവ്	സുനിജ ബാലകൃഷ്ണൻ	0460-2270221	9496049045	secretarycgp@gmail.com
21.	നടുവിൽ	ബേബി ഓടംപള്ളിൽ	0460-2250233	9496049047	naduvilgp@gmail.com
22.	ഉദയഗിരി	കെ.എസ്. ചന്ദ്രശേഖരൻ	0460-2286743	9496049049	udayagirigp@gmail.com
23.	ആലക്കോട്	ജോസഫ് കെ.എം. (ജോജി കന്നിക്കാട്ട്)	0460-2255233	9496049051	alakodegp@gmail.com
24.	കടന്നപ്പള്ളി പാണപ്പുഴ	ടി. സുലജ	0498-5277035	9496049015	kadannappallygp@gmail.com

ഇരിക്കൂർ ബ്ലോക്ക്

25.	ഇരിക്കൂർ	ടി.സി. നസിയത്ത് ടീച്ചർ	0460-2257023	9496049053	secretaryirikkurgp@gmail.com
26.	എരുവേശ്ശി	ടെസ്സി ഇമ്മാനുവൽ	0460-2212328	9496049055	egpsecretary1@gmail.com
27.	മലപ്പട്ടം	രമണി കെ.പി.	0460-2235213	9496049057	malappatam@gmail.com
28.	പയ്യാവൂർ	അഡ്വ. സാജു സേവിയർ	0460-2210124	9496049059	payyavoorgp@gmail.com
29.	കുറ്റിയാട്ടൂർ	പി.പി. റജി	0497-2790480	9496049063	kuttiattoorgp@gmail.com
30.	മയ്യിൽ	റിഷ്ന കെ.കെ.	0460-2275210	9496049065	mayyilpanchayat@gmail.com
31.	പടിയൂർ കല്ല്യാട്	ബി. ഷംസുദ്ദീൻ	0460-2273057	9496049069	padiyoorkalliadgp@gmail.com
32.	ഉളിക്കൽ	പി.സി. ഷാജി	0460-2228800	9496049071	ulikkalgpknr@gmail.com

കണ്ണൂർ ബ്ലോക്ക്

33.	പാപ്പിനിശ്ശേരി	എ.വി. സുശീല	0497-2786126	9496049035	pappinisserigp@gmail.com
34.	ചിറക്കൽ	ശ്രുതി പി.	0497-2778468	9496049073	chirakkalgramapanchayt@ gmail.com
35.	വളപട്ടണം	ഷമീമ പി.പി .	0497-2778106	9496049079	valapattanamgp@gmail.com
36.	അഴീക്കോട്	അജീഷ് കെ.	0497-2771486	9496049081	azhikodegp@gmail.com

എടക്കാട് ബ്ലോക്ക്

37.	കൊളച്ചേരി	അബ്ദുൾ മജീദ് കെ.പി.	0460-2240230	9496049061	kolacherypanchayath@gmail. com
38.	കടമ്പൂർ	പി.വി. പ്രേമവല്ലി	0497-2820445	9496049089	secretarykadambur@gmail.com
39.	ചെമ്പിലോട്	കെ.ദാമോദരൻ	0497-2851601	9496049095	chembilodegp@gmail.com
40.	മുണ്ടേരി	അനിഷ എ.	0497-2857252	9496049097	munderigp@gmail.com
41.	പെരളശ്ശേരി	ഷീബ എ.വി.	0497-2827425	9496049099	peralasserygpsec@gmail.com

തലശ്ശേരി ബ്ലോക്ക്

42.	അഞ്ചരക്കണ്ടി	കെ.പി. ലോഹിതാക്ഷൻ	0497-2851222	9496049083	secretaryanjarakandygp@gmail. com
43.	മുഴപ്പിലങ്ങാട്	സജിത ടി.	0497-2832055	9496049091	secretarymuzhappilangad@gmail. com
44.	ധർമ്മടം	എൻ.കെ.രവി	0490-2345754	9496049101	dharmadamgp@gmail.com
45.	എരഞ്ഞോളി	ശ്രീഷ എം.പി	0490-2352320	9496049103	eranholi.gp@gmail.com
46.	പിണറായി	കെ.കെ. രാജീവൻ	0490-2382454	9496049109	pinarayigramapanchayat@gmail. com
47.	ന്യൂ മാഹി	സെയ്ത്തു എം.കെ.	0490-2332485	9496049117	secretarynmgp@gmail.com
48.	വേങ്ങാട്	ഗീത കെ	0490-2382408	9496049135	vengadgp@gmail.com

കൂത്തുപറമ്പ് ബ്ലോക്ക്

49.	കോട്ടയം	സി. രാജീവൻ	0490-2361519	9496049107	kottayamgp@gmail. com
50.	തൃപ്രങ്ങോട്ടൂർ	നസീമ ചാമാളിയതിൽ	0490-2462034	9496049125	triprangottoorgp@gmail.com
51.	ചിറ്റാരിപ്പറമ്പ്	ബാലൻ വി.	0490-2300540	9496049127	secretarychittariparamba@ gmail.com
52.	കുന്നോത്തുപറമ്പ്	ലത കെ.	0490-2391430	9496049129	secretaryknp@gmail.com
53.	മാങ്ങാട്ടിടം	പി.സി. ഗംഗാധരൻ മാസ്റ്റർ	0490-2369491	9496049131	gpmangattidam@gmail.com
54.	പാട്യം	ഷിനിജ എൻ.വി.	0490-2361659	9496049133	pattiampanchayath@gmail.com

പാനൂർ ബ്ലോക്ക്

55.	കതിരൂർ	പി.പി. സനിൽ	0490-2306564	9496049105	secretary.kadirur638@gmail.com
56.	ചൊക്ലി	സി.കെ. രമ്യ	0490-2339480	9496049111	chokligpsecretary@gmail.com

57.	മൊകേരി	പി. വൽസൻ	0490-2311818	9496049119	mokeripanchayat@gmail.com
58.	പന്ന്യന്നൂർ	സി.കെ. അശോകൻ	0490-2311387	9496049121	panniyannurgp2009@gmail.com

ഇരിട്ടി ബ്ലോക്ക്

59.	ആറളം	കെ പി രാജേഷ്	0490-2450560	9496049137	secretaryaralam@gmail.com
60.	അയ്യൻകുന്ന്	കര്യാച്ചൻ പൈമ്പള്ളിക്കുന്നേൽ	0490-2426070	9496049139	secretaryayyankunnugp@gmail.com
61.	കീഴല്ലൂർ	കെ.വി. മിനി	0490-2484415	9496049141	seckeezhallurgramapanchayat@gmail.com
62.	തില്ലങ്കേരി	പി. ശ്രീമതി	0490-2405271	9496049143	secthillenkery@gmail.com
63.	കൂടാളി	ഷൈമ പി.കെ.	0490-2484402	9496049145	koodalipanchayath@gmail.com
64.	പായം	പി. രജനി	0490-2491219	9496049147	secretarypayamgp@gmail.com

പേരാവൂർ ബ്ലോക്ക്

65.	കണിച്ചാർ	ആന്റണി സെബാസ്റ്റ്യൻ	0490-2412065	9496049151	kanichargp@gmail.com
66.	കേളകം	സി.ടി. അനീഷ്	0490-2412038	9496049153	seckelakam@gmail.com
67.	കൊട്ടിയൂർ	റോയി നമ്പുടാകം	0490-2430700	9496049155	kottiyoorgp@gmail.com
68.	മുഴക്കുന്ന്	ബിന്ദു ടി.	0490-2457415	9496049157	secmgp@gmail.com
69.	കോളയാട്	റിജി എം.	0490-2302437	9496049159	klknkoygp.lsgd@kerala.gov.in
70.	മാലൂർ	വി. ഹൈമാവതി	0490-2400550	9496049161	malurpanchayath@gmail.com
71.	പേരാവൂർ	പി.പി. വേണുഗോപാലൻ	0490-2444435	9496049163	secretary.pvrgp@gmail.com

കാസർകോട് ജില്ല

മഞ്ചേശ്വരം ബ്ലോക്ക്

1.	മംഗൽപ്പാടി	ഖദീജത്ത് റിസാന	04998-240221	9496049706	secmangalpadygp@gmail.com
2.	വോർക്കാടി	ഭാരതി എസ്.	04998-202259	9496049708	secvorkadygp@gmail.com
3.	പുത്തിഗെ	ഡി സുബ്ബണ്ണ ആൾവ	04998-245043	9496049710	secputhigegp@gmail.com
4.	മീഞ്ച	സുന്ദരി	04998-252262	9496049712	secmeenjagp@gmail.com
5.	മഞ്ചേശ്വരം	ജീൻ ലവിന മോന്തെരോ	04998-272238	9496049714	secmanjeswargp@gmail.com
6.	പൈവളിഗെ	ജയന്തി	04998-205028	9496049718	secpaivalikegp@gmail.com
7.	എന്മകജെ	സോമശേഖര ജെ.എസ്.	04998-225031	9496049720	secenmakajegp@gmail.com

കാറഡുക്ക ബ്ലോക്ക്

8.	ബെള്ളൂർ	ശ്രീധര എം.	04994-260073	9496049702	secbelloorgp@gmail.com
9.	കുംപഡജെ	ഹമീദ് പി.	04998-260237	9496049704	seckumbadajegp@gmail.com
10.	കാറഡുക്ക	ഗോപാലകൃഷ്ണ കെ.	04994-260049	9496049724	seckaradkagp@gmail.com
11.	കുറ്റിക്കോൽ	മുരളി എച്ച്.	04994-205005	9496049726	seckuttikolgp@gmail.com
12.	മുളിയാർ	മിനി പി.വി.	04994-250226	9496049728	secmuliyargp@gmail.com
13.	ദേലംപാടി	അഡ്വ. ഉഷ എ.പി.	04994-270034	9496049730	secdelampadygp@gmail.com
14.	ബേഡഡുക്ക	ധന്യ എം.	04994-210235	9496049736	secbedadkagp@gmail.com

പരപ്പ ബ്ലോക്ക്

15.	ബളാൽ	രാജു കട്ടക്കയം	04672-242235	9496049746	secbalalgp@gmail.com
16.	കള്ളാർ	ടി.കെ. നാരായണൻ	04672-225100	9496049748	seckallargp@gmail.com
17.	കോടോം-ബേളൂർ	ശ്രീജ പി.	04672-246350	9496049750	seckbelurgp@gmail.com
18.	പനത്തടി	പ്രസന്ന പ്രസാദ്	04672-227300	9496049656	secpanathadygp@gmail.com
19.	ഈസ്റ്റ് എളേരി	ജയിംസ് പന്തമ്മാക്കൽ	04672-221035	9496049664	seceastelerigp@gmail.com
20.	വെസ്റ്റ് എളേരി	ഗിരിജ	04672-241336	9496049668	secwestelerigp@gmail.com

21. കിനാനൂർ കരിന്തളം	ടി.കെ. രവി	04672-235350	9496049672	seckkarinthalamgp@gmail.com

കാസർകോട് ബ്ലോക്ക്

22. കുമ്പള	യു.പി. താഹിറ	04998-213033	9496049716	seckumbalagp@gmail.com
23. ബദിയഡുക്ക	ശാന്ത ബി.	04998-284026	9496049722	secbadiadkagp@gmail.com
24. ചെങ്കള	ഖാദർ ബദരിയ	04994-280224	9496049732	secchengalagp@gmail.com
25. ചെമ്മനാട്	സുഫൈജ അബൂബക്കർ	04994-237276	9496049734	secchemnadgp@gmail.com
26. മധൂർ	ഗോപാലകൃഷ്ണ കെ.	04994-230427	9496049738	secmadhurgp@gmail.com
27. മൊഗ്രാൽ പുത്തൂർ	ഷെമീറ ടി.കെ.	04994-232891	9388145247	secmputhurgp@gmail.com

കാഞ്ഞങ്ങാട് ബ്ലോക്ക്

28. ഉദുമ	പി. ലക്ഷ്മി	04672-236242	9496049742	secudmagp@gmail.com
29. അജാനൂർ	ശോഭ ടി.	04672-266386	9496049744	secajanurgp@gmail.com
30. മടിക്കൈ	എസ്. പ്രീത	04672-240680	9496049652	secmadikaigp@gmail.com
31. പള്ളിക്കര	എം. കുമാരൻ	04672-272026	9496049654	secpallikkaregp@gmail.com
32. പുല്ലൂർ-പെരിയ	സി.കെ. അരവിന്ദൻ	04672-234030	9496049658	secpperiyagp@gmail.com

നീലേശ്വരം ബ്ലോക്ക്

33. ചെറുവത്തൂർ	സി.വി. പ്രമീള	04672-260221	9496049660	seccheruvathurgp@gmail.com
34. കയ്യൂർ-ചീമേനി	കെ.പി. വത്സലൻ	04672-250322	9496049662	seckcheemenigp@gmail.com
35. പിലിക്കോട്	പി.പി. പ്രസന്ന കുമാരി	04672-211504	9496049666	secpilicodegp@gmail.com
36. തൃക്കരിപ്പൂർ	സത്താർ വടക്കുമ്പാട്	04672-210236	9496049670	sectrikaripurgp@gmail.com
37. പടന്ന	പി.വി. മുഹമ്മദ് അസ്ലം	04672-276259	9496049674	secpadnegp@gmail.com
38. വലിയപറമ്പ	വി.വി. സജീവൻ	04672-258276	9496049676	secvaliyaparambagp@gmail.com

നഗരസഭകൾ (ചെയർപേഴ്സൺസ്)

നഗരസഭ	പേര്	ഓഫീസ്	മൊബൈൽ	ഇ-മെയിൽ
മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ	**മേയർ**			
തിരുവനന്തപുരം	ആര്യ രാജേന്ദ്രൻ എസ്.	0471-2377700	9447377477	tvmmayor@gmail.com
കൊല്ലം	പ്രസന്ന ഏണസ്റ്റ്	0474-2742382	9447706869	kollammayor@gmail.com
കൊച്ചി	അഡ്വ.എം.അനിൽകുമാർ	0484-2369007	9846118975	cochinmayor@gmail.com
തൃശ്ശൂർ	എം.കെ. വർഗീസ്	0487-2422020	9447024233	thrissursecretary@gmail.com
കോഴിക്കോട്	ഡോ.ബീന ഫിലിപ്പ് എം.	0495-2365040	9447265040	mayorkozhikode@gmail.com
കണ്ണൂർ	അഡ്വ.ടി.ഒ.മോഹനൻ	0497-2700142	9447030403	kannurmunicipalcorporation@gmail.com
മുനിസിപ്പാലിറ്റി	**ചെയർപേഴ്സൺ**			
നെയ്യാറ്റിൻകര	രാജമോഹനകുമാർ	0471-2222348	9447210041	secretarynytamc@gmail.com
നെടുമങ്ങാട്	സി.എസ്. ശ്രീജ	0472-2802238	8921548289	nddsec@gmail.com
ആറ്റിങ്ങൽ	അഡ്വ.എസ്. കുമാരി	0470-2622417	9847788405	secretaryattl@gmail.com
വർക്കല	കെ.എം. ലാജി	0470-2609358	9446971311	secyvarkala@gmail.com
പരവൂർ	ശ്രീജ പി.	0474-2512540	9895960971	secyparavur@gmail.com
കരുനാഗപ്പള്ളി	കോട്ടയിൽ രാജു	0476-2620243	9447453153	secknpym07@gmail.com
കൊട്ടാരക്കര	എ. ഷാജു	0474-2452366	9447141555	kottarakaramp@gmail.com
പുനലൂർ	നിമ്മി എബ്രഹാം	0475-2222683	9447206374	secypnlr@gmail.com
പത്തനംതിട്ട	അഡ്വ.റ്റി.സക്കീർ ഹുസൈൻ	0468-2223819	9447563609	pathanamthittamunicipality2011

				@gmail.com
തിരുവല്ല	ബിന്ദു ജയകുമാർ	0469-2701315	9544928046	secretarytvla@gmail.com
പന്തളം	സുശീല സന്തോഷ്	04734 -252251	9544295412	pandalammunicipality@gmail.com
അടൂർ	ഡി. സജി	04734-228362	9447249360	secyadr@gmail.com
ആലപ്പുഴ	സൗമ്യ രാജ് (ഇന്ദു ടീച്ചർ)	0477-2252973	9745202363	chairmanalleppeymunicipality@gmail com
കായംകുളം	പി. ശശികല	0479-2445060	9447976491	kylmsecretary@gmail.com
ചേർത്തല	ഷേർളി ഭാർഗ്ഗവൻ	0478-2822648	9961885548	secretarycmc1@gmail.com
മാവേലിക്കര	കെവി. ശ്രീകുമാർ	0479-2302388	9744292480	secretarymmc@gmail.com
ചെങ്ങന്നൂർ	മറിയാമ്മ ജോൺ ഫിലിപ്പ്	0479-2450544	9495954302	seccgnrmlty@gmail.com
ഹരിപ്പാട്	കെ.എം. രാജു	0479-2412644	9747171000	secretaryharipad@gmail.com
കോട്ടയം	ബിൻസി സെബാസ്റ്റ്യൻ	0481-2567736	7012383429	secktmmunicipality@gmail.com
ചങ്ങനാശ്ശേരി	സന്ധ്യ മനോജ്	0481-2420044	9061786161	secretarychsry@gmail.com
ഏറ്റുമാനൂർ	ലൗലി ജോർജ്ജ് പടികര	0481-2535565	9400130971	etmrmunicipality@gmail.com
വൈക്കം	രേണുക രതീഷ്	04829-232229	9496791811	munsecvkm@yahoo.co.in
പാലാ	ആന്റോ ജോസ് പടിഞ്ഞാരക്കര	04822-215263	9446049795	munsecpala123@gmail.com
ഈരാറ്റുപേട്ട	സുഹറ അബ്ദുൾ ഖാദർ	04822-272063	9847604199	etpamun@gmail.com
തൊടുപുഴ	സനീഷ് ജോർജ്ജ്	04862-223408	9747957237	munsectdpa@gmail.com
കട്ടപ്പന	ബീന ജോബി	04868-272235	8547747931	munsecktpna@gmail.com
ഏലൂർ	എ.ഡി. സുജിൽ	0484-2545559	9349257144	eloormunicipality@gmail.com
മരട്	ആന്റണി ആശാൻ പറമ്പ്	0484-2706544	9847260508	secretarymaradu@gmail.com
പിറവം	ഏലിയാമ്മ ഫിലിപ്പ്	0485-2242669	9495600940	piravommunicipality@gmail.com
കൂത്താട്ടുകുളം	വിജയാശിവൻ	0485-2252350	9961973784	kklmmunicipality@gmail.com
ആലുവ	എം.ഒ. ജോൺ	0484-2623192	9446570770	aluvamunicipaloffice@gmail.com
തൃക്കാക്കര	അജിത തങ്കപ്പൻ	0484-2422383	9567762841	sectkramncplty@gmail.com
പെരുമ്പാവൂർ	ടി.എം.സക്കീർ ഹുസൈൻ	0484-2522230	9846013199	perumbavoormunicipality@gmail.com
നോർത്ത് പറവൂർ	വി.എ. പ്രഭാവതി	0484-2442327	9496432340	nparavurmunicipality@gmail.com
തൃപ്പൂണിത്തുറ	രമാ സന്തോഷ്	0484-2780318	9746947495	musectripunithura@gmail.com
മുവാറ്റുപുഴ	പി.പി. എൽദോസ്	0485-2835347	9349189892	muvattupuzhamunicipality@gmail.com
അങ്കമാലി	റെജി മാത്യു	0484-2452367	9249278234	secretaryagly@gmail.com
കോതമംഗലം	കെ.കെ. ടോമി	0485-2822160	9447319983	secretarykothamangalam@gmail.com
കളമശ്ശേരി	സീമ കണ്ണൻ	0484-2532380	9349247121	secretarykalamassery@gmail.com
കുന്ദംകുളം	സീത രവീന്ദ്രൻ	04885-225711	9947335543	kunnamkulamsecretary@gmail.com
ഇരിങ്ങാലക്കുട	സോണിയ ഗിരി	0480-2825210	9947719553	secretaryijk@gmail.com
ചാലക്കുടി	വി.ഒ.പൈലപ്പൻ	0480-2708323	8086675292	secretarycmcchalakudy@yahoo.com
കൊടുങ്ങല്ലൂർ	എം.യു.ഷിനിജ	0480-2802785	8547858390	secretarykdlrmty@gmail.com
ചാവക്കാട്	ഷീജ പ്രശാന്ത്	0487-2507453	9744788605	chavakkadsecretary@gmail.com
ഗുരുവായൂർ	എം. കൃഷ്ണദാസ്	0487-2556375	9447267152	guruvayurchairman2012@gmail.com
വടക്കാഞ്ചേരി	പി.എൻ. സുരേന്ദ്രൻ	0488-4232252	9446626155	chairpersonwadakanchery@gmail.com
പാലക്കാട്	പ്രിയ കെ.	0491-2534634	9746775160	secypkd@gmail.com
ചിറ്റൂർ-തത്തമംഗലം	കവിത കെ.എൽ.	0492-3221620	9249335483	secretary.chittur@rediffmail.com
പട്ടാമ്പി	ലക്ഷ്മി കുട്ടി ഒ.	0466-2212233	9048409491	pattambimuncipality@gmail.com
ചെർപ്പുളശ്ശേരി	പി. രാമചന്ദ്രൻ	0466-2282238	9847085428	secmuncpy@gmail.com
മണ്ണാർക്കാട്	മുഹമ്മദ് ബഷീർ സി.	0492-4222086	9447052773	ddpmannarkkadpkd@gmail.com
ഷൊർണ്ണൂർ	എം.കെ. ജയപ്രകാശ്	0466-2222427	9946554128	secretaryshornur1@gmail.com

ഒറ്റപ്പാലം	ജാനകി ദേവി കെ.	04662-244349	9495664122	secotplm@gmail.com
മലപ്പുറം	മുജീബ് റഹ്മാൻ കെ.	0483-2734327	9895515706	mlpmmunci@gmail.com
മഞ്ചേരി	വി.എം.സുബൈദ	0483-2766238	9895770693	musecmanjeri@gmail.com
പൊന്നാനി	ശിവദാസൻ ആറ്റുപുറത്ത്	0494-2666236	9567399417	chairmanponnani@gmail.com
പെരിന്തൽമണ്ണ	ഷാജി പി.	04933-228746	9846696376	pmnamlty@gmail.com
തിരൂർ	നസീമ ആലത്തിൽ പറമ്പിൽ	0494-2422303	9207639862	chairpersontirurmunicipality@gmail.com
കോട്ടക്കൽ	ബുഷ്റ ഷബീർ	0483-2742221	9961885555	secretarykottakkal@gmail.com
നിലമ്പൂർ	മാട്ടുമ്മൽ സലീം	04931-220365	9745909090	nilamburmunicipality@gmail.com
പരപ്പനങ്ങാടി	എ. ഉസ്മാൻ	0494-2410239	9447107108	parappanangadimunicipality@gmail.com
വളാഞ്ചേരി	അഷറഫ് അമ്പലത്തിങ്ങൽ	0494-2644325	9946486201	valancherymunicipality@gmail.com
തിരൂരങ്ങാടി	കെ.പി. മുഹമ്മദ്കുട്ടി	0494-2460339	9562070707	tirurangadiurban@gmail.com
താനൂർ	പി.പി. ഷംസുദ്ദീൻ	0494-2440235	7736666362	tanurmunicipality@gmail.com
കൊണ്ടോട്ടി	സുഹറാബി	0483-2712037	9846680994	kondottynagarasabha@gmail.com
കൊയിലാണ്ടി	സുധ കിഴക്കേപ്പാട്ട്	0496-2621913	8086415899	chairmankldy@gmail.com
വടകര	കെ.പി. ബിന്ദു	0496-2513315	9446665757	chairmanvtk@gmail.com
പയ്യോളി	വടക്കയിൽ ഷഫീഖ്	0496-2602043	9446734547	payyolimuncipality@gmail.com
മുക്കം	പി.ടി. ബാബു	0495-2297132	9495455914	mukkammunicipality@gmail.com
കൊടുവള്ളി	വി. അബ്ദുറഹിമാൻ	0495-2210238	9539575352	koduvallymunicipality@gmail.com
രാമനാട്ടുകര	ബുഷ്റ റഫീഖ്	0495-2440095	9526496750	ramanattukaracity@gmail.com
ഫറോക്ക്	എൻ.സി. അബ്ദുൾ റസാക്ക്	0495-2482243	9947707700	ferokemunicipality@gmail.com
സുൽത്താൻബത്തേരി	ടി.കെ. രമേശ്	04936-220240	9847340222	batherymunicipality@gmail.com
മാനന്തവാടി	മമ്പള്ളി സന്തോഷ് കുമാർ	04935-240253	9447448851	mananthdygp@gmail.com
കൽപ്പറ്റ	കെ.ജി രവീന്ദ്രൻ	04936-202349	9497402349	kalpattamuncipality@gmail.com
തലശ്ശേരി	കെ.എം. ജമുനാറാണി ടീച്ചർ	0490-2341591	9656702413	thalasserymunicipality@gmail.com
മട്ടന്നൂർ	അനിത വേണു	0490-2471226	9496710218	munofmtnr@gmail.com
പയ്യന്നൂർ	ലളിത കെ.വി.	0498-5204303	9961611613	lalithakv1969@gmail.com
കൂത്തുപറമ്പ്	വി.സുജാത ടീച്ചർ	0490-2362012	9447502500	kpbamly@gmail.com
തളിപ്പറമ്പ്	മുർഷിദ ബി.	0460-2204922	7356905070	secthaliparamba@gmail.com
ആന്തൂർ	പി. മുകുന്ദൻ	0497-2784665	7907465692	anthoormunicipality@gmail.com
പാനൂർ	വി. നാസർ മാസ്റ്റർ	0490-2311340	9744808386	panoormunicipality2015@gmail.com
ഇരിട്ടി	കെ. ശ്രീലത	0490-2433344	9946614902	irittymunicipality@gmail.com
ശ്രീകണ്ഠപുരം	ഡോ.കെ.വി. ഫിലോമിന ടീച്ചർ	0460-2230261	9447647806	skpm.gov@gmail.com
നീലേശ്വരം	ടി.വി.ശാന്ത	0467-2280360	9567846064	nileshwarammlty@gmail.com
കാഞ്ഞങ്ങാട്	കെ.വി.സുജാത	0467-2204530	9496421293	knhdmlty@gmail.com
കാസർഗോഡ്	അഡ്വ.വി.എം.മുനീർ	04994-230051	9895490498	kasaragodmunicipality@gmail.com

നഗരസഭകൾ (സെക്രട്ടറിമാർ)

നഗരസഭ	പേര്	ഓഫീസ്	മൊബൈൽ	ഇ-മെയിൽ
മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ	**സെക്രട്ടറി**			
തിരുവനന്തപുരം	ബിന്ദ ഫ്രാൻസിസ്	0471-2332085	9447303769	tvpmcorpn@gmail.com
കൊല്ലം	പി.കെ. സജീവ്	0474-2768528	9744405919	secretarykollam@gmail.com
കൊച്ചി	എ.എസ്. നൈസാം	0484-2351211	9446483404	kochicorpsecretary@gmail.com

തൃശ്ശൂർ	വിനു സി.കുഞ്ഞപ്പൻ	0487-2422020	9446089566	thrissursecretary@gmail.com
കോഴിക്കോട്	ബിനി കെ.യു.	0495-2365388	9645397647	secretarykkd@gmail.com
കണ്ണൂർ	ഡി. സാജു	0497-2700141	9847214105	kannurmunicipalcorporation@gmail.com
മുനിസിപ്പാലിറ്റി	**സെക്രട്ടറി**			
നെയ്യാറ്റിൻകര	മണികണ്ഠൻ ആർ.	0471-2222278	9446094973	secretarynytamc@gmail.com
നെടുമങ്ങാട്	ഷെറി ഐ.	0472-2814443	9497015887	nddsec@gmail.com
ആറ്റിങ്ങൽ	വിശ്വനാഥൻ എസ്.	0470-2622417	9846842738	secretaryattl@gmail.com
വർക്കല	സജി എൽ.എസ്.	0470-2609358	9495461608	secyvarkala@gmail.com
പരവൂർ	അജിത് കെ.ആർ.	0474-2512440	9446486291	secyparavur@gmail.com
കരുനാഗപ്പള്ളി	ഫൈസൽ എ.	0476-2620243	9847814765	secknpym07@gmail.com
കൊട്ടാരക്കര	പ്രദീപ്കുമാർ ടി.വി.	0474-2452366	9446347203	kottarakaramp@gmail.com
പുനലൂർ	നൗഷാദ് എ.	0475-2222683	9495882910	secypnlr@gmail.com
പത്തനംതിട്ട	എസ്. ഷെർലാ ബീഗം	0468-2222249	9447118032	pathanamthittamunicipality2011@gmail.com
തിരുവല്ല	ഷിബു വി.പി.	0469-2701315	9495738940	secretarytvla@gmail.com
പന്തളം	ആർ. രേഖ (ic)	04734 -252251	9447390575	pandalammunicipality@gmail.com
അടൂർ	ബി. രാഗിമോൾ	04734-228362	9526768382	secyadr@gmail.com
ആലപ്പുഴ	നീതു ലാൽ ബി.	0477-2251792	9746527234	secretaryalappuzha@gmail.com
കായംകുളം	ധീരജ് മാത്യു ജെ.ജെ	0479-2445060	8921290207	kylmsecretary@gmail.com
ചേർത്തല	കെ.എസ്. അരുൺ	0478-2822336	8281922559	secretarycmc1@gmail.com
മാവേലിക്കര	മുംതാസ് എ.എം.	0479-2304694	9447118032	secretarymmc@gmail.com
ചെങ്ങന്നൂർ	എസ്. നാരായണൻ	0479-2452260	8848892340	seccgnrmlty@gmail.com
ഹരിപ്പാട്	ദീപേഷ് ആർ.കെ.	0479-2412644	9526768382	secretaryharipad@gmail.com
കോട്ടയം	സജി എസ്.എസ്.	0481-2566665	9895116771	ktmmunicipality@gmail.com
ചങ്ങനാശ്ശേരി	അനിൽ കുമാർ ബി.	0481-2420044	9446337863	secretarychsry@gmail.com
ഏറ്റുമാനൂർ	കവിത എസ്.കുമാർ	0481-2535565	9656801980	etmrmunicipality@gmail.com
വൈക്കം	രമ്യ കൃഷ്ണൻ	04829-232229	9019746581	mailtovaikommunicipality@gmail.com
പാലാ	ജൂഹി മരിയ ടോം	0482-2212328	8921837730	munsecpala12@gmail.com
ഈരാറ്റുപേട്ട	സുമയ്യ ബീവി എസ്.	04822-272063	8848528597	etpaetpaktm@gmail.com
തൊടുപുഴ	ബിനുമോൻ ജേക്കബ്	04862-222711	9747976547	munsectdpa@gmail.com
കട്ടപ്പന	എസ്. ജയകുമാർ	04868-272235	9747147867	munsecktpna@gmail.com
ഏലൂർ	സുഭാഷ് പി.കെ.	0484-2545559	9446020878	eloormunicipality@gmail.com
മരട്	രേണുകദേവി ജി.	0484-2706544	9446545340	secretarymaradu@gmail.com
പിറവം	കൃഷ്ണരാജ് എൻ.പി.	0485-2242669	9496103378	piravommunicipality@gmail.com
കൂത്താട്ടുകുളം	എൻ. കെ. പ്രജ	0485-2252350	8921837730	kklmmunicipality@gmail.com
ആലുവ	മുഹമ്മദ് ഷാഫി	0484-2620304	9496141437	aluvamunicipaloffice@gmail.com
തൃക്കാക്കര	എൻ. കൃഷ്ണകുമാർ	0484-2422383	9447900282	sectkramncplty@gmail com
പെരുമ്പാവൂർ	മേഘാ മേരികോശി	0484-2522230	9746527234	secretary_pbvr@yahoo.com
നോർത്ത് പറവൂർ	സിനി റ്റി. എൻ	0484-2442327	9747976547	northparavoormunicipality@gmail.com
തൃപ്പൂണിത്തുറ	എച്ച്. അഭിലാഷ് കുമാർ	0484-2780318	8547223727	musectripunithura@gmail.com
മൂവാറ്റുപുഴ	എം. മുഹമ്മദ് ആരീഫ്ഖാൻ	0485-2835347	9745255152	muvattupuzhamunicipality@yahoo.com
അങ്കമാലി	ബീന എസ്.കുമാർ	0484-2452367	8281396183	secretaryagly@gmail.com
കോതമംഗലം	അൻസൽ ഐസക്	0485-2822260	9745416245	secretarykothamangalam@gmail.com
കളമശ്ശേരി	പി.ആർ. ജയകുമാർ	0484-2540170	9495376388	secretarykalamassery@gmail.com
കുന്നംകുളം	ടി.കെ.സുജിത്ത്	04885-222221	9446337863	kunnamkulamsecretary@gmail.com
ഇരിങ്ങാലക്കുട	മുഹമ്മദ് അനസ് കെ.എം.	0480-2825238	9847911528	secretaryijk@gmail.com

ചാലക്കുടി	ആകാശ് എം.എസ്.	0480-2708152	9895143097	secretarycmcchalakudy@yahoo.com
കൊടുങ്ങല്ലൂർ	സനിൽ എസ്.	0480-2802341	9447249972	secretarykdlrmty@gmail.com
ചാവക്കാട്	വിശ്വനാഥൻ കെ.ബി.	0487-2507367	9447069753	chavakkadsecretary@gmail.com
ഗുരുവായൂർ	ഷിബു പി.എസ്.	0487-2556375	9447900282	guruvayursecretary@gmail.com
വടക്കാഞ്ചേരി	കെ.കെ. മനോജ്	0488-4232252	9946962902	wckymp@gmail.com
പാലക്കാട്	ഡി. ജയകുമാർ	0491-2534634	9447197806	secypkd@gmail.com
ചിറ്റൂർ-തത്തമംഗലം	ടി. നന്ദകുമാർ (ic)	0492-3222343	9447855864	secretary.chittur@gmail.com
പട്ടാമ്പി	നാസിം ഇ.	0466-2212233	8301867664	pattambimuncipality@gmail.com
ചെർപ്പുളശ്ശേരി	സീന എച്ച്.	04662-282238	8921927850	secmuncpy@gmail.com
മണ്ണാർക്കാട്	എൻ. നിസാമുദ്ദീൻ	0492-4222336	9037684932	ddpmannarkkadpkd@gmail.com
ഷൊർണ്ണൂർ	കെ. പ്രമോദ്	0466-2222427	9037902208	secretaryshornur1@gmail.com
ഒറ്റപ്പാലം	പ്രദീപ് എ.എസ്. (ic)	0466-2244349	7907976624	secotplm1@gmail.com
മലപ്പുറം	നിഷാന്ത് കാവുങ്ങപറമ്പിൽ (ic)	0483-27342280	7012434784	mlpmmunic@gmail.com
മഞ്ചേരി	പി.സതീഷ് കുമാർ	0483-2766238	9447169667	musecmanjeri@gmail.com
പൊന്നാനി	സുജിത്ത് ഗോപിനാഥ് (ic)	0494-2666012	9895146638	ponnanisecy@gmail.com
പെരിന്തൽമണ്ണ	പി.എം. സുനിൽ (ic)	04933-227363	9495028470	pmnamlty@gmail.com
തിരൂർ	ടി.വി. ശിവദാസൻ (ic)	0494-2422303	6238451191	secretarytirmun@gmail.com
കോട്ടക്കൽ	സന്ദീപ് കുമാർ വി.	0483-2952221	7907454945	secretarykottakkal@gmail.com
നിലമ്പൂർ	ബിനു ജി.ജി.	04931-220365	9447300575	nilamburmunicipality@gmail.com
പരപ്പനങ്ങാടി	പ്രശാന്ത് പി.	0494-2410239	9995121343	parappanangadimunicipality@gmail.com
വളാഞ്ചേരി	ബിജു ഫ്രാൻസിസ് (ic)	0494-2644325	9947731533	valancherymunicipality@gmail.com
തിരൂരങ്ങാടി	ഭഗീരഥി സി.എസ്.	0494-2460339	9846353971	tirurangadiurban@gmail.com
താനൂർ	മനോജ് കുമാർ ടി.	0494-2440235	9995384611	tanurmunicipality@gmail.com
കൊണ്ടോട്ടി	ടി. അനുപമ	0483-2712037	8891001200	kondottynagarasabha@gmail.com
കൊയിലാണ്ടി	സുരേഷ് കുമാർ എൻ.	0496-2620881	9447859661	secretaryqldy@gmail.com
വടകര	മനോഹർ കെ.	0496-2512378	9446733547	secretaryvatakara@gmail.com
പയ്യോളി	ചെറിൽ ഐറിൻ സോളമൻ	0496-2602043	8301889496	payyolimunicipality@gmail.com
മുക്കം	എൻ.കെ. ഹരീഷ്	0495-2297132	9961116374	mukkammunicipality@gmail.com
കൊടുവള്ളി	എ. പ്രവീൺ	0495-2210238	6238465051	koduvallymunicipality@gmail.com
രാമനാട്ടുകര	ജെസിത പി.ജെ.	0495-2440095	7034385160	ramanattukaracity@gmail.com
ഫറോക്ക്	ഡി.വി. സനൽകുമാർ	0495-2482243	9747457726	ferokemunicipality@gmail.com
സുൽത്താൻബത്തേരി	എൻ.കെ. അലി അസ്ഗർ	04936-220240	7907067306	batherymunicipality@gmail.com
മാനന്തവാടി	അഭിലാഷ് കെ.	04935-240253	9495962068	mndymunicipality@gmail.com
കൽപ്പറ്റ	സന്ദീപ് കുമാർ വി.എസ്.	04936-202349	7907454945	kalpettamunicipality@gmail.com
തലശ്ശേരി	പ്രദീപ്കുമാർ. ആർ	0490-2342052	9497153748	thalasserymunicipality@gmail.com
മട്ടന്നൂർ	വിനോദ് കുമാർ എസ്.	0490-2471097	8113850870	munofmtnr@gmail.com
പയ്യന്നൂർ	ഗിരീഷ് എം.കെ.	04985-203238	9846186825	secypynr@gmail.com
കൂത്തുപറമ്പ്	കെ.കെ. സജിത് കുമാർ	0490-2363246	9496747350	kpbamly@gmail.com
തളിപ്പറമ്പ്	ശ്രീരാഗ് എം.എസ്.	0460-2202259	9895514368	secthaliparamba@gmail.com
ആന്തൂർ	അനീഷ് പി.എൻ.	0497-2780450	9400811158	anthoormunicipality@gmail.com
പാനൂർ	രാജൻ കെ.കെ. (ic)	0490-2311340	9744855160	panoormunicipality2015@gmail.com
ഇരിട്ടി	അഭിലാഷ് കെ.	0490-2433344	9072068090	irittymunicipality@gmail.com
ശ്രീകണ്ഠപുരം	ഹസീന കെ.പി.	0460-2230261	8921436190	skpm.gov@gmail.com
നീലേശ്വരം	ഫിറോസ് ഖാൻ എ.	0467-2280360	8075330225	nileshwarammlty@gmail.com
കാഞ്ഞങ്ങാട്	റോയി മാത്യു	0467-2204530	9495428591	knhdmlty@gmail.com
കാസർഗോഡ്	ബിജു എസ്.	04994-230051	9447348363	kasaragodmunicipality@gmail.com

പ്രധാന ടെലിഫോൺ നമ്പരുകൾ

ചൈൽഡ് ഹെൽപ് ലൈൻ	1098
ക്രൈം സ്റ്റോപ്പർ	1090
നിർഭയ	18004251400
ഷീ ടാക്സി	8590000543
എം.എൽ.എ. ക്വാർട്ടേഴ്സ്	0471-2512261
പബ്ലിക് സർവ്വീസ് കമ്മീഷൻ	0471-2546400
ഡയറക്ടർ ജനറൽ ഓഫ് പോലീസ്	0471-2721547, 2729685
ഇൻസ്പെക്ടർ ജനറൽ ഓഫ് പോലീസ്, ഹെഡ്ക്വാർട്ടേഴ്സ്	0471-2318168
പോലീസ് സൂപ്രണ്ട് - തിരുവനന്തപുരം	0471-2300303
എറണാകുളം	0484-2385000
കോഴിക്കോട്	0495-2722911
ഡയറക്ടർ, ലോക്കൽ ഫണ്ട് ആഡിറ്റ് വകുപ്പ്	0471-2304038
ചീഫ് എഞ്ചിനീയർ, ബിൽഡിംഗ് ആന്റ് ലോക്കൽ വർക്ക്സ്	0471-2322946
ചീഫ് ആർക്കിടെക്ട്	0471-2322498
മാനേജിംഗ് ഡയറക്ടർ, കേരള വാട്ടർ അതോറിട്ടി	0471-2322797
ഡയറക്ടർ, എക്കണോമിക്സ് & സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ്	0471-2305318
അഡീഷണൽ ഡയറക്ടർ, (എക്കണോമിക്സ് & സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ്, അഡി. ചീഫ് രജിസ്ട്രാർ-ജനനമരണം)	0471-2304711
ഇൻസ്പെക്ടർ ജനറൽ ഓഫ് രജിസ്ട്രേഷൻസ്	0471-2472118, 2472110
ഡയറക്ടർ, ടൂറിസം	0471-2322547
ഡയറക്ടർ, പ്രിന്റിംഗ്	0471-2331458
കൺട്രോളർ, സ്റ്റേഷനറി	0471-2785900
ടൂറിസ്റ്റ് ഇൻഫർമേഷൻ സെന്റർ, പാർക്ക്വ്യൂ (തിരു.)	0471-2321132
ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് മാനേജ്മെന്റ് ഇൻ ഗവൺമെന്റ്	0471-2304229
ഡയറക്ടർ, ഇൻഫർമേഷൻ & പബ്ലിക് റിലേഷൻസ് വകുപ്പ്	0471-2518443, 2327782
റേഷനിംഗ് കൺട്രോളർ	0471-2320379
രജിസ്ട്രാർ, കോ-ഓപ്പറേറ്റീവ് സൊസൈറ്റി	0471-2331982
ഡയറക്ടർ, കൾച്ചറൽ ഡയറക്ടറേറ്റ്	0471-2478193, 2478351
ഡി.പി.ഐ. ഓഫീസ്	0471-2324601
സെൻസസ് ഡയറക്ടറേറ്റ്	0471-2481859
ഡയറക്ടർ, സാങ്കേതിക വിദ്യാഭ്യാസം	0471-2451369
ചെയർമാൻ, കേരള സംസ്ഥാന മനുഷ്യാവകാശ കമ്മീഷൻ	0471-2307263, 2308263
എംപ്ലോയ്മെന്റ് ഡയറക്ടറേറ്റ്	0471-2301389
ചീഫ് എഞ്ചിനീയർ, ഇറിഗേഷൻ	0471-2322927
ലേബർ കമ്മീഷണർ	0471-2783900
നാഷണൽ സേവിംഗ്സ് ഡയറക്ടറേറ്റ്	0471-2470856
ഡയറക്ടർ, പബ്ലിക് ഹെൽത്ത് ലബോറട്ടറി	0471-2472225
ട്രഷറി ഡയറക്ടറേറ്റ്	0471-2322533
ഡയറക്ടർ, വിജിലൻസ് & ആന്റി കറപ്ഷൻ ബ്യൂറോ	0471-2305393
രജിസ്ട്രാർ, ലോകായുക്ത	0471-2300549
കേരള സാമൂഹ്യ സുരക്ഷാ മിഷൻ	0471-2341200
മുനിസിപ്പൽ ഭവൻ	0471-2725643
കേരള ശിശുക്ഷേമ സമിതി	0471-2324939
കേരള സ്റ്റേറ്റ് ലൈബ്രറി കൗൺസിൽ	0471-2438808
കേരള സ്റ്റേറ്റ് പബ്ലിക് ലൈബ്രറി, തിരുവനന്തപുരം	0471-2322895

കേരള സംസ്ഥാന നിർമ്മിതി കേന്ദ്രം	0471-2360559
കേരള ഭാഷാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്	0471-2316306
കേരള സംസ്ഥാന വിദ്യുച്ഛക്തി ബോർഡ്	0471-2514680, 2442125, 2448720
കെൽട്രോൺ	0471-2724444, 4094444
ഡയറക്ടർ, ദൂരദർശൻ	0471-2730177, 2730128, 2730143
ഡയറക്ടർ, ആകാശവാണി (തിരുവനന്തപുരം)	0471-2324982, 2325061, 2324406, 2324982
ചീഫ് പോസ്റ്റ് മാസ്റ്റർ ജനറൽ	0471-2308300
പോസ്റ്റൽ എൻക്വയറി (ജി.പി.ഒ)	0471-2473071
ചീഫ് ജനറൽ മാനേജർ, ബി.എസ്.എൻ.എൽ. കേരള സർക്കിൾ	0471-2302200
റെയിൽവേ റിസർവേഷൻ എൻക്വയറി (തിരുവനന്തപുരം)	139
കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി.- തിരുവനന്തപുരം സെൻട്രൽ	0471-2323886
ഫ്രണ്ട്സ് ജനസേവനകേന്ദ്രം, തിരുവനന്തപുരം	0471-2338652, 2338653
ടെലഫോൺ എൻക്വയറി (ലോക്കൽ)	197
പാസ്പോർട്ട് ഓഫീസ്, തിരുവനന്തപുരം	0471-2470225, 18002581800 (Tollfree) 0471-2460132, 2471194 (ജനറൽ)

പ്രധാന വെബ്സൈറ്റുകൾ

Government of Kerala	http://www.kerala.gov.in
Local Self Government Department	http://www.lsgkerala.gov.in
Ombudsman for Local Self Governments	www.ombudsmanlsgiker.gov.in
Kerala State Planning Board	http://www.spb.kerala.gov.in
Commissionerate of Rural Development	http://www.rdd.kerala.gov.in
Kudumbasree – State Poverty Eradication Mission	http://www.kudumbashree.org
Public Relations Department, Government of Kerala	http://www.prd.kerala.gov.in
Kerala Institute of Local Administration (KILA)	http://www.kila.ac.in
Kerala State Information Technology Mission	http://www.itmission.kerala.gov.in
Akshaya – Gateway of opportunities	http://www.akshaya.kerala.gov.in
Department of Industries, Govt. of Kerala	http://www.keralaindustry.org
Cochin Special Economic Zone	http://www.csez.com
Thiruvananthapuram Corporation	http://www.corporationoftrivandrum.in
Cochin Corporation	http://www.corporationofcochin.net
Thrissur Corporation	http://www.corporationofthrissur.net
Ministry of Panchayati Raj, Government of India	http://www.panchayat.gov.in
Ministry of Rural Development, Government of India	http://www.rural.nic.in
Ministry of Urban Development, Government of India	http://www.urbanindia.nic.in
Department of Rural Development, Government of India	http://www.drd.nic.in
National Institute of Rural Development	http://www.nirdpr.org.in
Pradhan Mantri Gram Sadak Yojana (PMGSY)	http://www.omms.nic.in
National Rural Employment Guarantee Scheme (National)	http://www.nrega.nic.in
National Rural Employment Guarantee Scheme (Kerala)	http://www.nregs.kerala.gov.in
National Bank for Agriculture and Rural Development (NABARD)	http://www.nabard.org
National Portal of India	http://www.india.gov.in
Census of India, Official website	http://www.censusindia.gov.in
Southern Railway	http://www.sr.indianrailways.gov.inIndian
Railway	http://www.Indianrail.gov.in

ഗ്രാമവികസന ചരിത്രം

ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളുടെ പുനരുദ്ധാരണം ലക്ഷ്യമാക്കി ഒറ്റപ്പെട്ടും കൂട്ടായുമുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ പല സ്ഥലങ്ങളിലും പലകാലങ്ങളിലും നടന്നിട്ടുണ്ട്. ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ഇരുപതുകളിൽ നടന്ന ശ്രീനികേതനിലെയും ഗർഗവോണിലെയും മാർത്താണ്ഡത്തെയും ഗ്രാമപുനർനിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഈ മേഖലയിലെ ആദ്യകാല പരീക്ഷണങ്ങളാണ്.

ശ്രീനികേതൻ പരീക്ഷണം: മാനുഷിക മൂല്യങ്ങളിൽ നിന്ന് പ്രചോദനംകൊണ്ട് രവീന്ദ്രനാഥ ടാഗോർ ശ്രീനികേതനു ചുറ്റുമുള്ള ഏതാനും വില്ലേജുകളെ ഉൾപ്പെടുത്തി അവിടത്തെ ഗ്രാമീണ സമൂഹത്തിന്റെ സാമ്പത്തികവും സാംസ്കാരികവുമായ പുനരധിവാസം ലക്ഷ്യമാക്കി നടപ്പാക്കിയ ഉൾക്കാഴ്ചയുള്ള പരീക്ഷണമാണ് പിൽക്കാലത്ത് ശ്രീനികേതൻ പരീക്ഷണമായി അറിയപ്പെടുന്നത്.

ഗർഗവോൺ സംരംഭം: ഈ സംരംഭത്തിന്റെ ജനയിതാവ് ഗർഗവോൺ ജില്ലയിലെ ഡെപ്യൂട്ടി കമ്മീഷണറായി വന്ന ഇന്ത്യൻ സിവിൽ സർവീസിലെ എഫ്.എൽ. ബ്രെയ്ൻ എന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥനാണ്. ഇതിന്റെ കാതലായ തത്വം ഗ്രാമീണരിൽ തന്നെ അവരുടെ ഗ്രാമങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള താല്പര്യം ജനിപ്പിച്ചെങ്കിലേ എന്തെങ്കിലും ഫലമുണ്ടാവുകയുള്ളൂ എന്ന സത്യമാണ്. സർക്കാർ തലത്തിൽ ഇതിനുവേണ്ട ഒത്താശകളും മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളും മാത്രം നൽകുകയേ വേണ്ടൂ. ഈ പദ്ധതിയുടെ മറ്റൊരു മേന്മയായി അവകാശപ്പെടുന്നത്, ഗ്രാമീണ കർഷകന്റെയും അവന്റെ കുടുംബത്തിന്റെയും ഏതാനും പ്രവർത്തനങ്ങൾ മാത്രമല്ല, അവരുടെ ജീവിതം ഒട്ടാകെത്തന്നെ കണക്കിലെടുത്ത് പൂർണ്ണമായി ഉദ്ധരിക്കുന്നതിനു വേണ്ട പരിപാടികൾ കൈക്കൊണ്ടാലേ ഫലമുണ്ടാവുകയുള്ളൂ എന്ന അടിസ്ഥാനതത്വം അംഗീകരിച്ചുള്ള പ്രവർത്തനമാണ്.

മാർത്താണ്ഡം പ്രോജക്ട്: കന്യാകുമാരി ജില്ലയിലെ മാർത്താണ്ഡം എന്ന സ്ഥലത്ത് 3 മൈൽ ചുറ്റളവിലുള്ള നാല്പതോളം വില്ലേജുകൾ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ട് ഡോ. സ്പെൻസർ ഹാച്ച് നടപ്പാക്കിയ ഗ്രാമപുനർനിർമ്മാണ പ്രവർത്തനമാണ് മാർത്താണ്ഡം പ്രോജക്ട് എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്നത്. 'സ്വയം സഹായിക്കൽ' ആണ് ഈ പരിപാടിയുടെ തത്വശാസ്ത്രം.

സേവാഗ്രാം: സ്വയംപര്യാപ്തത, ഗ്രാമീണ വ്യവസായങ്ങളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കൽ, ഗ്രാമീണ ശുചിത്വം, തൊട്ടുകൂടായ്മ ഇല്ലാതാക്കൽ, ധാർമ്മിക മൂല്യങ്ങൾ വളർത്തിയെടുക്കൽ എന്നീ മഹത്തായ കാര്യങ്ങളിൽ അധിഷ്ഠിതമായിരുന്നു ഗാന്ധിജി സേവാഗ്രാമിലൂടെ രൂപം കൊടുത്ത ഗ്രാമപുനർനിർമ്മാണ പരിപാടികൾ.

മദ്രാസിലെ ഫർക്ക പദ്ധതി : 'ഗ്രാമസ്വരാജ്' എന്ന ഗാന്ധിയൻ മാതൃക ലക്ഷ്യമാക്കി മദിരാശി ഗവൺമെന്റ് നടപ്പാക്കിയ ഫർക്ക വികസനപദ്ധതിയിൽ ഹ്രസ്വകാലാടിസ്ഥാനത്തിലും ദീർഘകാലാടിസ്ഥാനത്തിലും നാനാമുഖമായ വികസനത്തിനുവേണ്ട പരിപാടികൾ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിരുന്നു. ഗ്രാമീണ വ്യവസായം, ഖാദി, ഹരിജനോദ്ധാരണം, ജലസംഭരണവും വിതരണവും, പഞ്ചായത്തുകൾ, സഹകരണസ്ഥാപനങ്ങൾ, കൃഷി, ജലസേചനം, മൃഗസംരക്ഷണം മുതലായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിച്ച് ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിലൂടെ നടപ്പാക്കിയിരുന്നു.

ഇട്ടാവ പ്രോജക്ട് : സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുശേഷം ഇന്ത്യയിലെ സാമൂഹികവികസന പരിപാടികളിലേക്ക് (കമ്മ്യൂണിറ്റി ഡവലപ്മെന്റ് പ്രോഗ്രാം) വഴിതെളിച്ച ഒരു സുപ്രധാന പദ്ധതിയെന്ന നിലയിൽ ഉത്തർപ്രദേശിൽ 1948ൽ നടപ്പാക്കപ്പെട്ട ഇട്ടാവ പ്രോജക്ട് ശ്രദ്ധേയമാണ്. പൊതുജനങ്ങളുടെയും ഗവൺമെന്റിന്റെയും സന്നദ്ധസേവാപ്രവർത്തകരുടെയും കൂട്ടായ പ്രവർത്തനത്തിലൂടെ ഗ്രാമവികസനം നടപ്പാക്കുക എന്ന മഹത്തായ ആദർശവും ചെറു പരീക്ഷണങ്ങളിലൂടെ സ്വീകാര്യമായവയും അല്ലാത്തവയും തിരിച്ചറിയുക എന്ന സമീപനവും പുതിയ പരിപാടികളും രീതികളും സാങ്കേതിക വശങ്ങളും ചെറിയ തുണ്ടു ഭൂമികളിൽ പ്രാദേശികമായി പരിശോധിച്ചതിനുശേഷം മാത്രം കൈക്കൊള്ളുക എന്ന സംവിധാനവും ഇട്ടാവ പ്രോജക്ടിന്റെ ആകർഷകമായ വശങ്ങളാണ്.

നീലോക്കേരി പരീക്ഷണം : ഇന്ത്യയുടെ വിഭജനത്തെത്തുടർന്ന് പാകിസ്ഥാനിൽ നിന്നുവന്ന അഭയാർത്ഥികളെ ആദായകരമായ തൊഴിൽ നൽകി പുനരധിവസിപ്പിക്കുവാൻ എസ്.കെ. ഡേയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ഒരു പുതിയ ടൗൺഷിപ്പ് നീലോക്കേരിയിൽ വികസിപ്പിച്ചെടുക്കുകയുണ്ടായി. ഇതിന്റെ പിന്നിലെ സങ്കല്പം ഒരു സംയോജിത ഗ്രാമ-നഗര വികസനമായിരുന്നു. കൃഷി, കോഴിവളർത്തൽ, മൃഗസംരക്ഷണം എന്നീ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഒരു ഭാഗത്ത് വികസിപ്പിച്ചെടുത്തപ്പോൾ പോളിടെക്നിക്കുകൾ, മറ്റു തൊഴിൽ പരിശീലന കേന്ദ്രങ്ങൾ, എഞ്ചിനീയറിംഗ് വർക്ക്ഷോപ്പുകൾ, പ്രിന്റിംഗ് പ്രസ്സുകൾ, നെയ്ത്ത്, സോപ്പുണ്ടാക്കൽ, അലക്ക്, തുകൽവ്യവസായം തുടങ്ങി മറ്റൊരുകൂട്ടം തൊഴിലധിഷ്ഠിതമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ മറുഭാഗത്തും വികസിപ്പിച്ചെടുക്കുക എന്നതായിരുന്നു ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ പ്രത്യേകത.

കമ്മ്യൂണിറ്റി ഡവലപ്മെന്റ് (സാമൂഹിക വികസനം)

ആസൂത്രിത ദേശീയ വികസനത്തിന്റെ ഭാഗമായി 1952-ൽ പ്രാദേശിക തലത്തിൽ അങ്ങിങ്ങായി ആരംഭിച്ച കമ്മ്യൂണിറ്റി ഡവലപ്മെന്റ് പ്രോഗ്രാം 1963 ആയപ്പോഴേക്കും 5,243 കമ്മ്യൂണിറ്റി ഡെവലപ്മെന്റ് ബ്ലോക്കുകളിലൂടെ ഇന്ത്യയൊട്ടാകെ വ്യാപിച്ചു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ഒരു പ്രദേശത്തെ ഭൗതികവും മാനുഷികവുമായ വിഭവങ്ങളുടെ സമ്പൂർണ്ണമായ വികസനം ഭദ്രമാക്കുകയും തദ്വാരാ ഗ്രാമസമൂഹത്തെ ഉന്നതജീവിത നിലവാരത്തിലേക്ക് ഉയർത്തുകയുമായിരുന്നു സാമൂഹിക വികസനത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം. കാർഷികോൽപാദനത്തിന്റെ ദ്രുതഗതിയിലുള്ള വിപുലീകരണം പരിപാടിയുടെ പ്രാഥമികോദ്ദേശ്യമായി നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടു. കുടിൽ-ചെറുകിട വ്യവസായങ്ങളുടെ വികസനവും ഇതിനോട് ബന്ധിപ്പിക്കപ്പെട്ടു. ആരോഗ്യം, ശുചിത്വം, ഭവനനിർമ്മാണം, വിദ്യാഭ്യാസം തുടങ്ങിയവയ്ക്കും പ്രാധാന്യം ലഭിച്ചു. ശരിയായ ഗതാഗതസൗകര്യങ്ങളൊരുക്കലും പരിപാടിയുടെ ഭാഗമായിരുന്നു. വികസനപ്രവർത്തകരുടെ

പരിശീലനത്തിനും സ്ഥാനം ലഭിച്ചു. ജനങ്ങളുടെ മനോഗതിയിൽ സമൂലമായ ഒരു മാറ്റം സംജാതമാക്കൽ, ഉന്നത മാനദണ്ഡങ്ങൾക്കു വേണ്ടിയുള്ള ഉത്ക്കടമായ ആഗ്രഹം അവരിൽ ജനിപ്പിക്കൽ ഇവയായിരുന്നു ഏറ്റവും പ്രധാനം.

1963 ഒക്ടോബറോടെ രാജ്യം മുഴുവൻ സാമൂഹ്യവികസന പരിപാടിക്കു കീഴിലായി. എക്സ്റ്റൻഷൻ സർവ്വീസുകളുടെ ഒരു ഏകോപിത സംവിധാനവും അത്യാവശ്യം വേണ്ട വികസന ചട്ടക്കൂടിന്റെ സ്ഥാപനവും ഇതുവഴി പ്രായോഗികമായതോടെ പരിപാടിയുടെ പ്രഥമഘട്ടം പൂർത്തിയായി. വികസനത്തിന്റെ ചുമതലയ്ക്ക് ജില്ല, ബ്ലോക്ക്, ഗ്രാമം എന്നീ തലങ്ങളിൽ ജനകീയ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സൃഷ്ടിയും വികസനവുമായിരുന്നു രണ്ടാം ഘട്ടം. ഈ ഘട്ടത്തിൽ, ഗ്രാമതലത്തിൽ പഞ്ചായത്തും ബ്ലോക്കുതലത്തിൽ പഞ്ചായത്തു സമിതിയും ജില്ലാതലത്തിൽ ജില്ലാപരിഷത്തും മുഖേന സാമൂഹിക വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ തുടർന്നു. തങ്ങളുടെ പ്രദേശത്തിനുവേണ്ട പദ്ധതികളുടെ രൂപീകരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പൊതുജനങ്ങളുടെ പങ്കുചേരൽ ഉത്തേജിപ്പിക്കുന്ന തീവ്രതര വികസനമുഖമായിരുന്നു ഘട്ടം ഒന്ന്. ഈ ഘട്ടത്തിൽ സ്വാശ്രയശക്തി നേടിയ ഗ്രാമസമൂഹങ്ങളിലെ സാമൂഹിക വികസന സമ്പ്രദായം അതിന്റെ പ്രവർത്തന പൂർണ്ണത തീർത്തും ചിട്ടപ്പെടുത്തിയത് രണ്ടാം ഘട്ടത്തിലാണ്.

ഭരണ വകുപ്പുകൾ

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ്

73, 74-ാം ഭരണഘടനാ ഭേദഗതിയോടെ നമ്മുടെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഭരണഘടനാപരമായ തദ്ദേശ സർക്കാരുകളായി മാറി. 1994 ൽ കേരള പഞ്ചായത്ത്‌രാജ് നിയമം നിലവിൽ വന്നതോടെ അധികാരത്തിനോടൊപ്പം വിഭവങ്ങളും ഉത്തരവാദിത്തങ്ങളും വികേന്ദ്രീകരിച്ചു നല്കി സംസ്ഥാനത്തെ തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളെ കരുത്തുറ്റവയാക്കുകയുണ്ടായി. എങ്കിലും സംസ്ഥാന സർക്കാർ പദ്ധതികളും തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് നേതൃത്വം നൽകുന്ന ചുമതലയും നിർവ്വഹിച്ച് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പും കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികൾ ബ്ലോക്ക്പഞ്ചായത്തുകളിലൂടെ നടപ്പാക്കുന്ന ചുമതലയോടെ ഗ്രാമവികസന വകുപ്പും പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നു. ജനപങ്കാളിത്തം ഉറപ്പാക്കി പദ്ധതിനിർവ്വഹണം നടത്തുന്നതിനും ഭരണകാര്യങ്ങളിൽ വേഗതയും കാര്യക്ഷമതയും സുതാര്യതയും കൈവരിക്കുന്നതിനും രണ്ട് വകുപ്പുകളുടെ സമാന്തര പ്രവർത്തനം സഹായകരമല്ലായെന്ന് മനസ്സിലാക്കി 2006-ൽ സംസ്ഥാനത്ത് ഗ്രാമവികസന വകുപ്പും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പും സംയോജിപ്പിച്ച് ഒരു പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ശക്തമായി തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് ഏകോപിപ്പിക്കപ്പെട്ടു. അതോടൊപ്പം ജില്ലാ ഗ്രാമവികസന ഏജൻസികളെ ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകളിലും ലയിപ്പിച്ചു. ത്രിതല പഞ്ചായത്തുകളുടെ ഏകോപനവും സ്ഥലപരമായ സംയോജനവും പ്രാദേശിക വികസന പദ്ധതികൾക്കൊപ്പം ദാരിദ്ര്യനിർമ്മാർജ്ജന പദ്ധതികളുടെ സംയോജനവും വികസന കാഴ്ചപ്പാടുകളിൽ വ്യക്തതയും കൈവരുത്തുവാൻ ഇതുമൂലം കഴിഞ്ഞു. മാത്രമല്ല, കൂടുതൽ ജനപങ്കാളിത്തം ആസൂത്രണ നിർവ്വഹണ പ്രക്രിയയിൽ ഉറപ്പാക്കി ഭരണസുതാര്യത കൈവരിച്ചുകൊണ്ട് തദ്ദേശഭരണ രംഗത്ത് ദൂരവ്യാപകമായ സദ്ഫലങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനും ഇതിലൂടെ സാധിച്ചു. എന്നാൽ 2011 മേയ് മാസം മുതൽ അഞ്ച് വർഷക്കാലം പഞ്ചായത്ത്, നഗരകാര്യം, ഗ്രാമവികസനം എന്നീ മൂന്ന് മന്ത്രാലയങ്ങളുടെ കീഴിലാണ് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് പ്രവർത്തിച്ചത്. 2016 മേയ് മാസം മുതൽ വീണ്ടും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് മന്ത്രാലയത്തിന് കീഴിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

തദ്ദേശസ്വയംഭരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവിധ വകുപ്പുകൾ, പരിശീലന സ്ഥാപനങ്ങൾ, സൊസൈറ്റികൾ തുടങ്ങി നിരവധി സ്ഥാപനങ്ങൾ വകുപ്പിന്റെ കീഴിൽ പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു. തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് അധികാരവും വിഭവങ്ങളും ഉത്തരവാദിത്തങ്ങളും നൽകി നാടിന്റെ അടിസ്ഥാന വികസനപ്രവർത്തനങ്ങളും ജനങ്ങളുടെ സാമൂഹികവും സാമ്പത്തികവുമായ പുരോഗതിയും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിലേക്ക് അവയെ നയിക്കുന്ന ചുമതല തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പിൽ നിക്ഷിപ്തമായിരിക്കുന്നു.

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ്
പ്രിൻസിപ്പൽ ഡയറക്ടറേറ്റ്

ഘടന

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പുമന്ത്രി

അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി

പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി

- പ്രിൻസിപ്പൽ ഡയറക്ടർ (എൽ.എസ്.ജി.ഡി)
- പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ (പഞ്ചായത്ത് വകുപ്പ്)
- നഗരകാര്യ ഡയറക്ടർ (നഗര കാര്യ വകുപ്പ്)
- ചീഫ് ടൗൺ പ്ലാനർ (നഗരഗ്രാമാസൂത്രണ വകുപ്പ്)
- ഗ്രാമവികസന കമ്മീഷണർ (ഗ്രാമ വികസന വകുപ്പ്)
- ചീഫ് എഞ്ചിനീയർ (എൽ.എസ്.ജി.ഡി)
- സ്റ്റേറ്റ് പെർഫോമൻസ് ഓഡിറ്റ് ഓഫീസർ

KREWS | IKM | KUDUMBASREE | SUCHITWA MISSION | SRRDA | DEVELOPMENT AUTHORITIES | KLGSDP | KILA | KURDFC | AMRUT | LIFE MISSION | SMART CITY

പഞ്ചായത്ത്, ഗ്രാമവികസനം, നഗരകാര്യം, തദ്ദേശസ്വയംഭരണ എഞ്ചിനിയറിംഗ് വിഭാഗം, നഗര-ഗ്രാമാസൂത്രണം എന്നീ വകുപ്പുകളെയും മുൻസിപ്പൽ കോമൺ സർവ്വീസിനെയും ഏകോപിപ്പിച്ച് കൊണ്ട് പ്രിൻസിപ്പൽ ഡയറക്ടർ തലവനായി തദ്ദേശസ്വയംഭരണ പൊതുസർവ്വീസ് രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. നിലവിലുള്ള ഗ്രാമവികസന വകുപ്പ്, പഞ്ചായത്ത് വകുപ്പ് എന്നിവയെ സംയോജിപ്പിച്ചു കൊണ്ട് റൂറൽ ഡയറക്ടറേറ്റ് എന്നും നഗരകാര്യ ഡയറക്ടറേറ്റിനെ അർബൺ ഡയറക്ടറേറ്റ് എന്നും നാമകരണം ചെയ്ത് രണ്ട് വിംഗുകൾ രൂപീകരിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഗ്രാമവികസന കമ്മീഷണർ, പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ എന്നിവർക്ക് പകരം ഡയറക്ടർ എൽ.എസ്.ജി.ഡി (റൂറൽ) നഗരകാര്യ ഡയറക്ടർക്ക പകരം ഡയറക്ടർ എൽ.എസ്.ജി.ഡി (അർബൻ) തസ്തികകൾ നിലവിൽ വരുന്നതാണ്. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ എഞ്ചിനീയറിംഗ് വകുപ്പിനെ ലോക്കൽ ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ച്ചർ ഡവലപ്പ്മെന്റ് ആന്റ് എഞ്ചിനീയറിംഗ് വിംഗ് എന്നും നഗര-ഗ്രാമാസൂത്രണ വകുപ്പിനെ എൽ.എസ്.ജി.ഡി പ്ലാനിംഗ് വിംഗ് എന്നും പുനർ നാമകരണം ചെയ്തു. ഭരണ ഏകോപനവും, പദ്ധതി സംയോജനവും നിർവ്വഹണവും മികച്ച രീതിയിൽ നടപ്പിലാക്കുവാൻ പുതു സർവ്വീസ് രൂപീകരണം മുഖേന സാധ്യമാകുന്നതാണ്. സംസ്ഥാനത്ത് ഒട്ടാകെയുള്ള തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഭരണപരവും നേതൃത്വപരവുമായ പിന്തുണയും നിർവ്വഹണസഹായവും ഉറപ്പ വരുത്തുകയും കൃത്യമായ ആസൂത്രണത്തിലൂടെ വികസനപദ്ധതികൾ പൂർണ്ണ ഫലപ്രാപ്തിയിൽ എത്തിക്കുകയും ചെയ്യുകയെന്നതാണ് പ്രിൻസിപ്പൽ ഡയറക്ടറേറ്റിന്റെ മുഖ്യ ചുമതല. പൊതുജനങ്ങളുടെയും ജനപ്രതിനിധികളുടെയും ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെയും പങ്കാളിത്തത്തിലൂടെ സമ്പൂർണ്ണ വികസനം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു ഏകീകൃത ഭരണസംവിധാനമാണ് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ പൊതു സർവ്വീസ്. തിരുവനന്തപുരത്ത് നന്ദൻകോടുള്ള സ്വരാജ് ഭവനാണ് പ്രിൻസിപ്പൽ ഡയറക്ടറേറ്റിന്റെ ആസ്ഥാനം.

പഞ്ചായത്ത് വകുപ്പ്

കേരള പഞ്ചായത്ത് ആക്ട് 1960 നിലവിൽ വന്നതോടെ ഭരണസൗകര്യാർത്ഥം ലോക്കൽ ബോഡീസ് വകുപ്പിനെ പഞ്ചായത്ത് വകുപ്പായും മുനിസിപ്പൽ വകുപ്പായും വിഭജിച്ചു. 1962 ജനവരി 19-നാണ് പഞ്ചായത്ത് വകുപ്പ് നിലവിൽ വന്നത്. ആർ. കേശവൻ നായരായിരുന്നു വകുപ്പിന്റെ ആദ്യ അദ്ധ്യക്ഷൻ. പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടറേറ്റിന്റെ ആസ്ഥാനം തിരുവനന്തപുരം പബ്ലിക് ആഫീസ് ബിൽഡിംഗ്സിലാണ്. ജില്ലാതലത്തിൽ പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ ആഫീസും പഞ്ചായത്ത് അസിസ്റ്റന്റ് ഡയറക്ടർ (ജില്ലാ പെർഫോമൻസ് ആഡിറ്റ് ആഫീസർ) ആഫീസും പ്രവർത്തിക്കുന്നു. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ വിവിധ ഫണ്ടുകളുടെ വിനിയോഗം, തനത് വരുമാനം തുടങ്ങിയവയുടെ പുരോഗതി നിരീക്ഷിക്കുക, സംസ്ഥാനത്ത് നടക്കുന്ന എല്ലാ ജനന-മരണങ്ങളുടെയും വിവാഹങ്ങളുടെയും രജിസ്ട്രേഷൻ ഉറപ്പ വരുത്തുക, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ ബൈലകൾ അംഗീകരിക്കുക, ത്രിതല പഞ്ചാ

ഘടന

യത്തുകളിലെ അംഗസംഖ്യ നിശ്ചയിക്കുക , വിവിധ സാമൂഹ്യ സുരക്ഷാ പെൻഷനുകളുടെ വിതരണം നടത്തുക തുടങ്ങിയവയാണ് പഞ്ചായത്ത് വകുപ്പിന്റെ പ്രധാന ചുമതലകൾ. ഏകീകൃത തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് രൂപീകരണത്തിന്റെ ഭാഗമായി പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടറെ എൽ.എസ്.ജി.ഡി (റൂറൽ) ഡയറക്ടറായി പുനർനാമകരണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

ഗ്രാമ വികസന കമ്മിഷണറേറ്റ്

ഗ്രാമവികസന വകുപ്പിന്റെ ഭരണസംവിധാനം വികേന്ദ്രീകരിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി 1987 ജനവരി 24-ന് ഗ്രാമവികസന കമ്മിഷണറേറ്റ് കേരളത്തിൽ പ്രവർത്തനമാരംഭിച്ചു. ഇതോടെ സെക്രട്ടറിയേറ്റിൽ ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്ന പല ചുമതലകളും കമ്മിഷണറേറ്റിന് കൈമാറി. ഗ്രാമവികസന പദ്ധതികളുടെ നടത്തിപ്പ് ഗ്രാമവികസന കമ്മിഷണറിൽ നിക്ഷിപ്തമായിരിക്കുന്നു. ജില്ലാതലത്തിൽ

ഗ്രാമവികസന കമ്മിഷണർ

അസിസ്റ്റന്റ് ഡവലപ്മെന്റ് കമ്മിഷണർ (ജനറൽ) (ജില്ലാ കളക്ടറേറ്റ്)

പ്രോജക്ട് ഡയറക്ടർ-ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജന യൂണിറ്റ് (ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത്)

സെക്രട്ടറി & ബി.ഡി.ഒ (ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത്)

വി.ഇ.ഒ/എൽ.വി.ഇ.ഒ

ഭരണകാര്യങ്ങൾ അസിസ്റ്റന്റ് ഡവലപ്മെന്റ് കമ്മിഷണറും (ജനറൽ) കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പരിപാടികളുടെ ഏകോപനം ജില്ലാപഞ്ചായത്തിലെ ദാരിദ്ര്യ ലഘൂകരണ യൂണിറ്റിന്റെ ചുമതലയുള്ള പ്രോജക്ട് ഡയറക്ടർക്കുമാണ്. ഗ്രാമവികസന വകുപ്പിന് പ്രത്യേക മിനിസ്റ്റീരിയൽ വിഭാഗവും രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇന്റേണൽ ഓഡിറ്റ് സെക്ഷനും കമ്മിഷണറേറ്റിന്റെ ഭാഗമായുണ്ട്. ഇതിന്റെ ആസ്ഥാനം തിരുവനന്തപുരം നന്തൻകോടുള്ള സ്വരാജ് ഭവനിലാണ്.

നഗരകാര്യ വകുപ്പ്

നഗരസഭകളുടെയും പഞ്ചായത്തുകളുടെയും ഭരണത്തിനായി രൂപീകൃതമായിരുന്ന തദ്ദേശ ഭരണവകുപ്പ് വിഭജിച്ച് 1962- ൽ നഗരസഭകളുടെ ഭരണത്തിനായി മുനിസിപ്പാലിറ്റി വകുപ്പ് എന്ന പേരിൽ പ്രത്യേക വകുപ്പ് രൂപീകരിക്കുകയുണ്ടായി. മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനുകളുടെ ഭരണനിയന്ത്രണം കൂടി മുനിസിപ്പൽ ഡയറക്ടർക്ക് ലഭിക്കത്തക്കവിധം വകുപ്പിന്റെ പേര് 1980 സെപ്റ്റംബർ 5 ന് മുനിസിപ്പൽ ഭരണവകുപ്പ് എന്നാക്കി മാറ്റിയിരുന്നു. തുടർന്ന് 2002 ഡിസംബർ 16 ന് മുനിസിപ്പൽ വകുപ്പിന്റെ പേര് നഗരകാര്യ വകുപ്പ് എന്ന് പുനർനാമകരണം ചെയ്തു. നഗരങ്ങളിൽ അധിവസിക്കുന്ന സാമ്പത്തികവും സാമൂഹികവുമായി പിന്നോക്കാവസ്ഥയിലുള്ള നിരവധി കുടുംബങ്ങൾക്ക് അടിസ്ഥാനപരമായ പശ്ചാത്തല സൗകര്യങ്ങൾ ഒരുക്കുന്നതിന് പ്രത്യേകം ഊന്നൽ നൽകി നിരവധി പദ്ധതികൾ ആസൂത്രണം ചെയ്ത് നഗരസഭകൾ വഴി നടപ്പാക്കി വരുന്നു. ഇതിനു പുറമേ ഇത്തരക്കാർക്കായി കേന്ദ്രസർക്കാർ നടപ്പാക്കുന്ന പദ്ധതികൾ പൂർണ്ണ ഉത്തരവാദിത്തത്തോടും കാര്യക്ഷമതയോടും കൂടി നഗരസഭകളെക്കൊണ്ട് നടപ്പാക്കുന്നതിനു നോഡൽ ഏജൻസിയായി പ്രവർത്തിക്കുന്നു. കൂടാതെ സംസ്ഥാന സർക്കാർ സഹായത്തോടെ നഗരവാസികൾക്ക് ആവശ്യമായ ഭൗതിക സൗകര്യങ്ങൾ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പാക്കുന്ന പദ്ധതികളുടെ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളും വകുപ്പ് നല്കുന്നു. നഗരസഭാ ജീവനക്കാരുടെ പ്രോവിഡന്റ് ഫണ്ട് 1981 ഡിസംബർ മുതലും പെൻഷൻ 1991 ഒക്ടോബർ മുതലും നടപ്പാക്കിവരുന്നു. കേരളാ മുനിസിപ്പൽ കോമൺസർവ്വീസിലെ ഹെൽത്ത് ആഫീസർ, എൻജിനീയറിങ്ങ് തസ്തികകൾ എന്നിവയൊഴികെയുള്ള തസ്തികകളിലെ നിയമനാധികാരിയും അച്ചടക്ക നടപടി സ്വീകരിക്കേണ്ട അധികാരിയും നഗരകാര്യ ഡയറക്ടറാണ്. നഗരസഭാ ജീവനക്കാർക്കായുള്ള സെൻട്രൽ പ്രോവിഡന്റ് ഫണ്ടും സെൻട്രൽ പെൻഷൻ ഫണ്ടും നഗരകാര്യ ഡയറക്ടറുടെ നിയന്ത്രണത്തിലാണ്. നഗരസഭാ ജീവനക്കാരെ സെൻട്രൽ പ്രോവിഡന്റ് ഫണ്ടിൽ അംഗമാക്കുക, സർവ്വീസിൽ നിന്ന് വിരമിക്കുന്ന ജീവനക്കാർക്ക് പി.എഫ്. തുക അനുവദിച്ച് നൽകുക, നഗരസഭാ (കണ്ടിജന്റ് ഒഴികെ) ജീവനക്കാരുടെ പെൻഷൻ ആനുകൂല്യങ്ങൾ പെൻഷൻ ഫണ്ടിൽ നിന്ന് അനുവദിച്ച നൽകുക എന്നിവ നഗരകാര്യ ഡയറക്ടറുടെ ചുമതലയാണ്. 2019ൽ മുനിസിപ്പാലിറ്റി ആക്ട് ഭേദഗതി ചെയ്ത് മുനിസിപ്പൽ കോമൺ സർവ്വീസ് ജീവനക്കാരെ സർക്കാർ ജീവനക്കാരാക്കി മാറ്റിയിട്ടുണ്ട്. ഏകീകൃത തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് രൂപീകരണത്തിന്റെ ഭാഗമായി നഗരകാര്യ ഡയറക്ടറെ എൽ.എസ്.ജി.ഡി (അർബൺ) ഡയറക്ടറായി പുനർനാമകരണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് എഞ്ചിനീയറിംഗ് വിഭാഗം

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പിന് സ്വന്തമായി എഞ്ചിനീയറിംഗ് കേഡർ 2008 ജനുവരി ഒന്നിന് നിലവിൽ വന്നു. പൊതുമരാമത്ത്, ജലസേചന വകുപ്പുകളിൽ നിന്നുള്ള നിശ്ചിത എണ്ണം സാങ്കേതിക വിഭാഗം ജീവനക്കാരും പഞ്ചായത്ത്, മുനിസിപ്പാലിറ്റി, കോർപ്പറേഷൻ എന്നിവിടങ്ങളിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന സാങ്കേതിക വിഭാഗം ജീവനക്കാരും ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജന വിഭാഗം, കേരള സ്റ്റേറ്റ് റൂറൽ റോഡ് ഡെവലപ്മെന്റ് ഏജൻസി എന്നിവിടങ്ങളിലെ സാങ്കേതിക വിഭാഗം ജീവനക്കാരെയുമാണ് എഞ്ചിനീയറിംഗ് കേഡറിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. ത്രിതല പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് മാത്രമായി ഉത്തര/ദക്ഷിണ മേഖലകളിൽ ഓരോ സൂപ്രണ്ടിംഗ് എഞ്ചിനിയർ ആഫീസും ഓരോ ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് ആഫീസിനോടൊപ്പം എക്സിക്യൂട്ടീവ് എഞ്ചിനിയർ ആഫീസും ഓരോ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തിനോടൊപ്പം അസിസ്റ്റന്റ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് എഞ്ചിനിയർ ആഫീസും ഓരോ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിനോടൊപ്പം അസിസ്റ്റന്റ് എഞ്ചിനിയർ ആഫീസും പ്രവർത്തിക്കുന്നു. ഓരോ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളുടെയും ചുമതല ഒരു അസിസ്റ്റന്റ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് എഞ്ചിനീയർക്കും ഓരോ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെയും ചുമതല അസിസ്റ്റന്റ് എഞ്ചിനീയർക്കും നൽകിയിട്ടുണ്ട്. എല്ലാ കോർപ്പറേഷൻ ആഫീസുകളിലും ഓരോ സൂപ്രണ്ടിംഗ് എഞ്ചിനിയറുടെ കീഴിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന എഞ്ചിനിയറിംഗ് വിഭാഗവും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിൽ എക്സിക്യൂട്ടീവ് എഞ്ചിനിയറുടെയോ അസിസ്റ്റന്റ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് എഞ്ചിനിയറുടെയോ അസിസ്റ്റന്റ് എഞ്ചിനിയറുടെയോ നേതൃത്വത്തിലുള്ള എഞ്ചിനിയറിംഗ് വിഭാഗവും പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റിന്റെ സഹായത്തോടെയുള്ള പി.എം.ജി.എസ്.വൈ. പ്രവൃത്തികൾ നടപ്പാക്കുന്നതിന് ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകളോടനുബന്ധിച്ച് എക്സിക്യൂട്ടീവ് എഞ്ചിനിയറുടെ കീഴിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന പ്രോജക്ട് ഇംപ്ലിമെന്റേഷൻ വിഭാഗവും നിലവിലുണ്ട്. ഇവയുടെ നിയന്ത്രണം കേരള സ്റ്റേറ്റ് റൂറൽ റോഡ് ഡെവലപ്മെന്റ് ഏജൻസി (KSRRDA) ചീഫ് എഞ്ചിനിയർക്കാണ്. ഏകീകൃത തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് രൂപീകരണത്തിന്റെ ഭാഗമായി തദ്ദേശ സ്വയംഭരണവകുപ്പ് എഞ്ചിനീയറിംഗ് വിഭാഗത്തെ ലോക്കൽ ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ച്ചർ ഡെവലപ്പ്മെന്റ് &എഞ്ചിനീയറിംഗ് വിംഗ് എന്ന്

പുനർനാമകരണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

നഗര ഗ്രാമാസൂത്രണ വകുപ്പ്

സംസ്ഥാനത്തെ നഗര ഗ്രാമ പ്രദേശങ്ങളുടെ ആസൂത്രിത വികസനം രൂപപ്പെടുത്തുന്നതിന് മുഖ്യ നഗരാസൂത്രകന്റെ മേൽനോട്ടത്തിൽ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ പ്ലാനിംഗ് വകുപ്പ് പ്രവർത്തിക്കുന്നു. സംസ്ഥാനത്ത് എല്ലാ ജില്ലാ ആസ്ഥാനങ്ങളിലും വകുപ്പിന് ഓഫീസുകളുണ്ട്. നഗരാസൂത്രണ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുക, നഗരാസൂത്രണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങളിൽ സർക്കാരിന് സാങ്കേതിക ഉപദേശം നൽകുക, കെട്ടിട നിർമ്മാണവും ഭൂവികസനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവിധ നിയമങ്ങൾ നിഷ്കർഷിക്കുന്ന അനുമതികൾ നൽകുക എന്നിവയാണ് വകുപ്പിന്റെ പ്രധാന പ്രവർത്തന മേഖല. അമൃത് നഗരങ്ങൾ/പട്ടണങ്ങളുടെ ജി.ഐ.എസ്. അധിഷ്ഠിത മാസ്റ്റർ പ്ലാനുകൾ തയ്യാറാക്കൽ എന്ന കേന്ദ്ര പദ്ധതിയുടെ സംസ്ഥാനതല നോഡൽ ഏജൻസിയായും വകുപ്പ് പ്രവർത്തിക്കുന്നു. മുഖ്യ നഗരാസൂത്രകൻ (പ്ലാനിംഗ്) ആണ് ഈ പദ്ധതിയുടെ നോഡൽ ഓഫീസർ. ഇതിന് പുറമെ മുഖ്യ നഗരാസൂത്രകൻ ആർട്ട് & ഹെറിറ്റേജ് കമ്മീഷൻ മെമ്പർ സെക്രട്ടറിയും ആണ്. മുഖ്യ നഗരാസൂത്രകനെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജോലികളിൽ സഹായിക്കുന്നതിനായി എറണാകുളം റീജിയണൽ ടൗൺ പ്ലാനിംഗ് ഓഫീസിലെ സീനിയർ ടൗൺ പ്ലാനർ ഉൾപ്പെടെ 4 സീനിയർ ടൗൺ പ്ലാനർമാരും 14 ജില്ലാ കാര്യാലയങ്ങളിലെ ടൗൺ പ്ലാനർ ഉൾപ്പെടെ 21 ടൗൺ പ്ലാനർമാരും അനുബന്ധ ജീവനക്കാരും ഉണ്ട്. ഭരണപരമായ കാര്യങ്ങളിൽ സഹായിക്കുന്നതിനായി ഒരു അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ഓഫീസറും ഒരു ഫിനാൻസ് ഓഫീസറും അനുബന്ധ ജീവനക്കാരുമുണ്ട്. ഏകീകൃത തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് രൂപീകരണത്തിന്റെ ഭാഗമായി നഗര ഗ്രാമാസൂത്രണ വകുപ്പിനെ എൽ.എസ്.ജി.ഡി പ്ലാനിംഗ് വിംഗ് എന്ന് പുനർനാമകരണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

കേരള സ്റ്റേറ്റ് ആഡിറ്റ് വകുപ്പ്

ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് വകുപ്പ് രൂപീകൃതമായത് 1942-ൽ തിരുവിതാംകൂർ നാട്ടുരാജ്യത്താണ്. കേരള സംസ്ഥാന രൂപീകരണത്തെ തുടർന്ന് ശ്രീ.കെ.ഗോവിന്ദപിള്ളയെ സംസ്ഥാനത്തെ ആദ്യത്തെ എക്സാമിനർ ഓഫ് ലോക്കൽ ഫണ്ട് ആയി 1956 നവംബർ 1ന് നിയമിച്ചു. സൗത്ത് സോൺ, സെൻട്രൽ സോൺ, നോർത്ത് സോൺ എന്നീ സോണൽ ഓഫീസുകൾ 1957ൽ ആരഭിച്ചു. ആഡിറ്റ് രീതി വ്യവസ്ഥാപിതമാക്കൽ, ഭരണസൗകര്യം എന്നിവ കണക്കിലെടുത്ത് 1960-ൽ കേരള ലോക്കൽ ഫണ്ട് ആഡിറ്റ് സർവ്വീസിനു രൂപം നൽകി. 1979-ൽ വകുപ്പിന്റെ സോണൽ ഓഫീസുകൾ നിർത്തലാക്കുകയും ഹെഡ് ഓഫീസ്, ജില്ലാ ഓഫീസുകൾ എന്നിവ നിലവിൽ വരുകയും ചെയ്തു. കേരള ലോക്കൽ ഫണ്ട് ആഡിറ്റ് വകുപ്പിനെ 2005 ജനുവരിയിൽ കേരള സംസ്ഥാന ആഡിറ്റ് വകുപ്പ് എന്നു പുനർനാമകരണം ചെയ്തു. ചാരിറ്റബിൾ എൻഡോവ്മെന്റ് സംസ്ഥാന ട്രഷറർ പദവി വഹിയ്ക്കുന്നതും സംസ്ഥാന ആഡിറ്റ് വകുപ്പ് ഡയറക്ടറാണ്. കേരളത്തിലെ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ 6774 സ്ഥാപനങ്ങളാണ് ഈ വകുപ്പിന്റെ പരിധിയിലുള്ളത്. ആസ്ഥാനകാര്യാലയത്തിന് പുറമെ 14 ജില്ലാ കാര്യാലയങ്ങളും 11 മുൻസിപ്പൽ കൺകറന്റ് ആഡിറ്റ് കാര്യാലയങ്ങളും 6 കോർപ്പറേഷൻ കൺകറന്റ് ആഡിറ്റ് കാര്യാലയങ്ങളും കേരള സംസ്ഥാന ആഡിറ്റ് വകുപ്പിനുണ്ട്. 1994-ൽ കേരള നിയമസഭ പാസാക്കിയ കേരള ലോക്കൽഫണ്ട് ആഡിറ്റ് നിയമം 1996 ലാണ് പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നത്. ഇതേവർഷം തന്നെ ചട്ടങ്ങളും നിലവിൽ വന്നു. ആഡിറ്റ് സ്ഥാപനങ്ങളിലെ നിലവിലെ ആഡിറ്റ് നയങ്ങൾ, മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ, രീതികൾ എന്നിവയുടെ സമാഹാരമായ ആഡിറ്റ് മാന്വലും സംസ്ഥാന ആഡിറ്റ് വകുപ്പിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

പെർഫോമൻസ് ആഡിറ്റ്

അധികാരവികേന്ദ്രീകരണം ശക്തിപ്പെടുത്തിയതിന്റെ ഭാഗമായി തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് 1997-98 മുതൽ വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി വർദ്ധിച്ച തോതിൽ ഫണ്ട് അനുവദിച്ചതിനെത്തുടർന്ന് വികസനപരവും ജനക്ഷേമകരവും പ്രാദേശിക സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുമുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഏറ്റെടുത്ത് നടത്തിവരുന്നു. അവയിൽ നിക്ഷിപ്തമായ ചുമതലകളും അവയെ ഭരമേല്പിച്ച സാമ്പത്തികവും നിയന്ത്രണപരവുമായ അധികാരങ്ങളും നിയമങ്ങൾക്കും ചട്ടങ്ങൾക്കും മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾക്കും അനുസൃതമായി കാര്യക്ഷമമായും ഫലപ്രദമായും നിർവ്വഹിക്കുകയും വിനിയോഗിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടോ എന്ന് വിലയിരുത്തുന്നതിനും പാകപ്പിഴകൾ ഉണ്ടെങ്കിൽ അവ പരിഹരിക്കാൻ യഥാസമയം നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുന്നതിനും ഒരു പുതിയ ആഡിറ്റ് സംവിധാനത്തിന് 1997 ലെ പഞ്ചായത്ത് രാജ് (പരിശോധനാരീതിയും ആഡിറ്റ് സംവിധാനവും) ചട്ടങ്ങളിലൂടെ രൂപം നൽകുകയുണ്ടായി. പ്രസ്തുത ചട്ടങ്ങളിലൂടെ സംസ്ഥാനതലത്തിൽ ഒരു പെർഫോമൻസ് ആഡിറ്റ് അതോറിറ്റി നിലവിൽ വന്നു. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണവകുപ്പ് സെക്രട്ടറിയാണ് പെർഫോമൻസ് ആഡിറ്റ് അതോറിറ്റി. അദ്ദേഹത്തെ സഹായിക്കാൻ സംസ്ഥാന പെർഫോമൻസ് ആഡിറ്റ് ആഫീസറെ നിയമിച്ചിട്ടുണ്ട്. സെക്രട്ടേറിയറ്റിൽ നിന്നും ഗ്രാമവികസനം, പഞ്ചായത്ത്, നഗരകാര്യ വകുപ്പുകളിൽ നിന്നും ജീവനക്കാരെ കണ്ടെത്തിയാണ് പെർഫോമൻസ് ആഡിറ്റ് ടീമിൽ നിയമിക്കുന്നത്. എല്ലാ മാസവും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഭരണപരവും സാമ്പത്തികവുമായ നടപടികൾ അവലോകനം ചെയ്ത് ശരിയായ ഭരണം ഉറപ്പുവരുത്തുകയാണ് പെർഫോമൻസ് ആഡിറ്റിന്റെ കർത്തവ്യം. തെറ്റുകൾ തിരുത്തുന്നതിനും അവ ആവർത്തിക്കുന്നില്ലായെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനുമാണ് പെർഫോമൻസ് ആഡിറ്റ് ഊന്നൽ നല്കുന്നത്. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ വരുമാന മാർഗ്ഗങ്ങൾ യഥാവിധി പ്രയോജനപ്പെടുത്തി തനതു വരുമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നുണ്ടെന്നും വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ കുറ്റമറ്റ രീതിയിൽ നടപ്പിലാക്കുന്നുണ്ടെന്നും അവകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിച്ച ഫലങ്ങൾ കിട്ടുന്നുണ്ടോയെന്നും വിലയിരുത്തി തക്ക സമയത്ത് വേണ്ട നടപടികളെടുക്കാൻ പെർഫോമൻസ് ആഡിറ്റ് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെ സജ്ജമാക്കുന്നു.

അനുബന്ധ സ്ഥാപനങ്ങൾ

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള ഓംബുഡ്സ്മാൻ

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ പ്രസിഡന്റ് ഉൾപ്പെടെയുള്ള ഭരണസമിതിയംഗങ്ങളും ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലേക്ക് നേരിട്ടോ അല്ലാതെയോ നിയോഗിച്ചിട്ടുള്ളതും സ്ഥലംമാറ്റപ്പെട്ടതുമായ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും ഭരണപരമായ കർത്തവ്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുമ്പോഴുണ്ടായേക്കാവുന്ന അഴിമതി, ദുർഭരണം, ക്രമക്കേടുകൾ എന്നിവയെക്കുറിച്ചുള്ള പരാതികൾ നിയമാനുസൃതം അന്വേഷിച്ച് ആവശ്യമായ നടപടിയെടുക്കുകയാണ് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള ഓംബുഡ്സ്മാന്റെ ചുമതല. പരാതികൾ ഏതൊരു വ്യക്തിക്കും ഇടനിലക്കാരന്റെ സഹായമില്ലാതെ ഓംബുഡ്സ്മാൻ സെക്രട്ടറിക്കു മുമ്പാകെ നേരിട്ടോ, രജിസ്റ്റേഡ്/സാധാരണ തപാൽ വഴിയോ നൽകാവുന്നതാണ്. വെള്ളക്കടലാസിൽ എഴുതിയ പരാതിയോടൊപ്പം ശരിയായി പൂരിപ്പിച്ച ഫോറം 'എ' (പത്തുരൂപയുടെ കോർട്ടുഫീ സ്റ്റാമ്പ് ഒട്ടിച്ചത്), പരാതിയുടെ പകർപ്പുകൾ (എതിർകക്ഷികളുടെ എണ്ണം + രണ്ട്) എന്നിവയും സമർപ്പിക്കണം. കേരള പഞ്ചായത്ത്‌രാജ് നിയമത്തിലെയും ഓംബുഡ്സ്മാൻ (പരാതി അന്വേഷണ വിചാരണയും സേവന വ്യവസ്ഥകളും) ചട്ടങ്ങളിലെയും വ്യവസ്ഥകൾ പാലിച്ചിട്ടില്ലാത്ത പരാതി പരിഗണിക്കുന്നതല്ല. ഓംബുഡ്സ്മാന്റെ സിറ്റിങ്ങുകൾ തിരുവനന്തപുരത്തുള്ള ഓഫീസിലും എറണാകുളം, തൃശ്ശൂർ, പാലക്കാട്, കോഴിക്കോട് , കണ്ണൂർ ജില്ലാ ആസ്ഥാനങ്ങളിലും നടത്തിവരുന്നു. പത്തുരൂപയുടെ കോർട്ടുഫീ സ്റ്റാമ്പിനുള്ള ചെലവൊഴിച്ച് മറ്റ് യാതൊരു വിധത്തിലുള്ള ഫീസുകളും കക്ഷികളിൽ നിന്നും ഈടാക്കുകയില്ല. കേസുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഏതൊരു വ്യക്തിക്കും ഓംബുഡ്സ്മാനു മുമ്പാകെ അഭിഭാഷകന്റെയോ, മറ്റു പരസഹായം കൂടാതെയോ നേരിട്ടും നിർഭയമായും ഹാജരാകുന്നതിനും തങ്ങളുടെ വാദഗതികൾ അവതരിപ്പിച്ച് പരിഹാരം തേടുന്നതിനും കഴിയും.

വിലാസം: തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള ഓംബുഡ്സ്മാൻ
സാഫല്യം കോംപ്ലക്സ് (നാലാം നില), ട്രിഡാ ബിൽഡിംഗ്, യൂണിവേഴ്സിറ്റി പി.ഒ., തിരുവനന്തപുരം 695034

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള ട്രൈബ്യൂണൽ

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ തീരുമാനങ്ങൾക്കെതിരായി അപ്പീൽ, റിവിഷൻ എന്നിവ പരിഗണിക്കുകയും തീർപ്പുകൽപ്പിക്കുകയുമാണ് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കു വേണ്ടി നിയമിച്ചിട്ടുള്ള ട്രൈബ്യൂണലിന്റെ ചുമതല. ജില്ലാ ജഡ്ജിയുടെ പദവിയിലുള്ള ഒരു നീതിന്യായ ഉദ്യോഗസ്ഥനാണ് ട്രൈബ്യൂണലായി നിയമിക്കപ്പെടുന്നത്. കൂടാതെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഏതെങ്കിലും തീരുമാനത്തിന്റെ നിയമസാധുതയെ പറ്റിയോ നിലനിൽപ്പിനെ പറ്റിയോ സർക്കാരിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്ന പരാമർശത്തിന്മേൽ അഭിപ്രായം നൽകാനും ട്രൈബ്യൂണലിനെ അധികാരപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഹർജികൾ ഏത് ഉത്തരവിന് എതിരെയുള്ളതാണോ അതിന്റെ തീയതി മുതൽ 30 ദിവസത്തിനകം ഫോറം സിയിൽ നൽകണം. ട്രൈബ്യൂണലിന്റെ അനുവാദത്തോടെ ഒരു മാസം കാലതാമസഹർജിയോടുകൂടി അപ്പീൽ/റിവിഷൻ ഫയൽ ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ അപ്പീൽ ഫയൽ ചെയ്ത് 60 ദിവസത്തിനകം തീരുമാനമാകാത്ത സംഗതികളിൽ 90 ദിവസത്തിനകം ട്രൈബ്യൂണലിൽ ഹർജി നൽകിയാൽ മതിയാകും. ഹർജിയോടൊപ്പം ഹർജിയുടെയും അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട രേഖകളുടെയും സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയ ഓരോ പകർപ്പും ഹർജിയിൽ എത്ര എതിർകക്ഷികളുണ്ടോ അത്രയും സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയ പകർപ്പുകളും ട്രൈബ്യൂണൽ മുമ്പാകെ നേരിട്ടോ രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത തപാലായോ നൽകാം. ഹർജിയോടൊപ്പം 50 രൂപ ഫീസായി ട്രൈബ്യൂണലിന്റെ ഓഫീസിലോ തിരുവനന്തപുരത്ത് മാറാൻ കഴിയുന്ന ഡി.ഡി. ആയോ ഒടുക്കാവുന്നതാണ്. കൂടാതെ 100 രൂപ ലീഗൽ ബനിഫിറ്റ് ഫണ്ട് സ്റ്റാമ്പ് ഹർജിയിൽ പതിക്കേണ്ടതുമാണ്.

വിലാസം: സെക്രട്ടറി, തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് വേണ്ടിയുള്ള ട്രൈബ്യൂണൽ
ശ്രീമൂലം ബിൽഡിംഗ്സ്, കോർട്ട് കോംപ്ലക്സ്, വഞ്ചിയൂർ, തിരുവനന്തപുരം.

കേരള സംസ്ഥാന തിരഞ്ഞെടുപ്പ് കമ്മീഷൻ

സംസ്ഥാനത്തെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലേക്ക് തിരഞ്ഞെടുപ്പ് നടത്തുന്നതിനായി ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ 243(കെ) അനുച്ഛേദപ്രകാരം രൂപീകരിച്ച സ്വതന്ത്ര ഭരണഘടനാ സ്ഥാപനമാണ് സംസ്ഥാന തിരഞ്ഞെടുപ്പ് കമ്മീഷൻ. പഞ്ചായത്ത് രാജ്-മുനിസിപ്പാലിറ്റി നിയമങ്ങളിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം സംസ്ഥാന തിരഞ്ഞെടുപ്പ് കമ്മിഷന്റെ നേരിട്ടുള്ള നിയന്ത്രണത്തിലും മേൽനോട്ടത്തിലുമാണ് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലേക്ക് തിരഞ്ഞെടുപ്പ് നടക്കുന്നത്. അഞ്ച് വർഷക്കാലാവധി പൂർത്തിയാകുന്ന മുറയ്ക്ക് എല്ലാ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലേക്കും പൊതുതിരഞ്ഞെടുപ്പ് നടത്തുന്നതിനുപുറമെ അംഗങ്ങളുടെ സ്ഥാനത്ത് ഉണ്ടാകുന്ന ആകസ്മിക ഒഴിവുകൾ നികത്താനുള്ള ഉപതിരഞ്ഞെടുപ്പുകളും തിരഞ്ഞെടുപ്പ് കമ്മീഷനാണ് നടത്തുന്നത്. ഭരണഘടനാപരമായ ചുമതലകൾക്കു പുറമെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ നിയമങ്ങൾ പ്രകാരം കമ്മിഷന് നൽകപ്പെട്ട അധികാരങ്ങൾ വിനിയോഗിച്ചാണ് തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളിലെ അദ്ധ്യക്ഷ-ഉപാദ്ധ്യക്ഷ സ്ഥാനങ്ങളി ലേക്കും സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി അംഗങ്ങൾ, ചെയർമാൻ എന്നീ സ്ഥാനങ്ങളിലേക്കും തിരഞ്ഞെടുപ്പ് നടത്തുന്നത്. അദ്ധ്യക്ഷന്മാർക്കും ഉപാദ്ധ്യക്ഷന്മാർക്കും എതിരെയുള്ള അവിശ്വാസപ്രമേയ ചർച്ച സംബന്ധിച്ച നടപടികളും കമ്മിഷൻ അധികാരപ്പെടുത്തുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥനാണ് നിയന്ത്രിക്കുന്നത്. തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ മത്സരിക്കുന്ന സ്ഥാനാർത്ഥികൾ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് കണക്കുകൾ ചുമതലപ്പെടുത്തിയ ഉദ്യോഗസ്ഥന് യഥാസമയം സമർപ്പിക്കുന്നതിൽ

വീഴ്ച വരുത്തിയാൽ അവരെ അയോഗ്യരാക്കുവാനും കമ്മിഷന് അധികാരമുണ്ട്. അംഗങ്ങളുടെ അയോഗ്യത സംബന്ധിച്ച തർക്കങ്ങളിലും കുറുമാറ്റ നിരോധന നിയമപ്രകാരം കമ്മിഷൻ മുമ്പാകെ ഫയൽ ചെയ്യുന്ന ഹർജികളിലും തീരുമാനമെടുക്കുന്നതിനും ജൂഡീഷ്യൽ അധികാരസ്ഥാനമായി കമ്മീഷൻ പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു. തദ്ദേശസ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങളിലെ അംഗങ്ങളുടെ /കൗൺസിലർമാരുടെ സംവരണ സ്ഥാനങ്ങൾ നിശ്ചയിക്കുന്നത് കമ്മീഷന്റെ മേൽനോട്ടത്തിലാണ്. പ്രസ്തുത സ്ഥാപനങ്ങളിലെ സംവരണം ചെയ്ത അദ്ധ്യക്ഷ-ഉപാദ്ധ്യക്ഷ സ്ഥാനങ്ങളും സ്റ്റാൻഡിംഗ് കമ്മിറ്റി ചെയർമാൻ സ്ഥാനങ്ങളും വീതിച്ചു നൽകുന്നത് കമ്മീഷനാണ്. അദ്ധ്യക്ഷൻ, ഉപാദ്ധ്യാക്ഷൻ അംഗങ്ങൾ / കൗൺസിലർമാർ എന്നിവരുടെ രാജി സംബന്ധിച്ച തർക്കങ്ങൾ തീർപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള അധികാരവും കമ്മീഷനുണ്ട്. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നിയോജകമണ്ഡലങ്ങളുടെ / വാർഡുകളുടെ അതിർത്തി നിർണയിക്കുന്നതിനായി രൂപീകരിക്കപ്പെടുന്ന ഡീലിമിറ്റേഷൻ കമ്മീഷന്റെ ചെയർമാൻ സംസ്ഥാന തിരഞ്ഞെടുപ്പ് കമ്മീഷണർ ആയിരിക്കും.

വിലാസം: സെക്രട്ടറി, കേരള സംസ്ഥാന തിരഞ്ഞെടുപ്പ് കമ്മീഷൻ
ജനഹിതം, റ്റി.സി 27/6(2) വികാസ് ഭവൻ പി.ഒ., തിരുവനന്തപുരം-695033

കേരള സംസ്ഥാന ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ

ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ 243 ഐ, വൈ എന്നീ അനുച്ഛേദങ്ങൾ പ്രകാരം അഞ്ചുവർഷം കൂടുമ്പോൾ ഓരോ സംസ്ഥാനത്തും ധനകാര്യ കമ്മീഷനെ നിയമിക്കണമെന്ന് വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ഈ വ്യവസ്ഥകൾ നടപ്പാക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ നിയമങ്ങൾ കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് നിയമത്തിലും കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി നിയമത്തിലും ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിട്ടുണ്ട്. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സാമ്പത്തിക സ്ഥിതി അവലോകനം ചെയ്തുകൊണ്ട് സംസ്ഥാനവും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും തമ്മിൽ വിഭവങ്ങൾ പങ്കുവെയ്ക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ചും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളും അനിവാര്യ ചുമതലകളും നിർവ്വഹിക്കുന്നതിനാവശ്യമായ വിഭവലഭ്യത ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതു സംബന്ധിച്ചും ഗവൺമെന്റിന് ശുപാർശകൾ സമർപ്പിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയാണ് സംസ്ഥാന ധനകാര്യ കമ്മീഷനെ അതത് സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾ നിയമിക്കുന്നത്.

കേരളത്തിൽ 1994 മേയ് മാസത്തിൽ പി.എം. അബ്രഹാം അദ്ധ്യക്ഷനായി ആദ്യ ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ നിലവിൽ വന്നു. പ്രൊഫ. പ്രഭാത് പട്നായിക് അദ്ധ്യക്ഷനായി രണ്ടാം കമ്മീഷൻ 1999 മേയ് മാസത്തിലും കെ.വി. രബീന്ദ്രൻ നായർ അദ്ധ്യക്ഷനായി മൂന്നാം കമ്മീഷൻ 2004 സെപ്തംബറിലും പ്രൊഫ: എം.എ. ഉമ്മൻ അദ്ധ്യക്ഷനായി നാലാം കമ്മീഷൻ 2009 സെപ്തംബറിലും പ്രൊഫ. ബി.എ. പ്രകാശിനെ അദ്ധ്യക്ഷനാക്കി അഞ്ചാം കമ്മീഷൻ 2014 ഡിസംബറിലും രൂപീകരിച്ചു. ഈ അഞ്ച് കമ്മീഷനുകളും സർക്കാരിന് റിപ്പോർട്ടു സമർപ്പിക്കുകയും അവയിലെ പ്രധാന ശുപാർശകളിൽ ഭൂരിഭാഗവും സർക്കാർ അംഗീകരിച്ച് നടപ്പാക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. 2019 ഒക്ടോബറിൽ മുൻ ചീഫ് സെക്രട്ടറി എസ്.എം. വിജയാനന്ദ് അദ്ധ്യക്ഷനായി ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

കേരള ലോക്കൽ ഗവൺമെന്റ് കമ്മീഷൻ

ഇൻഡ്യൻ ഭരണഘടനയുടെ 73, 74-ാം ഭേദഗതിയോടനുബന്ധമായി കേരളത്തിലെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ അധികാരവികേന്ദ്രീകരണം ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ സമർപ്പിക്കുന്നതിന് എസ്.ബി.സെൻ അദ്ധ്യക്ഷനായ കമ്മിറ്റി ഓഫ് ഡീസെൻട്രലൈസേഷൻ ഓഫ് പവ്വേർസ് രൂപീകരിക്കുകയും ഇത് നിരവധി ചരിത്രപരമായ ഭരണമാറ്റങ്ങൾക്ക് വേദിയാവുകയും ഉണ്ടായി. തുടർന്ന് അധികാരവികേന്ദ്രീകരണ പ്രക്രിയ കൂടുതൽ ശക്തിപ്പെടുന്നതിനും തദ്ദേശസ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങളിലെ ഭരണം കാര്യക്ഷമമാക്കുന്നതിനും വി.ജെ.തങ്കപ്പൻ അദ്ധ്യക്ഷനായി കൺസൾട്ടേറ്റീവ് കമ്മിറ്റി രൂപീകരിച്ചു. 2012-ൽ കുട്ടി അഹമ്മദ് കുട്ടി ചെയർമാനായി ലോക്കൽ ഗവൺമെന്റ് കമ്മീഷൻ പ്രവർത്തനമാരംഭിച്ചു. നവകേരള മിഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി ജനകീയാസൂത്രണ പ്രക്രിയയുടെ രണ്ടാംഘട്ടത്തിന് സുശക്തമായ സഹായം നൽകുന്നതിനും അധികാരവികേന്ദ്രീകരണ പ്രക്രിയ സ്ഥാപനവൽക്കരിക്കുന്നതിനും ജനങ്ങൾക്കു ഏറ്റവും പ്രയോജനകരവും മാതൃകാപരവുമായ ഭരണരീതി തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സംവിധാനത്തിൽ രൂപീകരിക്കുന്നതിനുമായി മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുന്നതിന് വേണ്ടി 2016 ജൂലൈ 29-ാം തീയതി ഡോ.സി.പി. വിനോദ് ചെയർമാനായി പുതിയ ലോക്കൽ ഗവൺമെന്റ് കമ്മീഷൻ രൂപീകരിച്ചു പ്രവർത്തിക്കുന്നു. പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളുടെ ജനോപകാരപ്രദമായ പ്രവർത്തനം ശാക്തീകരിക്കുന്നതിനും കാര്യക്ഷമതയും സുതാര്യതയും ഉത്തരവാദിത്തവും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും അതനുസരിച്ച് നിലവിലുള്ള ബന്ധപ്പെട്ട നിയമങ്ങളും ചട്ടങ്ങളും അവലോകനം ചെയ്തു വേണ്ട മാറ്റങ്ങൾ അവതരിപ്പിക്കുന്നതിനും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പിനു കീഴിലുള്ള വിവിധ വിഭാഗങ്ങൾ സംയോജിതമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ സർക്കാരിന് നല്കുന്നതും കമ്മീഷന്റെ ചുമതലയിൽപ്പെട്ടതാണ്. ഏകീകൃത തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് രൂപീകരിക്കുന്നതിനുള്ള വിശേഷാൽ ചട്ടങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിന് സർക്കാർ ലോക്കൽ ഗവൺമെന്റ് കമ്മീഷനെ ചുമതലപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. വിശദമായ ചർച്ചകൾക്കും പഠനങ്ങൾക്കും ശേഷം പുതിയ സംയോജിത വകുപ്പ് രൂപകല്പന ചെയ്ത് 2018 മാർച്ചിൽ കരട് ചട്ടങ്ങൾ കമ്മീഷൻ സർക്കാരിൽ സമർപ്പിച്ചു. ആയതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ ഏകീകൃത വകുപ്പ് രൂപീകരിച്ചു. കമ്മീഷന്റെ ആസ്ഥാനം തിരുവനന്തപുരത്തെ സ്വരാജ്ഭവനിലാണ്.

സംസ്ഥാന വികസന കൗൺസിൽ

സംസ്ഥാനത്ത് തദ്ദേശ വികസനത്തിനും മേഖലാതല വികസനത്തിനുമുള്ള നയം രൂപീകരിക്കുന്നതിനും ജില്ലാ പദ്ധതികളും സംസ്ഥാന പദ്ധതികളും ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനും വേണ്ടി 1994 ലെ കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി ആക്ടിലെ 55-ാം വകുപ്പ് വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുള്ള പ്രകാരം മുഖ്യമന്ത്രി അദ്ധ്യക്ഷനായി സംസ്ഥാന വികസന കൗൺസിൽ രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെ പ്രബലപ്പെടുത്തുന്നതിനാവശ്യമായ നയം രൂപീകരിക്കുക, വികസന സംബന്ധമായി ജില്ലകൾ തമ്മിലുള്ള പൊതുപ്ര

ശ്നങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുക തുടങ്ങിയ ചുമതലകളും കൗൺസിലിനുണ്ട്. മന്ത്രിസഭാംഗങ്ങളും സംസ്ഥാന നിയമസഭ പ്രതിപക്ഷ നേതാവും കൗൺസിലിന്റെ വൈസ് ചെയർമാന്മാരാണ്. സംസ്ഥാന ആസൂത്രണ ബോർഡ് ഉപാദ്ധ്യക്ഷൻ, ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതി ചെയർമാന്മാർ, മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ മേയർമാർ, സർക്കാർ നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യുന്ന രണ്ട് മുനിസിപ്പൽ കൗൺസിൽ ചെയർമാന്മാർ, രണ്ട് ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റുമാർ, രണ്ട് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റുമാർ എന്നിവർ അംഗങ്ങളാണ്. സംസ്ഥാന ചീഫ് സെക്രട്ടറിയാണ് കൗൺസിലിന്റെ മെമ്പർ സെക്രട്ടറി. കൗൺസിൽ ആറുമാസത്തിലൊരിക്കലെങ്കിലും യോഗം ചേരണമെന്നാണ് നിയമത്തിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുള്ളത്.

കേരള ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ലോക്കൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പിന് കീഴിൽ 1990-ൽ കേരളത്തിലെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സാമ്പത്തിക സഹായത്തോടെ രൂപം നല്കിയ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനമാണ് 'കില'.കൊട്ടാരക്കര സ്റ്റേറ്റ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് റൂറൽ ഡെവലപ്മെന്റ് (SIRD), പാലക്കാട് അഗളിയിലെ മുൻ അഹാഡ്സ്-സി.സി.പി.ആർ.എം., സംസ്ഥാനത്തെ കൊട്ടാരക്കര, മണ്ണുത്തി, തളിപ്പറമ്പ എന്നിവിടങ്ങളിലെ വികസന പരിശീലന കേന്ദ്രങ്ങൾ (ഇ.ടി.സി.കൾ) എന്നിവ കിലയുമായി സംയോജിപ്പിച്ച് കിലയുടെ പുതിയ റീജിയണൽ സെന്ററുകളായി പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നു.

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ജനപ്രതിനിധികൾക്കും ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും വിവിധ വകുപ്പുകളിൽ നിന്നും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് കൈമാറിയ ഘടക സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ജീവനക്കാർക്കും സാമൂഹ്യപ്രവർത്തകർക്കും പരിശീലനം നല്കുന്നതിലൂടെ പ്രാദേശിക ഭരണസംവിധാനം ശാക്തീകരിക്കുകയാണ് 'കില'യുടെ മുഖ്യഉദ്ദേശ്യം. അധികാര വികേന്ദ്രീകരണവുമായും പ്രാദേശികാസൂത്രണവുമായും പൊതുഭരണവുമായും ബന്ധപ്പെട്ട പഠന-ഗവേഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കുകയും ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നിയമനിർമ്മാണത്തിനും നയരൂപീകരണത്തിനുമാവശ്യമായ വിദഗ്ധ ഉപദേശവും സഹായവും നല്കുകയും 'കില'യുടെ ഉത്തരവാദിത്തമാണ്. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഭരണനിർവ്വഹണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സംശയനിവാരണത്തിനുള്ള ഹെല്പ് ലൈൻ സംവിധാനവും 'കില'യുടെ നേതൃത്വത്തിൽ പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു.

അധികാരവികേന്ദ്രീകരണവും പ്രാദേശികാസൂത്രണവും സംബന്ധിച്ച പരിശീലനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ദേശീയവും അന്തർദേശീയവുമായ പ്രാധാന്യം കൈവരിക്കാനും ജനാധിപത്യ അധികാര വികേന്ദ്രീകരണത്തിൽ പരിശീലനം നല്കുന്നതിനുള്ള ദക്ഷിണേന്ത്യയിലെ സുപ്രധാനമായ പരിശീലന സ്ഥാപനമായി മാറാനും 'കില'യ്ക്ക് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ജില്ലാതലത്തിൽ വികേന്ദ്രീകൃതമായ പരിശീലന സംവിധാനം സൃഷ്ടിച്ചുകൊണ്ടാണ് സമയബന്ധിതമായി തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പരിശീലനാവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റുന്നത്.

ഗ്രാമവികസന പരിപാടികളുടെ നിർവ്വഹണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെയും അനുദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെയും പരിശീലനത്തിനുള്ള മുഖ്യസ്ഥാപനവുമാണ് കില. ജില്ലാ ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജന യൂണിറ്റിലെ പ്രോജക്റ്റ് ഡയറക്ടർ, അസിസ്റ്റന്റ് ഡവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർമാർ, വകുപ്പിലെ സംസ്ഥാന/ജില്ലാതല ഉദ്യോഗസ്ഥർ, ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറിമാർ എന്നിവർക്കും വിവിധ വകുപ്പുകളിലെ ജില്ലാ-ബ്ലോക്കുതല ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കുമുള്ള പരിശീലനവും കിലയുടെ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ നല്കുന്നുണ്ട്. പഞ്ചായത്തീരാജ് സംവിധാനം, ദാരിദ്ര്യ ലഘൂകരണ പദ്ധതികൾ, ദേശീയ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി, ഇന്ദിര ആവാസ് യോജന, ലാബ് ടു ലാന്റ് ഇനിഷ്യേറ്റീവ്, പ്രാദേശിക സാമ്പത്തിക വികസനം, കമ്പ്യൂട്ടർ അധിഷ്ഠിത പരിശീലനം, വിവരാവകാശ നിയമം 2005, നീർത്തട വികസനം, നിർമ്മൽ ഭാരത് അഭിയാൻ, രാഷ്ട്രീയ ഗ്രാമസ്വരാജ് അഭിയാൻ (RGSA) തുടങ്ങിയ വിഷയങ്ങളിൽ പരിശീലനം നല്കുന്നു. കൂടാതെ ഗ്രാമവികസനം, ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജനം, പ്രാദേശിക ആസൂത്രണം, ജന്റർ, പരിസ്ഥിതി തുടങ്ങിയവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഗവേഷണങ്ങൾ, പഠനങ്ങൾ എന്നിവയും കിലയുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ നടന്നുവരുന്നു.

അന്തർദേശീയ വികസന ഏജൻസിയായ യു.എൻ.ഡി.പി., എസ്.ഡി.സി., യൂനിസെഫ്, യു.എൻ. ഹാബിറ്റാറ്റ്, കോമൺവെൽത്ത് ലോക്കൽ ഗവണ്മെന്റ് ഫോറം, ലോകബാങ്ക് എന്നിവയുടെയും ദേശീയതലത്തിൽ ഹഡ്കോ, എൻ.ഐ.യു.എ. കേന്ദ്ര പഞ്ചായത്ത് രാജ് മന്ത്രാലയം, കേന്ദ്ര നഗരവികസന മന്ത്രാലയം എന്നിവയുടെയും സഹകരണത്തോടെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ നടപ്പാക്കുന്ന അധികാരവികേന്ദ്രീകരണം ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനും 'കില' പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു. കേന്ദ്ര പഞ്ചായത്തീരാജ് മന്ത്രാലയം 'കില'യെ പ്രാദേശികാസൂത്രണത്തിന്റെയും പ്രാദേശിക ഭരണനിർവ്വഹണത്തിന്റെയും 'സെന്റർ ഓഫ് എക്സലൻസ്'ആയി അംഗീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

കൊട്ടാരക്കര, മണ്ണുത്തി, തളിപ്പറമ്പ എന്നിവിടങ്ങളിലെ റീജിയണൽ സെന്ററുകളിൽ ബ്ലോക്കുകളിലെ വിവിധ വിഭാഗം എക്സ്റ്റൻഷൻ ഓഫീസർമാർക്കുള്ള പ്രീ-സർവീസ്/കണ്ടൻസ്ഡ്/റിഫ്രഷർ/ഓറിയന്റേഷൻ ട്രെയിനിംഗ് കോഴ്സുകൾ, മിനിസ്റ്റീരിയൽ ജീവനക്കാർക്കുള്ള ഓറിയന്റേഷൻ കോഴ്സുകൾ, പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റുമാർ, പഞ്ചായത്ത് മെമ്പർമാർ, മഹിളാസമാജം പ്രസിഡന്റുമാർ, പഞ്ചായത്തിലെ വനിതാ അംഗങ്ങൾ, ഗ്രൂപ്പ് സാമ്പത്തിക പരിപാടി കൺവീനർമാർ തുടങ്ങിയവർക്കുള്ള ഓറിയന്റേഷൻ പരിശീലനം, വില്ലേജ് ആർട്ടിസാൻ പരിശീലനം, ഡി.ഡബ്ല്യൂ.സി.ആർ.എ. പ്രവർത്തകർക്കും ബാലവാടി അദ്ധ്യാപികമാർക്കുമുള്ള പോഷകാഹാര പരിശീലനം തുടങ്ങിയവയും ഈ കേന്ദ്രങ്ങൾ നല്കുന്നു. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പുമന്ത്രി അദ്ധ്യക്ഷനായുള്ള ഗവേണിംഗ് കൗൺസിലും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി ചെയർപേഴ്സണുമായുള്ള എക്സിക്യൂട്ടീവ് കമ്മിറ്റിയുമാണ് ഇന്റഗ്രേറ്റഡ് കിലയുടെ ഭരണപരവും നയപരവുമായ തീരുമാനമെടുക്കുന്നത്. കൊവിഡ് പശ്ചാത്തലത്തിൽ വ്യത്യസ്തമായ നിരവധി സംവിധാനങ്ങൾ കാര്യശേഷി വികസനത്തിനായി കില ഒരുക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഓൺലൈൻ പരിശീലനങ്ങളും കോഴ്സുകളും ജനപ്രതിനിധികൾക്കും ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും പൊതുജനങ്ങൾക്കുമായി കില ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിന്റെ ഭാഗമായി e-courses.kila.ac.in എന്ന പോർട്ടലും ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

കുടുംബശ്രീ

ദാരിദ്ര്യനിർമ്മാർജ്ജനം ലക്ഷ്യമാക്കി 1998-ൽ സംസ്ഥാന തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് രൂപം നൽകിയ നൂതന സംവിധാനമാണ് കുടുംബശ്രീ-സംസ്ഥാന ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജന മിഷൻ. ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജനം മുഖ്യചുമതലയായി ഏറ്റെടുത്തിട്ടുള്ള ഈ മിഷൻ അതിന്റെ പ്രവർത്തന പരിപാടി തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ രൂപീകരിക്കുന്ന സാമൂഹ്യാധിഷ്ഠിത സംഘടനാ സംവിധാനത്തിലൂടെയാണ് നടപ്പാക്കുന്നത്. ഇരുപത് വർഷത്തിനുള്ളിൽ കുടുംബശ്രീയുടെ പ്രവർത്തനം ശക്തവും വിപുലവുമാകുകയും സാമ്പത്തിക-സാമൂഹ്യ-സ്ത്രീ ശാക്തീകരണം എന്നീ ലക്ഷ്യങ്ങൾ സാക്ഷാത്കരിക്കുന്നതിനുള്ള സ്ത്രീകളുടെ കരുത്തുറ്റ സംഘടനാ സംവിധാനമായി നിലവിൽ വരികയും ചെയ്തു.

സംഘടനാ സംവിധാനം

ഓരോ പ്രദേശത്തെയും കുടുംബങ്ങളിൽ നിന്നും 18 വയസ്സ് പൂർത്തിയായ ഓരോ സ്ത്രീയെ വീതം ഉൾപ്പെടുത്തി പ്രവർത്തിക്കുന്ന 10 മുതൽ 20 വരെ അംഗങ്ങൾ ഉള്ള അയൽക്കൂട്ടങ്ങളാണ് സംഘടനാ സംവിധാനത്തിലെ അടിസ്ഥാന ഘടകം. ഈ അയൽക്കൂട്ടങ്ങളെ വാർഡ് തലത്തിൽ ഏര്യാ ഡെവലപ്പമെന്റ് സൊസൈറ്റികളായും (എഡിഎസ്), നഗരസഭാ/പഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ കമ്മ്യൂണിറ്റി ഡെവലപ്പമെന്റ് സൊസൈറ്റികളായും (സി.ഡി.എസ്.) ഫെഡറേറ്റ് ചെയ്തിരിക്കുന്നു. മൂന്നു തലത്തിലും പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഇത്തരം സംഘടനകളുടെ ഭാരവാഹിത്വം ജനാധിപത്യ രീതിയിൽ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ത്രീകളാണ്. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ അംഗങ്ങൾ, എ.ഡി.എസ്സിന്റെ രക്ഷാധികാരി എന്ന നിലയിലും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപന അദ്ധ്യക്ഷൻ കുടുംബശ്രീ സി.ഡി.എസ്. വിലയിരുത്തൽ സമിതിയുടെ അദ്ധ്യക്ഷൻ എന്ന നിലയിലും ഈ സാമൂഹ്യാധിഷ്ഠിത സംഘടനയ്ക്ക് നേതൃത്വം നൽകുന്നു.

സാമ്പത്തികമായി പിന്നോക്കം നിൽക്കുന്ന 44 ലക്ഷം കുടുംബങ്ങൾ കുടുംബശ്രീയിൽ അംഗങ്ങളാണ്. ഓരോ കുടുംബത്തിൽ നിന്നും ഓരോ വനിത ഉൾപ്പെടുന്ന 2.93 ലക്ഷം അയൽക്കൂട്ടങ്ങളും അവയെ ഏകോപിപ്പിച്ച് 19,489 ഏരിയാ ഡെവലപ്പ്മെന്റ് സൊസൈറ്റികളും 1065 കമ്മ്യൂണിറ്റി ഡെവലപ്പ്മെന്റ് സൊസൈറ്റികളും ഉൾപ്പെടുന്ന കുടുംബശ്രീ സംഘടനാ സംവിധാനം തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. പൊതുധാരാ അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾക്കൊപ്പം ശാരീരിക, മാനസിക, ബൗദ്ധിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്ന കുടുംബങ്ങൾ, ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ജനവിഭാഗങ്ങൾ, വയോജനങ്ങൾ എന്നിവരുടെ പ്രത്യേക അയൽക്കൂട്ടങ്ങളും രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

പ്രധാന പദ്ധതികൾ

- **കണക്ട് ടു വർക്ക് :** 5,000 വിദ്യാസമ്പന്നരായ കുടുംബശ്രീ അംഗങ്ങൾ/കുടുംബശ്രീ കുടുംബാംഗങ്ങളായ യുവതി-യുവാക്കൾക്ക് സോഫ്റ്റ് സ്കിൽ പരിശീലനം നല്കുന്ന പരിപാടിയാണിത്.
- **കുടുംബശ്രീ മൈക്രോ ഫിനാൻസ് :** കുടുംബശ്രീ സംഘടനാ സംവിധാനത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുള്ള അയൽക്കൂട്ടാംഗങ്ങൾ 4992 കോടി രൂപ നിക്ഷേപമായി സമാഹരിക്കുകയും 20,000 കോടി രൂപ അംഗങ്ങൾക്ക് ആന്തരിക വായ്പയായി ലഭ്യമാക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.
- **സ്റ്റാർട്ടപ്പ് വില്ലേജ് എന്റർപ്രണർഷിപ്പ് പ്രോഗ്രാം (എസ്.വി.ഇ.പി):** കുടുംബശ്രീ മുഖേന ഗ്രാമീണ മേഖലയിൽ ദാരിദ്ര്യനിർമ്മാർജ്ജനം ലക്ഷ്യമിട്ടുകൊണ്ട് കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾ സംയുക്തമായി നടപ്പിലാക്കുന്ന പദ്ധതിയാണിത്. 2020 സെപ്റ്റംബർ 30 വരെ 12,912 സംരംഭങ്ങൾ രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. സംരംഭങ്ങൾ ആരംഭിക്കുന്നതിന് 8,017 സംരംഭങ്ങൾക്ക് 31.82 കോടിരൂപ വായ്പയിനത്തിൽ വിതരണം ചെയ്തു.
- **ലിങ്കേജ് ബാങ്കിംഗ് :** ലഘുസമ്പാദ്യത്തെ മൂലധന നിക്ഷേപമാക്കി മാറ്റി അയൽക്കൂട്ടങ്ങളെ ലഘുസംരംഭങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുന്നതിന് പ്രേരിപ്പിക്കത്തക്ക വിധത്തിൽ ബാങ്ക് ലിങ്കേജ് പ്രോഗ്രാമിലൂടെ 19640 കോടി രൂപ അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾക്ക് ലഭ്യമാക്കി.
- **മൈക്രോ സംരംഭങ്ങൾ :** കുടുംബശ്രീ വനിതകൾക്ക് സ്വയംതൊഴിലിനുള്ള അവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുക എന്നതാണ് സൂക്ഷ്മ സംരംഭങ്ങളിലൂടെ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. ആർ.എം.ഇ/യുവശ്രീ പദ്ധതികളാണ് നിലവിലുള്ളത്. പലിശ സബ്സിഡിയും മറ്റു പല സാമ്പത്തിക സഹായങ്ങളും കുടുംബശ്രീ സൂക്ഷ്മ സംരംഭങ്ങൾക്ക് ലഭ്യമാക്കുന്നുണ്ട്.
- **അമൃതം ഫുഡ് സപ്ലിമെന്റ് :** സംസ്ഥാനത്ത് 6 മാസം മുതൽ 3 വയസ്സുവരെ പ്രായമുള്ള കുട്ടികളുടെ പോഷകകുറവ് പരിഹരിക്കുന്നതിനും അധിക പോഷകാഹാരം നൽകുന്നതിനും സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പ് നടപ്പാക്കുന്ന റ്റി.എച്ച്.ആർ.എസ് പദ്ധതിയാണ് അമൃതം ഫുഡ് സപ്ലിമെന്റ്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി കുടുംബശ്രീയുടെ കീഴിലുള്ള ആറു മുതൽ പത്തു വരെ സംരംഭകർ അടങ്ങുന്ന 242 യൂണിറ്റുകൾ ഫോർട്ടിഫൈഡ് അമൃതം ന്യൂട്രിമിക്സ് ഉല്പാദിപ്പിച്ച് അംഗൻവാടികളിലൂടെ വിതരണം ചെയ്യുന്നു.
- **ജനകീയ ഹോട്ടൽ :** സംസ്ഥാന സർക്കാർ ആവിഷ്കരിച്ച 'വിശപ്പ രഹിത കേരളം' പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി , തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും, ഭക്ഷ്യപൊതുവിതരണ വകുപ്പിന്റെയും സഹകരണത്തോടെ കുടുംബശ്രീയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ 20 രൂപക്ക് ഉച്ചഭക്ഷണം ലഭ്യമാക്കുന്ന ജനകീയ ഹോട്ടലുകൾ സംസ്ഥാനമൊട്ടാകെ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.
- **സാന്ത്വനം :** ആരോഗ്യ രംഗത്തെ കുടുംബശ്രീയുടെ ഭാവനാപൂർണ്ണമായ പദ്ധതിയാണ് സാന്ത്വനം. മാറിവരുന്ന ജീവിതശൈലിയുടെ ഭാഗമായി ഉണ്ടാകുന്ന രോഗങ്ങളായ രക്തസമ്മർദ്ദം, പ്രമേഹം തുടങ്ങിയവ പരിശീലനം സിദ്ധിച്ച സാന്ത്വനം വോളന്റിയേഴ്സ് വീടുകൾ സന്ദർശിച്ച് യഥാസമയം പരിശോധിക്കുകയാണ് 'സാന്ത്വനം' എന്ന പരിപാടിയിലൂടെ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.

- **ഹർഷം :** ആരോഗ്യരംഗത്ത് വയോജന പരിപാലനത്തിന് പരിശീലനം സിദ്ധിച്ച എക്സിക്യൂട്ടീവുകളുടെ സേവനം ലഭ്യമാക്കിക്കൊണ്ട് നടപ്പിലാക്കുന്ന നൂതന പദ്ധതിയാണ് ഹർഷം ജെറിയാട്രിക്ക് കെയർ പദ്ധതി. മുതിർന്ന തലമുറയ്ക്ക് ആവശ്യമായ വിവിധ സേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്ന സംരംഭ ഗ്രൂപ്പുകളെ രൂപീകരിക്കുകയാണ് ഈ പദ്ധതിയിലൂടെ വിഭാവനം ചെയ്തിരിക്കുന്നത്.
- **ഹരിതകർമ്മസേന :** തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപന തലത്തിൽ മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജന പ്രവർത്തനങ്ങൾ തൊഴിൽ സംരംഭഗ്രൂപ്പുകളിലൂടെ നടപ്പിലാക്കുന്ന പദ്ധതിയാണ് ഹരിതകർമ്മസേന. കുടുംബശ്രീ മിഷൻ ഹരിതകേരളം മിഷനുമായും ശുചിത്വ മിഷനുമായും സംയോജിച്ച് കൊണ്ട് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലൂടെയാണ് ഈ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നത്. 28000 ൽ പരം കുടുംബശ്രീ വനിതകൾ ഇതിനകം പരിശീലനം പൂർത്തീകരിച്ച പ്രവർത്തനസജ്ജരായി.
- **പ്രത്യാശ :** സമൂഹത്തിലെ പാർശ്വവൽകൃത വിഭാഗങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്ന അവിവാഹിതരായ അമ്മമാർ, ട്രാൻസ്ജെന്റേഴ്സ്, മാനസിക വൈകല്യം നേരിടുന്ന കുട്ടികൾ / അവരുടെ അമ്മമാർ, കിടപ്പ് രോഗികൾ / അവരുടെ സംരക്ഷകരായ സ്ത്രീകൾ, വൃദ്ധ വിധവകൾ തുടങ്ങിയവർക്ക് സൂക്ഷ്മ സംരംഭം ആരംഭിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി.
- **എറൈസ് :** സംസ്ഥാനത്ത് പ്രളയക്കെടുതികൾ മൂലം ഉപജീവന മാർഗ്ഗങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെട്ട കുടുംബങ്ങൾക്ക് വരുമാനമാർഗ്ഗങ്ങൾ കണ്ടെത്തി നല്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി കുടുംബശ്രീയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ 50,000 പേർക്ക് 10 മേഖലകളിലായി സൗജന്യ സ്വയം തൊഴിൽ പരിശീലനം നല്കുന്നതിനായി എറൈസ് പ്രോഗ്രാം ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്ലംബിംഗ്, ഇലക്ട്രോണിക്സ് റിപ്പയറിംഗ്, ഇലക്ട്രിക്കൽ ജോലികൾ, കൃഷി അനുബന്ധ ജോലികൾ (തെങ്ങുകയറ്റം/കാടുവെട്ടൽ), ലോൺട്രി &അയണിംഗ്, സെയിൽസ് , ഹൗസ് കീപ്പിംഗ്, ഡേ കെയർ, ഹൗസ് മെയ്ഡ്, ഡാറ്റ എന്ട്രി എന്നീ മേഖലകളിലാണ് പരിശീലനം ലഭ്യമാക്കുന്നത്.

കുടുംബശ്രീ ഭവന നിർമ്മാണ ഗ്രൂപ്പുകൾ :

സേവന മേഖലയിൽ ഏറ്റവും വ്യത്യസ്തമായി കുടുംബശ്രീ കൊണ്ടുവന്ന പദ്ധതിയാണ് കുടുംബശ്രീ ഭവന നിർമ്മാണ ഗ്രൂപ്പുകൾ. നിർമ്മാണ മേഖലയിൽ താല്പര്യമുള്ള കുടുംബശ്രീ അംഗങ്ങളെ കണ്ടെത്തി, ഇവർക്ക് അംഗീകൃത പരിശീലന ഏജൻസികളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ സർക്കാർ ഭവന പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെട്ട ഭവനങ്ങൾ നിർമ്മിച്ചുകൊണ്ട് പരിശീലനം നല്കി വരുന്നു. ലൈഫ് മിഷൻ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെട്ട ഭവനങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള അംഗീകൃത ഏജൻസിയായി ഈ ഗ്രൂപ്പുകൾക്ക് സർക്കാർ അംഗീകാരം നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

കുടുംബശ്രീ നിർമ്മാണ സാമഗ്രി ഉല്പ്പാദന യൂണിറ്റുകൾ

സർക്കാർ പദ്ധതിയിൽ മാത്രമായി ഏകദേശം 2.50 ലക്ഷം ഭവനങ്ങൾ നിർമ്മിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. ഈ തൊഴിലവസരം പരമാവധി പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നതിനായി കുടുംബശ്രീ ഓരോ ബ്ലോക്കിലും, നഗരസഭകളിലും ആവശ്യം അനുസരിച്ച നിർമ്മാണ സാമഗ്രി ഉൽപ്പാദന യൂണിറ്റുകൾ രൂപീകരിച്ച വരുന്നു. നിലവിൽ 55 സിമന്റ് ബ്രിക്ക് യൂണിറ്റുകൾ രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

വിപണനത്തിനുള്ള നൂതന പദ്ധതികൾ

- **ഓൺലൈൻ മാർക്കറ്റിംഗ് :** കുടുംബശ്രീ വനിതാ സംരംഭകരുടെ ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ ഓൺലൈൻ വിപണിയിൽ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനു www.kudumbashreebazar.com എന്ന പേരിൽ ഒരു ഇ-കോമേഴ്സ് പോർട്ടൽ പ്രവർത്തിച്ച വരുന്നു. കുടുംബശ്രീ ഉൽപന്നങ്ങൾ ആമസോണിലും വിപണനത്തിനായി ലഭ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

മാസചന്തകൾ, വിപണനമേളകൾ, സരസ് മേളകൾ, ഭക്ഷ്യ മേളകൾ, സംയോജിത വിപണന കേന്ദ്രങ്ങൾ, നാനോ മാർക്കറ്റ്, മാർക്കറ്റിംഗ് കിയോസ്കുകൾ, കുടുംബശ്രീ ഔട്ട്ലെറ്റുകൾ,ഹോംഷോപ്പ് എന്നിവയിലൂടെയും കുടുംബശ്രീ ഉൽപന്നങ്ങൾ വിതരണം ചെയ്തു വരുന്നുണ്ട്. ഉൽപന്നങ്ങൾക്ക് പ്രത്യേകമായി വിപണന സാധ്യത ഒരുക്കുന്നതിനായി എല്ലാ ജില്ലകളിലും ഒരു കുടുംബശ്രീ ബസാർ എന്ന രീതിയിൽ പദ്ധതി ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

അഗതി രഹിത കേരളം - അഗതി കുടുംബങ്ങളുടെ പുനരധിവാസ പദ്ധതി

സമ്പൂർണ്ണ ദാരിദ്ര്യനിർമ്മാർജ്ജനം എന്ന ലക്ഷ്യം സാർത്ഥകമാക്കുന്നതിനും സർക്കാർ ഒരുക്കിയിരിക്കുന്ന പ്രത്യേക പദ്ധതികളുടെ ആനുകൂല്യങ്ങൾ അർഹരായ ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുമായി തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലൂടെ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ് ഈ പദ്ധതി. വ്യക്തികളുടെ സമഗ്രമായ ഉന്നമനത്തിനും സുസ്ഥിരമായ വികസനത്തിനും അത്യന്താപേക്ഷിതമായ അതിജീവനം, അടിസ്ഥാന സൗകര്യം, മാനസികം, വികസനം എന്നീ നാല് തരത്തിലുള്ള ആവശ്യങ്ങൾ ഇതിലൂടെ സാക്ഷാത്കരിക്കപ്പെടുന്നു. പദ്ധതി അംഗീകാരം ലഭിക്കുന്ന തീയതി മുതൽ തുടർച്ചയായ മൂന്നു വർഷത്തിലാണ് പദ്ധതി നിർവ്വഹണം നടത്തുന്നത്.

ബാലസഭ

കുട്ടികളുടെ പങ്കാളിത്താവകാശം ഉറപ്പാക്കി അവരുടെ സമഗ്ര വികസനം സാദ്ധ്യമാക്കുകയെന്ന ലക്ഷ്യം മുൻനിർത്തി കുടുബശ്രീ രൂപം കൊടുത്ത കുട്ടികളുടെ സാമൂഹികാധിഷ്ഠിത ശൃംഖലയാണ് ബാലസഭകൾ. പൗരബോധമുള്ള പുതുതലമുറയെ സൃഷ്ടിക്കുകയാണ് ബാലസഭയുടെ ലക്ഷ്യം. നിലവിൽ 32,878 ബാലസഭകളിലായി 4,30,908 പേർ അംഗങ്ങളാണ്. ഭിന്നശേഷിക്കാർക്കായി 589 പ്രത്യേക ബാലസഭകളും പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്.

ബഡ്സ് സ്ഥാപനങ്ങൾ (സ്കൂൾ/ബി.ആർസി)

ബൗദ്ധികമായ ഭിന്നശേഷിക്കാരായ വ്യക്തികളുടെ ക്രമമായ പരിചരണം, പരിശീലനം എന്നിവയിലൂടെ അവരെ സമൂഹത്തി

ന്റെ ഭാഗമായി തന്നെ ജീവിക്കുവാൻ പ്രാപ്തമാക്കുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളാണ് ബഡ്സ്, ബിആർസി എന്നിവ. സംസ്ഥാനത്ത് നിലവിൽ 293 ബഡ്സ് സ്ഥാപനങ്ങൾ പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു.

ജെന്റർ

ചൂഷണങ്ങൾക്കും അതിക്രമത്തിനും ഇരയാകുന്ന സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കും താൽക്കാലിക പുനരധിവാസം, മറ്റു പിന്തുണകൾ എന്നിവ നൽകുന്നതിനായി സ്നേഹിത ജെന്റർ ഹെൽപ് ഡെസ്ക്കുകൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നു. സമൂഹത്തിൽ സ്ത്രീകളുടെ പദവി ഉയർത്തുന്നതിനും വനിതാ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ആവശ്യമായ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശവും വൈദഗ്ധ്യവും പിന്തുണയും പരിശീലനവും നൽകുന്ന ജെൻഡർ റിസോഴ്സ് സെന്ററുകൾ 647 തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നു. പഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ പരിശീലനം ലഭിച്ച 360 കമ്മ്യൂണിറ്റി കൗൺസിലർമാർ പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

കമ്മ്യൂണിറ്റി എന്റെർപ്രൈസസ് ഫണ്ട്

കുടുംബശ്രീ സൂക്ഷ്മ സംരംഭകർക്ക് പ്രവർത്തന മൂലധന ആവശ്യങ്ങൾക്കും സംരംഭവികസനത്തിനും വിപണി വികസനത്തിനുമായി കുടുംബശ്രീ സംഘടനാ സംവിധാനത്തിലൂടെ 4 ശതമാനം പലിശയ്ക്ക് ലഘുവായ്പകൾ നല്കുന്ന പദ്ധതിയാണ് കമ്മ്യൂണിറ്റി എന്റർപ്രൈസസ് ഫണ്ട്.

ജൈവിക പ്ലാന്റ് നഴ്സറി

ഗുണമേന്മയുള്ള സസ്യതൈകൾ മിതമായ നിരക്കിൽ ഉത്പാദിപ്പിച്ച് വിപണനം നടത്തുന്നതിനായി ജൈവിക എന്ന പേരിൽ സംസ്ഥാനത്തുടനീളം പ്ലാന്റ് നഴ്സറികൾ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒരു യൂണിറ്റിന് പരമാവധി 50,000/ രൂപ ആണ് റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ടായി സാമ്പത്തിക സഹായം നല്കിവരുന്നത്. നാളിതുവരെ 426 പ്ലാന്റ് നഴ്സറികളാണ് പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ളത്.

ജൈവ കൃഷി

പതിനായിരം ഹെക്ടറിൽ ഒരു ലക്ഷത്തിലധികം വനിതകളെ പങ്കെടുപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ജൈവകൃഷി ചെയ്ത് കാർഷിക ഉത്പന്നങ്ങൾ ഉത്പാദിപ്പിക്കാനാണ് ലക്ഷ്യമിട്ടിരിക്കുന്നത്. 15508 കൃഷി സംഘങ്ങളെ (ജോയിന്റ് ലയബിലിറ്റി ഗ്രൂപ്പ്) 201 ക്ലസ്റ്ററുകളിലാക്കി ജൈവകൃഷി നടത്തിവരുന്നു. 5995.99 ഹെക്ടർ ഭൂമിയിൽ നിലവിൽ പൂർണമായും ജൈവ കൃഷി ചെയ്തു വരുന്നു. 3813 ലോക്കൽ ഗ്രൂപ്പുകളുടെ വിവരങ്ങൾ പി.ജി.എസ് പോർട്ടലിൽ ആക്ടിവേറ്റ് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

അഗ്രി തെറാപ്പി

കുടുംബശ്രീ ബഡ്സ്, ബിആർസി സ്ഥാപനങ്ങൾ അംഗങ്ങൾക്ക് കൃഷിയിലൂടെ മാനസികവും ശാരീരികവുമായ വികാസവും വളർച്ചയും ലക്ഷ്യം വച്ചുകൊണ്ട് നടപ്പിലാക്കുന്ന പദ്ധതിയാണ് അഗ്രി തെറാപ്പി. സംസ്ഥാനത്തൊട്ടാകെ 230 ബഡ്സ്/ബി.ആർ.സി. സ്ഥാപനങ്ങളിൽ പച്ചക്കറികൃഷി ചെയ്തുവരുന്നു.

ബയോ ഫാർമസി : ജൈവകൃഷിയ്ക്ക് ഏറ്റവും അത്യാവശ്യ ഘടകമായ ജൈവവളങ്ങളുടെ ലഭ്യത ഉറപ്പുവരുത്തുക എന്നതും സംരംഭകർക്ക് വരുമാനവുമാണ് ഈ പദ്ധതിയുടെ ലക്ഷ്യം. വനിതാ കർഷകർക്ക് പരിശീലനവും ഒരു യൂണിറ്റിന് പരമാവധി 60,000/ രൂപ റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട് സാമ്പത്തിക സഹായവും നൽകി നാളിതുവരെ 124 ബയോ ഫാർമസികൾ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്.

മൃഗസംരക്ഷണ മേഖല

ആട്ടഗ്രാമം, ക്ഷീരസാഗരം പദ്ധതികളാണ് മൃഗസംരക്ഷണ മേഖലയിലെ പ്രധാന ജീവനോപായ പദ്ധതികളായി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നത്. അഞ്ച് അയൽക്കൂട്ടാംഗ ഗ്രൂപ്പുകളായാണ് ഈ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നത്. കോമൺ ഇന്ററസ്റ്റ് ഗ്രൂപ്പുകൾ (സി.ഐ.ജി) രൂപീകരിച്ചുകൊണ്ട് ക്ഷീര സംരംഭ തുടർ പ്രവർത്തനങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്ന പദ്ധതിയും, തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി സഹകരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള അനിമൽ ബർത്ത് കൺട്രോൾ (എ.ബി.സി) പദ്ധതിയുടെ നടത്തിപ്പും, പൗൾട്രി മേഖലയിലെ പദ്ധതികളും മൃഗസംരക്ഷണ മേഖലയിൽ കുടുംബശ്രീ വഴി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നുണ്ട്.

കേരള ചിക്കൻ

അമിതവിലയ്ക്ക് പരിഹാരം കണ്ടെത്തുന്നതിനും സംശുദ്ധമായ കോഴിയിറച്ചി ഉപഭോക്താക്കൾക്ക് ലഭ്യമാക്കുന്നതിനും കേരളത്തിലെ ആഭ്യന്തര വിപണിയുടെ അമ്പത് ശതമാനം ഇറച്ചിക്കോഴി സംസ്ഥാനത്തിനകത്ത് തന്നെ ഉത്പാദിപ്പിച്ച് വിപണനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള സർക്കാർ പദ്ധതിയാണ് കേരള ചിക്കൻ പദ്ധതി.

പട്ടികവർഗ്ഗ മേഖല

പട്ടികവർഗ്ഗ വിഭാഗക്കാർക്കു വേണ്ടിയുള്ള അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾ രൂപീകരിക്കുക, പട്ടികവർഗ്ഗ കുടുംബങ്ങളിൽ സമ്പാദ്യ-വായ്പാശീലം ഉണ്ടാക്കുക, എ.ഡി.എസ് തലം വരെ പ്രത്യേക സംഘടനാ സംവിധാനം ഉണ്ടാക്കുക, പട്ടികവർഗ്ഗ കുട്ടികളെ മുഴുവനും സ്കൂളിലെത്തിക്കുക, കുട്ടികളിലും കൗമാരപ്രായക്കാരിലും പ്രായമായവരിലുമുള്ള പോഷകാഹാര നിലവാരം ഉയർത്തുക. എൻ.ആർ.ജി.എസ് പദ്ധതിയിൽ സജീവമായി പങ്കെടുക്കുന്നതിന് അവരെ പ്രാപ്തരാക്കുക, ആശ്രയ പദ്ധതി പ്രകാരമുള്ള ആനുകൂല്യങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനു വേണ്ട സഹായം നല്കുക എന്നിവ പ്രധാന ലക്ഷ്യങ്ങളാണ്. 6978 അയൽക്കൂട്ടങ്ങളിലായി 1,24,904 കുടുംബങ്ങളെ കുടുംബശ്രീ സംഘടനാ സംവിധാനത്തിൻ കീഴിൽ കൊണ്ടുവരാനും സാധിച്ചു.

കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികൾ

നഗര ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജനത്തിനായുള്ള കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികളായ ദേശീയ ഉപജീവന ദൗത്യം (എൻയുഎൽഎം),

ദീൻ ദയാൽ ഉപാദ്ധ്യായ ഗ്രാമീൺ കൗശല്യ യോജന, ദേശീയ നഗര ഉപജീവന മിഷൻ, പ്രധാനമന്ത്രി ആവാസ് യോജന (നഗരം) എന്നിവ കുടുംബശ്രീയിലൂടെയാണ് നടപ്പാക്കി വരുന്നത്.

ഇൻഫർമേഷൻ കേരള മിഷൻ (IKM)

സംസ്ഥാനത്തെ മുഴുവൻ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലും ഇ-ഗവേണൻസ് നടപ്പാക്കുകയെന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ 1999 ജൂണിൽ ഇൻഫർമേഷൻ കേരള മിഷൻ രൂപീകരിച്ചു. ഇ-ഗവേണൻസ് മേഖലയിൽ ചുവടുറപ്പിച്ച് മുന്നേറുന്ന ഇൻഫർമേഷൻ കേരള മിഷൻ 1955 ലെ 12-ാമത് തിരുവിതാംകൂർ കൊച്ചി സാഹിത്യ ശാസ്ത്രീയ ധർമ്മ സംഘങ്ങൾ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ആക്ട് പ്രകാരം തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ വകുപ്പിന് കീഴിൽ 2014 ഫെബ്രുവരി 10 മുതൽ ഒരു സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനമായി രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത് പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു. തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ വകുപ്പിന്റെ ജില്ലാതല ഓഫീസുകൾ, സംസ്ഥാന ആസൂത്രണ ബോർഡ്, ജില്ലാ പ്ലാനിംഗ് ഓഫീസുകൾ എന്നിവ തമ്മിൽ പരസ്പരം ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന കമ്പ്യൂട്ടർ ശൃംഖല സ്ഥാപിക്കുക, വിവിധ തലങ്ങളിലെ കമ്പ്യൂട്ടർവൽക്കരണം പൂർത്തീകരിച്ച് ഇ-ഗവേണൻസ് നടപ്പാക്കുക തുടങ്ങിയവയാണ് ഐ.കെ.എം-ൽ നിക്ഷിപ്തമായ പ്രധാന പ്രവർത്തനങ്ങൾ. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി വിവിധ തലങ്ങളിലുള്ള തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ വിന്യസിക്കുന്നതിനുള്ള സോഫ്റ്റ്‌വെയർ ആപ്ലിക്കേഷനുകൾ വികസിപ്പിക്കുകയും മുൻകാലരേഖകൾ കമ്പ്യൂട്ടർവൽക്കരണത്തിന് സജ്ജമാക്കുകയും ജീവനക്കാരെ ഈ മേഖലകളിൽ പരിശീലിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. നിലവിൽ വെബ് അധിഷ്ഠിത സേവനങ്ങൾക്കും എം-ഗവേണൻസിനും പ്രാധാന്യം നൽകിക്കൊണ്ടാണ് ഇ-ഗവേണൻസ് നടപ്പിലാക്കിവരുന്നത്. 1200 തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ KSWAN/VPN കണക്ടിവിറ്റി സ്ഥാപിക്കുക വഴി പൊതുജനങ്ങൾക്കും, തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ജീവനക്കാർക്കും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവരങ്ങൾ വെബ് അധിഷ്ഠിത സേവനങ്ങളിലൂടെ ലഭ്യമാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. കമ്പ്യൂട്ടർവൽക്കരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പൊതുജനങ്ങൾക്കും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ജനപ്രതിനിധികൾക്കും, ജീവനക്കാർക്കും സംശയ നിവാരണത്തിനും, സാങ്കേതിക സഹായത്തിനുമായി ഹെൽപ്പ് ഡസ്ക് സംവിധാനവും പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്.

ഇ-ഗവേർണൻസ് സോഫ്റ്റ്‌വെയറുകൾ

തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിന് പഞ്ചായത്ത് രാജ്/മുനിസിപ്പാലിറ്റി നിയമങ്ങൾ, ചട്ടങ്ങൾ, അനുബന്ധ അധികാര വികേന്ദ്രീകരണ നിയമങ്ങൾ, ചട്ടങ്ങൾ, ജനന-മരണ-വിവാഹ രജിസ്ട്രേഷൻ നിയമങ്ങൾ, ചട്ടങ്ങൾ, തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും അതിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർക്കും ബാധകമായ മറ്റു നിയമങ്ങൾ, ചട്ടങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയ്ക്ക് അനുസൃതമായി ഇൻഫർമേഷൻ കേരളാ മിഷൻ വിവിധ സോഫ്റ്റ്‌വെയറുകൾ വികസിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇന്ന് സംസ്ഥാനത്ത് ഏറ്റവും വലിയ വിവരവ്യൂഹം അടങ്ങിയ പ്രോജക്ടായ ഐ.കെ.എം. -ന്റെ സോഫ്റ്റ്‌വെയറുകളും അവയുടെ പ്രവർത്തന മേഖലയും താഴെ ക്കൊടുക്കുന്നു.

- **സുലേഖ : പദ്ധതി രൂപീകരണം മുതൽ നിർവ്വഹണം വരെയുള്ള വിവിധ ഘട്ടങ്ങൾ ഓൺലൈനായി നടപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള സോഫ്റ്റ്‌വെയർ.**
- **സേവന സിവിൽ രജിസ്ട്രേഷൻ : ഓൺലൈൻ സംവിധാനത്തിലൂടെ ജനന-മരണ-വിവാഹ രജിസ്ട്രേഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനും സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ നൽകുന്നതിനുമുള്ള സോഫ്റ്റ്‌വെയർ.**
- **സേവന പെൻഷൻ : സംസ്ഥാനത്തെ സാമൂഹ്യ സുരക്ഷാ പെൻഷന് അർഹമായ ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് പെൻഷൻ ബാങ്ക് അക്കൌണ്ടിലൂടെ/നേരിട്ട് വിതരണം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള (DBT) സോഫ്റ്റ്‌വെയർ.**
- **സഞ്ചയ : വസ്തു നികുതി, തൊഴിൽ നികുതി, വിവിധയിനം ലൈസൻസുകൾ, റെന്റ് ഓൺ ലാന്റ് & ബിൽഡിംഗ്, ഇ-പേയ്മെന്റ് തുടങ്ങിയ റവന്യൂ സംവിധാനം കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള സോഫ്റ്റ്‌വെയർ.**
- **സാംഖ്യ : അക്രൂവൽ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള ഡബിൾ എൻട്രി അക്കൗണ്ടിംഗ് സോഫ്റ്റ്‌വെയർ.**
- **സൂചിക : തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് സംവിധാനം വഴി ലഭ്യമാകുന്നതും ഓഫീസിനകത്ത് തീർപ്പകൽപ്പിക്കുന്നതുമായ ഫയലുകളുടെ നീക്കങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തുന്നതിനും മോണിറ്റർ ചെയ്യുന്നതിനും ടച്ച് സ്ക്രീൻ സംവിധാനത്തിലൂടെ ഫയലുകളുടെ നിജസ്ഥിതി പൊതുജനങ്ങൾക്ക് അറിയുന്നതിനുമുള്ള സോഫ്റ്റ്‌വെയർ**
- **സങ്കേതം : കേരള പഞ്ചായത്ത്/മുനിസിപ്പൽ കെട്ടിട നിർമ്മാണ ചട്ടം അനുസരിച്ച് കെട്ടിട നിർമ്മാണ പെർമിറ്റ് അനുവദിക്കുന്നതിനുള്ള സോഫ്റ്റ്‌വെയർ.**
- **സകർമ്മ : പഞ്ചായത്ത്/ നഗരസഭ കമ്മിറ്റി, സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി, സ്റ്റിയറിംഗ് കമ്മിറ്റി തുടങ്ങിയ ഔദ്യോഗിക കമ്മിറ്റി യോഗങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനുള്ള സോഫ്റ്റ്‌വെയർ.**
- **സഞ്ചിത : പഞ്ചായത്ത് രാജ്-മുനിസിപ്പൽ നിയമങ്ങൾ, ചട്ടങ്ങൾ, സർക്കാർ ഉത്തരവുകൾ എന്നിവയടങ്ങിയ ഇലക്ട്രോണിക് വിജ്ഞാന കോശം.**
- **സചിത്ര ജി.ഐ.എസ് : തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ കഡസ്ട്രൽ ഭൂപടം, വാർഡ് ഭൂപടം എന്നിവയടങ്ങിയ ഭൂപട വിവരവ്യൂഹം.**
- **സചിത്ര അസറ്റ് : തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ആസ്തി വിവരങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള വെബ് അധിഷ്ഠിത ആപ്ലിക്കേഷൻ.**
- **സ്ഥാപന : ജീവനക്കാരുടെ സേവന - വേതന/പി എഫ് എന്നിവ കൈകാര്യം ചെയുന്നതിനുള്ള സോഫ്റ്റ്‌വെയർ.**

- സംവേദിത : തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ വെബ്സൈറ്റ് ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള സംവിധാനമായ ഏകീകൃത വെബ് പോർട്ടൽ.
- സഹായ എസ്.എം.എസ്: സർക്കാർ സ്കൂളുകളിലെ വിദ്യാർത്ഥികളുടെ പഠനവിവരങ്ങളും, പ്രോഗ്രസ്സ് റിപ്പോർട്ടുകളും, ഹാജർ നിലയും യഥാസമയം മാതാപിതാക്കൾക്ക് വെബ്സൈറ്റിലൂടെ തെരയുന്നതിനും, വിവരങ്ങൾ എസ്.എം.എസ്/ഇ-മെയിലിലൂടെ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുമുള്ള സംവിധാനം.
- സമഗ്ര : വിവിധ സേവനങ്ങൾ ഒരൊറ്റ വിൻഡോയിൽ ലഭ്യമാക്കി, സേവനങ്ങൾ ജനങ്ങളുടെ വിരൽത്തുമ്പിൽ എത്തിക്കുന്നതിനുള്ള മൊബൈൽ ആപ്ലിക്കേഷൻ സോഫ്റ്റ്‌വെയറുകൾക്ക് പുറമെ ഇ-ഗവേണൻസിനായി രൂപകൽപ്പന ചെയ്ത് നടപ്പിലാക്കിയ സംവിധാനങ്ങൾ
- ഐ.എൽ.ജി.എം.എസ് : കേരളത്തിലെ തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഭരണ നിർവഹണത്തിനും പൊതുജനങ്ങൾക്ക് നൽകുന്ന സേവനങ്ങൾ സമയബന്ധിതമായും കൂടുതൽ കാര്യക്ഷമതയോടെയും സുതാര്യമായും ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് വിവര വിനിമയ സാങ്കേതിക വിദ്യയിലെ ആധുനിക സങ്കേതങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളിച്ച നൂതന സാങ്കേതിക വിദ്യയിൽ ഐ.കെ.എം വികസിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള പുതിയ സോഫ്റ്റ്‌വെയർ സംവിധാനമാണ് ഇന്റഗ്രേറ്റഡ് ലോക്കൽ ഗവേർണൻസ് മാനേജ്മെന്റ് സിസ്റ്റം (ILGMS). സർക്കാരിന്റെ ഐ റ്റി നയത്തിന് അനുസൃതമായി ഓപ്പൺ സോഴ്സ് അധിഷ്ഠിതമായാണ് സോഫ്റ്റ്‌വെയർ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളത്. സർക്കാർ സംവിധാനത്തിൽ നിലവിൽ ഉപയോഗിച്ച് വരുന്ന മറ്റു വെബ് അധിഷ്ഠിത സോഫ്റ്റ്‌വെയറുകളുമായി സംയോജിപ്പിക്കാവുന്ന തരത്തിലാണ് സോഫ്റ്റ്‌വെയറിന്റെ ഘടന രൂപപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ നിന്നും നൽകിവരുന്ന 200 ൽ പരം സേവനങ്ങൾക്ക് ഓൺലൈനായി അപേക്ഷിക്കുന്നതിനും. ഓൺലൈനായി തന്നെ തുക ഒടുക്കുന്നതിനും വിവിധ തലങ്ങളിൽ പ്രോസസ് ചെയ്ത് തീർപ്പ് കല്പ്പിക്കുന്നതിനും ഐ.എൽ.ജി.എം.എസ് ൽ സൗകര്യം ലഭ്യമാണ്. മാത്രവുമല്ല മറ്റു ഇ-ഗവേർണൻസ് സോഫ്റ്റ്‌വെയറുകളുമായി സംയോജിപ്പിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുന്നതുമാണ് ഐ.എൽ.ജി.എം.എസ് സോഫ്റ്റ്‌വെയർ.
- സിറ്റിസൺ സർവീസ് പോർട്ടൽ : തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്ന് പൊതുജനങ്ങൾക്ക നൽകിവരുന്ന 200 ൽ പരം സേവനങ്ങൾ ഓൺലൈനായി ലഭിക്കുന്ന ഏക ജാലക സംവിധാനം. ഓൺലൈനായി അപേക്ഷിക്കുന്നതിനും, ഓൺലൈനായി തന്നെ തുക ഒടുക്കുന്നതിനും, സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ ഡൗൺലോഡ് ചെയ്യുന്നതിനുമുള്ള സംവിധാനമാണ് സിറ്റിസൺ സർവീസ് പോർട്ടൽ.
- ഹോസ്പിറ്റൽ കിയോസ്ക് : ആശുപത്രികൾ മുഖേനെയുള്ള ജനന-മരണങ്ങളുടെ തത്സമയ രജിസ്ട്രേഷൻ സംവിധാനം
- ജനസേവനകേന്ദ്രങ്ങൾ : പൊതുജനങ്ങൾക്കാവശ്യമായ വിവിധ സേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനും പണമിടപാടുകൾ നടത്തുന്നതിനുമുള്ള ആധുനിക രീതിയിലുള്ള കമ്പ്യൂട്ടർവൽക്കൃത കൗണ്ടർ സംവിധാനം.
- ഇ-ടിക്കറ്റിംഗ്: സിനിമ തീയേറ്ററുകളിൽ നിന്നും തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾക്കുള്ള വിനോദ നികുതി കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനായി തയ്യാറാക്കിയ സോഫ്റ്റ്‌വെയറാണ് ഇ-ടിക്കറ്റിംഗ്. 'ഈ സിനിടിക്കറ്റിംഗ് പ്ലാറ്റ്ഫോം' (e-Cine Ticketing platf orm') പദ്ധതി കേരളത്തിലെ മുഴുവൻ തീയേറ്ററുകളിലും നടപ്പാക്കുകയെന്നതാണ് ലക്ഷ്യമാക്കുന്നത്.
- ശുചിത്വ ജാഗ്രതാ പോർട്ടൽ : കേരളത്തിലെ ജനങ്ങളുടെ ആരോഗ്യം സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും മഴക്കാല പകർച്ചവ്യാധികൾ തടയുന്നതിനുവേണ്ടി തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ ആരോഗ്യ ജാഗ്രതാ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കേരള സർക്കാർ നടപ്പാക്കുന്നു. ഓരോ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിലും ഓരോ വാർഡിലും ഓരോ ഉദ്യോഗസ്ഥനെ നിയോഗിച്ച് അവരുടെ കീഴിൽ ശുചിത്വ സ്ക്വാഡുകൾ ഉണ്ടാക്കി ഇതുവഴി സർവേ നടത്തുന്നു. ഈ സർവേയുടെ വിവരങ്ങൾ രേഖപെടുത്തുന്നതിനുവേണ്ടി ഇൻഫർമേഷൻ കേരളാ മിഷൻ രൂപകൽപന ചെയ്ത വെബ് അധിഷ്ഠിത സോഫ്റ്റ്‌വെയറാണ് ശുചിത്വ ജാഗ്രതാ പോർട്ടൽ.
- ലൈഫ് മിഷൻ എം.ഐ.എസ് : ഭവനവും ഭൂമിയും ഇല്ലാത്ത എല്ലാവർക്കും മാന്യവും സുരക്ഷിതത്വവും ഉള്ള ഭവനത്തോടൊപ്പം ജീവിതസുരക്ഷിതത്വവും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതു വഴി കേരളത്തിന്റെ സാമൂഹിക പശ്ചാത്തല മേഖലയിൽ കാര്യമായ മാറ്റം ഉണ്ടാക്കുക എന്നതാണ് ലൈഫ് മിഷന്റെ ലക്ഷ്യം. ഇതിനുവേണ്ടി ഗുണഭോക്താക്കളെ കണ്ടെത്തി DBT വഴി സാമ്പത്തിക സഹായം വിതരണം ചെയ്യുന്ന പ്രവർത്തനം ഈ സോഫ്റ്റ്‌വെയർ വഴിയാണ് ചെയ്ത് വരുന്നത്..
- റിബിൽഡ് കേരള ആപ്ലിക്കേഷൻ: 2018 ആഗസ്റ്റ് മാസം കേരളത്തിൽ സംഭവിച്ച പേമാരിയും മണ്ണിടിച്ചിലും കാരണം വീടും ഭൂമിയും നഷ്ടപ്പെട്ടതിന്റെയും വീടുകൾക്ക് സംഭവിച്ച നാശനഷ്ടത്തിന്റെയും ആധികാരികമായ കണക്കുകൾ ശേഖരിക്കാനായി രൂപപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന ആപ്ലിക്കേഷനാണ്. വെബ്സൈറ്റ് വഴി രജിസ്റ്റർ ചെയ്തുവരുന്ന സന്നദ്ധപ്രവർത്തകർ അതാത് തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപന ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ നിർദ്ദേശപ്രകാരം വാർഡുകളിൽ നേരിട്ട് സന്ദർശിച്ച് മൊബൈൽ ആപ്ലിക്കേഷനിലൂടെ വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുകയും അപ്രകാരം ശേഖരിക്കപ്പെടുന്ന വിവരങ്ങൾ ഓവർസീയർ /എൻജിനീയർ മാരുടെ പരിശോധനക്കുശേഷം അതാത് തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപന സെക്രട്ടറിമാർ മുഖേന കളക്ടർമാർക്ക് കൈമാറുകയും ചെയ്യുന്നു.
- ഓഡിറ്റ് ആപ്ലിക്കേഷൻ: 2017-18 ലെ ഓഡിറ്റ് പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി കേരളത്തിലെ മുഴുവൻ തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുടെ വാർഷിക റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുന്നതിനും, വിവരശേഖരണം, പരിശോധന എന്നിവ ഇ-ഗവേണൻസ് സംവിധാനത്തിലൂടെ സുഗമമായി ചെയ്യുന്നതിനുള്ള വെബ് അധിഷ്ഠിത സോഫ്റ്റ്‌വെയർ സംവിധാനമാണിത്. ഇൻഫർമേഷൻ കേരളാ മിഷന്റെ സാങ്കേതിക സഹായത്തോടെയാണ് ഈ സോഫ്റ്റ്‌വെയർ വികസിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്.
- യു.എൽ.ബി ട്രാൻസ്ഫർ : നഗരസഭ ജീവനക്കാരുടെ സ്ഥലംമാറ്റം സുതാര്യമാക്കുന്നതിനു വേണ്ടിയും വേഗതയാക്കുന്നതിനും

വേണ്ടി ഐ.കെ.എം തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ള വെബ് ആപ്ലിക്കേഷൻ ആണ് യു.എൽ.ബി ട്രാൻസ്ഫർ. ഇതുവഴി ജീവനക്കാർക്ക് ജനറൽ ട്രാൻസ്ഫർ അപേക്ഷകൾ ഓൺലൈനായിട്ട് സമർപ്പിക്കുന്നതിനും, അവരുടെ ആപ്ലിക്കേഷൻ സ്റ്റാറ്റസ് ഇതുവഴി അറിയുവാനും കഴിയുന്നു.

- **മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ പ്രാദേശിക റോഡ് പുനരുദ്ധാരണ പദ്ധതി (CMLRRP) : പദ്ധതിയുടെ നിർവ്വഹണവും മോണിറ്ററിങ്ങും നടത്തുന്നതിനുള്ള സോഫ്റ്റ്‌വെയർ.**
- **നിലാവ് എം.ഐ,എസ് : ഫിലമെൻറ് രഹിത തെരുവ് വിളക്ക് എന്ന നേട്ടം കൈവരിക്കുന്നതിന് വേണ്ടി തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ വകുപ്പും വൈദ്യുതി വകുപ്പും സംയുക്തമായി നടത്തി വരുന്ന പദ്ധതിയുടെ നിർവ്വഹണവും മോണിറ്ററിങ്ങും നടത്തുന്നതിനുള്ള സോഫ്റ്റ്‌വെയർ.**

വെബ് അധിഷ്ഠിത ഓൺലൈൻ സർവ്വീസുകൾ.

തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ വകുപ്പ് പോർട്ടൽ	: lsgkerala.gov.in
സിറ്റിസൺ സർവീസ് പോർട്ടൽ	: citizen.lsgkerala.gov.in
ഐ.എൽ.ജി.എം.എസ്	: erp.lsgkerala.gov.in
ജനന-മരണ-വിവാഹ സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ (സേവന)	: cr.lsgkerala.gov.in
വസ്തുനികുതിയുടെ ഇ-പേയ്മെൻറ്	: tax.lsgkerala.gov.in
പദ്ധതി നിർവ്വഹണം (സുലേഖ)	: plan.lsgkerala.gov.in
വസ്തു നികുതി നിർണ്ണയം (സഞ്ചയ)	: sanchaya.lsgkerala.gov.in
യോഗ തീരുമാനങ്ങൾ (സകർമ്മ)	: meeting.lsgkerala.gov.in
അക്രൂവൽ അധിഷ്ഠിത ഡബിൾ എൻട്രി അക്കൌണ്ടിംഗ്	: finance.lsgkerala.gov.in
സാമൂഹ്യസുരക്ഷാ പെൻഷൻ (സേവന പെൻഷൻ)	: welfarepension.lsgkerala.gov.in
കെട്ടിട നിർമ്മാണ പെർമിറ്റുകൾ (സങ്കേതം)	: buildingpermit.lsgkerala.gov.in
ഡി ആൻറ് ഒ ലൈസൻസ്	: revenue.lsgkerala.gov.in
ഫയൽ ട്രാക്കിംഗ് (സൂചിക)	: filetracking.lsgkerala.gov.in
സർക്കാർ ഉത്തരവുകൾ	: go.lsgkerala.gov.in
ടെണ്ടർ അറിയിപ്പുകൾ	: tender.lsgkerala.gov.in
പഞ്ചായത്ത് ജീവനക്കാരുടെ പ്രൊവിഡൻറ് ഫണ്ട്	: kpepf.lsgkerala.gov.in
മുനിസിപ്പൽ ജീവനക്കാരുടെ പ്രൊവിഡൻറ് ഫണ്ട്	: kmpecpf.lsgkerala.gov.in
നഗരസഭാ ജീവനക്കാരുടെ സ്ഥലംമാറ്റം	: hr.lsgkerala.gov.in
ജീവനക്കാരുടെ പങ്കാളിത്ത പെൻഷൻ	: apps.lsgkerala.gov.in/sthapana
കോർഡിനേഷൻ സമിതി മീറ്റിംഗ് മാനേജ്മെൻറ്	: ccmeeting.lsgkerala.gov.in
ജി.ഐ.എസ്സ് മാപ്പുകൾ	: gis.lsgkerala.gov.in
റീബിൽഡ് സർവ്വേ	: rebuild.lsgkerala.gov.in
ലൈഫ് എം.ഐ.എസ്	: lifemissionmis.kerala.gov.in
സിനിമ ടിക്കറ്റിംഗ്	: keralafilms.gov.in
നിലാവ് പദ്ധതി	: nilaavu.lsgkerala.gov.in
മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ പ്രാദേശിക റോഡ് പുനരുദ്ധാരണ പദ്ധതി	: cmlrrp.lsgkerala.gov.in

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് വെബ് പോർട്ടൽ (www.lsgkerala.gov.in)

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പിനെയും തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെയും കുറിച്ചുള്ള ആധികാരികമായ വിവരങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്ന സമഗ്രമായൊരു വെബ് പോർട്ടൽ www.lsgkerala.gov.in 2002 ഡിസംബർ 9 ന് നിലവിൽ വന്നു, അധികാര വികേന്ദ്രീകരണത്തിന്റെയും വികേന്ദ്രീകൃതാസൂത്രണത്തിന്റെയും മുഖ്യ വിവരസ്രോതസ്സായും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ വിവരസഞ്ചയമായും വിഭാവനം ചെയ്തിട്ടുള്ള ഈ വെബ്പോർട്ടൽ മലയാളത്തിലും ഇംഗ്ലീഷിലും സാധാരണക്കാർക്ക് പ്രാപ്യമായ രീതിയിലാണ് തയ്യാറാക്കിയിരിക്കുന്നത്. കേരളത്തിലെ 1200 തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളെയും സംബന്ധിച്ച ഭൂമിശാസ്ത്രപരവും ചരിത്രപരവും ജനസംഖ്യാപരവുമായ വിശദാംശങ്ങളും സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക അവസ്ഥ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങളും ഇതിൽ ലഭ്യമാണ്.

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പിന്റെ അനുബന്ധ വകുപ്പുകളുടെയും സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും വിവരങ്ങൾക്കൊപ്പം തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്ന് ലഭ്യമാകുന്ന എല്ലാ ഓൺലൈൻ സേവനങ്ങളും വെബ്പോർട്ടലിൽ ലഭ്യമാണ്. പ്രാദേശിക ഭരണനിർവ്വഹണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ആക്ടുകൾ, ചട്ടങ്ങൾ, സർക്കാർ ഉത്തരവുകൾ എന്നിവ വെബ് പോർട്ടലിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിട്ടുണ്ട്. വിവിധ ഇ-ഗവേർണൻസ് സോഫ്റ്റ്‌വെയറുകൾ സംയോജിപ്പിച്ച് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ്, പഞ്ചായത്ത്, നഗരകാര്യ ഡയറക്ടറേറ്റുകൾ, ഗ്രാമവികസന കമ്മീഷണറേറ്റ് എന്നിവയുടെ സഹകരണത്തോടെ കാലാകാലങ്ങളിൽ വരുന്ന മാറ്റങ്ങൾ കൂട്ടിച്ചേർത്ത് വെബ് പോർട്ടൽ പരിപാലിക്കുന്നത് ഇൻഫർമേഷൻ കേരള മിഷനാണ്.

ശുചിത്വ മിഷൻ

മാലിന്യ മുക്ത കേരളം എന്ന ലക്ഷ്യം സാക്ഷാത്കരിക്കുന്നതിനും അനിവാര്യ ചുമതലയായ മാലിന്യ സംസ്കരണ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെ പ്രാപ്തരാക്കുന്നതിനു വേണ്ട പദ്ധതികൾ ആസൂത്രണം ചെയ്ത് നടപ്പാക്കുന്നതിനാണ് ശുചിത്വമിഷൻ രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാനാവിഷ്കൃത ശുചിത്വ-മാലിന്യ പരിപാലന പദ്ധതികളുടെ നടത്തിപ്പിനുള്ള നോഡൽ ഏജൻസിയായും ശുചിത്വമിഷൻ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. ഖര-ദ്രവ മാലിന്യ പരിപാലന പദ്ധതികൾ, വ്യക്തിഗത-സ്ഥാപന- സാമൂഹ്യതല ശുചിമുറി പദ്ധതികൾ, തീവ്ര വിവര-വിജ്ഞാന വ്യാപന ശേഷീവികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ എന്നിവ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ മുഖേന കാര്യക്ഷമമായി നടപ്പിലാക്കി സമ്പൂർണ്ണ ശുചിത്വം ഉറപ്പാക്കുക എന്നതാണ് ശുചിത്വമിഷന്റെ ഉദ്ദേശം. ഇതിനായി താഴെ പറയുന്ന ലക്ഷ്യങ്ങൾ മുൻനിർത്തിയുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് മിഷൻ നടത്തിവരുന്നത്.

- ശുചിത്വ പ്രോജക്ടുകൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള വിദഗ്ദ്ധ ഉപദേശം നൽകൽ.
- ഖരദ്രവ മാലിന്യസംസ്ക്കരണ ശുചിത്വ പ്രോജക്ടുകൾ പരിശോധിച്ച് സാങ്കേതിക അംഗീകാരം നൽകൽ.
- തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ശുചിത്വ-മാലിന്യ സംസ്കരണ പ്രോജക്ടുകൾക്ക് കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന ബഡ്ജറ്റിൽ നിന്നും മാനദണ്ഡങ്ങൾക്കനുസൃതമായി സാമ്പത്തിക വിഹിതം നൽകൽ.
- ശുചിത്വമേഖലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഇതര സ്ഥാപനങ്ങളും വകുപ്പുകളുമായി തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെ കൂട്ടിയോജിപ്പിക്കൽ.
- ശുചിത്വ-മാലിന്യ സംസ്കരണ പ്രോജക്ടുകളുടെ വിലയിരുത്തലും പഠനവും റിപ്പോർട്ടിംഗും.
- വിപുലമായ വിവര-വിജ്ഞാന-വ്യാപന ശേഷീ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ പൊതുജനങ്ങളിൽ ശുചിത്വബോധം സൃഷ്ടിച്ചുകൊണ്ട് വീടുകളിലും സ്ഥാപനങ്ങളിലും തൊഴിലിടങ്ങളിലും പൊതുയിടങ്ങളിലും ശുചിത്വം ഉറപ്പുവരുത്തി കേരളത്തിന്റെ പരിസ്ഥിതി മെച്ചപ്പെടുത്തുക.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ മുഖേന മിഷൻ നടപ്പാക്കുന്ന കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാനാവിഷ്കൃത പദ്ധതികൾ ഇവയാണ് 1.സ്വച്ഛ് ഭാരത് മിഷൻ (ഗ്രാമീൺ) രണ്ടാംഘട്ടം 2.സ്വച്ഛ് ഭാരത് മിഷൻ(അർബൻ) 3. ശുചിത്വ കേരളം (ഗ്രാമം-നഗരം) 4. കമ്മ്യൂണിക്കേഷൻ ആന്റ് കപ്പാസിറ്റി ഡെവലപ്പ്മെന്റ് യൂണിറ്റ്, സംസ്ഥാനത്ത് ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ, സ്വാപ്പ് ഷോപ്പുകൾ, കളക്ടേഴ്സ് @ സ്കൂൾ എന്നീ നൂതനാശയങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനും ശുചിത്വമിഷൻ തുടക്കം കുറിച്ചിട്ടുണ്ട്.

കേരള ഖരമാലിന്യ പരിപാലന പദ്ധതി

കേരളത്തിലെ നഗരങ്ങൾ നേരിടുന്ന പ്രധാന വെല്ലുവിളികളായ മാലിന്യ സംസ്കരണം, സാനിട്ടേഷൻ എന്നീ മേഖലകളിലെ പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് ശാശ്വത പരിഹാരം കാണുകയും ഒരു മാലിന്യമുക്ത കേരളം സൃഷ്ടിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നതാണ് ഈ പദ്ധതിയിലൂടെ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. ആറു വർഷമാണ് പദ്ധതി കാലയളവ്. പദ്ധതിയുടെ അടങ്കൽ തുക 2100 കോടി രൂപയാണ്. ഇതിൽ 1420 കോടി രൂപ ലോകബാങ്ക് വിഹിതവും 680 കോടി രൂപ സംസ്ഥാന സർക്കാർ വിഹിതവുമാണ്.

ഈ പദ്ധതിക്ക് മൂന്നു ഘടകങ്ങളാണ് ഉള്ളത്. ഒന്നാമത്തെ ഘടകം (280 കോടി രൂപ), മാലിന്യ പരിപാലന രംഗത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്ന വിവിധ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ/ ഏജൻസികളുടെ കാര്യശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കലും അവർക്ക് സാങ്കേതിക സഹായം നൽകലുമാണ്. രണ്ടാമത്തെ ഘടകം (1050 കോടി രൂപ), വികേന്ദ്രീകൃത മാലിന്യ സംസ്കരണം ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനും അജൈവ മാലിന്യങ്ങൾ ശരിയായി സംസ്കരിക്കുന്നതിനും വേണ്ടി നഗരസഭകൾക്ക് അനുവദിക്കുന്ന പ്രത്യേക ഗ്രാൻഡ് ആണ് ഇത്. മൂന്നാമത്തെ ഘടകം (770 കോടി രൂപ), മേഖല അടിസ്ഥാനത്തിൽ കേന്ദ്രീകൃത ഖരമാലിന്യ പ്ലാന്റുകളുടെ നിർമ്മാണം, സാനിറ്ററി ലാൻഡ്ഫിൽ, നിലവിലുള്ള ഖരമാലിന്യ പ്ലാന്റുകളുടെ പുനരുദ്ധാരണം എന്നിവയാണ് ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നത്.

ക്ലീൻ കേരള കമ്പനി ലിമിറ്റഡ്

സംസ്ഥാനത്ത് ദ്രുതഗതിയിൽ നടക്കുന്ന നഗരവൽക്കരണത്തിന്റെ ഫലമായി മാലിന്യങ്ങളുടെ അളവിൽ വന്നിട്ടുള്ള ക്രമാതീതമായ വർദ്ധനവ് മൂലം അവയുടെ ശേഖരണം, സംസ്കരണം എന്നിവ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് താങ്ങാവുന്നതിലേറെയാണ്. അതിനു ഫലപ്രദമായി ഇടപെടലുകൾ നടത്തി പരിഹാരം കാണുന്നതിനുവേണ്ടി ക്ലീൻ കേരള കമ്പനി ലിമിറ്റഡ് എന്ന സ്ഥാപനം 1956-ലെ കമ്പനീസ് ആക്ടിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കനുസൃതമായി 2013 -ൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത് തദ്ദേശസ്വയംഭരണവകുപ്പിന്റെ കീഴിൽ പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചു. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് മന്ത്രി ചെയർമാനായി എട്ടംഗ ഡയറക്ടർ ബോർഡ് രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

കമ്പനിയുടെ പ്രാരംഭ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പ്രധാനമായും അജൈവമാലിന്യങ്ങളായ പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യങ്ങളുടെയും ഇലക്ട്രോണിക് മാലിന്യങ്ങളുടെയും ശേഖരണവും പുനഃചംക്രമണവും നടപ്പിലാക്കുന്ന പദ്ധതികളാണ് ഏറ്റെടുത്തത്. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് നടപ്പിലാക്കിയ റോഡ് നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തികളിൽ തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങൾ വഴി ശേഖരിച്ച പ്ലാസ്റ്റിക്കുകൾ ഷ്രെഡ്ഡ് ചെയ്ത് ഉപയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട് നാളിതുവരെയായി 901.44 മെട്രിക് ടൺ ഷ്രഡഡ് പ്ലാസ്റ്റിക് ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുകയും 630.12 മെട്രിക് ടൺ റോഡ് നിർമ്മാണത്തിന് വിതരണം ചെയ്തിട്ടുമുണ്ട്. മാലിന്യസംസ്കരണ പ്രോജക്ടുകൾ തയ്യാറാക്കി ടെണ്ടർ നടപടികൾ ഒഴിവാക്കി പദ്ധതി നിർവ്വഹണം നടത്തുന്നതിന് കമ്പനിക്ക് അനുമതി നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഇതുവരെ 165 തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളുമായി കമ്പനി കരാറിൽ ഏർപ്പെടുകയും 133 സ്ഥാപനങ്ങളിൽ മെഷിനറികൾ സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. 1460 ടണ്ണിൽ

അധികം ഇ-മാലിന്യങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് ശാസ്ത്രീയമായി പുന:ചംക്രമണം നടത്തുവാനും കൂടാതെ മൂല്യവർദ്ധിത സേവനമെന്ന നിലയിൽ ആപൽക്കരം പട്ടികയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ട്യൂബ്ലൈറ്റുകൾ, സിഎഫ്എൽ, പ്രിന്റർ കാർട്ടിജുകൾ എന്നിവ ശാസ്ത്രീയമായി സംസ്കരിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. പ്രളയബാധിത പ്രദേശങ്ങളിലെ അജൈവമാലിന്യ ശേഖരണം, സംസ്ക്കരണം എന്നീ ചുമതല കൾ സർക്കാർ കമ്പനിയെ ഏൽപ്പിച്ചിരുന്നു. പതിനായിരം ടൺ മാലിന്യമാണ് പ്രളയബാധിത പ്രദേശങ്ങളിൽ നിന്നും ശേഖരി ച്ചിട്ടുള്ളത്. ഇ-മാലിന്യ പുന:ചംക്രമണ കേന്ദ്രങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും ഗ്ലാസ്, ചില്ലുകുപ്പികൾ എന്നിവയുടെ ശേഖരണത്തിനും സംസ്കരണത്തിനും തുകൽ ഉല്പന്നങ്ങളും ബാഗുകളും റബ്ബർടയറുകളും സംസ്കരിക്കുന്നതിനും ആവശ്യമായ സംവിധാനങ്ങൾ ഒരുക്കുന്നതിനുള്ള തയ്യാറെടുപ്പിലാണ് കമ്പനി. കമ്പനിയുടെ ആസ്ഥാനം തിരുവനന്തപുരം മുനിസിപ്പൽ ഗസ്റ്റ്ഹൗസ് ബിൽഡിം ഗിലാണ്.

കേരള നഗര ഗ്രാമ വികസന ധനകാര്യ കോർപ്പറേഷൻ

കേരളത്തിലെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ വികസന പദ്ധതികൾക്ക് വായ്പാ ധനസഹായം നൽകുന്ന കേരള സർ ക്കാർ സ്ഥാപനമാണ് കേരള നഗര ഗ്രാമ വികസന ധനകാര്യ കോർപ്പറേഷൻ. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ വികസന പദ്ധതികൾക്ക് വായ്പാ ധനസഹായം നൽകുക എന്നതാണ് കോർപ്പറേഷന്റെ പ്രധാന പ്രവർത്തന ലക്ഷ്യം. സാമ്പത്തിക ഭദ്രത യുള്ള പദ്ധതികൾക്ക് അടങ്കൽ തുകയുടെ 90% വരെ വായ്പ അനുവദിക്കുന്നതാണ്. കൂടാതെ പദ്ധതി ആവിഷ്കരിക്കുന്നതിനും നടപ്പാക്കുന്നതിനും സാങ്കേതികവും അല്ലാത്തതുമായ സഹായങ്ങളും മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളും നൽകുക, തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാ പനങ്ങളുമായി സഹകരിച്ച് പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുക എന്നിവയും പ്രവർത്തന ലക്ഷ്യങ്ങളാണ്. സംസ്ഥാന സർക്കാർ നടപ്പാക്കി വരുന്ന ലൈഫ് മിഷൻ പ്രോജക്ടിന് ഹഡ്കോയിൽ നിന്നും 4000 കോടി രൂപ വായ്പ ലഭ്യമാക്കി എല്ലാ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാ പനങ്ങൾക്കും ഭവന വായ്പയായി വിതരണം ചെയ്യുന്ന പദ്ധതി 2018 മുതൽ നടപ്പാക്കുന്നു. കോർപ്പറേഷന്റെ നിയന്ത്രണം 8 അംഗ ങ്ങളുള്ള ഡയറക്ടർ ബോർഡിൽ നിക്ഷിപ്തമാണ്. കോർപ്പറേഷന്റെ ഹെഡ് ആഫീസും രജിസ്ട്രേഡ് ആഫീസും തിരുവനന്തപുരത്ത് വഴുതയ്ക്കാട് ട്രാൻസ് ടവറിൽ പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നു. മേഖലാ ആഫീസ് കോഴിക്കോട് പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

കേരള റിയൽ എസ്റ്റേറ്റ് റെഗുലേറ്ററി അതോറിറ്റി

റിയൽ എസ്റ്റേറ്റ് മേഖലയെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനും അതിന്റെ ഉന്നമനത്തിനും റിയൽ എസ്റ്റേറ്റ് മേഖലയിലെ വസ്തു കൈമാറ്റം, പ്രോജക്ടുകൾ, കെട്ടിടങ്ങൾ, അപ്പാർട്ട്മെന്റുകൾ തുടങ്ങിയവയുടെ കാര്യക്ഷമവും സുതാര്യവുമായ കൈമാറ്റത്തിനും ഈ മേഖലയി ലെ ഉപഭോക്താക്കളുടെ താല്പര്യം സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും തർക്കങ്ങൾ വേഗത്തിൽ പരിഹരിക്കുന്നതിനും ഉദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ട് 2016 ലെ റിയൽ എസ്റ്റേറ്റ് (റെഗുലേഷൻ ആന്റ് ഡെവലപ്പ്മെന്റ്) ആക്ടിൻ കീഴിൽ രൂപികരിച്ചിട്ടുള്ള സ്ഥാപനമാണ് കേരള റിയൽ എസ്റ്റേറ്റ് റെഗുലേറ്ററി അതോറിറ്റി.

കേരള റൂറൽ എംപ്ലോയ്മെന്റ് ആന്റ് വെൽഫെയർ സൊസൈറ്റി

ഗ്രാമീണമേഖലയിൽ കൂടുതൽ തൊഴിലവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിന് പഞ്ചായത്ത് വകുപ്പിന്റെ കീഴിൽ 1986-ൽ തിരുവനന്തപു രം ആസ്ഥാനമായി ആരംഭിച്ച സ്ഥാപനമാണ് കേരള റൂറൽ എംപ്ലോയ്മെന്റ് ആന്റ് വെൽഫെയർ സൊസൈറ്റി. സൊസൈറ്റി യുടെ ദൈനംദിന ഭരണം നിയന്ത്രിക്കുന്നത് 15 അംഗങ്ങൾ ഉൾപ്പെട്ട ഡയറക്ടർ ബോർഡാണ്. സർക്കാർ നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യുന്ന ചെയർമാൻ, വൈസ് ചെയർമാൻ, മാനേജിംഗ് ഡയറക്ടർ, ജില്ലകളിലെ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റുമാരിൽ നിന്നും ജനറൽ കൗൺസിൽ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്ന ഏഴുപേർ, ഒരു വ്യക്തിഗത അംഗം, സർക്കാർ നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യുന്ന 4 പേർ തുടങ്ങിയവർ ഉൾപ്പെട്ടതാണ് ഡയറക്ടർ ബോർഡ്. പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടറാണ് സൊസൈറ്റിയുടെ മാനേജിംഗ് ഡയറക്ടർ. പഞ്ചായത്ത് ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ കേഡറിലുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥനാണ് സൊസൈറ്റിയുടെ സെക്രട്ടറി. ഓരോ ജില്ലയിൽ നിന്നും രണ്ട് എന്ന ക്രമ ത്തിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റുമാരിൽ നിന്നും തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്ന 28 പേർ, സർക്കാർ നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യുന്ന 11 പേർ, ഡയറക്ടർ ബോർഡ് അംഗങ്ങൾ തുടങ്ങിയവർ ഉൾപ്പെട്ട ജനറൽ കൗൺസിലാണ് സൊസൈറ്റിയുടെ പൊതുവായ പ്രവർത്തനം നിയന്ത്രിക്കുന്നത്.

ഗ്രാമലക്ഷ്മി മുദ്രാലയം എന്ന പേരിൽ ക്രൂസ് സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ള ആധുനിക ഓഫ്സെറ്റ് അച്ചടിയന്ത്രങ്ങൾ സജ്ജീകരിച്ചിട്ടുള്ള പ്രി ന്റിംഗ് പ്രസ്സുകൾ പാലക്കാട് ജില്ലയിലെ കഞ്ചിക്കോട്ടും തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ കല്ലിയൂരിലും പ്രവർത്തിച്ച് വരുന്നു. 1988-ൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട കഞ്ചിക്കോട്ട് ഗ്രാമലക്ഷ്മി മുദ്രാലയത്തിൽ നിന്നാണ് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്ക് ആവശ്യമായ അച്ചടി സാധനങ്ങൾ മുഴുവനും വിതരണം ചെയ്തു വരുന്നത്. കൂടാതെ തദ്ദേശകം, ക്രൂസ് ഡയറി എന്നിവയും ഇവിടെ നിന്നാണ് അച്ചടിച്ച് പുറത്തിറക്കുന്നത്. 2012-ൽ പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ച തിരുവനന്തപുരത്ത് കല്ലിയൂരിൽ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ള ഗ്രാമലക്ഷ്മി മുദ്രാലയത്തിൽ പ്രധാനമായും ഇപ്പോൾ മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെയും മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനുകളുടെയും അച്ചടി ജോലികളാണ് ചെയ്തു വരുന്നത്. പഞ്ചായത്ത് വകുപ്പിന്റെ പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളായ പഞ്ചായത്ത് രാജ് മാസിക ഗ്രാമലക്ഷ്മി മുദ്രാലയം മുഖേന അച്ചടിച്ചു വരുന്നു.

ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലെ തെരുവുവിളക്കുകൾക്ക് ആവശ്യമായ ബൾബുകളും അനുബന്ധ ഉപകരണങ്ങളും നിർമ്മിക്കുന്നതി നായി "കേരള ഗ്രാമജ്യോതി ലൈറ്റിംഗ്" എന്ന പേരിൽ ക്രൂസിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ സ്വകാര്യ സംരംഭകരെ കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തി ഒരു കമ്പനി രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത് പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ ഫാക്ടറിയും അനുബന്ധ ഓഫീസും കാസർഗോഡ് ജില്ലയിലെ

സീതാംഗോളി കിൻഫ്രാ പാർക്കിൽ ആണ് പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. സംസ്ഥാനത്തെ എല്ലാ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും ആവശ്യമായ തെരുവ് വിളക്കുകളും അനുബന്ധ ഉപകരണങ്ങളും സ്ഥാപിക്കലും അവയുടെ പരിപാലനവും ഈ കമ്പനി മുഖേന യാണ് നടന്നു വരുന്നത്.

കേരള റൂറൽ ഡെവലപ്മെന്റ് ആന്റ് മാർക്കറ്റിംഗ് സൊസൈറ്റി

ഐ.ആർ.ഡി.പി/എസ്.ജി.എസ്.വൈ, കുടുംബശ്രീ, മഹിളാസമാജം മുതലായ ഗ്രാമീണ സന്നദ്ധ സംഘടനകളുടെ ഉല്പന്നങ്ങൾ നേരിട്ട് ഉപഭോക്താക്കളിൽ എത്തിക്കുന്നതിന് ചാരിറ്റബിൾ സൊസൈറ്റി ആക്ട് പ്രകാരം രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുള്ള സ്ഥാപനമാണ് കേരള റൂറൽ ഡെവലപ്മെന്റ് & മാർക്കറ്റിംഗ് സൊസൈറ്റി (കേരംസ്). തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് സെക്രട്ടറി ചെയർമാനും പ്രോജക്ട് ഡയറക്ടർ, തിരുവനന്തപുരം മെമ്പർ സെക്രട്ടറിയുമാണ്. ഗ്രാമശ്രീ എന്ന ട്രേഡ് മാർക്കിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഈ സ്ഥാപനം ചെറുകിട സംരംഭങ്ങൾ ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന കലർപ്പില്ലാത്ത മേന്മയേറിയ ഉല്പന്നങ്ങൾ ന്യായവിലയ്ക്ക് ഉപഭോക്താക്കളിൽ എത്തിക്കുന്നു.

ഭക്ഷ്യസംസ്കരണ പോഷകാഹാര കേന്ദ്രം

1987-ൽ ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിൽദാന പദ്ധതി പ്രകാരം കോഴിക്കോട് ജില്ലയിലെ ബാലുശ്ശേരിയിൽ ആരംഭിച്ച ഭക്ഷ്യ സംസ്കരണ പോഷകാഹാരകേന്ദ്രമാണ് എഫ്.പി.എൻ.സി. ഭക്ഷ്യ സംസ്കരണ പോഷകാഹാര കാര്യങ്ങളിൽ പരിശീലന സൗകര്യങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുക, ഭക്ഷ്യസംസ്കരണത്തിൽ പൊതുജനങ്ങൾക്ക് എല്ലാവിധ സേവന സൗകര്യങ്ങളും ഏർപ്പെ ടുത്തുക, സ്ക്വാഷ്, ജാം, അച്ചാറുകൾ, റൊട്ടി, ബിസ്കറ്റ്, കേക്ക്, ജെല്ലി, ഫ്രൂട്ടി എന്നിവയുടെ ശരിയായ ഉല്പാദനം എന്നിവ കേന്ദ്രത്തിന്റെ സൗകര്യങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് നല്കുക, കാർഷിക ഉല്പന്നങ്ങളുടെ ഉല്പാദനാനന്തര സംവിധാനത്തെ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്ന സാങ്കേതികവിദ്യ വികസിപ്പിച്ചെടുക്കുക, പോഷകാഹാര പരിപാടിക്ക് ആസൂത്രിതമായ സംവിധാനം വഴി ജനങ്ങളുടെ ആരോഗ്യവും പോഷകാഹാരവും ഉറപ്പ് വരുത്തുക തുടങ്ങിയവയാണ് ഈ സ്ഥാപനത്തിന്റെ പ്രധാന ലക്ഷ്യങ്ങൾ.

ഗവൺമെന്റ് ട്രാൻസ്പോർട്ട് ആന്റ് എക്യുപ്മെന്റ് ഓർഗനൈസേഷൻ, മൂവാറ്റുപുഴ

ഗ്രാമവികസന വകുപ്പിനു കീഴിലുള്ള എല്ലാവിധ വാഹനങ്ങളുടെയും അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ നടത്തുന്നതിനുള്ള സ്ഥാപനമാണ് മൂവാറ്റുപുഴ ആസ്ഥാനമായുള്ള ഗവൺമെന്റ് ട്രാൻസ്പോർട്ട് & എക്യുപ്മെന്റ് ഓർഗനൈസേഷൻ. ജനറൽ ഫോർമാന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ സുസജ്ജമായ ഒരു വർക്ക്ഷോപ്പ് മൂവാറ്റുപുഴ സിവിൽസ്റ്റേഷനു സമീപം ഈ സ്ഥാപനത്തിന്റെ കീഴിൽ പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു.

റൂറൽ ഇൻഫർമേഷൻ ബ്യൂറോ

ഗ്രാമവികസന വകുപ്പിന്റെ . പ്രസിദ്ധീകരണ, പ്രചാരണ വിഭാഗമാണ് റൂറൽ ഇൻഫർമേഷൻ ബ്യൂറോ. സർക്കാർ നടപ്പാക്കുന്ന ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജന പദ്ധതികൾക്കും ഗ്രാമങ്ങളിലെ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും വിപുലമായ പ്രചാരണം നൽകുന്നതിലൂടെ സർക്കാരിന്റെ നയപരിപാടികൾ ജനങ്ങളിലെത്തിക്കുന്നതിൽ റൂറൽ ഇൻഫർമേഷൻ ബ്യൂറോ ഗണ്യമായ പങ്കുവഹിക്കുന്നു. ഗ്രാമവികസന വകുപ്പിന്റെ ഓദ്യോഗിക മുഖപത്രമായ 'ഗ്രാമഭൂമി ' ദ്വൈമാസിക റൂറൽ ഇൻഫർമേഷൻ ബ്യൂറോ മുഖേനയാണ് പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നത്. കൂടാതെ ലഘുലേഖകൾ, പോസ്റ്ററുകൾ തുടങ്ങിയവയും അച്ചടിച്ച് വിതരണം ചെയ്യാറുണ്ട്.

പദ്ധതികളും സ്കീമുകളും

ഒമ്പതാം പദ്ധതി (1997-2002) ജനകീയാസൂത്രണം

73, 74 ഭരണഘടനാ ഭേദഗതികളെത്തുടർന്ന് കേരള പഞ്ചായത്ത്രാജ്/മുനിസിപ്പാലിറ്റി നിയമങ്ങൾ നിലവിൽ വന്നതോടുകൂടി വികേന്ദ്രീകൃതാസൂത്രണത്തിനും ഭരണതലത്തിൽ ജനപങ്കാളിത്തത്തിനും പ്രസക്തിയുണ്ടായി. ഇത് സുസാദ്ധ്യമാക്കു ന്നതിനുവേണ്ടി സംസ്ഥാന സർക്കാർ ഒൻപതാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിക്കാലത്ത് നടപ്പാക്കിയ ഒരു ആസൂത്രണ നിർവ്വഹണ പ്രക്രിയയാണ് ജനകീയാസൂത്രണം. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പിന്റെയും സംസ്ഥാന ആസൂത്രണ ബോർഡിന്റെ യും സംയുക്ത മേൽനോട്ടത്തിലാണ് ഈ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കിയത്. പൂർണ്ണമായ ജനപങ്കാളിത്തത്തോടെ, വിദഗ്ധരെയും ഉദ്യോഗസ്ഥരെയും ജനപ്രതിനിധികളോടൊപ്പം അണിനിരത്തി പദ്ധതിയാസൂത്രണവും നിർവ്വഹണവും കാര്യക്ഷമമായും സമയബന്ധിതമായും സുതാര്യമായും മാതൃകാപരമായും നടത്തുന്നതിന് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെ പ്രാപ്തമാക്കുന്നതിനുദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ടാണ് 1996 ആഗസ്റ്റ് 17 ന്, പൊന്നിൻ ചിങ്ങപ്പുലരിയിൽ ജനകീയാസൂത്രണത്തിന് തുടക്കം കുറിച്ചത്. ശ്രീ. ഇ.എം.എസ്. നമ്പൂതിരിപ്പാട് അദ്ധ്യക്ഷനായ 451 പേർ അടങ്ങുന്ന ഉന്നതതല മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശക സമിതിയുടെ മേൽനോട്ടത്തിലായിരുന്നു ജനകീയാസൂത്രണം നടപ്പിലാക്കിയത്.

ഒമ്പതാം പദ്ധതിക്കാലം മുതലാണ് സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പദ്ധതിവിഹിതത്തിന്റെ വലിയൊരു പങ്ക് തുക തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് വികസനക്ഷേമ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി അനുവദിച്ചു നൽകിവരുന്നത്. ബഹുജനസംഘടനകളുടെയും ഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുടെയും വ്യക്തികളുടെയും സമീപനത്തിലും കാഴ്ചപ്പാടിലും വികസനോന്മുഖവും ജനാധിപത്യപരവുമായ മാറ്റം വരുത്തുന്നതിന് ജനകീയാസൂത്രണ പ്രസ്ഥാനത്തിന് കഴിഞ്ഞു. സംസ്ഥാനത്തുടനീളം സുതാര്യവും ജനകീയവും ശാസ്ത്രീയവുമായ സമഗ്ര വികസന

ത്തിന് നിരവധി മാതൃകകൾ ഒമ്പതാം പദ്ധതിക്കാലത്ത് ഉണ്ടായി.

1997-2020 വരെയുള്ള കാലയളവിൽ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ബഡ്ജറ്റിൽ വകയിരുത്തിയ തുക (രൂപ കോടിയിൽ)

വർഷം	പ്ലാൻഫണ്ട്/ വികസനഫണ്ട്	സംസ്ഥാനാ വിഷ്കൃതം	ഭരണ നവീകരണം	ആകെ (2+3+4)	അനുവദിച്ച പ്ലാൻ ഫണ്ട്/വികസന ഫണ്ട് (Release)
1	2	3	4	5	6
1997-98	749.00	276.00	-	1025.00	749.00
1998-99	950.00	166.50	-	1116.50	950.00
1999-2000	1020.00	134.40	-	1154.40	1020.00
2000-01	1045.00	224.21	-	1269.21	783.75
2001-02	850.00	81.65	-	931.65	637.50
2002-03	1342.00	96.18	-	1438.18	1006.50
2003-04	1317.00	101.54	244.95	1663.49	1454.45
2004-05	1350.00	86.03	234.11	1670.14	1168.53
2005-06	1375.00	161.69	124.84	1661.53	1375.00
2006-07	1400.00	223.38	47.79	1671.17	1400.00
2007-08	1540.00	528.66	-	2068.66	1540.00
2008-09	1670.53	591.52	-	2262.05	1670.53
2009-10	1840.69	201.68	-	2042.37	1840.69
2010-11	2050.00	949.03	-	2999.03	2050.00
2011-12	2750.00	-	-	-	2750.00
2012-13	3228.00	-	-	-	3228.00
2013-14	4000.00	-	-	-	4000.00
2014-15	4700.00	-	-	-	4700.00
2015-16	4800.00	-	-	-	4800.00
2016-17	5000.00	-	-	-	5000.00
2017-18	6227.50	-	-	-	6227.50
2018-19	7000.00	-	-	-	7000.00
2019-20	7500.00	-	-	-	7500.00
2020-21	7158.00	-	-	-	7158.00

പത്താം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി (2002-07) (കേരള വികസന പദ്ധതി)

പത്താം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി കേരള വികസന പദ്ധതി എന്ന പേരിലാണ് നടപ്പാക്കിയത്. പത്താം പദ്ധതിക്കാല ത്താണ് ആദ്യമായി തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങൾ പഞ്ചവത്സരപദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിന് നിർദ്ദേശം നൽകിയത്. കാർഷിക മേഖലയിലും പരമ്പരാഗത ചെറുകിട വ്യാവസായിക മേഖലയിലും ഉല്പാദന വർദ്ധനവ്, കൂടുതൽ തൊഴിലവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കൽ, പ്രകൃതിവിഭവ മാനേജ്മെന്റും സംയോജിത ഏര്യാ വികസനവും, ആരോഗ്യം, കുടിവെള്ളം, വിദ്യാഭ്യാസം, ശുചിത്വം, ഖരമാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജനം, വികലാംഗക്ഷേമം തുടങ്ങിയ മേഖലകളിൽ മെച്ചപ്പെട്ട സേവനം, ഭരണരംഗത്ത് ഉത്തരവാദിത്വവും സുതാര്യതയും, ജനപങ്കാളിത്തം ഉറപ്പാക്കൽ, വിഭവ വിനിയോഗത്തിൽ കൂടുതൽ കാര്യക്ഷമത തുടങ്ങിയ ലക്ഷ്യങ്ങൾക്കാണ് പത്താം പദ്ധതിയിൽ ഊന്നൽ നൽകിയിരുന്നത്.

പതിനൊന്നാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി (2007-12) (ജനകീയാസൂത്രണം)

ഒമ്പതും പത്തും പഞ്ചവത്സരപദ്ധതികളുടെ നടത്തിപ്പിൽ അനുഭവപ്പെട്ട ന്യൂനതകൾ പരിഹരിച്ച് വികേന്ദ്രീകൃതാസൂത്രണ പ്രക്രിയ സുസ്ഥിരമാക്കുന്നതിനാണ് പതിനൊന്നാം പദ്ധതി ലക്ഷ്യമിട്ടിരുന്നത്. കൃഷി പുനരുദ്ധാരണം, പൊതുസേവനങ്ങളുടെ ഗുണനിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തൽ, ദരിദ്ര ജനവിഭാഗങ്ങൾക്ക് മുൻഗണന നൽകി പ്രാദേശിക സാമ്പത്തിക വികസനം കൈവരിക്കൽ, സദ്ഭരണം എന്നിവയാണ് പതിനൊന്നാം പദ്ധതിയിൽ നൽകിയിരുന്ന മുൻഗണനകൾ.

പന്ത്രണ്ടാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി (2012-17)

പന്ത്രണ്ടാം പഞ്ചവൽസര പദ്ധതിയിൽ പ്രാദേശിക വികസനവും സാമൂഹ്യനീതിയും സാദ്ധ്യമാക്കുവാൻ ദീർഘ വീക്ഷണത്തോ

ടെയുള്ള പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കി നടപ്പിലാക്കുന്നതിനാണ് ലക്ഷ്യമിട്ടിരുന്നത്. ഉത്പാദന മേഖലയുടെ സ്ഥായിയായ വളർച്ച, ഭക്ഷ്യോൽപ്പാദനം മെച്ചപ്പെടുത്തുക,പരിസ്ഥിതിയുടെയും പ്രകൃതി വിഭവങ്ങളുടെയും സംരക്ഷണം, മാലിന്യ പരിപാലനം, ആരോഗ്യം, വിദ്യാഭ്യാസം, സ്ഥായിയായ തൊഴിൽ, അടിസ്ഥാന സൗകര്യവികസനം, സേവന പ്രദാന സംവിധാനത്തിന്റെ ഗുണമേന്മ മെച്ചപ്പെടുത്തൽ, സാമൂഹ്യനീതി ഉറപ്പു വരുത്തുക, പുതിയ ആസ്തികൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതോടൊപ്പം നിലവിലുള്ള ആസ്തികൾ സംരക്ഷിക്കുകയും ഗുണനിലവാരം ഉയർത്തുകയും ചെയ്യുക തുടങ്ങിയവയ്ക്ക് പന്ത്രണ്ടാം പഞ്ചവൽസര പദ്ധതിയിൽ മുന്തിയ പരിഗണന നൽകിയിരുന്നു.

പതിമൂന്നാം പഞ്ചവൽസര പദ്ധതി (2017-22)

പതിമൂന്നാം പഞ്ചവൽസര പദ്ധതിയുടെ ലക്ഷ്യം സുസ്ഥിരവും പരിസ്ഥിതി സുരക്ഷ ഉറപ്പാക്കുന്നതും സാമൂഹ്യനീതി മുറുകെപ്പിടിക്കുന്നതും സർവ്വതല സ്പർശിയായ വികസനം സാധ്യമാക്കുന്നതുമായ സാമ്പത്തിക വളർച്ചയുടെ ഒരു ഉയർന്ന പന്ഥാവിലേക്ക് കേരളത്തെ എത്തിക്കുക എന്നതാണ്. മതനിരപേക്ഷത, സമുദായ സൗഹാർദ്ദം, സമാധാനാന്തരീക്ഷം, ഉയർന്ന ഗുണനിലവാരമുള്ള പശ്ചാത്തല സൗകര്യങ്ങൾ, മെച്ചപ്പെട്ട മനുഷ്യ വിഭവശേഷി, പരിസ്ഥിതി വൈവിദ്ധ്യം എന്നിവ ഉയർത്തിക്കാണിച്ചുകൊണ്ട് നിക്ഷേപം ആകർഷിക്കുകയും അതോടൊപ്പം പൊതുനിക്ഷേപം ഗണ്യമായി വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന സമീപനമാണ് പതിമൂന്നാം പദ്ധതികാലത്ത് സ്വീകരിച്ചു വരുന്നത്.

പൊതുജനാരോഗ്യ – പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ സൗകര്യങ്ങൾ ലോകോത്തരമാക്കിക്കൊണ്ടും ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസത്തിനും തൊഴിൽ നൈപുണിക്കും ഉയർന്ന പരിഗണന നൽകിക്കൊണ്ടും മനുഷ്യ വിഭവശേഷിയുടെ സാദ്ധ്യത വലിയ തോതിൽ ഉയർത്തുക, വളർച്ചയോടൊപ്പം പരിസ്ഥിതിരക്ഷ ഉറപ്പാക്കാൻ മണ്ണും ജലവും ഇതര പ്രകൃതി വിഭവങ്ങളും ഒപ്പം കൃഷിയും സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് ഹരിത കേരളം പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുക എന്നിവ പതിമൂന്നാം പദ്ധതിയിൽ വിഭാവനം ചെയ്യുന്നു. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ മാലിന്യ പ്രശ്നത്തിന് ശാശ്വത പരിഹാരം കാണുക, ഭൂരഹിതരും ഭവനരഹിതരും അഗതികളും ഇല്ലാത്ത സംസ്ഥാനമായി കേരളത്തെ മാറ്റുക, ജനനം മുതൽ മരണം വരെയുള്ള ജീവിത ചക്രത്തിലെ എല്ലാ ഘട്ടങ്ങളിലും സമൂഹത്തിന്റെ പിന്തുണ ആവശ്യമുള്ളവർക്ക് അത് എത്തിക്കത്തക്ക നിലയിൽ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സാമൂഹ്യസുരക്ഷാ സംവിധാനത്തെ സമഗ്രമാക്കി മാറ്റുക എന്നിവയും പതിമൂന്നാം പദ്ധതിയുടെ ലക്ഷ്യങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.

2021-22 ൽ വകയിരുത്തിയ വികസന ഫണ്ട് (തുക ആയിരത്തിൽ)

തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനം	പൊതുവിഭാഗം	പ്രത്യേക ഘടക പദ്ധതി	പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതി	ഫിനാൻസ് കമ്മീഷൻ തുക	ആകെ വിഹിതം (2+3+4+5)
1	2	3	4	5	6
ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ	17977561	6099644	1010712	12210000	37297917
ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾ	3852335	2033215	336904	2035000	8257454
ജില്ലാപഞ്ചായത്തുകൾ	3852335	2033215	336904	2035000	8257454
മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ	4672249	1251679	110776	4920000	10954704
കോർപ്പറേഷനുകൾ	3283020	793747	35704	2920000	7032471
ആകെ	33637500	12211500	1831000	24120000	71800000

2021-22 ൽ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് പരമ്പരാഗത ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിനും ആസ്തിസംരക്ഷണത്തിനും അനുവദിച്ച തുക (ആയിരത്തിൽ)

തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനം	പൊതു ആവശ്യം / പരമ്പരാഗത ചുമതലകൾ	ആസ്തി സംരക്ഷണം	
		റോഡ് ആസ്തികൾ	റോഡിതര ആസ്തികൾ
ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ	13931966	15990290	6390483
ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾ	856672	-	1312461
ജില്ലാപഞ്ചായത്തുകൾ	602322	695090	1908371
മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ	2422401	2157479	1506224
കോർപ്പറേഷനുകൾ	1684679	655181	1068736
ആകെ	19498040	31684315	12186275

പദ്ധതി ആസൂത്രണ പ്രക്രിയയും നടപടിക്രമങ്ങളും

ദേശീയതലത്തിലും സംസ്ഥാന തലത്തിലുമുള്ള ലക്ഷ്യങ്ങളെ പ്രാദേശികതലത്തിൽ അതാതിടങ്ങളിലെ പ്രത്യേകതകൾ ഉൾക്കൊണ്ടുകൊണ്ട് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനതലത്തിൽ ആവശ്യമായ തനതുലക്ഷ്യങ്ങൾ കൂട്ടിച്ചേർത്തു തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ പദ്ധതിക്ക് രൂപം നൽകുന്നു.

പദ്ധതി തയ്യാറാക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകതയും പൊതു വ്യവസ്ഥകളും

● ജനങ്ങളുടെ സാമ്പത്തിക വികസനത്തിനും സാമൂഹ്യനീതി ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനും പദ്ധതി തയ്യാറാക്കണം ● തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിക്ഷിപ്തമായിട്ടുള്ളതും സർക്കാർ കാലാകാലങ്ങളിൽ ഏൽപ്പിച്ചുകൊടുക്കുന്നതുമായ ചുമതലകൾ നിറവേറ്റുന്നതിന് പദ്ധതി തയ്യാറാക്കണം ● മറ്റ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കു നൽകുന്ന വികസന നിർദ്ദേശങ്ങളും കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാനാവിഷ്കൃത പദ്ധതികളും പ്രാദേശിക പദ്ധതിയുമായി സംയോജിപ്പിക്കണം ● പ്രവാസികളായ നാട്ടുകാരുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾ കണക്കിലെടുക്കാനും അവരുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളാനും സഹകരണം ഉറപ്പാക്കാനും ശ്രദ്ധിക്കണം ● ഇതര സംസ്ഥാന തൊഴിലാളികളുടെ താമസസ്ഥലത്തെ ശുചിത്വം, ആരോഗ്യം, വിദ്യാഭ്യാസം എന്നിവ ഉൾപ്പടെയുള്ള കാര്യങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധ നൽകണം.

പദ്ധതി ആസൂത്രണ ഘട്ടങ്ങൾ

● ആസൂത്രണ സമിതിയും വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പുകളും രൂപീകരിക്കൽ ● വികസനരേഖ തയ്യാറാക്കൽ ● ഗ്രാമസഭകൾ/ഊരുക്കൂട്ടങ്ങൾ യോഗം ചേരൽ ● വികസന സെമിനാർ ● വാർഷിക പദ്ധതിക്ക് അന്തിമരൂപം നൽകൽ ● പ്രോജക്ടുകൾ തയ്യാറാക്കൽ ● വാർഷിക പദ്ധതിക്ക് ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതി അംഗീകാരം ● പ്രോജക്ടുകളുടെ പരിശോധനയും സാങ്കേതിക അനുമതിയും ● വാർഷിക പദ്ധതി നിർവ്വഹണ മോണിറ്ററിംഗ്.

പദ്ധതി നിർവ്വഹണം

● ആസൂത്രണ സമിതി അംഗീകാരവും പ്രോജക്ടുകളുടെ വെറ്റിംഗും സാങ്കേതികാനുമതിയും ലഭിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ തദ്ദേശ സ്ഥാപനം സാമ്പത്തികാനുമതി നൽകണം ● പ്രോജക്ടുകളുടെ നിർവ്വഹണപരിപാടി വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പിന്റെ സഹകരണത്തോടെ നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ തയ്യാറാക്കണം ● എല്ലാ പ്രോജക്ടുകളുടെയും നിർവ്വഹണ പരിപാടികൾ ക്രോഡീകരിച്ച് നിർവ്വഹണ പദ്ധതി തദ്ദേശ സ്ഥാപനതലത്തിൽ തയ്യാറാക്കണം ● തദ്ദേശ സ്ഥാപനത്തിന്റെ പദ്ധതി നിർവ്വഹണ പുരോഗതി വിലയിരുത്തുന്നതിനും പ്രോജക്ടുകളുടെ നിർവ്വഹണം മോണിറ്റർ ചെയ്യുന്നതിനും നിർവ്വഹണ കലണ്ടർ അനുസരിച്ചുള്ള നിർവ്വഹണ പദ്ധതി അവലംബമാക്കേണ്ടതാണ്.

വാർഷിക പദ്ധതിയുടെയും പ്രോജക്ടുകളുടെയും ഗുണമേന്മ മെച്ചപ്പെടുത്തൽ

പതിമൂന്നാം പദ്ധതിയിലെ ആദ്യ രണ്ടു വർഷങ്ങളിലെ പ്രധാന ഊന്നൽ ആസൂത്രണവും നിർവ്വഹണവും സമയബന്ധിതമാക്കുക എന്നതിനായിരുന്നു. തുടർന്നുള്ള വർഷങ്ങളിൽ പദ്ധതിയുടെയും പ്രോജക്ടുകളുടെയും ഗുണനിലവാരം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനാണ് ഊന്നൽ നൽകുന്നത്.

ജില്ലാ പദ്ധതി രൂപീകരണം

ജില്ലകളുടെ സമഗ്ര പുരോഗതിയും പദ്ധതികളുടെ ഏകോപനവും സാധ്യമാക്കുന്നതിന് ജില്ലാ പദ്ധതി രൂപീകരിക്കുവാൻ 2017ൽ സർക്കാർ ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. വിശദമായ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾക്ക് അനുസരണമായി അതാതു ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതികളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ഓരോ ജില്ലയിലും ജില്ലാ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കിയിട്ടുണ്ട്. രണ്ടു പതിറ്റാണ്ടു പൂർത്തിയാക്കിയ കേരളത്തിലെ വികേന്ദ്രീകൃതാസൂത്രണത്തിലെ നിർണ്ണായകമായ ഒരു ചുവടുവയ്പ്പാണ് ജില്ലാ പദ്ധതി രൂപീകരണം. ജില്ലാപദ്ധതികളിലൂടെ തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുടെയും സംസ്ഥാനഗവൺമെന്റിന്റെ വിവിധ വകുപ്പുകളുടെയും പദ്ധതികളുടെ ഏകോപനമാണ് മുഖ്യമായും ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. ഇത്തരത്തിലുള്ള ഏകോപനം വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഫലപ്രാപ്തി വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ജില്ലകളിലെ വിവിധ വികസന ഏജൻസികൾ കൂട്ടായി ഏറ്റെടുക്കുന്ന നിരവധി ഏകോപിത-സമഗ്ര പ്രോജക്ടുകൾ രൂപപ്പെടുത്തുന്നതിനും സഹായിക്കും. ജില്ലാ പദ്ധതിയിലെ ജില്ലാ വികസന പരിപ്രേക്ഷ്യവും മാർഗനിർദ്ദേശങ്ങളും പരിഗണിച്ചുവേണം തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾ തുടർന്നുള്ള വർഷങ്ങളിൽ അവയുടെ പദ്ധതിയും പ്രോജക്ടുകളും തയ്യാറാക്കി നടപ്പാക്കേണ്ടത്. ജില്ലാ പദ്ധതി നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഗൗരവമായി പരിഗണിക്കാൻ വികസന വകുപ്പുകളും ഏജൻസികളും തയ്യാറാവേണ്ടതാണ്. ഇത്തരത്തിൽ രാജ്യത്തിനാകെ തന്നെ മാതൃകയായി ജില്ലാ പദ്ധതി രൂപീകരണം എല്ലാ ജില്ലകളിലും പൂർത്തിയായിട്ടുണ്ട്.

ജില്ലാ പദ്ധതിക്ക് രണ്ട് ഭാഗങ്ങൾ ഉണ്ട്.

1. ജില്ലാ വികസന പരിപ്രേക്ഷ്യം

● അദ്ധ്യായങ്ങൾ - ആമുഖം, വിഭവ ലഭ്യത, വികസനത്തിന്റെ സ്ഥലമാനങ്ങൾ, വികസന മേഖലകൾ:അവസ്ഥയും പരിപ്രേക്ഷ്യവും.

2. ജില്ലാ പദ്ധതി നിർദ്ദേശങ്ങൾ

● കേന്ദ്ര, സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾ ജില്ലയിൽ നടപ്പാക്കുന്ന പദ്ധതികളുടെ അവലോകനവും അവ പരമാവധി പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങളും ● തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ 2017-18 വാർഷിക പദ്ധതി അവലോകനവും പദ്ധതികൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളും ● പരിപ്രേക്ഷ്യത്തിന്റെയും നിർദ്ദേശങ്ങളുടെയും സംഗ്രഹവും ഉപസംഹാരവും. രണ്ടാം ഭാഗം എല്ലാ വർഷവും പരിഷ്കരിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

ലൈഫ് മിഷൻ

കേരളത്തിലെ ഭവനരഹിതരുടെ പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് സമഗ്ര പരിഹാരം കാണുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ ആരംഭിച്ച ലൈഫ് മിഷൻ പദ്ധതിയുടെ ഒന്നാം ഘട്ടം വിജയകരമായി പൂർത്തീകരിക്കുകയും രണ്ടാം ഘട്ടം വിജയകരമായി പുരോഗമിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയുമാണ്. കേരളത്തിലെ അർഹരായ എല്ലാ ഭൂരഹിതരായ ഭവനരഹിതർക്കും സ്വന്തമായി തൊഴിൽ ചെയ്ത് ഉപജീവനം നിർവഹിക്കുന്നതിനും സാമൂഹിക പ്രക്രിയകളിൽ മാന്യമായി ഭാഗഭാക്കാകാനും സാമ്പത്തിക സേവനങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ എല്ലാ സാമൂഹിക ക്ഷേമ പദ്ധതികളുടെയും പ്രയോജനം ലഭ്യമാക്കാനും ഉതകുന്ന സുരക്ഷിതവും മാന്യവുമായ വീടുകൾ നൽകുക എന്ന ഉദ്ദേശത്തോടെയാണ് ലൈഫ് മിഷൻ എന്ന സമ്പൂർണ്ണ പാർപ്പിട സുരക്ഷാ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നത്.

2000-01 മുതൽ 2015-16 സാമ്പത്തിക വർഷം വരെ വിവിധ സർക്കാർ ഭവന നിർമ്മാണ പദ്ധതികൾ പ്രകാരം ഭവന നിർമ്മാണത്തിന് ധനസഹായം നൽകിയിട്ടും വ്യത്യസ്ത കാരണങ്ങളാൽ സ്വന്തമായി അടച്ചുറപ്പുള്ള ഒരു കിടപ്പാടം എന്ന സ്വപ്നം പൂർത്തീകരിക്കാൻ കഴിയാത്ത കുടുംബങ്ങൾക്ക് അവരുടെ സ്വപ്നഭവനങ്ങൾ യാഥാർത്ഥ്യമാക്കുകയെന്നതാണ് ഒന്നാം ഘട്ടമായി ലൈഫ് മിഷൻ ഏറ്റെടുത്ത ദൗത്യം. വിവിധ വകുപ്പുകൾ മുഖേന നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന സംസ്ഥാന/ കേന്ദ്ര സർക്കാർ ഭവന പദ്ധതികളും ഏകോപിപ്പിച്ച് സമഗ്ര പദ്ധതിയായിട്ടാണ് ലൈഫ് ഭവന പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കിവരുന്നത്. ഇത്തരത്തിൽ ലൈഫ് മിഷൻ (1,43,077), പി.എം.എ.വൈ - ലൈഫ് - അർബൻ (63,449) പി.എം.എ.വൈ - ലൈഫ് - റൂറൽ (17,134), പട്ടികജാതി (19,987), പട്ടികവർഗ്ഗ (2,095), മത്സ്യതൊഴിലാളി (4,389) വകുപ്പുകൾ മുഖേന നാളിതുവരെ 8,461 കോടി രൂപ ചെലവഴിച്ച് 2,50,131 വീടുകൾ പൂർത്തീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. 2021 മാർച്ചോടുകൂടി മൂന്ന് ലക്ഷം വീടുകളുടെ നിർമ്മാണം പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിനാണ് മിഷൻ ലക്ഷ്യമിട്ടിട്ടുള്ളത്. ലൈഫ് ഒന്നാംഘട്ടത്തിൽ പൂർത്തീകരിക്കേണ്ടിയിരുന്ന 54,122 വീടുകളിൽ 52,455 (96.92%) വീടുകൾ ഇതിനോടകം നിർമ്മിച്ചുകഴിഞ്ഞു. 680.72 കോടി രൂപ ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് ഭവന നിർമ്മാണത്തിന് ധനസഹായമായി നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

ലൈഫ് രണ്ടാംഘട്ടത്തിൽ ഭൂമിയുള്ള ഭവനരഹിതരുടെ ഭവന നിർമ്മാണവും മൂന്നാം ഘട്ടത്തിൽ ഭൂരഹിത ഭവനരഹിതരുടെ പുനരധിവാസവുമാണ് ലക്ഷ്യങ്ങൾ. രണ്ടാം ഘട്ടത്തിൽ ഗ്രാമസഭ സർവ്വേയിലൂടെ കണ്ടെത്തി അംഗീകരിച്ച 1,77,972 ഗുണഭോക്താക്കളിൽ രേഖാപരിശോധനയിലൂടെ 1,03,124 ഗുണഭോക്താക്കളാണ് അർഹത നേടിയത്. ഇവരിൽ ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുമായി കരാറിൽ ഏർപ്പെട്ടത് 98,326 പേരാണ്. ഇവരിൽ 87,495 (88.98%) ഗുണഭോക്താക്കൾ ഭവന നിർമ്മാണം പൂർത്തീകരിച്ചു. രണ്ടാംഘട്ടത്തിൽ വീട് നിർമ്മാണം പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിനായി പല പ്രമുഖ ബ്രാൻഡുകളുമായി കൈകോർത്തുകൊണ്ട് കുറഞ്ഞ നിരക്കിൽ വീട് നിർമ്മാണ സാമഗ്രികൾ വിതരണം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ മിഷൻ കൈക്കൊണ്ടിരുന്നു. 40-60% വരെ വിലകുറച്ചാണ് ഇലക്ട്രിക്കൽ ഉപകരണങ്ങൾ, വയറിംഗ് ഉപകരണങ്ങൾ, പെയിന്റ്, സാനിറ്ററി ഉപകരണങ്ങൾ, സിമെന്റ്, വാട്ടർ ടാങ്ക് തുടങ്ങിയവ ലൈഫ് ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് ലഭ്യമാക്കിയത്. ഇതിന്റെ കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾ www.lifemission.kerala.gov.in - ൽ ലഭ്യമാണ്.

ലൈഫ് മിഷൻ മൂന്നാംഘട്ടത്തിൽ സർവ്വേയിലൂടെ കണ്ടെത്തിയ 3,37,416 ഗുണഭോക്താക്കളിൽ നാളിതുവരെ അർഹതാ പരിശോധനയ്ക്ക് ഹാജരായത് 2,29,310 ഗുണഭോക്താക്കളാണ്. ഇവരിൽ 1,35,769 ഗുണഭോക്താക്കൾ അർഹരായി കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. മൂന്നാംഘട്ടത്തിൽ അടിമാലിയിൽ ഭവന സമുച്ചയം പൂർത്തീകരിച്ച് അടിമാലി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലെ അർഹരായ ഭൂരഹിത ഭവനരഹിതരായ 163 ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് കൈമാറിക്കഴിഞ്ഞു. ഭൂരഹിത ഭവനരഹിതർക്കായി മൂന്നാം ഘട്ടത്തിൽ 101 ഭവന സമുച്ചയങ്ങളുടെ നിർമ്മാണമാണ് ലക്ഷ്യമിട്ടിരിക്കുന്നത്. 14 ഭവന സമുച്ചയങ്ങൾ കെയർ ഹോം മുഖേനയാണ് നിർമ്മിക്കുന്നത്. 10 പൈലറ്റ് ഭവന സമുച്ചയങ്ങളുടെ നിർമ്മാണം പുരോഗതിയിലാണ്. കൂടാതെ 26 ഭവന സമുച്ചയങ്ങളുടെ നിർമ്മാണം ആരംഭിച്ചിട്ടുമുണ്ട്.

.ആർദ്രം മിഷൻ

സംസ്ഥാനത്തെ ഗവൺമെന്റ് ആശുപത്രികളിലും മറ്റ് പൊതുജനാരോഗ്യ സംവിധാനങ്ങളിലും ആധുനിക സംവിധാനങ്ങളും മതിയായ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളും ഏർപ്പെടുത്തി രോഗിസൗഹൃദവും ജനസൗഹൃദവുമാക്കാനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് ആർദ്രം മിഷൻ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നത്.

ലക്ഷ്യങ്ങൾ:

- പ്രാഥമികാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾ മുതൽ മെഡിക്കൽ കോളേജുകൾ വരെയുള്ള ആരോഗ്യസ്ഥാപനങ്ങളെ ജനസൗഹൃദമാക്കുക.
- പ്രാഥമികാരോഗ്യകേന്ദ്രങ്ങളെ കുടുംബാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളായി മാറ്റുക
- താലൂക്ക്, ജില്ലാതല ആശുപത്രികളിൽ സ്പെഷ്യാലിറ്റി, സൂപ്പർ സ്പെഷ്യാലിറ്റി സൗകര്യങ്ങൾ ഒരുക്കിശക്തിപ്പെടുത്തുക.
- എല്ലാ ആശുപത്രികളിലും ചികിത്സാമാർഗ്ഗരേഖകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ചികിത്സകൾ ഉറപ്പുവരുത്തുക.

മിഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി ആശുപത്രികളിൽ ചിട്ടയായ രജിസ്ട്രേഷൻ സൗകര്യം, ടോക്കൺ സംവിധാനം,മെഡിക്കൽ കോളേജുകളിൽ മുൻകൂട്ടിയുള്ള ബുക്കിംഗ് സൗകര്യം, സ്വകാര്യത ഉറപ്പുവരുത്തുന്ന പരിശോധനാമുറികൾ, വൃത്തിയും വെടിപ്പുമുള്ള കാത്തിരിപ്പ് കേന്ദ്രങ്ങൾ, കുടിവെള്ളം, ടോയ്‌ലറ്റ് സൗകര്യങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ ലഭ്യമാക്കിവരികയാണ്. അടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങൾ വികസിപ്പിച്ചും ആധുനിക ആശുപത്രി ഉപകരണങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കിക്കൊണ്ടും ഓപ്പറേഷൻ തീയേറ്ററുകൾ, ലബോറട്ടറി, ഫാർമസി, പ്രസവമുറി തുടങ്ങിയവ ശക്തിപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. പ്രാഥമികാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾ കുടുംബാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളായി മാറുന്നതോടെ ഒരു കുടുംബത്തിലെ എല്ലാപേർക്കും സമഗ്രപ്രാഥമിക ആരോഗ്യപരിചരണം നൽകാനാവും. ഫീൽഡുതലത്തിൽ ആരോഗ്യവർദ്ധക പ്രവർത്തനങ്ങൾ, രോഗപ്രതിരോധം, രോഗചികിത്സ, പാലിയേറ്റീവ് പുനരധിവാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾ തുടങ്ങിയ എല്ലാ പ്രവർത്തനങ്ങളും ഇതിന്റെ ഭാഗമായി നടന്നുവരുന്നു. ഇതിനായി കൂടുതൽ ഡോക്ടർമാർ, നേഴ്സുമാർ, ലബോറട്ടറി ടെക്നീ

ഷ്യൻ, ലാബ് സൗകര്യം എന്നിവയും ലഭ്യമാക്കുന്നുണ്ട്. ഇ-ഹെൽത്ത് സംവിധാനം വഴി എല്ലാവരുടെയും ആരോഗ്യവിവരങ്ങൾ മോണിട്ടർ ചെയ്ത് മെച്ചപ്പെട്ട ആരോഗ്യസേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കാനും ആരോഗ്യവിവരങ്ങൾ ആരോഗ്യസ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് പരസ്പരം കൈമാറാനും കഴിയും.

ജില്ലാതല ആശുപത്രികളിൽ ഘട്ടംഘട്ടമായി കാത്ത് ലാബ്- കാർഡിയോളജി യൂണിറ്റുകൾ അടങ്ങുന്ന സൂപ്പർ സ്പെഷ്യാലിറ്റി സേവനങ്ങളും താലൂക്കുതല ആശുപത്രികളിൽ ഡയാലിസിസ് സൗകര്യങ്ങൾ അടക്കമുള്ള സ്പെഷ്യാലിറ്റി സേവനങ്ങളും വികസിപ്പിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ പുരോഗമിക്കുകയാണ്. ആദ്യഘട്ടത്തിലെ 170 കുടുംബാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾക്കു പുറമേ രണ്ടാംഘട്ടത്തിലെ 504 കേന്ദ്രങ്ങളുടെ കൂടി നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പൂർത്തിയായി വരികയാണ്. 2020 മൂന്നാംഘട്ടത്തിൽ 212 കേന്ദ്രങ്ങൾ കൂടി കുടുംബാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങളാക്കി ഉയർത്തി നിർമ്മാണപ്രവർത്തനങ്ങൾ എൻ എച്ച് എം ഫണ്ട് വഴി നടന്നു വരുന്നു. സർക്കാർ ആശുപത്രികളുടെ ഒ പി വിഭാഗം രോഗീ സൗഹൃദമാക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ മെഡിക്കൽ കോളേജ് ആശുപത്രികളുടെത് ആദ്യഘട്ടത്തിൽ പൂർത്തീകരിച്ചു. രണ്ടാംഘട്ടത്തിൽ ജില്ലാതല ആശുപത്രികളുടെ പൂർത്തിയായി വരുന്നു. താലൂക്ക് തല ആശുപത്രികളുടെതും ഇതിനകം ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആർദ്രം മിഷന്റെ എല്ലാ പ്രവർത്തനങ്ങളും തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുടെ നേതൃത്വത്തിലാണ് നടന്നുവരുന്നത്.

മുഖ്യമന്ത്രി അദ്ധ്യക്ഷനും ആരോഗ്യവകുപ്പ് മന്ത്രി ഉപാദ്ധ്യക്ഷനുമായ സംസ്ഥാനതല മിഷനും ജില്ലാപഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റ് അദ്ധ്യക്ഷനും ജില്ലാ കളക്ടർ സെക്രട്ടറിയുമായ ജില്ലാതലമിഷനും ആർദ്രം ദൗത്യത്തിന്റെ മേൽനോട്ടവും ഏകോപനവും നിർവ്വഹിക്കുന്നു. ആരോഗ്യവകുപ്പ് പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി ചെയർമാനായ സംസ്ഥാന സ്റ്റിയറിംഗ് കമ്മറ്റിയും സംസ്ഥാന മിഷൻ ഡയറക്ടർ, ആരോഗ്യകേരളം ചെയർമാനായ ടാക്സ് ഫോഴ്സും സംസ്ഥാനമിഷനു താഴെപ്രവർത്തനങ്ങളുടെ സംസ്ഥാനതലഏകോപനവും നടത്തിപ്പും നിർവ്വഹിക്കുന്നു.

പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ സംരക്ഷണ യജ്ഞം

ഗുണമേന്മയുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം കുട്ടികളുടെ അവകാശം എന്ന കാഴ്ചപ്പാടിന് അനുഗുണമായി കേരളത്തിലെ മുഴുവൻ പൊതുവിദ്യാലയങ്ങളെയും മികവിന്റെ കേന്ദ്രങ്ങളായി പരിവർത്തിപ്പിക്കുക എന്നതാണ് പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ സംരക്ഷണ യജ്ഞം വഴി ലക്ഷ്യം വയ്ക്കുന്നത്. മികവെന്നാൽ അക്കാദമിക മികവാണ്. ഈ പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ നാടിന്റെ നന്മയെന്ന് അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട മത നിരപേക്ഷ നിലപാട്, ബഹുസ്വരതയെ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന മനോഭാവവും സഹിഷ്ണുതയും ജനാധിപത്യ ബോധവും ഉൾപ്പെടെ നമ്മുടെ ഭരണഘടന വിഭാവനം ചെയ്യുന്ന മൂല്യബോധങ്ങളെല്ലാം ഉൾക്കൊള്ളുന്ന തലമുറയെ വളർത്തിയെടുക്കാൻ കഴിയണം. പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയെ ശാക്തീകരിക്കുന്നതിനും ആധുനികവൽക്കരിക്കുന്നതിനുമൊപ്പം മതനിരപേക്ഷ ജനകീയ ജനാധിപത്യ വിദ്യാഭ്യാസം എല്ലാവർക്കും ഉറപ്പുവരുത്തലാണ് പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ സംരക്ഷണ യജ്ഞത്തിന്റെ ആത്യന്തിക ലക്ഷ്യം. ഇതിനായി ബഹുമുഖമായ പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുള്ളത്.

- ഭൗതിക സൗകര്യ വികസനം
- എല്ലാ ഹൈസ്കൂൾ-ഹയർസെക്കന്ററി ക്ലാസ്സുകളും സാങ്കേതികവിദ്യാ സൗഹൃദം
- എല്ലാ പ്രൈമറി വിദ്യാലയങ്ങളും ഡിജിറ്റലൈസ് ചെയ്യുക
- വിവര സാങ്കേതിക വിദ്യാധിഷ്ഠിത പഠനം ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് 'സമഗ്ര' ഡിജിറ്റൽ വിഭവ പോർട്ടൽ
- എല്ലാ വിദ്യാലയങ്ങളിലും അക്കാദമിക മികവിനായി പ്രത്യേക പരിപാടികൾ
- സ്കൂൾതല അക്കാദമിക മാസ്റ്റർപ്ലാനും പ്രവർത്തന രൂപരേഖയും
- എല്ലാ വിദ്യാലയങ്ങളിലും ജൈവവൈവിധ്യോദ്യാനം
- എല്ലാ വിദ്യാലയങ്ങളിലും ടാലന്റ്- ലാബ്
- ലൈബ്രറി, ലബോറട്ടറി സംവിധാനങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തൽ
- പഠന പരിപോഷണത്തിന് പ്രത്യേക പരിഗണന നൽകാൻ ' ശ്രദ്ധ '
- പാർശ്വവൽക്കരിക്കപ്പെട്ടവരില്ലാത്ത ക്ലാസ്സ് മുറികൾ എന്ന ആശയം സാക്ഷാത്ക്കരിക്കുന്നതിനായി പ്രത്യേക പരിപാടികൾ
- പ്രത്യേക പരിഗണന അർഹിക്കുന്ന കുട്ടികൾക്കായി ഉൾച്ചേർത്തുള്ള വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് സവിശേഷ ഇടപെടലുകൾ
- എല്ലാ സ്കൂളിലും ലഹരി-മാലിന്യവിമുക്ത, ഹരിത-സുരക്ഷിതശബ്ദ, വൃത്തിയുള്ള ശുചിമുറി ഉറപ്പാക്കിയ ക്യാമ്പസ്

സമഗ്രമായ കാഴ്ചപ്പാടും പ്രവർത്തന പദ്ധതികളും ഇതിന് വേണ്ടിവരും. ഈ ദിശയിലേക്കുള്ള ബഹുജന കൂട്ടായ്മയാണ് പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ സംരക്ഷണ യജ്ഞം. വിവിധ തലങ്ങളിലുള്ള പഞ്ചായത്ത് രാജ് സ്ഥാപനങ്ങൾ, ജനപ്രതിനിധികൾ, പൂർവ്വവിദ്യാർത്ഥികൾ, വിദ്യാഭ്യാസ തൽപരരായ നാട്ടുകാർ എന്നിവരുടെയെല്ലാം സക്രിയമായ പങ്കാളിത്തം വിഭവ സമാഹരണത്തിലും വിഭവ വിനിയോഗത്തിലും മറ്റുകാര്യങ്ങളിലും ഉണ്ടാകണം. ഇതെല്ലാം ഏകോപിപ്പിക്കാൻ കഴിയുക തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കാണ്. മുഖ്യമന്ത്രി അദ്ധ്യക്ഷനും വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പ് മന്ത്രി സഹഅദ്ധ്യക്ഷനുമായ സംസ്ഥാനതല മിഷനും, ചെയർപേഴ്സൺ- ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതി അദ്ധ്യക്ഷനും ജില്ലാ കളക്ടർ സെക്രട്ടറിയുമായ ജില്ലാതല മിഷനും മിഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് മേൽനോട്ടം വഹിക്കും.

നവകേരളം കർമ്മപദ്ധതി-2

സർവ്വതല സ്പർശിയായ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ ഒരു നവകേരളം സൃഷ്ടിക്കുക എന്ന പ്രഖ്യാപിത ലക്ഷ്യത്തോടെയാണ് നാലുവികസന മിഷനുകൾ ഉൾപ്പെടുന്ന നവകേരളം കർമ്മപദ്ധതിക്ക് കഴിഞ്ഞ സർക്കാർ തുടക്കം കുറിച്ചത്. 2018 ഓഗസ്റ്റിൽ സംസ്ഥാനത്തിനു നേരിടേണ്ടിവന്ന സമാനതകളില്ലാത്ത പ്രളയത്തെ തുടർന്ന് ഭാവിയിൽ ഇത്തരം പ്രകൃതി ദുരന്തങ്ങൾ ഉണ്ടായാൽ അതിനെ അതിജീവിക്കാൻ കഴിയുന്ന വിധത്തിൽ ആസ്തികൾ സൃഷ്ടിക്കാനും നഷ്ടപ്പെട്ടവ പ്രകൃതി സൌഹാർദ്ദപരമായി പുനസൃഷ്ടിക്കാനും ലക്ഷ്യമിട്ട് കേരള പുനർ നിർമ്മാണ പദ്ധതി എന്ന പേരിൽ ഒരു പദ്ധതികൂടി പ്രവർത്തനമാരംഭിച്ചിരുന്നു.

നാല് വികസന മിഷനുകളും കേരള പുനർ നിർമ്മാണ പദ്ധതിയും നടത്തിയ നാളിതുവരെയുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളെ സമഗ്രമായി വിലയിരുത്തിയതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കൂടുതൽ ഫലപ്രദമായ ഏകോപനവും സംയോജനവും വിലയിരുത്തൽ രീതികളും നടപ്പാക്കാൻ കഴിയും വിധം ലൈഫ്, ആർദ്രം. ഹരിതകേരളം, പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ സംരക്ഷണ യജ്ഞം എന്നീ മിഷനുകളേയും കേരള പുനർനിർമ്മാണ പദ്ധതിയേയും ഉൾപ്പെടുത്തി സർക്കാർ പുതുതായി രൂപീകരിച്ച ഏകീകൃത കർമ്മപദ്ധതിയാണ് നവകേരളം കർമ്മപദ്ധതി -2.

പൊതു ലക്ഷ്യങ്ങൾ

പൊതുജനാരോഗ്യം, പൊതുവിദ്യാഭ്യാസം, അടിസ്ഥാന ആവശ്യങ്ങളും ജീവനോപാധിയും കൃഷി വ്യാപനം, ജലസംരക്ഷണം, മാലിന്യ സംസ്കരണം,പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണം, ദുരന്തങ്ങളെ അതിജീവിക്കാൻ കഴിയുന്നതും പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദവുമായ വികസന പദ്ധതികൾ എന്നീ മേഖലകളിൽ വരുംകാല വെല്ലുവിളികളെക്കൂടി നേരിടാൻ കഴിയും വിധത്തിലുള്ള മുന്നേറ്റമുണ്ടാക്കിയും നിലവിലുള്ള പരിമിതികൾ പരിഹരിച്ച് ഏറ്റവും ഉയർന്ന ഗുണമേൻമ ഉറപ്പാക്കിയും ജനപങ്കാളിത്തത്തോടെ ഒരു നവകേരളം സൃഷ്ടിക്കാനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുകയാണ് ലക്ഷ്യങ്ങളിൽ പ്രധാനം.

പാർപ്പിടവും ഉപജീവന മാർഗ്ഗങ്ങളും ഉൾപ്പെടെയുള്ള അടിസ്ഥാന ആവശ്യങ്ങൾ ഇല്ലാത്തവരെ അപാകതകളില്ലാത്തവിധം കണ്ടെത്തി അവരുടെ ജീവിത ഗുണമേന്മയും ഉപജീവന സൗകര്യങ്ങളും വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ ലക്ഷ്യമിട്ടുള്ള പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പാക്കുക, ആശുപ്രതികളിലും പൊതു വിദ്യാലയങ്ങളിലും സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള മെച്ചപ്പെട്ട അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളെ പ്രയോജനപ്പെടുത്തി അവിടങ്ങളിൽനിന്ന് ലഭിക്കുന്ന സേവനങ്ങളുടെയും വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെയും ഗുണനിലവാരം ഉയർത്തുക എന്നിവയും ലക്ഷ്യമാണ്. മാലിന്യ സംസ്കരണം, ജലസംരക്ഷണം, കൃഷി, പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണം, പൊതു ആസ്തികളുടെ പരിപാലനം, ആശുപത്രികളുടെയും ആരോഗ്യ സേവനങ്ങളുടെയും പരിപാലനം എന്നിവയിൽ ഉത്തരവാദിത്ത സമീപനം വളർത്തിയെടുക്കുകയും നേട്ടങ്ങൾ സുസ്ഥിരമാക്കുകയും ചെയ്യുക തുടങ്ങിയവയും ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.

നാല് വികസന മിഷനുകളുടേയും കേരള പുനർനിർമ്മാണ പദ്ധതിയുടെയും നിലവിലുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളെ ബന്ധിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കുക, നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന മിഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങളിലെ തുടർച്ച സൃഷ്ടിക്കുക എന്നിവ പ്രവർത്തന സമീപനത്തിലെ മുഖ്യ മാർഗ്ഗമാണ്. ഉത്തരവാദിത്തത്തോടെ സുതാര്യവും ഫലപ്രദവുമായ ഭരണ നിർവഹണം സാധ്യമാക്കുക, പദ്ധതികൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്നതിലും നടപ്പാക്കുന്നതിലും മോണിറ്ററിംഗിനും വർദ്ധിച്ച ജനപങ്കാളിത്തം ഉറപ്പാക്കുക, വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ജനപങ്കാളിത്തം ഉറപ്പാക്കി ജനകീയ ക്യാമ്പയിനുകളായി പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പാക്കുക, പുതിയ സാങ്കേതിക വിദ്യയുടെ സാധ്യതകൾ എല്ലാ മേഖലയിലും പരമാവധി പ്രയോജനപ്പെടുത്തുക എന്നിവയും ലക്ഷ്യമാണ്.

ഹരിതകേരളം മിഷൻ

നാടിന്റെ പച്ചയും മണ്ണിന്റെ നന്മയും ജലത്തിന്റെ ശുദ്ധിയും പരിസരത്തിന്റെ വൃത്തിയും വീണ്ടെടുക്കാനുള്ള ജനകീയ തീവ്ര യജ്ഞമാണ് ഹരിതകേരളം മിഷനിലൂടെ വിഭാവനം ചെയ്യുന്നത്. പാരിസ്ഥിതിക നന്മകളുടെ ഭൂതകാലത്തെ വീണ്ടെടുക്കാൻ ലക്ഷ്യമിട്ട് 2016 ഡിസംബറിൽ സംസ്ഥാന സർക്കാർ ഹരിതകേരളം മിഷന് തുടക്കം കുറിച്ചു. കേരളത്തിന്റെ സവിശേഷതകളായി പ്രകീർത്തിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന വൃത്തിയും ജലസമൃദ്ധിയും വീണ്ടെടുക്കുക, സുരക്ഷിത ഭക്ഷ്യ വസ്തുക്കളുടെ ഉത്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുക എന്നിവയാണ് ഹരിതകേരളം മിഷന്റെ മുഖ്യ ലക്ഷ്യങ്ങൾ കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം പോലെയുള്ള പുതിയ വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നതിനുള്ള പ്രാദേശിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനും മിഷൻ ലക്ഷ്യമിടുന്നു. ശുചിത്വ മാലിന്യ സംസ്കരണം, മണ്ണ് ജല സംരക്ഷണം, ജൈവകൃഷി രീതിയ്ക്ക് പ്രാമുഖ്യം കൊടുത്തു കൊണ്ടുള്ള കൃഷിവികസനം എന്നീ മൂന്ന് ഉപമിഷനുകൾവഴിയാണ് പ്രധാനമായും ഹരിതകേരളം മിഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിച്ച വരുന്നത്.

ജനപങ്കാളിത്തത്തോടെ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നേതൃത്വത്തിലാണ് മിഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങൾ താഴെത്തട്ടുകളിൽ നടപ്പാക്കുക. പൗരസമിതികൾ, ബഹുജന സംഘടനകൾ, സർക്കാരിതര സംഘടനകൾ, വിദ്യാഭ്യാസ-ആരോഗ്യസംരക്ഷണ-ക്ഷേമ പ്രവർത്തന രംഗങ്ങളിലെ ജനകീയ കൂട്ടായ്മകൾ, സഹകരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, സന്നദ്ധ സംഘടനകൾ, മതസ്ഥാപനങ്ങൾ, കമ്പനികൾ, സാംസ്കാരിക സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെ സമൂഹത്തിന്റെ സമസ്ത മേഖലകളിലും പ്രവർത്തിക്കുന്ന സംഘടനകളുടേയും സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും വ്യക്തികളുടെയും സാങ്കേതികസഹായം, സന്നദ്ധ സേവനം, സാമ്പത്തിക സഹായം തുടങ്ങി ബഹുവിധ സഹായസഹകരണങ്ങൾ സമാഹരിച്ചുകൊണ്ട് താഴെപ്പറയുന്ന മൂന്ന് തലങ്ങളിലെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ അർത്ഥപൂർണ്ണമായി സംയോജിപ്പിച്ച് കൊണ്ടാണ് മിഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പാക്കുന്നത്.

● മിഷനുകളുടെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ കൈവരിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ആസൂത്രണം തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ പ്രാവർത്തികമാക്കുകയും അതിലൂടെ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപന പ്രദേശത്തിന് വേണ്ടി ഒറ്റ പദ്ധതി (Single plan)

തയ്യാറാക്കുകയും തുടർന്ന് പദ്ധതിയിലെ വിവിധ ഘടകങ്ങൾ ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകളും സ്ഥാപനങ്ങളും നിർവ്വഹണം നടത്തുകയും ചെയ്യുക. ●● വകുപ്പുകളുടെ കീഴിൽ പ്രത്യേകമായി തയ്യാറാക്കുന്ന കേന്ദ്ര/സംസ്ഥാന പദ്ധതികളും വിഭവങ്ങളും കഴിയുന്നിടത്തോളം ഈ പദ്ധതിയുമായിസംയോജിപ്പിക്കുക.●●● പൊതുസമൂഹത്തിന്റെ നേതൃത്വത്തിലും സഹായത്തിലും രൂപപ്പെടുന്ന പദ്ധതികളും പ്രവർത്തനങ്ങളും ഈ പൊതുപദ്ധതിയുമായി സംയോജിപ്പിക്കുക.

പൊതുവായ ലക്ഷ്യങ്ങൾ

- ഭൂമിയും മണ്ണും ജലവും വായുവും മലിനമാക്കാതെ വികസനപ്രവർത്തനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിനും ജലസാന്നിധ്യം സ്രോതസ്സുകളിൽ എല്ലാസമയവും ഉറപ്പാക്കുവാൻ ആവശ്യമുള്ള പാരിസ്ഥിതിക പുനഃസ്ഥാപനപ്രവൃത്തികൾ കണ്ടെത്തി നിർവ്വഹിക്കുന്നതിനും വകുപ്പുകളെയും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെയും സമൂഹത്തെയും പ്രാപ്തരാക്കുക. ● പാരിസ്ഥിതിക സുരക്ഷയും ഉത്പാദനക്ഷമതയും സ്വയംപര്യാപ്തതയും ലക്ഷ്യമിട്ടുകൊണ്ടുള്ള സംയോജിത പദ്ധതി രൂപീകരിക്കുന്നതിന് പ്രേരകശക്തിയായി പ്രവർത്തിക്കുക. ● ശുചിത്വ-മാലിന്യസംസ്കരണ മേഖലയിലെ നിയമങ്ങൾ കർശനമായി നടപ്പാക്കുന്നുവെന്ന് ഉറപ്പാക്കുക, ജനപങ്കാളിത്തത്തോടെ ശാസ്ത്രീയ മാലിന്യ സംസ്കരണം ഉറപ്പാക്കുക. ● മഴവെള്ളസംഭരണം വ്യാപകമാക്കുക, ഭൂഗർഭജലസംപോഷണം ഉറപ്പാക്കുക. ● ഫലവൃക്ഷങ്ങൾ, വിവിധോദ്ദേശ മരങ്ങൾ, ഔഷധസസ്യങ്ങൾ എന്നിവ വ്യാപകമായി വച്ചുപിടിപ്പിക്കുക.

പച്ചത്തുരുത്ത്

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയോ സന്നദ്ധ സംഘടനകളുടെയോ പൊതു സ്ഥാപനങ്ങളുടെയോ വകുപ്പുകളുടെയോ വ്യക്തികളുടെയോ നേതൃത്വത്തിൽ സ്ഥലങ്ങൾ കണ്ടെത്തി തദ്ദേശീയമായ വൃക്ഷങ്ങളും മറ്റ് സസ്യങ്ങളും ഉൾപ്പെടുത്തി വനത്തിന്റെ സവിശേഷതകൾ രൂപപ്പെടുത്തുകയും അതിന്റെ തുടർ സംരക്ഷണവുമാണ് പച്ചത്തുരുത്ത് പദ്ധതിയിലൂടെ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. കാലാവസ്ഥാവ്യതിയാനത്തിന്റെ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ കുറയ്ക്കുക, അധികം പ്രാണവായു അന്തരീക്ഷത്തിലെത്തിക്കുക, അന്തരീക്ഷത്തിലെ പൊടിപടലങ്ങളെയും വിവിധ സ്രോതസ്സുകളിൽ നിന്നുള്ള നിർഗ്ഗമന മാലിന്യ വസ്തുക്കളെയും അന്തരീക്ഷത്തിൽ വ്യാപിക്കാതെ തടഞ്ഞുനിർത്തുക, വാഹനങ്ങളിൽ നിന്നും വ്യവസായശാലകളിൽ നിന്നും പുറംതള്ളുന്ന വിഷവായുവിനെ വിഷമുക്തമാക്കുക, മണ്ണൊലിപ്പിന്റെ സാധ്യത കുറയ്ക്കുക, ജലത്തിന്റെ ഒഴുക്കിനെ മിതപ്പെടുത്തുക, ശബ്ദമലിനീകരണത്തിന്റെ തോത് കുറയ്ക്കുക തുടങ്ങിയ ബഹുമുഖമായ പ്രയോജനങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിയെടുത്ത് മനുഷ്യ ജീവിതത്തിന് ആരോഗ്യകരമായ ആവാസ വ്യവസ്ഥ ഉണ്ടാക്കുകയാണ് ഇതിലൂടെ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.

ജലഗുണനിലവാര പരിശോധന ലാബുകൾ

കുടിവെള്ളത്തിന്റെ ഗുണനിലവാരം പരിശോധിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള പ്രാഥമിക പരിശോധനാ സംവിധാനമാണ് ഇതിലൂടെ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. സംസ്ഥാനത്തെ എല്ലാ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപന പരിധിയിലും തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ഒരു ഹയർ സെക്കന്ററി സ്കൂളിൽ വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പ് അതത് തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനം എന്നിവയുടെ സഹകരണത്തോടെയാണ് ഹരിത കേരള മിഷൻ ലബോറട്ടറി സംവിധാനം സജ്ജമാക്കുന്നത് പൊതുജനങ്ങൾക്ക് കിണർ വെള്ളത്തിന്റെ സാമ്പിൾ പരിശോധനാ സൗകര്യം ഒരുക്കിയിട്ടുള്ള സ്കൂളുകളിലെ ലാബുകളിൽ നേരിട്ടെത്തിച്ച് ഗുണനിലവാര പരിശോധന നടത്താം.

മഹാത്മാഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി

മഹാത്മാഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് നിയമം അവിദഗ്ദ്ധ കായിക തൊഴിൽ ചെയ്യാൻ സന്നദ്ധതയുള്ള, പ്രായപൂർത്തിയായ അംഗങ്ങളുള്ള, ഏതൊരു ഗ്രാമീണ കുടുംബത്തിനും ഒരു സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ 100 ദിവസത്തെ തൊഴിൽ ഉറപ്പു നൽകുന്നു. ഗ്രാമീണ മേഖലയിലെ ജനങ്ങളുടെ സാമൂഹിക സാമ്പത്തിക പുരോഗതിയും സാമൂഹ്യ സമത്വവും ഉറപ്പാക്കുക, പ്രാദേശികമായ തൊഴിൽ, വരുമാനം എന്നിവ വർദ്ധിപ്പിക്കുക, സ്ത്രീ-പുരുഷ അസമത്വം കുറയ്ക്കുക, തുല്യജോലിക്ക് തുല്യവേതനം, നഗരങ്ങളിലേക്കുള്ള കുടിയേറ്റം തടയുക, മണ്ണ്-ജലം, ജൈവസമ്പത്ത്, പരിസ്ഥിതി എന്നിവയുടെ സംരക്ഷണം ഉറപ്പാക്കി കാർഷിക മേഖലയെ ശക്തിപ്പെടുത്തുക, ദരിദ്രജനവിഭാഗങ്ങളുടെ ആവാസ കേന്ദ്രങ്ങളുടെ പാരിസ്ഥിതിക ശോഷണം തടയുക, തൊഴിലെടുക്കുന്നവരിൽ സംഘബോധവും സാമൂഹിക ബോധവും വളർത്തി കൂട്ടായ്മ ഉറപ്പുവരുത്തുക, ഇടത്തട്ടുകാരുടെയും കരാറുകാരുടെയും ചൂഷണത്തിൽ നിന്ന് തൊഴിലെടുക്കുന്നവരെ സംരക്ഷിക്കുക തുടങ്ങിയവയും തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയുടെ ലക്ഷ്യങ്ങളാണ്. സ്ഥായിയായ ദാരിദ്ര്യ ലഘൂകരണത്തിനുള്ള ഈ സാദ്ധ്യതകളാണ് മഹാത്മാഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയെ മുൻകാല തൊഴിൽദാന പദ്ധതികളിൽ നിന്നും വ്യത്യസ്തമാക്കുന്നത്.

സവിശേഷതകൾ

●സ്ഥായിയായതും ഉല്പാദനപരവുമായ ആസ്തികൾ സൃഷ്ടിക്കൽ ● മിനിമം കൂലി ഉറപ്പുനൽകുന്നു ●വേതനം ബാങ്ക് അക്കൗണ്ട് മുഖേന മാത്രം ●പ്രവൃത്തിയുടെ ആകെച്ചെലവിൽ വേതനഘടകം 60% ൽ കുറയാൻ പാടില്ല. ●സാധന സാമഗ്രികളും വിദഗ്ദ്ധ-അർദ്ധ വിദഗ്ദ്ധ തൊഴിലാളികളുടെ കൂലിയും അടക്കം 40 ശതമാനത്തിൽ അധികരിക്കാൻ പാടില്ല ●കരാറുകാർ പാടില്ല, യന്ത്രങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതിലുള്ള നിയന്ത്രണം ●പദ്ധതി ആസൂത്രണത്തിൽ ത്രിതല പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് മുഖ്യപങ്ക് ●നിർവ്വഹണം പൂർണ്ണമായും ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ മുഖേന ●യഥാസമയം കൂലി ലഭ്യമാക്കുന്നതിനായി ഇ.എഫ്.എം.എസ് സംവിധാനം ●സോഷ്യൽ ഓഡിറ്റ് ●പദ്ധതി നിർവ്വഹണവും ഗുണനിലവാരവും പരിശോധിക്കുന്നതിന് ജില്ലാ-സംസ്ഥാനതല ക്വാളിറ്റി മോണിട്ടർമാർ

വ്യവസ്ഥകളും അവകാശങ്ങളും

● അവിദഗ്ധ കായികാദ്ധ്വാനം ചെയ്യാൻ സന്നദ്ധതയുള്ളവരും ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ സ്ഥിര താമസക്കാരുമായിരിക്കണം ●18 വയസ് പൂർത്തിയായിരിക്കണം (ഉയർന്ന പ്രായപരിധിയോ, എ.പി.എൽ/ബി.പി.എൽ വിവേചനമോ ഇല്ല) ●ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ രജിസ്ട്രേഷന് അപേക്ഷിച്ച് 15 ദിവസത്തിനകം തൊഴിൽ കാർഡ് ലഭിക്കും ● കുറഞ്ഞത് 14 ദിവസത്തേക്ക് തൊഴിലിന് അപേക്ഷിക്കണം ●ജോലിക്ക് മുൻകൂറായും അപേക്ഷിക്കാം ●അപേക്ഷ ലഭിച്ച് 15 ദിവസത്തിനകം തൊഴിൽ അല്ലെങ്കിൽ നിശ്ചിത നിരക്കിൽ തൊഴിലില്ലായ്മ വേതനം ●തൊഴിൽ നൽകിക്കൊണ്ടുള്ള അറിയിപ്പ് രേഖാമൂലം നൽകണം ●മസ്റ്റർ റോൾ പൂർത്തീകരിച്ച് 15 ദിവസത്തിനകം കൂലി ●കാലതാമസം ഉണ്ടാകുന്ന ഓരോ ദിവസത്തിനും നൽകാത്ത വേതനത്തിന്റെ .05% നിരക്കിൽ നഷ്ടപരിഹാരം ●വനാവകാശ നിയമപ്രകാരം ഭൂമി ലഭിച്ചവർക്ക് 150 ദിവസത്തെ തൊഴിൽ ●കുടുംബത്തിന് പരമാവധി 100 ദിവസം തൊഴിൽ ●5 കിലോമീറ്ററിനുള്ളിൽ ജോലി അല്ലെങ്കിൽ 10% അധികം കൂലി ●കുടിക്കാനുള്ള വെള്ളം, വിശ്രമ സൗകര്യം, പ്രഥമ ശുശ്രൂഷാ സൗകര്യം എന്നിവ പണിയിടങ്ങളിൽ ഉണ്ടായിരിക്കണം ●പരിക്ക് പറ്റിയാൽ സൗജന്യ ചികിത്സ ●അപകട മരണം/ സ്ഥിര അംഗവൈകല്യത്തിന് നഷ്ടപരിഹാരം ●തൊഴിലാളികളുടെ 5 വയസ്സിൽ താഴെയുള്ള കുട്ടികൾക്ക് പരിപാലന സൗകര്യം (കുറഞ്ഞത് 5 പേർ) ●കുട്ടിക്ക് തൊഴിൽ സ്ഥലത്തുവച്ച് അപകടം പറ്റിയാൽ സൗജന്യ ചികിത്സ. ●അപകടമരണത്തിന് എക്സ്ഗ്രേഷ്യാ.

ഏറ്റെടുക്കേണ്ട പ്രവൃത്തികളുടെ മുൻഗണനാക്രമം

● **പ്രകൃതി വിഭവ പരിപാലനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പൊതുപ്രവൃത്തികൾ** 1. ജലസംരക്ഷണത്തിനും ജലകൊയ്ത്തിനും സഹായകരമായ നിർമ്മിതികൾ 2. നീർത്തട പരിപാലന പ്രവൃത്തികൾ. 3. സൂക്ഷ്മ-ചെറുകിട ജലസേചന പ്രവൃത്തികൾ. 4. പരമ്പരാഗത ജലസ്രോതസ്സുകളുടെ പുനരുദ്ധാരണം. 5. മരം വച്ച് പിടിപ്പിക്കലും വനവത്കരണവും. 6. പൊതുഭൂമിയിലെ വികസന പ്രവൃത്തികൾ ●● **സമൂഹത്തിൽ അവശത അനുഭവിക്കുന്ന വിഭാഗങ്ങൾക്കുള്ള വ്യക്തിഗത ആസ്തികൾ** 1. ഭൂമിയുടെ ഉല്പാദനക്ഷമത വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനായി അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കൽ. 2. പഴകൃഷി, പട്ടുനൂൽകൃഷി, തോട്ടവിളകൃഷി, ഫാംഫോറസ്ട്രി എന്നിവയിലൂടെ ഉപജീവനം മെച്ചപ്പെടുത്തൽ. 3. തരിശ് ഭൂമി / പാഴ്ഭൂമി വികസിപ്പിച്ച് കൃഷിക്ക് അനുയോജ്യമാക്കൽ. 4. കേന്ദ്ര/സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾ ആവിഷ്ക്കരിക്കുന്ന ഭവന നിർമ്മാണ പദ്ധതികൾ പ്രകാരം ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭവന നിർമ്മാണത്തിലെ അവിദഗ്ധ കായിക തൊഴിൽ ഘടകം. 5. മൃഗപരിപാലനം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവൃത്തികൾ. 6. മത്സ്യബന്ധന പ്രവർത്തനങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന് ഉതകുന്ന പ്രവൃത്തികൾ. ●●● **സ്വയംസഹായ സംഘങ്ങൾക്ക് പൊതു അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ** 1. കാർഷികോത്പാദനക്ഷമത വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവൃത്തികൾ. 2. സ്വയം സഹായ സംഘങ്ങളുടെ ഉപജീവന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ആവശ്യമായ പൊതു വർക്ക്ഷെഡ്ഡുകളുടെ നിർമ്മാണം. ●●●●. **ഗ്രാമീണ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ** 1. ഗ്രാമീണ ശുചിത്വവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവൃത്തികൾ. 2. ഗ്രാമീണ റോഡുകളുടെ നിർമ്മാണം. 3. കളിസ്ഥലങ്ങളുടെ നിർമ്മാണം. 4. പൊതു അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ, റോഡുകളുടെ പുനഃരുദ്ധാരണം, ദുരന്തപ്രതിരോധ തയ്യാറെടുപ്പുകൾ. 5. അങ്കണവാടികേന്ദ്രങ്ങൾ, ഗ്രാമീണ ചന്തകൾ എന്നിവയ്ക്കാവശ്യമുള്ള കെട്ടിടങ്ങളുടെ നിർമ്മാണം. 6. ഭക്ഷ്യധാന്യ സംഭരണികളുടെ നിർമ്മാണം. 7. MGNREGS പ്രകാരം ഏറ്റെടുക്കുന്ന നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തികളുടെ എസ്റ്റിമേറ്റിന്റെ ഭാഗമായി വരുന്ന നിർമ്മാണ സാമഗ്രികളുടെ ഉല്പാദനം. 8. MGNREGS പ്രകാരം സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ട ഗ്രാമീണ പൊതു ആസ്തികളുടെ അറ്റകുറ്റപണികൾ. 9. സംസ്ഥാന സർക്കാരുമായി കൂടിയാലോചന നടത്തി കേന്ദ്രസർക്കാർ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യുന്ന മറ്റ് ഏതൊരു പ്രവൃത്തിയും.

തൊഴിലുറപ്പ് നിയമം പട്ടിക 1 ഖണ്ഡിക '9' ലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കനുസരിച്ചുള്ള പ്രദേശത്തിന്റെ സാധ്യത, പ്രദേശത്തിന്റെ ആവശ്യകത, പ്രാദേശിക വിഭവങ്ങളുടെ ലഭ്യത എന്നിവയ്ക്കനുസൃതമായി ഗ്രാമസഭ തീരുമാനിക്കുന്ന മുൻഗണനാ ക്രമമനുസരിച്ചുമായിരിക്കണം പ്രവൃത്തി നിശ്ചയിക്കേണ്ടത്. പ്രകടമല്ലാത്തതും അളന്നുതിട്ടപ്പെടുത്താൻ കഴിയാത്തതുമായ പ്രവൃത്തികളും, പുല്ല് നീക്കം ചെയ്യൽ, കല്ല് നീക്കം ചെയ്യൽ, കാർഷിക പ്രവൃത്തികൾ മുതലായ ആവർത്തന സ്വഭാവമുള്ള പ്രവൃത്തികളും ഈ പദ്ധതിയിൽ ഏറ്റെടുക്കാൻ പാടില്ലാത്തതാണ്.

കേരള ട്രൈബൽ പ്ലസ്

കേരളത്തിലെ ഓരോ പട്ടികവർഗ്ഗ കുടുംബത്തിനും കേന്ദ്ര നിയമപ്രകാരം ഉറപ്പ് വരുത്തിയിട്ടുള്ള 100 ദിവസത്തെ തൊഴിലിനുപുറമേ അധികമായി 100 ദിവസത്തെ തൊഴിൽ കൂടി നൽകുന്നതിന് സംസ്ഥാന സർക്കാർ കേരള ട്രൈബൽ പ്ലസ് പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നു. ഇതിനായി പട്ടികവർഗ്ഗ വികസന വകുപ്പ് 2018 -19 സാമ്പത്തിക വർഷം 12.40 കോടി രൂപ നീക്കിവയ്ക്കുകയുണ്ടായി. 2019-20 ൽ കേരള ട്രൈബൽ പ്ലസ് പദ്ധതിയ്ക്കായി 37.53 കോടി രൂപ സംസ്ഥാന സർക്കാർ നീക്കിവച്ചിട്ടുണ്ട്. പട്ടികവർഗ്ഗ കുടുംബങ്ങൾക്ക് കൂലി ലഭിക്കുന്നതിന് കാലതാമസം ഒഴിവാക്കുന്നതിനായി അട്ടപ്പാടി ബ്ലോക്കിലും വയനാട് ജില്ലയിലും മുൻകൂർ കൂലി വിതരണം കുടുംബശ്രീ വഴി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. 2018-19ൽ 120 ലക്ഷം രൂപ മുൻകൂർ കൂലിയിനത്തിൽ പട്ടികവർഗ്ഗ കുടുംബങ്ങൾക്ക് നൽകുകയുണ്ടായി.

മഹാത്മാഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് നിയമം സോഷ്യൽ ഓഡിറ്റ് സൊസൈറ്റി കേരള

മഹാത്മാ ഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ നടപ്പിലാക്കുന്ന പ്രവൃത്തികളുടെ സോഷ്യൽ ഓഡിറ്റ് ഗ്രാമസഭകളിലൂടെ നടത്തണമെന്ന് മഹാത്മാഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് നിയമം 2005 ലെ വ്യവസ്ഥകൾ അനുശാസിക്കുന്നു. മഹാത്മാഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ നിയമം സോഷ്യൽ ആഡിറ്റ് ചട്ടങ്ങൾ 2011,

ഖണ്ഡിക 4 ലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം സംസ്ഥാനത്തെ എല്ലാ പഞ്ചായത്തുകളിലും വർഷത്തിൽ രണ്ടുപ്രാവശ്യം സോഷ്യൽ ഓഡിറ്റ് സംഘടിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇതിനായി ചട്ടങ്ങളിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുള്ളതു പ്രകാരം സോഷ്യൽ ഓഡിറ്റ് സൊസൈറ്റി (MGNSASK) രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത് പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. മഹാത്മാഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയുടെ സോഷ്യൽ ഓഡിറ്റ് പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ഗ്രാമസഭകളെ സജ്ജമാക്കുകയാണ് സൊസൈറ്റിയുടെ മുഖ്യലക്ഷ്യം. ഇതിലേക്കായി സോഷ്യൽ ഓഡിറ്റ് ഫെസിലിറ്റേറ്റർമാരെ തിരഞ്ഞെടുത്ത് പരിശീലിപ്പിച്ച് കേന്ദ്രസർക്കാർ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള ഓഡിറ്റിംഗ് മാനദണ്ഡങ്ങൾ പ്രകാരം സോഷ്യൽ ഓഡിറ്റ് പ്രക്രിയ സുഗമമാക്കുക എന്നതാണ് സൊസൈറ്റിയുടെ പ്രധാന ചുമതല.

അയ്യങ്കാളി നഗര തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി

നഗരപ്രദേശങ്ങളിൽ വസിക്കുന്ന അവിദഗ്ധ കായിക തൊഴിൽ ചെയ്യാൻ സന്നദ്ധതയുള്ള ഓരോ കുടുംബത്തിലെയും പ്രായപൂർത്തിയായ അംഗങ്ങൾക്ക്, ഒരു സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ കുറഞ്ഞത് 100 ദിവസം തൊഴിൽ ഉറപ്പാക്കുകയും അതിലൂടെ കുടുംബങ്ങളുടെ ജീവിതസുരക്ഷ ഉറപ്പാക്കുകയുമാണ് അയ്യങ്കാളി നഗര തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയുടെ ലക്ഷ്യം. കേരളത്തിലെ എല്ലാ മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനുകളിലും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലുമാണ് പദ്ധതി നടപ്പാക്കുന്നത്.

മഹാത്മാഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ ഏറ്റെടുത്തു നടപ്പിലാക്കാവുന്ന എല്ലാ പ്രവൃത്തികളും അയ്യങ്കാളി നഗര തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയുടെ കീഴിലും ഏറ്റെടുക്കാവുന്നതാണ്. നഗരങ്ങളിലെ മാലിന്യ സംസ്കരണവും അനുവദനീയമായ പ്രവൃത്തിയാണ്. കൂടാതെ 2019-20 സാമ്പത്തിക വർഷം മുതൽ രണ്ടു കന്നുകാലികളിൽ കൂടുതലുള്ള, അവശത അനുഭവിക്കുന്ന വിഭാഗത്തിൽപ്പെടുന്ന ക്ഷീരകർഷകരെയും പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി പരമാവധി 100 ദിവസത്തെ വേതനം അയ്യങ്കാളി നഗര തൊഴിലുറപ്പ് ഫണ്ടിൽനിന്നും നൽകുന്നുണ്ട്.

ദേശീയ ഗ്രാമീണ ഉപജീവന മിഷൻ

ദേശീയ ഗ്രാമീണ ഉപജീവന മിഷൻ (എൻആർഎൽഎം) പദ്ധതി കേരളത്തിൽ നടപ്പിലാക്കി തുടങ്ങിയത് 2012-13 ൽ ആണ്. ദേശീയ തലത്തിൽ എൻആർഎൽഎം പോലെയുള്ള ഒരു പദ്ധതി ആവിഷ്കരിച്ചത് തന്നെ കുടുംബശ്രീയെ മാതൃകയാക്കിക്കൊണ്ടാണ്. പാവപ്പെട്ട സ്ത്രീകളെ സാമൂഹ്യാധിഷ്ഠിത സംഘടനാ സംവിധാനത്തിലൂടെ ശാക്തീകരിച്ച് പ്രാദേശിക സാമ്പത്തിക വികസനത്തിനും ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജനത്തിനും പ്രാപ്തരാക്കുക എന്നതാണ് എൻആർഎൽഎം-ന്റെ ലക്ഷ്യം.

ദേശീയ നഗര ഉപജീവന മിഷൻ

നഗരത്തിലെ പാവപ്പെട്ടവരുടെ ജീവിതനിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനായി കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾ സംയുക്തമായി ആവിഷ്കരിച്ച പദ്ധതിയാണ് ദേശീയ നഗര ഉപജീവന മിഷൻ. നഗരപ്രദേശങ്ങളിലെ ദരിദ്രരെ സംഘടിപ്പിച്ച് അവരുടേതായ കൂട്ടായ്മകൾ രൂപീകരിച്ച് സ്ഥാപനവൽക്കരിക്കാൻ സഹായിക്കുകയും അവരെ സമൂഹത്തിന്റെ മുഖ്യധാരയിലേക്ക് കൊണ്ടുവരികയും ചെയ്യുക, സ്വയം സഹായ സംഘങ്ങൾക്കും അവയുടെ ഫെഡറേഷനുകൾക്കും റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട് നല്കുക, നഗര ഉപജീവന കേന്ദ്രങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുക, ഈ മേഖലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന വകുപ്പുകളെയും ഏജൻസികളെയും പരിശീലനത്തിലൂടെയും കാര്യശേഷിവികസനത്തിലൂടെയും സാങ്കേതികസഹായം ലഭ്യമാക്കുന്ന കേന്ദ്രങ്ങളാക്കി മാറ്റുക, വിപണി സാധ്യതകൾക്കനുസരിച്ച് നൈപുണ്യപരിശീലനം നല്കി തൊഴിൽ സാധ്യതകൾ ഉറപ്പാക്കുക, വ്യക്തിഗതവും ഗ്രൂപ്പടി സ്ഥാനത്തിലും തൊഴിൽ സംരംഭങ്ങൾ ആരംഭിക്കുന്നതിന് സാമ്പത്തിക സഹായം നല്കുക, തെരുവുവ്യാപാരങ്ങൾക്ക് അനുകൂലമായ തരത്തിൽ നഗരാസൂത്രണം നടത്തുക, പങ്കാളിത്തരീതിയിൽ നൂതനാശയ-സവിശേഷ പദ്ധതികൾ ഏറ്റെടുക്കുക എന്നിവയാണ് പദ്ധതിയുടെ ഘടകങ്ങൾ. മിഷൻ നടത്തിപ്പിന്റെ ചുമതല കോർപ്പറേഷൻ/ മുനിസിപ്പൽ സെക്രട്ടറി അദ്ധ്യക്ഷനായുള്ള എക്സിക്യൂട്ടീവ് കമ്മറ്റിക്കാണ്.

ദീൻ ദയാൽ ഉപാദ്ധ്യായ ഗ്രാമീണ കൗശല്ല്യ യോജന

ദരിദ്ര കുടുംബങ്ങളിലെ യുവതീയുവാക്കൾക്ക് വേണ്ടി കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾ കുടുംബശ്രീ മുഖേന നടപ്പിലാക്കുന്ന പദ്ധതിയാണ് ദീൻ ദയാൽ ഉപാദ്ധ്യായ ഗ്രാമീണ കൗശല്ല്യ യോജന. ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് അവരുടെ വിദ്യാഭ്യാസ യോഗ്യതയ്ക്കും അഭിരുചിക്കും ഉതകുന്ന പരിശീലനം നൽകി അവർക്ക് അർഹമായ തൊഴിൽ ഈ പദ്ധതിയിലൂടെ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നു. ഈ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി നാളിതുവരെ 117247 പേർക്ക് നൈപുണ്യ പരിശീലനം നൽകി 70% ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് തൊഴിൽ ലഭ്യമാക്കാനുള്ള ചുമതല കേരളത്തിൽ കുടുംബശ്രീയെ ആണ് ഏൽപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. നാളിതുവരെ 64813 പേർക്ക് പരിശീലനം ആരംഭിക്കുകയും 53114 പേരുടെ പരിശീലനം പൂർത്തിയാക്കുകയും 41144 പേർക്ക് ജോലി ലഭ്യമാക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

പ്രധാനമന്ത്രി ആവാസ് യോജന (ഗ്രാമീൺ)

2022 വർഷത്തോടെ എല്ലാവർക്കും പാർപ്പിടം എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ 2016 ഏപ്രിൽ 1 മുതൽ പ്രധാനമന്ത്രി ആവാസ് യോജന (ഗ്രാമീൺ) എന്ന പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നു. 1,20,000 രൂപ 60:40 അനുപാതത്തിൽ കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾ ധനസഹായം നൽകുന്നു. സംസ്ഥാന സർക്കാർ പി.എം.എ.വൈ.(ജി) ഭവന പദ്ധതിയിലെ പൊതു വിഭാഗത്തിന് രണ്ട് ലക്ഷം രൂപയും പട്ടികജാതി വിഭാഗത്തിന് മൂന്ന് ലക്ഷം രൂപയും പട്ടികവർഗ്ഗ വിഭാഗത്തിന് മൂന്നര ലക്ഷം രൂപയുമായി വർദ്ധിപ്പിച്ച് നൽകുന്നു. കേരളത്തിൽ ഇപ്പോൾ ലൈഫ് ഭവന പദ്ധതിയിലുൾപ്പെടുത്തി പൊതുവിഭാഗം, പട്ടികജാതി വിഭാഗം എന്നിവർക്ക് 4,00,000 രൂപയും സങ്കേത

ങ്ങളിൽ കഴിയുന്ന പട്ടിക വർഗ്ഗകുടുംബങ്ങൾക്ക് 6,00,000 രൂപയും നൽകുന്നു. 1,20,000 രൂപ കഴിഞ്ഞുള്ള തുക ത്രിതല പഞ്ചായത്തുകളും പട്ടികജാതി/പട്ടികവർഗ്ഗ വികസന വകുപ്പുകളും നൽകുന്നു. ഇപ്പോൾ ലൈഫ് മിഷന്റെ ഭാഗമായി ബാക്കി തുക നൽകുന്നു.

ഓരോ വീടിനുമുള്ള ധനസഹായത്തിനു പുറമെ മഹാത്മാഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയിലൂടെ പരമാവധി 90 ദിവസത്തെ അവിദഗ്ധ തൊഴിൽ ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് നൽകുന്നു. ഗുണഭോക്താവിന് ആവശ്യമുണ്ടെങ്കിൽ 70,000 രൂപ വരെ ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും വായ്പയെടുക്കുന്നതിനും സഹായം നൽകുന്നു. കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾ വിവിധ പദ്ധതികൾ പ്രകാരം ലഭ്യമാക്കുന്ന അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളായ കക്കൂസ്, കുടിവെള്ളം, വൈദ്യുതി, ഇന്ധനം, ഖര-ദ്രവ മാലിന്യ സംസ്കരണ സംവിധാനങ്ങൾ എന്നിവ സംയോജന സാധ്യതകളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി നടപ്പിലാക്കുന്നു. മൂന്ന് ഗഡുക്കളായി 1,20,000 രൂപ പി.എഫ്.എം.എസ് മുഖേന ഗുണഭോക്താക്കളുടെ ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടിലേക്ക് നേരിട്ട് നൽകുന്നു. പി.എം.എ.വൈ.(ജി) ഭവന പദ്ധതിയിലേക്കുള്ള ഗുണഭോക്താക്കളെ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നത് 2011-ലെ സാമൂഹിക സാമ്പത്തിക ജാതി സെൻസസ് ലിസ്റ്റിലെ അർഹരായവരെയാണ്. പദ്ധതി പ്രകാരം നിർമ്മിക്കുന്ന വീടുകളുടെ കുറഞ്ഞ തറ വിസ്തീർണ്ണം 36 മീറ്റർ സ്ക്വയറാണ് (ഇപ്പോൾ ലൈഫ് മിഷന്റെ ഭാഗമായി 400 ചതുരശ്ര അടി).

പ്രധാനമന്ത്രി ആവാസ് യോജന (നഗരം)

'എല്ലാവർക്കും ഭവനം' എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെയും നഗരസഭകളുടെയും സംയുക്താഭിമുഖ്യത്തിൽ നടപ്പിലാക്കിവരുന്ന പ്രധാനമന്ത്രി ആവാസ് യോജന (പിഎംഎവൈ) പദ്ധതിയുടെ സംസ്ഥാനതല നോഡൽ ഏജൻസി കുടുംബശ്രീയാണ്. പി.എം.എ.വൈ(നഗരം) -ലൈഫ് പദ്ധതി പ്രകാരം 93 നഗരസഭകളിലും വികസന അതോറിറ്റിയുടെ പ്രവർത്തന പരിധിയിൽ വരുന്ന 34 പഞ്ചായത്തുകളിലുമായി നാളിതുവരെ 1,02,229 ഭവനങ്ങൾക്ക് വ്യക്തിഗത ഭവന നിർമ്മാണത്തിനായി കേന്ദ്ര സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെ അനുമതി ലഭ്യമായിട്ടുണ്ട്. ഡാറ്റാക്ലീനിംഗിന് ശേഷം കണ്ടെത്തിയ അർഹരായ എല്ലാ ഗുണഭോക്താക്കളുടെയും ഭവന നിർമ്മാണം പൂർത്തിയാക്കുന്നതിന് പദ്ധതി ലക്ഷ്യം വയ്ക്കുന്നു. കൂടാതെ ക്രെഡിറ്റ് ലിങ്ക്ഡ് സബ്സിഡി സ്കീം പ്രകാരം നാളിതുവരെ വിവിധ ബാങ്കുകളിൽ നിന്ന് 25,656 ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് ഭവന നിർമ്മാണ വായ്പ ലഭ്യമാക്കുകയും 15,608 ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് സബ്സിഡി ലഭ്യമാക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ 6 നഗരസഭകളിലായി ലൈഫ് മിഷന്റെ പങ്കാളിത്തത്തോട ഭൂരഹിതർക്കായുള്ള ഭവന സമുച്ചയം നിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള അനുമതി ലഭിച്ച 774 യൂണിറ്റുകളിൽ 240 യൂണിറ്റുകളുടെ നിർമ്മാണം പൂർത്തീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. 108 യൂണിറ്റുകൾ നിർമ്മാണത്തിന്റെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലാണ്.

നാഷണൽ റർബൻ മിഷൻ

കേന്ദ്ര ഗ്രാമവികസന വകുപ്പ് 2015 സെപ്റ്റംബറിൽ പ്രഖ്യാപിച്ച പുതിയ പദ്ധതിയാണ് ശ്യാമപ്രസാദ് മുഖർജി റർബൻ മിഷൻ (എസ്.പി.എം.ആർ.എം.). നാഷണൽ റർബൻ മിഷൻ എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്നു. 25000 മുതൽ 50000 വരെ ജനസംഖ്യയുള്ള ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് / ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളെ ഒരു വികസന ക്ലസ്റ്ററായി വിജ്ഞാപനം ചെയ്ത് ക്ലസ്റ്ററിന്റെ സാമ്പത്തിക ഉന്നമനത്തിനും നൈപുണ്യ വികസനത്തിനും സംരംഭകത്വ വികസനത്തിനും പശ്ചാത്തല വികസനത്തിനും ഊന്നൽ നൽകുന്ന പ്രോജക്ടുകൾക്ക് മുൻതൂക്കം നൽകി കൊണ്ട് സ്മാർട്ട് വില്ലേജ് ആക്കുകയാണ് പദ്ധതി കൊണ്ട് വിഭാവനം ചെയ്യുന്നത്. നാഷണൽ റർബൻ മിഷന്റെ പദ്ധതി നിർവഹണചട്ടങ്ങളിൽ പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്ന താഴെപറയുന്ന മാനദണ്ഡങ്ങളനുസരിച്ചാണ് റർബൻ ക്ലസ്റ്റ റുകൾ സംസ്ഥാന സർക്കാർ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നത്.

1. ജനസംഖ്യയുടെ ദശവർഷ വർദ്ധന
2. കാർഷികേതര മേഖലയിലെ തൊഴിലാളികളുടെ ദശവർഷ വർദ്ധന
3. ഭൂമിയുടെ വിലവർദ്ധന
4. ഹയർ സെക്കന്ററി തലത്തിൽ പെൺകുട്ടികളുടെ അംഗസംഖ്യ
5. പ്രധാനമന്ത്രി ജൻധൻ യോജനയിൽ അക്കൗണ്ട് ആരംഭിച്ച കുടുംബങ്ങളുടെ എണ്ണം
6. സ്വച്ഛ് ഭാരത് മിഷൻ പ്രവർത്തനങ്ങൾ.
7. ഭരണനിർവഹണത്തിലെ പുതിയ മാതൃകകൾ

ഇന്റഗ്രേറ്റഡ് ക്ലസ്റ്റർ ആക്ഷൻ പ്ലാൻ പ്രകാരം തയ്യാറാക്കുന്ന പദ്ധതികളുടെ നടത്തിപ്പിനായി വിഭവ സമാഹരണം നടത്തുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന ക്രിട്ടിക്കൽ ഗ്യാപ്പുകൾ പരിഹരിക്കുവാൻ ഒരു നോൺ ട്രൈബൽ ക്ലസ്റ്ററിന് 30 കോടി രൂപയും ട്രൈബൽ ക്ലസ്റ്ററിന് 15 കോടി രൂപയും ലഭിക്കുന്നതാണ്. ഈ തുക കേന്ദ്ര സംസ്ഥാന വിഹിതം 60:40 ആയി നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രവൃത്തികൾ ആരംഭിക്കുന്നതിന് മുൻപ് വിശദമായ പദ്ധതി രേഖ (ഡി.പി.ആർ) തയ്യാറാക്കി സമർപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. ഒരു പ്രോജക്ടിന്റെ കാലാവധി 3 വർഷമാണ്. സംസ്ഥാന സർക്കാർ ക്രിട്ടിക്കൽ ഗ്യാപ്പ് ഉപയോഗിച്ച് നടപ്പിലാക്കുന്ന പ്രവൃത്തികൾ നിലവിലെ ജനകീയാസൂത്രണ മാനദണ്ഡങ്ങൾ അനുസരിച്ച് പഞ്ചായത്തീരാജ് സംവിധാനത്തിലൂടെ നടത്താൻ സംസ്ഥാന സർക്കാർ ഉത്തരവായിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിൽ 13 ക്ലസ്റ്ററുകളിലായി 25 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

സൻസദ് ആദർശ് ഗ്രാമ യോജന (സാഗി)

എം.പി.മാർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ തെരഞ്ഞെടുക്കുകയും കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ വിവിധ പദ്ധതികളുടെ സംയോജന സാദ്ധ്യതകൾ പ്രയോജനപ്പെടുത്തി, ദത്തെടുത്ത ഗ്രാമത്തെ എല്ലാ മേഖലകളിലും ഒരു മാതൃകാ ഗ്രാമം ആയി മാറ്റുന്നതിന് വിഭാവനം

ചെയ്യുന്ന പദ്ധതിയാണ് 2014-ൽ ആരംഭിച്ച സൻസദ് ആദർശ് ഗ്രാമ യോജന (സാഗി). ലോക സഭാംഗത്തിന് തന്റെ നിയോജ കമണ്ഡലത്തിലെയും രാജ്യസഭാംഗത്തിന് അദ്ദേഹം തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട സംസ്ഥാനത്തെ ഏതൊരു ജില്ലയിലെയും ഗ്രാമീണമേഖലയിൽ നിന്നും ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത് തെരഞ്ഞെടുക്കാവുന്നതാണ്. 2019 മാർച്ച് മാസത്തോടെ മൂന്ന് ആദർശ ഗ്രാമങ്ങൾ വികസിപ്പിച്ചെടുക്കലാണ് പ്രാഥമികമായ ലക്ഷ്യം. ഓരോ വർഷവും ഒന്ന് എന്ന കണക്കിൽ 2024-ഓടെ അഞ്ച് ആദർശ ഗ്രാമങ്ങൾ തെരഞ്ഞെടുക്കുകയും വികസിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്. കൃഷി, ആരോഗ്യം, വിദ്യാഭ്യാസം, ശുചിത്വം, പരിസ്ഥിതി, ഉപജീവന മാർഗ്ഗം മുതലായ വിവിധ മേഖലകളിലൂടെ ഗ്രാമത്തിന്റെ സംയോജിത വികസനമാണ് ഈ പദ്ധതി ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.

കേരള സംസ്ഥാന ഗ്രാമീണ റോഡ് വികസന ഏജൻസി

ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജനത്തിന്റെ ഭാഗമായി ഗ്രാമീണ മേഖലയിലെ റോഡ് ബന്ധമില്ലാതെ കിടക്കുന്ന ആവാസ കേന്ദ്രങ്ങളെ പ്രധാന റോഡുമായോ ആവാസകേന്ദ്രങ്ങളുമായോ വ്യാപാരകേന്ദ്രങ്ങളുമായോ എല്ലാ കാലാവസ്ഥയിലും അനുയോജ്യമായ റോഡു മുഖാന്തിരം ബന്ധിപ്പിക്കുവാനായി 2000 ഡിസംബർ 25 ന് പ്രഖ്യാപിച്ച കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതിയാണ് പ്രധാനമന്ത്രി ഗ്രാമസഡക് യോജന (പി.എം.ജി.എസ്.വൈ). പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് സംസ്ഥാന തലത്തിൽ രൂപീകരിച്ച ഏജൻസിയാണ് കേരള സ്റ്റേറ്റ് റൂറൽ റോഡ് ഡെവലപ്പ്മെന്റ് ഏജൻസി (കെ.എസ്.ആർ.ആർ.ഡി.എ).

പി.എം.ജി.എസ്.വൈ Iൽ ആവാസ വ്യവസ്ഥയെ ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന പുതിയ റോഡുകൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിനാണ് ലക്ഷ്യമിട്ടിരുന്നത്. പി.എം.ജി.എസ്.വൈ-II ലും, 2019ൽ ആരംഭിച്ച പി.എം.ജി.എസ്.വൈ III-ലും നിലവിലുള്ള ഗ്രാമീണ റോഡുകളെ നവീകരിക്കുന്നതിനാണ് ലക്ഷ്യമിട്ടിട്ടുള്ളത്. 100% കേന്ദ്ര ധനസഹായത്തോടെ ആരംഭിച്ച പദ്ധതി 2015-16 മുതൽ കേന്ദ്ര സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾ 60:40 അനുപാതത്തിലാണ് ചെലവ് വഹിക്കുന്നത്. എന്നാൽ ടെണ്ടർ എക്സസ്, യൂട്ടിലിറ്റി ഷിഫ്റ്റിംഗ് ചെലവ്, 5വർഷത്തെ പരിപാലന ചെലവുകൾ, മറ്റ് ഭരണ ചെലവുകൾ എന്നിവ സംസ്ഥാന സർക്കാരാണ് വഹിക്കുന്നത്. ഇപ്പോൾ പി.എം.ജി.എസ്.വൈ-3 ലെ പ്രവൃത്തികളാണ് {പധാനമായും നടക്കുന്നത്. ഇതിൽ ഗ്രാമീണ മാർക്കറ്റുകൾ, സ്കൂളുകൾ, ഹോസ്പിറ്റലുകൾ എന്നിവയെ ബന്ധിപ്പിക്കുന്നതും ഏറ്റവും കൂടുതൽ ജനങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതുമായ റോഡുകൾ മുൻഗണനാക്രമത്തിൽ ശാസ്ത്രീയമായി തെരഞ്ഞെടുത്ത് നിലവാരം ഉയർത്തുകയാണ് ചെയ്തുവരുന്നത്. പി.എം.ജി.എസ്.വൈ റോഡുകളുടെ ഡിസൈൻ കാലാവധി 10 വർഷമാണ്. കർക്കശമായ ത്രിതല ഗുണനിലാവര പരിശോധനകൾ റോഡ് നിർമ്മാണ ഘട്ടങ്ങളിലും പരിപാലന കാലയളവിലും നടത്തുന്നതിനാൽ ഈടുറ്റതും ഉന്നതനിലവാരം പുലർത്തുന്നതുമാണ് ഈ റോഡുകൾ. റോഡ് നിലനിൽക്കുന്നതിനാവശ്യമായ സംരക്ഷണഭിത്തി, വെള്ളം ഒഴുകിപോകുന്നതിനുള്ള ഓടകൾ, കലുങ്കുകൾ എന്നിവയും പ്രോജക്ടിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. റോഡ് നിർമ്മാണത്തിനൊപ്പം 5 വർഷത്തെ പരിപാലനചുമതല കൂടി കരാറുകാരനിൽ നിക്ഷിപ്തമാണ്. ഈ റോഡുകളിലെ പതിവ് അറ്റകുറ്റപണികൾക്കുള്ള തുക (നിർമ്മാണ തുകയുടെ 9%) 5 വർഷത്തേയ്ക്ക് കരാറുകാരന് അനുവദിക്കുന്നു. 5 വർഷത്തിന് ശേഷം തുടർപരിപാലനത്തിനായി ജില്ല പഞ്ചായത്തിന് കൈമാറുന്നു. ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് ഒരു പ്രാവശ്യം റീ-ടാറിംഗ് ചെയ്ത് 10 വർഷത്തെ ഡിസൈൻ കാലാവധി നിലനിർത്തുന്നു. ഗുണമേൻമയുള്ളതും ഈടുറ്റതും 10 വർഷം നിലനിൽക്കുന്നതുമായ റോഡ് നിർമ്മാണമാണ് ഈ സ്കീമിന്റെ മുഖമുദ്ര.

ചീഫ് എഞ്ചിനീയറുടെയും എംപവേർഡ് ഓഫീസറുടെയും (അഡീഷണൽ ഡെവലപ്പ്മെന്റ് കമ്മീഷണറുടെയും) നേതൃത്വത്തിലുള്ള സംസ്ഥാന ആഫീസായ കെ.എസ്.ആർ.ആർ.ഡി.എയുടെ കീഴിൽ ജില്ലാതലത്തിൽ എക്സിക്യൂട്ടീവ് എഞ്ചിനീയറുടെ നേതൃത്വത്തിൽ പ്രോഗ്രാം ഇംപ്ളിമെന്റേഷൻ യൂണിറ്റുകൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നു. ഗുണനിലവാര പരിശോധന ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനായി സ്റ്റേറ്റ് ക്വാളിറ്റി കോ-ഓർഡിനേറ്ററും സംസ്ഥാനതലത്തിലുണ്ട്.

ഗ്രാമീണ പശ്ചാത്തല വികസന ഫണ്ട്

ദേശീയ കാർഷികവികസന ബാങ്ക് (നബാർഡ്) ഗ്രാമ പ്രദേശങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കുന്നതിനായി 1995-96ൽ ആരംഭിച്ചതാണ് ഗ്രാമീണ പശ്ചാത്തല വികസന ഫണ്ട് (ആർ.ഐ.ഡി.എഫ്) പദ്ധതി. നബാർഡ് സഹായം ലഭിക്കുന്ന വകുപ്പുകൾക്ക് അവരുടെ വിഹിതം സംസ്ഥാനതല എംപവേർഡ് കമ്മറ്റി നിശ്ചയിച്ച് അറിയിക്കുന്ന മുറയ്ക്ക് പ്രോജക്ടുകളുടെ കരട് നിർദ്ദേശം ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിൽ നിന്നും വാങ്ങി സർക്കാരിന്റെ അനുമതിക്ക് നൽകുന്നു. അത്തരത്തിൽ അംഗീകാരം കിട്ടുന്ന പ്രവൃത്തികൾ ജില്ല/ബ്ലോക്ക്/ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ നിർവ്വഹണം നടത്തുന്നു. പ്രധാനമായും 3 മേഖലകളിലാണ് പ്രവൃത്തികൾ അനുവദിക്കുക. കൃഷിയും അനുബന്ധ വിഭാഗങ്ങളും, സാമൂഹികവിഭാഗം, ഗ്രാമീണഗതാഗതസൗകര്യങ്ങൾ എന്നിവയാണവ. ഓരോ സാമ്പത്തിക വർഷവും പ്രവൃത്തികൾക്ക് നബാർഡ് അംഗീകാരം നൽകുന്നത് ട്രാഞ്ചെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ്. പ്രവൃത്തികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള ഉത്തരവാദിത്തം ത്രിതല പഞ്ചായത്തുകൾക്കാണ്.

സ്വച്ഛ് ഭാരത് മിഷൻ (ഗ്രാമീൺ)

സ്വച് ഭാരത് മിഷൻ (ഗ്രാമീൺ)രണ്ടാംഘട്ടം 01.04.2020 മുതൽ ശുചിത്വ മിഷൻ മുഖേന ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിൽ നടപ്പിലാക്കുന്ന പദ്ധതിയാണിത്. പ്രധാന ലക്ഷ്യങ്ങൾ ഇവയാണ്. ഓ.ഡി.എഫ് സ്റ്റാറ്റസ് നിലനിർത്തുക, ഖര-ദ്രവ മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജന പദ്ധ

തികൾ നടപ്പാക്കുക, കമ്മ്യൂണിറ്റി സാനിറ്ററി കോംപ്ലക്സുകൾ നിർമ്മിക്കുക, വിവിധ കമ്പോസ്റ്റിംഗ് ബയോമെത്തനേഷൻ രീതികൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക, അജൈവ മാലിന്യ പരിപാലനത്തിനായി മെറ്റീരിയൽ കളക്ഷൻ ഫെസിലിറ്റികൾ സ്ഥാപിക്കുക, കമ്മ്യൂണിറ്റി ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റുകൾ (ഗോബർധൻ)സ്ഥാപിക്കുക, വിവര വിജ്ഞാന വ്യാപന ശേഷി വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുക, വിവിധ കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന പദ്ധതികളുമായി സംയോജിപ്പിക്കുക. ഈ പദ്ധതിപ്രകാരം ഖര ദ്രവ മാലിന്യ പദ്ധതികൾക്ക് പതിനഞ്ചാം ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ വിഹിതത്തിൽ നിന്നും ആകെ ചെലവിന്റെ 30% തുക നിർബന്ധമായും വകയിരുത്തേണ്ടതാണ്.

സ്വച്ഛ് ഭാരത് മിഷൻ (അർബൻ)

നഗരമേഖലകളിൽ ശുചിത്വം, മാലിന്യ സംസ്കരണം എന്നിവ ലക്ഷ്യമിട്ട് 2014 ഒക്ടോബർ 2 മുതൽ രാജ്യത്തിന്റെ എല്ലാ നഗര പ്രദേശങ്ങളിലും നിലവിൽ വന്ന പദ്ധതിയാണ് സ്വച്ഛ് ഭാരത് മിഷൻ (അർബൻ). ഗാർഹിക ശൗചാലയം, കമ്മ്യൂണിറ്റി ടോയ്‌ലറ്റ്, പൊതു ടോയ്‌ലറ്റുകളും യൂറിനലുകളും ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണം, വിവര വിജ്ഞാന വ്യാപനവും ബോധവൽക്കരണവും ശേഷിവികസനവുമാണ് സ്വച്ഛ് ഭാരത് മിഷന്റെ പ്രധാന ഘടകങ്ങൾ.

ഗാർഹിക ശൗചാലയ നിർമ്മിതിക്ക് യൂണിറ്റിന് 15,400 രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നതിൽ 4,000 രൂപ കേന്ദ്രവും 2,667 രൂപ സംസ്ഥാനവും 8,733 രൂപ നഗരസഭയും വഹിക്കും. കമ്മ്യൂണിറ്റി, പൊതു ശൗചാലയ നിർമ്മിതിക്ക് ടോയ്‌ലറ്റ് സീറ്റൊന്നിന് 98000 രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നതിൽ 39,200 രൂപ കേന്ദ്രവും 26,134 രൂപ സംസ്ഥാനവും 32,666 രൂപ നഗരസഭയും വഹിക്കും. യൂറിനൽ നിർമ്മാണത്തിന് 32,000 രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നതിൽ 12,800 രൂപ കേന്ദ്രവും 8,534 രൂപ സംസ്ഥാനവും 10,666 രൂപ നഗരസഭയും വഹിക്കും. ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണത്തിനായുള്ള പ്രോജക്റ്റിന്റെ 35% ഗ്രാന്റ്/വി.ജി.എഫ് ആയി കേന്ദ്രം അനുവദിക്കും. ബാക്കി 23.3% സംസ്ഥാനവും 41.7% നഗരസഭയും കണ്ടെത്തണം. വിവര വിജ്ഞാന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് കേന്ദ്രവിഹിതത്തിന്റെ 12 % വരെ ചെലവഴിക്കാം.

കമ്മ്യൂണിക്കേഷൻ ആന്റ് കപ്പാസിറ്റി ഡവലപ്മെന്റ് യൂണിറ്റ് (സാനിട്ടേഷൻ)

ദേശീയ ഗ്രാമീണ കുടിവെള്ള പദ്ധതിയുടെ സഹായ പദ്ധതിയായിട്ടാണ് കമ്മ്യൂണിക്കേഷൻ ആന്റ് കപ്പാസിറ്റി ഡെവലപ്മെന്റ് യൂണിറ്റ് (സി.സി.ഡി.യു) സാനിട്ടേഷൻ 2008 മുതൽ സംസ്ഥാന ശുചിത്വ മിഷനിൽ പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നത്. ശുചിത്വമാലിന്യ സംസ്കരണ മേഖലയിൽ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും സന്നദ്ധ സംഘടനകൾക്കും വിദ്യാലയങ്ങൾക്കും ആവശ്യമായ ശേഷിവികസന ബോധവത്ക്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുക എന്നതാണ് പദ്ധതിയുടെ ലക്ഷ്യം. ദേശീയ കുടിവെള്ള ശുചിത്വ മന്ത്രാലയത്തിൽ നിന്ന് ആദ്യഘട്ടത്തിൽ നേരിട്ടും രണ്ടാംഘട്ടം മുതൽ കേരള ജല അതോറിറ്റി വഴിയും പ്രവർത്തനഫണ്ട് ലഭ്യമാക്കിയാണ് പദ്ധതി നടത്തിവരുന്നത്.

ന്യൂ നാഷണൽ ബയോഗ്യാസ് & ഓർഗാനിക് മന്വർ പ്രോഗ്രാം

കേന്ദ്ര സർക്കാർ പാരമ്പര്യേതര ഊർജ്ജ മന്ത്രാലയം വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നടപ്പാക്കുന്ന കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതിയാണ് ന്യൂ നാഷണൽ ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റ് & ഓർഗാനിക് മന്വർ പ്രോഗ്രാം. ഈ പദ്ധതിയിലൂടെ രാജ്യത്തെ സാധാരണ കുടുംബാംഗങ്ങൾക്ക് പ്രത്യേകിച്ച് ക്ഷീരകർഷകർക്കും ഇതര കർഷകർക്കും വിവിധ ശേഷിയുള്ള ബയോഗ്യാസ് യൂണിറ്റുകൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിന് സഹായം നല്കുന്നു. ഇതുവഴി പാചക ആവശ്യങ്ങൾക്കുള്ള ഇന്ധനം ഉൾപ്പെടെയുള്ള ഊർജ്ജ ആവശ്യങ്ങൾ പരിഹരിക്കുന്നതിനും ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റിൽ ഉല്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന 'സ്ലറി' ഉപയോഗപ്പെടുത്തി കൃഷി അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തുന്നതിനും ലക്ഷ്യമിടുന്നു. ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിലും ചെറിയ നഗര പ്രദേശങ്ങളിലുമാണ് പദ്ധതി നടപ്പാക്കുന്നത്. കേരളത്തിൽ ഗ്രാമവികസന വകുപ്പ്, കാർഷിക കർഷക ക്ഷേമ വകുപ്പ്, ഖാദി & വില്ലേജ് ഇൻഡസ്ട്രീസ് എന്നിവ വഴിയാണ് പദ്ധതി നടപ്പാക്കുന്നത്. ഈ ഏജൻസികൾ ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റ് നിർമ്മാണ രംഗത്ത് പരിചയ സമ്പന്നരായ ടേൺ കീ ഏജന്റുമാർ വഴി യൂണിറ്റുകൾ നിർമ്മിക്കുന്നു. പ്രധാനമായും 1m3 മുതൽ 25m3 വരെ ശേഷിയുള്ള പ്ലാന്റുകൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിനാണ് ഊന്നൽ നല്കുന്നത്. വിവിധ ശേഷിയുള്ള പ്ലാന്റുകൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിന് വിവിധ നിരക്കിലുള്ള സബ്സിഡി നല്കുന്നു. പദ്ധതിയിൽ ഗുണഭോക്താക്കളെ ഗ്രാമസഭ വഴിയാണ് തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നത്.

അടൽ മിഷൻ ഫോർ റെജ്യൂവനേഷൻ ആന്റ് അർബൻ ട്രാൻസ്ഫർമേഷൻ (അമൃത്)

നഗരങ്ങളിലെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനത്തിലൂടെ സമൂഹത്തിന്റെ താഴെതട്ടിലുള്ള ജനവിഭാഗത്തിന്റെ ജീവിത നിലവാരം ഉയർത്തുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ കേന്ദ്ര സർക്കാർ ആവിഷ്കരിച്ച പദ്ധതിയാണ് അമൃത് (അടൽ മിഷൻ ഫോർ റെജ്യൂവനേഷൻ ആന്റ് അർബൻ ട്രാൻസ്ഫർമേഷൻ). തിരുവനന്തപുരം, കൊല്ലം, കൊച്ചി, തൃശ്ശൂർ, കോഴിക്കോട്, കണ്ണൂർ കോർപ്പറേഷനുകളിലും ആലപ്പുഴ, ഗുരുവായൂർ, പാലക്കാട് മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലുമാണ് പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കിവരുന്നത്. 2015–16 മുതൽ 2019-20 വരെയാണ് പദ്ധതി കാലയളവ്. ശുദ്ധജലവിതരണം, സ്വിവറേജ്/സെപ്റ്റേജ് മാനേജ്മെന്റ്, അർബൻ ട്രാൻസ്പോർട്ട്, പാർക്ക്, സ്റ്റോം വാട്ടർ ഡ്രെയിനേജ് എന്നീ അഞ്ച് മേഖലകളിലായി 2357.70 കോടി രൂപയുടെ 1008 പദ്ധതികൾക്കാണ് കേന്ദ്ര സർക്കാരിൽ നിന്നും അംഗീകാരം ലഭിച്ചിട്ടുള്ളത്. മൂന്ന് വാർഷിക കർമ്മ പദ്ധതികളായാണ് പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നത്. നഗരങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനത്തോടൊപ്പം നഗരസഭാ തലത്തിലുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ കാര്യശേഷി വികസനവും നഗരസഭാ തലത്തിലുള്ള വിവിധ പരിഷ്ക്ക

രണങ്ങളായ ഇ-ഗവേണൻസ് മാസ്റ്റർപ്ലാൻ നിർമ്മാണം, ക്രെഡിറ്റ് റേറ്റിംഗ്, വീടുകളുടെ പെർമിറ്റിനുള്ള ഏകജാലക സംവിധാനം തുടങ്ങിയവയും അമൃത് പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമാണ്. അംഗീകരിച്ച പദ്ധതികളുടെ കേന്ദ്രവിഹിതമായ 626.61 കോടി രൂപ സംസ്ഥാന സർക്കാരിന് ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. കേന്ദ്ര വിഹിതത്തിന് ആനുപാതികമായ സംസ്ഥാന വിഹിതമായ 375.92 കോടി രൂപ പദ്ധതിക്കായി അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ

മാലിന്യ ഉത്പാദനത്തിന്റെ അളവ് കുറയ്ക്കുന്നതിന് വേണ്ടി ഡിസ്പോസിബിൾ സാധനങ്ങളുടെ ഉപയോഗം പൂർണ്ണമായും ഒഴിവാക്കി കഴുകി ഉപയോഗിക്കാൻ കഴിയുന്ന പാത്രങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതിന് പ്രചാരം കൊടുക്കുകയും ശേഷം ഉണ്ടാകുന്ന ജൈവമാലിന്യം അതാത് സ്ഥലങ്ങളിൽ തന്നെ കമ്പോസ്റ്റിലൂടെ വളമാക്കി മാറ്റുകയും ചെയ്യുക എന്നതാണ് ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോളിന്റെ അടിസ്ഥാന തത്വം. ഇത് ജീവിതത്തിന്റെ നാനാതുറകളിലുമെത്തിക്കുന്നതിനുള്ള തീവ്രശ്രമമാണ് ശുചിത്വമിഷന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ നടത്തുന്നത് . മാലിന്യം രൂപപ്പെടുന്നതിന്റെ അളവ് പകുതിയോളം കുറയ്ക്കുന്നതിനും അജൈവ വസ്തുക്കൾ വലിച്ചെറിയുന്നതും കത്തിക്കുന്നത് മൂലവുമുള്ള ഗുരുതര ആരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങൾ ഇല്ലാതാക്കുന്നതിനും ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ പ്രവർത്തനത്തിലൂടെ സാധിക്കും. വൻ ജനപങ്കാളിത്തമുണ്ടാകുന്ന ഉത്സവങ്ങളിലും ആഘോഷങ്ങളിലും മേളകളിലും വിവാഹങ്ങളിലുമെല്ലാം ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ പാലിക്കുന്നത് വൻതോതിലുള്ള മാലിന്യ ഉത്പാദനത്തിന്റെ അളവ് കുറയ്ക്കുന്നതിന് സഹായകരമാണ്. 2015 ദേശീയ ഗെയിംസിൽ തുടക്കമിട്ട ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ നിലവിൽ സർക്കാരിന്റെ എല്ലാ പ്രധാന ചടങ്ങുകളിലും നിരവധി സ്വകാര്യ ചടങ്ങുകളിലും ഉത്സവങ്ങളിലും കലാകായിക മേളകളിലും കല്ല്യാണങ്ങളിലും പാലിച്ചുവരുന്നു. എല്ലാ സർക്കാർ പരിപാടികളും പൊതുപരിപാടികളിലും സർക്കാർ സ്ഥാപനങ്ങളിലും ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ പരിപാലനം നിർബന്ധമാക്കി സർക്കർ ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ തത്വങ്ങൾ

- നിത്യജീവിതത്തിൽ നിന്ന് എല്ലാത്തരം (പ്ലാസ്റ്റിക്, പേപ്പർ ഉൾപ്പെടെ) ഡിസ്പോസിബിൾ സാധനങ്ങളുടെയും ഉപയോഗം പൂർണ്ണമായും ഒഴിവാക്കുക ● ഡിസ്പോസിബിൾ വസ്തുക്കൾക്ക് പകരം കഴുകി ഉപയോഗിക്കുവാൻ കഴിയുന്ന പ്രകൃതി സൗഹൃദ വസ്തുക്കൾ വാങ്ങി ഉപയോഗിക്കുക (സ്റ്റീൽ, ചില്ല് തുടങ്ങിയവ) ● നിരോധിത പ്ലാസ്റ്റിക് വസ്തുക്കളുടെ ഉപയോഗം പൂർണ്ണമായും ഒഴിവാക്കുകയും മേൽ വിഷയത്തിലുള്ള സർക്കാർ ചട്ടങ്ങൾ കൃത്യമായി പാലിക്കുകയും ചെയ്യുക ● ജൈവ - അജൈവ മാലിന്യങ്ങൾ പ്രത്യേകം തരം തിരിക്കുക ● ജൈവമാലിന്യം കമ്പോസ്റ്റിങ്ങിലൂടെ വളമാക്കുകയോ ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിച്ച് അതിൽ നിക്ഷേപിച്ച് ബയോഗ്യാസ് ആക്കി മാറ്റുകയോ ചെയ്യുക ● അജൈവ വസ്തുക്കൾ പ്രത്യേകം തരംതിരിച്ച് വൃത്തിയാക്കി ഉണക്കി സൂക്ഷിക്കേണ്ടതും അത് നിശ്ചിത അളവാകുമ്പോൾ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിനോ പാഴ്വസ്തു വ്യാപാരികൾക്കോ പുന:ചംക്രമണത്തിനായി കൈമാറുകയും ചെയ്യുക. ● ഒറ്റത്തവണ ഉപയോഗിച്ച് വലിച്ചെറിയുന്ന കവറുകളുടെ ഉപയോഗം പൂർണ്ണമായും ഒഴിവാക്കേണ്ടതും, തുണിയിലോ ചണത്തിലോ പേപ്പറിലോ നിർമ്മിച്ച പ്രകൃതിക്കിണങ്ങുന്ന സഞ്ചികൾ സാധനം വാങ്ങാൻ പോകുമ്പോൾ ആവശ്യാനുസരണം കൈയ്യിൽ കരുതുകയും ചെയ്യുക. സാധനങ്ങൾ പരമാവധി ഒരുമിച്ച് വാങ്ങാൻ ശ്രമിക്കുക. ● ആഹാര വസ്തുക്കൾ പാഴ്സലായ് വാങ്ങുന്നതിന് കടകളിൽ പോകുമ്പോൾ പ്രകൃതി സൗഹൃദ പാത്രങ്ങൾ ആവശ്യാനുസരണം കൈയ്യിൽ കരുതുക. ● അപകടകരമായ മാലിന്യങ്ങൾ വലിച്ചെറിയുന്ന ശീലം ഒഴിവാക്കേണ്ടതും ആയത് പ്രത്യേകം വൃത്തിയാക്കി സൂക്ഷിക്കേണ്ടതും പുന:ചംക്രമണത്തിനായി അത് ശേഖരിക്കുന്ന വ്യക്തികൾക്കോ സ്ഥാപനത്തിനോ നൽകേണ്ടതുമാണ്. ● ഫ്ളക്സുകൾക്ക് പകരം തുണിയിൽ നിർമ്മിച്ച ബാനറുകൾ ഉപയോഗിക്കുക ● ഇ - മാലിന്യങ്ങൾ പ്രത്യേകം സംഭരണികളിൽ സുരക്ഷിതമായി സൂക്ഷിക്കേണ്ടതും അത് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിന് യഥാസമയം കൈമാറേണ്ടതുമാണ്.

സ്വാപ് ഷോപ്പുകൾ

പാശ്ചാത്യ രാജ്യങ്ങളിൽ പ്രചാരമുള്ളതും എന്നാൽ നമ്മുടെ നാട്ടിൽ പരീക്ഷിച്ചിട്ടില്ലാത്തതുമായ ആശയമാണ് സ്വാപ്പ് ഷോപ്പുകൾ. ഈ ആശയം ശുചിത്വമിഷൻ ഏറ്റെടുത്ത് നടപ്പിലാക്കിയതിലൂടെ പുനരുപയോഗം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാനും അതുവഴി വിലപ്പെട്ട പ്രകൃതി വിഭവങ്ങളുടെ അനിയന്ത്രിതമായ ഉപയോഗം കുറയ്ക്കാനും സഹായകരമായി. ഒരു വ്യക്തി ഉപയോഗിച്ച വസ്തു തന്റെ ആവശ്യത്തിനുശേഷം വലിച്ചെറിയുന്നതിനുപകരം മറ്റൊരാളുടെ ആവശ്യത്തിനായി കൈമാറ്റം ചെയ്യപ്പെടാനുള്ള ഒരവസരമാണ് സ്വാപ്പ് ഷോപ്പുകളിലൂടെ സംജാതമാകുന്നത്. ഉദാ: കുട, ബാഗ്, തുണിത്തരങ്ങൾ, ഇലക്ട്രോണിക് സാധനങ്ങൾ മുതലായവ. കേരളത്തിലെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ പൊതുജനങ്ങളുടെ പരിപൂർണ്ണ സഹകരണത്തിലൂടെ സ്വാപ്പ് ഷോപ്പുകൾ സംഘടിപ്പിച്ചു വരുന്നു.

രാഷ്ട്രീയ ഗ്രാമ സ്വരാജ് അഭിയാൻ (ആർ.ജി.എസ്.എ)

ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ കാര്യശേഷി വർദ്ധിപ്പിച്ച് അവയെ ശാക്തീകരിക്കുന്നതിനും ജനാധിപത്യവികേന്ദ്രീകരണം ശക്തിപ്പെടുത്തി പ്രാദേശിക വികസന പ്രക്രിയയിൽ കൂടുതൽ ജനപങ്കാളിത്തം ലക്ഷ്യമാക്കികൊണ്ടും 2013ൽ ആവിഷ്കരിച്ച കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതിയാണ് രാജീവ്ഗാന്ധി പഞ്ചായത്ത് ശശാക്തീകരൺ അഭിയാൻ (ആർ.ജി.പി.എസ്.എ). ഈ പദ്ധതി 2017ൽ പുനരാവിഷ്കരിച്ച് രാഷ്ട്രീയ ഗ്രാമ സ്വരാജ് അഭിയാൻ (ആർ. ജി. എസ്. എ) എന്ന പേരിൽ നടപ്പാക്കി വരുന്നു. പദ്ധതിയിൽ പരിശീലനപരിപാടികൾക്കാണ് മുൻതൂക്കം. കേരളത്തിൽ കിലയാണ് പരിശീലന ഘടകത്തിന്റെ നിർവ്വഹണ ഏജൻസി. മറ്റു പ്രവൃത്തികളുടെ നിർവ്വഹണം നടത്തുന്നത് ആർ.ജി.എസ്.എ. കേരള നോഡൽ ഓഫീസർ കൂടിയായ പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടറാണ്. 60:40 എന്ന

അനുപാതത്തിലാണ് പദ്ധതിയുടെ കേന്ദ്ര സംസ്ഥാന വിഹിതം. കേരളത്തിൽ 2013-14 മുതലാണ് പദ്ധതി നടപ്പാക്കിവരുന്നത്.

ഈ പദ്ധതിയിൽ ത്രിതല പഞ്ചായത്തുകളുടെ സ്ഥാപനശേഷി വർദ്ധനവ്, കാര്യശേഷി വികസനം, സാറ്റലൈറ്റ് കമ്മ്യൂണിക്കേഷൻ, ബോധവൽക്കരണം എന്നീ ഘടക പദ്ധതികളിലൂടെ വിവിധ പ്രവൃത്തികൾ നടപ്പാക്കി വരുന്നു. ആർജിഎസ്എ ഫണ്ടിന്റെ സംസ്ഥാന വിഹിതം മാത്രം വിനിയോഗിച്ചുകൊണ്ട് സംസ്ഥാനത്തെ മുഴുവൻ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്കും ഐ.എസ്.ഒ. സർട്ടിഫിക്കേഷൻ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി 2018 മാർച്ചിൽ ആരംഭിച്ചു. നാളിതുവരെ 939 പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് സർട്ടിഫിക്കേഷൻ ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. 2014-15 വരെ കേന്ദ്രവിഹിതമായി 3107.50 ലക്ഷവും സംസ്ഥാന വിഹിതമായി 500 ലക്ഷവും അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. 2016-17 ൽ 2852.47 ലക്ഷം രൂപയുടെയും 2017-18-ൽ 2950.15 ലക്ഷം രൂപയുടെയും 2018-19 ൽ 5178 ലക്ഷം രൂപയുടെയും 2019-20ൽ 5068 ലക്ഷം രൂപയുടെയും 2020-21 ൽ 4434 ലക്ഷം രൂപയുടെയും പദ്ധതികളാണ് ആവിഷ്ക്കരിച്ചിരിക്കുന്നത്. പദ്ധതിയുടെ നടത്തിപ്പിനും പഞ്ചായത്ത് വകുപ്പിനെ സഹായിക്കുന്നതിനുമായി പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടറേറ്റിലും ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ ആഫീസിലും പ്രോജക്ട് മാനേജ്മെന്റ് യൂണിറ്റ് രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആർ.ജി.എസ്.എ.പദ്ധതിയിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് തലത്തിലോ ജില്ലാതലത്തിലോ സംസ്ഥാനതലത്തിലോ നൂതന പ്രോജക്ടുകൾ/മാതൃകാ പ്രോജക്ടുകൾ (Innovative, Income development & Income enhancement projects) ഏറ്റെടുത്ത് നടപ്പാക്കാവുന്നതാണ്. നൂതന പ്രോജക്ടുകൾക്ക് സംസ്ഥാനത്തിന് പരമാവധി ഒരു വർഷത്തിൽ 10 കോടി രൂപ ലഭിക്കുന്നതാണ്. Income development വിഭാഗത്തിൽ ഒരു പ്രോജക്ടിന് ശരാശരി 2 കോടി നിരക്കിൽ പരമാവധി 5 കോടി രൂപ ലഭ്യമാകുന്നതാണ്. ഫോൺ- 0471 2786304

ദേശീയ ഗ്രാമീണ ആരോഗ്യദൗത്യം

ആരോഗ്യ-കുടുംബക്ഷേമ രംഗത്ത് മെച്ചപ്പെട്ട സേവനം ലഭ്യമാക്കുന്നതിനായി 2005 കാലയളവിൽ കേന്ദ്രസർക്കാർ ദേശീയതലത്തിൽ ആരംഭിച്ച പദ്ധതിയാണ് ദേശീയ ഗ്രാമീണ ആരോഗ്യദൗത്യം (എൻ.ആർ.എച്ച്.എം). 2013 മുതൽ ദേശീയ ആരോഗ്യദൗത്യം എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്ന ഈ പദ്ധതി കേരളത്തിൽ ആരോഗ്യകേരളം എന്ന പേരിൽ ആരോഗ്യവകുപ്പിനു കീഴിലുള്ള ആരോഗ്യ കുടുബക്ഷേമ സൊസൈറ്റിയായി പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു. കേരളത്തിലെ പൊതുജനാരോഗ്യമേഖല ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനും ആരോഗ്യമേഖലയിലെ വിശിഷ്യാ ആദിവാസി, തീരദേശ, നഗരആരോഗ്യ മേഖലകളിൽ സുസ്ഥിരമായി ആരോഗ്യ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനും ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനും ദേശീയ ആരോഗ്യ ദൗത്യം സുപ്രധാന പങ്കുവഹിക്കുന്നു. ദേശീയ ആരോഗ്യ ദൗത്യം പരിപാടിയുടെ നടത്തിപ്പിനായുള്ള ധനസഹായം ലഭിക്കുന്നത് ആരോഗ്യകേരളം വഴിയാണ്. ജില്ലാ തലത്തിൽ ജില്ലാ ആരോഗ്യ കുടുംബക്ഷേമ സൊസൈറ്റികൾ രൂപീകരിച്ച് ജില്ലാ മെഡിക്കൽ ആഫീസറുടെ നേതൃത്വത്തിൽ എൻ എച്ച് എം പരിപാടികൾ നടപ്പാക്കിവരുന്നു.

ദേശീയ ആരോഗ്യ ദൗത്യത്തിന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ

ജനപങ്കാളിത്തത്തോടെയുള്ള ആരോഗ്യ സംവിധാനങ്ങളുടെ ശക്തിപ്പെടുത്തൽ, ഡോക്ടർമാരുടെയും അനുബന്ധ ജീവനക്കാരുടെയും സേവനലഭ്യത ഉറപ്പുവരുത്തുക, മരുന്നുകളുടെയും, ആശുപത്രി-ലബോറട്ടറി അനുബന്ധസേവനങ്ങളുടെയും ഗുണനിലവാരം ഉറപ്പാക്കുക, ആരോഗ്യസേവനങ്ങൾ പരമാവധി സാമൂഹിക പ്രാഥമികാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾ വഴി ജനങ്ങൾക്ക് ലഭ്യമാക്കുക, മാതൃ-ശിശുമരണ നിരക്ക് കുറയ്ക്കുക, കൗമാര ആരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കുക, രോഗപ്രതിരോധം, രോഗ നിർമ്മാർജ്ജനം, നിയന്ത്രണം, അവബോധം, പരിശീലനം, പെരുമാറ്റ നയ രൂപീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തുക, ജീവിതശൈലീരോഗങ്ങൾ തടയുക, ജീവിത നൈപുണ്യ വികസനം, മാനസികാരോഗ്യം, പൊതുജനാരോഗ്യം എന്നിവയുടെ പ്രായോഗിക തലങ്ങളിലുള്ള അറിവും അവബോധവും നൽകുക തുടങ്ങി വിവിധങ്ങളായ പ്രവർത്തന പദ്ധതികൾ ആരോഗ്യ ദൗത്യത്തിന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങളാണ്.

ദേശീയ ആരോഗ്യ ദൗത്യത്തിലൂടെ നടപ്പിലാക്കുന്ന പ്രധാന ആരോഗ്യ പദ്ധതികൾ

ജനപങ്കാളിത്തത്തോടെയും തദ്ദേശസ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങളും അനുബന്ധ വകുപ്പുകളും ചേർന്ന് സംയുക്തമായി നടപ്പിലാക്കുന്ന സമഗ്ര ആരോഗ്യപദ്ധതി, കൗമാരപ്രായക്കാർക്കിടയിലെ ആരോഗ്യപ്രശ്നങ്ങൾ കണ്ടെത്തുന്നതിനും ചികിത്സനൽകുന്നതിനും വേണ്ടിയുള്ള കൗമാര ആരോഗ്യ പദ്ധതി, ആശുപത്രികളുടെ ഗുണനിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനായുള്ള കാഷ് പദ്ധതി, ദേശീയതലത്തിൽ ആശുപത്രികളുടെ ഗുണനിലവാര പ്രവർത്തനങ്ങൾ വിലയിരുത്തൽ, ആരോഗ്യ സംബന്ധിയായ വിവരശേഖരണവും ക്രോഡീകരണവും നടത്തുന്ന ഹെൽത്ത് മാനേജ്മെന്റ് ഇൻഫർമേഷൻ സിസ്റ്റം, ദുർബല ജനവിഭാഗങ്ങൾക്ക് ലഭ്യമായ ആരോഗ്യസേവനത്തെക്കുറിച്ച് താഴെത്തട്ടിൽ ബോധവൽക്കരണം നടത്തുന്നതിനും സഹായം നൽകുന്നതിനുമുള്ള ആശ പദ്ധതി, സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ശാക്തീകരണം, ആയുഷ് (ആയുർവേദ, ഹോമിയോ, സിദ്ധ, യുനാനി) വിഭാഗങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തൽ,അമ്മയും കുഞ്ഞും പദ്ധതി, ജനനി സുരക്ഷ യോജന, ജീവിതശൈലീരോഗ നിർണ്ണയം, സാന്ത്വന ശുശ്രൂഷ പദ്ധതി, മാനസികാരോഗ്യ പദ്ധതി, ആരോഗ്യ കിരണം, ന്യൂബോൺ സ്ക്രീനിംഗ് പരിപാടി, ഡിസ്ട്രിക്ട് ഏർളി ഇന്റർവെൻഷൻ സെന്റർ, സ്ത്രീകൾക്കെതിരായ ലൈംഗികാതിക്രമങ്ങൾ തടയുന്നതിനും വൈദ്യസഹായവും കൗൺസിലിംഗും നൽകുന്നതിനും ഭൂമിക, റേഡിയോ ഹെൽത്ത്, ആരോഗ്യ സംബന്ധിയായ വിവരങ്ങൾ അറിയുന്നതിനും സംശയനിവാരണത്തിനുമായുള്ള ദിശ പരിപാടി തുടങ്ങിയ പദ്ധതികൾ ആരോഗ്യ കേരളം പദ്ധതിയിലൂടെ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

സമഗ്ര ശിക്ഷാ, കേരളം

പ്രീ-പ്രൈമറിതലം മുതൽ ഹയർസെക്കണ്ടറിതലം വരെയുള്ള മേഖലകളിൽ എല്ലാ കുട്ടികളെയും പരിഗണിച്ചുകൊണ്ടുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് സമഗ്ര ശിക്ഷാ, കേരളം നടപ്പിലാക്കുന്നത് ഭിന്നശേഷിയുള്ളവരെയും പാർശ്വവത്കരിക്കപ്പെട്ട ജനവിഭാഗങ്ങ

ളിലുള്ളവരെയും ഒപ്പം നിർത്തി ചിട്ടയായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആസൂത്രണം ചെയ്ത് നടപ്പിലാക്കുന്നു. എല്ലാ കുട്ടികളെയും സ്കൂളിലെത്തിക്കുക, വിദ്യാലയത്തിൽ ചേരുന്ന കുട്ടികൾ കൊഴിഞ്ഞുപോകാതെ വിദ്യാഭ്യാസം പൂർത്തിയാക്കുക, ആൺ പെൺ വിവേചനം അവസാനിപ്പിക്കുക, മുഴുവൻ കുട്ടികൾക്കും ഗുണനിലവാരമുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം ഉറപ്പുവരുത്തുക, പ്രീ-പ്രൈമറി, സെക്കണ്ടറി, ഹയർ സെക്കണ്ടറി മേഖലകളിലെ അക്കാദമിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ, ഭിന്നശേഷി സൗഹൃദവിദ്യാലയ അന്തരീക്ഷം കാര്യക്ഷമമാക്കുന്നതിന് പ്രത്യേക പരിഗണന അർഹിക്കുന്ന കുട്ടികൾക്ക് തനതായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ, തൊഴിലധിഷ്ഠിത വിദ്യാഭ്യാസം, ഫിസിക്കൽ എഡ്യൂക്കേഷൻ, വിദ്യാലയ വിലയിരുത്തൽ, നാഷണൽ അച്ചീവ്മെന്റ് സർവെയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പഠനവിടവുകൾ പരിഹരിക്കൽ, പെൺകുട്ടികളുടെ വിദ്യാഭ്യാസം, മൂല്യനിർണയം ശക്തിപ്പെടുത്തൽ, ഗുണതവർദ്ധിപ്പിക്കൽ, എസ്.സി.ഇ.ആർ.ടി.യുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ടീച്ചർ എഡ്യൂക്കേഷൻ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനും ഡയറ്റുകളെ ശാക്തീകരിക്കുന്നതിനും വേണ്ടിയുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ, സ്കൂളുകൾക്ക് അടിസ്ഥാന സൗകര്യമൊരുക്കൽ എന്നിവയാണ് സമഗ്രശിക്ഷായുടെ പ്രധാന ലക്ഷ്യങ്ങൾ. പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പ് മന്ത്രി അദ്ധ്യക്ഷനായുള്ള ഗവേണിംഗ് കൗൺസിലും പൊതുവിദ്യാഭ്യാസ സെക്രട്ടറി അദ്ധ്യക്ഷനായ എക്സിക്യൂട്ടീവ് കമ്മിറ്റിയും സമഗ്രശിക്ഷാ കേരളത്തിനുണ്ട്. സ്റ്റേറ്റ് പ്രോജക്ട് ഡയറക്ടർ എസ്.എസ്.കെയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് നേതൃത്വം നൽകുന്നു. സംസ്ഥാനതലത്തിൽ എസ്.എസ്.കെയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കാൻ സ്റ്റേറ്റ് പ്രോഗ്രാം ഓഫീസർമാർമാരും 14 ജില്ലകളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കുന്നത് ജില്ലാ പ്രോജക്ട് കോ- ഓർഡിനേറ്റർമാരുമാണ്. 168 ബ്ലോക്ക് റിസോഴ്സ് സെന്ററുകളും 1385 ക്ലസ്റ്റർ റിസോഴ്സ് സെന്ററുകളുമാണ് എസ്.എസ്.കെയുടെ പ്രാദേശിക തലത്തിലെ സ്ഥാപനങ്ങൾ. സമഗ്രശിക്ഷാ കേരളയുടെ ഓരോ വർഷത്തെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുള്ള അടങ്കൽ തുകയുടെ 60% തുക കേന്ദ്ര സർക്കാരും 40% സംസ്ഥാന സർക്കാരുമാണ് വഹിക്കുന്നത്. 40% തുക തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ വഴിയാണ് സമഗ്രശിക്ഷാ കേരളയ്ക്ക് ലഭിക്കുന്നത്. ത്രിതല പഞ്ചായത്ത്‌രാജ് സ്ഥാപനങ്ങൾ, വിവിധ വകുപ്പുകൾ എന്നിവ കൂട്ടായി ഈ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു.

സംയോജിത ശിശു വികസന സേവന പദ്ധതി

ആരോഗ്യമുള്ള ജനവിഭാഗമാണ് ഒരു രാഷ്ട്രത്തിന്റെ മുതൽക്കൂട്ട് എന്ന ആശയം മുന്നിൽക്കണ്ടുകൊണ്ട് 1975ൽ ആരംഭിച്ച ഒരു കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതിയാണ് സംയോജിത ശിശു വികസന സേവന പദ്ധതി. സംസ്ഥാനത്ത് സാമൂഹ്യക്ഷേമ വകുപ്പ് മുഖാന്തരം നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന ഏറ്റവും ബൃഹത്തായ പദ്ധതിയാണിത്. സമഗ്ര ശിശുവികസനത്തിൽ അനിവാര്യമായ വ്യത്യസ്ത സേവനങ്ങൾ ഒരേസമയം ഒരേ സ്ഥലത്തുനിന്ന് ലഭ്യമാക്കി മെച്ചപ്പെട്ട പ്രയോജനം സാദ്ധ്യമാക്കുക എന്നതാണ് ഐസിഡിഎസിന്റെ ദർശനം. മാനവശേഷി വികസനം ലക്ഷ്യമാക്കി മാതൃശിശുക്ഷേമ സേവനങ്ങൾ ഒരുമിച്ച് ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് ഏറ്റവും താഴെത്തട്ടിലുള്ള സാമൂഹ്യ വിഭവ കേന്ദ്രമാണ് ഐസിഡിഎസ് പദ്ധതിയിലെ അംഗൻവാടി കേന്ദ്രങ്ങൾ. സംസ്ഥാനമൊട്ടാകെ 258 ഐസിഡിഎസ് പ്രോജക്ടുകളിലായി 33,115 അംഗൻവാടികളും 129 മിനി അംഗൻവാടികളും പ്രവർത്തിച്ചുവരു ന്നുണ്ട്. 6 വയസ്സുവരെയുള്ള കുട്ടികളുടെ പോഷണാരോഗ്യ നിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തുക, ശിശുവിന്റെ ശാരീരികവും മാനസികവും സാമൂഹികവുമായ വികസനത്തിന് അടിത്തറ പാകുക, ശിശുമരണം, രോഗാതുരത, പോഷണക്കുറവ്, സ്കൂളിൽ നിന്നുള്ള കൊഴിഞ്ഞുപോക്ക് എന്നിവയുടെ തോതു കുറയ്ക്കുക, ശിശുവികസനത്തിന് അനുയോജ്യമായ വിധത്തിൽ വകുപ്പുകൾ തമ്മിൽ നയരൂപീകരണത്തിലും നടത്തിപ്പിലും ഏകോപനം വരുത്തുക. ശിശുക്കളുടെ ശരിയായ ആരോഗ്യവും പോഷണാവശ്യകതയും ശ്രദ്ധിക്കുവാൻ തക്കവിധത്തിൽ അമ്മമാരുടെ കഴിവ് വർദ്ധിപ്പിക്കുക എന്നിവയാണ് പദ്ധതിയുടെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ. 6 വയസ്സിൽ താഴെ പ്രായമുള്ള കുട്ടികൾ, ഗർഭിണികൾ, മുലയൂട്ടുന്ന അമ്മമാർ, കൗമാരപ്രായക്കാരായ പെൺ കുട്ടികൾ, 18നും 45 വയസ്സിനുമിടയിൽ പ്രായമുള്ള സ്ത്രീകൾ എന്നിവരാണ് പദ്ധതിയുടെ ഗുണഭോക്താക്കൾ. അനുപൂരക പോഷകാഹാരം, വളർച്ചാ നിരീക്ഷണം, ആരോഗ്യ പരിശോധന, പരാമർശ സേവനം, ആരോഗ്യ പ്രതിരോധ കുത്തി വയ്പും ചികിത്സയും, ആരോഗ്യ പോഷണ വിദ്യാഭ്യാസം, അനൗപചാരിക പ്രീ- പ്രൈമറി വിദ്യാഭ്യാസം എന്നിവയാണ് പദ്ധതി പ്രദാനം ചെയ്യുന്ന സേവനങ്ങൾ.

രാഷ്ട്രീയ കൃഷി വികാസ് യോജന

കൃഷി, അനുബന്ധമേഖലകളുടെ വികസനത്തിനായി ഓരോ പ്രദേശത്തിനും അനുയോജ്യമായ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്ക്കരിച്ച നടപ്പാക്കാനായി കേന്ദ്രസർക്കാരിൽ നിന്നും സാമ്പത്തിക സഹായം ലഭിക്കുന്ന ഒരു പദ്ധതിയാണ് രാഷ്ട്രീയ കൃഷി വികാസ് യോജന. പ്രസ്തുത പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ പദ്ധതി അനുവദിച്ചു കിട്ടുന്നതിനായി ചില നടപടിക്രമങ്ങൾ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൃഷി, മൃഗസംരക്ഷണം, മത്സ്യകൃഷി എന്നീ മേഖലകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടവയും പ്രാദേശിക ആവശ്യകത, വിഭവലഭ്യത എന്നിവ കൂടി കണക്കിലെടുത്ത് ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകൾ തയ്യാറാക്കുന്ന പ്രോജക്ടുകൾ അംഗീകാരത്തിനായി സർക്കാരിൽ സമർപ്പിക്കും. ചീഫ് സെക്രട്ടറി ചെയർമാനായുള്ള സംസ്ഥാനതല കമ്മിറ്റിയുടെ അംഗീകാരം ലഭിക്കുന്ന മുറയ്ക്ക് അവ നടപ്പാക്കുവാൻ ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകൾക്ക്/ഏജൻസികൾക്ക് നൽകുന്നു.

ഭക്ഷ്യവിളകളായ നെല്ല്, പയർ വർഗ്ഗങ്ങൾ, ചോളം തുടങ്ങിയ ധാന്യങ്ങൾ, എണ്ണക്കുരുക്കൾ തുടങ്ങിയവയുടെ വികസനം, യന്ത്രവൽക്കരണം, കാർഷിക വിപണനം, വിപണി വികസനം, മണ്ണുജല സംരക്ഷണം, മൃഗസംരക്ഷണം, ചെറുകിട ജലസേചനം, വാട്ടർഷെഡ് പ്രദേശങ്ങളുടെ സമഗ്രവികസനം, കാർഷിക പഠനയാത്ര, സംയോജിത കീടരോഗ നിയന്ത്രണം തുടങ്ങിയവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പദ്ധതികൾ RKVY യിലൂടെ നടപ്പാക്കാവുന്നതാണ്. ഇതിലേക്കാവശ്യമായ ഫണ്ട് കേന്ദ്രസർക്കാർ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കു നൽകുന്നു

പ്രധാനമന്ത്രി കൃഷി സിഞ്ചായി യോജന (നീർത്തട ഘടകം)

സംസ്ഥാനത്ത് 2009-10 മുതൽ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളിൽ നടപ്പിലാക്കിവരുന്ന കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതിയാണ് സംയോജിത നീർത്തട പരിപാലന പദ്ധതി (ഐ.ഡബ്ല്യൂ.എം.പി.) 2015-16 മുതൽ ഈ പദ്ധതി പ്രധാനമന്ത്രി കൃഷി സിഞ്ചായി യോജന (പി.എം.കെ.എസ്.വൈ.) എന്ന ബൃഹദ് പദ്ധതിയുടെ നീർത്തടഘടകമായി പുനരാവിഷ്കരിച്ചിരിക്കുന്നു. മണ്ണ്, ജലം, ജൈവസമ്പത്ത് എന്നീ അടിസ്ഥാന പ്രകൃതി വിഭവങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുകയും പരിപോഷിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുകയും അതിലൂടെ മണ്ണിന്റെ ജൈവസന്തുലിതാവസ്ഥ നിലനിർത്തുകയും ചെയ്യുക എന്നതാണ് പദ്ധതിയുടെ മുഖ്യലക്ഷ്യം. ഭൂഗർഭ ജലവിതാനം ക്രമാനുഗതമായി ഉയർത്തുക, കാർഷിക അനുബന്ധമേഖലകളിൽ ഉൽപ്പാദനക്ഷമത വർദ്ധിപ്പിക്കുക, ജീവനോപാധി പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ ഗ്രാമീണ ജനതയുടെ തൊഴിലും വരുമാനവും മെച്ചപ്പെടുത്തി അവരുടെ ജീവിത നിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തുക എന്നിവ പദ്ധതിയിലൂടെ ലക്ഷ്യമിടുന്നു. പദ്ധതി നടത്തിപ്പിനായി വിപുലമായ സംഘടനാ സംവിധാനം രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ചീഫ് സെക്രട്ടറിയുടെ അദ്ധ്യക്ഷതയിൽ രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ള സ്റ്റേറ്റ് ലവൽ സാങ്ഷനിംഗ് കമ്മിറ്റി (എസ്.എൽ.എസ്.സി.) ആനുവൽ ആക്ഷൻ പ്ലാനിന് അംഗീകാരം നൽകുന്നു. പ്രസ്തുത കമ്മിറ്റിയുടെ സംസ്ഥാനതലത്തിൽ കാർഷികോൽപ്പാദന കമ്മിഷണർ ചെയർമാനും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പിന്റെ അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി കോ-ചെയർമാനും ഗ്രാമവികസന കമ്മിഷണർ ചീഫ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഓഫീസറുമായി സ്റ്റേറ്റ് ലവൽ നോഡൽ ഏജൻസി (എസ്.എൽ.എൻ.എ)-യും ഏജൻസിയെ സഹായിക്കുന്നതിന് സാങ്കേതിക വിദഗ്ധരും നിലവിലുണ്ട്. ജില്ലാ തലത്തിൽ ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റ് അധ്യക്ഷനും പ്രോജക്ട് ഡയറക്ടർ കൺവീനറുമായുള്ള വാട്ടർഷെഡ് സെൽ കം ഡാറ്റ സെന്റർ രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളാണ് പദ്ധതി നിർവ്വഹണ ഏജൻസികൾ. ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് സാങ്കേതിക സഹായം നൽകുന്നതിന് സാങ്കേതിക വിദഗ്ധർ അടങ്ങിയ നീർത്തട വികസന ടീമുകൾ (ഡബ്ല്യൂ.ഡി.റ്റി.) സഹായിക്കുന്നു. ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ പ്രസിഡന്റ് അധ്യക്ഷനും വി.ഇ.ഒ. സെക്രട്ടറിയുമായി നീർത്തട കമ്മിറ്റികൾ രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. പദ്ധതിയുടെ താഴെത്തട്ടിലുള്ള നിർവ്വഹണത്തിന്റെ പൂർണ്ണ ഉത്തരവാദിത്തം നീർത്തട കമ്മിറ്റികളിൽ നിക്ഷിപ്തമായിരിക്കുന്നു.

ഇംപാക്ട് കേരള

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ KIFBI ധനസഹായത്തോടെ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി സർക്കാർ 27.10.2017ന് IMPACT KERALA Ltd എന്ന ഒരു സ്പെഷ്യൽ പർപ്പസ് വെഹിക്കിൾ രൂപീകരിച്ചു. ആകെ 550 കോടി രൂപയുടെ പദ്ധതികളാണ് നടപ്പിലാക്കുന്നത്.

KIFBI ധനസഹായത്തോടെ SPV മുഖേന നടപ്പിലാക്കുന്ന പദ്ധതികൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

1. ആധുനിക അറവുശാല നിർമ്മാണം (100 കോടി)
2. ഗ്യാസ് ക്രിമറ്റോറിയം (100 കോടി)
3. മാർക്കറ്റ് ആധുനികവൽക്കരണം (100 കോടി)
4. പുതുതായി രൂപീകരിക്കപ്പെട്ട നഗരസഭകൾക്കുള്ള മുൻസിപ്പൽ കെട്ടിട നിർമ്മാണം (100 കോടി)
5. സെപ്റ്റേജ് ട്രീറ്റ്മെന്റ് പ്ലാന്റ്സ് (150 കോടി)

സാമൂഹ്യ സുരക്ഷാ പെൻഷനുകൾ

സംസ്ഥാനത്തെ എല്ലാ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും അനുവദിക്കുന്ന സാമൂഹ്യ സുരക്ഷാ പെൻഷനുകളുടെ വിതരണം നടത്തുന്നത് പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടറാണ്. welfarepension.lsgkerala.gov.in വെബ്സൈറ്റിൽ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്ന വിവരങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് 2015 ഏപ്രിൽ മാസം മുതൽ ഗുണഭോക്താക്കളുടെ ബാങ്ക്, പോസ്റ്റ് ഓഫീസ് സേവിംഗ്സ് ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടുകളിലേക്കും ഇലക്ട്രോണിക് മണി ഓർഡർ മുഖേനയും പെൻഷൻ വിതരണം ആരംഭിച്ചത്. 2016 ഏപ്രിൽ മുതൽ ബന്ധപ്പെട്ട അക്കൗണ്ട് ഹെഡുകളുടെ നിയന്ത്രണാധികാരിയായും പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടറെ ചുമതലപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായി. 2016 ജൂലൈ മാസം മുതൽ ഗുണഭോക്താക്കളുടെ ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടുകളിലേക്ക് തുക ട്രാൻസ്ഫർ ചെയ്യുന്നതു കൂടാതെ പ്രാഥമിക സഹകരണ സംഘങ്ങളിലെ ജീവനക്കാരുടെ സേവനം ഉപയോഗിച്ച് പെൻഷൻ നേരിട്ട് ഗുണഭോക്താക്കളുടെ വീടുകളിൽ എത്തിക്കുന്ന സംവിധാനവും ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

നിലവിലുള്ള പെൻഷൻ ഗുണഭോക്താക്കളുടെ എണ്ണം ചുവടെ ചേർക്കുന്നു. (2021 ഡിസംബർ 18 വരെയുള്ള കണക്കുപ്രകാരം)

പെൻഷൻ ഇനം	**ഗുണഭോക്താക്കളുടെ എണ്ണം**
ദേശീയ വാർദ്ധക്യകാല പെൻഷൻ	28,48,157
ദേശീയ വിധവാ പെൻഷൻ	13,92,521
ദേശീയ വികലാംഗ പെൻഷൻ	4,14,166
കർഷക തൊഴിലാളി പെൻഷൻ	4,17,899
50 വയസിനുമേൽ പ്രായമുള്ള അവിവാഹിത സ്ത്രീകൾക്കുള്ള പെൻഷൻ	87,961
ആകെ	**51,60,704**

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് വെബ്പോർട്ടൽ (www.lsgkerala.gov.in)

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പിനെയും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെയും കുറിച്ചുള്ള ആധികാരികമായ വിവരങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്ന സമഗ്രമായൊരു വെബ്പോർട്ടൽ www.lsgkerala.gov.in 2002 ഡിസംബർ 9-ന് നിലവിൽ വന്നു. അധികാര വികേന്ദ്രീകരണത്തിന്റെയും വികേന്ദ്രീകൃതാസൂത്രണത്തിന്റെയും മുഖ്യ വിവരസ്രോതസ്സായും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ വിവരസഞ്ചയമായും വിഭാവനം ചെയ്തിട്ടുള്ള ഈ വെബ്പോർട്ടൽ മലയാളത്തിലും ഇംഗ്ലീഷിലും സാധാരണക്കാർക്ക് പ്രാപ്യമായ രീതിയിലാണ് തയ്യാറാക്കിയിരിക്കുന്നത്. കേരളത്തിലെ 1200 തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെയും സംബന്ധിച്ച ഭൂമിശാസ്ത്രപരവും ചരിത്രപരവും ജനസംഖ്യാപരവുമായ വിശദാംശങ്ങളും സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക അവസ്ഥ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങളും ഇതിൽ ലഭ്യമാണ്.

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പിന്റെയും അനുബന്ധ വകുപ്പുകളുടെയും സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും വിവരങ്ങൾക്കൊപ്പം തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്ന് ലഭ്യമാകുന്ന എല്ലാ ഓൺലൈൻ സേവനങ്ങളും വെബ്പോർട്ടലിൽ ലഭ്യമാണ്. പ്രാദേശിക ഭരണനിർവ്വഹണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ആക്ടുകൾ, ചട്ടങ്ങൾ, സർക്കാർ ഉത്തരവുകൾ എന്നിവ വെബ് പോർട്ടലിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിട്ടുണ്ട്. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ്, പഞ്ചായത്ത്, നഗരകാര്യ ഡയറക്ടറേറ്റുകൾ, ഗ്രാമവികസന കമ്മിഷണറേറ്റ് എന്നിവയുടെ സഹകരണത്തോടെ കാലാകാലങ്ങളിൽ വരുന്ന മാറ്റങ്ങൾ കൂട്ടിച്ചേർത്ത് വെബ്പോർട്ടൽ പരിപാലിക്കുന്നത് ഇൻഫർമേഷൻ കേരള മിഷനാണ്.

വെബ് അധിഷ്ഠിത സേവനങ്ങൾ ഒറ്റനോട്ടത്തിൽ

ഭരണ നിർവ്വഹണത്തിനു ഉപകാരപ്രദമായ പദ്ധതിവിവരങ്ങൾ, പൊതുജനങ്ങൾക്ക് നിത്യജീവിതത്തിൽ വേണ്ടുന്ന ജനനമരണവിവാഹ സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ, വസ്തുനികുതി വിവരങ്ങൾ,സാമൂഹ്യസുരക്ഷാ പെൻഷൻ, കെട്ടിടനിർമ്മാണ പെർമിറ്റുകൾ, സർക്കാർ ഉത്തരവുകൾ, യോഗനടപടിക്രമങ്ങളും തീരുമാനങ്ങളും, ടെണ്ടർ പരസ്യങ്ങൾ, ഫയലുകളുടെ നിജസ്ഥിതി, ജി.ഐ.എസ് മാപ്പുകൾ എന്നിങ്ങനെ സമസ്ത മേഖലകളിലെ വിവരങ്ങളും വെബ് പോർട്ടൽ വഴി ലഭ്യമാണ്. കൂടാതെ ഔദ്യോഗിക ആവശ്യങ്ങൾക്കായുള്ള പ്രോവിഡന്റ് ഫണ്ട് വിവരങ്ങൾ, അക്കൗണ്ടിംഗ് സംവിധാനം, വിവിധ നികുതികളും ഫീസുകളും രേഖപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള സംവിധാനം എന്നിവയെല്ലാം വെബ് അധിഷ്ഠിത സംവിധാനത്തിലൂടെ ക്രോഡീകരിക്കുന്നതിനും ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതിനും സാധ്യമാകുന്നു. വെബ് പോർട്ടലിലെ വിവരങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച അഭിപ്രായങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തുന്നതിന് webmaster@ikm.org.in ഇ മെയിൽ ഉപയോഗപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്.

പഞ്ചായത്ത് രാജ് (മാസിക)

മൂന്നാം പഞ്ചവത്സരപദ്ധതിക്കാലത്ത് കേന്ദ്രസർക്കാർ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച് വന്നിരുന്ന പഞ്ചായത്ത് രാജ് മാസികയുടെ പ്രാദേശിക പതിപ്പുകൾ തദ്ദേശഭാഷയിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തണമെന്ന് നിർദ്ദേശിച്ചതിനെത്തുടർന്ന് 1961 ആഗസ്റ്റ് മാസം മുതൽ മലയാളത്തിൽ പഞ്ചായത്ത് രാജ് മാസികയുടെ പ്രസിദ്ധീകരണം ആരംഭിച്ചു. കേരളത്തിൽ ശക്തമായ പഞ്ചായത്ത് ഭരണത്തിന് തുടക്കം കുറിച്ചപ്പോൾ പഞ്ചായത്ത് രാജ് മാസിക പഞ്ചായത്ത് ഭരണത്തിന്റെ ഭാഗമായി മാറുകയായിരുന്നു. ഗ്രാമഭരണത്തെക്കുറിച്ചുള്ള നിയമങ്ങൾ, ചട്ടങ്ങൾ, മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ ആധികാരികവും കാലികപ്രാധാന്യവുമായ ലേഖനങ്ങൾ, പഠനങ്ങൾ, ഫീച്ചറുകൾ, വികസന റിപ്പോർട്ടുകൾ, വാർത്തകൾ, വിശദീകരണങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയാണ് പ്രധാനമായും മാസികയിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിവരുന്നത്. പഞ്ചായത്ത് സമിതികൾക്കും ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർക്കും പൊതുജനങ്ങൾക്കും പഞ്ചായത്തുഭരണത്തെക്കുറിച്ച് കൂടുതൽ അവബോധം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിന് സഹായകമാണ് ഈ മാസിക. ഗ്രാമവികസന പ്രവർത്തനങ്ങളും ക്ഷേമപ്രവർത്തനങ്ങളും കാര്യക്ഷമമായി നിർവ്വഹിക്കുന്നതിന് ഈ മാസിക ഊർജ്ജം പകരുന്നു. കേരളത്തിലെ എല്ലാ ജനപ്രതിനിധികൾക്കും തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ സെക്രട്ടറിമാർക്കും വകുപ്പുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും പഞ്ചായത്ത്‌രാജ് ലഭ്യമാക്കുന്നുണ്ട്. കൂടാതെ 120 രൂപ വാർഷിക വരിസംഖ്യ അടയ്ക്കുന്ന പൊതുജനങ്ങൾക്കും പഞ്ചായത്ത് രാജ് ലഭിക്കും. വരിക്കാരാകാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നവർ എഡിറ്റർ/പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ, പഞ്ചായത്ത് രാജ് മാസിക, പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടറേറ്റ്, മ്യൂസിയം പി.ഒ., തിരുവനന്തപുരം-33 എന്ന വിലാസത്തിൽ വരിസംഖ്യ പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടറുടെ പേരിൽ മണിയോർഡറായോ ഡിഡി ആയോ അയയ്ക്കേണ്ടതാണ്. www.lsgkerla.gov.in, www.dop.lsgkerla.gov.in എന്ന വെബ്സൈറ്റുകളിലും മാസിക ലഭ്യമാണ് e mail : prmdp2020@gmail.com

ഗ്രാമഭൂമി (ദ്വൈമാസിക)

1980 മാർച്ചിൽ പ്രസിദ്ധീകരണം ആരംഭിച്ച ഗ്രാമഭൂമി, 1983 ഏപ്രിൽ മുതലാണ് ദ്വൈമാസികയാക്കിയത്. ഗ്രാമവികസന വകുപ്പിനെക്കുറിച്ചുള്ള ആധികാരിക വിവരങ്ങൾ, സർക്കാരിൽ നിന്ന് നൽകിവരുന്ന ആനുകൂല്യങ്ങളെ കുറിച്ചും ഗ്രാമതലത്തിൽ നടപ്പാക്കുന്ന പദ്ധതികളെ കുറിച്ചുമുള്ള വിശദാംശങ്ങൾ, ബോധവത്ക്കരണ ലക്ഷ്യത്തോടെയുള്ള രചനകൾ, വിജ്ഞാനവും മാനസികോല്ലാസവും നല്കുന്ന കൃതികൾ എന്നിങ്ങനെ ഗ്രാമീണ ജനതയുടെ സമഗ്രവികസനത്തിനനുയോജ്യമായ എല്ലാ വിഭവങ്ങളും ഇതിൽ ഒരുക്കിയിട്ടുണ്ട്. എല്ലാ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റുമാർക്കും വി.ഇ.ഒ മാർക്കും ഗ്രാമീണ ഗ്രന്ഥശാലകൾക്കും ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് മെമ്പർമാർക്കും ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് മെമ്പർമാർക്കും എം.എൽ.എ മാർക്കും എം.പി മാർക്കും മറ്റ് ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും ഗ്രാമഭൂമി ലഭ്യമാക്കുന്നുണ്ട്. കൂടാതെ 24 രൂപ വാർഷിക വരിസംഖ്യ അടയ്ക്കുന്ന പൊതുജനങ്ങൾക്കും ഗ്രാമഭൂമി ലഭിക്കും. വരിക്കാരാകാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നവർ ചീഫ് എഡിറ്റർ, ഗ്രാമഭൂമി, റൂറൽ ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസ്, സ്വരാജ് ഭവൻ, നന്തൻകോട്, കവടിയാർ. പി.ഒ., തിരുവനന്തപുരം- 695003 എന്ന വിലാസത്തിൽ 24 രൂപ മണിയോർഡറായി അയയ്ക്കേണ്ടതാണ്.

പ്രധാന സർക്കാർ പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ

- പഞ്ചായത്ത് രാജ് മാസിക (പഞ്ചായത്ത് വകുപ്പ്)
- സമകാലിക ജനപഥം (ഇൻഫർമേഷൻ & പബ്ലിക് റിലേഷൻസ് വകുപ്പ്)
- Kerala calling (ഇൻഫർമേഷൻ & പബ്ലിക് റിലേഷൻസ് വകുപ്പ്)
- ഗ്രാമഭൂമി (റൂറൽ ഇൻഫർമേഷൻ ബ്യൂറോ)
- കില വാർത്താപത്രിക (കേരള ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ലോക്കൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ)
- കേരളത്തിന്റെ കുടുംബശ്രീ (കുടുംബശ്രീ)
- ലൈഫ് ന്യൂസ് ലെറ്റർ (ലൈഫ് മിഷൻ)

സംഘടനകൾ

കേരള ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത് അസോസിയേഷൻ

കേരളത്തിലെ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ സംസ്ഥാനതല സംഘടനയാണിത്. സംസ്ഥാനത്തെ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ ഏകീകൃതവും ഊർജ്ജസ്വലവുമായ പ്രവർത്തനം ലക്ഷ്യമാക്കിയാണ് ഈ സംഘടനയ്ക്ക് രൂപം നല്കിയിട്ടുള്ളത്. ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ജനപ്രതിനിധികളിൽ നിന്നുമാണ് ഇതിന്റെ കമ്മിറ്റിയെയും ഭാരവാഹികളെയും തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നത്. കേരളത്തിലെ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഉണ്ടാകുന്ന തടസ്സങ്ങൾ, പ്രശ്നങ്ങൾ എന്നിവ യഥാസമയം സർക്കാരിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തുക, പഞ്ചായത്തുകളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് ആവശ്യമായ പിന്തുണ നൽകുക തുടങ്ങിയ ലക്ഷ്യത്തോടെയാണ് സംഘടന പ്രവർത്തിക്കുന്നത്.സംഘടനയുടെ ആസ്ഥാനം തിരുവനന്തപുരത്ത് ശ്രീ. അഹമ്മദ് കരിക്കൽ സ്മാരക മന്ദിരത്തിലാണ് (പഞ്ചായത്ത് ഭവൻ). സർക്കാരിന്റെയും ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെയും സഹകരണത്തോടെ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള പഞ്ചായത്ത് ഭവനിൽ വിപുലമായ സൗകര്യങ്ങളുള്ള ഒരു ആഡിറ്റോറിയവും മറ്റ് ഓഫീസ് താമസസൗകര്യങ്ങളും മിനി കോൺഫറൻസ് ഹാളുകൾ, പഠന ഗവേഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ഉപയോഗപ്രദമായ വിധത്തിൽ വിപുലമായ ലൈബ്രറി സംവിധാനവും ഒരുക്കിയിട്ടുണ്ട്. ആഡിറ്റോറിയവും മിനി കോൺഫറൻസ് ഹാളും പൊതുജനങ്ങൾക്ക് വാടകയ്ക്ക് ലഭ്യമാണ്.

ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് അസോസിയേഷൻ

സംസ്ഥാനത്തെ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളുടെ സംസ്ഥാനതല സംഘടനയാണ് കേരള ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് അസോസിയേഷൻ. ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റുമാരിൽ നിന്നുമാണ് ഇതിന്റെ ഭാരവാഹികളെ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നത്. ഇതിന്റെ ആസ്ഥാനം തിരുവനന്തപുരം സ്വരാജ് ഭവനിലാണ്.

ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റ്സ് ചേമ്പർ

സംസ്ഥാനത്തെ ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകളുടെ സംസ്ഥാനതല സംഘടനയാണ് കേരള ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റ്സ് ചേമ്പർ. ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റുമാരിൽ നിന്നുമാണ് ഭാരവാഹികളെ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നത്.

ചേമ്പർ ഓഫ് മുൻസിപ്പൽ ചെയർമെൻ

സംസ്ഥാനത്തെ നഗരസഭകളുടെ ഭരണപരവും അല്ലാത്തതുമായ വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ സുഗമമാക്കുന്നതിന് പ്രവർത്തിക്കുന്ന സ്ഥാപനമാണ് ചേമ്പർ ഓഫ് മുൻസിപ്പൽ ചെയർമെൻ. 1978-ൽ സ്ഥാപിതമായ ചേംബറിൽ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട നഗരസഭാ അദ്ധ്യക്ഷൻമാരാണ് ഭരണസമിതി അംഗങ്ങൾ. ചേമ്പറിന്റെ ആസ്ഥാനം തിരുവനന്തപുരത്തെ സ്റ്റേറ്റ് മുനിസിപ്പൽ ഹൗസാണ്. ഇവിടെ ഒരു ഗസ്റ്റ് ഹൗസും പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

നിയമ വ്യവസ്ഥകൾ

തിരുവിതാംകൂർ-കൊച്ചി-മലബാർ ഭരണസംവിധാനം

ഐക്യകേരളം രൂപീകൃതമായ 1956 നവംബർ ഒന്നിന് മുമ്പ് തിരുവിതാംകൂർ, കൊച്ചി, മലബാർ പ്രദേശങ്ങൾക്ക് വ്യത്യസ്ത തദ്ദേശഭരണ നിയമങ്ങളാണ് നിലവിലുണ്ടായിരുന്നത്. ഈ ഭരണസംവിധാനങ്ങൾക്ക് ഒരു ഏകീകൃത സ്വഭാവം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിൽ സ്വയംഭരണാധികാരമുള്ള പഞ്ചായത്തുകൾ രൂപീകരിക്കാൻ സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾ നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നതിന് ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ നാല്പതാം ആർട്ടിക്കിളിൽ അനുശാസിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിനനുസൃതമായി 1950 ൽ തിരു-കൊച്ചി സംസ്ഥാനത്ത് തിരുവിതാംകൂർ കൊച്ചി പഞ്ചായത്ത് ആക്ടും മലബാർ പ്രദേശത്ത് മദിരാശി വില്ലേജ് പഞ്ചായത്ത് ആക്ടും നിലവിലുണ്ടായിരുന്നു. തിരുവിതാംകൂർ-കൊച്ചി പ്രദേശത്തെ മുഴുവൻ ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളും 458 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തു കളിലായി തിരുവിതാംകൂർ-കൊച്ചി പഞ്ചായത്ത് ആക്ടിന്റെ പരിധിയിൽ വന്നിരുന്നു. എന്നാൽ മലബാർ പ്രദേശത്ത് ഇപ്രകാരം ഏകീകൃത സ്വഭാവ

മുള്ള ഒരു ഭരണസംവിധാനം സാദ്ധ്യമായിരുന്നില്ല. ഈ പ്രദേശത്തെ കുറെ ഭാഗങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തി 150 പഞ്ചായത്തുകൾ മാത്രമേ മദിരാശി വില്ലേജ് പഞ്ചായത്ത് ആക്ടിന്റെ പരിധിയിൽ വന്നിരുന്നുള്ളൂ. ബാക്കി പ്രദേശങ്ങൾ മലബാർ ഡിസ്ട്രിക്ട് ബോർഡിന്റെ ഭരണചുമതലയിലായിരുന്നു.

കേരള പഞ്ചായത്ത് ആക്ട്, 1960

സാമൂഹ്യവികസന രംഗത്ത് കൂടുതൽ ജനപങ്കാളിത്തം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനും ആസൂത്രിത വികസനം ഗ്രാമതലത്തിൽ രൂപപ്പെടുത്തുന്നതിനും അധികാരവികേന്ദ്രീകരണം പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നതിനും സഹായകമാകുംവിധം സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾ പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് കൂടുതൽ അധികാരം നല്കുന്നതിന് നിയമനിർമ്മാണം നടത്തണമെന്ന ബൽവന്തറായ് മേത്താ കമ്മിറ്റിയുടെയും ഇ.എം.എസ്. നമ്പൂതിരിപ്പാട് അദ്ധ്യക്ഷനായുള്ള ഭരണപരിഷ്കാര കമ്മിറ്റിയുടെയും ശുപാർശകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഐക്യകേരളത്തിനാകമാനം ബാധകമാകുംവിധം 1960-ലെ കേരള പഞ്ചായത്ത് ആക്ട് 1.1.1962-ൽ നിലവിൽ വന്നു. ഈ നിയമപ്രകാരം സംസ്ഥാനത്തെ മുഴുവൻ ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളെയും ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് 922 പഞ്ചായത്തുകൾ രൂപവൽക്കരിച്ചു. ഈ പഞ്ചായത്തുകളിൽ 1.1.1964 മുതൽ പ്രാബല്യത്തോടെ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ഭരണസമിതികൾ അധികാരമേല്ക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ നിയമം പഞ്ചായത്ത് ഭരണസമിതികൾക്ക് ഒട്ടേറെ അധികാരാവകാശങ്ങൾ നല്കുകയും ഗ്രാമഭരണത്തിന് ശോഭനമായ ഒരു അടിത്തറ പ്രദാനം ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. കാലാന്തരത്തിൽ ചില പഞ്ചായത്തുകൾ മുനിസിപ്പാലിറ്റിക ളായി മാറ്റപ്പെടുകയും കുറെ വലിയ പഞ്ചായത്തുകളെ വിഭജിച്ച് പുതിയ പഞ്ചായത്തുകൾ രൂപീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. 23.4.1994 ൽ കേരള പഞ്ചായത്ത്രാജ് നിയമം നിലവിൽ വരുമ്പോൾ സംസ്ഥാനത്താകെ 991 പഞ്ചായത്തുകളാണുണ്ടായിരുന്നത്.

73, 74 ഭരണഘടനാ ഭേദഗതികൾ

സ്വാതന്ത്ര്യാനന്തര ഭാരതത്തിൽ നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന പഞ്ചായത്തുകൾക്കും നഗരസഭകൾക്കും വ്യക്തമായ അധികാരങ്ങളുടെയും വിഭവങ്ങളുടെയും അഭാവം, ദുർബ്ബല ജനവിഭാഗങ്ങളുടെ പ്രാതിനിധ്യ കുറവ്, കൃത്യമായ കാലയളവിൽ തെരഞ്ഞെടുപ്പുകൾ നടക്കാതിരിക്കുക തുടങ്ങിയ നിരവധി കാരണങ്ങളാൽ യഥാർത്ഥ ജനാധിപത്യ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളായി പ്രവർത്തിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല. എന്നാൽ 1993 ൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വന്ന 73, 74 ഭരണഘടനാ ഭേദഗതികൾ യഥാക്രമം പഞ്ചായത്തീരാജ്, നഗരപാലികാ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഭരണഘടനാ പദവി നൽകിയതോടെ ഇതിനൊരു മാറ്റം ഉണ്ടായി. ത്രിതല പഞ്ചായത്ത് രാജ് ഭരണസംവിധാനമാണ് 73-ാം ഭേദഗതി വ്യവസ്ഥ ചെയ്തത്. ഭരണഘടനയുടെ പതിനൊന്നാം ഷെഡ്യൂൾ പ്രകാരമുള്ള 29 വിഷയങ്ങളിൽ സാമ്പത്തിക വികസനത്തിനും സാമൂഹ്യനീതിക്കും വേണ്ടിയുള്ള പദ്ധതികളും, തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനമെന്ന നിലയിൽ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിന് അധികാരങ്ങളും ഉത്തരവാദിത്തങ്ങളും സംസ്ഥാനങ്ങൾ പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് വികേന്ദ്രീകരിച്ചു നൽകേണ്ടതാണ്. ഗ്രാമസഭകളുടെ രൂപീകരണം, സ്വതന്ത്ര ചുമതലയുള്ള സംസ്ഥാന തിരഞ്ഞെടുപ്പ് കമ്മിഷൻ, സംസ്ഥാന ധനകാര്യ കമ്മിഷൻ, ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതി (74-ാം ഭേദഗതി), ദുർബ്ബല ജനവിഭാഗങ്ങൾക്ക് സംവരണം തുടങ്ങിയ വ്യവസ്ഥകൾ ഭേദഗതികളുടെ സവിശേഷതകളാണ്.

കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് ആക്ട്, 1994

ആസൂത്രിത ഗ്രാമവികസനത്തിനും തദ്ദേശഭരണ കാര്യങ്ങളിൽ വർദ്ധിച്ച തോതിലുള്ള ജനപങ്കാളിത്തം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനും ഉദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ട് ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ 73-ാം ഭേദഗതി നിയമത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടതാണ് 1994 ലെ കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് നിയമം. ത്രിതല പഞ്ചായത്ത് ഭരണസംവിധാനമാണ് ഈ നിയമത്തിൽ വിഭാവനം ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത്, ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് എന്നിവയാണ് മൂന്ന് ഭരണസംവിധാനങ്ങൾ. മൂന്ന് ഭരണതലങ്ങളും സ്വതന്ത്രമായാണ് പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. ഈ നിയമത്തിന് 1995 ൽ ചില ഭേദഗതികൾ വരുത്തുകയുണ്ടായി. അനന്തരം 1999 ൽ അധികാരവികേന്ദ്രീകരണ (സെൻ) കമ്മിറ്റിയുടെയും ഒന്നാം സംസ്ഥാന ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെയും തെരഞ്ഞെടുപ്പ് കമ്മീഷന്റെയും ശുപാർശകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ആകെയുള്ള 285 വകുപ്പുകളിൽ നൂറ്റിയഞ്ചോളം വകുപ്പുകളിൽ സമഗ്രമായ ഭേദഗതികൾ വരുത്തുകയുണ്ടായി. സർക്കാരിന് തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുടെ മേലുണ്ടായിരുന്ന ഒട്ടുമിക്ക നിയന്ത്രണങ്ങളും ഉപേക്ഷിച്ചുവെന്നതാണ് ഈ ഭേദഗതി നിയമത്തിന്റെ പ്രത്യേകത. 2000 ൽ പഞ്ചായത്ത്രാജ് നിയമം വീണ്ടും ഭേദഗതി ചെയ്ത് സർക്കാരിൽ നിക്ഷിപ്തമായിരുന്ന വാർഡ് വിഭജനം, സംവരണ നിർണ്ണയം തുടങ്ങിയ അധികാരങ്ങൾ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് കമ്മീഷന് നല്കുകയുണ്ടായി. കൂടാതെ 35 അനുബന്ധ നിയമങ്ങളിലും ഭേദഗതി വരുത്തി. 2001 ൽ ഏഴംഗ ഓംബുഡ്സ്മാൻ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിരുന്ന നിയമം ഭേദഗതി ചെയ്ത് ഏകാംഗ ഓംബുഡ്സ്മാന് വ്യവസ്ഥയുണ്ടാക്കി. 2005-ൽ നിയമം ഭേദഗതി ചെയ്ത് വാർഡ് വിഭജനത്തിന് ഡിലിമിറ്റേഷൻ കമ്മീഷൻ രൂപീകരിക്കുകയുണ്ടായി.

2009-ൽ വരുത്തിയ ഭേദഗതിയിലൂടെ 13 വകുപ്പുകൾ ഭേദഗതി ചെയ്യുകയും 5 വകുപ്പുകൾക്ക് പകരമായി 8 പുതിയ വകുപ്പുകൾ ഉൾപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ അംഗസംഖ്യയുടെ 50 ശതമാനം വനിതകൾക്ക് സംവരണം ചെയ്യൽ, ഗ്രാമ-ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളിലെ സ്റ്റാൻഡിംഗ് കമ്മിറ്റികളുടെ എണ്ണം നാലായി വർദ്ധിപ്പിക്കൽ, തറവിസ്തീർണ്ണം, മറ്റു മാനദണ്ഡങ്ങൾ എന്നിവ അടിസ്ഥാനമാക്കി വസ്തുനികുതി നിരക്കുകൾ നിശ്ചയിക്കൽ, ചവറോ മാലിന്യമോ വിസർജ്ജ്യവസ്തുക്കളോ ജലാശയങ്ങളിലും ജലസ്രോതസ്സുകളിലും പൊതുസ്ഥലങ്ങളിലും നിക്ഷേപിക്കുന്നത് കോഗ്നൈസബിളും ജാമ്യം ഇല്ലാത്തതുമായ കുറ്റമാക്കൽ തുടങ്ങിയവയാണ് പ്രധാന ഭേദഗതികൾ.

പ്രവാസി ഭാരതീയർക്ക് വോട്ടർ പട്ടികയിൽ സമ്മതിദായകരായി രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള പ്രത്യേക വ്യവസ്ഥ (21എ) മാലിന്യങ്ങൾ ഉറവിടത്തിൽ തന്നെ കൈകാര്യം ചെയ്യൽ (219 വി), മാലിന്യ സംസ്കരണ കാര്യത്തിൽ വീഴ്ച വരുത്തുന്നവർക്ക് ആറു മാസത്തിൽ കുറയാത്തതും ഒരു വർഷം വരെ ആകാവുന്നതുമായ കാലത്തേക്കുള്ള തടവോ, പതിനായിരം രൂപയിൽ കുറയാത്തതും അൻപതിനായിരം രൂപ വരെ ആകാവുന്നതുമായ പിഴയോ ശിക്ഷയോ നൽകുക എന്നിവ 2014 ഡിസംബർ 23ന് പാസാക്കിയ പ്രധാന ഭേദഗതികളാണ്.

ഈ നിയമത്തിലെ ഏറ്റവും സവിശേഷമായ ഒരു സംവിധാനമാണ് ഗ്രാമസഭ. ജനാധിപത്യ ഭരണക്രമത്തിൽ സാധാരണ ജനതയ്ക്ക് ഭരണത്തിൽ നേരിട്ട് പങ്കാളിത്തം ലഭിക്കുന്ന ഏക സംവിധാനമാണിത്.

ഗ്രാമസഭ: ഒരു ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ നിയോജകമണ്ഡലം അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് ഗ്രാമസഭ രൂപീകരിക്കേണ്ടത്. നിയോജക മണ്ഡലത്തിലെ മുഴുവൻ സമ്മതിദായകരും ആ ഗ്രാമസഭയിലെ അംഗങ്ങളാണ്. ബന്ധപ്പെട്ട ഗ്രാമപഞ്ചായത്തംഗമാണ് ഗ്രാമസഭാ കൺവീനർ. ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റ് അദ്ധ്യക്ഷനായിരിക്കും. ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് നിശ്ചയിക്കുന്ന സ്ഥലത്താണ് യോഗം ചേരേണ്ടത്. മൂന്നുമാസത്തിലൊരിക്കൽ എന്ന കണക്കിൽ വർഷത്തിൽ 4 പ്രാവശ്യമെങ്കിലും ഗ്രാമസഭ യോഗം ചേരണം. ഗ്രാമസഭ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന പ്രദേശത്തെ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്ന ബ്ലോക്ക്/ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് അംഗത്തെയും നിയമസഭാംഗത്തെയും നിർബന്ധമായും ഗ്രാമസഭാ കൺവീനർ ക്ഷണിക്കേണ്ടതാണ്. ആകെ ഗ്രാമസഭാംഗങ്ങളുടെ 10 ശതമാനമാണ് ക്വാറം. 10 ശതമാനത്തിലധികം സമ്മതിദായകർ രേഖാമൂലം ആവശ്യപ്പെട്ടാൽ രണ്ട് സാധാരണ യോഗങ്ങൾക്കിടയിൽ ഒരു പ്രത്യേക യോഗവും ചേരേണ്ടതുണ്ട്. ഗ്രാമസഭയുടെ യോഗം 3 മാസത്തിലൊരിക്കൽ വിളിച്ചുകൂട്ടുന്നതിൽ തുടർച്ചയായി മൂന്നു തവണ വീഴ്ചവരുത്തിയാൽ ബന്ധപ്പെട്ട അംഗത്തിന്റെ അംഗത്വം നഷ്ടമാകുന്നതാണ്. സമ്മതിദായകർക്ക് തങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുത്ത പ്രതിനിധിയുമായി വർഷത്തിൽ നാലുപ്രാവശ്യമെങ്കിലും മുഖാമുഖം സംവദിക്കാൻ ഗ്രാമസഭ അവസരമുണ്ടാക്കുന്നു. മുൻവർഷത്തെ വികസനപരിപാടികളെയും നടപ്പുവർഷത്തിൽ ഏറ്റെടുക്കാനുദ്ദേശിക്കുന്ന വികസന പരിപാടികളെയും ഇതിനുവേണ്ടിവരുന്ന ചെലവിനെയും സംബന്ധിച്ച ഒരു റിപ്പോർട്ടും മുൻ വർഷത്തെ വാർഷിക കണക്കുകളുടെ ഒരു സ്റ്റേറ്റ്മെന്റും ഭരണനിർവ്വഹണാധികാരസ്ഥന്റെ ഒരു റിപ്പോർട്ടും ആദ്യയോഗത്തിൽ ഗ്രാമസഭ മുമ്പാകെ വയ്ക്കേണ്ടതാണ്. ഗ്രാമസഭകളുടെ ശുപാർശകൾക്കും നിർദ്ദേശങ്ങൾക്കും ത്രിതല പഞ്ചായത്തുകൾ അർഹമായ പരിഗണന നല്കേണ്ടതാണ്. ഗ്രാമസഭകൾക്ക് പ്രത്യേക ചുമതലകളും നിയമത്തിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. വിവിധ ക്ഷേമ പദ്ധതികൾക്കുള്ള ഗുണഭോക്താക്കളെ തെരഞ്ഞെടുക്കാനുള്ള ചുമതല ഗ്രാമസഭകൾക്കാണ്. ഗ്രാമസഭ തയ്യാറാക്കുന്ന ലിസ്റ്റിലോ മുൻഗണനാക്രമത്തിലോ മാറ്റം വരുത്താൻ പാടില്ല. ഗ്രാമസഭയിലൂടെയാണ് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ പദ്ധതികൾ ഉരുത്തിരിയുന്നത്. പദ്ധതിയാസൂത്രണത്തിലും നിർവ്വഹണത്തിലും ഗ്രാമസഭകൾക്ക് നിർണ്ണായകമായ സ്ഥാനം നിയമം വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ ഗ്രാമസഭകൾക്ക് പഞ്ചായത്തുകളെ ഗുണപരമായും മാതൃകാപരമായും നയിക്കാൻ കഴിയും.

പഞ്ചായത്തുകളുടെ രൂപീകരണവും അംഗസംഖ്യയും: പഞ്ചായത്ത്രാജ് നിയമമനുസരിച്ച് കാനേഷുമാരിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ത്രിതല പഞ്ചായത്തുകളുടെ അംഗസംഖ്യ നിർണ്ണയിച്ച് പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടറാണ് വിജ്ഞാപനം പുറപ്പെടുവിക്കുന്നത്. സംസ്ഥാനത്ത് ഇപ്പോൾ 941 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും 152 ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളും 14 ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകളും 16682 ഗ്രാമസഭകളുമാണുള്ളത്. ജനസംഖ്യാനുപാതികമായി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലും ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളിലും ഇപ്പോൾ 13 മുതൽ 23 വരെ നിയോജകമണ്ഡലങ്ങളും ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകളിൽ 16 മുതൽ 32 വരെ നിയോജകമണ്ഡലങ്ങളുമാണുള്ളത്.

അംഗങ്ങളുടെയും പ്രസിഡന്റുമാരുടെയും തിരഞ്ഞെടുപ്പ്: ത്രിതല പഞ്ചായത്തുകളിലെ അംഗങ്ങളെ സമ്മതിദായകർ വോട്ടെടുപ്പിലൂടെ നേരിട്ട് തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നു. ഇപ്രകാരം തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്ന അംഗങ്ങളിൽ നിന്നും പ്രസിഡന്റിനെയും വൈസ് പ്രസിഡന്റിനെയും ഭൂരിപക്ഷാടിസ്ഥാനത്തിൽ തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നു. ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റുമാർ ബന്ധപ്പെട്ട ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളിലും ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റുമാർ ബന്ധപ്പെട്ട ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകളിലും അംഗങ്ങളായിരിക്കും. എന്നാൽ ഇവർക്ക് പ്രസിഡന്റ്/വൈസ് പ്രസിഡന്റ് തിരഞ്ഞെടുപ്പിലോ, അവിശ്വാസപ്രമേയ വോട്ടെടുപ്പിലോ പങ്കെടുക്കാൻ അർഹത ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ല.

സംവരണ വ്യവസ്ഥ: വനിതകൾക്കും പട്ടികജാതി/പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർക്കും ഭരണത്തിൽ അർഹമായ പ്രാതിനിധ്യവും സാമൂഹിക നീതിയും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി ത്രിതല പഞ്ചായത്തുകളിലും പ്രത്യേകമായ സംവരണം വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ത്രിതല പഞ്ചായത്തുകളിലെ അംഗസംഖ്യയുടെയും പ്രസിഡന്റ് പദവിയുടെയും അമ്പത് ശതമാനത്തിൽ കുറയാത്ത സ്ഥാനങ്ങൾ വനിതകൾക്കായി സംവരണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. പട്ടികജാതിക്കാർക്കും പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർക്കും ജനസംഖ്യാനുപാതികമായിട്ടാണ് സംവരണം ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. ഇപ്രകാരം സംവരണം ചെയ്യുന്ന സ്ഥാനങ്ങളിൽ (ഒന്നിലധികം ഉണ്ടെങ്കിൽ) അമ്പത് ശതമാനത്തിൽ കുറയാത്ത സ്ഥാനം ആ വിഭാഗങ്ങളിലെ വനിതകൾക്കായി സംവരണം ചെയ്യുന്നു. മാത്രമല്ല, പ്രസിഡന്റ് സ്ഥാനം സ്ത്രീകൾക്കായി സംവരണം ചെയ്തിട്ടില്ലാത്ത പഞ്ചായത്തിൽ വൈസ് പ്രസിഡന്റ് സ്ഥാനം സ്ത്രീകൾക്കായി സംവരണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. സംവരണമണ്ഡലങ്ങളും പഞ്ചായത്തുകളും അഞ്ചുവർഷത്തിലൊരിക്കൽ ആവർത്തനക്രമമനുസരിച്ച് മാറുന്നതാണ്.

സംസ്ഥാന തിരഞ്ഞെടുപ്പ് കമ്മിഷൻ: സ്വതന്ത്രവും നീതിയുക്തവുമായ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് നടത്തുന്നതിന് സ്വതന്ത്രച്ചുമതലയുള്ള ഒരു തിരഞ്ഞെടുപ്പ് കമ്മിഷൻ നിയമം വിഭാവനം ചെയ്യുന്നു. അഞ്ചുവർഷത്തിലൊരിക്കൽ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലേക്ക് പൊതുതിരഞ്ഞെടുപ്പ് നടത്താനും അതിനുശേഷമുണ്ടാകുന്ന എല്ലാ ആകസ്മിക ഒഴിവുകളിലേക്കും മൂന്ന് മാസത്തിലൊരിക്കൽ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് നടത്താനും നിയമം അനുശാസിക്കുന്നു. 1999 ലെ ഭേദഗതി നിയമമനുസരിച്ച് സംവരണമണ്ഡലങ്ങളും സംവരണ പഞ്ചാ

യത്തുകളും നിർണ്ണയിക്കുന്ന ചുമതലകളും വാർഡ് വിഭജന ചുമതലയും തിരഞ്ഞെടുപ്പ് കമ്മിഷനാ യിരുന്നു.

2005-ലെ ഭേദഗതിയിലൂടെ പഞ്ചായത്തുകളുടെ നിയോജകമണ്ഡലങ്ങളുടെ അതിർത്തി നിർണ്ണയം നടത്തുന്നതിന് സംസ്ഥാന തിരഞ്ഞെടുപ്പ് കമ്മിഷണർ അദ്ധ്യക്ഷനായും ഗവൺമെന്റ് സെക്രട്ടറിയുടെ പദവിയിൽ കുറയാത്ത നാല് ഉദ്യോഗസ്ഥരെ അംഗങ്ങളായും ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള ഒരു ഡിലിമിറ്റേഷൻ കമ്മിഷൻ രൂപീകരിക്കുന്നതിന് വ്യവസ്ഥ ചെയ്തു. 2005, 2010, 2015 വർഷങ്ങളിൽ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലേക്ക് നടന്ന പൊതുതിരഞ്ഞെടുപ്പിന് മുന്നോടിയായി സംസ്ഥാന ഡീലിമിറ്റേഷൻ കമ്മിഷൻ രൂപീകരിക്കുകയും അതിർത്തി നിർണ്ണയം നടത്തുകയും ചെയ്യുകയുണ്ടായി.

കൂറുമാറ്റം: തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ അംഗങ്ങളിൽ കൂറുമാറ്റം നിരോധിക്കുന്നതിനും കൂറുമാറുന്ന അംഗങ്ങളെ തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനത്തിന്റെ അംഗമായി തുടരുന്നതിൽ നിന്നും അയോഗ്യത കല്പിക്കുന്നതിനും തിരഞ്ഞെടുപ്പ് കമ്മീഷന് അധികാരമുണ്ട്. 1999-ലെ കേരള തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ (കൂറുമാറ്റം നിരോധിക്കൽ) നിയമത്തിൽ ഇതിനുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിട്ടുണ്ട്.

അംഗങ്ങളുടെ അയോഗ്യത: ഒരു കോടതിയോ, ട്രൈബ്യൂണലോ അസാന്മാർഗ്ഗിക പ്രവർത്തികൾക്ക് മൂന്നുമാസത്തിൽ കുറയാതെയുള്ള ഒരു കാലത്തേക്ക് തടവുശിക്ഷ വിധിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, അഴിമതിക്കുറ്റത്തിന് കുറ്റക്കാരനായി വിധിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, ദുർഭരണത്തിന് വ്യക്തിപരമായി കുറ്റക്കാരനാണെന്ന് തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കു വേണ്ടിയുള്ള ഓംബുഡ്സ്മാൻ വിധിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, സ്ഥിരബുദ്ധി ഇല്ലാത്ത ആളാണെന്ന് വിധിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, വിദേശപൗരത്വം സ്വേച്ഛയാ ആർജ്ജിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, തിരഞ്ഞെടുപ്പ് കുറ്റത്തിന് ഏതെങ്കിലും ഒരു ക്രിമിനൽ കോടതിയാൽ ശിക്ഷിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, പാപ്പരായി വിധിക്കുന്നതിന് അപേക്ഷിക്കുകയോ പാപ്പരായി വിധിക്കപ്പെടുകയോ ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, ഒരു കമ്പനിയിലെ ഡയറക്ടറല്ലാത്ത ഒരു ഓഹരിക്കാരൻ എന്ന നിലയിലൊഴികെ പഞ്ചായത്ത്രാജ് ആക്ടോ ബന്ധപ്പെട്ട ചട്ടങ്ങളോ അനുവദിക്കാത്ത തരത്തിൽ സർക്കാരുമായോ, ഏതെങ്കിലും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനവുമായോ ഉണ്ടാക്കിയ ഏതെങ്കിലും കരാറിലോ അവയ്ക്കുവേണ്ടി ചെയ്യുന്ന ജോലിയിലോ അവകാശബന്ധം സ്ഥാപിച്ചാൽ, സർക്കാരിനു വേണ്ടിയോ ബന്ധപ്പെട്ട പഞ്ചായത്തിനു വേണ്ടിയോ പ്രതിഫലം പറ്റുന്ന അഭിഭാഷകനായി സേവനമനുഷ്ഠിച്ചാൽ, പഞ്ചായത്ത് പ്രദേശത്ത് താമസം അവസാനിപ്പിച്ചാൽ, സർക്കാരിലേക്കോ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലേക്കോ കുടിശ്ശികയുണ്ടാവുകയും അതു സംബന്ധിച്ച് ബില്ലോ, നോട്ടീസോ ലഭിച്ച് അതിലെ സമയപരിധി കഴിയുകയും ചെയ്താൽ, പഞ്ചായത്തിന്റെ അനുമതി കൂടാതെ മൂന്ന് മാസത്തിനുള്ളിൽ തുടർച്ചയായി മൂന്ന് പ്രാവശ്യം പഞ്ചായത്ത് കമ്മിറ്റിയിലോ, സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റിയിലോ ഹാജരാകാതിരുന്നാൽ, കൂറുമാറ്റം നടത്തുകയോ (നിയമമനുസരിക്കാത്ത വിധത്തിൽ), ഗ്രാമസഭായോഗം മൂന്ന് മാസത്തിലൊരിക്കൽ വിളിച്ചുകൂട്ടുന്നതിൽ തുടർച്ചയായി മൂന്നുപ്രാവശ്യം വീഴ്ചവരുത്തുകയോ, ആസ്തിയെ സംബന്ധിച്ച പ്രസ്താവം നല്കാതിരിക്കുകയോ ചെയ്താൽ, പട്ടികജാതിക്കാർക്കോ പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർക്കോ വേണ്ടി സംവരണം ചെയ്ത സ്ഥാനത്തേക്ക് തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടയാൾ പട്ടികജാതിയോ പട്ടികവർഗ്ഗമോ അല്ല എന്ന് തെളിയിക്കപ്പെട്ടാൽ അംഗമായി തുടരുന്നതിൽ അയോഗ്യത കല്പിക്കുന്നതിന് നിയമം വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നു.

അവിശ്വാസം: പ്രസിഡന്റ്/വൈസ് പ്രസിഡന്റ് എന്നിവർക്കെതിരായ അവിശ്വാസം, പഞ്ചായത്തിന് അനുവദിക്കപ്പെട്ട അംഗസംഖ്യയിൽ ഒന്നു പകുതിയിൽ കൂടുതൽ അംഗങ്ങളുടെ പിന്തുണയോടെ പാസ്സായാൽ അവരുടെ ഔദ്യോഗിക പദവി അവസാനിക്കുന്നതും അവരുടെ സ്ഥാനങ്ങൾ ഉടൻ പ്രാബല്യത്തിൽ ഒഴിഞ്ഞതായി കരുതാനും നിയമം വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

ധനകാര്യ കമ്മിഷൻ: അഞ്ചുവർഷത്തിലൊരിക്കൽ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സാമ്പത്തികസ്ഥിതി അവലോകനം ചെയ്യുന്നതിനും വിഭവലഭ്യത ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനും സംസ്ഥാനതലത്തിൽ ഒരു ധനകാര്യകമ്മിഷനെ നിയമിക്കാൻ നിയമത്തിൽ വ്യവസ്ഥയുണ്ട്. കമ്മിഷനിൽ മൂന്നിൽ കുറയാത്ത അംഗങ്ങളാവും ഉണ്ടാവുക.

സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികൾ: ത്രിതല പഞ്ചായത്തുകളിൽ വിവിധ ചുമതലകൾക്കായി സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികൾ രൂപീകരിക്കുന്നതിന് നിയമത്തിൽ വ്യവസ്ഥയുണ്ട്. 2009 ലെ ഭേദഗതി പ്രകാരം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്കും ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾക്കും ധനകാര്യം, വികസനം, ക്ഷേമകാര്യം, ആരോഗ്യവും വിദ്യാഭ്യാസവും എന്നിങ്ങനെ നാല് വീതം സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികളും ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് ധനകാര്യം, വികസനം, പൊതുമരാമത്ത്, ആരോഗ്യവും വിദ്യാഭ്യാസവും, ക്ഷേമകാര്യം എന്നിങ്ങനെ അഞ്ച് സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികളുമുണ്ടാകും. ഒരു പഞ്ചായത്തിലെ എല്ലാ അംഗങ്ങളും ഏതെങ്കിലും ഒരു സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റിയിൽ അംഗമായിരിക്കും. ധനകാര്യ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റിയുടെ ചെയർമാൻ വൈസ് പ്രസിഡന്റാണ്.

വൈസ് പ്രസിഡന്റ് സ്ഥാനം സ്ത്രീകൾക്കായി സംവരണം ചെയ്തിട്ടുള്ള ഗ്രാമ/ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തിൽ ക്ഷേമകാര്യ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റിയിലെ ചെയർമാൻ സ്ഥാനവും, വൈസ് പ്രസിഡന്റ് സ്ഥാനം സ്ത്രീകൾക്കായി സംവരണം ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്ത ഒരു പഞ്ചായത്തിൽ വികസനം, ആരോഗ്യവും വിദ്യാഭ്യാസവും എന്നീ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികളിലെ ചെയർമാൻ സ്ഥാനങ്ങളും സ്ത്രീകൾക്കായി സംവരണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. വൈസ് പ്രസിഡന്റ് സ്ഥാനം സ്ത്രീകൾക്കായി സംവരണം ചെയ്ത ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകളിൽ പൊതുമരാമത്ത്, ക്ഷേമകാര്യം എന്നീ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികളിലെ ചെയർമാൻ സ്ഥാനങ്ങളും അല്ലാത്തയിടങ്ങളിൽ വികസനം, ക്ഷേമകാര്യം, ആരോഗ്യവും വിദ്യാഭ്യാസവും എന്നീ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികളിലെ ചെയർമാൻ സ്ഥാനങ്ങളും സ്ത്രീകൾക്കായി സംവരണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. പ്രസിഡന്റ് എല്ലാ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റികളിലും വോട്ടവകാശമില്ലാത്ത അനൗദ്യോഗിക അംഗമായിരിക്കും. പ്രസിഡന്റ് അദ്ധ്യക്ഷനായും സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി ചെയർമാന്മാർ അംഗങ്ങളായും ഒരു സ്റ്റിയറിംഗ് കമ്മിറ്റി രൂപീകരിക്കുന്നതിനും നിയമത്തിൽ വ്യവസ്ഥയുണ്ട്.

ബഡ്ജറ്റ്: ഓരോ പഞ്ചായത്ത്രാജ് സ്ഥാപനത്തിലെയും ധനകാര്യ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി ഓരോ വർഷവും അടുത്ത വർഷത്തേക്കുള്ള ബഡ്ജറ്റ് തയ്യാറാക്കി അതാത് പഞ്ചായത്ത് മുമ്പാകെ സമർപ്പിക്കേണ്ടതും പഞ്ചായത്ത് യുക്തമെന്ന് തോന്നുന്ന ഭേദഗതിക

ളോടെ ഏപ്രിൽ ഒന്നാം തീയതിക്ക് മുമ്പ് ബഡ്ജറ്റ് പാസ്സാക്കേണ്ടതുമാണ്. ബഡ്ജറ്റ് പാസ്സാക്കാത്തതുമൂലം പഞ്ചായത്തിന് സാമ്പത്തിക പ്രതിസന്ധിയുണ്ടായാൽ പഞ്ചായത്തിന് നോട്ടീസ് നൽകി ഒരു വിജ്ഞാപനം വഴി അതിനെ പിരിച്ചുവിടാൻ സർക്കാരിന് അധികാരമുണ്ട്. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളും തയ്യാറാക്കുന്ന ബഡ്ജറ്റിന്റെ ഒരു കോപ്പി ജില്ലാ പഞ്ചായത്തിന് സമർപ്പിക്കാനും ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾ അതിന്റെ ബഡ്ജറ്റിനോടൊപ്പം ഇവ സർക്കാരിന് സമർപ്പിക്കാനും നിയമം അനുശാസിക്കുന്നു.

ആഡിറ്റ്: പഞ്ചായത്തുകളുടെ വരവ് ചെലവ് കണക്കുകൾ ആഡിറ്റ് ചെയ്ത് പഞ്ചായത്തിനും സർക്കാരിനും റിപ്പോർട്ട് നല്കാൻ ലോക്കൽ ഫണ്ട് ആഡിറ്റ് വകുപ്പ് (കേരള സംസ്ഥാന ആഡിറ്റ് വകുപ്പ്) ഡയറക്ടറെ ചുമതലപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് നിയമത്തിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ആഡിറ്റർമാർക്ക് വിപുലമായ അധികാരം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. പഞ്ചായത്തുകളുടെ വാർഷിക വരവ് ചെലവ് കണക്കുകളുടെ റിപ്പോർട്ടിന്റെ സംക്ഷേപവും ആഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ടും ജൂലൈ 31-ാം തീയതിക്കുമുമ്പ് സർക്കാർ ഇതിലേക്കായി ചുമതലപ്പെടുത്തിയ ഉദ്യോഗസ്ഥന് സമർപ്പിക്കാനും ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ഈ റിപ്പോർട്ടുകൾ സഞ്ചയിച്ച് സർക്കാരിന് സമർപ്പിക്കുന്നതിനും സർക്കാർ അത് നിയമസഭ മുമ്പാകെ വയ്ക്കുന്നതിനും നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതി: ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതിയുടെ അദ്ധ്യക്ഷൻ ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റും സെക്രട്ടറി ജില്ലാ കളക്ടറുമാണ്. ഓരോ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തും അവയുടെ അടുത്ത വർഷത്തേക്കുള്ള വികസന പദ്ധതികൾ ഗ്രാമസഭകളുടെ നിർദ്ദേശം പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് തയ്യാറാക്കി ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതിക്കും പകർപ്പ് ബന്ധപ്പെട്ട ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തിനും നല്കുന്നതിനും ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ പദ്ധതികൾ പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത് അതിന്റെ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കി ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതിക്കും പകർപ്പ് ജില്ലാ പഞ്ചായത്തിനും നല്കുന്നതിനും ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളുടെ പദ്ധതികൾ പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് അതിന്റെ വാർഷിക പദ്ധതി തയ്യാറാക്കി ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതിക്ക് നല്കുന്നതിനും നിയമം അനുശാസിക്കുന്നു. ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതി ത്രിതല പഞ്ചായത്തുകളുടെ പദ്ധതികൾ സൂക്ഷ്മപരിശോധന നടത്തി ക്രോഡീകരിച്ചുകൊണ്ടാണ് ജില്ലാ പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നത്.

ഭരണ റിപ്പോർട്ട്: ഓരോ വർഷവും അവസാനിക്കുമ്പോൾ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളും നിശ്ചിത തീയതിക്കുള്ളിൽ അവയുടെ ഭരണ റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കി ജില്ലാ പഞ്ചായത്തിന് നല്കേണ്ടതും ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് അതിന്റെ ഭരണ റിപ്പോർട്ടും ഗ്രാമ-ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളുടെ ഭരണറിപ്പോർട്ടും സർക്കാരിന് നല്കേണ്ടതും സർക്കാർ അത് നിയമസഭയുടെ മുമ്പാകെ വയ്ക്കേണ്ടതുമാണ്.

പഞ്ചായത്തുകളുടെ ചുമതലകൾ: ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്ക് 27 അനിവാര്യ ചുമതലകളും 14 പൊതുവായ ചുമതലകളും മേഖലാടിസ്ഥാനത്തിൽ 19 വകുപ്പുകളിൽ നിന്നുമുള്ള ചുമതലകളും നിർവ്വഹിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് പൊതുവായ 3 ചുമതലകളും മേഖലാടിസ്ഥാനത്തിൽ 14 വകുപ്പുകളിൽ നിന്നുള്ള ചുമതലകളുമാണ് നിർവ്വഹിക്കാനുള്ളത്. ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾക്കാകട്ടെ പൊതുവായ 3 ചുമതലകളും മേഖലാടിസ്ഥാനത്തിൽ 16 വകുപ്പുകളിൽ നിന്നുള്ള ചുമതലകളും നൽകിയിട്ടുണ്ട്. നേരിട്ട് നികുതി ചുമത്തുന്നതിനും പിരിക്കുന്നതിനുമുള്ള അധികാരം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്ക് മാത്രമാണ് പഞ്ചായത്ത് രാജ് നിയമപ്രകാരം നല്കിയിട്ടുള്ളത്.

നിർവ്വഹണാധികാരി: പഞ്ചായത്തിന്റെ നിർവ്വഹണാധികാരി പഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റും മുഖ്യനിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ സെക്രട്ടറിയുമാണ്. പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് കൈമാറപ്പെട്ട വകുപ്പുകളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അതാത് വിഭാഗത്തിലെ ഓഫീസ് മേധാവികൾ പഞ്ചായത്തിന്റെ എക്സ് ഒഫിഷ്യോ സെക്രട്ടറിമാരാണ്. പഞ്ചായത്തിലെ എല്ലാവിഭാഗം ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെയും നിയന്ത്രണം പഞ്ചായത്തിൽ നിക്ഷിപ്തമാണ്. എല്ലാ ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെയും പേരിൽ അച്ചടക്കനടപടി സ്വീകരിക്കാനുള്ള അധികാരവും പഞ്ചായത്തിനുണ്ട്. എന്നാൽ ലഘുശിക്ഷ മാത്രമേ ഇപ്രകാരം നല്കാൻ പാടുള്ളൂ. സെക്രട്ടറിയും മറ്റ് ഗസറ്റഡ് ഉദ്യോഗസ്ഥരും ഒഴികെയുള്ള ജീവനക്കാരെ അന്വേഷണവിധേയമായി സസ്പെന്റ് ചെയ്യാനുള്ള അധികാരവും നിയമപ്രകാരം പ്രസിഡന്റിനുണ്ട്. എന്നാൽ ഈ നടപടി അടുത്ത പഞ്ചായത്ത് യോഗം അംഗീകരിക്കണം. അല്ലാത്തപക്ഷം ആ നടപടി അസാധുവാകും.

ഓംബുഡ്സ്മാൻ: തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുടെയും അതിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെയും ഭരണനിർവ്വഹണത്തിൽ അഴിമതിയോ, ദുർഭരണമോ അപാകതകളോ ഉൾപ്പെടുന്ന ഏതൊരു നടപടിയെയും സംബന്ധിച്ച ആരോപണത്തെപ്പറ്റി സൂക്ഷ്മാന്വേഷണവും പൊതുവായ അന്വേഷണവും നടത്തുന്നതിനും ക്രിമിനൽ കുറ്റങ്ങൾ ഉൾപ്പെടാത്ത പരാതികൾ പരിഗണിച്ച് തീർപ്പ് കല്പിക്കുന്നതിനും സംസ്ഥാനതലത്തിൽ ഒരു ഓംബുഡ്സ്മാൻ രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ട്രൈബ്യൂണൽ: തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുടെ തീരുമാനങ്ങൾക്കെതിരായി നല്കുന്ന അപ്പീൽ, റിവിഷൻ എന്നിവ പരിഗണിക്കുന്നതിനും തീർപ്പ് കല്പിക്കുന്നതിനുമായി സർക്കാർ ഓരോ ജില്ലയ്ക്കുവേണ്ടിയോ, ഒന്നിലധികം ജില്ലകൾക്കുവേണ്ടിയോ ട്രൈബ്യൂണൽ രൂപീകരിക്കുന്നതിന് നിയമം അനുശാസിക്കുന്നു. ഒരു ട്രൈബ്യൂണലിൽ ജില്ലാ ജഡ്ജിയുടെ പദവിയിലുള്ള ഒരു നീതിന്യായവകുപ്പുദ്യോഗസ്ഥൻ ഉണ്ടായിരിക്കും. ട്രൈബ്യൂണലിന് ചില സംഗതികളിൽ സിവിൽ നിയമത്തിൻ കീഴിൽ ഒരു കേസ് വിചാരണ ചെയ്യുമ്പോൾ ഒരു സിവിൽ കോടതിക്കുള്ള അതേ അധികാരങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

പൗരാവകാശരേഖ: ഓരോ പഞ്ചായത്തും, നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ട രീതിയിൽ പൗരന്മാർക്ക് പഞ്ചായത്ത് ലഭ്യമാക്കുന്ന വിവിധയിനം സേവനങ്ങളെയും അവയുടെ വ്യവസ്ഥകളെയും അവ ലഭ്യമാക്കുന്ന സമയപരിധിയേയും സംബന്ധിച്ച് ഒരു രൂപരേഖ തയ്യാറാക്കി

പൗരാവകാശരേഖ എന്ന പേരിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിന് നിയമം വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. പൗരാവകാശരേഖ വർഷത്തിലൊരിക്കൽ പഞ്ചായത്ത് ചർച്ച ചെയ്ത് പുതുക്കുകയും കാലാനുസൃതമാക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ അനിവാര്യ ചുമതലകൾ

1.കെട്ടിട നിർമ്മാണം നിയന്ത്രിക്കുക. 2. പൊതുസ്ഥലങ്ങൾ കയ്യേറ്റം ചെയ്യപ്പെടാതെ സംരക്ഷിക്കുക. 3. പരമ്പരാഗത കുടിവെള്ള സ്രോതസ്സുകൾ സംരക്ഷിക്കുക. 4. കുളങ്ങളും മറ്റ ജലസംഭരണികളും സംരക്ഷിക്കുക. 5. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ ചുമതലയിലുള്ള ജലമാർഗ്ഗങ്ങളും കനാലുകളും പരിരക്ഷിക്കുക. 6. ഖരമാലിന്യങ്ങൾ ശേഖരിക്കുകയും കയ്യൊഴിയുകയും ചെയ്യുക. ദ്രവമാലിന്യം നീക്കം ചെയ്യൽ ക്രമീകരിക്കുക. 7. പേമാരിമൂലമുണ്ടാകുന്ന വെള്ളം ഒഴുക്കിക്കളയുക. 8. പരിസ്ഥിതി ആരോഗ്യരക്ഷകമാക്കി സംരക്ഷിക്കുക. 9. പൊതുമാർക്കറ്റുകൾ പരിപാലിക്കുക. 10. സാംക്രമിക രോഗവാഹികളെ നിയന്ത്രിക്കുക. 11. മൃഗങ്ങളുടെ കശാപ്പ്, മാംസം, മത്സ്യം, എളുപ്പത്തിൽ കേടുവരുന്ന മറ്റ് ഭക്ഷ്യവസ്തു എന്നിവയുടെ വിൽപ്പന മുതലായവ നിയന്ത്രിക്കുക. 12 ഭക്ഷണശാലകളെ നിയന്ത്രിക്കുക. 13. ഭക്ഷണത്തിൽ മായം ചേർക്കുന്നത് തടയുക 14. റോഡുകളും മറ്റ പൊതു മുതലുകളും സംരക്ഷിക്കുക. 15. തെരുവു വിളക്കുകൾ കത്തിക്കുകയും അവയെ പരിപാലിക്കുകയും ചെയ്യുക. 16. രോഗ പ്രതിരോധ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക. 17. രോഗ പ്രതിരോധത്തിനും നിയന്ത്രണത്തിനുമായി ദേശീയ തലത്തിലും സംസ്ഥാനതലത്തിലുമുള്ള തന്ത്രങ്ങളും പരിപാടികളും ഫലപ്രദമായി നടപ്പാക്കുക. 18. ശവപ്പറമ്പുകളും ശ്മശാനങ്ങളും സ്ഥാപിക്കുകയും സംരക്ഷിക്കുയും ചെയ്യുക. 19. അപകടകരവും അസഹ്യകരവുമായ വ്യാപാരങ്ങൾക്ക് ലൈസൻസ് നൽകുക. 20. ജനനവും മരണവും രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുക. 21. കുളിക്കടവുകളും അലക്കുകടവുകളും സ്ഥാപിക്കുക. 22. കടത്തുകൾ ഏർപ്പെടുത്തുക. 23. വാഹനങ്ങൾ പാർക്ക് ചെയ്യുന്നതിനുള്ള താവളങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുക. 24. യാത്രക്കാർക്കായി വെയ്റ്റിംഗ് ഷെഡ്ഡുകൾ നിർമ്മിക്കുക. 25. പൊതു സ്ഥലങ്ങളിൽ മൂത്രപ്പുരയും കക്കൂസും കുളിസ്ഥലങ്ങളും ഏർപ്പെടുത്തുക. 26. മേളകളുടെയും ഉത്സവങ്ങളുടെയും നടത്തിപ്പ് ക്രമീകരിക്കുക. 27. വളർത്തുനായ്ക്കൾക്ക് ലൈസൻസ് നൽകുകയും അലഞ്ഞു നടക്കുന്ന നായ്ക്കളെ ഇല്ലായ്മ ചെയ്യുകയും ചെയ്യുക.

കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി ആക്ട്, 1994

1992 -ലെ എഴുപത്തിനാലാം ഭരണഘടനാ ഭേദഗതിയോടുകൂടി ഇന്ത്യയിലെ നഗരഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഭരണഘടനയുടെ പിൻബലമുള്ള പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളായി മാറി. ഭരണഘടനാ ഭേദഗതിയെ തുടർന്ന് 1960-ലെ കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി ആക്ട് (1961 - ലെ 14), 1961 - ലെ കേരള മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ ആക്ട് (1961 - ലെ 30) എന്നീ ആക്ടുകൾക്ക് പകരമായി 1994 - ലെ കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി ആക്ട് (1994 - ലെ 20), 1994 - മേയ് 30 ന് പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നു. 74-ാം ഭരണഘടനാ ഭേദഗതിയോടെ നഗരഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ചുമതലാവിഷയങ്ങൾ ഏതെല്ലാമെന്ന് പ്രതിപാദിക്കുന്ന 12-ാം പട്ടിക ഭരണഘടനയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തപ്പെട്ടു. പന്ത്രണ്ടാം പട്ടികയിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള സംഗതികളെ സംബന്ധിച്ച്, സാമ്പത്തിക വികസനത്തിനും സാമൂഹ്യനീതിക്കും വേണ്ടിയുള്ള പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ച നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള ഉത്തരവാദിത്തം നഗരസഭകൾക്കുണ്ട്. കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി ആക്ട്, 1994 പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നതിന് ശേഷം, അതിലുണ്ടായ നിരവധി ഭേദഗതികൾ മുഖേന വിവിധ സർക്കാർ വകുപ്പുകൾ കൈകാര്യം ചെയ്തിരുന്ന കൂടുതൽ ചുമതലകൾ നഗരസഭകൾക്ക് കൈമാറുകയും അതുവഴി കേന്ദ്രീകൃത ഭരണരീതിക്ക് പകരം അധികാരവികേന്ദ്രീകരണം ഫലപ്രദമായി നടപ്പിലാക്കുവാനും അതിന്റെ ഗുണഫലങ്ങൾ ജനങ്ങളിലേക്ക് എത്തിക്കുവാനും സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. സമൂഹത്തിലെ നിരാലംബരും നിരാശ്രയരുമായ വിഭാഗങ്ങൾക്ക് നടപ്പിലാക്കിയിരുന്ന ക്ഷേമസുരക്ഷാ പദ്ധതികളെല്ലാം തന്നെ നഗരസഭകൾക്ക് കൈമാറിയത് ഇതിനൊരുദാഹരണമാണ്. 1994-ലെ കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി ആക്ടിലെ വിവിധ വകുപ്പുകൾക്ക് കീഴിൽ വിവിധ വിഷയങ്ങളിലായി നിരവധി ചട്ടങ്ങളും സർക്കാർ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. 2019ൽ മുനിസിപ്പാലിറ്റി ആക്ട് ഭേദഗതി ചെയ്ത് മുനിസിപ്പൽ കോമൺ സർവ്വീസ് ജീവനക്കാരെ സർക്കാർ ജീവനക്കാരാക്കി മാറ്റിയിട്ടുണ്ട്.

മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെ അനിവാര്യ ചുമതലകൾ

1. കെട്ടിട നിർമ്മാണം നിയന്ത്രിക്കുക. 2. പൊതുസ്ഥലങ്ങൾ കയ്യേറ്റം ചെയ്യപ്പെടാതെ സംരക്ഷിക്കുക. 3. പരമ്പരാഗത കുടിവെള്ള സ്രോതസ്സുകൾ സംരക്ഷിക്കുക. 4. കുളങ്ങളും മറ്റ ജലസംഭരണികളും സംരക്ഷിക്കുക. 5. മുനിസിപ്പാലിറ്റിയുടെ അധീനതയിലുള്ള ജലമാർഗ്ഗങ്ങളും കനാലുകളും പരിരക്ഷിക്കുക. 6.ഖരമാലിന്യങ്ങൾ ശേഖരിക്കുകയും കയ്യൊഴിയുകയും ചെയ്യുക, ദ്രവമാലിന്യം നീക്കം ചെയ്യൽ ക്രമീകരിക്കുക 7. പേമാരിമൂലമുണ്ടാകുന്ന വെള്ളം ഒഴുക്കിക്കളയുക. 8. പരിസ്ഥിതി ആരോഗ്യരക്ഷകമാക്കി സംരക്ഷിക്കുക. 9. പൊതുമാർക്കറ്റുകൾ പരിപാലിക്കുക. 10. സാംക്രമിക രോഗവാഹികളെ നിയന്ത്രിക്കുക. 11. മൃഗങ്ങളുടെ കശാപ്പ്, മാംസം, മത്സ്യം, എളുപ്പത്തിൽ കേടുവരുന്ന മറ്റ് ഭക്ഷ്യവസ്തു എന്നിവയുടെ വിൽപ്പന മുതലായവ നിയന്ത്രിക്കുക. 12. ഭക്ഷണശാലകളെ നിയന്ത്രിക്കുക. 13. ഭക്ഷണത്തിൽ മായം ചേർക്കുന്നത് തടയുക 14. റോഡുകളും മറ്റ പൊതു മുതലുകളും സംരക്ഷിക്കുക. 15. തെരുവു വിളക്കുകൾ കത്തിക്കുകയും അവയെ പരിപാലിക്കുകയും ചെയ്യുക. 16. രോഗ പ്രതിരോധ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക. 17. രോഗ പ്രതിരോധത്തിനും നിയന്ത്രണത്തിനുമായി ദേശീയ തലത്തിലും സംസ്ഥാനതലത്തിലുമുള്ള തന്ത്രങ്ങളും പരിപാടികളും ഫലപ്രദമായി നടപ്പാക്കുക. 18. ശവപ്പറമ്പുകളും ശ്മശാനങ്ങളും സ്ഥാപിക്കുകയും സംരക്ഷിക്കുയും ചെയ്യുക. 19. അപകടകരവും അസഹ്യകരവുമായ വ്യാപാരങ്ങൾക്ക് ലൈസൻസ് നൽകുക. 20. ജനനവും മരണവും രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുക. 21. കുളിക്കടവുകളും അലക്കുകടവുകളും സ്ഥാപിക്കുക. 22. കടത്തുകൾ ഏർപ്പെടുത്തുക. 23. വാഹനങ്ങൾ പാർക്ക് ചെയ്യുന്നതിനുള്ള താവളങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുക. 24. യാത്രക്കാർക്കായി വെയ്റ്റിംഗ് ഷെഡ്ഡുകൾ നിർമ്മിക്കുക. 25. പൊതു സ്ഥലങ്ങളിൽ മൂത്രപ്പുരയും കക്കൂസും കുളിസ്ഥലങ്ങളും ഏർപ്പെടുത്തുക. 26. മേളകളുടെയും ഉത്സവങ്ങളുടെയും നടത്തിപ്പ് ക്രമീകരിക്കുക. 27. വളർത്തുനായ്ക്കൾക്ക് ലൈസൻസ് നൽകുകയും അലഞ്ഞു നടക്കുന്ന

നായ്ക്കളെ ഇല്ലായ്മ ചെയ്യുകയും ചെയ്യുക. 28. ചേരിപ്രദേശങ്ങളിൽ അടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുക. 29. നടപ്പാതയും റോഡ് മുറിച്ചുകടക്കുന്നതിനുള്ള സൗകര്യവും ഉൾപ്പെടെയുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ കാൽനടയാത്രക്കാർക്കുവേണ്ടി ഏർപ്പെടുത്തുക. 30. ഘട്ടം ഘട്ടമായി നടപ്പാക്കുന്നതിനായി വിശദമായ നഗരാസൂത്രണവും പ്രവർത്തനപദ്ധതിയും തയ്യാറാക്കുക.

ജനന-മരണ രജിസ്ട്രേഷൻ

1969 ലെ കേന്ദ്ര ജനന-മരണ രജിസ്ട്രേഷൻ ആക്ട് നിലവിൽ വന്നതോടെയാണ് ഇന്ത്യയിൽ ജനനമരണ രജിസ്ട്രേഷന് ഒരു ഏകീകൃത നിയമം ഉണ്ടായത്. 1.4.1970 മുതലാണ് സംസ്ഥാനത്ത് ജനന-മരണ രജിസ്ട്രേഷൻ നിയമം നിലവിൽ വന്നത്. ഈ നിയമത്തിനനുസരിച്ചുള്ള ചട്ടങ്ങൾ 1.7.1970 മുതൽ സംസ്ഥാനത്ത് പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നു. 2000ൽ ചട്ടങ്ങൾ സമഗ്രമായി പരിഷ്കരിക്കുകയുണ്ടായി. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ, മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ, മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനുകൾ, കന്റോൺമെന്റ് ബോർഡ് എന്നിവയാണ് പ്രാദേശിക രജിസ്ട്രേഷൻ യൂണിറ്റുകൾ. ജനനവും മരണവും സംഭവദിവസം മുതൽ 21 ദിവസത്തിനുള്ളിൽ പ്രാദേശിക രജിസ്ട്രേഷൻ യൂണിറ്റിൽ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യേണ്ടതാണ്. ഇത് നിയമാനുസരണം നിർബന്ധമാണ്. നിശ്ചിത ദിവസം കഴിഞ്ഞാൽ സംഭവദിവസം മുതൽ 30 ദിവസം വരെ രണ്ടു രൂപ പിഴയൊടുക്കിയും ഒരു വർഷം വരെ പഞ്ചായത്തുകളിൽ പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടറുടെയും നഗരസഭകളിൽ സെക്രട്ടറിയുടെയും അനുവാദത്തോടെ അഞ്ചു രൂപ പിഴയൊടുക്കിയും അതിനുശേഷം ബന്ധപ്പെട്ട സബ്ഡിവിഷണൽ മജിസ്ട്രേട്ടിന്റെ അനുവാദത്തോടെ പത്തുരൂപ പിഴയൊടുക്കിയും ജനന-മരണങ്ങൾ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാവുന്നതാണ്. കുട്ടിയുടെ പേര് ചേർക്കാതെ രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത ജനനങ്ങളിൽ ഒരു വർഷത്തിനകം സൗജന്യമായും അതിനുശേഷം 15 വർഷത്തിനകം 5 രൂപ ലേറ്റ് ഫീ ഒടുക്കിയും പേര് ചേർക്കാവുന്നതാണ്. കുട്ടിയുടെ പേരു ചേർക്കുന്നതിനു 15 വർഷം കഴിഞ്ഞ കേസിൽ 13.07.2026 നകം പേരു ചേർക്കേണ്ടതാണ്. 1970നു മുമ്പുള്ള രജിസ്ട്രേഷനുകളിലെ തിരുത്തലുകൾക്കും ചീഫ് രജിസ്ട്രാറുടെ അനുമതി ആവശ്യമാണ്. ജനന-മരണ രജിസ്ട്രേഷൻ അടിസ്ഥാന രേഖയായതിനാൽ ഭാവിയിൽ ഇഷ്ടാനുസരണം തിരുത്തലുകൾ വരുത്താൻ കഴിയുകയില്ല. അതിനാൽ ജനന-മരണ രജിസ്ട്രേഷന് ശരിയായും വ്യക്തമായും വിവരങ്ങൾ നല്കുന്നുവെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തണം. പഞ്ചായത്ത് ജോയിന്റ് ഡയറക്ടറുടെ പദവിയിലുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥനാണ് ജനന-മരണ രജിസ്ട്രേഷന്റെ സംസ്ഥാന ചീഫ് രജിസ്ട്രാർ. പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർമാരാണ് ജില്ലാ രജിസ്ട്രാർമാർ.

ഹിന്ദു വിവാഹ രജിസ്ട്രേഷൻ

1955 ലെ ഇന്ത്യൻ ഹിന്ദു വിവാഹ നിയമപ്രകാരം സംസ്ഥാനത്ത് നടക്കുന്ന എല്ലാ വിവാഹങ്ങളും അതാത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്-മുനിസിപ്പൽ-കോർപ്പറേഷൻ ഓഫീസുകളിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാവുന്നതാണ്. 1957 ലെ കേരള ഹിന്ദു വിവാഹ രജിസ്ട്രേഷൻ ചട്ടം 20.5.1959 മുതലാണ് നിലവിൽ വന്നത്. അതിനാൽ ഈ തീയതിക്കു മുമ്പുള്ള വിവാഹങ്ങൾ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാവുന്നതല്ല. വിവാഹം നടന്ന് 15 ദിവസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശസ്ഥാപനത്തിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതിന് ചട്ടം വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നുണ്ട്. നിശ്ചിത 15 ദിവസത്തിനുശേഷം 15 ദിവസം കൂടി മതിയായ കാരണങ്ങളിന്മേൽ ലോക്കൽ രജിസ്ട്രാർക്കു തന്നെ കാലതാമസം മാപ്പാക്കി വിവാഹം രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാവുന്നതാണ്. അതിന് ശേഷമുള്ള രജിസ്ട്രേഷനുകൾ നടത്തുന്നതിന് ജില്ലാ രജിസ്ട്രാറുടെ (പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ) അനുവാദം ആവശ്യമാണ്. രജിസ്ട്രേഷനുകളിൽ വന്നിട്ടുള്ള സാരമായ തെറ്റുകൾ തിരുത്തുന്നതിന് രജിസ്ട്രാർ ജനറലായ പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടറുടെ അനുമതി ആവശ്യമാണ്. വിവാഹ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് 10 രൂപ പകർപ്പ് ഫീസ് ഒഴികെ ഹിന്ദു വിവാഹനിയമപ്രകാരമുള്ള രജിസ്ട്രേഷനുകൾക്ക് മറ്റ് യാതൊരു ഫീസും ഈടാക്കാൻ പാടുള്ളതല്ല.

2008-ലെ കേരള വിവാഹങ്ങൾ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യൽ (പൊതു) ചട്ടങ്ങൾ

കേരള സംസ്ഥാനത്ത് നടക്കുന്ന എല്ലാ വിവാഹങ്ങളും മതഭേദമെന്യേ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതിനായി സുപ്രീംകോടതി നിർദ്ദേശത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ 29.02.2008 മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ സംസ്ഥാന സർക്കാർ 2008 ലെ കേരള വിവാഹങ്ങൾ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യൽ (പൊതു) ചട്ടങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിച്ചു. 1969 ലെ ജനന മരണ രജിസ്ട്രേഷൻ ആക്ട് പ്രകാരമുള്ള ജനന മരണ രജിസ്ട്രാർമാരാണ് വിവാഹ (പൊതു) ലോക്കൽ രജിസ്ട്രാർ. പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ വിവാഹ (പൊതു) മുഖ്യ രജിസ്ട്രാർ ജനറലും പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർമാർ വിവാഹ (പൊതു) രജിസ്ട്രാർ ജനറൽമാരുമാണ്. വിവാഹത്തിൽ ഏർപ്പെട്ട കക്ഷികൾ വിവാഹ രജിസ്ട്രേഷനുള്ള മെമ്മോറാണ്ടം വിവാഹതീയതി മുതൽ 45 ദിവസത്തിനകം ലോക്കൽ രജിസ്ട്രാർക്ക് സമർപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. അതോടൊപ്പം രജിസ്ട്രേഷൻ ഫീസായി 100 രൂപ ഒടുക്കേണ്ടതുമാണ്. പട്ടികജാതി, പട്ടികവർഗ്ഗങ്ങളിൽപ്പെട്ടവരും ദാരിദ്ര്യരേഖയ്ക്കു താഴെയുള്ളവരും രജിസ്ട്രേഷൻ ഫീസായി 10 രൂപ ഒടുക്കിയാൽ മതിയാകും. ഭാര്യാഭർത്താക്കൻമാർ ഹാജരായി രജിസ്റ്ററിൽ ഒപ്പുവയ്ക്കുകയും വേണം. രജിസ്ട്രേഷൻ നടത്തിക്കഴിഞ്ഞാൽ അതിന്റെ തെളിവിലേക്കായി 3 പ്രവൃത്തിദിവസത്തിനകം ഒരു സർട്ടിഫിക്കറ്റ് അപേക്ഷകന് നൽകുന്നതാണ്. ഇതിന് 20 രൂപ ഫീസ് ഒടുക്കണം. ഇതു കൂടാതെ, ഏതൊരാൾക്കും 25 രൂപ ഫീസ് സഹിതം അപേക്ഷിച്ചാൽ രജിസ്റ്ററിലെ ഏതൊരു ഉൾക്കുറിപ്പിന്റെയും പ്രസക്തഭാഗം അടങ്ങുന്ന സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ലഭിക്കും. വിവാഹം നടന്ന് 45 ദിവസത്തിനു ശേഷം അഞ്ച് വർഷം വരെ നൂറു രൂപ പിഴ ഈടാക്കിക്കൊണ്ടും അഞ്ച് വർഷത്തിനു ശേഷം രജിസ്ട്രാർ ജനറലിന്റെ അനുമതിയോടെ 250 രൂപ പിഴ ഈടാക്കിയും വിവാഹം രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാവുന്നതാണ്. ലോക്കൽ രജിസ്ട്രാർക്ക് സ്വമേധയായോ, ബന്ധപ്പെട്ട കക്ഷികളുടെ അപേക്ഷയിന്മേലോ രജിസ്റ്ററിലെ ഏതെങ്കിലും ഉൾക്കുറിപ്പ്, രൂപത്തിലോ സാരാംശത്തിലോ തെറ്റാ

ണെന്നോ വ്യാജമായി ചേർത്തതാണെന്നോ ബോദ്ധ്യപ്പെട്ടാൽ തിരുത്തുകയോ റദ്ദാക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതിനും ചട്ടത്തിൽ വ്യവസ്ഥയുണ്ട്. ലോക്കൽ രജിസ്ട്രാറുടെ തീരുമാനങ്ങളിന്മേൽ രജിസ്ട്രാർ ജനറലിന് അപ്പീലും അതിലെ തീർപ്പിന്മേൽ മുഖ്യ രജിസ്ട്രാർ ജനറലിന് റിവിഷനും തീരുമാനം ലഭിച്ച് മൂന്ന് മാസ കാലയളവിനുള്ളിൽ നൽകാം.

ആനന്ദ് മാര്യേജ് രജിസ്ട്രേഷൻ

സിഖ് മതക്കാർക്കിടയിൽ ആനന്ദ് ആചാരപ്രകാരം നടക്കുന്ന വിവാഹങ്ങളുടെ രജിസ് ട്രേഷൻ നടത്തുന്നതിനായി 1909-ലെ ആനന്ദ് മാര്യേജ് ആക്റ്റിനു കീഴിൽ പുറപ്പെടുവിച്ച 2014 ലെ കേരള ആനന്ദ് മാര്യേജ് രജിസ് ട്രേഷൻ റൂൾസ് പ്രകാരം ജനനമരണ രജിസ്ട്രാർമാരെ രജിസ്ട്രാർമാരായും പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർമാരെ ജില്ലാ രജിസ്ട്രാർമാരായും ചുമതലപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

കെട്ടിട നിർമ്മാണ ചട്ടങ്ങൾ

2011ലെ കേരള പഞ്ചായത്ത് കെട്ടിട നിർമ്മാണ ചട്ടങ്ങളിലും 1999 ലെ കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി കെട്ടിട നിർമ്മാണ ചട്ടങ്ങളിലും സമഗ്ര മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തി പുതിയ കേരള പഞ്ചായത്ത്, മുനിസിപ്പാലിറ്റി കെട്ടിടനിർമ്മാണ ചട്ടങ്ങൾ 2019 നവംബർ 8ന് പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നു. പഴയ കെട്ടിട നിർമ്മാണ ചട്ടങ്ങളിൽനിന്നും വ്യത്യസ്തമായി ഒട്ടേറെ ഇളവുകൾ കെട്ടിട നിർമ്മാണാനുമതി അപേക്ഷകർക്ക് ലഭിക്കുംവിധമാണ് പുതിയ ചട്ടങ്ങൾ രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. 2019ലെ കേരള പഞ്ചായത്ത് കെട്ടിട നിർമ്മാണ ചട്ടങ്ങളിലും കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി കെട്ടിട നിർമ്മാണ ചട്ടങ്ങളിലും കെട്ടിട വിനിയോഗഗണം 12 ആയും ചട്ടങ്ങളുടെ എണ്ണം 109 ആയും ലഘൂകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. കെട്ടിടനിർമ്മാണാനുമതി ലഭിക്കുന്നതിനുള്ള സമയപരിധി അപേക്ഷ ലഭിച്ച് 30 ദിവസമായി നിശ്ചയിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കെട്ടിട നിർമ്മാണ അപേക്ഷകൾ പ്രോസസ് ചെയ്യുന്നതിലെ കാലതാമസം ഒഴിവാക്കുന്നതിനായി അവയെ ഓൺലൈനായി കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന തരത്തിലാണ് ചട്ടങ്ങൾ പരിഷ്കരിച്ചിട്ടുള്ളത്. അപേക്ഷകളിൽ വ്യാഖ്യാനത്തിനുള്ള പഴുതുകൾ പരമാവധി അടച്ചാണ് പുതിയ ചട്ടങ്ങൾ തയ്യാറാക്കിയിരിക്കുന്നത്. 2019ൽ നിലവിൽ വന്ന കെട്ടിടനിർമ്മാണ ചട്ടങ്ങൾക്ക് കൂടുതൽ ഇളവുകൾ നൽകി 24.09.2020ന് വീണ്ടും ഭേദഗതി ചെയ്തു.

മഹാത്മാഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് നിയമം 2005

2005 സെപ്റ്റംബർ 7-ന് പ്രാബല്യത്തിൽ വന്ന ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് നിയമം ഗ്രാമീണ കുടുംബങ്ങളുടെ ഉപജീവനവും സുരക്ഷിതത്വവും ഉറപ്പാക്കുകയും സ്വന്തം പ്രദേശത്ത് തൊഴിലെടുക്കാനുള്ള അവകാശം സംരക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. നിയമം നിലവിൽ വന്നതോടെ ഇന്ത്യയിൽ തൊഴിൽ നിയമസാധുതയുള്ള ഒരവകാശമായി മാറിയിരിക്കുകയാണ്. അവിദഗ്ദ്ധ കായിക തൊഴിൽ ചെയ്യാൻ സന്നദ്ധതയുള്ള, പ്രായപൂർത്തിയായ അംഗങ്ങളുള്ള, ഒരു ഗ്രാമീണ കുടുംബത്തിന് ഒരു സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ 100 ദിവസത്തെ തൊഴിൽ നിയമം ഉറപ്പ് നൽകുന്നു. രാജ്യത്തെ എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കും ഈ നിയമം ബാധകമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ 41, 42, 43 അനുച്ഛേദങ്ങൾ അനുശാസിക്കുന്നവിധം എല്ലാ പൗരന്മാർക്കും ന്യായവും മനുഷ്യത്വപരവുമായ തൊഴിലവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനുതകുന്ന ലക്ഷ്യസാക്ഷാത്കാരത്തിനുള്ള ഒരു നിയമനിർമ്മാണമാണിത്. ദേശീയ തൊഴിലുറപ്പ് നിയമത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് മഹാത്മാഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി നടപ്പാക്കുന്നത്.

വിദ്യാഭ്യാസ അവകാശ നിയമം, 2009

സൗജന്യവും നിർബന്ധിതവുമായ വിദ്യാഭ്യാസം 6 വയസ്സിനും 14 വയസ്സിനും ഇടയ്ക്കുള്ള എല്ലാ കുട്ടികൾക്കും നേടാനുള്ള കേന്ദ്ര വിദ്യാഭ്യാസ അവകാശനിയമം 2009 ഓഗസ്റ്റ് 26-ന് നിലവിൽ വന്നു. ഇതിനെ തുടർന്ന് 2010 ഏപ്രിൽ 1ന് മുതൽ കേന്ദ്രനിയമാവലിയും പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നു. 6 മുതൽ 14 വയസുവരെ പ്രായമുള്ള എല്ലാവർക്കും സമീപപ്രദേശത്തുള്ള വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിൽ എട്ടാം ക്ലാസുവരെയുള്ള പ്രാഥമിക വിദ്യാഭ്യാസം സൗജന്യമായി ഈ നിയമം ഉറപ്പുനൽകുന്നു. കേരളത്തിൽ കുട്ടികളുടെ വിദ്യാഭ്യാസ അവകാശ നിയമം നടപ്പിലാക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായുള്ള നിയമനിർമ്മാണ പ്രക്രിയ, വിദ്യാഭ്യാസ അവകാശ നിയമ കമ്മിഷന്റെ ചുമതലയിൽ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഈ നിയമം സംസ്ഥാനത്ത് നടപ്പിലാക്കുന്നതിൽ നിർണ്ണായകമായ പങ്കു വഹിക്കാനുണ്ട്. ജനനം മുതൽ 14 വയസ്സ വരെയുള്ള എല്ലാ കുട്ടികളുടെയും കണക്കെടുപ്പും അവരുടെ വിദ്യാഭ്യാസവും ഉറപ്പ് വരുത്തൽ, പ്രത്യേക പരിഗണന അർഹിക്കുന്ന കുട്ടികൾക്കുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം 18 വയസ്സുവരെ ഉറപ്പ് വരുത്തൽ, സ്കൂളുകൾക്ക് ആവശ്യമുള്ള ഭൗതികസൗകര്യങ്ങളും പഠനസൗകര്യങ്ങളും നൽകി മെച്ചപ്പെടുത്തൽ, സ്കൂളുകൾ ലഭ്യമല്ലാത്ത പ്രദേശങ്ങളിലെ കുട്ടികൾക്ക് സ്കൂളിലേക്കുള്ള വാഹന സൗകര്യങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തൽ തുടങ്ങിയവയാണ് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കേണ്ട പ്രധാന ചുമതലകൾ.

2016-ലെ കേരള നഗര-ഗ്രാമാസൂത്രണ നിയമവും മാസ്റ്റർപ്ലാനുകളും

2016-ലെ കേരള നഗര-ഗ്രാമാസൂത്രണ നിയമമാണ് സംസ്ഥാനത്ത് തയ്യാറാക്കുന്ന സംസ്ഥാനത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള പെർസ്പെക്റ്റീവ് പ്ലാൻ, ജില്ലാ പ്ലാനുകൾ, തദ്ദേശഭരണ തലത്തിലെ മാസ്റ്റർപ്ലാനുകൾ, വിശദ നഗരാസൂത്രണ പദ്ധതികൾ എന്നിവയ്ക്കു നിയമ പിൻബലം നൽകുന്നത്. സംസ്ഥാനത്തിനു വേണ്ടിയുള്ള പെർസ്പെക്റ്റീവ് പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള ചുമതല സംസ്ഥാന നഗര

ഗ്രാമാസൂത്രണ ബോർഡിനും ജില്ലാ പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള ചുമതല ജില്ലാ ആസൂത്രണ സമിതിക്കും മാസ്റ്റർപ്ലാനുകൾ, വിശദ നഗരാസൂത്രണ പദ്ധതികൾ, മാസ്റ്റർപ്ലാനിലെ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള എക്സിക്യൂഷൻ പ്ലാനുകൾ, ലാന്റ് പൂളിംഗ് സ്കീമുകൾ എന്നിവ തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള ചുമതല ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിനുമാണ്. ഈ ആക്ട് പ്രകാരമുള്ള പ്ലാൻ പ്രകാരം, ഭൂവിനിയോഗം നിയന്ത്രിക്കുകയും വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആവിഷ്ക്കരിക്കുകയും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ക്രമീകരിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്ന ഉത്തരവാദിത്തം തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിനാണ്. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്, ഏതു സമയത്തും പ്രമേയം വഴി തദ്ദേശപ്രദേശത്തിനോ/ അതിന്റെ ഭാഗത്തിനോവേണ്ടി ഒരു മാസ്റ്റർപ്ലാൻ തയ്യാറാക്കുന്നതിനോ സ്വീകരിക്കുന്നതിനോ തീരുമാനിക്കാവുന്നതാണ്.

മാസ്റ്റർപ്ലാൻ തയ്യാറാക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ആവശ്യമെങ്കിൽ ഒരു പ്രത്യേക പ്രവർത്തന ഏജൻസി സ്ഥാപിക്കാവുന്നതാണ്, അവരുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങളിൽ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശം നൽകുന്നതും സഹായം ചെയ്യുന്നതും തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ ചുമതലയാണ്. മാസ്റ്റർപ്ലാൻ തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള ചുമതല, ആവശ്യമെങ്കിൽ തദ്ദേശഭരണ സമിതിക്ക് , സ്റ്റാൻഡിംഗ് കമ്മിറ്റിയെ ഏൽപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. കൂടാതെ മാസ്റ്റർപ്ലാൻ തയ്യാറാക്കുക തുടങ്ങിയ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് സ്പെഷ്യൽ കമ്മിറ്റികളും വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പുകളും രൂപീകരിക്കാവുന്നതാണ്. മാസ്റ്റർപ്ലാൻ തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിന് നഗര-ഗ്രാമാസൂത്രണ വകുപ്പ് മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശവും ഉപദേശവും നൽകണമെന്ന് നിയമം വ്യക്തമാക്കുന്നു. തയ്യാറാക്കിയ മാസ്റ്റർ പ്ലാൻ പൊതുജനസമക്ഷം സമർപ്പിച്ചുകൊണ്ട് പ്രസിദ്ധീകരിക്കുക, അവരുടെ ആക്ഷേപ നിർദ്ദേശങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ട് ആവശ്യമെങ്കിൽ മാസ്റ്റർ പ്ലാനിൽ ഭേദഗതി വരുത്തുക, അന്തിമ പ്ലാൻ സർക്കാർ അംഗീകാരത്തിനായി സമർപ്പിക്കുക എന്നിവയും തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനത്തിന്റെ ചുമതലയാണ്.

മാസ്റ്റർപ്ലാനോ, വിശദ നഗരാസൂത്രണ പദ്ധതിയോ നടപ്പിൽ വന്നതിനുശേഷം യാതൊരാളും അവയ്ക്കു വിധേയമല്ലാതെ ഏതെങ്കിലും ഭൂമി വിനിയോഗിക്കുകയോ, ഭൂവിനിയോഗത്തിന് മാറ്റം വരുത്തുകയോ ചെയ്യാൻ പാടുള്ളതല്ല. മാസ്റ്റർ പ്ലാൻ/വിശദനഗരാസൂത്രണ പദ്ധതി നിലവിൽ വന്നാൽ സെക്രട്ടറിയിൽ നിന്നും ഭൂവികസന പെർമിറ്റ് ലഭിച്ചശേഷമെ ഏതൊരാളും ഭൂമിയുടെ വികസനമോ വിനിയോഗത്തിൽ മാറ്റമോ വരുത്താൻ പാടുള്ളൂ.

പബ്ലിക് ഹെൽത്ത് ആക്ടുകൾ

പൊതുജനാരോഗ്യം സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും പരിപോഷിപ്പിക്കുന്നതിനും ഐക്യകേരളം നിലവിൽ വരുന്നതിനു മുൻപ് മുതൽ പ്രാബല്യത്തിലിരിക്കുന്ന രണ്ട് നിയമങ്ങളാണ് 1939-ലെ മദ്രാസ് പബ്ലിക് ഹെൽത്ത് ആക്ടും 1955-ലെ ട്രാവൻകൂർ-കൊച്ചിൻ പബ്ലിക് ഹെൽത്ത് ആക്ടും. യഥാക്രമം മലബാർ പ്രദേശത്തും തിരുവിതാംകൂർ-കൊച്ചി പ്രദേശത്തും പ്രാബല്യമുള്ള ഈ നിയമങ്ങളിൽ ആരോഗ്യമേഖലയിൽ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും ആരോഗ്യവകുപ്പിന്റെയും അധികാരങ്ങളും കടമകളും നിയമലംഘനത്തിനുള്ള ശിക്ഷകളും പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഈ നിയമങ്ങൾ പ്രകാരം സർക്കാർ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലേക്ക് കൈമാറിയ ആരോഗ്യകേന്ദ്രങ്ങൾ പരിപാലിക്കുക, ആരോഗ്യവകുപ്പിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് ആവശ്യമായ ആഫീസ് സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തുക, പ്രാഥമികാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾക്കാവശ്യമായ പശ്ചാത്തല സൗകര്യം ഒരുക്കുക, അവയുടെ നടത്തിപ്പ് മുതലായവ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ കടമയാണ്. കൂടാതെ, മനുഷ്യരുടെ ജീവനോ ആരോഗ്യത്തിനോ സ്വത്തിനോ അസഹ്യമോ ആപൽക്കരമോ ആകാനിടയുള്ള കാര്യങ്ങൾ ദൂരീകരിക്കുന്നതിനും ശുചിത്വം പരിപാലിക്കുന്നതിനും കൊതുകുനിവാരണം നടത്തുന്നതിനും പൊതുജനാരോഗ്യത്തിനായി വ്യാപകമായി പ്രചാരണം നടത്തുന്നതിനും സർക്കാരിന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് ശുദ്ധജലവിതരണം ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനും മാതൃ-ശിശുക്ഷേമ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുമുള്ള ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ കടമകൾ ആക്ടുകളിൽ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

ജൈവവൈവിധ്യ നിയമം, 2002

ജൈവവൈവിധ്യത്തെ സംബന്ധിച്ച അറിവ്, അവയുടെ സംരക്ഷണം, സുസ്ഥിരമായ ഉപയോഗം, ആവാസവ്യവസ്ഥകളുടെ പരിപാലനം, ജൈവവിഭവങ്ങളുടെ ഉപയോഗത്തിൽ നിന്ന ലഭിക്കുന്ന പ്രയോജനങ്ങളുടെ നീതിപൂർവ്വമായ പങ്കുവെയ്ക്കൽ തുടങ്ങിയവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തുകൊണ്ട് 2002-ൽ രൂപം നൽകിയ നിയമമാണ് ജൈവവൈവിധ്യ ആക്ട്. ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണ കാര്യത്തിൽ പരമ്പരാഗതമായി സ്വീകരിച്ചുപോന്ന നടപടികൾക്കും സമ്പ്രദായങ്ങൾക്കും നയങ്ങൾക്കും അംഗീകാരം നൽകുന്ന വ്യവസ്ഥകളാണ് ഈ ആക്ടിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിട്ടുള്ളത്. ജൈവവൈവിധ്യവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട അവശ്യം വേണ്ട നിയന്ത്രണങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് ആക്ടിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നുണ്ട്.

ആക്ടിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നതിനായി ദേശീയ-സംസ്ഥാന-പ്രാദേശിക തലത്തിൽ അധികാരപരിധിയുള്ള ദേശീയ ജൈവവൈവിധ്യ അതോറിറ്റി, സംസ്ഥാന ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ്, പ്രാദേശിക ജൈവവൈവിധ്യ കമ്മിറ്റികൾ എന്നീ സ്ഥാപന സംവിധാനങ്ങൾ വിഭാവനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളുടെ പരിധിയിൽ വരുന്ന പ്രദേശങ്ങളിലെ ജൈവ

വൈവിധ്യ സംരക്ഷണവും സുസ്ഥിരമായ ഉപയോഗവും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുക എന്നതാണ് പ്രാദേശിക ജൈവവൈവിധ്യ കമ്മിറ്റികളുടെ ഉത്തരവാദിത്തം. പാരമ്പര്യ ഇനങ്ങൾ, നാടൻ ഇനങ്ങൾ, വളർത്തിനങ്ങൾ, പോറ്റ് കന്നുകാലികൾ, സൂക്ഷ്മാണുക്കൾ തുടങ്ങി ജൈവ വിഭവങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് രേഖപ്പെടുത്തുവാനും കാലാനുസൃതമായി വന്നിട്ടുള്ള മാറ്റങ്ങൾ പരിശോധിക്കുവാനും ജൈവവൈവിധ്യ സംരക്ഷണവും സുസ്ഥിരമായ ഉപയോഗവും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുവാനും പ്രാദേശിക ജൈവവൈവിധ്യ കമ്മിറ്റികൾക്ക് ചുമതലയുണ്ട്. കമ്മിറ്റികളുടെ പ്രവർത്തനത്തിനായി പ്രത്യേക ഫണ്ടിനും വ്യവസ്ഥയുണ്ട്. ആക്ടിൽ വിഭാവനം ചെയ്യുന്ന വ്യവസ്ഥകൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി 2004-ൽ ജൈവവൈവിധ്യ ചട്ടങ്ങളും പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്.

പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണ നിയമം, 1986

ഭൂമിയും വായുവും ജലവും അടങ്ങുന്ന പരിസ്ഥിതിയും അവയ്ക്ക് മനുഷ്യരും സൂക്ഷ്മാണുക്കൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ജീവജാലങ്ങളുമായുള്ള പരസ്പരബന്ധവും നിലനിർത്തുന്നതിനും വിവിധ രീതിയിലുള്ള മലിനീകരണത്തിൽ നിന്നും അവയെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും വ്യവസ്ഥചെയ്യുന്ന നിയമമാണ് 1986-ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണ നിയമം. പരിസ്ഥിതി ഗുണനിലവാരം നിർണ്ണയിക്കുന്നതിനും അവ ഉറപ്പാക്കുന്നതിനും മലിനീകരണ നിയന്ത്രണം പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നതിനും ദേശീയതലത്തിൽ ഇതിനായുള്ള പരിപാടികൾ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കുന്നതിനും ഇക്കാര്യങ്ങൾ സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുമായും മറ്റ് അധികാരസ്ഥാപനങ്ങളുമായും ഉദ്യോഗസ്ഥരുമായും ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനും കേന്ദ്രസർക്കാരിനെ ഈ നിയമം ചുമതലപ്പെടുത്തുന്നു. പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് മലിനീകരണം നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനും തടയുന്നതിനും ഇല്ലാതാക്കുന്നതിനും ഏതൊരു അധികാരസ്ഥാപനത്തിനും ആജ്ഞ നൽകുന്നതിനും വിവിധ ഉത്തരവാദിത്തങ്ങൾ അധികാരസ്ഥാപനങ്ങളെ ഏൽപ്പിക്കുന്നതിനും ചട്ടങ്ങൾ രൂപീകരിച്ച് നടപ്പിൽ വരുത്തുന്നതിനും ഈ നിയമം കേന്ദ്രസർക്കാരിനെ അധികാരപ്പെടുത്തുന്നു.

നിയമത്തിലും ചട്ടങ്ങളിലും പറയുന്ന വ്യവസ്ഥകൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് വീഴ്ചവരുത്തുന്ന ആർക്കെതിരെയും ശിക്ഷണ നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നതിന് വ്യവസ്ഥയുണ്ട്. ഇതനുസരിച്ച് അഞ്ചുവർഷം വരെ തടവോ ഒരു ലക്ഷം രൂപവരെ പിഴയോ രണ്ടും ചേർത്തോ ഉള്ള ശിക്ഷാനടപടിക്ക് നിയമം വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നു. ശിക്ഷാനടപടി പാലിക്കാത്തപക്ഷം ഓരോ ദിവസവും 5000 രൂപ വീതം അധിക പിഴ ഈടാക്കുന്നതിനും വീഴ്ചാകാലാവധി ഒരു വർഷമായാൽ കുറ്റക്കാർക്ക് 7 വർഷം വരെ തടവ് നൽകുന്നതിനും വ്യവസ്ഥയുണ്ട്. ഈ നിയമത്തിന്റെ ഭാഗമായി രൂപം നൽകിയിട്ടുള്ള താഴെപ്പറയുന്ന ചില ചട്ടങ്ങൾ പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്ക് നേരിട്ടോ പരോക്ഷമായോ ബാധകമാണ്.

1. തീരദേശ നിയന്ത്രണ ചട്ടങ്ങൾ, 2011
2. പരിസ്ഥിതി ആഘാതനിർണ്ണയ വിജ്ഞാപനം, 1994, 2006
3. ബയോമെഡിക്കൽ മാലിന്യം (പരിപാലനവും കൈകാര്യം ചെയ്യലും) ചട്ടങ്ങൾ, 1998
4. പ്ലാസ്റ്റിക് (ഉത്പാദനം, ഉപയോഗം, മാലിന്യം) ചട്ടങ്ങൾ, 2011
5. പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യ പരിപാലന ചട്ടങ്ങൾ, 2016
6. പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യ പരിപാലന (ഭേദഗതി) ചട്ടങ്ങൾ, 2018
7. ഖരമാലിന്യ പരിപാലന ചട്ടങ്ങൾ, 2016
8. കേന്ദ്രപരിസ്ഥിതി, വനം മന്ത്രാലയം 2019 ജനവരി 18 ന് പുറപ്പെടുവിച്ച വിജ്ഞാപനം

പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യ പരിപാലന ചട്ടങ്ങൾ, 2016
പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യ പരിപാലന (ഭേദഗതി) ചട്ടങ്ങൾ, 2018

പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണ നിയമത്തിലെ 6,8,25 എന്നീ വകുപ്പുകൾ അനുസരിച്ച് പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യങ്ങൾ ഫലപ്രദമായി കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനായി 2016 ൽ പുതുക്കിയ ചട്ടങ്ങൾ കേന്ദ്ര സർക്കാർ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യുകയുണ്ടായി. തുടർന്ന് 2018 ൽ ഇതിന്റെ ഭേദഗതിയും പുറപ്പെടുവിച്ചു. ഇതനുസരിച്ച് 50 മൈക്രോണിൽ താഴെ കട്ടിയുള്ള പ്ലാസ്റ്റിക് ക്യാരി ബാഗുകൾ ഉൽപാദിപ്പിക്കുവാനോ സൂക്ഷിച്ചുവെയ്ക്കുവാനോ വിതരണം ചെയ്യുവാനോ പാടില്ല. കൂടാതെ പുകയില, പാൻമസാല, ഗുഡ്ക തുടങ്ങിയ വസ്തുക്കൾ സംഭരിച്ചുവെയ്ക്കുന്നതിനും പായ്ക്ക് ചെയ്യുന്നതിനും വിൽപന നടത്തുന്നതിനും പ്ലാസ്റ്റിക് കവറുകൾ (പായ്ക്കറ്റുകൾ) ഉപയോഗിക്കാൻ പാടില്ല. സ്വാഭാവിക നിറത്തിലുള്ള നിശ്ചിത ഗുണനിലവാരമുള്ള പ്ലാസ്റ്റിക് സഞ്ചികളിലോ പൊതികളിലോ മാത്രമേ ഭക്ഷണ സാധനങ്ങൾ, മരുന്ന്, കുടിവെള്ളം എന്നിവ പായ്ക്ക് ചെയ്യുവാൻ പാടുള്ളൂ എന്നും, പുന:ചംക്രമണം ചെയ്ത പ്ലാസ്റ്റിക് കവറുകൾ ആഹാര സാധനങ്ങൾ സൂക്ഷിക്കാനോ കൊണ്ടുപോകാനോ വിതരണം നടത്താനോ ഉപയോഗിക്കാൻ പാടുള്ളതല്ല എന്നും പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യങ്ങൾ അനിയന്ത്രിതമായി കത്തിക്കുന്നത് പാടില്ല എന്നും നിഷ്കർഷിക്കുന്നു. ഈ ചട്ടങ്ങൾ പ്രകാരം ഉപയോഗശേഷമുള്ള വിവിധ പാളി പ്ലാസ്റ്റിക്, സാഷേ, സഞ്ചി, പാക്കേജിംഗ് എന്നിവ ശേഖരിച്ച് നീക്കം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ഉത്തരവാദിത്തം ഉൽപാദകർ, ഇംപോർട്ടർ, ബ്രാന്റ് ഉടമസ്ഥർ എന്നിവർക്കാണ്. മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡിന്റെ അല്ലെങ്കിൽ മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ സമിതിയുടെ രജിസ്ട്രേഷൻ ഇല്ലാത്ത പ്ലാസ്റ്റിക് ഉൽപന്നങ്ങളുടെ ഉൽപാദകർക്ക് ഒരു നിർമ്മാതാവും അസംസ്കൃത വസ്തുവായി ഉപയോഗി

ക്കാൻ പ്ലാസ്റ്റിക് നൽകുവാൻ പാടില്ല.

ഖരമാലിന്യ പരിപാലന ചട്ടങ്ങൾ, 2016

കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ വനം, പരിസ്ഥിതി, കാലാവസ്ഥ വ്യതിയാന മന്ത്രാലയം, പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണ നിയമം 1986 ന്റെ 6,8,25 എന്നീ വകുപ്പുകൾ പ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള ചട്ടമാണ് ഖരമാലിന്യ പരിപാലന ചട്ടങ്ങൾ 2016. പരിസ്ഥിതിക്കും മനുഷ്യാരോഗ്യത്തിനും അപകടമുണ്ടാക്കാത്ത രീതിയിൽ ഖരമാലിന്യം കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിന് ചട്ടങ്ങൾ ഊന്നൽ നൽകുന്നു. ഓരോ ഉൽപാദകനും ഖരമാലിന്യം അഴുകുന്നവ, അഴുകാത്തവ, അപകടകാരിയായ ഗാർഹിക മാലിന്യം എന്നിങ്ങനെ മൂന്ന് തരമായി തിരിച്ച് അനുയോജ്യമായ സംഭരണികളിൽ ശേഖരിക്കേണ്ടതും സമയാസമയങ്ങളിൽ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നിർദ്ദേശാനുസരണം അംഗീകൃത മാലിന്യശേഖകർക്ക് കൈമാറേണ്ടതുമാണ്. ഓരോ മാലിന്യ ഉല്പാദകനും മാലിന്യം തുറസ്സായ പൊതു സ്ഥലങ്ങളിലോ, തെരുവിലോ, ഉല്പാദകന്റെ സ്ഥലത്തിനു പുറത്തോ ഓടകളിലോ ജല സ്രോതസ്സുകളിലോ വലിച്ചെറിയുകയോ, കത്തിക്കുകയോ ചെയ്യാൻ പാടുള്ളതല്ലെന്ന് ചട്ടം നിഷ്കർഷിക്കുന്നു. തദ്ദേശസ്ഥാപനം തയ്യാറാക്കുന്ന ബൈലായിൽ ഖരമാലിന്യ പരിപാലനത്തിനായി നിഷ്കർഷിച്ചിട്ടുള്ള യൂസർ ഫീ നൽകുക എന്നതും ഉല്പാദകന്റെ ഉത്തരവാദിത്തമാണ്. മാലിന്യം ശേഖരിച്ച് കൊണ്ടുപോകുന്നതിന്റെ ചെലവ് കുറയ്ക്കുന്നതിനും പരിസ്ഥിതി ആഘാതം കുറയ്ക്കുന്നതിനായി വികേന്ദ്രീകൃത സംസ്കരണത്തിന് മുൻഗണന നൽകാനും ചട്ടം നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. ചട്ടങ്ങൾ നടപ്പാക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് വിവിധ മന്ത്രാലയങ്ങൾ, വകുപ്പുകൾ, തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങൾ, ഉദ്യോഗസ്ഥർ, മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡ് / കമ്മിറ്റികൾ, ഉൽപാദകർ എന്നിവരുടെ ഉത്തരവാദിത്തങ്ങൾ ചട്ടത്തിൽ നിർവ്വചിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഒറ്റത്തവണ ഉപഭോഗ പ്ലാസ്റ്റിക് വസ്തുക്കൾക്ക് നിരോധനം

2020 ജനുവരി 1 മുതൽ കേരളത്തിൽ ഒറ്റത്തവണ ഉപഭോഗ പ്ലാസ്റ്റിക് വസ്തുക്കൾ നിരോധിച്ചു. നിരോധിച്ച ഉല്പന്നങ്ങൾ ചുവടെ പറയുന്നു.

● പ്ലാസ്റ്റിക് ക്യാരിബാഗ് (കനം നോക്കാതെ) ● പ്ലാസ്റ്റിക് ഷീറ്റ്സ് (ക്ലിംഗ് ഫിലിം) ● പ്ലേറ്റുകൾ, കപ്പുകൾ, തെർമോക്കോൾ, സ്റ്റൈറോഫോം ഉപയോഗിച്ചുണ്ടാക്കുന്ന അലങ്കാരവസ്തുക്കൾ ● ഒറ്റ തവണ ഉപഭോഗമുള്ള പ്ലാസ്റ്റിക് കപ്പുകൾ, പ്ലേറ്റുകൾ, സ്പൂണുകൾ, ഫോർക്കുകൾ, സ്ട്രോകൾ, ഡിഷുകൾ, സ്റ്റിറർ ● പ്ലാസ്റ്റിക് കോട്ടിങ് ഉള്ള പേപ്പർ കപ്പുകൾ, പ്ലേറ്റുകൾ, ബൗൾ, ക്യാരി ബാഗുകൾ ● നോൺ വൂവൺ ബാഗുകൾ, പ്ലാസ്റ്റിക് ഫ്ലാഗുകൾ, പ്ലാസ്റ്റിക് ബണ്ടിംഗ് ● പ്ലാസ്റ്റിക് വാട്ടർ പൗച്ചസ്, പ്ലാസ്റ്റിക് ജ്യൂസ് പാക്കറ്റുകൾ ● PET/PETE ബോട്ടിലുകൾ കുടിക്കാനുള്ളത് (300 ml. കപ്പാസിറ്റിക്ക് താഴെ) ● ഗാർബേജ് ബാഗ് (പ്ലാസ്റ്റിക്) ● പി.വി.സി. ഫ്ലക്സ് മെറ്റീരിയൽസ് ● പ്ലാസ്റ്റിക് പാക്കറ്റ്സ്.

വ്യക്തികളോ കമ്പനികളോ സ്ഥാപനങ്ങളോ വ്യവസായങ്ങളോ ഇവ നിർമ്മിക്കുകയോ കൊണ്ടു പോകുകയോ സൂക്ഷിക്കുകയോ വില്പന നടത്തുകയോ ചെയ്യാൻ പാടില്ല. നിയമലംഘനം നടത്തുന്ന നിർമ്മാതാക്കൾക്കും വിതരണക്കാർക്കും വില്പന നടത്തുന്നവർക്കുമെതിരെ 10,000 രൂപ പിഴ ചുമത്തും. രണ്ടാമതുള്ള ലംഘനത്തിന് 25000 രൂപയും തുടർന്നുള്ള ലംഘനത്തിന് 50,000 രൂപയുമാണ് പിഴ.

ഈസ് ഓഫ് ഡൂയിംഗ് ബിസിനസ്

കേരളത്തെ ഒരു വ്യവസായ സൗഹൃദ സംസ്ഥാനമാക്കി മാറ്റുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി സർക്കാർ നടപ്പിലാക്കിവരുന്ന ഒരു പ്രധാന പദ്ധതിയാണ് ഈസ് ഓഫ് ഡൂയിങ് ബിസിനസ്സ്. വ്യവസായ വളർച്ചയിൽ കേരളത്തെ മറ്റ് മുൻനിര സംസ്ഥാനങ്ങളോടൊപ്പം എത്തിക്കുകയെന്നത് ഇതിന്റെ പ്രധാന ലക്ഷ്യമാണ്. സംസ്ഥാനങ്ങളെ വ്യവസായ നിക്ഷേപ സാധ്യതയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ റാങ്ക് ചെയ്യുന്ന കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റിന്റെ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് ഫോർ പ്രൊമോഷൻ ഓഫ് ഇൻഡസ്ട്രി ആന്റ് ഇൻറ്റേണൽ ട്രേഡിന്റെ (ഡി.പി.ഐ.ഐ.റ്റി) ചുവടുപിടിച്ചാണ് ഈസ് ഓഫ് ഡൂയിങ് ബിസിനസ് നടപ്പിലാക്കുന്നത്. നിലവിലെ നിയമങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കുകയും യുക്തിപരമായി നവീകരിക്കുകയും ചെയ്യുക, ക്ലിയറൻസ് സംബന്ധമായ ഭരണ നിർവ്വഹണം കൂടുതൽ ഫലപ്രദവും പ്രയോജനകരവുമാക്കുക, സുതാര്യതയും ജനസൗഹൃദ സമീപനവും ഉറപ്പുവരുത്തുക എന്നിവയ്ക്കാണ് പദ്ധതി ഊന്നൽ നൽകുന്നത്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി വ്യവസായ സംരംഭങ്ങളുടെ സുഗമമായ നടത്തിപ്പിനായി വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ കീഴിൽ നിലവിലുള്ള ഏഴു നിയമങ്ങൾ ഭേദഗതി വരുത്തിക്കൊണ്ട് കേരള ഇൻവെസ്റ്റ്മെന്റ് പ്രമോഷൻ ആന്റ് ഫെസിലിറ്റേഷൻ ആക്ട് 2018 എന്ന പേരിൽ പുതിയ നിയമം പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ നിയമത്തിൽ വ്യവസായം തുടങ്ങുവാൻ അനുമതി നൽകുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കാലഹരണപ്പെട്ട നിയമങ്ങളിലാണ് ഭേദഗതി വരുത്തിയിരിക്കുന്നത്. കൂടാതെ 10 ചട്ടങ്ങളും ഭേദഗതി ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

വ്യവസായം തുടങ്ങുന്നതിന് വിവിധ വകുപ്പുകളിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്ന അനുമതികളുടെ ഏകജാലക ഓൺലൈൻ സംവിധാനം, തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും നൽകുന്ന കെട്ടിട പ്ലാനുകളുടെ ഓൺലൈൻ അനുമതികൾ, വിവിധ വകുപ്പുകൾ തമ്മിലുള്ള സംയുക്ത പരിശോധനാരീതി, സ്പോട്ട് രജിസ്ട്രേഷൻ, വിവിധ വകുപ്പുകളിൽ നിന്നുള്ള സമയബന്ധിതമായ അനുമതികൾ നൽകുന്നത്, സെൽഫ് സർട്ടിഫിക്കേഷൻ (സ്വയം സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തൽ), ഡീംഡ് അപ്രൂവൽ, വൈദ്യുതി കണക്ഷൻ, ട്രേഡ് ലൈസൻസ് എന്നിവ എളുപ്പത്തിൽ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ തുടങ്ങിയവയാണ്

പുതിയ നിയമത്തിന്റെയും ഭേദഗതികളുടെയും സവിശേഷത.

ഭേദഗതി ചെയ്ത നിയമങ്ങൾ: ● കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് ആക്ട് 1994 ● കേരള മുൻസിപ്പാലിറ്റി ആക്ട് 1994 ● കേരള ലിഫ്റ്റ് ആന്റ് എസ്കലേറ്റേഴ്സ് ആക്ട് 2013 ● കേരള ഗ്രൗണ്ട് വാട്ടർ ആക്ട് 2002 ● കേരള ഹെഡ് ലോഡ് വർക്കേഴ്സ് ആക്ട് 1978 ● കേരള ഷോപ്പ്സ് ആന്റ് കൊമേഴ്സ്യൽ എസ്റ്റാബ്ലിഷ്മെന്റ് ആക്ട് ● കേരള സ്റ്റേറ്റ് സിംഗിൾ വിൻഡോ ക്ലിയറൻസ് ബോർഡ്സ് ആന്റ് ഇൻഡസ്ട്രിയൽ ടൗൺഷിപ്പ് ഏരിയ ഡെവലപ്മെന്റ് ആക്ട് 1999.

ഭേദഗതി ചെയ്ത ചട്ടങ്ങൾ: ● കേരള പഞ്ചായത്ത്‌രാജ് (ഇഷ്യൂ ഓഫ് ലൈസൻസ് ടു ഇൻഡസ്ട്രീസ് ഫാക്ടറീസ്, ട്രേഡ്സ്, എന്റർപ്രണർഷിപ്പ് ആക്ടിവിറ്റീസ് & അദർ സർവ്വീസസ്) റൂൾസ് 1996 ● കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് (പ്രൊഫഷൻ ടാക്സ്) റൂൾസ് 1996 ● കേരള മുൻസിപ്പാലിറ്റി (രജിസ്ട്രേഷൻ ഓഫ് പ്രൈവറ്റ് ഹോസ്പിറ്റൽസ് ആൻഡ് പാരാമെഡിക്കൽ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂ ഷൻസ്) റൂൾസ് 1997 ● കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് ബിൽഡിങ് റൂൾസ് 2011 ● കേരള മുൻസിപ്പാലിറ്റി ബിൽഡിങ് റൂൾസ് 1999 ● കേരള ഫാക്ടറീസ് റൂൾസ് 1957 ● കേരള ഇന്റർസ്റ്റേറ്റ് മൈഗ്രന്റ് വർക്കേഴ്സ് (റെഗുലേഷൻ ഓഫ് എംപ്ലോയ്മെന്റ് ആൻഡ് കണ്ടീഷൻ ഓഫ് സർവ്വീസ്) റൂൾസ് 1983 ● കേരള കോൺട്രാക്ട് ലേബർ (റെഗുലേഷൻ ആൻഡ് അബോളിഷൻ) റൂൾസ് 1974 ● ബിൽഡിങ് ആൻഡ് കൺസ്ട്രക്ഷൻ വർക്കേഴ്സ് (റെഗുലേഷൻ ഓഫ് എംപ്ലോയ്മെന്റ് ആൻഡ് കണ്ടീഷൻ ഓഫ് സർവ്വീസ്) റൂൾസ് 1998 ● കേരള മോട്ടോർ വർക്കേഴ്സ് റൂൾസ് 1962.

വിവരാവകാശ നിയമം - 2005

പൊതുഅധികാരസ്ഥാപനങ്ങളുടെ കൈവശമുള്ള വിവരങ്ങൾ എല്ലാ പൗരന്മാർക്കും ലഭ്യമാക്കുന്നതിനും പൊതു അധികാരകേന്ദ്രങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനത്തിൽ സുതാര്യതയും വിശ്വാസ്യതയും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും ജനങ്ങളോടുള്ള ഉത്തരവാദിത്തം നിലനിർത്തുന്നതിനും അഴിമതി നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യുന്നതിനുമുള്ള വിവരാവകാശ നിയമം 2005 ഒക്ടോബർ 12 മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നു. ഭരണഘടനാ പ്രകാരമോ ലോക്സഭയുടെയോ നിയമസഭകളുടെയോ നിയമം വഴിയോ സർക്കാർ വിജ്ഞാപനം വഴിയോ നിലവിൽവന്നതോ രൂപീകരിക്കപ്പെട്ടതോ ആയ എല്ലാ അധികാരികളും സ്ഥാപനങ്ങളും സർക്കാരിൽ നിന്നും ഏതെങ്കിലും തരത്തിൽ സഹായധനം ലഭിക്കുന്ന സർക്കാർ ഇതര സംഘടനകളും ഈ നിയമത്തിന്റെ പരിധിയിൽ വരും. സർക്കാർ സ്ഥാപനങ്ങൾ, സർക്കാർ സഹായധനം നൽകുന്ന സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവയുടെ അധീനതയിലുള്ള ഒരു ജോലിയോ പ്രമാണമോ രേഖയോ പരിശോധിക്കുന്നതിനുള്ള അവകാശം, രേഖയുടെയോ പ്രമാണത്തിന്റെയോ കുറിപ്പുകളോ സംക്ഷിപ്തമോ എടുക്കൽ, സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയ പകർപ്പുകൾ എടുക്കൽ, ഏതു പദാർത്ഥത്തിന്റെയും സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയ സാമ്പിളുകൾ എടുക്കൽ, കംപ്യൂട്ടറിലോ അതുപോലുള്ള മറ്റു ഇലക്ട്രോണിക് സംവിധാനങ്ങളിലോ ശേഖരിച്ചുവെച്ചിട്ടുള്ള വിവരങ്ങൾ, പ്രിന്റ് ഔട്ടുകൾ, ഫ്ളോപ്പികൾ, ഡിസ്കുകൾ, ടേപ്പുകൾ, വീഡിയോ കാസറ്റുകൾ മുതലായ രൂപത്തിൽ പകർപ്പായി ലഭിക്കാനും ഏതൊരു പൗരനും അവകാശമുണ്ടെന്ന് നിയമം വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നു.

എല്ലാ സർക്കാർ ഓഫീസുകളിലും പബ്ലിക് ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർമാരെയും അസിസ്റ്റന്റ് പബ്ലിക് ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർമാരെയും നിയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഏതെങ്കിലും ഒരു കാര്യത്തെക്കുറിച്ച് വിവരം ലഭിക്കേണ്ടവർ 10 രൂപ ഫീസ് സഹിതം ബന്ധപ്പെട്ട പബ്ലിക് ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർക്ക് അപേക്ഷ നൽകണം. രേഖാമൂലമോ ഇലക്ട്രോണിക് മാധ്യമം വഴിയോ അപേക്ഷ നൽകാം. അപേക്ഷ എഴുതി നല്കാൻ കഴിയാത്ത വ്യക്തി പറയുന്ന കാര്യങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തി അപേക്ഷ തയ്യാറാക്കുന്നതിന് പബ്ലിക് ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർ സഹായിക്കണം. അപേക്ഷകൻ വിവരം തേടുന്നത് എന്തിനാണെന്ന് വെളിപ്പെടുത്തേണ്ടതില്ല. ബന്ധപ്പെടുന്നതിനുള്ള വിലാസം മാത്രമേ അപേക്ഷയിൽ കാണിക്കേണ്ടതുള്ളൂ. വിവരങ്ങളും രേഖകളും ലഭിക്കുന്നതിനുള്ള ഫീസുകൾ സർക്കാർ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ട്. ദാരിദ്ര്യരേഖയ്ക്ക് താഴെയുള്ളവരെ അവ തെളിയിക്കുന്നതിനുള്ള രേഖകൾ ഹാജരാക്കുന്നപക്ഷം നിർദ്ദിഷ്ട ഫീസ് ഈടാക്കുന്നതിൽ നിന്നും ഒഴിവാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

അപേക്ഷ ലഭിച്ച് 30 ദിവസത്തിനകം പബ്ലിക് ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർ അപേക്ഷകന് വിവരം നൽകണം. അസിസ്റ്റന്റ് പബ്ലിക് ഇൻഫർമേഷൻ ഓഫീസർ വഴി ലഭിച്ച അപേക്ഷയാണെങ്കിൽ 35 ദിവസത്തിനകം വിവരം നൽകിയാൽ മതി. എന്നാൽ വ്യക്തിയുടെ ജീവനെയോ സ്വാതന്ത്ര്യത്തെയോ ബാധിക്കുന്ന വിവരമാണ് ആവശ്യപ്പെടുന്നതെങ്കിൽ അത് 48 മണിക്കൂറിനകം നൽകിയിരിക്കണം. ആവശ്യപ്പെടുന്ന വിവരം ലഭിക്കുന്നില്ലെങ്കിലോ അപൂർണ്ണവും അവാസ്തവവുമായ വിവരമാണ് കിട്ടിയതെങ്കിലോ അക്കാര്യത്തിൽ പരാതിയുള്ള വ്യക്തിക്ക് അപ്പീൽ സംവിധാനവും നിയമത്തിൽ വിഭാവനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. നിയമം അനുശാസിക്കും വിധം വിവരം നൽകുന്നില്ലെങ്കിൽ ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥനെതിരെ ശിക്ഷണനടപടികളും നിയമം വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നു. സംസ്ഥാന ഇൻഫർമേഷൻ കമ്മിഷനാണ് വിവരാവകാശ നിയമം നടപ്പിലാക്കുന്നതും അവയിലെ പരാതികൾ തീർപ്പാക്കുന്നതും ശിക്ഷാനടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതുമായ അധികാരസ്ഥാനം. തിരുവനന്തപുരം പുന്നൻ റോഡിലാണ് കമ്മിഷന്റെ ആസ്ഥാനം.

വിവരാവകാശ നിയമപ്രകാരമുള്ള വിവരങ്ങളും രേഖകളും ലഭിക്കുന്നതിനുള്ള ഫീസുകളുടെ വിവരം

1. വകുപ്പ് 7(1) പ്രകാരം

(എ) വിവരങ്ങൾ എ4 വലിപ്പത്തിലുള്ള പേപ്പറിൽ ലഭിക്കുന്നതിന് ഓരോ പേജിനും : 3 രൂപ

(ബി) വലിപ്പം കൂടുതലുള്ള പേപ്പറിൽ വിവരങ്ങൾ ലഭിക്കുന്നതിന് : അതിനുള്ള യഥാർത്ഥ ചെലവ്

(സി) സാമ്പിളുകളും മോഡലുകളും ലഭിക്കുന്നതിന് : അതിനുള്ള യഥാർത്ഥ വില/ചെലവ്

(ഡി) രേഖകളുടെ പരിശോധനയ്ക്ക് : ആദ്യത്തെ ഒരു മണിക്കൂറിന് ഫീസില്ല

അതിനുശേഷമുള്ള ഓരോ 30 മിനിറ്റിനും അതിന്റെ അംശത്തിനും 10 രൂപ വീതം.

2. വകുപ്പ് 7(5)

(എ) സി.ഡി, ഫ്ളോപ്പി തുടങ്ങിയ ഇലക്ട്രോണിക് രൂപത്തിൽ വിവരങ്ങൾ ലഭിക്കുന്നതിന് (ഓരോന്നിനും) : 70 രൂപ

(ബി) പ്രിന്റഡ് രൂപത്തിൽ വിവരങ്ങൾ ലഭിക്കുന്നതിന് (ഓരോ പേജിനും) : 2 രൂപ

ഫീസ് ഒടുക്കേണ്ട ഹെഡ് ഓഫ് അക്കൗണ്ട് - 0070-60-118-99- Receipts under RI Act 2005

പബ്ലിക് ഇൻഫർമേഷൻ ആഫീസർമാർ

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ്

സംസ്ഥാന പബ്ലിക് ഇൻഫർമേഷൻ ആഫീസർ (SPIO): തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പിലെ ബന്ധപ്പെട്ട സെക്ഷനിലെ അണ്ടർ സെക്രട്ടറിമാർ

അപ്പലേറ്റ് അതോറിറ്റികൾ (AA): തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പിലെ അഡീഷണൽ സെക്രട്ടറിമാർ, ജോയിന്റ് സെക്രട്ടറിമാർ, ഡെപ്യൂട്ടി സെക്രട്ടറിമാർ

പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടറേറ്റിൽ എല്ലാ സീനിയർ സൂപ്രണ്ടുമാരും പബ്ലിസിറ്റി ഓഫീസറും സംസ്ഥാന പബ്ലിക് ഇൻഫർമേഷൻ ആഫീസർ(SPIO)മാരാണ്. പഞ്ചായത്ത് അഡീഷണൽ ഡയറക്ടർ അപ്പലേറ്റ് അതോറിറ്റിയുമാണ്. ജില്ലാതലത്തിൽ പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ ഓഫീസിലെ സീനിയർ സൂപ്രണ്ട് SPIO യും ജി സെക്ഷൻ സൂപ്രണ്ട് APIO യും പഞ്ചായത്ത് അസിസ്റ്റൻറ് ഡയറക്ടർ അപ്പലേറ്റ് അതോറിറ്റിയുമാണ്. ഗ്രാമവികസന കമ്മീഷണറേറ്റിൽ ഡെപ്യൂട്ടി ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ SPIO യും സീനിയർ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ഓഫീസർ അപ്പലേറ്റ് അതോറിറ്റിയുമാണ്.

ജില്ലാ പഞ്ചായത്തിൽ ഫിനാൻസ് ഓഫീസർ SPIO യും സീനിയറായ ജൂനിയർ സൂപ്രണ്ട് APIO യും സെക്രട്ടറി അപ്പലേറ്റ് അതോറിറ്റിയുമാണ്. ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളിൽ സെക്രട്ടറി SPIO യും ഹെഡ് ക്ലാർക്ക് APIO യും അസിസ്റ്റന്റ് ഡെവലപ്മെന്റ് കമ്മീഷണർ (ജനറൽ) അപ്പലേറ്റ് അതോറിറ്റിയുമാണ്. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ JS യും AC/ഹെഡ് ക്ലാർക്ക്/സീനിയർ യു.ഡി ക്ലാർക്ക് APIO യും അതാത് പെർഫോമൻസ് ആഡിറ്റ് സൂപ്പർവൈസർ അപ്പലേറ്റ് അതോറിറ്റിയുമാണ്.

സേവനാവകാശ നിയമം 2012

സർക്കാർ ഓഫീസുകളിൽനിന്നും പൊതു ജനങ്ങൾക്ക് ലഭിക്കേണ്ട സേവനങ്ങൾ കാലതാമസം കൂടാതെ ലഭിക്കുന്നതിന് സേവനങ്ങൾ അവകാശമാണ് എന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനുള്ള 'സേവനാവകാശ നിയമം 2012' നവംബർ ഒന്നു മുതൽ സംസ്ഥാനത്ത് നിലവിൽ വന്നു. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ നിന്നും നൽകി വരുന്ന സേവനങ്ങൾ, നിർദ്ദിഷ്ട സമയപരിധി, നിയുക്ത ഉദ്യോഗസ്ഥൻ, ഒന്നാം അപ്പീൽ അധികാരി, രണ്ടാം അപ്പീൽ അധികാരി എന്നിവ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളിച്ച് 21.12.2020 ൽ അസാധാരണ ഗസറ്റ് വിജ്ഞാപനം (VOL:9) പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്.

സ്വരാജ് ട്രോഫി

അധികാരവികേന്ദ്രീകരണത്തിലും വികേന്ദ്രീകൃതാസൂത്രണത്തിലും ഒരു വിസ്മയമാണ് കേരളത്തിലെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ. പല തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും ആരോഗ്യകരമായ മത്സരസ്വഭാവത്തോടെയാണ് ഭരണവികസനക്ഷേമ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തിവരുന്നത്. ഈ രംഗത്ത് മികച്ചപ്രകടനം കാഴ്ചവയ്ക്കുന്ന പഞ്ചായത്തുകളെ ആദരിക്കുന്നത് ഈ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് കൂടുതൽ കരുത്തുപകരുമെന്നും മാതൃകാപരമായ പ്രവർത്തനം കാഴ്ചവയ്ക്കാൻ സഹായിക്കുമെന്നും സർക്കാർ വിലയിരുത്തിയതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് എല്ലാ വർഷവും മികച്ച തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെ തെരഞ്ഞെടുത്ത് ആദരിക്കാൻ തീരുമാനിച്ചത്. 1995-96 വർഷം മുതൽ മികച്ച ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളെ സംസ്ഥാനതലത്തിലും ജില്ലാതലത്തിലും തെരഞ്ഞെടുത്ത് ട്രോഫിയും കാഷ് അവാർഡും സാക്ഷ്യപത്രവും നല്കി ആദരിച്ചുവരുന്നു. എന്നാൽ 1996-97 മുതൽ മഹാത്മജി വിഭാവനം ചെയ്ത ഗ്രാമസ്വരാജിനെ അനുസ്മരിച്ചുകൊണ്ട് ട്രോഫിക്ക് സ്വരാജ് ട്രോഫി എന്ന് നാമകരണം ചെയ്തു. 1999-2000 മുതൽ മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്കും 2000-01 മുതൽ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത്, ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത്, മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷൻ എന്നിവയ്ക്കും സ്വരാജ് ട്രോഫി ഏർപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായി.

സംസ്ഥാനതലത്തിൽ മികച്ച ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന് സ്വരാജ് ട്രോഫിയും 25 ലക്ഷം രൂപ പ്രത്യേക പദ്ധതി സഹായധനമായും

ലഭിക്കും. ജില്ലാതലത്തിൽ ഒന്നാം സ്ഥാനം നേടുന്ന ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്ക് സ്വരാജ് ട്രോഫിയും പദ്ധതി സഹായധനമായി 10 ലക്ഷം രൂപ വീതവും ലഭിക്കും. രണ്ടാം സ്ഥാനം നേടുന്ന പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് സാക്ഷ്യപത്രവും കൂടാതെ പ്രത്യേക പദ്ധതി സഹായധനമായി 5 ലക്ഷം രൂപ വീതവും ലഭിക്കുന്നതാണ്. ഒന്നാം സ്ഥാനം നേടുന്ന മുനിസിപ്പാലിറ്റിക്കും ബ്ലോക്ക്പഞ്ചായത്തിനും സ്വരാജ് ട്രോഫിയും പദ്ധതി സഹായധനമായി 25 ലക്ഷം രൂപ വീതവും രണ്ടാം സ്ഥാനം നേടുന്ന സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് 15 ലക്ഷം രൂപ വീതവും മൂന്നാം സ്ഥാനം നേടുന്ന സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് 10 ലക്ഷം രൂപ വീതവും പദ്ധതി സഹായധനമായി ലഭിക്കുന്നതാണ്. മികച്ച മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനും ജില്ലാ പഞ്ചായത്തിനും സ്വരാജ് ട്രോഫിയും സാക്ഷ്യപത്രവും നല്കിയാണ് ആദരിക്കുന്നത്.

സംസ്ഥാന തലത്തിൽ മികച്ച പ്രവർത്തനത്തിന് സ്വരാജ് ട്രോഫിക്കർഹമായ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ (2010-11 മുതൽ)

	ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ	ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾ	ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾ
2010-11 -	നെടുമ്പന (കൊല്ലം)	പഴയന്നൂർ (തൃശ്ശൂർ)	കാസർഗോഡ്
2011-12 -	പുലാമന്തോൾ (മലപ്പുറം)	വാമനപുരം (തിരുവനന്തപുരം)	ആലപ്പുഴ
2012-13 -	കവിയൂർ (പത്തനംതിട്ട)	മുതുകുളം (ആലപ്പുഴ)	ഇല്ല
2013-14 -	നാദാപുരം (കോഴിക്കോട്)	മല്ലപ്പള്ളി (പത്തനംതിട്ട)	കൊല്ലം
2014-15 -	കുലശേഖരപുരം (കൊല്ലം)	കാളികാവ് (മലപ്പുറം)	എറണാകുളം
2015-16 -	ചെമ്പിലോട് (കണ്ണൂർ), ശ്രീകൃഷ്ണപുരം (പാലക്കാട്)	എടക്കാട് (കണ്ണൂർ)	കൊല്ലം
2016-17 -	ശ്രീകൃഷ്ണപുരം (പാലക്കാട്)	ളാലം (കോട്ടയം)	പത്തനംതിട്ട
2017-18 -	പാപ്പിനിശ്ശേരി (കണ്ണൂർ)	നെടുമങ്ങാട് (തിരുവനന്തപുരം)	തിരുവനന്തപുരം
2018-19-	പാപ്പിനിശ്ശേരി (കണ്ണൂർ)	നെടുമങ്ങാട് (തിരുവനന്തപുരം)	തിരുവനന്തപുരം
2019-20-	പാപ്പിനിശ്ശേരി (കണ്ണൂർ)	മുഖത്തല (കൊല്ലം)	തിരുവനന്തപുരം

മഹാത്മാ പുരസ്കാരം

മഹാത്മാഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയുടെ പ്രവർത്തനം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനും ഊർജ്ജിതപ്പെടുത്തുന്നതിനും ഒരു പ്രോത്സാഹനമെന്ന നിലയിൽ മികച്ച പ്രവർത്തനങ്ങൾ കാഴ്ചവയ്ക്കുന്ന ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്ക് സംസ്ഥാന തലത്തിൽ ഏർപ്പെടുത്തിയ അവാർഡാണ് മഹാത്മാ പുരസ്കാരം. 2012 മുതൽ ഏർപ്പെടുത്തിയ പ്രസ്തുത അവാർഡ് സംസ്ഥാന തലത്തിൽ ഒന്നും രണ്ടും മൂന്നും സ്ഥാനങ്ങൾക്കും ജില്ലാതലത്തിൽ ഒന്നും രണ്ടും സ്ഥാനങ്ങൾക്കും നൽകുന്നു.

	ഒന്നാം സ്ഥാനം	രണ്ടാം സ്ഥാനം	മൂന്നാം സ്ഥാനം
2012-13	വെള്ളറട (തിരുവനന്തപുരം)	അടിമാലി (ഇടുക്കി)	ചെങ്കൽ (തിരുവനന്തപുരം)
2013-14	കടയ്ക്കാവൂർ (തിരുവനന്തപുരം)	ഇടമലക്കുടി (ഇടുക്കി)	അണ്ടൂർക്കോണം (തിരുവനന്തപുരം)
2014-15	നീലംപേരൂർ (ആലപ്പുഴ)	വയലാർ (ആലപ്പുഴ)	ചേർത്തല സൗത്ത് (ആലപ്പുഴ)
2015-16	തളിക്കുളം (തൃശ്ശൂർ)	ഏങ്ങണ്ടിയൂർ (തൃശ്ശൂർ)	കടുങ്ങല്ലൂർ (എറണാകുളം)
2016-17	ഇടമലക്കുടി (ഇടുക്കി)	അഗളി (പാലക്കാട്)	മീനങ്ങാടി (വയനാട്)
2017-18	കൊടുമൺ (പത്തനംതിട്ട)	തുറയൂർ (കോഴിക്കോട്)	ബുധനൂർ (ആലപ്പുഴ)
2018-19	അവാർഡ് നൽകിയിട്ടില്ല.		
2019-20	കൊക്കയാർ (ഇടുക്കി) കള്ളിക്കാട് (തിരുവനന്തപുരം)	നായരമ്പലം (എറണാകുളം) വാത്തിക്കുടി, വട്ടവട (ഇടുക്കി) മരുതോങ്കര, ചെറുവണ്ണൂർ, കാരശ്ശേരി (കോഴിക്കോട്) പുതുപ്പള്ളി (കോട്ടയം) വെച്ചൂച്ചിറ, കൊടുമൺ (പത്തനംതിട്ട) ആതവനാട്, മാറഞ്ചേരി, പെരുമണ്ണക്ലാരി (മലപ്പുറം) ചൊവ്വന്നൂർ (തൃശ്ശൂർ), മീനങ്ങാടി, പൊഴുതന (വയനാട്)	....

കേരളം വെളിയിട വിസർജ്ജന വിമുക്ത (ഒ.ഡി.എഫ്) സംസ്ഥാനം

ഇന്ത്യയിലെ ജനസാന്ദ്രതയേറിയ ആദ്യ വെളിയിട വിസർജ്ജന വിമുക്ത (ഒ.ഡി.എഫ്) സംസ്ഥാനം എന്ന പദവിക്ക് കേരളം

അർഹമായി. 2016 നവംബർ 1ന് തിരുവനന്തപുരം സെൻട്രൽ സ്റ്റേഡിയത്തിൽ നടന്ന ചടങ്ങിൽ മുഖ്യമന്ത്രി പിണറായി വിജയൻ കേരളത്തെ ഒ.ഡി.എഫ് ആയി പ്രഖ്യാപിച്ചു. 941 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലായി 174720 ശുചിമുറികളാണ് ജനപങ്കാളിത്തത്തോടുകൂടി പൂർത്തീകരിച്ചത്. ഒന്നേമുക്കാൽ ലക്ഷം കുടുംബങ്ങളിൽ നിന്നുമായി എട്ടുലക്ഷത്തോളം ജനങ്ങൾക്കാണ് ഇതുവഴി പ്രയോജനം ലഭിക്കുന്നത്. ശുചിത്വ മിഷനോടൊപ്പം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെയും ഉദ്യോഗസ്ഥരുടേയും സന്നദ്ധസംഘടനകളുടേയും കൂട്ടായ പരിശ്രമമാണ് മൂന്നുമാസം കൊണ്ട് പരിപാടി പൂർണ്ണവിജയത്തിലെത്തിച്ചത്. 15400 രൂപയാണ് ഓരോ ഗുണഭോക്താവിനും നൽകിയത്.

വസ്തു നികുതി നിർണയം

2011 ലെ കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് (വസ്തുനികുതിയും സേവന ഉപനികുതിയും സർച്ചാർജ്ജും) ചട്ടങ്ങളും 2013 ലെ കേരള പഞ്ചായത്ത്രാജ് (വസ്തു നികുതിയും സേവന ഉപനികുതിയും സർച്ചാർജ്ജും) ഭേദഗതി ചട്ടങ്ങളും പ്രകാരം കെട്ടിടങ്ങളുടെ തറ വിസ്തീർണ്ണത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ വസ്തു നികുതി നിർണ്ണയിക്കുന്നത്. 14.1.2011 ലെ 19/2011 ത.സ്വ.ഭ.വ. നമ്പർ സർക്കാർ ഉത്തരവ്, 08.09.2020 ലെ സ.ഉ.(അ)നം.53/2020/ത.സ്വ.ഭ.വ. നം. സർക്കാർ ഉത്തരവ് എന്നിവ പ്രകാരം വിവിധ വിഭാഗം കെട്ടിടങ്ങൾക്ക് നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള കുറഞ്ഞതും കൂടിയതുമായ വസ്തു നികുതി നിരക്കുകൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

ക്രമ നമ്പർ	കെട്ടിടങ്ങളുടെയും ഉപവിഭാഗങ്ങളുടെയും വിവരണം	ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ നിരക്ക് രൂപ	ഏറ്റവും കൂടിയ നിരക്ക് രൂപ
1.	പാർപ്പിട ആവശ്യത്തിനുള്ളവ	3	8
1.a	സ്വകാര്യ ഹോസ്റ്റൽ, ഹോം സ്റ്റേ	30	60
1.b	റസിഡൻഷ്യൽ ഹോംസ്റ്റേ	10	25
2.	വാണിജ്യ ആവശ്യത്തിനുള്ളവ		
	(i) 100 ച.മീ. വരെ തറ വിസ്തീർണ്ണമുള്ള ഹോട്ടൽ, റസ്റ്റോറന്റുകൾ, ഷോപ്പുകൾ, ഗോഡൗൺ	30	60
	(ii) 100 ച.മീ. മുകളിൽ തറ വിസ്തീർണ്ണമുള്ള ഹോട്ടൽ, റസ്റ്റോറന്റുകൾ, ഷോപ്പുകൾ, ഗോഡൗൺ	50	70
	(iii) 200 ച.മീ. വരെ തറ വിസ്തീർണ്ണമുള്ള സൂപ്പർമാർക്കറ്റുകൾ, ഷോപ്പിംഗ് മാളുകൾ	30	60
	(iv) 200 ച.മീ. മുകളിൽ തറ വിസ്തീർണ്ണമുള്ള സൂപ്പർമാർക്കറ്റുകൾ, ഷോപ്പിംഗ് മാളുകൾ	70	90
	(v) ബങ്കുകൾ, പെട്ടികടകൾ, കംപ്യൂട്ടർ സെന്ററുകൾ, ഫ്യുവൽസ്റ്റേഷൻ	30	60
3.	ആഫീസ് ഉപയോഗത്തിലുള്ളവ (വ്യവസായ-ശാലകളോടനുബന്ധിച്ചുള്ള ആഫീസ് കെട്ടിടങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ)	30	50
4.	വിദ്യാഭ്യാസ ആവശ്യത്തിനുള്ളവ	3	8
4 a.	വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനത്തിന്റെ കോമ്പൗണ്ടിൽ വരുന്നതും അതിന്റെ മാത്രം ആവശ്യങ്ങൾക്കുപയോഗിക്കുന്നതുമായ ആഡിറ്റോറിയം കാന്റീൻ, വർക്ക്ഷോപ്പ് എന്നിവ (അണ്ടർടേക്കിങ്ങിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ)	3	8
5.	ആശുപത്രികൾ	3	8
6.	അസംബ്ലി കെട്ടിടം, കൺവെൻഷൻ സെന്റർ, ആഡിറ്റോറിയം, സിനിമ തീയറ്റർ, കല്യാണമണ്ഡപം, ലോഡ്ജ്	20	40
7.	വ്യവസായ ആവശ്യത്തിനുള്ളവ		
	(i) കൈത്തറി ഷെഡ്, കയർ പിരിഷെഡ്, കശുവണ്ടി ഫാക്ടറി ഷെഡ്, മത്സ്യ സംസ്കരണ ഷെഡ്, കോഴിവളർത്തൽ ഷെഡ്, ലൈവ്സ്റ്റോക്ക് ഷെഡ്, കരകൗശല നിർമ്മാണ ഷെഡ്, പട്ടുനൂൽ ഷെഡ്, സ്റ്റോറേജ് ഷെഡ്, പീലിംഗ് ഷെഡ്,		

	കൈതൊഴിൽ ഷെഡ്, ഇഷ്ടികചൂള, തടിമിൽ.	10	20
	(ii ഇതരവ്യവസായങ്ങൾക്ക് ആവശ്യമുള്ളവ	40	60
	(iii) മൈക്രോ സ്മാൾ എന്റർപ്രൈസസ് ഡവലപ്പ്മെന്റ് ആക്ട് 2006 പ്രകാരം രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത വ്യവസായ യൂണിറ്റുകളുടെ കെട്ടിടങ്ങൾ	40 15	60 25
8.	റിസോർട്ടുകൾ	80	90
9.	അമ്യൂസ്മെന്റ് പാർക്ക്	20	40
10.	മൊബൈൽ ടെലഫോൺ ടവർ	400	500
11.	ആയുർവേദ ചികിത്സാകേന്ദ്രങ്ങൾ	15	25

വസ്തു നികുതി പരിഷ്കരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രധാന ഗവൺമെന്റ് ഉത്തരവുകൾ

1. സ.ഉ. (അ) നം 18/2011/തസ്വഭവ തീയതി 14/01/2011
2. സ.ഉ. (അ) നം 19/2011/തസ്വഭവ തീയതി 14/01/2011
3. സ.ഉ. (പി) നം 88/2013/തസ്വഭവ തീയതി 13/03/2013
4. സ.ഉ. (എം.എസ്.) നം 210/2013/തസ്വഭവ തീയതി 14/06/2013
5. സ.ഉ. (അ) നം 36/2015/തസ്വഭവ തീയതി 24/02/2015
6. സ.ഉ. (എം.എസ്.) നം 144/2015/തസ്വഭവ തീയതി 27/04/2015
7. സ.ഉ. (പി) നം 181/2015/തസ്വഭവ തീയതി 28/05/2015
8. സ.ഉ. (എം.) നം 358/2015/തസ്വഭവ തീയതി 16/12/2015
9. സ.ഉ. (എം.എസ്.) നം 170/2016/തസ്വഭവ തീയതി 16/11/2016
10. സ.ഉ. (എം.എസ്.) നം 174/2016/തസ്വഭവ തീയതി 23/11/2016
11. സ.ഉ.(അ)നം.53/2020/ത.സ്വ.ഭ.വ. തീയതി 08.09.2020

ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ/നഗരസഭകളുടെ തനതു വരുമാനം

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ വരവുകളെ തനതു വരുമാനം, സർക്കാർ നൽകുന്ന ഫണ്ടുകൾ, മൂലധന വരവുകൾ, വായ്പകൾ, മറ്റിനങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെ തരം തിരിക്കാം. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ എല്ലായിനം വരവുകളും ചേർന്നതാണ് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ ഫണ്ട് എന്ന് കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് നിയമം നിർവ്വചിക്കുന്നു. ഇതേ നിർവ്വചനം തന്നെയാണ് ബ്ലോക്ക്, ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് ഫണ്ടുകൾക്കുമുള്ളത്.

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്കും മുനിസിപാലിറ്റികൾക്കും മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനുകൾക്കും മാത്രമാണ് തനത് വരുമാനം സ്വരൂപിക്കുന്നതിനുള്ള അധികാരമുള്ളത്. തനത് വരുമാനത്തിൽ താഴെപ്പറയുന്ന നികുതി വരവുകളും നികുതിയേതര വരവുകളും ഉൾപ്പെടുന്നു.

നികുതി വരവുകൾ

- വസ്തു നികുതി
- തൊഴിൽ നികുതി
- പ്രദർശന നികുതി
- സേവന നികുതി
- വിനോദ നികുതി

നികുതിയേതര വരവുകൾ

- ലൈസൻസ് ഫീസ്
- പെർമിറ്റ് ഫീസ്
- രജിസ്ട്രേഷൻ ഫീസ്
- സ്ഥലവാടക, കെട്ടിട വാടക
- മാർക്കറ്റ്/ബസ് സ്റ്റാന്റ്/അറവുശാല വരവ്
- മണൽ വിറ്റവരവ്
- നിക്ഷേപങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള വരവ്
- പിഴ
- മറ്റു വരവുകൾ

ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് /നഗരസഭകളിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്ന സേവനങ്ങൾ

ക്രമ നം.	സേവനങ്ങളുടെ വിവരം	അപേക്ഷിക്കേണ്ട വിധം	നിബന്ധനകൾ	അടയ്ക്കേണ്ട ഫീസ്
1	ജനന രജിസ്ട്രേഷൻ (1969-ലെ ജനന-മരണ രജിസ്ട്രേഷൻ ആക്ട്)	വീട്ടിൽ വച്ച് നടന്ന ജനനമാണെങ്കിൽ ഗൃഹനാഥനും ആശുപത്രിയിൽ വച്ച് നടന്നതാണെങ്കിൽ ആശുപത്രി അധികൃതരും മറ്റു സ്ഥാപനങ്ങളിലാണെങ്കിൽ സ്ഥാപന ഉടമയും നിശ്ചിത ഫോറത്തിൽ 21 ദിവസത്തിനകം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യണം.	ജനനം നടന്ന പ്രദേശത്തിലെ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണസ്ഥാപനത്തിൽ അപേക്ഷിക്കണം. 21 ദിവസത്തിനകം അപേക്ഷിക്കുന്നവർക്ക് സൗജന്യമായി സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ലഭിക്കും. ലേറ്റ് ഫീ ഒടുക്കി 30 ദിവസം വരെ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാം.	ജനന തീയതി മുതൽ 21 ദിവസം വരെ സൗജന്യം. അതിനുശേഷം 30 ദിവസം വരെ 2 രൂപ ലേറ്റ് ഫീ.
2	ജനന രജിസ്റ്ററിൽ പേരുചേർക്കൽ (ജനനം രജിസ്റ്റർ ചെയ്തപ്പോൾ പേര് ചേർത്തിട്ടില്ലായെങ്കിൽ മാത്രം)	അഞ്ചു രൂപയുടെ കോർട്ട് ഫീ സ്റ്റാമ്പ് പതിച്ച് നിർദ്ദിഷ്ട ഫോറത്തിൽ മാതാപിതാക്കൾ സംയുക്തമായി അപേക്ഷിക്കണം.	ആറു വയസ്സ് കഴിഞ്ഞാൽ കുട്ടികളുടെ ജനനക്രമം തെളിയിക്കുന്ന മാതാപിതാക്കളുടെ സത്യപ്രസ്താവന, സ്കൂൾ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് എന്നിവ ഹാജരാക്കണം.	രജിസ്ട്രേഷൻ തീയതി മുതൽ ഒരു വർഷം വരെ സൗജന്യം. തുടർന്ന് 5 രൂപ ലേറ്റ് ഫീ. 15 വർഷത്തിനുശേഷം പേര് ചേർക്കാൻ കഴിയില്ല
3	മരണ രജിസ്ട്രേഷൻ (1969-ലെ ജനന മരണ രജിസ്ട്രേഷൻ ആക്ട്)	വീട്ടിൽ വച്ച് നടന്ന മരണമാണെങ്കിൽ ഗൃഹനാഥനും ആശുപത്രിയിൽ വച്ച് നടന്നതാണെങ്കിൽ ആശുപത്രി അധികൃതരും മറ്റു സ്ഥാപനങ്ങളിലാണെങ്കിൽ സ്ഥാപന ഉടമയും പൊതുസ്ഥലത്ത് നടന്ന അസ്വാഭാവിക മരണമാണെങ്കിൽ ബന്ധപ്പെട്ട പോലീസ് ഓഫീസറും നിശ്ചിത ഫോറത്തിൽ 21 ദിവസത്തിനകം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യണം.	മരണം നടന്ന പ്രദേശത്തിലെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിൽ അപേക്ഷിക്കണം. 21 ദിവസത്തിനകം അപേക്ഷിക്കുന്നവർക്ക് സൗജന്യമായി സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ലഭിക്കും. ലേറ്റ് ഫീ ഒടുക്കി 30 ദിവസം വരെ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാം.	മരണ തീയതി മുതൽ 21 ദിവസം വരെ സൗജന്യം. അതിനുശേഷം 30 ദിവസം വരെ 2 രൂപ ലേറ്റ് ഫീ
			സർക്കാരിന്റെ 16.10.2012 ലെ 18161/ആർ.സി3/2012/തസ്വഭവ നമ്പർ സർക്കുലർ പ്രകാരം ജനന മരണ രജിസ്ട്രാറുടെ അധികാരപരിധിയ്ക്ക് പുറത്താണ് മരണം നടന്നതെങ്കിൽ മരണം നടന്ന സ്ഥലത്ത് 1969 ലെ ജനന-മരണ രജിസ്ട്രേഷൻ ആക്ട് പ്രകാരം പ്രസ്തുത മരണം രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടില്ല എങ്കിൽ ടി ആക്ടിലെ 8,9 വകുപ്പുകൾ പ്രകാരം മരണം നടന്ന സ്ഥലത്തു നിന്നു ലഭിക്കുന്ന വിവരങ്ങൾ ചേർത്ത് ജനന -മരണ രജിസ്ട്രാർക്ക് മരണം രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാവുന്നതാണ്.	
4	ജനനം/മരണം താമസിച്ച രജിസ്റ്റർ ചെയ്യൽ (1969-ലെ ജനന- മരണ രജിസ്ട്രേഷൻ ആക്ട്)	അഞ്ചു രൂപയുടെ കോർട്ട് ഫീ സ്റ്റാമ്പ് പതിച്ച് നിർദ്ദിഷ്ട ഫോറത്തിൽ/ വെള്ളകടലാസിൽ ജനനം/മരണം നടന്ന രജിസ്ട്രേഷൻ യൂണിറ്റിൽ അപേക്ഷിക്കണം. ജനന/മരണ റിപ്പോർട്ട് നിർദ്ദിഷ്ട ഫോറത്തിൽ നൽകണം.	ജനന/മരണ തീയതി മുതൽ 30 ദിവസം കഴിഞ്ഞ് 1 വർഷം വരെ DDP/ഒരു വർഷം കഴിഞ്ഞ് ആർ.ഡി.ഒയ്ക്കും സംഭവം വൈകി രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാനുള്ള കാരണം കാണിക്കുന്ന അപേക്ഷ, ഗസറ്റഡ്ഓഫീസർ/നോട്ടറി പബ്ലിക് സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയ സത്യവാങ്മൂലം എന്നിവ ഹാജരാക്കണം.	30 ദിവസം മുതൽ ഒരു വർഷം വരെ 5 രൂപ. ഒരു വർഷത്തിനു മുകളിൽ 10 രൂപ ലേറ്റ് ഫീ.
		സർക്കാരിന്റെ 5.8.2013 ലെ 36511/ആർ.ഡി3/2013/തസ്വഭവ നമ്പർ സർക്കുലർ പ്രകാരം 30 ദിവസത്തിനുശേഷവും ഒരു വർഷത്തിനുള്ളിലും ലഭിക്കുന്ന ജനന മരണ രജിസ്ട്രേഷനുള്ള അപേക്ഷകളിന്മേൽ 1969 ലെ ജനന മരണ രജിസ്ട്രേഷൻ ആക്ട് സെക്ഷൻ 13(2) പ്രകാരം ജനനമോ മരണമോ നടന്ന് ഒരു വർഷം പൂർത്തിയാകുന്നതിന് ഏതാനും ദിവസം മുമ്പ് രജിസ്ട്രാർ മുമ്പാകെ റിപ്പോർട്ട് ലഭിക്കുന്ന സംഗതികളിൽ ജില്ലാ രജിസ്ട്രാറുടെ അനുമതിക്കായി സമർപ്പിക്കുകയും എന്നാൽ ജില്ലാ രജിസ്ട്രാർ ആഫീസിൽനിന്നുള്ള അനുമതി രജിസ്ട്രേഷൻ യൂണിറ്റിൽ നിന്ന് ലഭിക്കുന്നത് ഒരു വർഷം കഴിയുന്ന തീയതിയ്ക്ക് ശേഷമാകുമ്പോൾ സെക്ഷൻ 13/(3) പ്രകാരം ഇത് രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതിന് ആർ.ഡി.ഒയുടെ അനുമതി തേടണമെന്ന് അപേക്ഷകരോട് ആവശ്യപ്പെടുന്നത് യുക്തിസഹമല്ല. ഇത്തരം സാഹചര്യങ്ങളിൽ ജില്ലാ രജിസ്ട്രാറുടെ അനുമതി പരിഗണിച്ച് രജിസ്ട്രേഷൻ നടത്താവുന്നതാണ്.		

<table>
<tr><td rowspan="2">5</td><td>ജനന/ മരണ സർട്ടിഫിക്കറ്റ്</td><td>അഞ്ചു രൂപയുടെ കോർട്ട് ഫീ സ്റ്റാമ്പ് പതിച്ച് അപേക്ഷിക്കണം.</td><td rowspan="2">മുദ്രപ്പത്രത്തിൽ ലഭിക്കാൻ അപേക്ഷകന്റെ പേരിൽ വാങ്ങിയ 50 രൂപയിൽ കുറയാത്ത തുകയുള്ള മുദ്രപത്രം ഹാജരാക്കണം.</td><td rowspan="2">തെരച്ചിൽഫീസ് ഒരു വർഷത്തേക്ക് 2 രൂപ, പകർപ്പ് ഫീസ് 5 രൂപ.</td></tr>
<tr><td colspan="2">cr.lsgkerala.gov.in എന്ന വെബ്സൈറ്റിൽ നിന്ന് ഡൗൺലോഡ് ചെയ്യുന്ന ബാർകോഡോടു കൂടിയ സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ എല്ലാ സർക്കാർ ആവശ്യങ്ങൾക്കും ആധികാരിക രേഖയാണ്</td></tr>
<tr><td>6</td><td>നോൺ അവെയ്‌ലബിലിറ്റി സർട്ടിഫിക്കറ്റ്(ജനനം/മരണം രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടില്ലെങ്കിൽ) (1969-ലെ ജനന-മരണ രജിസ്ട്രേഷൻ ആക്ട്)</td><td>അഞ്ചു രൂപയുടെ കോർട്ട് ഫീ സ്റ്റാമ്പ് പതിച്ച് ജനനം/മരണം നടന്ന പ്രദേശത്തിലെ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണസ്ഥാപനത്തിൽ അപേക്ഷിക്കണം.</td><td>ജനനം/മരണം നടന്ന സമയത്തെ താമസസ്ഥലം, ജനനം/മരണം നടന്ന സ്ഥലം എന്നിവ തെളിയിക്കുന്നതിനാവശ്യമായ രേഖകൾ ഹാജരാക്കണം. അല്ലാത്തപക്ഷം പോലീസ് വെരിഫിക്കേഷന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മാത്രമേ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നൽകുന്നത് പരിഗണിക്കുകയുള്ളൂ.</td><td>തെരച്ചിൽഫീസ് ഒരു വർഷത്തേക്ക് 2 രൂപ, സർട്ടിഫിക്കറ്റ് 2 രൂപ.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">7</td><td>ദത്തെടുക്കുന്ന കുട്ടികളുടെ ജനന രജിസ്ട്രേഷൻ</td><td>ജനന രജിസ്ട്രാർക്ക് അപേക്ഷ നൽകണം</td><td rowspan="2">കുട്ടിയുടെ ജനനം രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടില്ലെങ്കിൽ ദത്തെടുക്കൽ അനുവദിച്ച കോടതി ഉത്തരവിന്റെ/അഡോപ്ഷൻ ഡീഡിന്റെ പകർപ്പ് സഹിതം അംഗീകൃത അഡോപ്ഷൻ ഏജൻസി സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന രജിസ്ട്രേഷൻ യൂണിറ്റിൽ/ ദത്തെടുത്ത മാതാപിതാക്കളുടെ താമസ സ്ഥലത്തെ രജിസ്ട്രേഷൻ യൂണിറ്റിൽ അപേക്ഷിക്കണം. അപേക്ഷിച്ച് പരമാവധി 10 ദിവസത്തിനകം സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നല്കുന്നതാണ്.</td><td rowspan="2">ജനന തീയതി മുതൽ 21 ദിവസം വരെ സൗജന്യം. 30 ദിവസം വരെ 2 രൂപ ലേറ്റ് ഫീ. ഒരു വർഷം വരെ 5 രൂപ ലേറ്റ് ഫീ അതിനുശേഷം 10 രൂപ</td></tr>
<tr><td colspan="2">സർക്കാരിന്റെ 04.08.2012 ലെ സ.ഉ (ആർ.റ്റി)നം 2143/2012/ തസ്വഭവ നമ്പർ പ്രകാരം ദത്തെടുക്കപ്പെട്ട് നാളിതുവരെയും ജനനം രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാൻ കഴിയാതിരുന്ന കുട്ടികളുടെ കാര്യത്തിലും ഇനിയും ദത്തെടുക്കപ്പെടുന്ന കുട്ടികളുടെ കാര്യത്തിലും ജനനം മാതാപിതാക്കളുടെ സ്ഥിരം മേൽവിലാസം ഉൾപ്പെടുന്ന തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാനും പ്രസ്തുത സ്ഥലം ജനന സ്ഥലമായി രേഖപ്പെടുത്താനും അനുമതി നൽകി സർക്കാർ ഉത്തരവായിട്ടുണ്ട്.</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="4">സർക്കാരിന്റെ 20.5.2013 ലെ 17484/ആർ.ഡി.3/13 തസ്വഭവ നമ്പർ സർക്കുലർ പ്രകാരം ദത്തെടുക്കപ്പെട്ടതായി തെളിയിക്കുന്ന രേഖകൾ ലഭ്യമല്ലാത്ത കുട്ടികളുടെ ജനനം രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതിന് 1969 ലെ ജനന മരണ രജിസ്ട്രേഷൻ ആക്ടിലെ 133) വകുപ്പ് അനുസരിച്ചും 1999 ലെ കേരള ജനന മരണ രജിസ്ട്രേഷൻ ചട്ടങ്ങളിലെ ചട്ടം 9(3) അനുസരിച്ചും Delayed Registraton നടത്താവുന്നതാണ്. അഥവാ എസ്.എസ്.എൽ.സി. ബുക്കിലും റേഷൻ കാർഡിലും ഐ.ഡി കാർഡിലും മറ്റുമുള്ള വിവരങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ രജിസ്ട്രേഷൻ നടത്താവുന്നതാണ്. 1999 ലെ കേരള ജനന മരണ രജിസ്ട്രേഷൻ ചട്ടങ്ങളിലെ 11(2) അനുശാസിക്കുംവിധം ഉത്തമ അറിവുള്ള രണ്ട് ക്രെഡിബിൾ വ്യക്തികളിൽ നിന്നും ഡിക്ലറേഷൻ വാങ്ങി രജിസ്ട്രാർക്ക് തീരുമാനം ജനനം രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാവുന്നതാണ്. സർക്കാരിന്റെ ആർ.ഡി 3/331/2021 ത.സ്വ.ഭ.വ നം. സർക്കുലർ പ്രകാരം അച്ഛനോ അമ്മയോ ഇല്ലാത്തതോ ദത്തുടുക്കപ്പെടാത്തതോ, ശിശുസംരക്ഷണ സ്ഥാപനത്തിൽ കഴിയുന്നതോ ആയ ഏതെങ്കിലും ഒരു കുട്ടി തന്റെ പേര് ജനനസർട്ടിഫിക്കറ്റിൽ മാറ്റി നൽകാനോ, പേരു ചേർക്കാനോ ആയി ജനന മരണ രജിസ്ട്രാർക്കു മുമ്പാകെ ഹർജി സമർപ്പിച്ചാൽ പ്രസ്തുത അപേക്ഷയിൽ ജനന മരണ രജിസ്ട്രാർ കുട്ടിയുടെ ആവശ്യം പരിഗണിച്ച് കുട്ടിയുടെ സമ്മതം നിയമാനുസൃതം രേഖപ്പെടുത്തി ആവശ്യപ്പെട്ടപ്രകാരം പേരു തിരുത്തി നൽകുകയോ പേരു ചേർത്തു നൽകുകയോ ചെയ്യേണ്ടതാണ്.</td></tr>
<tr><td>8</td><td>വിദേശത്തു നടന്ന ജനനങ്ങളുടെ രജിസ്ട്രേഷൻ</td><td>കുട്ടിയുടെ മാതാപിതാക്കൾ ഇൻഡ്യയിൽ സ്ഥിരവാസമാക്കണമെന്ന ഉദ്ദേശ്യത്തോടു കൂടി തിരിച്ചെത്തിയാൽ കുട്ടി ഇന്ത്യയിലെത്തിയ തീയതി മുതൽ 60 ദിവസത്തിനകം അവരുടെ ഇന്ത്യയിലെ താമസസ്ഥലത്തെ യൂണിറ്റിൽ അപേക്ഷിക്കണം. 60 ദിവസം കഴിഞ്ഞാൽ ജനനമരണ രജിസ്ട്രേഷൻ ആക്ട് വകുപ്പ് 13(2), 13 (3) അനുസരിച്ച് രജിസ്ട്രേഷൻ നടപടി സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്.</td><td>1956 ലെ സിറ്റിസൺ (ഇൻഡ്യൻ കോൺസുലേറ്റുകളിലെ രജിസ്ട്രേഷൻ) ചട്ടങ്ങൾ പ്രകാരം ഇൻഡ്യൻ പൗരന്മാരുടെ ഇൻഡ്യയ്ക്കു വെളിയിലുള്ള എല്ലാ ജനനവും മരണവും ഇൻഡ്യൻ കോൺസുലേറ്റുകളിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാവുന്നതാണ്. കുട്ടിയുടെ ജനനം സംബന്ധിച്ച രേഖയോടൊപ്പം ഇന്ത്യയിൽ സ്ഥിരതാമസമാക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു എന്ന സത്യവാങ്മൂലം ഹാജരാക്കണം.</td><td>ഇന്ത്യയിലെത്തി 60 ദിവസം വരെ സൗജന്യം. അതു കഴിഞ്ഞാൽ ജനന തീയതി മുതൽ ഒരു വർഷം വരെ 5 രൂപ ലേറ്റ് ഫീ അതിനുശേഷം 10 രൂപ</td></tr>
</table>

9	ജനന രജിസ്ട്രേഷൻ സമയത്ത് കുട്ടിയുടെ പേര് തെറ്റായി ചേർത്തത് തിരുത്തൽ/ കുട്ടിയുടെ പേരിലെ ഇൻഷ്യൽ വികസിപ്പിച്ച് തിരുത്തി നൽകൽ (1.2.2012 ലെ 35845/ ആർ.ഡി3/2011/തസ്വഭവ, 7.5.2012 ലെ 9748/ആർ.ഡി3/2012/തസ്വഭവ നം. സർക്കാർ സർക്കുലർ.)	മാതാപിതാക്കളുടെ സംയുക്ത അപേക്ഷ (പ്രായപൂർത്തിയായെങ്കിൽ കുട്ടിയുടെ അപേക്ഷ)	തെറ്റായ പേര് ചേർക്കാനിടയായ സാഹചര്യം വ്യക്തമാക്കുന്ന മാതാപിതാക്കളുടെ സത്യവാങ്മൂലം(സ്കൂളിൽ ചേർത്ത ശേഷം പേര് ചേർക്കുന്ന കേസുകളിൽ സ്കൂൾ രേഖ നിർബ്ബന്ധമായും ഹാജരാക്കണം)	തെറ്റായ വിവരം ചേർത്ത കുറ്റം രാജിയാക്കുന്നതിന് 50 രൂപ കോമ്പൗണ്ടിംഗ് ഫീസ്
		സർക്കാരിന്റെ 31.5.2013 ലെ 50817/ആർ.ഡി.3/12 തസ്വഭവ നമ്പർ സർക്കുലർ അനുസരിച്ച് 1969 ലെ ജനന മരണ രജിസ്ട്രേഷൻ ആക്ടിലെ സെക്ഷൻ 15 പ്രകാരവും 1999 ലെ കേരള ജനന മരണ രജിസ്ട്രേഷൻ ചട്ടത്തിലെ ചട്ടം 11 പ്രകാരവും ജനന സർട്ടിഫിക്കറ്റുകളിൽ ചേർത്തിട്ടുള്ള മാതാപിതാക്കളുടെ പേര് (ഇൻഷ്യൽ വികസിപ്പിക്കൽ, വിവാഹശേഷം ഭാര്യയുടെ പേരിനൊപ്പം ഭർത്താവിന്റെ പേര് ചേർത്തിട്ടുള്ള വിവരം, മേൽ വിലാസത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്ന അക്ഷര തെറ്റ് എന്നിവ) തിരുത്തുന്നതിന് നോട്ടറി, രണ്ട് ഗസറ്റഡ് ഓഫീസർമാർ, വില്ലേജ് ഓഫീസർ എന്നിവർ നൽകുന്ന സർട്ടിഫിക്കറ്റുകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വിശദമായ അന്വേഷണം നടത്തിയും മറ്റ് ബന്ധപ്പെട്ട രേഖകൾ പരിശോധിച്ച് രജിസ്ട്രേഷനിൽ തിരുത്തൽ വരുത്താവുന്നതാണ്.		
10	വിവാഹ രജിസ്ട്രേഷൻ (1955 ലെ ഹിന്ദു വിവാഹ ആക്ട് പ്രകാരം)	നിശ്ചിത ഫോറത്തിലുള്ള റിപ്പോർട്ട്, വിവാഹിതരായി എന്നതിനുള്ള തെളിവ് (വിവാഹം നടന്ന സ്ഥാപനത്തിൽ നിന്നുള്ള സാക്ഷ്യപത്രം മുതലായവ), പ്രായം തെളിയിക്കുന്ന രേഖ.	വിവാഹം നടന്ന പ്രദേശത്തിലെ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണസ്ഥാപനത്തിൽ വിവാഹം നടന്ന് 15 ദിവസത്തിനകം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യണം. മതിയായ കാരണങ്ങളുണ്ടെങ്കിൽ 30 ദിവസം വരെ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാം. ആദ്യ വിവാഹമല്ലെങ്കിൽ മുൻവിവാഹം ഒഴിവായതിന്റെ/വേർപിരിഞ്ഞതിന്റെ നിയമപരമായ രേഖകൾ ഹാജരാക്കണം.	ഇല്ല
11	വിവാഹം താമസിച്ചു രജിസ്റ്റർ ചെയ്യൽ: 30 ദിവസത്തിന് ശേഷമുള്ളവ (1955 ലെ ഹിന്ദു വിവാഹ ആക്ട് പ്രകാരം)	നിശ്ചിത ഫോറത്തിലുള്ള റിപ്പോർട്ട്, വൈകി രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാനുള്ള കാരണം കാണിക്കുന്ന 5 രൂപ കോർട്ട് ഫീ സ്റ്റാമ്പ് പതിച്ച ലോക്കൽ രജിസ്ട്രാർക്കും ജില്ലാ രജിസ്ട്രാർക്കുമുള്ള അപേക്ഷ, വിവാഹിതരായി എന്നതിനുള്ള തെളിവ് (വിവാഹം നടന്ന സ്ഥാപനത്തിൽ നിന്നുള്ള സാക്ഷ്യപത്രം മുതലായവ), പ്രായം തെളിയിക്കുന്ന രേഖ.	വിവാഹം നടന്ന പ്രദേശത്തിലെ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണസ്ഥാപനത്തിൽ അപേക്ഷിക്കണം. ആദ്യവിവാഹമല്ലെങ്കിൽ മുൻ വിവാഹം ഒഴിവായതിന്റെ/ വേർപിരിഞ്ഞതിന്റെ നിയമപരമായ രേഖകൾ ഹാജരാക്കണം.	ഇല്ല
12	വിവാഹ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് (1955 ലെ ഹിന്ദു വിവാഹ ആക്ട് നടത്തിയ രജിസ്ട്രേഷൻ)	അഞ്ചു രൂപയുടെ കോർട്ട് ഫീ സ്റ്റാമ്പ് പതിച്ച അപേക്ഷ.	മുദ്രപ്പത്രത്തിൽ ലഭിക്കാൻ അപേക്ഷകന്റെ പേരിൽ വാങ്ങിയ 50 രൂപയിൽ കുറയാത്ത തുകയ്ക്കുള്ള മുദ്രപത്രം ഹാജരാക്കണം.	10 രൂപ.

13	വിവാഹ രജിസ്ട്രേഷൻ (2008-ലെ കേരള വിവാഹങ്ങൾ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യൽ (പൊതു) ചട്ടങ്ങൾ പ്രകാരം)	നിശ്ചിത ഫോറത്തിലുള്ള മെമ്മോറാണ്ടത്തിന്റെ രണ്ട് പകർപ്പുകൾ ഭാര്യാഭർത്താക്കന്മാരും രണ്ട് സാക്ഷികളും ഒപ്പിട്ട് (ഭാര്യയുടെയും ഭർത്താവിന്റെയും പാസ്പോർട്ട് സൈസിലുള്ള ഫോട്ടോ പതിച്ചിരിക്കണം), സ്റ്റാറ്റ്യൂട്ടറി വ്യവസ്ഥപ്രകാരമാണെങ്കിൽ വിവാഹ ഓഫീസറുടെ സാക്ഷ്യപത്രം മതാചാരപ്രകാ രമാണെങ്കിൽ മതാധികാരസ്ഥാനം നൽകുന്ന സാക്ഷ്യപത്രം അല്ലെങ്കിൽ ഫോറം നമ്പർ IIൽ MP/MLA/ഗസറ്റഡ് ഉദ്യോഗസ്ഥർ/തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപന അംഗം ഇവരിൽ നിന്നും സാക്ഷ്യപത്രം, ജനനതീയതി തെളിയിക്കുന്ന രേഖ എന്നിവ സഹിതം വിവാഹം നടന്ന പ്രദേശത്തിലെ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ/ നഗരസഭയിൽ അപേക്ഷിക്കണം.	വിവാഹം നടന്ന തീയതി മുതൽ 45 ദിവസത്തിനകം മെമ്മോറാണ്ടം നൽകണം. ശേഷം 5 വർഷം വരെ മുൻപറഞ്ഞ രേഖകൾക്കൊപ്പം വിവാഹം നടന്നത് സംബന്ധിച്ച് രജിസ്ട്രാർക്ക് ബോദ്ധ്യമാകുന്ന തെളിവ് അല്ലെങ്കിൽ ഫോറം നമ്പർ 2-ൽ ഉള്ള സാക്ഷ്യപത്രവും (MP/MLA/തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപന അംഗം/ഗസറ്റഡ് ഓഫീസർ), 5 വർഷത്തിനുശേഷമുള്ളവയ്ക്ക് രജിസ്ട്രാർ ജനറലായ പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടറുടെ അനുമതിക്കുള്ള അപേക്ഷയും ഉണ്ടായിരിക്കണം. അനുമതി ലഭിച്ചശേഷം രജിസ്ട്രേഷൻ നടത്തുന്നതാണ്.	രജിസ്ട്രേഷൻ ഫീസ് 100 രൂപ. പിഴ 45 ദിവസത്തിനു ശേഷം 5 വർഷം വരെ - 100 രൂപ. അഞ്ചു വർഷത്തിനു ശേഷം - 250 രൂപ. സർട്ടിഫിക്കറ്റ് - 20 രൂപ. അധിക സർട്ടിഫിക്കറ്റ് - 25 രൂപ. (SC/ST/BPL രജിസ്ട്രേഷൻ ഫീസ് 10 രൂപ.)
14	ആനന്ദ് മാര്യേജ് രജിസ്ട്രേഷൻ (സിഖ് മതക്കാരുടെ ആനന്ദ് ആചാരപ്രകാരമുള്ള വിവാഹ രജിസ്ട്രേഷൻ)	നിർദ്ദിഷ്ട ഫോറത്തിലുള്ള മെമ്മോറാണ്ടം, വിവാഹം സംബന്ധിച്ച തെളിവ് എന്നിവ സമർപ്പിക്കണം.	വിവാഹം നടന്ന സ്ഥലത്തെ രജിസ്ട്രേഷൻ യൂണിറ്റിൽ 30 ദിവസത്തിനകം അപേക്ഷിക്കണം	50 രൂപ രജിസ്ട്രേഷൻ ഫീസ്
15	ആനന്ദ് മാര്യേജ് രജിസ്ട്രേഷൻ - 30 ദിവസത്തിനു ശേഷം	നിർദ്ദിഷ്ട ഫോറത്തിലുള്ള മെമ്മോറാണ്ടം, വിവാഹം സംബന്ധിച്ച തെളിവ്, MP/MLA/ ഗസറ്റഡ് ഉദ്യോഗസ്ഥർ/തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപന അംഗം ഇവരിൽ നിന്നും സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയ ഡിക്ലറേഷൻ എന്നിവ സമർപ്പിക്കണം.	വിവാഹം നടന്ന സ്ഥലത്തെ രജിസ്ട്രേഷൻ യൂണിറ്റിൽ അപേക്ഷിക്കണം	200 രൂപ രജിസ്ട്രേഷൻ ഫീസ്
16	ആനന്ദ് മാര്യേജ് രജിസ്റ്ററിലെ തിരുത്തൽ	വിവാഹം രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത യൂണിറ്റിൽ അപേക്ഷ നൽകണം	പേര്, വയസ്സ്, തീയതി എന്നിവയിലെ തിരുത്തലുകൾ രജിസ്ട്രാർ ജനറലിന്റെ അനുമതിയോടെയും മറ്റുള്ളവ രജിസ്ട്രാർക്ക് ബോധ്യപ്പെട്ടും അനുവദിക്കും	
17	ഇന്ദിരാഗാന്ധി ദേശീയ വാർദ്ധക്യ കാല പെൻഷൻ: പ്രതിമാസം 1600 രൂപ.	നിർദ്ദിഷ്ട ഫോറത്തിലുള്ള അപേക്ഷയുടെ രണ്ടു പകർപ്പുകൾ. പ്രായം തെളിയിക്കുന്നതിനുള്ള രേഖ, റേഷൻ, ആധാർ കാർഡിന്റെ പകർപ്പ്. വില്ലേജ് ആഫീസറുടെ വരുമാന സാക്ഷ്യപത്രം.	60 വയസ്സിനു മുകളിൽ പ്രായം. വാർഷിക വരുമാനം 1 ലക്ഷത്തിൽ കവിയരുത്. മറ്റു പെൻഷനുകൾ വാങ്ങുന്നവരാകരുത്. മൂന്നു വർഷമായി കേരളത്തിൽ താമസിക്കുന്നവരാകണം. യാചകവൃത്തി തൊഴിലായി സ്വീകരിച്ചവരാകരുത്.	

18	അഗതി പെൻഷൻ (വിധവകൾക്കും ഭർത്താവ് ഉപേക്ഷിച്ച വർക്കും) പ്രതിമാസം 1600രൂപ	നിർദ്ദിഷ്ട ഫോറത്തിലുള്ള അപേക്ഷയുടെ രണ്ടു പകർപ്പുകൾ. റേഷൻ, ആധാർ കാർഡുകളുടെ പകർപ്പ്, ഭർത്താവിന്റെ മരണ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് (ഏഴു വർഷമായി ഭർത്താവിനെ കാണ്മാനില്ല എന്ന് റവന്യൂ അധികാരികൾ നൽകുന്ന വിധവ സർട്ടിഫിക്കറ്റ്/ ഭർത്താവ് ഉപേക്ഷിച്ച് 7 വർഷം കഴിഞ്ഞതും പുനർവിവാഹിതരായിട്ടില്ലാത്തവരുമായ 50 വയസ് കഴിഞ്ഞ സ്ത്രീകൾക്ക് വില്ലേജാഫീസർ നൽകുന്ന സാക്ഷ്യപത്രം) വരുമാന സർട്ടിഫിക്കറ്റ്	കുടുംബ വാർഷിക വരുമാനം 1 ലക്ഷം രൂപയിൽ കവിയരുത്. രണ്ടു വർഷമായി കേരളത്തിൽ താമസിക്കുന്നവരാകണം. യാചക വൃത്തി തൊഴിലായി സ്വീകരിച്ച വരാകരുത്.	
19	വികലാംഗ പെൻഷൻ (വികലാംഗർ, അംഗ വൈകല്യം സംഭവിച്ച വർ, ശാരീരിക, മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവർ) പ്രതിമാസം 1600 രൂപ.	നിർദ്ദിഷ്ട ഫോറത്തിലുള്ള അപേക്ഷയുടെ രണ്ടു പകർപ്പുകൾ, അംഗവൈകല്യം തെളിയിക്കുന്ന രേഖ, റേഷൻ, ആധാർ കാർഡുകളുടെ പകർപ്പ്, വില്ലേജ് ആഫീസറുടെ വരുമാന സാക്ഷ്യപത്രം.	കുടുംബ വാർഷിക വരുമാനം ഒരു ലക്ഷം രൂപയിൽ കവിയരുത്. രണ്ടു വർഷമായി കേരളത്തിൽ താമസിക്കുന്നവരായിരിക്കണം. യാചകവൃത്തി ചെയ്യുന്നവരായിരിക്കരുത്.	
20	കർഷക തൊഴിലാളി പെൻഷൻ പ്രതിമാസം 1600 രൂപ	നിർദ്ദിഷ്ട ഫോറത്തിലുള്ള അപേക്ഷയുടെ രണ്ടു പകർപ്പുകൾ. റേഷൻ, ആധാർ കാർഡുകളുടെ പകർപ്പ്, കർഷക തൊഴിലാളി ക്ഷേമനിധിയിൽ അംഗമായിരുന്നതിന്റെ സാക്ഷ്യപത്രം, പ്രായം തെളിയിക്കുന്ന രേഖ (തിരിച്ചറിയൽ കാർഡ്/ജനന സർട്ടിഫിക്കറ്റ്/ സ്കൂൾ സർട്ടിഫിക്കറ്റ്). വില്ലേജ് ആഫീസറുടെ വരുമാന സാക്ഷ്യപത്രം.	കേരളത്തിൽ പത്തുവർഷമായി സ്ഥിരതാമസമായിരിക്കണം, 60 വയസ്സ് തികഞ്ഞിരിക്കണം. കുടുംബ വാർഷികവരുമാനം 1 ലക്ഷം രൂപയിൽ കവിയരുത്.	
21	50 വയസ്സിനു മുകളിൽ പ്രായമുള്ള അവിവാഹിതകൾക്കുള്ള പെൻഷൻ: പ്രതിമാസം 1600 രൂപ	നിർദ്ദിഷ്ട ഫോറത്തിലുള്ള അപേക്ഷയുടെ രണ്ടു പകർപ്പുകൾ. പ്രായം, വിവാഹിതയല്ലെന്നുള്ളത് തെളിയിക്കുന്ന സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ, റേഷൻ, ആധാർ കാർഡുകളുടെ പകർപ്പ്, തിരിച്ചറിയൽ കാർഡിന്റെയും പകർപ്പ്.	കുടുംബ വാർഷിക വരുമാനം ഒരു ലക്ഷം രൂപയിൽ കവിയരുത്. സംസ്ഥാനത്ത് സ്ഥിര താമസമായിരിക്കണം.	
	സാമൂഹ്യ സുരക്ഷ പെൻഷൻ അനുവദിക്കുന്നതിനുള്ള പൊതു മാനദണ്ഡങ്ങൾ (ക്രമനമ്പർ 16 മുതൽ 20 വരെ ഇനങ്ങൾക്ക് ബാധകം) 1. കുടുംബവാർഷിക വരുമാനം ഒരു ലക്ഷം രൂപയിൽ കവിയരുത്. 2. സർവ്വീസ് പെൻഷനർ ആകരുത്. 3. ആദായനികുതി നല്കുന്ന ആൾ ആകരുത്. 4. സ്വന്തം പേരിലോ കുടുംബത്തിന്റെ പേരിലോ രണ്ടേക്കറിൽ കൂടുതൽ വസ്തു ഉണ്ടാകരുത് (പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർക്ക് ബാധകമല്ല). 5. തനതു ഫണ്ടുപയോഗിച്ച് പെൻഷൻ നല്കുന്ന ക്ഷേമനിധി ബോർഡു പെൻഷൻ ഗുണഭോക്താക്കൾക്കു പുതുതായി 600 രൂപ നിരക്കിൽ സാമൂഹ്യസുരക്ഷാ പെൻഷൻ ലഭിക്കാൻ അർഹത ഉണ്ടായിരിക്കും. 6. ആധാർ നമ്പർ ലഭ്യമാക്കണം (ആധാർ ലഭിച്ചിട്ടില്ലാത്തവർക്ക് റേഷൻ കാർഡ് സ്വീകരിച്ച് പെൻഷൻ നല്കാവുന്നതാണ്.) 7. 1000 c c യിൽ കൂടുതൽ എൻജിൻ കപ്പാസിറ്റിയുള്ള ടാക്സി അല്ലാത്ത വാഹനങ്ങൾ സ്വന്തമായി ഉള്ളവരാകരുത്. (അംബാസിഡർ കാറുകൾക്ക് ബാധകമല്ല) 8. 2000 ചതുരശ്ര അടിയിൽ കൂടുതൽ വിസ്തീർണ്ണമുള്ളതും ആധുനിക രീതിയിൽ ഫ്ലോറിംഗ് നടത്തിയിട്ടുള്ളതും കോൺക്രീറ്റ് ചെയ്തതുമായ കെട്ടിടങ്ങൾ ഉള്ളവരാകരുത്. 9 പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്ന് വിരമിച്ച് പെൻഷൻ ലഭിക്കുന്നവർ ആകരുത്. 10. ക്ഷേമനിധി ബോർഡുകളിലെ കുടുംബ പെൻഷൻകാർ മറ്റു പെൻഷൻ കൈപ്പറ്റുന്നില്ലെങ്കിൽ ഒരു സാമൂഹ്യ സുരക്ഷപെൻഷൻ പൂർണ്ണനിരക്കിൽ ലഭിക്കും. 11. വികലാംഗർക്ക് 600 രൂപ നിരക്കിൽ ഒരു സാമൂഹ്യ സുരക്ഷാ പെൻഷന് അർഹതയുണ്ട്. 12. എക്സോഗ്രഷ്യാ/ എൻ.പി.എസ് പെൻഷൻ 4000 രൂപവരെ ലഭിക്കുന്നവർക്ക് 600 രൂപ നിരക്കിൽ സാമൂഹ്യ സുരക്ഷ പെൻഷൻ ലഭിക്കും. 13. ഇ.പി.എഫ് പെൻഷൻ 4000 രൂപ വരെ ലഭിക്കുന്നവർക്ക് പൂർണ്ണനിരക്കിലും, 4000 രൂപയ്ക്കു മുകളിൽ 600 രൂപ നിരക്കിലും സാമൂഹ്യ സുരക്ഷാ പെൻഷൻ ലഭിക്കും. 14. സ്വാതന്ത്ര്യ സമര സേനാനി കുടുംബ പെൻഷൻ ലഭിക്കുന്നവർക്ക് മറ്റു അർഹതാ മാനദണ്ഡങ്ങൾക്കു വിധേയമായി സാമൂഹ്യ സുരക്ഷാ പെൻഷൻ ലഭിക്കും.			

22	തൊഴിൽ രഹിത വേതനം: പ്രതിമാസം 120 രൂപ	നിർദ്ദിഷ്ട ഫോറത്തിലുള്ള അപേക്ഷയുടെ രണ്ടു പകർപ്പുകൾ. എസ്.എസ്.എൽ.സി ബുക്ക്, എംപ്ലോയ്മെന്റ് കാർഡ്, റേഷൻ കാർഡിന്റെ പകർപ്പുകൾ, ട്രാൻസ്ഫർ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് എന്നിവ ഹാജരാക്കണം. എസ്.എസ്.എൽ.സിയോ തത്തുല്യമായ പരീക്ഷയോ പാസാകണം. [വികലാംഗർ, എസ്.സി/എസ്.ടി എന്നിവർക്ക് എസ്.എസ്.എൽ.സി തോറ്റാലും അപേക്ഷിക്കാം. (നിശ്ചിത വയസ്സ് കഴിഞ്ഞ് എസ്.എസ്.എൽ. സി പരീക്ഷ മാത്രം എഴുതി തോറ്റവർക്ക് ബാധകമല്ല)].	വാർഷിക വരുമാനം 12,000 രൂപയിൽ കവിയരുത്. അപേക്ഷകന് സ്വന്തമായി 100 രൂപയിൽ കൂടുതൽ പ്രതിമാസ വരുമാനമുണ്ടാകരുത്. രജിസ്ട്രേഷൻ യഥാകാലം പുതുക്കിയിരിക്കണം. 18 വയസ്സിനു ശേഷം തുടർച്ചയായി മൂന്ന് വർഷം രജിസ്ട്രേഷൻ ഉണ്ടായിരിക്കണം (അംഗവൈകല്യമുള്ളവർക്ക് രണ്ട് വർഷം), 35 വയസ്സ് കഴിയരുത്. വിദ്യാർത്ഥി ആയിരിക്കരുത്. അപേക്ഷിക്കുന്നതിന് തൊട്ടുമുമ്പുള്ള മൂന്നു വർഷത്തിനുള്ളിൽ ഒരു വർഷമോ അതിൽ കൂടുതലോ കാലയളവിൽ തുടർച്ചയായി ജോലിയുണ്ടായിരുന്നാൽ അർഹതയുണ്ടാവില്ല.	
23	സാധുക്കളായ വിധവകളുടെ പെൺമക്കളുടെ വിവാഹത്തിനുള്ള ധനസഹായം (ഒറ്റത്തവണ 30,000 രൂപ)	നിർദ്ദിഷ്ട ഫോറത്തിലുള്ള അപേക്ഷയുടെ രണ്ടു പകർപ്പുകൾ വിവാഹത്തിനു 30 ദിവസം മുമ്പ് നൽകണം. (അപേക്ഷകയുടെ ഭർത്താവിന്റെ മരണ സർട്ടിഫിക്കറ്റ്, വിവാഹിതയാകുന്ന പെൺ കുട്ടിയുടെ പ്രായം തെളിയിക്കുന്നതിനുള്ള സർട്ടിഫിക്കറ്റ്, വരന്റെ സത്യവാങ്മൂലം, റേഷൻ കാർഡിന്റെ പകർപ്പ് , വരുമാന സർട്ടിഫിക്കറ്റ് സഹിതം)	വാർഷിക വരുമാനം ഗ്രാമ പ്രദേശത്ത് 20,000 രൂപയും നഗരങ്ങളിൽ 22,375 രൂപയും കവിയരുത്. മൂന്നു വർഷമായി കേരളത്തിൽ താമസിക്കുന്നവരാകണം. പെൺകുട്ടിയുടെ പേരിലുള്ള വസ്തു, ആഭരണം, പണം മുതലായവ 50,000 രൂപയിൽ കവിയാൻ പാടില്ല.	
24	കെട്ടിട നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തികൾക്കുള്ള പെർമിറ്റുകൾ	നിർദ്ദിഷ്ടഫോറത്തിൽ5രൂപയുടെകോർട്ട് ഫീ സ്റ്റാമ്പ് പതിച്ച് അപേക്ഷിക്കണം. 1. വസ്തുവിന്റെ ആധാരത്തിന്റെ പകർപ്പ് 2. ഭൂനികുതി ഒടുക്കിയ രസീത് 3. കൈവശാവകാശ സർട്ടിഫിക്കറ്റിന്റെ പകർപ്പ്. 4. നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തിയുടെ പ്ലാനുകൾ. 5. അപേക്ഷ ഫീ (ഷെഡ്യൂൾ I)	പെർമിറ്റ് നൽകിയ തീയതി മുതൽ 5 വർഷത്തേക്ക് സാധുത.	ഷെഡ്യൂൾ II പ്രകാരമുള്ള പെർമിറ്റ് ഫീ.
25	തെരുവിനോട് ചേർന്ന മതിൽ/ഭിത്തി/വേലി/ കിണർ എന്നീ പ്രവൃത്തികള്ള പെർമിറ്റുകൾ	5 രൂപ കോർട്ട് ഫീ സ്റ്റാമ്പു പതിച്ച അപേക്ഷ. (കിണർ കുഴിക്കുന്നതിന് നിർദ്ദിഷ്ട ഫാറത്തിൽ) 1. ഉടമസ്ഥാവകാശം തെളിയിക്കുന്ന പ്രമാണം 2. സൈറ്റ് പ്ലാൻ 3. അപേക്ഷ ഫീ (ഷെഡ്യൂൾ I)	കിണറിന് നൽകിയ തീയതി മുതൽ 3 വർഷം സാധുത. (കാലാവധി നീട്ടാൻ കഴിയില്ല)	ഷെഡ്യൂൾ II പ്രകാരമുള്ള പെർമിറ്റ് ഫീ

26	കെട്ടിടനിർമ്മാണം - പെർമിറ്റ് കാലാവധി നീട്ടൽ/പുതുക്കൽ	1. 5 രൂപ കോർട്ട് ഫീ സ്റ്റാമ്പ് പതിച്ച വെള്ളക്കടലാസിലുള്ള അപേക്ഷ. 2. പെർമിറ്റും അംഗീകൃത പ്ലാനും സഹിതം	കാലാവധി നീട്ടുന്നതിന് സാധുതാ കാലാവധി അവസാനിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് അപേക്ഷ സമർപ്പിക്കണം.	1. കെട്ടിട നിർമ്മാണ പെർമിറ്റ് നീട്ടുന്നതിന് പെർമിറ്റ് ഫീയുടെ 10%. 2. 10 വർഷത്തിനു ശേഷം നീട്ടുന്നതിന് പെർമിറ്റ് ഫീയുടെ ഇരട്ടി.
27	ടെലികമ്മ്യൂണിക്കേഷൻ ടവർ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള പെർമിറ്റ്	നിശ്ചിത ഫാറത്തിലുള്ള അപേക്ഷ. സൈറ്റ് പ്ലാനും അനുബന്ധ പ്ലാനുകളും ഉടമസ്ഥത തെളിയിക്കുന്നതിനുള്ള രേഖകൾ, സ്ട്രക്ച്ചറൽ സ്റ്റെബിലിറ്റി സർട്ടിഫിക്കറ്റ് (ആവശ്യമായവയിൽ). അപേക്ഷാ ഫീസ് 1000 രൂപ	കാലാവധി ഒരു വർഷം. കാലാവധി അവസാനിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് അപേക്ഷിച്ചാൽ ഒരു വർഷം കൂടി ദീർഘിപ്പിക്കാം.	പെർമിറ്റ് ഫീ ടവർ 10000രൂപ.പോൾ 2500രൂപഅനുബന്ധ കെട്ടിടങ്ങൾക്ക് ഷെഡ്യൂൾ II പ്രകാരമുള്ള(Pucca buildingന്റെ)ഫീസ്
28	കെട്ടിട ഉടമസ്ഥതാ സർട്ടിഫിക്കറ്റ്	5 രൂപ കോർട്ട് ഫീ സ്റ്റാമ്പ് പതിച്ച അപേക്ഷ. **tax.lsgkerala.gov.in എന്ന വെബ്സൈറ്റിൽ വസ്തുനികുതി ഓൺലൈനായി ഒടുക്കുന്നതിനും ഉടമസ്ഥതാ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ഡൗൺ ലോഡ് ചെയ്ത് എടുക്കുന്നതിനും സൗകര്യം ലഭ്യമാണ്.**	അസ്സസ്സ്മെന്റ് രജിസ്റ്ററിലുണ്ടായിരിക്കണം. കെട്ടിട നമ്പർ കാണിച്ചിരിക്കണം. എന്താവശ്യത്തിനാണ് സർട്ടിഫിക്കറ്റ് എന്ന് വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കണം.	
29	താമസക്കാരനാണെന്നുള്ള സർട്ടിഫിക്കറ്റ്	5 രൂപ കോർട്ട് ഫീ സ്റ്റാമ്പ് പതിച്ച അ പേക്ഷ. സ്വന്തം വീട്ടിലല്ല താമസമെങ്കിൽ വാടക കരാർ അല്ലെങ്കിൽ ഉടമയുടെ സമ്മതപത്രം.	താമസിക്കുന്ന തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിൽ അപേക്ഷിക്കണം. കെട്ടി ടനമ്പർ കാണിച്ചിരിക്കണം. ആവശ്യം വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കണം. സാധാരണ താമസക്കാരനായിരിക്കണം.	
30	കെട്ടിട ഉടമസ്ഥത മാറ്റൽ	5 രൂപ കോർട്ട് ഫീ സ്റ്റാമ്പ് പതിച്ച ഇരുകക്ഷികളുടെയും അപേക്ഷ. കൈമാറ്റം സംബന്ധിച്ച രേഖ/ വസ്തു കൈവശക്കാരൻ മരണപ്പെട്ടെങ്കിൽ പിൻതുടർച്ച സംബന്ധിച്ച തെളിവ്, ഭൂനികുതി ഒടുക്കിയ രേഖ.	കെട്ടിടനമ്പർ അപേക്ഷയിലും ആധാരത്തിലും ഉണ്ടാകണം. സംയുക്താപേക്ഷ ഇല്ലെങ്കിൽ ആധാരത്തിലെ മറ്റേ കക്ഷിയ്ക്കും രജിസ്റ്റർ പ്രകാരമുള്ള ഉടമസ്ഥനും (രണ്ടും ഒരാളല്ലെങ്കിൽ) രജിസ്റ്റേഡ് നോട്ടീസ് അയച്ച് ആക്ഷേപം പരിഗണിച്ചായിരിക്കും അന്തിമ തീരുമാനം കൈക്കൊള്ളുന്നത്.	നിശ്ചിത സമയത്തിനകം കൈമാറ്റം സംബന്ധിച്ച നോട്ടീസ് നല്കുന്നതിലോ രേഖകൾ ഹാജരാക്കുന്നതിലോ വീഴ്ച വരുത്തിയാൽ 500 രൂപയിൽ കവിയാതെ പിഴ ചുമത്താവുന്നതാണ്.

● കേരള പഞ്ചായത്ത് കെട്ടിട നിർമ്മാണ ചട്ടങ്ങൾ പ്രകാരം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളെ കാറ്റഗറി I, കാറ്റഗറി II എന്നിങ്ങനെ തരംതിരിച്ചിട്ടുണ്ട്. രണ്ട് കാറ്റഗറികളുടെയും പഞ്ചായത്തുകളുടെ വിവരം 26.2.2011ലെ ജി.ഒ. (എം.എസ്) നമ്പർ-64/2011/തസ്വഭവ സർക്കാർ ഉത്തരവുപ്രകാരം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. കാറ്റഗറി 2 പഞ്ചായത്തുകളിൽ $100m^2$ വരെയുള്ള എ1 താമസാവശ്യ ഒക്യുപെൻസി രണ്ടു നിലയായി പരിമിതപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ഏക കുടുംബ താമസാവശ്യ കെട്ടിടങ്ങൾക്ക് പ്ലാൻ സമർപ്പിച്ച് അനുമതി വാങ്ങേണ്ടതില്ല. എന്നാൽ നിർമ്മാണം ആരംഭിക്കുന്നതിന് 10 ദിവസം മുമ്പ് നിർദ്ദിഷ്ട ഫാറത്തിൽ സെക്രട്ടറിക്ക് അറിയിപ്പ് നൽകണം. ആധാരത്തിന്റെ പകർപ്പ്, കൈവശാവകാശ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് എന്നിവ ഹാജരാക്കണം.				
31	ചുമത്തിയ കെട്ടിട നികുതിയിന്മേലുള്ള അപ്പീൽ	5 രൂപ കോർട്ട് ഫീ സ്റ്റാമ്പ് പതിച്ച അപേക്ഷ.	സെക്രട്ടറി ചുമത്തിയ നികുതി അധികമാണെന്ന പറയുന്നതിനുള്ള കാരണം കാണിച്ച്, ചുമത്തിയ നികുതി ഒടുക്കി, രസീതിന്റെ പകർപ്പ് സഹിതം 30 ദിവസത്തിനകം ധനകാര്യ/നികുതി അപ്പീൽ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മറ്റിയ്ക്കാണ് അപ്പീൽ നൽകേണ്ടത്.	
32	കെട്ടിടനികുതി ഒഴിവാക്കൽ	5 രൂപ കോർട്ട് ഫീ സ്റ്റാമ്പ് പതിച്ച അപേക്ഷ.	കെട്ടിട നികുതി തൻവർഷം വരെയുള്ളത് അടച്ചുതീർത്തിരിക്കണം. നികുതി ഒഴിവാക്കുന്നതിനുള്ള കാരണങ്ങൾ തെളിവു സഹിതം കാണിച്ചിരിക്കണം.	
33	പൊളിച്ചുമാറ്റിയ കെട്ടിടത്തിന്റെ നികുതി ഒഴിവാക്കൽ	5 രൂപ കോർട്ട് ഫീ സ്റ്റാമ്പ് പതിച്ച അപേക്ഷ.	കെട്ടിടനമ്പർ കാണിച്ചിരിക്കണം. കെട്ടിട നികുതി തൻ വർഷം വരെയുള്ളത് അടച്ച തീർത്തിരിക്കണം.	
34	ഒഴിഞ്ഞുകിടക്കുന്നതുമൂലം കെട്ടിട നികുതി ഇളവുചെയ്യൽ	5 രൂപ കോർട്ട് ഫീ സ്റ്റാമ്പ് പതിച്ച് അപേക്ഷ. കെട്ടിട നമ്പർ കാണിച്ചിരിക്കണം. കെട്ടിട നികുതി തൻ വർഷം വരെയുള്ളത് അടച്ചു തീർത്തിരിക്കണം.	ഏതെങ്കിലും അർദ്ധ വർഷത്തിൽ 60 ദിവസമോ അതിൽ കൂടുതലോ ഒഴിഞ്ഞും വാടകയ്ക്ക് കൊടുക്കാതെയും കിടന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ മാത്രം. ഒരു പ്രത്യേക തീയതി മുതൽ കെട്ടിടം ഒഴിയുകയും വാടകയ്ക്ക് കൊടുക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുമെന്ന് സെക്രട്ടറിക്ക് മുൻകൂട്ടി നോട്ടീസ് നൽകിയിരിക്കണം. നോട്ടീസിന്റെ കാലാവധി അത് കൊടുക്കുന്ന അർദ്ധവർഷത്തേക്ക് മാത്രമായിരിക്കും.	
35	പെർമിറ്റില്ലാത്ത നിർമ്മാണം/ വ്യതിയാനം/കെട്ടിട നിർമ്മാണ ക്രമവൽക്കരണം:	5 രൂപ കോർട്ട് ഫീ സ്റ്റാമ്പ് പതിച്ച നിശ്ചിത ഫോറത്തിലുള്ള അപേക്ഷ. ആധാരത്തിന്റെ പകർപ്പ്, കൈവശാവകാശ സർട്ടിഫിക്കറ്റ്, സൈറ്റ് പ്ലാനും മറ്റനുബന്ധ പ്ലാനുകളും. അംഗീകൃത പ്ലാനിൽ നിന്നും വ്യതിയാനമുണ്ടെങ്കിൽ അംഗീകൃത പ്ലാനും ലഭിച്ച പെർമിറ്റും ഫീസ് ഒടുക്കിയ രേഖയും.	ചട്ടങ്ങൾക്ക് അനുസൃതമായിരിക്കണം.	രാജിയാക്കൽ ഫീസ്ഷെഡ്യൂൾ 2 പ്രകാരമുള്ളതിന്റെ ഇരട്ടി

36	കെട്ടിടത്തിന്റെ ഏജ് സർട്ടിഫിക്കറ്റ്	5 രൂപ കോർട്ട് ഫീ സ്റ്റാമ്പ് പതിച്ച അപേക്ഷ. കെട്ടിടനമ്പർ കാണിച്ചിരിക്കണം. കെട്ടിട നികുതി തൻവർഷം വരെയുള്ളത് അടച്ചുതീർത്തിരിക്കണം.	കെട്ടിട നമ്പർ, കെട്ടിട നിർമ്മാണത്തിനു ലഭിച്ച അനുവാദപത്രിക, നിർമ്മാണം പൂർത്തിയാക്കിയ തീയതി, നികുതി ചുമത്തിയ തീയതി, സാക്ഷ്യപത്രം എന്താവശ്യത്തിനാണെന്ന വിവരം മുതലായവ കാണിച്ചിരിക്കണം.	
37	ഫാക്ടറികൾ, വ്യവസായ സ്ഥാപനങ്ങൾ, വർക്ക്ഷോപ്പുകൾ തുടങ്ങിയവ ആരംഭിക്കുന്നതിനുള്ള ലൈസൻസ്	5 രൂപ കോർട്ട് ഫീ സ്റ്റാമ്പ് പതിച്ച നിർദ്ദിഷ്ട ഫോറത്തിലുള്ള അപേക്ഷ, കെട്ടിടം വാടകയ്ക്കാണെങ്കിൽ ഉടമയുടെ സമ്മത പത്രം.	സ്ഥലത്തിന്റെ രേഖ, വസ്തു നികുതി ഒടുക്കിയതിന്റെ തെളിവ്, പുരയിടം/കെട്ടിടത്തിന്റെ പ്ലാനും മറ്റനുബന്ധ പ്ലാനുകളും, മറ്റു സ്ഥാപന ങ്ങളിൽ നിന്നും ലഭിക്കേണ്ടുന്ന നിരാക്ഷേപ പത്രങ്ങൾ (ഉദാ:- പൊല്യൂഷൻ കൺട്രോൾ ബോർഡ്, ആരോഗ്യ വകുപ്പ്, വൈദ്യുതി വകുപ്പ്, ഫയർഫോഴ്സ്, ഫാക്ടറി ഇൻസ്പെക്ടർ, മൈനിംഗ് & ജിയോളജി, വനം വകുപ്പ്, എക്സ് പ്ലോസീവ് ലൈസൻസ് തുടങ്ങിയവ), യന്ത്ര ശക്തിയോ നിർമ്മാണ യന്ത്രമോ യന്ത്രസാമഗ്രിയോ സംബന്ധിച്ച് തദ്ദേശ സ്ഥാപനം ആവശ്യപ്പെടുന്ന വിവരങ്ങൾ.	ചട്ടങ്ങൾ പ്രകാരം
38	വ്യാപാര സ്ഥാപനത്തിനുള്ള ലൈസൻസ്	5 രൂപ കോർട്ട് ഫീ സ്റ്റാമ്പ് പതിച്ച നിശ്ചിതഫോറത്തിലുള്ള അപേക്ഷ.	പുതുതായി ആരംഭിക്കുവാൻ 30 ദിവസം മുമ്പ് അപേക്ഷ നൽകുക.കെട്ടിടം സംബന്ധിച്ച രേഖ (വാടക കെട്ടിടമാണെങ്കിൽ സമ്മതപത്രം, വാടകചീട്ട്). വസ്തു നികുതി ഒടുക്കിയതിന്റെ തെളിവ്, ലൈസൻസ് പുതുക്കുന്നതിന് സാമ്പത്തിക വർഷം അവസാനിക്കുന്നതിന് ഒരു മാസം മുമ്പ് അപേക്ഷ നൽകണം.	ചട്ടങ്ങൾ പ്രകാരം
39	സ്വകാര്യ ആശുപത്രികൾ, പാരാ മെഡിക്കൽ സ്ഥാപനങ്ങൾ/ട്യൂട്ടോറിയൽ സ്ഥാപനങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയുടെ രജിസ്ട്രേഷൻ	5 രൂപ കോർട്ട് ഫീ സ്റ്റാമ്പ് പതിച്ച നിശ്ചിത ഫോറത്തിലുള്ള അപേക്ഷ. സ്ഥാപനം ആരംഭിക്കുന്നതിന് 15 ദിവസം മുമ്പ് അപേക്ഷ നൽകണം.	കെട്ടിടം സംബന്ധിച്ച രേഖ (വാടക കെട്ടിടമാണെങ്കിൽ സമ്മതപത്രം, വാടക ചീട്ട് മുതലായവ) ഉണ്ടായിരിക്കണം. രജിസ്ട്രേഷൻ പുതുക്കുന്നതിന് സാമ്പത്തിക വർഷം അവസാനിക്കുന്നതിന് ഒരു മാസം മുമ്പ് നിശ്ചിത ഫോറത്തിൽ അപേക്ഷ നൽകണം.	ചട്ടങ്ങൾ പ്രകാരം

40	പന്നി, പട്ടി എന്നിവയെ വളർത്തുന്നതിനുള്ള ലൈസൻസ്	5 രൂപ കോർട്ട് ഫീ സ്റ്റാമ്പ് പതിച്ച അപേക്ഷ. പ്രായം, നിറം എന്നിവ കാണിച്ചിരിക്കണം.	പട്ടിയ്ക്ക് പ്രതിരോധ കുത്തിവയ്പ്പ് നടത്തിയതിന്റെ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് അപേക്ഷയോടൊപ്പമുണ്ടാകണം.	ഓരോ മൃഗത്തിനും 10 രൂപ

കുറിപ്പ്: അപേക്ഷയോടൊപ്പം ഹാജരാക്കുന്ന രേഖകളുടെ പകർപ്പുകൾ അസൽ കാണിച്ച ബോദ്ധ്യപ്പെടുത്തുകയോ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയതോ ആയിരിക്കേണ്ടതാണ്. മേൽപ്പട്ടികയിൽ പൊതുവായ വിവരങ്ങൾ മാത്രമാണ് ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. ഓരോ സേവനങ്ങളെയും സംബന്ധിച്ച് സർക്കാർ അതാതു കാലയളവിൽ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള ഉത്തരവുകളും മാർഗ്ഗരേഖകളും പരിശോധിച്ച് ഉറപ്പുവരുത്തേണ്ടതാണ്.

സേവനാവകാശ നിയമപ്രകാരം പഞ്ചായത്ത് വകുപ്പിൽ നിന്നും നൽകി വരുന്ന സേവനങ്ങളും നിർദ്ദിഷ്ട സമയപരിധിയും

I പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടറുടെ കാര്യാലയം

ക്രമ നം.	സേവനങ്ങളുടെ വിവരം	സമയ പരിധി	നിയുക്ത ഉദ്യോഗസ്ഥൻ	ഒന്നാം അപ്പീൽ അധികാരി	രണ്ടാം അപ്പീൽ അധികാരി
1	01-4-1970 ന് മുമ്പുള്ള ജനന രജിസ്ട്രേഷനിൽ പേര് ചേർക്കുന്നതിനുള്ള അനുമതി	15 പ്രവൃത്തി ദിവസം	ചീഫ് രജിസ്ട്രാർ (ജനനം മരണം)	തദ്ദേശസ്വയം ഭരണ വകുപ്പ് സെക്രട്ടറി	
2	01-4-1970 ന് മുമ്പുള്ള ജനന മരണ രജിസ്ട്രേഷനുകളിലെ തിരുത്തലുകൾക്കുള്ള അനുമതി	15 പ്രവൃത്തി ദിവസം	ചീഫ് രജിസ്ട്രാർ (ജനനം മരണം)	തദ്ദേശസ്വയം ഭരണ വകുപ്പ് സെക്രട്ടറി	
3	ഹിന്ദു വിവാഹ രജിസ്ട്രേഷനിൽ വന്നിട്ടുള്ള സാരവത്തായ തെറ്റുകൾ തിരുത്തുന്നതിന്	15 പ്രവൃത്തി ദിവസം	ഹിന്ദു വിവാഹ രജിസ്ട്രാർ ജനറൽ/പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ	തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് സെക്രട്ടറി	

2 പഞ്ചായത്ത് ഡപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടറുടെ കാര്യാലയം

ക്രമ നം.	സേവനങ്ങളുടെ വിവരം	സമയപരിധി	നിയുക്ത ഉദ്യോഗസ്ഥൻ	ഒന്നാം അപ്പീൽ അധികാരി	രണ്ടാം അപ്പീൽ അധികാരി
1	ജനനം രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള അനുമതി (30 ദിവസത്തിനുള്ളിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുവാൻ കഴിയാതിരുന്ന സംഭവങ്ങൾ ഒരു വർഷത്തിനുള്ളിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാനുള്ള അനുമതി) (കേരള ജനന മരണ രജിസ്ട്രേഷൻ ചട്ടങ്ങൾ 1999)	15 പ്രവൃത്തി ദിവസം	ജില്ലാ രജിസ്ട്രാർ (ജനനം മരണം)/ പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ	ചീഫ് രജിസ്ട്രാർ (ജനനം മരണം)	തദ്ദേശസ്വയം ഭരണ വകുപ്പ് സെക്രട്ടറി
2	ജനന രജിസ്ട്രേഷനിൽ പേര് ചേർക്കുന്നതിനുള്ള അനുമതി (ജനന രജിസ്റ്ററിലെയും സ്കൂൾ രേഖയിലെയും ജനന തീയതികൾ തമ്മിൽ പത്ത് മാസത്തിലധികം വ്യത്യാസമുള്ള സംഭവങ്ങളിൽ മാത്രം)	15 പ്രവൃത്തി ദിവസം	ജില്ലാ രജിസ്ട്രാർ (ജനനം മരണം)/പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ	ചീഫ് രജിസ്ട്രാർ (ജനനം മരണം)	തദ്ദേശസ്വയം ഭരണ വകുപ്പ് സെക്രട്ടറി
3	മരണം രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള അനുമതി (30 ദിവസത്തിനുള്ളിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാൻ കഴിയാത്ത സംഭവങ്ങൾ ഒരു വർഷത്തിനുള്ളിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള അനുമതി) (കേരള ജനന മരണ രജിസ്ട്രേഷൻ ചട്ടങ്ങൾ, 1999)	15 പ്രവൃത്തി ദിവസം	ജില്ലാ രജിസ്ട്രാർ (ജനനം മരണം)/പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ	ചീഫ് രജിസ്ട്രാർ (ജനനം മരണം)	തദ്ദേശസ്വയം ഭരണ വകുപ്പ് സെക്രട്ടറി

4	ഹിന്ദു വിവാഹങ്ങൾ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള അനുമതി (വിവാഹ തീയതി മുതൽ 30 ദിവസത്തിനുള്ളിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാൻ കഴിയാത്ത വിവാഹങ്ങൾ) (കേരള ഹിന്ദു വിവാഹ രജിസ്ട്രേഷൻ ചട്ടങ്ങൾ, 1957)	15 പ്രവൃത്തി ദിവസം	ജില്ലാ രജിസ്ട്രാർ/ പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ	ഹിന്ദു വിവാഹ രജിസ്ട്രാർ ജനറൽ / പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ	തദ്ദേശസ്വയം ഭരണ വകുപ്പ് സെക്രട്ടറി
5	വിവാഹങ്ങൾ (പൊതു) രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള അനുമതി (അഞ്ച് വർഷത്തിനുള്ളിൽ വിവാഹം രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള മെമ്മോറാണ്ടം ഫയൽ ചെയ്തിട്ടില്ലാത്ത സംഭവങ്ങൾ)(കേരള വിവാഹങ്ങൾ (പൊതു) രജിസ്റ്റർ ചെയ്യൽ ചട്ടങ്ങൾ, 2008)	15 പ്രവൃത്തി ദിവസം	വിവാഹം (പൊതു) രജിസ്ട്രാർ ജനറൽ/ പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ	വിവാഹം (പൊതു) മുഖ്യ രജിസ്ട്രാർ ജനറൽ / പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ	തദ്ദേശസ്വയം ഭരണ വകുപ്പ് സെക്രട്ടറി
6	വിവാഹം (പൊതു) രജിസ്ട്രേഷനിലെ തിരുത്തലുകൾക്ക് അനുമതി (പേര്, വയസ്സ്, തീയതി മുതലായ സാരവത്തായ ഉൾക്കുറിപ്പുകളിലെ തിരുത്തലുകൾക്ക്) (കേരള വിവാഹങ്ങൾ (പൊതു) രജിസ്റ്റർ ചെയ്യൽ ചട്ടങ്ങൾ, 2008)	15 പ്രവൃത്തി ദിവസം	വിവാഹം (പൊതു) രജിസ്ട്രാർ ജനറൽ/ പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ	വിവാഹ (പൊതു) മുഖ്യ രജിസ്ട്രാർ ജനറൽ / പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ)	തദ്ദേശസ്വയം ഭരണ വകുപ്പ് സെക്രട്ടറി
7	വിവാഹ (പൊതു) തദ്ദേശ രജിസ്ട്രാറുടെ തീരുമാനത്തിനെതിരായുള്ള അപ്പീൽ (കേരള വിവാഹങ്ങൾ (പൊതു) രജിസ്റ്റർ ചെയ്യൽ ചട്ടങ്ങൾ, 2008)	15 പ്രവൃത്തി ദിവസം	വിവാഹം (പൊതു) രജിസ്ട്രാർ ജനറൽ/ പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ	വിവാഹ (പൊതു) മുഖ്യ രജിസ്ട്രാർ ജനറൽ / പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ)	തദ്ദേശസ്വയം ഭരണ വകുപ്പ് സെക്രട്ടറി

3. ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ഓഫീസുകൾ

ക്രമ നം.	സേവനങ്ങളുടെ വിവരം	സമയപരിധി	നിയുക്ത ഉദ്യോഗസ്ഥൻ	ഒന്നാം അപ്പീൽ അധികാരി	രണ്ടാം അപ്പീൽ അധികാരി
1	ജനന രജിസ്ട്രേഷൻ (ജനന മരണ രജിസ്ട്രേഷൻ ആക്റ്റ്, 1969, കേരള ജനന മരണ രജിസ്ട്രേഷൻ ചട്ടങ്ങൾ, 1999)	1) ആശുപത്രിയിൽ വച്ച് നടന്ന ജനനമെങ്കിൽ റിപ്പോർട്ട് ലഭിക്കുന്ന ദിവസം (ആശുപത്രി, കിയോസ്ക് സൗകര്യമുള്ള സ്ഥലങ്ങളിൽ മാത്രം) 2) മറ്റുള്ളവ 7 പ്രവൃത്തി ദിവസം	തദ്ദേശ രജിസ്ട്രാർ (ജനനം മരണം)/ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറി	ജില്ലാ രജിസ്ട്രാർ (ജനനം മരണം) / പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ	ചീഫ് രജിസ്ട്രാർ (ജനനം മരണം)
2	ജനന രജിസ്ട്രേഷനിൽ പേര് ചേർക്കൽ (ജനനം രജിസ്റ്റർ ചെയ്തപ്പോൾ പേര് ചേർത്തിട്ടില്ലായെങ്കിൽ മാത്രം) (ജനന മരണ രജിസ്ട്രേഷൻ ആക്റ്റ്, 1969, കേരള ജനന മരണ രജിസ്ട്രേഷൻ ചട്ടങ്ങൾ, 1999)	1) 7 പ്രവൃത്തി ദിവസം 2) അനുമതി ലഭ്യമാക്കേണ്ട അപേക്ഷകളിൽ ചീഫ് രജിസ്ട്രാറുടെ/ ജില്ലാ രജിസ്ട്രാറുടെ അനുമതി ലഭ്യമായതിനു ശേഷം 7 പ്രവൃത്തി ദിവസം	തദ്ദേശ രജിസ്ട്രാർ (ജനനം മരണം)/ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറി	ജില്ലാ രജിസ്ട്രാർ (ജനനം മരണം) / പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ	ചീഫ് രജിസ്ട്രാർ (ജനനം മരണം)

3	മരണ രജിസ്ട്രേഷൻ (ജനന മരണ രജിസ്ട്രേഷൻ ആക്ട് 1969, കേരള ജനന മരണ രജിസ്ട്രേഷൻ ചട്ടങ്ങൾ 1999)	1)ആശുപത്രിയിൽ വച്ച് നടന്ന മരണം റിപ്പോർട്ട് ലഭിക്കുന്ന ദിവസം (ആശുപത്രി, കിയോസ്ക് സൗകര്യം ഉള്ള സ്ഥലങ്ങളിൽ മാത്രം) 2) മറ്റുള്ളവ 7 പ്രവൃത്തി ദിവസം	തദ്ദേശ രജിസ്ട്രാർ (ജനനം മരണം)/ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറി	ജില്ലാ രജിസ്ട്രാർ (ജനനം മരണം)/ പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ)	ചീഫ് രജിസ്ട്രാർ (ജനനം മരണം)
4	ജനനം മരണം വൈകി രജിസ്റ്റർ ചെയ്യൽ (ജനന മരണ രജിസ്ട്രേഷൻ ആക്ട്, 1969)	അനുമതി ലഭിച്ച് 7 പ്രവൃത്തി ദിവസം	തദ്ദേശ രജിസ്ട്രാർ (ജനനം മരണം)/ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറി	ജില്ലാ രജിസ്ട്രാർ (ജനനം മരണം)/ പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ)	ചീഫ് രജിസ്ട്രാർ (ജനനം മരണം)
5	ജനന/മരണ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് (ജനന മരണ രജിസ്ട്രേഷൻ ആക്ട്, 1969)	1) 12-ം വകുപ്പ് പ്രകാരമുള്ള ജനന/മരണ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് രജിസ്ട്രേഷൻ ദിവസം 2) മറ്റുള്ളവ 3 പ്രവൃത്തി ദിവസം	തദ്ദേശ രജിസ്ട്രാർ (ജനനം മരണം) / ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറി	ജില്ലാ രജിസ്ട്രാർ (ജനനം മരണം)/ പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ)	ചീഫ് രജിസ്ട്രാർ (ജനനം മരണം)
6	ദത്തെടുക്കുന്ന കുട്ടികളുടെ ജനന രജിസ്ട്രേഷൻ	10 പ്രവൃത്തി ദിവസം	തദ്ദേശ രജിസ്ട്രാർ (ജനനം മരണം)/ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറി	ജില്ലാ രജിസ്ട്രാർ (ജനനം മരണം)/ പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ)	ചീഫ് രജിസ്ട്രാർ (ജനനം മരണം)
7	വിദേശത്തു നടന്ന ജനനങ്ങളുടെ രജിസ്ട്രേഷൻ (ബന്ധപ്പെട്ട നിയമം / ചട്ടങ്ങൾക്ക് വിധേയമായി)	30 പ്രവൃത്തി ദിവസം	തദ്ദേശ രജിസ്ട്രാർ (ജനനം മരണം)/ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറി	ജില്ലാ രജിസ്ട്രാർ (ജനനം മരണം)/ പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ)	ചീഫ് രജിസ്ട്രാർ (ജനനം മരണം)
8	വിവാഹ രജിസ്ട്രേഷൻ, 30 ദിവസത്തിനുള്ളിൽ (ഹിന്ദു, വിവാഹ ആക്ട്, 1955, കേരള ഹിന്ദു വിവാഹം രജിസ്റ്റർ ചെയ്യൽ ചട്ടങ്ങൾ, 1957)	15 പ്രവൃത്തി ദിവസം	തദ്ദേശ രജിസ്ട്രാർ / ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറി	ജില്ലാ രജിസ്ട്രാർ / പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ)	പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ / ഹിന്ദു വിവാഹ രജിസ്ട്രാർ ജനറൽ
9	വിവാഹം താമസിച്ച രജിസ്റ്റർ ചെയ്യൽ, 30 ദിവസത്തിന് ശേഷമുള്ളവ (ഹിന്ദു വിവാഹ ആക്ട്, 1955, കേരള ഹിന്ദു വിവാഹം രജിസ്റ്റർ ചെയ്യൽ ചട്ടങ്ങൾ, 1957)	അനുമതി ലഭിച്ച് 15 പ്രവൃത്തി ദിവസം	തദ്ദേശ രജിസ്ട്രാർ / ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറി	ജില്ലാ രജിസ്ട്രാർ / പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ)	ഹിന്ദു വിവാഹ രജിസ്ട്രാർ ജനറൽ / പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ
10	വിവാഹ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് (ഹിന്ദു വിവാഹ ആക്ട്, 1955 പ്രകാരം നടത്തിയ രജിസ്ട്രേഷൻ)	7 പ്രവൃത്തി ദിവസം	തദ്ദേശ രജിസ്ട്രാർ / ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറി	ജില്ലാ രജിസ്ട്രാർ / പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ	ഹിന്ദു വിവാഹ രജിസ്ട്രാർ ജനറൽ/ പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ
11	വിവാഹങ്ങൾ (പൊതു) രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള അനുമതി (45 ദിവസത്തിനുള്ളിൽ വിവാഹം രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള മെമ്മോറാണ്ടം ഫയൽ ചെയ്തിട്ടുള്ള സംഭവങ്ങൾ) കേരള വിവാഹങ്ങൾ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യൽ (പൊതു) ചട്ടങ്ങൾ, 2008)	7 പ്രവൃത്തി ദിവസം	വിവാഹ (പൊതു) തദ്ദേശ രജിസ്ട്രാർ / ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറി	വിവാഹ (പൊതു) രജിസ്ട്രാർ ജനറൽ/ പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ	വിവാഹ (പൊതു) മുഖ്യ രജിസ്ട്രാർ ജനറൽ/ പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ

12	വിവാഹങ്ങൾ (പൊതു) രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള അനുമതി (അഞ്ചു വർഷതത്തിനുള്ളിൽ വിവാഹം രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള മെമ്മോറാണ്ടം ഫയൽ ചെയ്തിട്ടുള്ള സംഭവങ്ങൾ) കേരള വിവാഹങ്ങൾ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യൽ (പൊതു) ചട്ടങ്ങൾ, 2008)	10 പ്രവൃത്തി ദിവസം	വിവാഹ (പൊതു) തദ്ദേശ രജിസ്ട്രാർ / ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറി	വിവാഹ (പൊതു) രജിസ്ട്രാർ ജനറൽ/ പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ	വിവാഹ (പൊതു) മുഖ്യ രജിസ്ട്രാർ ജനറൽ/ പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ
13	വിവാഹങ്ങൾ (പൊതു) രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള അനുമതി (അഞ്ചു വർഷത്തിനുള്ളിൽ വിവാഹം രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതിനുള്ള മെമ്മോറാണ്ടം ഫയൽ ചെയ്തിട്ടില്ലാത്ത സംഭവങ്ങൾ) കേരള വിവാഹങ്ങൾ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യൽ (പൊതു) ചട്ടങ്ങൾ, 2008)	അനുമതി ലഭിച്ച് 7 പ്രവൃത്തി ദിവസത്തിനകം	വിവാഹ (പൊതു) തദ്ദേശ രജിസ്ട്രാർ / ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറി	വിവാഹ (പൊതു) രജിസ്ട്രാർ ജനറൽ/ പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ	വിവാഹ (പൊതു) മുഖ്യ രജിസ്ട്രാർ ജനറൽ/ പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ
14	വിവാഹ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് (കേരള വിവാഹങ്ങൾ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യൽ (പൊതു) ചട്ടങ്ങൾ, 2008 പ്രകാരം നടത്തിയ രജിസ്ട്രേഷൻ)	7 പ്രവൃത്തി ദിവസം	വിവാഹ (പൊതു) തദ്ദേശ രജിസ്ട്രാർ / ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറി	വിവാഹ (പൊതു) രജിസ്ട്രാർ ജനറൽ/ പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ	വിവാഹ (പൊതു) മുഖ്യ രജിസ്ട്രാർ ജനറൽ/ പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ
15	കെട്ടിട ഉടമസ്ഥാവകാശം കൈമാറ്റം ചെയ്യൽ	45 ദിവസം	ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറി	പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ	പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ
16	കെട്ടിട ഉടമസ്ഥാവകാശ സർട്ടിഫിക്കറ്റ്	3 പ്രവൃത്തി ദിവസം	ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറി	പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ	പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ
17	താമസക്കാരനാണെന്നുള്ള സർട്ടിഫിക്കറ്റ്	7 പ്രവൃത്തി ദിവസം	ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറി	പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ	പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ
18	വ്യവസായങ്ങളും ഫാക്ടറികളും വ്യാപാരങ്ങളും സംരംഭക പ്രവർത്തനങ്ങളും മറ്റു സേവനങ്ങളും ആരംഭിക്കുന്നതിനുള്ള ലൈസൻസ്	30 ദിവസം	ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറി	പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ	പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ
19	കെട്ടിട നിർമ്മാണ പെർമിറ്റ് / വികസന പെർമിറ്റ് (കോമ്പൗണ്ട് വാൾ, കിണർ, ടെലികമ്യൂണിക്കേഷൻ ടവർ, എന്നിവയ്ക്കും ബാധകം)	30 ദിവസം	ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറി	പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ	പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ
20	തൊഴിൽ നികുതി ഒടുക്കൽ (ഫോറം III ഡിമാന്റ് നോട്ടീസ് പ്രകാരം) (കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് (തൊഴിൽ നികുതി) ചട്ടങ്ങൾ, 1996)	അതേ ദിവസം (ഫോറം IIൽ വരുമാന വിവരങ്ങൾ നൽകിയിരിക്കണം)	ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സെക്രട്ടറി	പഞ്ചായത്ത് ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടർ	പഞ്ചായത്ത് ഡയറക്ടർ

2012-ലെ സേവനാവകാശ നിയമപ്രകാരം നഗരകാര്യവകുപ്പിന്റെ അധികാരപരിധിയിലുള്ള കൊല്ലം, കൊച്ചി, കോഴിക്കോട് മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ ഓഫീസുകളിൽനിന്നും പൊതുജനങ്ങൾക്കു നല്കുന്ന സേവനങ്ങളുടെ വിശദവിവരം

ക്രമ നമ്പർ	സേവനങ്ങൾ	സമയപരിധി	സേവനങ്ങൾക്കായുള്ള അപേക്ഷയോടൊപ്പം സമർപ്പിക്കേണ്ട രേഖകൾ	നിയുക്ത ഉദ്യോഗസ്ഥൻ	ഒന്നാം അപ്പീൽ അധികാരി	രണ്ടാം അപ്പീൽ അധികാരി
1	ആർക്കിടെക്റ്റ്-എ കെട്ടിട ഡിസൈനർ എഞ്ചിനീയർ എ&ബി ടൗൺപ്ലാനർ എ&ബി സൂപ്പർവൈസർ എ&ബി രജിസ്ട്രേഷൻ	ഇന്റർവ്യൂ കഴിഞ്ഞ് 45 ദിവസത്തിനുള്ളിൽ നിശ്ചിത ഫീസ് ഒടുക്കുന്ന തിന്മേൽ	1999-ലെ കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി കെട്ടിടനിർമ്മാണ ചട്ടം അനുബന്ധം കെ-യിലെ അപേക്ഷ (കോർട്ട് ഫീസ് സ്റ്റാമ്പ് പതിച്ചത്) യോടൊപ്പം ചട്ടം 151-ലെ അനുബന്ധം എൽ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള സർട്ടിഫിക്കറ്റുകളുടെ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയ പകർപ്പുകൾ	ബന്ധപ്പെട്ട മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർമാർ	നഗരകാര്യ ഡയറക്ടർ	തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് സെക്രട്ടറി
2	ലൈസൻസ് പുതുക്കൽ	15 ദിവസം	നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ട ഫീ സഹിതം കോർട്ട് ഫീ സ്റ്റാമ്പ് പതിച്ച അപേക്ഷ			
3	ഡ്യൂപ്ലിക്കേറ്റ് ലൈസൻസ്	15 ദിവസം	കോർട്ട് ഫീസ് സ്റ്റാമ്പ് പതിച്ച അപേക്ഷയോടൊപ്പം നോട്ടറി സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയ സത്യവാങ്മൂലം			

മുനിസിപ്പൽ കോർപ്പറേഷനുകൾ

ക്രമ നമ്പർ	സേവനങ്ങൾ	സമയപരിധി	നിയുക്ത ഉദ്യോഗസ്ഥൻ	ഒന്നാം അപ്പീൽ അധികാരി	രണ്ടാം അപ്പീൽ അധികാരി
1	ജനന-മരണ നിർജ്ജീവ ജനന രജിസ്ട്രേഷൻ	ഹോസ്പിറ്റൽ കിയോസ്ക് വഴിയുള്ളത് ഒരു ദിവസം മറ്റുള്ളവ 5 ദിവസം	സബ് രജിസ്ട്രാറായി നിയോഗിച്ചിട്ടുള്ള ഹെൽത്ത് ഇൻസ്പെക്ടർ	ഹെൽത്ത് ഓഫീസർ	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി
2	ദത്തെടുത്ത് രജ്സ്റ്റർചെയ്ത കുട്ടികളുടെ ജനന സർട്ടിഫിക്കറ്റ്	7 പ്രവൃത്തിദിവസം	സബ് രജിസ്ട്രാറായി നിയോഗിച്ചിട്ടുള്ള ഹെൽത്ത് ഇൻസ്പെക്ടർ	ഹെൽത്ത് ഓഫീസർ	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി
3	ജനന-മരണ രജിസ്റ്ററിൽ കുട്ടിയുടെ പേരുചേർക്കൽ	15 പ്രവൃത്തിദിവസം	സബ് രജിസ്ട്രാറായി നിയോഗിച്ചിട്ടുള്ള ഹെൽത്ത് ഇൻസ്പെക്ടർ	ഹെൽത്ത് ഓഫീസർ	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി
4	ജനന-മരണ രജിസ്റ്ററിൽ തിരുത്തലുകൾ വരുത്തുന്നതിന്	15 പ്രവൃത്തിദിവസം	സബ് രജിസ്ട്രാറായി നിയോഗിച്ചിട്ടുള്ള ഹെൽത്ത് ഇൻസ്പെക്ടർ	ഹെൽത്ത് ഓഫീസർ	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി
5	ജനന-മരണ രജിസ്ട്രേഷൻ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നൽകൽ	1. ഓൺലൈന് - 3 പ്രവൃത്തിദിവസം 2. ഓഫ്ലൈൻ - 7 പ്രവൃത്തിദിവസം	സബ് രജിസ്ട്രാറായി നിയോഗിച്ചിട്ടുള്ള ഹെൽത്ത് ഇൻസ്പെക്ടർ	ഹെൽത്ത് ഓഫീസർ	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി
6	ജനന-മരണ രജിസ്ട്രേഷൻ ആക്ടിലെ 12-ാം വകുപ്പു പ്രകാരമുള്ള ജനന സർട്ടിഫിക്കറ്റ്	3 പ്രവൃത്തിദിവസം	സബ് രജിസ്ട്രാറായി നിയോഗിച്ചിട്ടുള്ള ഹെൽത്ത് ഇൻസ്പെക്ടർ	ഹെൽത്ത് ഓഫീസർ	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി
7	പുതിയ കെട്ടിടത്തിനു നമ്പർ നൽകി നികുതിചുമത്തൽ	10 പ്രവൃത്തിദിവസം	അസിസ്റ്റന്റ് റവന്യൂ ഓഫീസർ / റവന്യൂ ഓഫീസർ / സൂപ്രണ്ട്	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ

ക്രമ നമ്പർ	സേവനങ്ങൾ	സമയപരിധി	നിയുക്ത ഉദ്യോഗസ്ഥൻ	ഒന്നാം അപ്പീൽ അധികാരി	രണ്ടാം അപ്പീൽ അധികാരി
8	ഉടസ്ഥാവകാശ സർട്ടിഫിക്കറ്റ്	10 പ്രവൃത്തിദിവസം	അസിസ്റ്റന്റ് റവന്യൂ ഓഫീസർ / റവന്യൂ ഓഫീസർ / സൂപ്രണ്ട്	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ
9	റസിഡൻഷ്യൽ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് കൈവശാവകാശ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് (ഓക്യുപൻസി)	5 പ്രവൃത്തിദിവസം	അസിസ്റ്റന്റ് റവന്യൂ ഓഫീസർ / റവന്യൂ ഓഫീസർ / സൂപ്രണ്ട്	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ
10	ജമമാറ്റം	15 പ്രവൃത്തിദിവസം	അസിസ്റ്റന്റ് റവന്യൂ ഓഫീസർ / റവന്യൂ ഓഫീസർ / സൂപ്രണ്ട്	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ
11	കെട്ടിടത്തിന്റെ ഏജ് (പഴക്കം) സർട്ടിഫിക്കറ്റ്	7 പ്രവൃത്തിദിവസം	അസിസ്റ്റന്റ് റവന്യൂ ഓഫീസർ / റവന്യൂ ഓഫീസർ / സൂപ്രണ്ട്	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ
12	കെട്ടിടനിർമ്മാണ പെർമിറ്റ് (കോമ്പൗണ്ട് വാൾ, കിണർ, ടെലികോം ടവർ എന്നിവയ്ക്കും ബാധകം)	30 പ്രവൃത്തിദിവസം	കെട്ടിടത്തിന്റെ പ്ലിന്ത് ഏരിയയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അസിസ്റ്റന്റ് എഞ്ചിനീയർ / അസിസ്റ്റന്റ് എക്സിക്യൂട്ടിവ് എഞ്ചിനീയർ / എക്സിക്യൂട്ടിവ് എഞ്ചിനീയർ / സൂപ്രണ്ടിങ്ങ് എഞ്ചിനീയർ / സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ	ഡയറക്ടർ
13	വിവാഹ രജിസ്ട്രേഷനും രജിസ്ട്രേഷൻ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നൽകലും 1. ഹിന്ദു വിവാഹ രജിസ്ട്രേഷൻ ആക്ട് പ്രകാരം 2. പൊതു ചട്ടങ്ങൾപ്രകാരമുള്ള വിവാഹ രജിസ്ട്രേഷൻ സർട്ടിഫിക്കറ്റ്	7 പ്രവൃത്തിദിവസം 7 പ്രവൃത്തിദിവസം	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി ഹെൽത്ത് ഇൻസ്പെക്ടർ / ഹെൽത്ത് ഓഫീസർ	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി	ഡയറക്ടർ മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ
14	ട്യൂട്ടോറിയൽ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ 1. രജിസ്ട്രേഷൻ 2. രജിസ്ട്രേഷൻ പുതുക്കല്	15 പ്രവൃത്തിദിവസം 7 പ്രവൃത്തിദിവസം	റവന്യൂ ഓഫീസർ / സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ	ഡയറക്ടർ
15	ആംബുലൻസ് സേവനം	തത്സമയം (അപേക്ഷയിന്മേൽ /ഫോൺ മുഖേന)	ഹെൽത്ത് ഇൻസ്പെക്ടർ / ഹെൽത്ത് ഓഫീസർ	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ
16	സിനിമ തിയേറ്റർ ലൈസൻസ്	60 പ്രവൃത്തിദിവസം	ഹെൽത്ത് ഓഫീസർ / സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ	ഡയറക്ടർ
17	സിനിമ തിയേറ്റർ ലൈസൻസ് പുതുക്കൽ	30 പ്രവൃത്തിദിവസം	ഹെൽത്ത് ഓഫീസർ / സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ	ഡയറക്ടർ

ക്രമ നമ്പർ	സേവനങ്ങൾ	സമയപരിധി	നിയുക്ത ഉദ്യോഗസ്ഥൻ	ഒന്നാം അപ്പീൽ അധികാരി	രണ്ടാം അപ്പീൽ അധികാരി
18	അഗതി പെൻഷൻ (വിവാഹ മോചിതർക്കും വിധവകൾക്കും)	60 പ്രവൃത്തിദിവസം	അസിസ്റ്റന്റ് റവന്യൂ ഓഫീസർ /സൂപ്രണ്ട് / റവന്യൂ ഓഫീസർ / ഡെപ്യൂട്ടി സെക്രട്ടറി	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ
19	വാർദ്ധക്യകാല പെൻഷനുള്ള അപേക്ഷയിന്മേലുള്ള അന്വേഷണ റിപ്പോർട്ട്	60 പ്രവൃത്തിദിവസം	അസിസ്റ്റന്റ് റവന്യൂ ഓഫീസർ /സൂപ്രണ്ട് / റവന്യൂ ഓഫീസർ / ഡെപ്യൂട്ടി സെക്രട്ടറി	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ
20	വികലാംഗ/കർഷക തൊഴിലാളി പെൻഷൻ /50 വയസ്സുകഴിഞ്ഞ അവിവാഹിതകൾക്കുള്ള പെൻഷൻ / തൊഴിൽരഹിത വേതനം	60 പ്രവൃത്തിദിവസം	അസിസ്റ്റന്റ് റവന്യൂ ഓഫീസർ /സൂപ്രണ്ട് / റവന്യൂ ഓഫീസർ / ഡെപ്യൂട്ടി സെക്രട്ടറി	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ
21	വിധവകളുടെ പെൺമക്കൾക്ക് വിവാഹധനസഹായത്തിനുള്ള അപേക്ഷയിന്മേലുള്ള അന്വേഷണ റിപ്പോർട്ട്	7 പ്രവൃത്തിദിവസം	അസിസ്റ്റന്റ് റവന്യൂ ഓഫീസർ /സൂപ്രണ്ട് / റവന്യൂ ഓഫീസർ / ഡെപ്യൂട്ടി സെക്രട്ടറി	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ
22	സ്വകാര്യ ആശുപത്രി / പാരാ മെഡിക്കൽ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ രജിസ്ട്രേഷൻ	15 പ്രവൃത്തിദിവസം	ഹെൽത്ത് ഇൻസ്പെക്ടർ / ഹെൽത്ത് ഓഫീസർ	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ
23	വ്യാപാരസ്ഥാപനങ്ങൾക്കുള്ള ഡി & ഒ ലൈസൻസ് നൽകലും പുതുക്കലും	30 പ്രവൃത്തിദിവസം	ഹെൽത്ത് ഇൻസ്പെക്ടർ / ഹെൽത്ത് സൂപ്പർവൈസർ /ഹെൽത്ത് ഓഫീസർ	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ
24	ആവിശക്തിയോ മറ്റേതെങ്കിലും ശക്തിയോ ഉപയോഗിക്കപ്പെടുന്ന ഫാക്ടറിയോ വർക്ക് ഷോപ്പോ ജോലിസ്ഥലമോ നിർമ്മിക്കുന്നതിനോ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനോ ഉള്ള അനുവാദം നൽകൽ	45 പ്രവൃത്തിദിവസം	ഹെൽത്ത് ഇൻസ്പെക്ടർ / ഹെൽത്ത് ഓഫീസർ	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ

കുറിപ്പുകൾ :

1. ഓരോ സേവനവും ലഭിക്കുന്നതിനാവശ്യമായ എല്ലാ രേഖകളും സഹിതം സമ്പൂർണ്ണമായ അപേക്ഷ സമർപ്പിക്കുന്ന തീയതി മുതലാണ് സമയപരിധി കണക്കാക്കുക
2. ഓരോ സേവനവും ലഭിക്കുന്നതിനുള്ള അപേക്ഷയോടൊപ്പം സമർപ്പിക്കേണ്ട രേഖകൾ / ഫീസ് എന്നിവ ബന്ധപ്പെട്ട നഗരസഭയുടെ പൗരാവകാശ രേഖയിൽ പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുള്ള പ്രകാരമായിരിക്കുന്നതാണ്.
3. നിയുക്ത ഉദ്യോഗസ്ഥനെന്നത് ഓരോ നഗരസഭയിലെയും സ്റ്റാഫ് പാറ്റേൺ അനുസരിച്ച് 4-ാം കോളത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥര് ആയിരിക്കുന്നതാണ്.

മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ

ക്രമ നമ്പർ	സേവനങ്ങൾ	സമയപരിധി	നിയുക്ത ഉദ്യോഗസ്ഥൻ	ഒന്നാം അപ്പീൽ അധികാരി	രണ്ടാം അപ്പീൽ അധികാരി
1	ജനന-മരണ നിർജ്ജീവ ജനന രജിസ്ട്രേഷൻ	7 പ്രവൃത്തിദിവസം	തദ്ദേശ രജിസ്ട്രാറായി നിയോഗിച്ചിട്ടുള്ള ഹെൽത്ത് ഇൻസ്പെക്ടർ / ഹെൽത്ത് സൂപ്പർ വൈസർ /ഹെൽത്ത് ഓഫീസർ	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ

ക്രമ നമ്പർ	സേവനങ്ങൾ	സമയപരിധി	നിയുക്ത ഉദ്യോഗസ്ഥൻ	ഒന്നാം അപ്പീൽ അധികാരി	രണ്ടാം അപ്പീൽ അധികാരി
2	ദത്തെടുത്ത് രജ്സ്റ്റർചെയ്ത കുട്ടികളുടെ ജനന സർട്ടിഫിക്കറ്റ്	7 പ്രവൃത്തിദിവസം	തദ്ദേശ രജിസ്ട്രാറായി നിയോഗിച്ചിട്ടുള്ള ഹെൽത്ത് ഇൻസ്പെക്ടർ / ഹെൽത്ത് സൂപ്പർ വൈസർ /ഹെൽത്ത് ഓഫീസർ	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ
3	ജനന-മരണ രജിസ്റ്ററിൽ കുട്ടിയുടെ പേരുചേർക്കൽ	15 പ്രവൃത്തിദിവസം	തദ്ദേശ രജിസ്ട്രാറായി നിയോഗിച്ചിട്ടുള്ള ഹെൽത്ത് ഇൻസ്പെക്ടർ / ഹെൽത്ത് സൂപ്പർ വൈസർ /ഹെൽത്ത് ഓഫീസർ	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ
4	ജനന-മരണ രജിസ്റ്ററിൽ തിരുത്തലുകൾ വരുത്തുന്നതിന്	15 പ്രവൃത്തിദിവസം	തദ്ദേശ രജിസ്ട്രാറായി നിയോഗിച്ചിട്ടുള്ള ഹെൽത്ത് ഇൻസ്പെക്ടർ / ഹെൽത്ത് സൂപ്പർ വൈസർ /ഹെൽത്ത് ഓഫീസർ	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ
5	ജനന-മരണ രജിസ്ട്രേഷൻ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നൽകൽ	1. ഓൺലൈന് - 3 പ്രവൃത്തിദിവസം 2. ഓഫ്ലൈൻ - 7 പ്രവൃത്തിദിവസം	ഹെൽത്ത് ഇൻസ്പെക്ടർ / ഹെൽത്ത് സൂപ്പർ വൈസർ /ഹെൽത്ത് ഓഫീസർ	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ
6	ജനന-മരണ രജിസ്ട്രേഷൻ ആക്ടിലെ 12-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരമുള്ള ജനന സർട്ടിഫിക്കറ്റ്	7 പ്രവൃത്തിദിവസം	തദ്ദേശ രജിസ്ട്രാർ / ഹെൽത്ത് ഇൻസ്പെക്ടർ / ഹെൽത്ത് ഓഫീസർ	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ
7	പുതിയ കെട്ടിടത്തിനു നമ്പർ നൽകി നികുതിചുമത്തൽ	10 പ്രവൃത്തിദിവസം	റവന്യൂ ഓഫീസർ / സൂപ്രണ്ട്	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ
8	ഉടമസ്ഥാവകാശ സർട്ടിഫിക്കറ്റ്	10 പ്രവൃത്തിദിവസം	റവന്യൂ ഓഫീസർ / സൂപ്രണ്ട്	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ
9	റസിഡൻഷ്യൽ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് കൈവശാവകാശ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് (ഓക്യുപൻസി)	5 പ്രവൃത്തിദിവസം	റവന്യൂ ഓഫീസർ / സൂപ്രണ്ട്	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ
10	ജമമാറ്റം	15 പ്രവൃത്തിദിവസം	റവന്യൂ ഓഫീസർ / സൂപ്രണ്ട്	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ
11	കെട്ടിടത്തിന്റെ ഏജ് (പഴക്കം) സർട്ടിഫിക്കറ്റ്	7 പ്രവൃത്തിദിവസം	റവന്യൂ ഓഫീസർ / സൂപ്രണ്ട്	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ
12	കെട്ടിടനിർമ്മാണ പെർമിറ്റ് (കോമ്പൗണ്ട് വാൾ, കിണർ, ടെലികോം ടവർ എന്നിവയ്ക്കും ബാധകം)	30 പ്രവൃത്തിദിവസം	കെട്ടിടത്തിന്റെ പ്ലിന്ത് ഏരിയയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അസിസ്റ്റന്റ് എഞ്ചിനീയർ / അസിസ്റ്റന്റ് എക്സിക്യൂട്ടിവ് എഞ്ചിനീയർ / എക്സിക്യൂട്ടിവ് എഞ്ചിനീയർ / നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ	ഡയറക്ടർ

ക്രമ നമ്പർ	സേവനങ്ങൾ	സമയപരിധി	നിയുക്ത ഉദ്യോഗസ്ഥൻ	ഒന്നാം അപ്പീൽ അധികാരി	രണ്ടാം അപ്പീൽ അധികാരി
13	വിവാഹ രജിസ്ട്രേഷനം രജിസ്ട്രേഷൻ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നൽകലും 1. ഹിന്ദു വിവാഹ രജിസ്ട്രേഷൻ ആക്ട് പ്രകാരം	10 പ്രവൃത്തിദിവസം	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ	ഡയറക്ടർ
	2. പൊതു ചട്ടങ്ങൾപ്രകാരമുള്ള വിവാഹ രജിസ്ട്രേഷൻ സർട്ടിഫിക്കറ്റ്	10 പ്രവൃത്തിദിവസം	ഹെൽത്ത് ഇൻസ്പെക്ടർ / ഹെൽത്ത് സൂപ്പർ വൈസർ / ഹെൽത്ത് ഓഫീസർ	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ
14	ട്യൂട്ടോറിയൽ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ 1. രജിസ്ട്രേഷൻ 2. രജിസ്ട്രേഷൻ പുതുക്കല്	15 പ്രവൃത്തിദിവസം 7 പ്രവൃത്തിദിവസം	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ	ഡയറക്ടർ
15	ആംബുലൻസ് സേവനം	തത്സമയം (അപേക്ഷയിന്മേൽ /ഫോൺ മുഖേന)	ഹെൽത്ത് ഇൻസ്പെക്ടർ / ഹെൽത്ത് ഓഫീസർ	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ
16	സിനിമ തിയേറ്റർ ലൈസൻസ്	60 പ്രവൃത്തിദിവസം	ഹെൽത്ത് ഓഫീസർ / റവന്യൂ ഓഫീസർ / സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ	ഡയറക്ടർ
17	സിനിമ തിയേറ്റർ ലൈസൻസ് പുതുക്കൽ	30 പ്രവൃത്തിദിവസം	ഹെൽത്ത് ഓഫീസർ / റവന്യൂ ഓഫീസർ / സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ	ഡയറക്ടർ
18	അഗതി പെൻഷൻ (വിവാഹ മോചിതർക്കും വിധവകൾക്കും)	60 പ്രവൃത്തിദിവസം	ഹെൽത്ത് ഇൻസ്പെക്ടർ / ഹെൽത്ത് സൂപ്പർ വൈസർ / ഹെൽത്ത് ഓഫീസർ / റവന്യൂ ഇൻസ്പെക്ടർ	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ
19	വാർദ്ധക്യകാല പെൻഷനുള്ള അപേക്ഷയിന്മേലുള്ള അന്വേഷണ റിപ്പോർട്ട്	60 പ്രവൃത്തിദിവസം	ഹെൽത്ത് ഇൻസ്പെക്ടർ / ഹെൽത്ത് സൂപ്പർ വൈസർ / ഹെൽത്ത് ഓഫീസർ / റവന്യൂ ഇൻസ്പെക്ടർ	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ
20	വികലാംഗ/കർഷക തൊഴിലാളി പെൻഷൻ /50 വയസ്സുകഴിഞ്ഞ അവിവാഹിതകൾക്കുള്ള പെൻഷൻ / തൊഴിൽരഹിത വേതനം	60 പ്രവൃത്തിദിവസം	ഹെൽത്ത് ഇൻസ്പെക്ടർ / ഹെൽത്ത് സൂപ്പർ വൈസർ / ഹെൽത്ത് ഓഫീസർ / റവന്യൂ ഇൻസ്പെക്ടർ	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ
21	വിധവകളുടെ പെൺമക്കൾക്ക് വിവാഹധനസഹായത്തിനുള്ള അപേക്ഷയിന്മേലുള്ള അന്വേഷണ റിപ്പോർട്ട്	7 പ്രവൃത്തിദിവസം	ഹെൽത്ത് ഇൻസ്പെക്ടർ / ഹെൽത്ത് സൂപ്പർ വൈസർ / ഹെൽത്ത് ഓഫീസർ / റവന്യൂ ഇൻസ്പെക്ടർ	നഗരസഭാ സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ
22	സ്വകാര്യ ആശുപത്രി / പാരാ മെഡിക്കൽ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ രജിസ്ട്രേഷൻ	15 പ്രവൃത്തിദിവസം	ഹെൽത്ത് ഇൻസ്പെക്ടർ / ഹെൽത്ത് സൂപ്പർ വൈസർ / ഹെൽത്ത് ഓഫീസർ / സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ	ഡയറക്ടർ

ക്രമ നമ്പർ	സേവനങ്ങൾ	സമയപരിധി	നിയുക്ത ഉദ്യോഗസ്ഥൻ	ഒന്നാം അപ്പീൽ അധികാരി	രണ്ടാം അപ്പീൽ അധികാരി
23	വ്യാപാരസ്ഥാപനങ്ങൾക്കുള്ള ഡി & ഒ ലൈസൻസ് നൽകലും പുതുക്കലും	30 പ്രവൃത്തിദിവസം	ഹെൽത്ത് ഇൻസ്പെക്ടർ / ഹെൽത്ത് സൂപ്പർ വൈസർ / ഹെൽത്ത് ഓഫീസർ / സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ	ഡയറക്ടർ
24	ആവിശക്തിയോ മറ്റേതെങ്കിലും ശക്തിയോ ഉപയോഗിക്കപ്പെടുന്ന ഫാക്ടറിയോ വർക്ക് ഷോപ്പോ ജോലിസ്ഥലമോ നിർമ്മിക്കുന്നതിനോ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനോ ഉള്ള അനുവാദം നൽകൽ	45 പ്രവൃത്തിദിവസം	ഹെൽത്ത് ഇൻസ്പെക്ടർ / ഹെൽത്ത് സൂപ്പർ വൈസർ / ഹെൽത്ത് ഓഫീസർ / സെക്രട്ടറി	മേഖല ജോയിന്റ് ഡയറക്ടർ	ഡയറക്ടർ

കുറിപ്പുകൾ :

1. ഓരോ സേവനവും ലഭിക്കുന്നതിനാവശ്യമായ എല്ലാ രേഖകളും സഹിതം സമ്പൂർണ്ണമായ അപേക്ഷ സമർപ്പിക്കുന്ന തീയതി മുതലാണ് സമയപരിധി കണക്കാക്കുക
2. ഓരോ സേവനവും ലഭിക്കുന്നതിനുള്ള അപേക്ഷയോടൊപ്പം സമർപ്പിക്കേണ്ട രേഖകൾ / ഫീസ് എന്നിവ ബന്ധപ്പെട്ട നഗരസഭയുടെ പൗരാവകാശ രേഖയിൽ പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുള്ള പ്രകാരമായിരിക്കുന്നതാണ്.
3. നിയുക്ത ഉദ്യോഗസ്ഥനെന്നത് ഓരോ നഗരസഭയിലെയും സ്റ്റാഫ് പാറ്റേൺ അനുസരിച്ച് 4-ാം കോളത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥർ ആയിരിക്കുന്നതാണ്.

പഞ്ചായത്ത് മുനിസിപ്പൽ ഭാരവാഹികളുടെ ഓണറേറിയവും ബത്തകളും

	ഭാരവാഹികൾ	പ്രതിമാസ ഓണറേറിയം (രൂപ)	യോഗങ്ങളിൽ പങ്കെടുക്കുന്നതിനുള്ള ഹാജർ ബത്ത
ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത്	പ്രസിഡന്റ്	16800	250 രൂപ, മാസപരിധി 1250 രൂപ
	വൈസ് പ്രസിഡന്റ്	14200	250 രൂപ, മാസപരിധി 1250 രൂപ
	സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി ചെയർമാൻ	10400	250 രൂപ, മാസപരിധി 1250 രൂപ
	അംഗങ്ങൾ	9800	200 രൂപ, മാസപരിധി 1000 രൂപ
ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത്	പ്രസിഡന്റ്	15600	250 രൂപ, മാസപരിധി 1250 രൂപ
	വൈസ് പ്രസിഡന്റ്	13000	250 രൂപ, മാസപരിധി 1250 രൂപ
	സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി ചെയർമാൻ	9800	250 രൂപ, മാസപരിധി 1250 രൂപ
	അംഗങ്ങൾ	8600	200 രൂപ, മാസപരിധി 1000 രൂപ
ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	പ്രസിഡന്റ്	14200	250 രൂപ, മാസപരിധി 1250 രൂപ
	വൈസ് പ്രസിഡന്റ്	11600	250 രൂപ, മാസപരിധി 1250 രൂപ
	സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി ചെയർമാൻ	9200	250 രൂപ, മാസപരിധി 1250 രൂപ
	അംഗങ്ങൾ	8000	200 രൂപ, മാസപരിധി 1000 രൂപ
കോർപ്പറേഷൻ	മേയർ	15800	250 രൂപ, മാസപരിധി 1250 രൂപ
	ഡെപ്യൂട്ടി മേയർ	13200	250 രൂപ, മാസപരിധി 1250 രൂപ
	സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി ചെയർമാൻ	9400	250 രൂപ, മാസപരിധി 1250 രൂപ
	അംഗങ്ങൾ	8200	200 രൂപ, മാസപരിധി 1000 രൂപ
മുനിസിപ്പാലിറ്റി	ചെയർമാൻ	15600	250 രൂപ, മാസപരിധി 1250 രൂപ
	വൈസ് ചെയർമാൻ	13000	250 രൂപ, മാസപരിധി 1250 രൂപ
	സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി ചെയർമാൻ	9800	250 രൂപ, മാസപരിധി 1250 രൂപ
	അംഗങ്ങൾ	8600	200 രൂപ, മാസപരിധി 1000 രൂപ

TABLE OF DISTANCES - ROAD WAY

1. National Highway : THIRUVANANTHAPURAM - PALAKKAD

Distance in Kms. (Approximate)

	Attingal	Kollam	Kayamkulam	Haripad	Alappuzha		Ernakulam	Aluva	Angamali	Chalakkudi	Thrissur	
Thiruvananthapuram	33	71	109	112	157	178	219	240	251	268	297	365
Attingal		38	76	89	124	145	186	207	218	235	264	332
Kollam			38	51	86	107	148	169	180	197	226	294
Kayamkulam				13	48	69	110	131	142	159	188	256
Haripad					35	56	97	118	129	146	175	243
Alappuzha						21	62	83	94	111	140	208
Cherthala							41	62	73	90	119	187
Ernakulam								21	32	49	78	146
Aluva									11	28	57	125
Angamali										17	46	114
Chalakkudi											29	97
Thrissur												68

Thrissur-Kottakal 78 km, Kottakal-KKD 50 km, KKD-Mahe 58 km, Mahe-Kannur 35km, kannur-Bakal 103 km, Bakal- KSGD 12km,

Thrissur-Shornur 35km,Thrissur-PKD 70km, KKD-Kalpta 73km, Kalpata-S.Batheri 24km

2. Main Central Road : THIRUVANANTHAPURAM - ANGAMALI

Distance in Kms. (Approximate)

	Kilimanoor	Kottarakkara	Adoor	Pandalam	Chengannur	Thiruvalla	Changanassery	Kottayam	Ettumanoor	Muvattupuzha	Perumbavoor	Angamali
Thiruvananthapuram	40	74	95	105	118	128	136	154	165	209	228	242
Kilimanoor		34	55	65	78	88	96	114	125	169	188	202
Kottarakkara			21	31	44	54	62	80	91	135	154	168
Adoor				10	23	33	41	59	70	114	133	147
Pandalam					13	23	31	49	60	104	123	137
Chengannur						10	18	36	47	91	110	124
Thiruvalla							8	26	37	81	100	114
Changanassery								18	29	73	92	106
Kottayam									11	55	74	88
Ettumanoor										44	63	77
Muvattupuzha											19	33
Perumbavoor												14

Adoor - Punalur 30; Adoor - Kayamkulam 27; Adoor - Pathanamthitta 21; Pandalam - Mavelikkara 18; Chengannur - Haripad 28; Thiruvalla - Mavelikkara 19; Changanassery - Alappuzha 31; Kottayam - Kanjirappally 39; Kanjirappally - Peerumade 35; Peerumade - Vandiperiyar 32; Vandiperiyar - Kumili - 15; Kumili - Thekkadi 2; Kumili - Munnar 115; Ettumanoor - Vaikom 30; Vaikom - Ernakulam 29; Muvattupuzha - Kothamangalam 12; Kothamangalam - Munnar 81; Muvattupuzha - Ernakulam 42.

2022

01 JANUARY

Sunday	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Saturday
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

02 FEBRUARY

Sunday	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Saturday
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28					

03 MARCH

Sunday	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Saturday
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

04 APRIL

Sunday	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Saturday
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

05 MAY

Sunday	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Saturday
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

06 JUNE

Sunday	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Saturday
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

07 JULY

Sunday	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Saturday
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

08 AUGUST

Sunday	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Saturday
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

09 SEPTEMBER

Sunday	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Saturday
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

10 OCTOBER

Sunday	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Saturday
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

11 NOVEMBER

Sunday	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Saturday
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

12 DECEMBER

Sunday	Monday	Tuesday	Wednesday	Thursday	Friday	Saturday
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

2022 ലെ അവധി ദിനങ്ങൾ

എല്ലാ ഞായറാഴ്ചയും ഓരോ ഇംഗ്ലീഷ് മാസത്തിലെയും രണ്ടാം ശനിയാഴ്ചയും പൊതു അവധിയായിരിക്കും.

റിപ്പബ്ലിക് ദിനം	ജനുവരി 26 ബുധൻ
ശിവരാത്രി	മാർച്ച് 1 ചൊവ്വ
പെസഹ വ്യാഴാഴ്ച/ഡോ. ബി.ആർ. അംബേദ്കർ ജയന്തി	ഏപ്രിൽ 14 വ്യാഴം
ദുഃഖ വെള്ളിയാഴ്ച/ വിഷു	ഏപ്രിൽ 15 വെള്ളി
ഈദുൽ ഫിത്തർ (റംസാൻ)	മേയ് 2 തിങ്കൾ
കർക്കടക വാവ്	ജൂലൈ 28 വ്യാഴം
മുഹറം*	ആഗസ്റ്റ് 8 തിങ്കൾ
സ്വാതന്ത്ര്യദിനം	ആഗസ്റ്റ് 15 തിങ്കൾ
ശ്രീകൃഷ്ണ ജയന്തി	ആഗസ്റ്റ് 18 വ്യാഴം
ഒന്നാം ഓണം	സെപ്റ്റംബർ 7 ബുധൻ
തിരുവോണം	സെപ്റ്റംബർ 8 വ്യാഴം
മൂന്നാം ഓണം	സെപ്റ്റംബർ 9 വെള്ളി
ശ്രീനാരായണഗുരു സമാധി ദിനം	സെപ്റ്റംബർ 21 ബുധൻ
മഹാനവമി	ഒക്ടോബർ 4 ചൊവ്വ
വിജയദശമി	ഒക്ടോബർ 5 ബുധൻ
ദീപാവലി	ഒക്ടോബർ 24 തിങ്കൾ

താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന ആഘോഷങ്ങൾ/ഉത്സവങ്ങൾ പൊതു അവധി ദിവസത്തിൽ (ഞായർ, രണ്ടാം ശനി) വരുന്നതായതിനാൽ മേല്പറഞ്ഞ പട്ടികയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല.

മന്നം ജയന്തി	ജനുവരി 2 ഞായർ
ഈസ്റ്റർ	ഏപ്രിൽ 17 ഞായർ
മെയ് ദിനം	മെയ് 1 ഞായർ
ഈദുൽ അദ്ഹ്* (ബക്രീദ്)	ജൂലൈ 9 രണ്ടാം ശനി
അയ്യൻകാളി ജയന്തി	ആഗസ്റ്റ് 28 ഞായർ
നാലാം ഓണം/ശ്രീനാരായണ ഗുരു ജയന്തി	സെപ്റ്റംബർ 10 രണ്ടാം ശനി
ഗാന്ധി ജയന്തി	ഒക്ടോബർ 2 ഞായർ
മിലാഡി ഷെരീഫ് * (നബിദിനം)	ഒക്ടോബർ 8 രണ്ടാം ശനി
ക്രിസ്തുമസ്	ഡിസംബർ 25 ഞായർ

നിയന്ത്രിത അവധി

അയ്യ വൈകുണ്ഠ സ്വാമി ജയന്തി മാർച്ച് 12 രണ്ടാം ശനി - നാടാർ സമുദായത്തിലുള്ള സർക്കാർ ജീവനക്കാർക്ക് നിയന്ത്രിത അവധിയായിരിക്കും.

ആവണി അവിട്ടം ആഗസ്റ്റ് 11 വ്യാഴം - ബ്രാഹ്മണ സമുദായത്തിലുള്ള സർക്കാർ ജീവനക്കാർക്ക് നിയന്ത്രിത അവധിയായിരിക്കും.

വിശ്വകർമ്മദിനം - സെപ്റ്റംബർ 17 ശനി - വിശ്വകർമ്മ സമുദായത്തിലുള്ള സർക്കാർ ജീവനക്കാർക്ക് നിയന്ത്രിത അവധിയായിരിക്കും

* പിറ കാണുന്നതനുസരിച്ച് മാറ്റം വരാവുന്നതാണ്

Table of Measures

APOTHECARIES'
1 scruple = 20 grains
1 dram = 3 scruples
1 ounce = 8 drams
1 pound = 12 ounces

AVOIRDUPOIS
1 ounce = 16 drams
1 pound = 16 ounces
1 hundredweight = 100 pounds
1 ton = 2,000 pounds
1 long ton = 2,240 pounds

LIQUID
4 gills = 1 pint
63 gallons = 1 hogshead
2 hogsheads = 1 pipe or butt
2 pipes = 1 tun

DRY
2 pints = 1 quart
4 quarts = 1 gallon
2 gallons = 1 peck
4 pecks = 1 bushel

LINEAR
1 hand = 4 inches
1 link = 7.92 inches
1 span = 9 inches
1 foot = 12 inches
1 yard = 3 feet
1 rod = 5½ yards
1 mile = 320 rods = 1,760 yards = 5,280 feet
1 Int. nautical mile = 6,076.1155 feet
1 knot = 1 nautical mile per hour
1 fathom = 2 yards = 6 feet
1 furlong = ⅛ mile = 660 feet = 220 yards
1 league = 3 miles = 24 furlongs
1 chain = 100 links = 22 yards

SQUARE
1 square foot = 144 square inches
1 square yard = 9 square feet
1 square rod = 30¼ square yards = 272¼ square feet
1 acre = 160 square rods = 43,560 square feet
1 square mile = 640 acres = 102,400 square rods
1 square rod = 625 square links
1 square chain = 16 square rods
1 acre = 10 square chains

CUBIC
1 cubic foot = 1,728 cubic inches
1 cubic yard = 27 cubic feet
1 cord = 128 cubic feet
1 U.S. liquid gallon = 4 quarts = 231 cubic inches
1 imperial gallon = 1.20 U.S. gallons = 0.16 cubic foot
1 board foot = 144 cubic inches

KITCHEN
3 teaspoons = 1 tablespoon
16 tablespoons = 1 cup
1 cup = 8 ounces
2 cups = 1 pint
2 pints = 1 quart
4 quarts = 1 gallon

TO CONVERT CELSIUS AND FAHRENHEIT:

°C = (°F − 32)/1.8
°F = (°C × 1.8) + 32

Metric Conversions

LINEAR
1 inch = 2.54 centimeters
1 centimeter = 0.39 inch
1 meter = 39.37 inches
1 yard = 0.914 meter
1 mile = 1.61 kilometers
1 kilometer = 0.62 mile

SQUARE
1 square inch = 6.45 square centimeters
1 square yard = 0.84 square meter
1 square mile = 2.59 square kilometers
1 square kilometer = 0.386 square mile
1 acre = 0.40 hectare
1 hectare = 2.47 acres

CUBIC
1 cubic yard = 0.76 cubic meter
1 cubic meter = 1.31 cubic yards

HOUSEHOLD
½ teaspoon = 2 mL
1 teaspoon = 5 mL
1 tablespoon = 15 mL
¼ cup = 60 mL
⅓ cup = 75 mL
½ cup = 125 mL
⅔ cup = 150 mL
¾ cup = 175 mL
1 cup = 250 mL
1 liter = 1.057 U.S. liquid quarts
1 U.S. liquid quart = 0.946 liter
1 U.S. liquid gallon = 3.78 liters
1 gram = 0.035 ounce
1 ounce = 28.349 grams
1 kilogram = 2.2 pounds
1 pound = 0.45 kilogram

പേരും മേൽവിലാസവും	ഫോൺ	മൊബൈൽ

പേരും മേൽവിലാസവും	ഫോൺ	മൊബൈൽ